34

Norsk Lovtidende.

2den avdeling.

Samling av love, resolutioner m. m.

Utgit efter offentlig foranstaltning.

1914.

Utgivere: Byrmeister Young.

Kristiania.
Grøndahl & Søns bogtrykkeri.

Norsk Lovtidende.

2den avdeling.

Samling av love, resolutioner m. m.

Utgit efter offentlig foranstaltning.

1914.

Utgiver: **Byraachef Young.**

Kristiania.
Grøndahl & Søns boktrykkeri.

Norsk Lovtidende.

2den avdeling.

Samling av love, resolutioner m. m.

Utgit efter offentlig foranstaltning.

1914.

Utgivet i Hyrandet Young.

Kristiania.
Grøndahl & Søns Boktrykkeri.

Norsk Lovtidende

2den avdeling.

1914.

Telegram fra Socialdepartementet til politimesteren i Pors- 2 janr.
grund, hvori departementet uttaler, at det antar, at der kan meddeles et hotel bevilling til skjænkning av bare vin og alkoholsvakt øl.

Skrivelse fra Justisdepartementet til amtmanden i Brats- 5 janr.
bergs amt, hvori departementet, foranlediget ved en forespørsel fra en sorenskriver uttaler, at det antar, at de i N. L. 5—2—4 bestemte varselsfrister ikke behøver at følges ved den i loven av 12 oktober 1857 § 21 paabudte offentlige indkaldelse av arvinger, hvis opholdssted ikke kjendes, jfr. departementets i Lovtidenden indtagne skrivelse til amtmanden i Lister og Mandals amt av 7 juli 1899 i slutningen, Hagerup: Skifte- og Arvebehandling, 2 utgave s. 117—118, og avhandling i Retstidenden 1904 s. 481. — Hvilken frist der skal vælges, maa avgjøres ved skifterettens skjøn efter de foreliggende omstændigheter. Departementet skulde tro, at en frist av 6 maaneder i almindelighet vil være passende.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa 6 janr.
det av frk. Emilie Schmidt ved testamente av 24 januar 1911 oprettede »Frøknerne Emilie og Elise Schmidts legat« for trængende kvinder i Drammen samt paa de under september 1913 utfærdigede statutter for dette legat.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det 6 janr.
av frk. Marie Mathilde Margrethe Tobiesen ved testamente av 18 oktober 1900 oprettede »Frøken Mathilde Tobiesens legat« for værdige, trængende, sykelige damer av den konditionerte stand i Kristiania samt paa de under 14 oktober 1913 utfærdigede statutter for dette legat.

6 janr. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til en stadslæge, hvori meddeles, at den almindelige visitation av apotekene i byer, hvor der er ansat stadslæge, blir at utføre av denne, saalænge amtslæge efter den nye lægeordning ikke er ansat i vedkommende amt.

7 janr. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av veterinærkaptein Nikolai Nilsen Mykleby ved testamente av 3 februar 1909 oprettede legat for Storelvedalen samt paa de under 29 mai og 12 november 1913 utfærdigede statutter for dette legat.

7 janr. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av grosserer Joakim H. Rønneberg og hans avdøde bror konsul Carl E. Rønneberg ved gavebrev av 23 april 1912 oprettede »Rasmus Gerhard Rønneberg og hustru Anna Margrethe Rønneberg født Holmboes legater« til fordel for a) retskafne og hæderlige mænd av borgerlig stand, som har været handels-, haandverks- eller skipperborgere i Aalesund, og b) brave, hæderlige og trængende arbeidere, fiskere eller tjenere av begge kjøn, hjemmehørende i Aalesund samt paa de under 11 oktober 1912 utfærdigede statutter for dette legat.

8 janr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov av 17 juni 1869 om politivedtægter for kjøpstæderne meddeles stadfæstelse paa den av kjøpstaden Larviks bystyre den 17 september og 17 december 1913 fattede beslutning om tillæg til de ved kongelige resolutioner av 4 april 1891 og 21 mai 1894 stadfæstede politivedtægter for nævnte kjøpstad.

8 janr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Meldalens herred, Søndre Trondhjems amt, den 26 november 1913 fattede beslutning til vedtægt for herredet om salg av tobak til barn m. v.

8 janr. **Kongelig resolution*****), hvorved i medhold av § 1 i lov om haandverksnæring av 25 juli 1913 bestemmes, at nævnte lov indtil videre ikke gjøres gjældende i ladestedet Sogndal.

8 janr. **Kongelig resolution*****), hvorved det i lov om erhvervelse

*) Bekjendtgj. 9 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2, hvor tillægget er indtat.

**) Bekjendtgj. 9 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2, hvor vedtægten er indtat.

***) Bekjendtgj. 9 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.

av skog av 18 september 1909 § 3 nævnte flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av samme paragrafs 3dje led for Opdals herred, Søndre Trondhjems amt, indtil videre til 100 ha. 8 janr.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution, hvorved der for Tranøy prestegjelds hovedsogn i Tromsø stift bl. a. tillates opført en ny kirke paa gaarden Vangsvik paa en tomt, som godkjendes av Kirkedepartementet, og efter utarbeidede tegninger. Tromsø stiftsdirektion bemyndiges til at samtykke i mindre væsentlige ændringer i planen, om saadanne under arbeidets gang maatte vise sig nødvendige eller hensigtsmæssige. 8 janr.

Kongelig resolution, hvorved Akershus amtsting i 1914 i medhold av landsformandskapslovens § 63 tillates avholdt i mai maaned. 8 janr.

Kongelig resolution, hvorved Finmarkens amtsting i medhold av landsformandskapslovens § 63 tillates avholdt i februar eller mars maaned. 8 janr.

Kongelig resolution, hvorved bl. a. de av Drøbaks brændevinssamlag i generalforsamling den 2 mai 1913 vedtagne og av Drøbaks bystyre i møte den 17 juni næstefter godkjendte vedtægter i medhold av § 5 i lov om salg og skjænkning av brændevin m. v. av 17 mai 1904 stadfæstes som gjældende indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1919. 8 janr.

Kongelig resolution, hvorved der i henbold til § 84 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation som gjældende indtil videre paa det av Fløens og Solheimsvikens bygningsrepræsentantskap i møte den 20 november 1913 vedtagne betalingsregulativ for behandling av byggeanmeldelser og tilsyn med byggearbeiders utførelse sammesteds. 8 janr.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 10 janr.

I. For Kviteseid prestegjelds hovedsogn i Kristiansand stift tillates opført en ny sognekirke paa »Hamaren« i Sundbygden og et kapel paa en dertil utset tomt av gaarden Søndre Fjaagesund — begge efter utarbeidede tegninger. Kristiansand stiftsdirektion bemyndiges til at samtykke i mindre væsentlige ændringer i planerne, om saadanne under arbeidets gang maatte vise sig nødvendige eller hensigtsmæssige.

II. Saasnart den førstnævnte kirke er opført og tat i bruk, blir den nuværende Kviteseid sognekirke at

10 janr. nedlægge som saadan og av sognekommunen at vedlikeholde som fortidsminde.

III. Efter de nye kirkers opførelse blir der at forrette gudstjeneste 12 ganger aarlig i det nye kapel, som blir at benævne Fjaagesunds kapel, og 2 ganger aarlig i Kviteseids gamle kirke. Resten av gudstjenesterne fordeles saavidt mulig likelig mellem Kviteseid, Brunkeberg og Vraadals kirker, dog saaledes, at der — efter Kristiansands biskops nærmere bestemmelse — nogen faa ganger aarlig kan avholdes søndagspræken i avsidesliggende kredser istedenfor gudstjeneste i vedkommende sognekirker.

IV. — — — —

V. — — — —

10 janr. **Kongelig resolution,** hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamling den 9 oktober 1913 subsidiært vedtagne forandring i § 40, 1ste led, i de for Søndre og Nordre Lands private Brandforsikringsforening ved høieste resolution av 6 juni 1893, jfr. resolutioner av 17 december 1896, 23 februar 1903, 14 september 1905, 8 september 1908 og 30 september 1910, approberte love, saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt av de ved lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845 hjemlede forrettigheter.

10 janr. **Kongelig resolution,** hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamling den 15 november 1913 vedtagne nye plan for Tolgens gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger og Løsøre, saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt av de ved lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845 hjemlede forrettigheter.

10 janr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til amtmanden i Nordre Trondhjems amt, hvori i anledning av en forespørsel meddeles, at stillingene som forretningsfører for kredssykekassen og som tilsynsmand ved Riksforsikringsanstalten ikke kan forenes med hvervet som ordfører eller varaordfører i kommunen, jfr. § 53 i sykeforsikringsloven av 18 september 1909 med tillægslov av 1 april 1911 og § 28 i ulykkesforsikringsloven av 12 juni 1906 sammenholdt med landsformandskapslovens § 9. Derimot antages der ikke fra lovgivningens side at være noget til hinder for, at forretningsfører for kredssykekassen og tilsynsmand ved Riksforsikringsanstalten samtidig er almindelig medlem av formandskapet. Departementet tilføier, at indehaver av de nævnte lønnede stillinger ikke kan tvinges til at opgi disse ved at vælges til ordfører eller varaordfører. Han kan selv avgjøre, om han vil motta valget til disse ulønnede ombud med den følge, at han maa fratræde de lønnede stillinger.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Peter P. Sjølie og hustru Oline Sjølie, født Øvergaard, ved gavebrev av 27 oktober 1909 oprettede »Sverre Sjølies legat« til bedste for skolebarn under gaarden Søndre Løsset i Aamot prestegjeld og paa de under 13 december 1913 utfærdigede statutter for dette legat. 14 janr.

Kongelig resolution *), hvorved der i henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder og lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. meddeles stadfæstelse — med en enkelt forandring — paa en av herredsstyret for Eidsvolds herred, Akershus amt, den 4 august og 22 december 1913 fattet beslutning om nye politivedtægter for herredet, som skal træde istedenfor de ved kongelig resolution av 21 oktober 1893 stadfæstede politivedtægter. 16 janr.

Kongelig resolution **), hvorved den av Nesoddens herredsstyre i møte den 27 oktober f. a. fastsatte vedtægt for lukning av utsalgssteder inden herredet stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt forandring. 16 janr.

Kongelig resolution **), hvorved den av Sandnes kommunestyre i møte 31 oktober 1913 besluttede vedtægt om lukningstid for utsalgssteder i Sandnes ladested, Stavanger amt, stadfæstes i henhold til lov 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med nogen tilføielser. 16 janr.

Kongelig resolution ***), hvorved den i Sogndals ladesteds bystyremøte den 1 december 1913 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Sogndals ladested, Stavanger amt, stadfæstes som gjældende indtil videre i henhold til lov 25 juli 1913. 16 janr.

Kongelig resolution **), hvorved den av Søkkelvens herredstyre i møte den 15 december forrige aar fastsatte vedtægt for lukning av utsalgssteder inden samme herred stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt tilføielse. 16 janr.

---

*) Bekjendtgj. 17 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3, hvor de stadfæstede nye politivedtægter er indtat.

**) Bekjendtgj. 17 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

***) Bekjendtgj. 17 januar i Lovtid. 1ste avd nr. 3, hvor vedtægten er indtat.

16 janr. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av § 1 i lov til forebyggelse av smughandel med alkoholiske drikke av 31 juli 1912 bestemmes, at bevertning med mat og drikke i Svelvik fra 1 mars 1914 skal være gjenstand for bevilling det hele aar.

16 janr. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av § 1 i lov til forebyggelse av smughandel med alkoholiske drikke av 31 juli 1912 bestemmes, at bevertning med mat og drikke det hele aar skal være gjenstand for bevilling i fiskeværene Mehavn, Gamvik, Risfjorden, Finkongkjeilen, Kvitnæs, Berlevaag og Kongsfjorden samt paa markedspladsen Langnæs i Tanen, Gamvik og Berlevaags herreder i Finmarkens amt.

16 janr. **Kongelig resolution****), hvorved der i medhold av § 3 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa de av herredsstyret for Tjømø herred, Jarlsberg og Larviks amt, i møte senest den 31 oktober 1913 besluttede nye vernskogvedtægter for herredet.

16 janr. **Kongelig resolution***), hvorved det i medhold av lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 § 3 nævnte flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av paragraffens 3dje punktum for Vinger herred, Hedemarkens amt, indtil videre til 100 ha., og kongelig resolution av 14 oktober 1910, hvorved nævnte flateindhold for samme herred blev nedsat til 250 ha., ophæves.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

16 janr. **Kongelig resolution,** hvorved der i Krasnoiarsk oprettes et konsulat, uten løn eller kontorbidrag.

16 janr. **Kongelig resolution,** hvorved den ved kongelig resolution av 31 december 1910 for et tidsrum av 3 aar (fra 1 januar 1911 at regne) tillatte deling av Fjelbergs fattigdistrikt i Fjelbergs herred, Søndre Bergenhus amt, i to kredser, Fjelberg og Bjoestranden, tillates fortsat for et lignende tidsrum fra 1 januar 1914 at regne eller — hvis Fjelbergs herred blir delt i 2 herreder før utløpet av dette tidsrum — til saadan deling træder i kraft.

16 janr. **Kongelig resolution,** hvorved de av Kristiania brændevinssamlag i generalforsamling den 20 mai 1910

*) Bekjendtgj. 17 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.
**) Bekjendtgj. 17 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3, hvor vernskogvedtægtene er indtat.

vedtagne og av Kristiania bystyre i møte den 14 januar 1914 godkjendte vedtægter i medhold av §§ 5 og 23 i lov om salg og skjænkning av brændevin m. v. av 17 mai 1904 stadfæstes som gjældende indtil videre, dog ikke længer end til 1 juli 1914. 16 janr.

Kongelig resolution, hvorved det i medhold av § 1 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 bl. a. bestemmes, at reguleringskommissionen i Tønsberg indtil videre sammensættes overensstemmende med Tønsberg bystyres beslutninger i møter den 30 mai og 19 december 1913. 16 janr.

Kongelig resolution, hvorved der i medhold av lov angaaende jernbaner til almindelig benyttelse av 12 august 1848 (kfr. lov av 23 april 1898 og lov av 8 juni 1907) meddeles Sulitjelma Aktiebolag tilladelse til anlæg og drift av en jernbane fra Hellarmo til Fagerli i Fauske herred, Nordlands amt, i fortsættelse av jernbanen fra Skjønstu til Hellarmo med forlængelse av koncessionstiden for den sidstnævnte bane, alt overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 16 januar 1914. 16 janr.

Kongelig resolution, hvorved der i medhold av lov angaaende jernveier til almindelig benyttelse av 12 august 1848 (kfr. lov av 23 april 1898 og lov av 8 juni 1907) tillates A/S Kristiania Elektriske Sporvei at anlægge og drive en elektrisk sporveisforbindelse fra Kristiania bygrænse ved krydset av Valkyriegate og Harald Haarfagres gate, gjennem sidstnævnte gate, forsaavidt den er beliggende inden Aker, til bygrænsen ved krydset av Sørkedalsveien overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 16 januar 1914. 16 janr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Nordlands amt, hvori meddeles, at departementet antar, at ved beregning av skiftegebyr efter sportellovens § 26 kommer de av boets eiendele, som under skiftet har været realisert, i betragtning med sine nettoværdier for boet, ɔ: salgssummene med fradrag av de med realisationen forbundne omkostninger. 17 janr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Nordre Trondhjems amt, hvori meddeles, at departementet antar, at føderaadsydelser i likhet med gjældsrenter blir at føre til utgift for yderen med det beløp, de har utgjort i det sidstforløpne aar, efterat gjennemsnitsberegningen er foretat. 21 janr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av frk. Beate Dorothea Catarine Jachwitz ved testamente 22 janr.

22 janr. av 9 oktober 1901 med tillæg av 7 november 1903 oprettede »Legat til minde om biskop Folkestad og hustru« til fordel for ældre, svake, trængende ugifte damer eller enker i Hamar stift (preste- eller lærerdøtre eller enker efter prester eller lærere) samt paa de under 10 december 1913 utfærdigede statutter for nævnte leget.

22 janr. **Telegram** fra Socialdepartementet til en sakfører:

Departementet antar, at brandskade paa varebeholdningen i almindelighet vil være tilstrækkelig grund for amtmanden til at tillate auktionssalg av det beskadigede i medhold av § 16,2 i lov om handelsnæring av 16 juli 1907.

23 janr. **Kongelig resolution***), hvorved i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebarn m. v. av 29 april 1905 bestemmes efter derom av Notoddens bystyre indgit andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Notodden by.

23 janr. **Kongelig resolution****), hvorved den av Brandvals herredsstyre i møte den 15 december f. a. fastsatte vedtægt for lukning av utsalgssteder inden Brandvals herred stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

23 janr. **Kongelig resolution***), hvorved i henhold til lov av 4 juli 1912 angaaende forandringer i og tillæg til lov om fiskerier i Nordlands og Tromsø amter av 3 august 1897 bestemmes indtil videre:

At ovennævnte lov av 3 august 1897 gjøres gjældende for torskefisket utenfor norsk sjøterritorium paa bankerne utenfor Andøen i Nordlands amt, regnet i nordøst fra grænsen mot Svendsgrunden, mot syd til grænsen mot Øksnes og saa langt tilhavs som fisket drives.

Nærværende resolution træder i kraft straks.

23 janr. **Kongelig resolution***), hvorved i henhold til lov av 4 juli 1912 angaaende forandringer i og tillæg til lov om fiskerier i Nordlands og Tromsø amter av 3 august 1897 bestemmes indtil videre:

I. At lov om fiskerier i Nordlands og Tromsø amter av 3 august 1897 gjøres gjældende for torskefisket paa den saakaldte Svendsgrund utenfor Senjen i Tromsø amt.

---

*) Bekjendtgj. 26 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.
**) Bekjendtgj. 26 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor vedtægten er indtat.

II. At et særskilt fællesutvalg, som skal ha myndighet til i form av vedtægt at træffe bestemmelser for utøvelsen av fiskeriet paa denne fiskegrund i samme utstrækning som i nævnte lovs § 10 fastsat, blir at anordne saaledes: 23 janr.

Saasnart de i lovens § 7 omhandlede utvalg for Torsken og Bergs opsynsdistrikter er dannet, har disse utvalg, hver for sit distrikt, i eller utenfor sin midte, blandt førerne av de til fiske paa Svendsgrunden indtegnede fartøier at vælge to mænd med varamænd. Fællesutvalget skal bestaa av de fra hvert distrikt valgte 2 mænd og en av stiftamtmanden beskikket formand.

Nærværende resolution træder i kraft straks.

Kongelig resolution *), hvorved der i medhold av § 2 i lov om ansvar for skade paa bofæ ved hund samt om optagelse av hund m. v. av 11 juni 1903 meddeles approbation paa den av Tromsøysunds herredsstyre, Tromsø amt, under 15 november 1913 fattede beslutning. 23 janr.

Kongelig resolution **), hvorved bestemmes: 23 janr.

1. I henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation paa den av Gjøviks bystyre i møte den 11 december 1913 fattede beslutning angaaende ophævelse av gatereguleringen mellem kvartalene 116 og 117 fra Strandgaten til jernbanens eiendom sammesteds.
2. Den ved den Norske Regjerings resolution av 6 september 1905 meddelte tilladelse til opførelse av de i murtvangslovens § 3,2 omhandlede mindre træbygninger i endel nærmere angivne strøk av Gjøvik forandres saaledes, at den del av kvartal 117, som ligger mellem Strandgaten og jernbanelinjen sammesteds, undergives murtvang (kfr. et under saken fremlagt kart).

Kongelig resolution *), hvorved der i medhold av § 89 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation paa den av Tønsbergs bystyre i møte senest den 30 mai 1913 fattede beslutning angaaende lempninger i nævnte lovs §§ 34 (jfr. § 33) og 52, forsaavidt angaar kjøpstaden Tønsberg. 23 janr.

Kongelig resolution **), hvorved der i henhold til lov om 23 janr.

---

*) Bekjendtgj. 26 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor beslutningen er indtat.

**) Bekjendtgj. 26 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.

23 janr. bygningsvæsenet i Trondhjem av 11 juni 1906 § 108, jfr. lov av 19 mai 1904 § 3, meddeles approbation som gjældende indtil videre paa Trondhjems bystyres beslutning i møte den 6 november 1913 angaaende træbebyggelse paa det Trondhjems sykehus tilhørende (paa et under saken fremlagt kart avsat) areal sammesteds.

23 janr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 §§ 23, 27 og 69 meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av det av Lillehammer bystyre i møte senest den 26 september 1913 vedtagne reglement for Lillehammer brandvern.

23 janr. **Kongelig resolution**, hvorved der under generalkonsulatet i Athen oprettes et ulønnet konsulat i Piræus.

23 janr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles stadfæstelse i henhold til lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845 paa de av Drammens Sjømandsforening i generalforsamling 31 januar 1913 vedtagne statutter for »Chr. Stibolts og Drammens Sjømandsforenings Understøttelsesfond« med senere vedtagne tillægsbestemmelser i §§ 5 og 9.

23 janr. **Kongelig resolution**, hvorved der paa sedvanlige betingelser tillates oprettet et apotek paa Liland i Evenes herred i Nordlands amt.

23 janr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles approbation paa de i kombinert møte av Haram og Roalds herredsstyrer den 2 september og 4 december 1913 vedtagne nye grundregler for Haram og Roalds Brandtrygdelag, saaledes at laget fremdeles kan nyde godt av de ved lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845 hjemlede forrettigheter.

23 janr. **Kongelig resolution**, hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 §§ 9, 19 og 67 meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av den av Værdalsørens brandrepræsentantskap i møte den 25 juli 1913 fattede beslutning angaaende utførelse av brandsyn i Værdalsørens brandkommune og om regler for betaling til feieren sammesteds.

23 janr. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Olav Nottoson Løvland og hustru Anna Asbjørnsdatter Løvland ved gavebrev av 21 mai 1910 oprettede »O. N. Løvland og hustru Anna Løvlands legat til hjælp for

*) Bekjendtgj. 26 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor reglementet er indtat.

trængende skolebarn« i Evje og paa de under 18 oktober 1913 utfærdigede statutter for dette legat. 23 janr.

Skrivelse fra Fængselsstyrelsen til riksadvokaten, hvorved i forbindelse med skrivelse av 28 januar 1913 bestemmes: 23 janr.

1. Personer, som er ilagt straf inden Vinger og Odalen sorenskriveri, indbefattet Kongsvinger by, og som efter gjældende regler skulde sættes i kredsfængsel, skal indtil videre utsone sin straf i Kongsvinger hjælpefængsel.
2. Personer, som er ilagt straf inden Solør sorenskriveri, og som efter gjældende regler skulde sættes i kredsfængsel, skal indtil videre utsone sin straf enten i Kongsvinger hjælpefængsel eller i Hamar kredsfængsel. Ved valget mellem disse to fængsler blir at vælge det, som i hvert tilfælde findes hensigtsmæssigst at bruke.

Skrivelse fra Fængselsstyrelsen til riksadvokaten, hvori meddeles, at der i Viks hjælpefængsel, Sogn, indtil videre kan sættes ind mænd og kvinder, som er ilagt straf av fængsel i kortere tid end 6 maaneder eller av hefte, samt mænd som er ilagt militær arrest. 23 janr.

Skrivelse fra Socialdepartementet til Bærums formandskap, hvori meddeles, at en hotelvert, som er tilstaat indskrænket bevilling til skjænkning av øl og vin, ikke antages at ha ret til at sælge vin til en reisende uten til fortæring paa stedet. 28 janr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Kristiania magistrat, 1ste avdeling, hvori paa foranledning uttales følgende: 28 janr.

Byskattelovens § 19 b antages som almindelig regel at ville medføre, at, hvor en mand flytter til en anden kommune, men familien blir boende paa det gamle sted, maa præsumtionen som regel være for, at hans personlige skattepligt ikke kan ansees overflyttet til det nye bosted, før han har erhvervet hjemstavnsret der. Hvis f. eks. en fabrikarbeider reiser fra Kristiania og tar arbeide i Bergen, mens hans familie blir boende igjen i Kristiania, antar departementet, at skatyderen i almindelighet blir at skatlægge paa familiens bopæl, indtil han har erhvervet hjemstavnsret paa sit personlige bosted. Forholdene ved saadant arbeide medfører nemlig ordinært en ganske kort opsigelsesfrist, og den omstændighet, at skatyderen lar sin familie bli boende igjen paa det gamle bosted, vil regelmæssig være et tegn paa, at han fremdeles føler sig mere knyttet til dens bosted end til sin egen nye bopæl. Man antar, at byskattelovens § 19 b indeholder en begunstigelse av

28 janr. den kommune, hvor skatyderens familie bor, saa længe hans ophold paa det nye bosted efter en almindelig vurdering av forholdene kan antages at hvile paa en viss midlertidighet, og man finder ikke i selve lovstedet nogen støtte for den forstaaelse, at den blot skulde ta sigte paa sæsonarbeidere o. l.

30 janr. **Plakat***), hvorved et fremlagt utkast til en ny medicinaltakst med de dertil hørende bestemmelser**) m. v. autoriseres som gjældende fra 1 mars 1914 indtil videre.

30 janr. **Kongelig resolution*****), hvorved der i henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder og lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. meddeles stadfæstelse — med en enkelt forandring — paa en av herredsstyret for Faabergs herred, Kristians amt, den 4 august og 22 november 1913 fattet beslutning til politivedtægter for herredet, som skal træde istedenfor de ved kongelige resolutioner av 14 oktober 1893 og 4 februar 1905 stadfæstede vedtægter.

30 janr. **Kongelig resolution***), hvorved der henhold til lov av 17 juni 1869 om politivedtægter for rikets kjøpstæder meddeles stadfæstelse paa en av Aalesunds bystyre den 26 november 1913 fattet beslutning om forandring i de ved kongelige resolutioner av 9 september 1910 og 7 juli 1913 stadfæstede politivedtægter for byen.

Beslutningen gaar ut paa, at vedtægtenes § 44 gives saadant tillæg:

»Magistrat og formandskap kan, efterat politimesterens erklæring er indhentet, fastsætte nærmere regler for anordning for utsalget paa byens torv og for omsætningen paa samme.«

30 janr. **Kongelig resolution†**), hvorved den av Gryttens herredsstyre i møter den 3 november og 19 december 1913 fastsatte vedtægt for lukning av utsalgssteder stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med et par forandringer.

30 janr. **Kongelig resolution††**), hvorved der i medhold av § 2 i lov om ansvar for skade paa bofæ ved hund samt om optagelse av hund m. v. av 11 juni 1903 meddeles

*) Bekjendtgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.
**) Bestemmelserne er indtat i Departementstidende for 1914, nr. 12 flg.
***) Bekjendtgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5, hvor de stadfæstede politivedtægter er indtat.
†) Bekjendtgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.
††) Bekjendtgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5, hvor beslutningen er indtat.

approbation paa en av Øvre Sandsvær herredsstyre, Buskeruds amt, under 15 december 1913 fattet beslutning. 30 janr.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 §§ 1, 9, 67 og 69, jfr. ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 § 24, meddeles stadfæstelse som gjældende indtil videre paa de av Græsvik og Hauges bygningsrepræsentantskap i møte den 16 september 1913 vedtagne tillægsbestemmelser til brandloven, forsaavidt Græsvik og Hauges brand- og bygningskommune angaar, dog med en enkelt forandring. 30 janr.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 108 i lov om bygningsvæsenet i Trondhjem av 11 juni 1906 meddeles approbation paa nedenstaaende av Trondhjems bystyre i møte den 13 juni 1913 og av Strindens herredsstyre i møte den 22 november s. a. vedtagne tillæg til lovens § 50: 30 janr.

»I enhver leilighet skal der findes ventilerte rum for opbevaring av klær, utgjørende en grundflate av tilsammen mindst 1 m².

Til hvert kjøkken skal findes et rum i direkte forbindelse med fri luft til opbevaring av matvarer.«

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 8 i lov om bygningsvæsenet i Bergen av 19 april 1899 meddeles approbation paa den av Bergens bystyre i møte den 29 september 1913 fattede beslutning angaaende regulering av strøket Elsesro—Nyhavn sammesteds paa betingelse av, at bebyggelsens avstand fra de regulerte veier overalt blir som foreskrevet i § 6 i de ved kongelig resolution av 1 mai 1906 stadfæstede forskrifter for villamæssig bebyggelse for visse strøk av Bergen. 30 janr.

Kongelig resolution**), hvorved i henhold til lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 19, andet led, bestemmes, at den største tillatte kjørehastighet for motorvogner indtil videre forhøies til 24 kilometer i timen for Drammen bys vedkommende. 30 janr.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa de i generalforsamlinger den 15 juni 1912 og 8 mars 1913 vedtagne forandringer i § 2 i de for Søndre Aurdals Brandforsikringsforening ved høieste resolution av 24 august 1897, jfr. kongelig resolution av 27 februar 1906, ap- 30 janr.

*) Bekjendtgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5, hvor de stadfæstede tillægsbestemmelser er indtat.

**) Bekjendtgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.

30 janr. proberte love saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt av de ved lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845 hjemlede forrettigheter.

30 janr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamling den 23 oktober 1913 vedtagne forandring i § 4 i den for Lyster gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger og Løsøre ved høieste resolution av 15 april 1898 approberte plan, saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt av de ved lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845 hjemlede forrettigheter.

30 janr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamling den 31 oktober 1913 vedtagne forandring i § 4 i den ved høieste resolution av 25 april 1901 approberte plan for Davikens gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger og Løsøre, saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt av de ved lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845 hjemlede forrettigheter.

30 janr. **Rundskrivelse***) fra Socialdepartementet til amtmændene:

I medhold av lov om indførsel av apotekervarer samt om handel med gifter og arkana av 16 mai 1904 § 3, jfr. kongelig resolution av 16 juli næstefter, post II, samt resolution av 12 september 1913, har departementet utstedt forbud mot handel med følgende lægemidler:

1. Mirtilline.
2. Kephaldol.

Forbudet træder i kraft 15 februar d. a.

31 janr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Hamar med svar paa forskjellige forespørsler i anledning av, at en lærer er blit valgt til medlem av ligningsnævnden.

Departementet uttaler, at det antar, at en lærer ikke kan undslaa sig for at motta valg som medlem av ligningsnævnden. Departementet gaar dog ut fra, at skolestyret i saadanne tilfælde saavidt mulig ordner skolen saaledes for læreren, at han kan ta den skoletid, han forsømmer paa grund av sin deltagelse i ligningsnævnden, igjen senere, hvad læreren maa ansees forpligtet til at gjøre. Hvor dette ikke er mulig, men vikar maa skaffes, antar departementet, at læreren ikke har retskrav paa, at kommunen skal bære vikarutgiftene, kfr. departementets i Lovtidenden indtagne skrivelse av 17 juni 1902. Men det synes baade rimelig og billig, at kommunen, som ved at vælge ham til et kommunalt ombud som det heromhandlede hindrer ham i at utføre sit arbeide som lærer, bærer

*) Bekjendtgj. 7 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

de utgifter, som gaar med til at lønne hans vikar, saa læreren ikke paaføres direkte tap ved sit arbeide for kommunen. Særlig gjælder dette, naar arbeidet i ligningsnævnden vil ta saapas lang tid som i nærværende tilfælde, nemlig 3 uker, og utgiftene til vikar derfor vil bli ganske betydelige i forhold til en lærers beskedne indtægter. 31 janr.

Kongelig resolution*), hvorved bestemmes: 6 febr.

Paa den fortegnelse over særskilt sundhetsfarlige bedrifter, som er paabudt i § 29 i lov om tilsyn med arbeide i fabrikker m. v. av 10 september 1909, opføres foruten de ved kongelig resolution av 3 juni 1913 opførte 18 klasser av bedrifter yderligere:

19. Glashytter samt anlæg for sandverk og tør slipning og polering i glasverk samt

20. Bergverk, forsaavidt arbeidet sker under dagen.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Nordfrøya herred i Søndre Trondhjems amt under 19 september 1913 fattede beslutning om forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden fiskeværene i Nordfrøya. 6 febr.

Kongelig resolution***), hvorved der i medhold av lov om pigtraads anvendelse til gjærde av 14 juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa den av Voss herredsstyre, Søndre Bergenhus amt, i møte den 9 december 1913 fattede beslutning. 6 febr.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896, jfr. § 7 i samme lov samt kongelig resolution av 19 december 1908, meddeles approbation paa Fredrikstads bystyres beslutning i møte den 17 juni 1913 angaaende omregulering av St. Hansfjeldet samt angaaende tilbaketrukne byggelinjer sammesteds (kfr. et under saken fremlagt kart). 6 febr.

Kongelig resolution, hvorved et fremlagt utkast til regler om forretningsorden for den i lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 § 6 omhandlede nævnd bifaldes. Vedkommende regjeringsdepartement bemyn- 6 febr.

*) Bekjendtgj. 7 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.
**) Bekjendtgj. 7 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6, hvor sundhetsforskriftene er indtat.
***) Bekjendtgj. 7 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6, hvor beslutningen er indtat.

6 febr. diges til at foreta saadanne mindre forandringer i reglerne, som maatte vise sig ønskelige.

De omhandlede regler er saalydende:

§ 1. Efterat formanden har mottat den til behandling foreliggende sak fra departementet, foranlediger han opnævnt de medlemmer, som beskikkes av vedkommende selskap og av Forsikringsraadet, saafremt disse ikke tidligere er opnævnt.

§ 2. Formanden sender derefter saken i cirkulation inden nævnden i en av ham angit orden.

§ 3. Ønskes yderligere oplysning i saken, sker dette gjennem formanden enten direkte eller, om han saa maatte finde det hensigtsmæssigst, ved henvendelse til departementet, som foretar det fornødne i anledning herav. Formanden sender i tilfælde efter oplysningenes mottagelse saken tilbake til det medlem, som har begjært disse.

§ 4. Naar formanden efter endt cirkulation har mottat saken tilbake, og ingen yderligere oplysning ønskes indhentet, berammer han et fællesmøte av nævnden, hvortil han indkalder dennes medlemmer.

§ 5. I fællesmøtet maa samtlige 5 medlemmer være tilstede, de kongevalgte i tilfælde ved varamænd. De møtende varamænd bør paa forhaand faa saken til gjennemgaaelse. I møtet sætter formanden saken under diskussion. Naar denne er avsluttet, foretages votering enten i samme eller et senere møte. Derefter avfattes nævndens uttalelse eller efter omstændighetene flertals- og mindretalsuttalelser. Hvis begrundelse ikke avfattes i det møte, hvor voteringen foregaar, sender formanden et utkast til uttalelse (eller uttalelser) i cirkulation blandt medlemmene. Naar utkastet (eller utkastene) kan ansees for endelig vedtat, oversendes de av formanden til departementet.

§ 6. Over nævndens møter føres protokol, som underskrives av samtlige de møtende. Protokollen autoriseres av departementet. I protokollen indtages alle beslutninger og endelige uttalelser av nævnden eller av nogen fraktion av denne.

6 febr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles approbation paa det i generalforsamling den 4 juni 1913 vedtagne tillæg til § 4 i de ved høieste resolution av 6 juni 1893, jfr. høieste resolution av 8 december 1896, approberte love for Østre Slidres gjensidige Brandforsikringsforening, saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt av de ved lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845 hjemlede forrettigheter.

6 febr. **Kongelig resolution**, hvorved der i henhold til § 55 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 meddeles stadfæstelse som gjældende indtil videre paa Horten bystyres beslutning av 1 december 1913 om et tillæg til § 5 i de

ved kongelige resolutioner av 28 november 1903 og 15 august 1912 stadfæstede takster og regler for benyttelse av havnevæsenets brygge i Hortens kanalhavn. 6 febr.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 55 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 meddeles stadfæstelse som gjældende indtil videre paa Porsgrund bystyres beslutning av 16 december 1913 om tillæg til §§ 3 og 6 i det ved høieste resolutioner av 23 september 1893 og 10 november 1904 stadfæstede takstreglement for benyttelse av nævnte bys brygger. 6 febr.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 55 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 meddeles stadfæstelse som gjældende indtil videre paa det av Egersunds bystyre i møter den 20 februar, 22 mai og 6 oktober 1913 vedtagne reglement for benyttelse av Egersund havnevæsens brygger. 6 febr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Tollak Finkelsen Foss ved gavebrev av 28 september 1913 oprettede legat til et gamlehjem i Lyngdal og paa de under 13 december s. a. utfærdigede statutter for dette legat. 6 febr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av sogneprest Daniel Smith Thrap ved testamente av 2 mai 1902 oprettede legat »Laura Thraps minde« til bedste for Videnskapsselskapet i Kristiania og paa de under 18 december 1913 utfærdigede statutter for dette legat. 6 febr.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til amtmanden i Nordre Bergenhus amt, hvori uttales: 9 febr.

Ved en desinfektion efter en tuberkuløs patient, som er flyttet eller avgaat ved døden, maa det utvilsomt ansees for likesaa vigtig at avgjøre, hvad der skal desinficeres, som paa hvilken maate det skal gjøres. Ansvaret for disse avgjørelser paahviler helseraadets ordfører, jfr. lov av 8 mai 1900 § 8 og medicinaldirektørens cirkulære av 31 oktober s. a., dets punkt IV.

Naar en helseraadsordfører med sit kjendskap til den ansatte faste desinfektør anser det nødvendig selv at føre kontrol med, at desinfektionen utføres betryggende, maa han utvilsomt ha anledning til at foreta offentlig reise i den anledning.

Det maa ansees for farlig i sine konsekvenser at avskjære helseraadets ordfører fra at utøve den heromhandlede kontrol i saa stor utstrækning, som han finder nødvendig.

10 febr. **Rundskrivelse** fra Norges Brandkasse til amtskassererne (og fogderne):

Under henvisning til lov av 21 juni 1912 § 60 og rundskrivelse av 2 januar 1913 litr. C. nr. 2 skal man for at lette brandkontingentens indbetaling i landdistrikterne henstille til amtskassererne og fogderne at oversende vedkommende opkrævere (lensmænd) indfordringslister over kontingenten snarest mulig, efterat den reviderte beregning er kommet dem ihænde og samtidig dermed at bringe til almindelig kundskap, f. eks. ved bekjendtgjørelse i nogen av de i distrikterne mest læste blade, at dette er skedd, og at brandkontingenten saaledes fra da av og indtil skattemøtet kan indbetales omkostningsfrit til opkræverne paa deres kontor.

Utgiftene herved blir for de amters vedkommende, hvor omordningen av det civile embedsverk er traadt i kraft, at avholde av den statskassen tilkommende indfordringsgodtgjørelse, hvorimot de, forsaavidt de fremdeles eksisterende fogderier angaar, vil bli refundert av Brandkassen.

11 febr. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av enkefru Josephine Erichsen ved gavebrev av 26 august 1913 oprettede »Kgl. fuldmægtig R. Erichsens legat« til bedste for værdige og trængende gamle inden Uranienborg menighet og paa de under 20 novembr 1913 og 9 januar 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

11 febr. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Gunder Gundersen Gjerdrum ved testamente av 6 april 1883 oprettede legat for trængende i Vaaler (Solør) og paa de under 18 november 1912 og 20 oktober 1913 utfærdigede statutter for dette legat.

11 febr. **Skrivelse***) fra Arbeidsdepartementet til havnedirektøren, hvorved i henhold til § 57 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 bestemmes, at dampskibe skal gaa med sagte fart gjennem Tromøsundet, naar de passerer Det Norske Nitridaktieselskaps kaianlæg.

Overtrædelse av denne bestemmelse straffes med bøter.

12 febr. **Plakat***) om forbud mot indførsel fra fremmed land av stikkelsbærplanter.

I kraft av lov om forbud mot indførsel og transport av stikkelsbærplanter m. v. av 25 april 1907 forbydes herved indtil videre:

1. Indførsel fra fremmed land av stikkelsbærplanter og dele derav, herunder indbefattet friske stikkelsbær, saafremt

*) Bekjendtgj. 14 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

speciel tilladelse til saadan indførsel ikke er meddelt av Landbruksdepartementet. 12 febr.

2. Overtrædelse av dette forbud medfører strafansvar.
3. Denne plakat træder i kraft straks.

Kongelig resolution*), hvorved den ved kongelig resolution av 25 april 1907 utfærdigede plakat av samme dato ophæves, forsaavidt angaar punkt 1, indeholdende forbud mot indførsel fra fremmed land av stikkelsbærplanter og dele derav, herunder indbefattet friske stikkelsbær. 12 febr.

Kongelig resolution**), hvorved den av Sylte herredsstyre i møte 27 oktober 1913 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Sylte herred, Romsdals amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med et par forandringer. 12 febr.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av § 39 i lov av 8 april 1905 om laks- og sjøørretfiskerierne bestemmes, at tiden for fiske av laks og sjøørret i Torridalselven, forsaavidt angaar fiske med stang eller haandsnøre, forandres saaledes, at dette fiske skal være tillatt i tiden fra og med 1 mai til og med 30 september. 12 febr.

Denne bestemmelse gjælder indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1916.

Kongelig resolution*), hvorved det i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 § 3 nævnte flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av paragraffens 3dje punktum for Norderhovs herred, Buskeruds amt, indtil videre til 100 ha., og den kongelige resolution av 31 mai 1912, hvorved nævnte flateindhold for samme herred blev nedsat til 250 ha., ophæves. 12 febr.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, bestemmes, at kjøring med motorvogn og motorcykkel indtil videre skal være forbudt paa nedennævnte veier i Drammen: 12 febr.

1. Kloptjernveien ovenfor veien til Strøtvedt.
2. Kanonveien i Bragernæsaasen samt
3. paa de øvrige veier i Bragernæsaasen og Hamborgstrømskogen.

---

*) Bekjendtgj. 14 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.
**) Bekjendtgj. 14 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

12 febr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 §§ 1, 9, 19, 23 og 67, jfr. ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 § 24, meddeles stadfæstelse som gjældende indtil videre paa de av brandrepræsentantskapet for Sems brandkommune i møte den 11 november 1913 vedtagne regler for brandvernets ordning samt tillægsbestemmelser til brandloven, forsaavidt nævnte sted angaar.

12 febr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til skattelov for byene av 18 august 1911 § 6 meddeles stadfæstelse paa de av Haugesunds bystyre i møter den 21 januar, 15 september og 19 december f. a. besluttede vedtægter om taksering til eiendomsskat av de faste eiendomme i kjøpstaden.

12 febr. **Kongelig resolution,** hvorved de av Hamar bystyre i møte den 23 januar 1914 godkjendte vedtægter for Hamar brændevinssamlag i medhold av §§ 5, 23 og 35 i lov om salg og skjænkning av brændevin m. v. av 17 mai 1904 stadfæstes som gjældende indtil videre, dog ikke længer end til 30 juni 1914.

12 febr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamlinger i Søndre Odalens private Brandassuranseforening for Bygninger den 14 juni og 5 december 1913 vedtagne plan for Søndre Odalens gjensidige Løsøre- Brandkasse, saaledes at denne kan nyde godt av de ved lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845 hjemlede forrettigheter.

12 febr. **Kongelig resolution,** hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamling av Trondhjems Brandforsikringsselskap den 15 november 1913 vedtagne forandring av selskapets navn til »Trondhjems Forsikringsselskap« og paa de samtidig vedtagne forandringer i §§ 2, 9, 15, 16, 19 og 20 i de ved kongelig resolution av 3 mars 1910, jfr. kongelig resolution av 4 februar 1911, approberte love for nævnte selskap, saaledes at dette fremdeles kan nyde godt av de ved lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845 hjemlede forrettigheter.

12 febr. **Nye bruksregler*****) for Joramo almenning, approbert av Landbruksdepartementet 12 februar 1914.

---

*) Bekjendtgj. 14 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7, hvor de vedtagne regler m. v. er indtat.

**) Bekjendtgj. 14 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7, hvor vedtægtene er indtat.

***) Bekjendtgj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8, hvor bruksreglerne er indtat.

Skrivelse fra Justisdepartementet til amtmanden i Buske- 12 febr.
ruds amt, hvori uttales, at departementet savner adgang til at ophæve eller tilbakekalde et paalæg om bidragspligt til hustruen, som overensstemmende med skilsmisselovens § 14 (l. $^{20}/_{8}$ 1909 nr. 1) er indtat i en av departementet utfærdiget skilsmissebevilling.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til Akershus amt, hvori 14 febr.
uttales, at bestemmelserne i sykeforsikringslovens § 16,2 (l. 18 septbr. 1909, nr. 7) ikke regulært omfatter morbilli (mæslinger), da denne sygdom kun rent undtagelsesvis vil være gjenstand for det offentliges forsorg, jfr. skrivelse av 12 februar 1874 fra Indredepartementet til Akershus amt, indtat i »Norsk medicinallovgivning«. Kredssykekasserne vil derfor som regel ikke være fritat for nogen av sine forpligtelser, naar det gjælder mæslingpatienter.

Instruks for stadsfysikus i Fredrikstad, utfærdiget av 16 febr.
Social- og Industridepartementet 16 februar 1914.

§ 1. Stadsfysikus fører indseende med byens sundhets- og sykepleie. Han skal ha sin opmerksomhet henvendt paa alt, som kan tjene til fremme av byens medicinal- og sundhetsvæsen og skal træffe eller bringe i forslag de foranstaltninger, som i den henseende paakræves — derunder ogsaa indbefattet foranstaltninger mot epidemiske og smitsomme sygdommes utbredelse.

Han fører endvidere indseende med, at de sundhetspleien og medicinalvæsenet vedkommende love og bestemmelser overholdes og har i tilfælde av misligheter at træffe eller foranledige truffet de i ethvert tilfælde fornødne foranstaltninger.

§ 2. Han er de i kommunens tjeneste ansatte lægers, tandlægers og jordmødres nærmeste foresatte og har at paase, at de utfører de forretninger, som paahviler dem. Han fører likeledes tilsyn med byens øvrige lægers, tandlægers, jordmødres og øvrige medicinalpersonales utøvelse av deres kald.

§ 3. Han er forpligtet til mot særskilt godtgjørelse at fungere som fast retsmedicinsk sakkyndig ved strafferetslige undersøkelser, forsaavidt disse ikke er av psykiatrisk eller medicinsk-kemisk natur, og har forøvrig at bistaa øvrigheten med avgivelse av skjøn og betænkninger, hvortil lægevidenskabelig sakkundskap er fornøden.

§ 4. Som ordfører i byens helseraad har han at lede dettes forhandlinger og at utføre de forretninger, som enten ved lov eller ved bestemmelser, truffet i henhold til lov, til enhver tid er helseraadets ordfører paalagt.

§ 5. Hver maaned indsender han til medicinaldirektøren indberetning om epidemiske og smitsomme sygdomme. Ved utbrud av særlig truende art bør medicinaldirektøren underrettes telegrafisk.

16 febr. Ved begyndelsen av hvert aar utarbeider han paa grundlag av de fra byens læger, tandlæger og jordmødre indkomne befalte aarlige medicinalberetninger og sine egne erfaringer en hovedberetning om sundhetstilstanden og medicinalforholdene i byen i det forløpne aar, hvilke han med de nævnte beretninger og øvrige bilag gjennem amtmanden indsender til medicinaldirektøren.

§ 6. Han har mot særskilt godtgjørelse at avgi de i lov om behandling av lik av 4 juni 1898 omhandlede erklæringer.

§ 7. Han utførrer lægetilsynet ved byens fængsler. Forøvrig maa han ikke uten særskilt tilladelse fra det departement, hvorunder det Civile Medicinalvæsen hører, overta fast lægestilling ved noget sykehus eller anden offentlig indretning eller stiftelse.

§ 8. Han fører kontrol med byens sykehuse, i hvis styre han er pligtig til at indtræde som medlem, forsaavidt det maatte forlanges, samt med byens offentlige indretninger og stiftelser. Han fører overtilsyn med fattigsykepleien og har at bistaa fattigstyret med betænkninger om alt, som staar i forbindelse med fattigsykepleien, naar han dertil opfordres eller selv dertil finder sig foranlediget. Forsaavidt vedkommende kommunale myndighet forlanger det, har han at føre tilsyn med byens fattige sykes indlæggelse paa og utskrivning fra sykehus.

Han skal endvidere føre tilsyn med de i byen værende fattige sindssyke og yder den til enhver tid bestemte bistand ved anbringelse av saadanne syke i forpleining, likesom han skal anstille de undersøkelser og føre det tilsyn, som efter omstændighetene ansees fornødent med hensyn til andre sindssyke, som holdes under bevogtning hos sin familie eller fremmede. Videre skal han føre tilsyn med abnorme og utsatte barn og avgi de om dem fornødne erklæringer.

§ 9. Han fører tilsyn med de hygieniske forhold i byens skoler og har at undersøke samt avgi erklæring om elever ved byens folkeskoler, naar dette maatte forlanges, og i det hele fungere som skolelæge ved byens offentlige skoler.

§ 10. Han fører tilsyn med vaksinationen i byen og har efter begjæring fra medicinaldirektøren mot derfor fastsat godtgjørelse selv at utføre vaksination og revaksination og ellers at besørge dette utført av en anden læge eller av en av medicinaldirektøren autorisert vaksinatør.

§ 11. Han har at føre kontrol med apotekvæsenet og hvert efteraar, samt ellers saa ofte han finder det fornødent eller det av departementet eller medicinaldirektøren forlanges, at foreta visitation av byens apotek.

§ 12. Han har at avgi de uttalelser og erklæringer, som

i stillingens medfør maatte avfordres ham av amtslægen, amtmanden, medicinaldirektøren eller departementet samt av byens magistrat og formandskap. 16 febr.

§ 13. Han har at holde kontor, hvor han er forpligtet til daglig at være tilstede til saadan tid, som bestemmes av helseraadet — med medicinaldirektørens approbation, om stadsfysikus saa maatte ønske.

§ 14. Han fører kopibok og journal over alle indkomne og utfærdigede skrivelser, som med de deri akterte dokumenter forblir ved embedets arkiv, samt forøvrig de protokoller, som maatte bli stadsfysici eller helseraadsordførere paalagt at føre.

§ 15. Han har at finde sig i de ændringer i og tillæg til denne instruks, som maatte bli bestemt, og har iøvrig at rette sig efter de love, anordninger og forskrifter, som for hans embede er eller maatte bli git.

§ 16. Hvor det motsatte ikke er bestemt, pligter han at utføre de i instruksen omhandlede hverv uten særskilt godtgjørelse.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa forandring av § 7 i den under 6 juni 1913 stadfæstede fundas for »Ellen Bakke Hansens legat« til fordel for gamle, værdige, trængende kvinder av Bergen. 17 febr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av gaardbruker Peder E. Karlsen og hustru Gjertrud Karlsen ved testamente av 15 august 1908 oprettede »Peder og Gjertrud Karlsens legat for Lunaas kreds« til fordel for værdige, trængende inden Lunaas skolekreds (Tønset) og paa de under 13 december 1913 utfærdigede statutter for dette legat. 17 febr.

Skrivelse fra Justisdepartementet, hvorved oversendes en ved departementets foranstaltning utarbeidet oversættelse til landsmaal av skatteloven for landet av 18 august 1911 med de forandringer, som er gjort ved lov av 28 juni 1912, — saalydende: 17 febr.

Skattelov for landet fraa 18 august 1911 med dei brigde som lov fraa 28 juni 1912 hev gjort.

Fyrste bolken.

Um amtsskatt og kommunal eigedomsskatt.

§ 1. Av den summen amtet treng i skatt skal noko skrivast ut i eigedomsskatt paa dei faste eigedomarne i heradi i amtet (sjaa § 8), noko bytast paa heradi, som so svarar denne skatten som andre heradsutgifter.

17 febr. Amtstinget avgjer kor mykje eigedomsskatt det skal skrivast ut paa kvar skyldmark, og fylgjer daa fyresegnerne i § 2. Det som ikkje etter denne avgjerdi vert utskrive i eigedomsskatt, skal bytast paa heradi.

I Finnmarki skal heile amtsskatten bytast paa heradi.

§ 2. I eigedomsskatt til amtskommunen skal dei skriva ut minst kr. 2,00 og høgst kr. 5,00 paa skyldmarki. I serhøve kann dei gaa høgre enn til øvstemaalet kr. 5,00, naar vedkomande departement samtykkjer. Men eigedomsskatten maa ikkje i noko høve vera meir enn helvti av det amtskommunen i alt treng i skatt.

Eigedomsskatten til amtet maa dei ikkje for noko aar setja ned eller auka med meire enn kr. 0,50 paa skyldmarki, utan naar større nedsetjing eller auking tiltrengst til aa halda skatten innanfyre dei fastsette ytstemaali.

Paa dei eigedomarne bokstav b i § 8 nemner skal dei, fyrste gongen etter at denne lovi hev teke til aa gjelda, skriva ut kr. 1,00 paa skyldmarki. Denne summen aukar dei sidan kvart aar, til han vert jamhøg med den summen dei skriv ut paa skyldmarki paa dei eigedomarne bokstav a i same paragrafen nemner. Kvar aarsauke skal vera kr. 1,00 paa skyldmarki, — eller det siste aaret det som stend att, um det er mindre.

Naar denne lovi tek til aa gjelda, skal eigedomsskatten til amtet setjast ned til det lovfeste høgstemaalet, der han elles vilde vera høgre enn dei grensorne som er fastsette ovanfyre. Dette gjer dei soleis, at dei kvart aar tek burt av skatten fraa fyrre aaret, paa dei eigedomarne bokstav a i § 8 nemner, minst kr. 0,50 paa skyldmarki, — eller det som stend att, um det er mindre. Nedsetjingi skal dei gjera eller taka paa med seinast andre aaret etter at denne lovi tek til aa gjelda.

§ 3. Naar amtstinget byter ut amtsskatt paa heradi etter § 1, skal dei fylgja desse reglarne:

Tri tiandepartar av skattesummen byter dei etter den parten kvart skattedistrikt hev av verdet av dei skyldsette eigedomarne i amtsdistriktet. Eigedomsverdet for kvart skattedistrikt finn ein naar ein mangfaldar matrikelskyldi for distriktet (deri medrekna skyld som med takst er sett paa dei eigedomarne bokstav b i § 8 nemner) med den medeltalsprisen paa skyldmarki jordeigedomarne i distriktet er selde for etter dei officielle salsuppgaavorne fraa dei siste 10 aar. Eigedomsverdet for amtsdistriktet finn ein naar ein slær i hop desse tiaarsmedelsverde for alle skattedistrikt i amtet.

Tri tiandepartar av skattesummen byter dei ut etter den parten kvart skattedistrikt hev av den skattskrivne midelen i

heile amtsdistriktet, rekna i medeltal etter dei 5 siste lik- 17 febr.
ningarne.

Tvo tiandepartar av skattesummen byter dei ut etter den parten kvart skattedistrikt hev av folketalet i alle landsbygder i amtet, etter siste riksfolketeljing.

Tvo tiandepartar av skattesummen skal bytast etter skyn av amtstinget.

I amt der det er serhøve kann amtstinget, med samtykke fraa vedkomande departement, fastsetja, at tri tiandepartar av skattesummen skal bytast etter skyn av amtstinget og berre tvo tiandepartar etter verdet av dei skyldsette eigedomarne.

I Finnmarki skal dei byta ut tri tiandepartar av skattesummen etter den parten kvart skattedistrikt hev av den skattskrivne midelen i alle herad, rekna i medeltal etter dei 5 siste likningar, tvo tiandepartar etter den parten kvart skattedistrikt hev av all den utfunne innkoma i heradi i amtet etter siste likning, tri tiandepartar etter den parten kvart skattedistrikt hev av folketalet i heradi etter siste riksfolketeljing og tvo tiandepartar etter skyn av amtstinget.

Amtsutvalet arbeider ut framlegg, um korleis det skal bytast, i samhøve med uppgaavor det fær seg til rettleiding um tilstandet i pengevegen i det heile i kvart distrikt.

Amtstinget kann fastsetja at dei skal nytta det same bytegrunnlaget til vidare, likevel ikkje lenger enn i 10 aar.

§ 4. Den amtsskatten som amtstinget etter fyresegnerne i fyrre paragrafen hev lagt paa eit herad aa svara, skal heradet føra til utgift paa budgettet sitt for aaret etter saman med dei andre heradsutgifterne. Skatten skal betalast til amtskommunen i minst 2 og ikkje meire enn 4 terminar, etter som det nøgjare vert avgjort av amtstinget, som likeeins fastset innbetalingstidi. Fyrste terminen kann ein ikkje krevja betalt fyrr den 30 september aaret etter amtstingsvedtaket. Vert det ikkje innbetalt til forfallstid, skal det svarast 5 pct. renta um aaret til betalingsdagen.

§ 5. Eigedomsskatten til amtet skal amtskasseraren (futen) byta ut og krevja inn saman med andre skattar; han skal likeeins taka imot heradstilskoti, naar amtstinget krev det.

§ 6. Av den summen heradet i alt treng i skatt, kann noko skrivast ut i eigedomsskatt paa dei faste eigedomarne i heradet (sjaa § 8), noko i skatt paa midel og innkoma.

Um noko, og daa kor mykje, av skatten skal vera eigedomsskatt, og kor mykje ein skal likna ut paa midel og innkoma, avgjer heradsstyret, som daa skal retta seg etter fyresegnerne i § 7.

I Finnmarki skal dei likna ut heile skattesummen paa midel og innkoma.

17 febr. § 7. I eigedomsskatt til heradet kann dei skriva ut upptil kr. 4,00 paa skyldmarki. Skatten maa dei ikkje noko aar setja ned eller auka med meire enn kr. 0,50 paa skyldmarki.

Der aarssummen av eigedomsskatten til heradet, naar denne lovi tek til aa gjelda, er høgre enn det øvstemaalet som er fastsett ovanfyre, skal dei setja skatten ned til det lovlege høgstemaalet. Dette skal dei gjera soleis at dei kvart aar tek burt av skatten minst kr. 0,50 paa skyldmarki, eller mindre, naar det stend mindre att. Heradsstyret kann med samtykke fraa amtsutvalet vedtaka, at dei ikkje skal taka til med aa setja ned eigedomsskatten, slik som her er sagt, fyrr eigedomsskatten til amtet etter siste leden i paragraf 2 er ført ned til det lovsette høgstemaalet. Til den tid kjem, maa dei likevel ikkje auka eigedomsskatten til heradet.

§ 8. Eigedomsskatt til amtet og heradi vert utlikna:

a. paa dei skyldsette eigedomarne etter skyldi deira;
b. paa verk og bruk, slik som fabrikar, sagbruk, mylnebruk, skipsvervar, kraftanlegg, elektricitetsverk og andre industrielle anlegg, sameleis paa gruvor, steinbrot, fiskevær, salteri, lensor, fossar i den mun dei er utbygde, dammanlegg, losse- og lasteplassar og andre slike arbeids- og driftsanlegg.

Naar dei verdset dei eigedomarne som er nemde i bokstav b, skal dei ikkje taka umsyn til det upphavlege grunnverdet og heller ikkje til anna som er medteke i jordmatrikuleringi. Gjeld det fossar, skal dei likevel i verdsetjingi taka med heile verdet av den utbygde luten av fossen.

Eigedomarne verdset dei med dei hus og andre innretningar som høyrer til anlegget og er turvande til fyremaalet med anlegget. Men dei tek ikkje med arbeidsmaskinar med tilhøyrsla eller ting ein kann setja jamlike med slikt, naar dei ikkje er ein uskiljande lut av anlegget. Dei tek heller ikkje umsyn til verdet av styrar- eller arbeidarhus.

Dei eigedomarne bokstav b nemner set dei i skyldmark etter det talet ein fær fram naar ein dividerar takstsummen med medeltalsverdet av skyldmarki i amtet etter dei officielle salsuppgaavorne fraa dei siste 5 aar. Naar dei legg utbygde fossar i skyld, dreg dei ifraa den skyldi som er ilagd gjenom den vanlege jordmatrikuleringi. Amtstinget kann fastsetja, at dei ikkje skal skattleggja eigedomar som vil faa mindre enn 50 øyre i skyld.

§ 9. Aalmenne takstar yver dei eigedomarne bokstav b i § 8 nemner skal dei halda 5te kvart aar. I millomtidi held dei serskild takst yver nytilkomne eigedomar; likeeins kann dei halda ny takst yver ein eigedom, naar likningsnemdi trur at

verdet hev auka eller minka soleis, at det skil seg munarleg fraa skattetaksten. 17 febr.

Den skatteytaren det vedkjem kann og krevja serskild takst i millomtidi millom dei aalmenne takstarne, mot aa tilsvara kostnaden, um det kostar noko. Vil han ha slik takst, maa han senda søknad um det til likningsnemdi innan 1 januar nærmast fyre skatteaaret.

I samanheng med takstarne skal dei skyldleggja dei eigedomarne som her er nemnde, i samhøve med reglarne i siste leden i den fyrre paragrafen.

§ 10. Takstarne skal likningsnemdi halda, og i so god tid at dei kann vera fraaseggjorde innan den 1 mars nærmast fyre skatteaaret. Aalmenne takstar skal vera haldne fyrste gongen innan 1 mars 1913.

Trur likningsnemdi at den eigedomen dei skal setja takst paa er verd minst kr. 100 000,00, skal eit utval paa minst 3 menn, som heradsstyret nemner upp, halda yverfaring paa aastaden. Der heradsstyret etter § 80 hev sett ned eit serutval til aa setja takst paa eigedomar av det slaget det her er tale um, skal det utvalet halda yverfaringi. Ved yverfaringi hev utvalet rett til aa nytta sakkunnig retleiding til skynet sitt. Skatteytaren kann og tilkalla sakkunnig til hjelp med skynet.

Sakkunnig som utvalet hev tilkalla skal ha vederlag som fastsett av heradsstyret. Vederlag til den sakkunnige skatteytaren hev tilkalla kjem ikkje kommunen ved.

§ 11. Naar dei held yverfaring paa eigedomen etter fyrre paragrafen, skal dei føra inn i ein serskild skattetakstprotokol det framlegget utvalet gjer til takst. Bokføringi der skal fylgja eit fyrerit, uppsett av vedkomande departement. Dei skal altid føra fullnøgjande inn um dei ting taksten hev gjenge ut ifraa og dei vigtigaste stykke i'n. Dei sakkunnige er ikkje med i røystegjevingi, men kann krevja si sermeining bokførd.

Utvalsframlegget til takst skal likningsnemdi faa seg fyrelagt til godkjenning, med brigde eller utan.

§ 12. Um dei verdsetjingarne som er haldne skal formannskapet i heradet, amtmannen og eigaren eller fullmegtigen hans ha melding.

Eigaren eller fullmegtigen hans og likeeins ordføraren i heradet og amtmannen kann klaga paa taksten til yverlikningsnemdi, naar dei gjer det innan 4 vikor etter at dei fekk meldingi. Er takstsummen minst kr. 100 000,00, skal yverlikningsnemdi halda yverfaring paa aastaden og kan daa taka med sakkunnige i samhøve med § 10.

Bur eigaren utanbygdes, eller er takstsummen minst kr. 50 000,00, kann eigaren krevja at ei serskild klagenemd (§ 93) skal halda yvertaksten i staden fyre yverlikningsnemdi.

17 febr. Same gjeld naar amtsskattestyret samtykkjer av serlege grunnar, slik som av di eigedomen, eller den næring som der vert drivi, er av sert slag. Vil eigaren faa slik serskild klagenemd, maa han gjera krav um det hjaa amtmannen innan den fresten som er fastsett ovanfyre.

Det som er sagt her framanfyre um framgangsmaaten med verdsetjingi gjeld og um yvertaksten. Den takstsummen likningsnemdi sette kann dei daa baade auka og setja ned. Um utfallet skal dei snarast raad er senda fraasegn til amtmannen og ordføraren i heradet og melding til eigaren eller fullmegtigen hans.

§ 13. Er noko slikt anlegg som § 8 b nemner nedrive eller øydelagt av skadeeld eller ved annaslag hende innan 1 mars, skal dei ikkje skattleggja det for skatteaaret etter. Det same gjeld naar nytt anlegg ikkje er sett i drift til 1 mars, og naar eldre anlegg ikkje hev vore i drift eit kalenderaar og skatteytaren melder det til likningsnemdi innan 1 mars aaret etter.

Reiser det seg spursmaal um kva herad eller sokn eller deild av heradet ein eigedom skal skattleggjast til, avgjer dei det etter tilstandet den 1 mars nærmast fyre skatteaaret.

§ 14. Heradsstyret kann krevja at amtskasseraren (futen) skal byta ut og krevja inn eigedomsskatten til heradet saman med andre skattar. Elles er det likningsnemdi som byter. Til bruk for nemdi kann heradsstyret krevja utskrift av matrikelen fraa vedkomande tenestemann, mot betaling av kostnaden.

Syner det seg at skatten er utrekna for laagt for nokon eigedom, eller nokon eigedom uretteleg ikkje er medteken, kann dei gjera den retting som er turvande, likevel ikkje etter at skatteaaret er til ende.

Andre bolken.

Um den personlege skatteskyldnaden.

§ 15. Skyldige til aa svara skatt til kommunen av midelen og innkoma si — med dei atterhald som fylgjer av denne lovi — er:

a. Folk som er busitjande her i riket eller varugt held til her.

b. Aktiesellskap, kommanditaktiesellskap, innbyrdes trygdingslag, innkjøps-, forbruks- og produktionslag (sjaa § 52), andsvarlege handelssellskap, avfarbu, konkurs- og administrationsbu, aalmenningskassor og andre sellskap og innretningar, som stend under sjølvstendigt styre; vilkaaret er, at dei høyrer heime her i riket.

c. Folk som er busitjande i utlandet og utanlandske lag og innretningar, som anten driv eller er med i næring eller

verksemd som vert drivi eller styrd her i riket, eller hev 17 febr.
midel her i riket i fast eigedom eller lausøyre eller fær innkoma av slik eigedom eller lausøyre.

§ 16. Midelen og innkoma til gifte slær ein saman og liknar mannen for det heile, same um kona hev sereigemidel og innkoma av den midelen, og same um kona fekk noko av innkoma fyre egteskapet. Kona kann likevel krevja seg serskilt likna av sereigemidel og av det ho tener paa sjølvstendig verksemd (sjaa lov um eigedomshøvet millom egtefolk fraa 29 juni 1888 § 31). Naar egtefolk er separera eller stødt bur kvar for seg, skal ein likna dei serskilt.

Midelen og innkoma til heimeverande born under 15 aar liknar ein i hop med midelen og innkoma til hovudet til huslyden (faren, eller um det er ho, mori). Men ein liknar barnet serskilt, naar det heilt forsyter seg sjølv av innkoma si, og innkoma ikkje er tent i heimen eller kjem fraa verksemdi til hovudet til huslyden.

§ 17. Av midel og innkoma svarar den skattepligtige skatt til den kommunen han bur i, naar ikkje midelen eller innkoma etter lovi skal skattleggjast i annan kommune her i riket eller i onnor likning.

Um ein skal rekna ein person for busitjande her i riket avgjer ein etter tilhøvet den 1 januar det aaret ein liknar.

Millombils tilhald i utlandet tek ikkje skatteskyldnaden burt, minder burteværet hev vara minst 4 aar. Likevel er det ikkje høve til aa skattleggja folk som den 1 januar hev halde til i utlandet minst 1 aar, naar dei etterviser at dei i utlandet hev svara innkomeskatt eller annan tilsvarande skatt for fyrre aaret.

Som busitjande innanriks reknar ein og norske skipsførarar og andre norske sjøfolk, utan skil um dei fer med norske eller med utanlandske skip, so lenge dei ikkje hev teke fast bustad i utlandet og etterviser at dei der hev betalt innkomeskatt eller annan tilsvarande skatt for fyrre aaret.

Utlendingar reknar ein, kor som er, for busitjande her i riket, naar dei den 1 januar hev halde seg her minst eit aar i samanheng.

§ 18. Midel i og innkoma av fast eigedom eller anlegg og likeeins midel i og innkoma av næringsdrift som er knytt til slik eigedom eller anlegg, skattlegg ein i det distriktet der eigedomen eller anlegget ligg.

Til eigedomar og verksemder som vert skattlagde paa denne maaten reknar ein serleg:

a. Jordbruk, skog, fossar og hus og grunn;
b. lensor, dammanlegg, losse- og lasteplassar og skipsvervar;

17 febr.

c. salteri, fiskevær, fiskeparkar og upplagsinnretningar fyr hummar;

d. verk, gruvor, steinbrot, sagbruk, mylnebruk, kraftanlegg, elektricitetsverk, fabrikar og andre industrielle anlegg, dessutan verkstader for handverksdrift;

e. anlegg for handel og umsetning (butik, lager o. s. b.) og for utførsla;

f. kontor for privat verksemd, som ein plar halda ope i det heile og store same tid som vanlegt for forretningar av same slag, eller til regelfaste tider som er kundgjorde fyreaat; dette gjeld likevel berre den midelen og innkoma det ikkje skal svarast skatt av etter onnor fyresegn i denne paragrafen;

g. hotel, pensionat, helseheimar, gjestgjevarstader og andre anlegg for sal av mat og drykk, badeetablissement o. d.

Driftsmidlar til framhjelp av fløytingi, slik som lensor (likevel ikkje utskiljingslensor), rennor, dammar, skjermar, som det ikkje vert kravt annaslag seravgift for aa bruka enn det som vert utlikna paa timberet til drift og istandhalding, skal skattleggjast etter ei innkoma paa upptil 5 pct. av det tekniske verdet.

Verksemd som hev handelsborgarskap til vilkaar, men ikkje er soleis knytt til fast eigedom eller anlegg at skattskrivingi etter fyresegnerne framanfyre er plassbundi, skal ein skattleggja i det distriktet der den som driv hev borgarskap eller hev skrive seg inn til utførslerett.

Driv den skattepligtige tilverking i samanheng med umsetning fraa kontor eller lager av dei varorne han hev tilverka, og kontoret eller lageret ligg i ein annan kommune enn der han driv tilverkingi, skal han svara skatt av heile innkoma av dei varorne han hev umsett med 7/10 i tilverkingskommunen, 2/10 i den kommunen der han hev kontoret og 1/10 i den kommunen der lageret er.

Utførsla (utskiping) som tilverkaren driv, men som ikkje er knytt til fast anlegg (bokstav e), skal dei ikkje skattleggja serskilt. Der dei, naar denne lovi vert utferda, skattlegg utskiping serskilt, skal likevel det distriktet det gjeld, det fyrste aaret etter at denne lovi tek til aa gjelda, ha rett til skatt av 30 pct. av heile innkoma av dei varorne som er utskipa fraa den plassen, og seinare av ei innkoma som kvart aar vert nedsett med 3 pct., soleis at det er heilt slutt med skatt til utskipingsplassen det 11te aaret etter at denne lovi tek til aa gjelda. Utskiping fraa hamnevaldet til ein by reknar ein jamgodt med utskiping fraa byen, naar ikkje varorne er tilverka i det distriktet dei vert utskipa ifraa. Det av innkoma som dei ikkje etter desse reglarne skal skattleggja i utskipingsdistriktet,

skattlegg dei etter dei vanlege reglarne, likevel soleis, at det 17 febr.
altid skal svarast skatt til tilverkingskommunen av minst tvo tridjepartar av innkoma.

Innkoma ein fær av timberhogst i sin eigen skog tek dei ikkje med naar dei byter til skattleggjing etter det som er sagt framanfyre; slik innkoma skal altid skattleggjast heilt i det distriktet der eigedomen ligg (sjaa § 48).

Panthavar som hev teke fast eigedom til brukelegt pant, skal og svara skatt etter fyresegnerne i denne paragrafen, sameleis alle som tek imot føderaad, grunnleiga eller faste grunnavgifter som er paahefte fast eigedom.

§ 19. Naar elektricitetsverk (kraftanlegg med tilhøyrande leidningar og spreidingsanlegg) er skattepligtige i fleire distrikt, skal dei byta nettomidelen til skattleggjing i samhøve med dei vanlege fyresegnerne (sjaa § 36 tridje leden). Av nettoinnkoma skal upptil 5 pct. kvart aar av verdet av all den skattepligtige midelen tilsvarande bytast ut til skattleggjing med den eine helvti paa alle desse verde og med den andre helvti paa verdet av kraftanlegg og spreidingsanlegg. Er innkoma større, skal resten skattleggjast i dei distrikt elektrisk energi vert selt til, etter storleiken av salet.

Eig ein kommune slike anlegg som fyrste leden nemner utanum sin eigen umkverv, skal innkoma i dei framande kommunarne altid setjast til 5 pct. av nettomidelen (sjaa § 36 femte leden) i kraftanlegget og spreidingsanlegget og $2^1/_2$ pct. av nettomidelen i leidningarne. Driv kommunen umsetning av kraft utanum sin eigen umkverv, skal dei skattleggja som innkoma den prisen kommunen fær med fraadrag av utgifter, deri medteke tilverkingskostnad utrekna i samhøve med den kostnaden som fell paa heile umsetningi.

Naar det til industrielle anlegg høyrer dammanlegg til utjamning av vatskraft eller lensor eller liknande faste innretningar i framandt skattedistrikt, byter dei nettomidelen til skattleggjing etter dei vanlege fyresegnerne.

Midelen i dammanlegget set dei til verdet av

1) vedkomande innretning som teknisk anlegg,
2) det vederlaget som er gjeve for utjamningi, eller — um det ikkje er gjeve vederlag — det tilsvarande verdet,
3) 20 pct. av nettoverdet av den auken i minstevatsføringi i 350 dagar i aaret som er vunnen med utjamningi.

Verdet av innretningi som teknisk anlegg skattlegg dei i det eller dei distrikt der innretningi ligg; resten av midelen byter dei millom dei distrikt som utjamningi kjem innpaa, etter storleiken av vederlagssummarne.

Verdet av den vatsføringsauken som er vunnen med utjamningi, skal Riksskattestyret fastsetja etter uppgaavor fraa

17 febr. vatsdragskommissionen. Fyre avgjerdi skal alle eigarar og likningsnemder som det vedkjem ha fenge tilføre til aa segja si meining.

Nettoinnkoma av heile verksemdi upp til 5 pct. aarleg renta av nettomidelen skal dei byta til skattleggjing tilsvarande til verdet av den skattepligtige midelen i kvart distrikt. Resten av innkoma skattlegg dei i det distriktet, eller dei distrikti, der det industrielle anlegget hev skatteskyldnad etter vanlege reglar.

Til rettleiding for likningsmagterne utferdar Riksskattestyret aalgjeldande fyresegner um korleis dei bør byta midelen til skattleggjing millom dei distrikti der industrielle anlegg, fossar og dammanlegg finst, og likeeins millom dei distrikt ei utjamning kjem innpaa.

§ 20. Sellskap og andre skattepligtige innretningar (sjaa § 15 b) skal til vanlegt svara skatt av all midelen og innkoma si i det distriktet der kontoret ligg. Hev dei fleire kontor, skal dei leggja skatten i det distriktet der hovudkontoret ligg. Hev dei ikkje kontor, skattlegg ein dei i det distriktet der styret hev sitt sæte. Hev sellskap eller annaslag skattepligtig innretning avdeild med sitt eige styre, skal ein skattleggja avdeildi serskilt i det distriktet der ho hev kontoret sit.

Naar handelssellskap og andre næringsdrivande lag med personlegt — sampligtigt eller bytt — andsvar ikkje hev fleire enn 8 lagslemer, liknar ein ikkje sellskapet, men lagslemerne kvar for seg, dersom sellskapet krev det fyrr februar maanad er ute og gjev dei upplysningarne som trengst til serskild likning, um hopehavet millom kvar lagsmann og sellskapet. Naar ein iliknar sellskapet skatten, skal ein alltid skattleggja lagslemerne serskilt for midel og innkoma dei hev utanum sellskapet.

Naar ein skattlegg skipsreiding skal ein gaa fram soleis, at ein skattlegg parthavarane eller aktieeigarane, der dei sjølve er skattepligtige, for midelen og innkoma. Parthavar eller aktieeigar som bur i utlandet, og likeeins aktiar som er utskrivne paa ihendehavaren, skattlegg ein der kontoret eller styringi er. I same distriktet skattlegg ein styrarreidaren eller disponenten for den innkoma han fær baade av styringsarbeidet og av sine partar eller aktiar i skipi.

Dei serfyresegnerne som her er uppsette um skattleggjing av skipsreiding gjeld og um sellskap som driv med fangst paa havet eller med berging.

Driv eit aktielag meieri, skal ein skattleggja aktieeigarane der dei sjølve er skattepligtige, for midelen og innkoma, naar so er at laget berre, eller for det meste, tilverkar og handlar med avdraatt fraa gaardarne til aktieeigarane (sjaa § 52).

Midel og innkoma som er nemnd i § 18, berre undanteke 17 febr.
bokstav f, skattlegg ein etter fyresegnerne i den paragrafen.

§ 21. Avfarbu skal — naar dei ikkje vert skattlagde etter § 18 — liknast i skatt i det distriktet der den avlidne hadde bustaden sin. Døydde han i det aaret ein etter § 41 skal leggja til grunn for innkomeutrekningi, skal buet skattleggjast baade for si eigi innkoma og for innkoma til den avlidne det aaret det gjeld; det same gjeld attlivande egtemake eller erving som hev teke ved buet uskift. Vert sambu skift millom ervingarne etter avlidne og attlivande egtemake som er andsvarleg for skuldi, skal den attlivande egtemaken skattleggjast for all innkoma baade til den avlidne og til buet.

Konkursbu og insolvente avfar- og administrationsbu er berre skattepligtige av innkoma av den verksemdi som vert drivi for deira rekning. Attaat buet kann skuldmannen leggjast i skatt for innkoma som han eller egtemaken hans fær, og som ikkje gjeng inn i buet, sameleis for midel som høyrer honom eller egtemaken hans til, og som ikkje vert inndregen i buet. Upphaldspengar som skuldmannen fær av buet, skal ein draga fraa i innkoma til buet, men likna skuldmannen for.

§ 22. Folk som er busitjande her i riket, og skattepligtige lag og innretningar som eig heime her, kann ikkje liknast i skatt for midel i faste eigedomar eller anlegg med tilhøyrslor som ligg i utlandet, og kann berre skattleggjast for helvti av innkoma av slike eigedomar eller anlegg og av dertil knytt næringsdrift. Naar likningsmagterne reknar ut den skattepligtige midelen og innkoma, gjeng dei fram soleis, at dei dreg skuld tilsvarande ifraa i bruttomidelen i utlandet og i bruttomidelen elles; dei skal likeeins draga so mykje rentor ifraa i innkoma i utlandet og innkoma elles som svarar til fraadraget i skuldi.

§ 23. Folk som er busitjande i utlandet, og utanlandske lag og innretningar er berre skattepligtige av innkoma or slike kjeldor som er nemnde i § 15, bokstav c, og av dertil knytt midel. Dei vert skattlaggde i samhøve med reglarne i §§ 18—20, eller um fyresegnerne i dei paragrafarne ikkje er brukande, i det distriktet der dei driv næringi eller verksemdi.

Utlending eller utanlandsk lag som jamt driv berging og verksemd som heng saman med berging paa norsk territorium, legg skatt av midelen i og innkoma av den verksemdi dei driv her, til det distriktet der skipet hev havt lægjet sitt den lengste tidi i innkomeaaret.

§ 24. Naar skatteskyldnaden rettar seg etter bustaden, skattlegg dei vedkomande i den kommunen der han var busitjande den 1 januar det aaret dei liknar.

Naar dei skal avgjera kva for eit distrikt i riket nokon

17 febr. skal reknast for aa vera busitjande i paa den tidi som er avgjerande for skatteskyldnaden, skal dei fylgja dei fyresegnerne som her kjem:

a. Millombils tilhald i eit distrikt fører ikkje med seg skatteskyldnad til det distriktet, minder ein etter tilhøvi elles maa rekna det for den rette bustaden til vedkomande so lenge han held til der. Dei som bur i eit distrikt, men til sume tider paa aaret plar taka millombils tilhald i eit anna distrikt, fær ikkje dermed skatteskyldnad til det distriktet. Hev eit millombils tilhald den 1 januar vara minst eit aar i samanheng, skal ein til vanlegt rekna tilhaldstaden for bustad.

b. Familieforsytarar er aa rekna for busitjande i det distriktet der dei hev heimen sin, um dei so hev arbeidet sitt i eit anna distrikt og difor maa halda til der lengere tid. Hev dei vunne heimstadrett i tilhaldskommunen, vert dei rekna for busitjande der.

c. Sinnsjuke som er innlagde paa asyl eller burtsette til private til røkt, reknar ein for busitjande i det distriktet der ein helst maa segja dei hev heimen sin.

d. Folk som hev flutt fraa den fyrre bustaden sin, men enno ikkje er komne fram til den staden dei tenkjer aa setja bu, vert rekna for busitjande i det fyrre bustaddistriktet.

Folk som ingen fast tilhaldstad hev vert likna i skatt i det distriktet der heimen deira helst maa segjast aa vera etter tilhøvi elles. Skipsførarar og andre sjøfolk svarar skatt i det distriktet der reidarkontoret ligg eller der styringi er, naar dei ikkje hev bustad eller heim annanstad her i riket.

Dei som sit i riksraadet svarar skatt til tilhaldskommunen av embættesløni, men av midel og innkoma elles — som ikkje vert skattlagd etter § 18 — til heimstaden sin.

§ 25. (Etter lov fraa 28 juni 1912 nr. 2). Naar skatteskyldnaden ikkje rettar seg etter bustaden, skal skatt liknast etter fyresegnerne i §§ 18—20 og 23, anten so den næringi det gjeld vert drivi i lengere eller stuttare tid, og utan skil um næringsdrifti er slutt naar innkomeaaret er ute (sjaa § 41). Hev eigedomen eller verksemdi skift innehavar i innkomeaaret, legg baae innehavarane skatt, kvar for den innkoma han hadde i si innehavingstid; sjaa likevel § 21, fyrste leden.

Skattepligtige lag og bu og andre innretningar kann liknast i innkomeskatt, um so laget er uppløyst eller buet uppgjort og midelen bytt millom parthavarane fyrr innkomeaaret er ute.

§ 26. Midel- og innkomeskatt kann ikkje leggjast paa:

a. Kongen og kongehuset.

b. Staten eller eigedomar, aalmenne innretningar og fond som høyrer staten til.

c. Amts-, herads- og bykommunar, naar det gjeld eigedomar og innretningar i kommunen. 17 febr.
d. Norigs Bank.
e. Hypotekbanken, Arbeidarbruk- og husbanken og hypoteklag med planar som Kongen hev stadfest.
f. Norigs Brandkassa og innbyrdes brandtrygdelag med planar som Kongen hev stadfest.
g. Universitetet og offentlege skular.
h. Kyrkjor og milde stiftingar, utan naar det gjeld fast eigedom i framande kommunar.
i. Lag og innretningar som ikkje hev pengevinning til fyremaal, slik som vitskapssellskap, kunstlag, museum og sellskaplege klubbar.
k. Det offentlege vegstellet og jarnbanor til bruk for aalmenta.
l. Kanalar.
m. Vatsleidningar med tihøyrande basseng og dammar som ein kommune eig.
n. Utlendingar som held seg i Norig i studiefyremaal.

Kyrkjegardar, likbrenningshus (med urnehall og urnelund), sjukehus og sinnsjukeheimar som høyrer ein kommune til, men ligg utanfyre kommunen, kann det ikkje leggjast midel- og innkomeskatt paa, naar ikkje dertil er knytt nokoslag verksemd som gjeng vidare enn sjølve fyremaalet med innretningi. Og daa skattlegg ein berre midelen i og innkoma av den verksemdi og dreg ikkje skuld eller rentor av skuld ifraa.

Av skipsreiding som ein amtskommune driv til lette for ferdsla til og fraa det amtet eller millom dei ymse plassarne i amtet, skal det ikkje svarast skatt, minder amtet fær beinvegjes fortenesta paa verksemdi.

§ 27. Ættarstiftingar kann liknast i midelskatt; likeeins andreslag midelmassar som folk i ei viss ætt hev fyrerett til aa faa avkastningi av.

Midel i og innkoma av aktiar i Norigs Bank, i jarnvegar og i lag som gjeng inn under fyrre paragraf bokstav i, legg aktieeigarane skatt av.

§ 28. Kongen avgjer kor langt diplomatiske og konsulære tenestemenn til framande magter med huslyd og tenarskap skal vera fritekne for skatt paa midel og innkoma.

Kongen avgjer likeeins, um utanlandske eimskipslag skal skattleggjast for rutefart paa norske hamnar, og daa i kva mun.

§ 29. Den fritakingi for ytingar til kommuneutgifterne som sume skattepligtige ved bergverk eller bruk hev fenge, naar bergverket eller bruket hev sitt eige fatigstell eller kostar serskild skule, skal dei ha heretter og. Men denne fritakingi

17 febr. gjeld ikkje skatt av faste eigedomar, minder ein kan rekna eigedomarne for ein naudsynleg lut av verket ellar bruket.

Dei serfyresegnerne som gjeld Røros koparverk skal likeeins staa ved lag.

So lenge Kongsberg sylvverk høyrer staten til, er verket friteke for skatt av midel og innkoma i same mun som til denne tid.

§ 30. Fyresegnerne um skattefritaking for dissentarar i § 4 i lov fraa 27 juni 1891, jfr. lov fraa 17 mai 1904, skal staa ved lag framleides, likevel berre paa det vilkaaret, at dei hev vore dissentarar heile det kalenderaaret i samanheng som ligg nærmast fyre skatteaaret, og at den paabodne meldingi til likningsnemdi er gjord innan den 31 januar deretter.

§ 31. Fullmegtig til utlending eller utanlandskt lag eller innretning som i nokon kommune her i riket driv verksemd dei skal svara skatt av, er sjølv andsvarleg for dei skattarne som er ilikna. Ved skipsreiding (sjaa § 20) er reidaren eller laget andsvarleg for skatt som vert likna ut paa utanlandske parthavarar eller aktieeigarar og paa aktiebrev paa ihendehavaren.

Naar lagslemer i handelssellskap eller andre næringsdrivande sellskap med personlegt andsvar etter eige ynskje vert likna kvar for seg (sjaa § 20, andre leden) er sellskapet andsvarlegt for skatten, um ein ikkje kann faa han inn hjaa lagslemerne.

Der heradsstyret hev gjort vedtak um det, kann ein krevja inn av foreldri den skatten som er ilikna barn som er heime hjaa foreldri og arbeider i deira verksemd. Skatt som er ilikna faste tenarar kann ein likeeins, etter vedtak fraa heradsstyret, krevja inn av den husbonden som hev tenaren i tenesta den tid skatten forfell. Rett til slik innkrevjing hev ein likevel berre, naar foreldri eller husbonden hev fenge skattesetel for den skattepligtige fjortan dagar fyrr skatten er forfallen. Paa same vilkaar som tenarar — og naar heradsstyret gjer vedtak um det —, kann ein krevja inn av arbeidsgjevaren eller anleggsstyraren skatt som er ilikna arbeidsfolk ved steinbrot, bergverk og offentleg veg- og jarnbanebyggjing.

Naar nokon betalar skatt han etter denne paragrafen er andsvarleg for, kann han krevja utlegget sitt attbetalt av den skattepligtige, og um det trengst halda det att eller stytta det av i det han sjølv — same paa kva grunnlag — skylder den skattepligtige.

§ 32. Skiftedomarar og testamentsfullføringsmenn er andsvarlege for at det vert halde undan av bumidelen so mykje som er turvande til aa greida skatt som vert paalikna buet

eller arvlataren etter at buet er teke under skifte, eller som 17 febr.
ein maa gaa ut ifraa vil bli paalikna.

Same andsvar hev kvar av dei som sit i styret, naar sellskap eller andre skattepligtige innretningar vert uppløyste og midelen deira bytt millom parthavarane.

Er midelen utluta eller bytt utan at dei hev halde att det som trengst til aa tilsvara skatten, og skatten elles ikkje vilde vera aa faa, kann ein krevja'n inn av ervingarne eller parthavarane, som likevel berre er andsvarlege for kvar sin part av skatten.

Sjølvskiftande ervingar er samandsvarlege for at skatten vert betalt, men ingen av dei hev skyldnad til aa betala meire enn han sjølv fekk i arv.

Proklama som vert utferda i bu, verkar ikkje paa skattekrav etter denne lovi.

§ 33. Naar det skal vera endskapsuppgjerd i eit bu, kann skiftedomaren, testamentsfullføringsmennerne eller dei sjølvskiftande ervingarne senda formannen i likningsnemdi (likningsraadet eller det utvalet som er nemnt i § 87) sjølvmelding yver innkoma til buet til uppgjerdsdagen; og samstundes kann dei krevja utrekna og uppgjeve den skatten buet skal svara av innkoma si i det kalenderaaret som daa gjeng. Er likningi for aaret ikkje fraaseggjord enno, kann dei paa same maaten krevja utrekna og uppgjeve den skatten som fell paa buet, eller paa avlidne, av midel og innkoma i det fyrre kalenderaaret.

Likningsnemdi, eller um ho ikkje sit saman, formannen i nemdi (eller um so er, likningsraadet eller utvalet) skal granska sjølvmeldingi so langt tiltrengst og gjera likningi, og so vert skatten utrekna etter den skatteprocenten dei bruka til likningi for det aaret, eller, — um den procenten ikkje er fastslegen enno — etter den dei bruka til den fyrre likningi. Skatten skal reknast ut serskilt av innkoma i kvart kalenderaar, um det gjeld tvo aar.

Hev skiftedomaren, testamentsfullføringsmennerne eller dei sjølvskiftande ervingarne ikkje fenge melding um kor stor skatten er innan 6 vikor etter at søknaden um skattleggjing er innkomen til likningsmagti, kann det ikkje seinare setjast fram krav paa skatt mot buet.

§ 34. Fyresegnerne i denne bolken skal dei og retta seg etter ved avgjerdi av kva for ei av soknerne eller avdeilderne i eit herad ein skal rekna dei skattepligtige til ved utlikningi av dei serutgifterne som fell paa soknerne eller avdeilderne (sjaa § 133).

Innretningar som er sams for heile heradet, slik som sparebankar, trygdingsinnretningar o. l., skal ikkje takast med naar skatt til kvar serskild sokn eller avdeild vert utlikna.

17 febr. Skatten av slike innretningar vert utrekna etter den samanlagde skatteprocenten til heradet og sokni (avdeildi) og fell ubytt til heradet.

§ 35. Reiser det seg tvist um kva for eit distrikt midelen eller innkoma til ein skattepligtig skal skattleggjast i etter fyresegnerne i denne bolken, skal vedkomande departement avgjera tvisten ved skilsdom, naar dei kommunarne det gjeld søkjer um det, og den skattepligtige anten samtykkjer i det eller hev nedlagt skatten i samhøve med § 116.

Etter søknad fraa vedkomande kommunestyre og tilraading fraa Riksskattestyret kann Kongen gjera semja med riksstyret i anna land um fastsetjing av serfyresegner um skattebytingi millom Norig og det framande landet, naar ei næring vert drivi under slike tilhøve at den som driv er skattepligtig til baae land av innkoma.

Tridje bolken.

Um den skattepligtige midelen og innkoma.

§ 36. (Etter lov fraa 28 juni 1912). Midelen verdset dei til den summen, som den 1 januar i det aaret dei liknar, etter aalgjengde prisar svarar til det sanne verdet av det den skattepligtige eig i rørleg og fast eigedom og utestaaande krav med fraadrag av skuld som hefter paa.

Driv den skattepligtige næring der bokføring er lovpaabodi, og han etterviser for likningsnemdi at han maa bruka eit anna rekneskapsaar enn kalenderaaret, skal midelen setjast til den summen som svarar til verdet ved utgangen av det siste rekneskapsaaret som er gjenge til endes fyre 1 januar i det aaret dei liknar.

Naar nokon er skattepligtig i fleire distrikt, skal dei byta skuldfraadraget millom distrikti i samsvar med verdet av den skattepligtige bruttomidelen i kvart distrikt.

Aktiesellskap som eig jordbruks- eller skogeigedom kann ikkje krevja fraadrege i kommuneskatten meire skuld enn som svarar til fjordeparten av eigedomsverdet; det same gjeld um eigaren hev heime utanfyre distriktet, eller eigaren er eit bu eller andsvarlegt lag med parthavar som hev heime utanfyre distriktet.

Naar kommunar, kyrkjor og milde stiftingar skal svara skatt, kann dei krevja fraadrege som skuld so mykje som svarar til helvti av den skattepligtige bruttomidelen i distriktet (sjaa likevel andre leden i § 26).

Utanlandske skattepligtige kann krevja fraadrege skuld dei hev gjort til framhjelp av den verksemdi som er skattleggjing

undergjevi, men, naar dei gjeng inn under fjorde leden i denne paragrafen, likevel ikkje lenger enn til det høgstemaalet som der er sett, og elles ikkje med større summ enn helvti av den skattepligtige bruttomidelen dei hev i distriktet. 17 febr.

§ 37. Naar dei verdset midelen, skal dei fylgja desse fyresegnerne:

a. Faste eigedomar med tilhøyrsla, krøter, reidskapar og annaslag lausøyre, jagt- og fiskerettar, uthogstrettar og slike sjølvstendige rettar set dei til det dei held for salsverdet. Verdet av dei forraad av raaemne og varor som høyrer til ei forretning verdset dei likevel utan aa taka med paarekna handelsvinst. Jordeigedomar verdset dei i hop med tilhøyrande hus og tilliggjande rettar og herlegdomar. Attverande avling som trengst til gardsdrifti for aaret, reknar dei ikkje til midel.

b. Pantobligasjonar, skuldbrev, sparebankinnskot og andre utestaaande krav set dei til det dei lyder paa, utan aa sjaa paa kor stor renta er eller kor mykje dei kastar av seg, og utan skil um dei er renteberande eller ikkje. Utrygge krav slær dei ned etter skyn. Ufaaande krav tek dei slett ikkje med.

c. Stats-, kommune- og andre ihendehavarobligasjonar, aktiar og liknande verdepapir (der ein etter fyresegnerne i denne lovi skal skattleggja dei hjaa eigaren), set dei til kursverdet, eller um kurs ikkje er notera eller kjend, til det dei held for salsverdet.

d. Livstrygdebrev skattlegg dei berre for det dei er yver kr. 5000,00 for kvar trygdetakar, naar ein slær trygdebrevi hans saman. Dei set daa trygdebrevi til den tilsvarande brøken av det samanlagde attkjøpsverdet; attkjøpsverdet fastset ein, naar det ikkje er upplyst, etter skyn. Trygding som trygdetakaren ikkje kann krevja attkjøpt, skal han ikkje svara skatt paa midel av.

e. Den skattepligtige midelen utanlandske trygdelag hev her i riket set dei til det tifelde av den aarsinnkoma ein reknar laget hev, naar ikkje laget hev faste eigedomar eller anlegg her i riket til høgre verde (etter at skuld er fraadregi, um dei etter fyresegnerne i fyrre paragrafen hev rett til fraadrag av skuld).

§ 38. Til skattepligtig midel reknar dei ikkje:

a. Rettar som berre er vinnande paa eit vilkaar.

b. Bruksrettar som er avgrensa i tid.

c. Krav paa tidvisse ytingar ein berre skal faa gjenom ei avgrensa tid, slik som pensionar, livrentor, føderaad, ytingar etter ulukketrygding o. s. b.

d. Krav paa løn i offentlege eller private plassar eller postar,

17 febr. paa renteterminar og paa avkastning av verdepapir og sellskapspartar so lenge kravet enno ikkje er forfalle til betaling.

e. Patent-, bokmanns- og kunstnarrett, som ikkje gjenom avhending eller arvfall hev gjenge ut or eiga til den upphavlege innehavaren.

§ 39. Naar dei fastset midelen skal dei ikkje draga ifraa:

a. Skyldnader som berre vert paadregne paa eit vilkaar.

b. Bruksrettar som er avgrensa i tid og hefter paa ting som høyrer til midelen til den skattepligtige.

c. Kapitalverdet av føderaad som er paahefte eigedomen til den skattepligtige, og verdet av andre ytingar som er nemnde i bokstav c i fyrre paragrafen, og som den skattepligtige er skyldig aa greida ut.

d. Skyldnad til utbetalingar av det slaget bokstav d i fyrre paragrafen nemner.

Trygde- og livrentelag hev rett til fraadrag for premireserven og for andre fond som er turvande til aa fullnøgja skyldnader dei i kontrakt hev teke paa seg til trygdetakarane, men ikkje for bonusfond.

§ 40. Naar nokon i testamente eller gjenom annaslag rettsgild disposisjon hev fastsett at ein person ei tid skal njota inntekti av ein kapital eller ha ein eigedom til bruk, men at sjølve kapitalen eller eigedomen skal gaa til ein annan person eller til ei stifting eller innretning, skattlegg dei kapitalen eller eigedomen som midel tilhøyrande den som nyt renta eller brukar eigedomen, so lenge retten hans varar.

Attlivande egtemake, som sit i uskift bu, reknar dei som eigar av heile bumidelen. Dei som sit med stamhus og fideikommis reknast like med eigarar.

§ 41. Innkoma set dei til den summen den skattepligtige hev innvunne i pengar eller penings verd i det aaret som sist er gjenge, rekna til 31 december (innkomaaaret), utan aa sjaa paa innkoma hans i det aaret skatten vert likna for (skatteaaret).

Driv den skattepligtige næring der bokføring er lovpaabodi, og han etterviser for likningsnemdi at han maa bruka eit anna rekneskapsaar enn kalenderaaret, skal innkoma setjast til det ho hev vore i det siste rekneskapsaaret som er gjenge til ende fyre 1 januar i det aaret dei liknar.

Desse fyresegnerne gjeld med dei undantak som fylgjer av det §§ 46—53 paabyd um aa fastsetja innkoma med eit aarlegt medeltal.

Innkoma skal dei til vanlegt rekna at den skattepligtige hev teke inn den tid han verkeleg fekk baten. Er innkoma ein pengesum eller annaslag yting, reknar dei at den skatte-

pligtige hev teke ho inn den tid han verkeleg fær summen, 17 febr.
men den tid det vart høve for honom til aa faa pengarne betalt eller ytingi inn, um det var fyrr.

Utgifter som skal dragast ifraa naar innkoma vert fastsett, skal ein til vanlegt taka med den tid utgifti vert greidd ut.

§ 42. Til innkoma reknar dei — med dei undantak og atterhald som er fastsette heretter — renta av midel, livrenta, føderaad og pension, alleslag batar som er vunne av eigedom, kapital, arbeid eller verksemd, anten so det ein hev fenge er innvunne gjenom ei lengere tid eller naar høve baudst eller ved einskilt tilføre, og anten det er upphald, klæde, husvær, brennefang, ljos og slikt, eller det er anna som ein hev nytta til gagn eller hugnad for seg sjølv og huslyden sin eller til ut viding av næring eller drift eller til auking av midelen.

Til innkoma reknar dei det ikkje at midelen veks fraa arv eller gaavor eller fraa livstrygding (til utbetaling naar ein døyr eller ved onnor tid eller hending). Men det nokon fær i tantieme, gratiale og slikt reknar dei til innkoma, likeeins utdeilingar fraa legat og studningslag, og det den skattepligtige tek imot i tidviss personleg studnad som han hev krav paa etter lov eller semja, og dessutan vederlagsfri nøyting av rørlegt eller fast gods som andre eig.

Hus til aa bu i som eigaren brukar, reknar dei til innkoma hans med den summen det venteleg vilde kosta aa leiga tilsvarande hus. Andre varande bruksting, slik som klæde, innbu o. d., reknar dei ikkje for innkomegjevande naar eigaren eller lyden hans brukar dei.

Til innkoma reknar dei og det som kjem inn gjenom handverk eller husflit som den skattepligtige og huslyden hans driv med i heimen; det same gjeld arbeidet til huslyden i verksemdi til den skattepligtige. Men dei tek ikkje umsyn til verdet av det arbeidet kona og huslyden elles hev med det vanlege husstellet.

§ 43. Til innkoma reknar dei og vinning der tilfellet meire eller mindre hev verka med, slik som vinst i lutspel, fraa landslut, paa opendaging av malmar og mineral, paa fund o. s. b.

Vinst paa avhending av faste eigendomar, verdepapir eller annaslag midel, som seljaren venteleg hev lagt seg til i den tanken aa tena paa avhendingi, reknar dei til innkoma til seljaren, um sø avhendingi ikkje høyrer med til næringi hans. Vinst paa sal av tomter i byar eller bybygde strok paa landet eller tett innmed dei, reknar dei altid til innkoma; det same gjeld vinst paa avhending av forretning eller verksemd eller av patent-, bokmanns-, kunstnarrett o. d.

§ 44. Fraa den utfunne bruttoinnkomesummen dreg dei

17 febr. rentor av skuldi til skatteytaren og elles alle utgifter ein skynar er paakomne til aa vinna innkoma, tryggja ho og halda ho ved lag. Fraadrege vert difor:

a. Driftskostnad, deri irekna løner, men ikkje utgifter til upphald og uppvarting aat den skattepligtige og huslyden hans, eller til hus aat han sjølv eller lyden.

b. Utgifter til istandhalding og trygding av hus, skip, fiskebaatar, reidskapar og andre faste eller rørlege eigneluter ein brukar for skuld drifti, men ikkje slike utgifter til innbu og liknande ting som vert bruka i huset eller hushaldet til den skattepligtige eller lyden hans.

c. Vanlege avskrivingar for den verdeminken slit og elde valdar paa skip, baatnaust, anlegg, maskinar, paa hus som trengst til gardsdrifti, og i det heile paa større og vigtigare saker som er etla til varande bruk i drifti, dette likevel berre i den mun ein ikkje alt hev teke verdeminken med i rekningi daa ein fylgde fyresegnerne i bokstav a og b ovanfyre.

d. Tap paa utestaaande krav i forretningsverksemd og tap elles i næring eller forretningstiltak, likevel berre i den mun ein ikkje alt hev teke tapet med i rekningi etter bokstavarne a og b ovanfyre; er det ein ting til bruk i drifti som er misst, skal dei heller ikkje i noko høve draga ifraa meire enn det verdet som stod att etter at avskrivingar etter bokstav c var gjorde.

e. Leige-, bruks og paktingsavgift, føderaad, tidvisse studningar og dilike utreidslor, som den skattepligtige etter lov er skyldig til eller i semja hev bunde seg til aa yta, og som ein etter fyresegnerne i denne lovi reknar til innkoma for mottakaren, naar ein skattlegg honom.

f. Skattar og avgifter som er paabundne faste eigedomar eller serskilde verksemder eller yrke.

g. Utgifter til yvertaking og styring av embætte eller annaslag post, og skyldnader som hefter paa slik post t. d. utnemningsgebyr, utgifter til varastyrar, flytje-, kontor- og ferdautgifter, eller, i tilfelle, underskot paa det vederlaget ein hev fenge til aa greida slike utgifter med.

h. Paabodne innskot i pensionskassa, enkjekassa, vikarkassa, til aa trygda den skattepligtige og huslyden hans mot ulukkor, sjukdom, arbeidsuføra eller alderdom.

Ein skatteytar som friviljug hev teke livstrygding (til utbetaling ved dauden eller i livande live), kann krevja dei aarlege livstrygdepremiarne fraadregne innkoma med upptil kr. 200,00.

Riksskattestyret skal, i den mun det finst turvande, ferda ut fyresegner, til rettleiding for likningsmagterne, um kor

stort innkomefraadraget skal vera for den verdeminken slit og elde valdar paa ting ein brukar til drifti. 17 febr.

§ 45. Vert det underskot i ei næring eller verksemd naar ein reknar ut fortenesta etter reglarne i den fyrre og dei etterfylgjande paragrafarne, kann den skattepligtige krevja det fraadrege den fortenesta han fær or andre næringar eller innkomekjeldor; det same gjeld tap han lid paa slik avhending som i § 43 talar um. Paa kommuneskatten gjeld dette likevel berre dersom han er skattepligtig i same distriktet.

Naar nokon er skattepligtig i fleire distrikt, skal rentor av skuld og andre ytingar ein ikkje kann faa ført til nokor serskild innkomekjelda, dragast ifraa tilsvarande, ettersom nettoinnkoma paa kvar stad er stor til.

I tilfelle der retten til aa faa fraadrag i midelen for skuld er avgrensa (sjaa § 36), kann den skattepligtige ikkje krevja fraadrege innkoma rentor av skuld han ikkje lovleg kann faa fraadrege midelen.

§ 46. Innkoma av gardsbruk med attaatnæringar verdset dei til den summen ein trur fortenesta hev vore i medeltal i dei 3 siste aari, naar den skattepligtige hev drive næringi i minst 3 aar. Kvart aaret, naar dei liknar, skal dei verdsetja fortenesta for aaret fyreaat, og denne verdsetjingi er bindande for likningsnemdi for aari etter, naar ho reknar ut medeltalsfortenesta. Ved den fyrste likningi etter at denne lovi hev teke til aa gjelda skal dei verdsetja etter skyn fortenesta for dei tvo aari fyreaat som ein her skal taka umsyn til, minder dei hev uppgaavor som grannt syner kor stor fortenesta var; for daa skal dei leggja desse uppgaavorne til grunn. Verdsetjingi for det siste av dei tvo aari det gjeld skal likningsnemdi aaret etter fylgja ubrigd.

Naar dei verdset fortenesta av gardsbruk, skal dei taka med verdet av husvær og av naturalprodukt gardbrukaren avlar paa garden og brukar upp i hushaldet sitt, sameleis andre verde som arbeidet til gardbrukaren sjølv eller huslyden hans skapar. Av tenarløner dreg dei berre fraa i bruttofortenesta so mykje som dei tenkjer vedkjem arbeidet med aa faa den innkoma dei skatlegg husbonden for.

Heradstyret kann gjera vedtak um at nettoinnkoma av gardsbruk skal setjast til ein fast procent av det utfunne verdet av garden, rekna som jordbruk, med gardsreidskapar og buskap, og tillagt ein rimeleg summ for verdet av arbeidet til gardbrukaren sjølv og huslyden hans. Naar dei brukar denne likningsmaaten (procentlikning), hev likningsnemdi likevel skyldnad til aa vika ifraa den uppsette procentsatsen, naar so er at den skattepligtige hev lagt fram upplysningar som grannt syner at det vilde føra til galne resultat for hans vedkomande. Etter

17 febr. som gardbrukaren er arbeidsfør og dugande til, drifti stor til o. s. b., skal dei auka eller setja ned under medeltalet verdet av det personlege arbeidet, og til det reknar dei ikkje berre det kroppsarbeidet han hev havt, men styringi av gardsdrifti med.

Dei som brukar beinvegjesmaaten til likning av jordbruksinnkoma, skal berre setja innkoma av det personlege arbeidet til den summen som ikkje alt er medteken i den næring som elles er innkomeførd.

§ 47. Finst det paa ein jordeigedom torvtak, steinbrot, skiferbrot, mineral, grus- og sandtak eller andre slike herlegdomar, skal dei skattleggja som innkoma for eigaren heile fortenesta paa drifti av dei, etter fraadrag av kostnad, og, um so er, jordskade. Er det trulegt at desse herlegdomarne hev verka til aa gjera eigedomen dyrare den tid eigaren fekk han, gjer dei tilsvarande fraadrag i fortenesta.

Naar dei verdset innkoma fraa bergverksdrift, skal dei, umframt paakomne driftsutgifter, draga ifraa i bruttofortenesta ein rimeleg procent i avskriving paa den kapitalen som er nedlagd i tiltaket, deri irekna kjøpesummen, um det er betalt for malmlægjet (sjaa elles § 50).

§ 48. Som innkoma av skog skal dei rekna ei fast aarleg renta av salsverdet av skogen. Renta fastset dei paa grunnlag av uppgaavor dei skal faa seg yver aarsfortenesta i medeltal av skog, der innkoma av hogst er kjend. Renta maa ikkje vera høgre enn 5 og ikkje mindre enn 2 procent.

Naar skog er kjøpt til uthogst, set dei innkoma til kjøparen til den fortenesta han verkeleg hev havt det siste aaret. Fortenesta finn ein naar ein fraa salssummen for timberet, eller fraa det ein reknar salsverdet til, dreg all kostnad paa drifti og dertil so mykje av den betalte kjøpesummen som, naar ein byter jamt, venteleg fell paa timberhogsten det aaret.

Hev garden ikkje meire skog enn til husbruk, skal dei ikkje fylgja fyresegnerne ovanfyre, men taka verdet av det trevyrket som er uppbruka det aaret, med, naar det verdset fortenesta av gardsbruket (§ 46).

§ 49. Innkoma av fiske, som hev vore drive som næring i minst 3 aar, verdset dei til det fortenesta hev vore i medeltal i dei siste 3 aari. Fyrefinst det fullnøgjande uppgaavor yver fortenesta i dei aari det gjeld, legg dei desse uppgaavorne til grunn for verdsetjingi; elles set dei fortenesta etter skyn. Kor som er, tek dei med, naar dei verdset, det skatteytaren og huslyden sjølv hev bruka av fengdi. I bruttofortenesta dreg dei fraa utgifterne til drifti, irekna slit og tap av fiskereidskap.

§ 50. Innkoma av handel og annaslag næring der bokfø-

ring er lovpaabodi, verdset dei til det fortenesta hev vore i 17 febr.
medeltal i dei 3 siste aari, naar den skattepligtige hev drive næringi i minst 3 aar.

Til grunn for verdsetjingi av fortenesta for kvart serskilt aar skal dei leggja aarsrekneskapen til den skattepligtige, so framt aarsrekneskapen er uppgjord i samhøve med grunnsetningarne for skikkeleg forretningsførsl. Og daa skal dei agta paa dette:

a. Naar dei reknar ut fortenesta, tek dei umsyn til skilnaden millom verdet, naar aaret er ute, av det den skattepligtige eig av raaemne, ferdiggjord tilverknad, varor og utestaaande krav, og verdet av det han aatte av slikt daa aaret tok til. Verdet av varelageret fastset dei daa utan aa taka med paarekna handelsvinst. Den summen utestaaande krav lyder paa skal dei ikkje setja ned med meire enn det som venteleg ikkje vil vera faaande.

b. Det som er avskrive paa verdet av anlegg, maskinar og slikt for verdemink ved slit og elde, skal dei draga ifraa naar dei reknar ut fortenesta, i den mun det ikke er avskrive meire enn rimelegt er. Men upp- og nedskrivingar i rekneskapen, utanum det vanlege, av verdet av faste eigedomar tek dei ikkje umsyn til.

c. Reide pengar og likeeins tilverknad og varor, som den skattepligtige tek ut til aa bruka sjølv, skal reknast med i fortenesta med sit fulde verde. Det same gjeld pengesummar den skattepligtige legg i skatt paa midel og innkoma til stat og kommune.

d. Utbytet paa aktiar, som aktielaget skal svara skatt av her i riket, reknar dei ikkje med.

Naar dei skattlegg skipsreiding, dreg dei fraa i fortenesta ein fast aarleg procent av verdet av skipi, for den verdeminken slit og elde valdar. Naar verdet ved nedskriving er slege ned til 1/4 av verdet av skipet um det var nytt, er det ikkje lenger lovlegt aa gjera fraadrag for slik verdemink. Fyresegnerne elles for nedskrivingi skal Riksskattestyret utferda (sjaa siste leden i § 44).

Naar skip, anlegg eller anna, der verdeminken ved slit og elde er medteken daa dei fastsette inkoma, gjeng til grunns ved forlis eller anna uhende, og trygdingssummen er høgre enn det nedskrivne verdet, skal dei skattleggja yverskotet som innkoma. Det same gjeld um nokon sel slike eigneluter, og salssummen er høgre enn det nedskrivne verdet. Paa liknande maate tek dei det, naar trygdings- eller salssummen er mindre enn det nedskrivne verdet; daa dreg dei skilnaden ifraa i innkoma. Innkoma eller fraadraget i innkoma skal ikkje takast med naar dei reknar ut medeltals-fortenesta av næringi, men skal ved

17 febr. skattleggjingi førast med heile summen til det aaret trygdings- eller salssummen vert utbetalt.

§ 51. Innkoma til aktielag fastset dei i samhøve med fyresegnerne i den fyrre paragrafen.

Det framkomne yverskotet skattlegg dei som innkoma, anten det so vert utbytt til aktieeigarane eller lagt burt til vara-, delkredere-, etterlønefond og slikt, eller det vert bruka til utviding av eller umbøter i verksemdi, eller til tilskriving paa aktiarne eller betaling paa skuld, eller det vert yverført til rekneskapen for aaret etter. Dei gjer fraadrag ikkje berre for løner i vanleg meining, men og for det som vert utbetalt i tantième, gratiale, etterløner osb.

Etter dei same fyresegnerne fastset dei innkoma til trygdeaktielag og innbyrdes trygdelag. Dei skattlegg ikkje som innkoma det av yverskotet som vert yverført til premireserve eller anna fond som er turvande til aa fullnøgja skyldnader etter kontrakt til trygdetakarane. Men dei skattlegg som innkoma det av yverskotet som vert lagt burt til tryggjings- eller bonusfond eller utbytt i bonus aat trygdetakarane.

Riksskattestyret kann gjeva nøgjare fyresegner um korleis ein skal rekna nettoinnkoma til utanlandske trygdelag.

§ 52. Naar dei skattlegg forbrukslag som hev fast utsalsstad og sel aat lagsfolki, skal dei setja nettofortenesta av lagsverksemdi til ein viss procent av umsetningi, og daa taka umsyn til kva slag verksemd det er og tilhøvi der paa staden. Procenten skal svara til helvti av den procenten av umsetningi som dei meiner at vanlege handelsmenn til vanleg fær i nettovinst paa handelsverksemd av same slag der paa staden. Til den innkoma dei finn paa denne maaten legg dei rentor og annaslag innkoma av midel; rentor av skuld dreg dei ifraa.

Forbrukslag som sel til andre enn lagsfolk skal skattleggjast av den innkoma dei verkeleg hev havt av det salet. Kann dei ikkje serskilt uppgjeva kor mykje der er umsett til andre enn lagsfolk, skal heile den baten lagsfolki hev vunne ved lagsverksemdi verta verdsett etter skyn og skattleggjast som innkoma.

Innkjøpslag, som byter ut millom lagsfolki varor dei hev tinga fyreaat, og lag som berre, eller fyrst og fremst, hev til fyremaal aa faa innkjøpt aat lagsfolki raaemne til eller ting til hjelp i jordbruksdrifti kann ein likna i skatt av den innkoma dei vinn av midelen sin, men ein skattlegg dei ikkje for den verksemdi dei driv. Lag som berre tilverkar og handlar med avdraatt fraa gardsbruket til lagsfolki skal skattleggjast etter same fyresegnerne; innkoma av verksemdi skal ein daa rekna som vinst av gardsbruket og skattleggja lagsfolki for. Part-

lagsmeieri skattlegg ein etter same fyresegnerne som aktie- 17 febr.
meieri, sjaa § 20.

§ 53. (Etter lov fraa 28. juni 1912 nr. 2). Naar dei etter fyresegnerne i denne lovi fastset innkoma av næringsdrift til eit medeltal for fleire aar, og det noko aar hev vore underskot, dreg dei dette fraa i yverskotet dei andre aari. Hev næringi gjeve underskot i medeltal for alle aar, fører dei ingi fortenest upp. Medeltalsfortenesta av næring som gjeng inn under §§ 46 og 49, reknar dei ut utan aa vyrda rentor av panteskuld eller av annan laant kapital; slike rentor skal dragast ifraa med den summen dei hev vore det siste aaret.

Dersom ei næring sluttar eller tek til naar det lid fram i kalenderaaret (rekneskapsaaret), skal ein halda innkoma det aaret utanum naar ein reknar ut medeltalet. Skifter ei næring innehavar fram i aaret, gjeld det same baade um innkoma til den fyrre innehavaren og til den nye. I slike tilfelle som fyrste leden i § 21 nemner skal ein taka det som det ikkje hadde vore noko innehavarskifte i verksemdi.

§ 54. Maa ein etter tilhøvi tru at ein person, eit sellskap eller ei innretning som eig heime utanfyre kommunen — same um vedkomande i formi stend som leverandør, laangjevar, kaveringsmann eller anna slikt — hev bate av ei næringsdrift eller verksemd som svarar skatt til kommunen, paa i hovudsaki same maate som ein parthavar, skal dei taka umsyn til dette, naar dei skattlegg. Likningsnemndi kann daa fastsetja midel og innkoma etter eige skyn yver kva forretningi eig og tener.

Fjorde bolken.

Um pligt til aa gjeva upplysningar til likningsmagterne.

§ 55. Kvar skattepligtig er skyldig aa faa skatteskyldnaden sin klaargjord i rett tid, og skal ikkje gjera noko som hev til fyremaal aa hindra fullkoming av skatteandsvaret hans.

Kvar skattepligtig skal gjeva likningsmagterne dei upplysningarne dei ynskjer til aa faa uppteke skattemanntalet.

§ 56. Skyldige til gjenom sjølvmelding aa gjera greida for korleis det hev seg med midelen og innkoma deira, er:

a. Skattepligtige sellskap, bu og andre innretningar.
b. Skattepligtige som det i lov er paalagt aa føra rekneskapsbøker.
c. Dei som er med i sellskap som andre leden i § 20 nemner, naar dei vert likna serskilt.
d. Andre skattepligtige som heve vore likna etter ei innkoma paa minst kr. 500,00 i nokor av dei 3 siste likningarne, eller

17 febr. likna i fleire distrikt av innkomor som samanlagde er minst so mykje.

e. Skattepligtige som ikke gjeng inn under bokstav a—d, men i det sidste kalenderaaret hev havt ei nettoinnkoma paa minst kr. 500,00.

Heradsstyret kann gjera vedtak um nedsetjing av den innkomegrensa bokstav d og e nemner; naar amtsskattestyret raader til og vedkomande departement samtykkjer, kann heradsstyret setja grensa upp til kr. 800,00 eller, i dei fyrste 3 skatteaari etter at lovi hev teke til aa gjelda, til kr. 1000,00.

Alle skattepligtige hev rett til aa gjeva inn sjølvmelding.

§ 57. Sjølvmeldingarne skal vera utskrivne etter fyrerit som vedkomande departement fastset. Dei skal innehalda:

a. Namnet til den skattepligtige, yrket, bustaden og adressa hans.

b. Kor mange personar han hev aa syta for.

c. Ei sergreint uppgaava yver midelen hans, og yver skuld han krev fraadregi midelen.

d. Ei sergreint uppgaava yver innkomorne hans og summarne deira, og yver det han krev fraadrege i innkoma.

e. Ein lovnad paa æra og samvit um, at uppgaavorne er rette og gjevne etter beste skyn og yvertyding.

Likningsnemdi (likningsraadet) kann gjera vedtak um, at ein skal nemna namni paa kravs- og skuldmennerne i sjølvmeldingi, naar ein der gjer krav um fraadrag for skuld eller rentor av skuld eller fører upp midel i utestaaande krav eller innkoma av slike krav. Mot skattepligtige som er nemnde i bokstav a og b i fyrre paragrafen kann dei likevel ikkje nytta denne fyresegni paa anna enn panteskuld og pantekrav. Elles skal slike skattepligtige berre, i samhøve med rekneskapsbøkerne, gjeva upp skuldi og rentor som er tilsvara, med ein samanlagd summ.

Er skyn turvande til aa verdsetja i pengar ein midel-, innkome- eller fraadragspost, er den skattepligtige ikkje nøydd til aa føra upp summen i sjølvmeldingi; men tiltrengst det upplysningar til aa setja likningsnemdi (likningsraadet) istand til aa verdsetja posten i pengar, maa han gjeva dei, kor som er.

Skattepligtige som hev skyldnad til aa gjeva inn baade sjølvmelding og næringsuppgaava (sj. § 58), kann i sjølvmeldingi nøgja seg med aa visa til næringsuppgaava for det som gjeld midel og innkoma som der er umnemnd.

§ 58. Utan skil kor stor innkoma er, er skattepligtige som driv jordbruksnæring skyldige til aa gjeva inn ei serskild næringsuppgaava, der dei skal gjeva upplysingar um fortenesta av næringi og um den midelen som er knytt til næringi. Heradsstyret kan likevel vedtaka at ein berre skal gjeva slik

næringsuppgaava naar matrikulskyldi til eigedomen ligg yver eit maal som heradsstyret fastset, men som aldrig maa vera høgre enn 1 skyldmark. Gjer heradsstyret vedtak um det, kann skyldnaden til aa gjeva inn næringsuppgaava — so langt det synest turvande — og leggjast paa skatrepligtige som driv fiske og sjølvstendig skognæring. 17 febr.

Næringsuppgaavorne skal vera utskrivne etter fyrerit som amtsskattestyret fastset, og som vedkomande departement skal godkjenna, etter at utkast til fyreriti hev vore lagt fram for likningsnemderne og formannskapi i heradi til umdøming. I næringsuppgaava skal ein berre koma med verkelege tal, mengder og summar, ikkje med pengesummar eller verde som er utrekna etter skyn eller verdsetjing. Naar ein skriv under, sannar ein paa æra og samvit at uppgaava er rett og gjevi etter beste yvertyding.

Naar fyreriti vert istandgjorde, skal det taka mykje umsyn til, anten innkoma vert fastsett med procentlikning eller paa annan maate.

Der dei brukar procentlikning, skal likningsnemndi faa seg fullare næringsuppgaavor fraa sume serskilt utvalde eigedomar, og desse uppgaavorne skal dei leggja til grunn naar dei reknar ut innkomeprocenten.

Av skattepligtige som ikkje hev skyldnad til aa gjeva inn sjølvmelding kann likningsnemdi krevja dei upplysningarne som ho finn turvande til skattelikningi, og som ikkje er nemnde i næringsuppgaava, anten saman med uppgaava eller serskilt.

§ 59. Sjølvmeldingarne skal vera inngjevne fyrr januar maanad er ute. Skattepligtige som høyrer under bokstav a, b og c i § 56, tarv likevel ikkje gjeva sjølvmeldingarne inn fyre slutten av februar. Naar slike skattepligtige etterviser, at det paa grunn av serhøve ikkje hev vore mogelegt for dei aa faa aarsrekneskapen sin fraaseggjord til den tid, kann dei faa lengere umrøme, og ein skal daa rekna sjølvmeldingarne deira for tidsnok innkomne naar dei kjem inn fyrr likningsnemdi (likningsraadet) hev fullført arbeidet sitt med midel- og innkomeverdsetjingarne.

Næringsuppgaavorne skal vera inngjevne fyrr januar maanad er ute.

Heradsstyret kann gjera vedtak um at den vanlege fresten for inngjeving av sjølvmeldingar og næringsuppgaavor skal vera stuttare eller lengere, likevel aldrig stuttare enn til 15. januar eller lengere enn til slutten av februar.

§ 60. Sjølvmeldingar gjev ein inn til likningsnemdi eller, um so er, til likningsraadet, næringsuppgaavor til likningsnemdi.

Naar nokon som er skyldig til aa gjeva inn sjølvmelding

17 febr. skal liknast i skatt i tvo distrikt eller fleire, skal han paa kvar av desse staderne senda inn melding um all midelen og innkoma si. I meldingi skal han segja fraa um korleis han sjølv trur dei ved skattleggjingi skal byta midelen og innkoma hans millom dei distrikti det gjeld. Skal dei ikkje etter fyresegnerne i denne lovi byta innkoma millom distrikti med faste brøkar, tarv den skattepligtige, i den sjølvmeldingi han sender inn i eit distrikt der han ikkje krev fraadrege skuld eller rentor av skuld, ikkje taka med anna end den midelen og innkoma som er skattepligtig der.

§ 61. For skattepligtige sellskap og innretningar er det styret eller formannen i styret som skal gjeva inn sjølvmeldingi og, um so er, næringsuppgaava. For umynduge er det verja; ikkje fullmynduge skal ha medunderskrift av kurator.

Hindrar fraavære, sjukdom eller anna rettsgildt forfall ein skattepligtig fraa aa gjeva inn sjølvmeldingi eller næringsuppgaava personleg, skal han gjera det gjenom fullmegtig, so sannt raad er.

§ 62. Til sjølvmeldingar og næringsuppgaavor skal ein bruka dei utfyllingssetlarne som er fyreskrivne, og fylgja dei rettleidingarne som er prenta der og setja namnet sitt under.

Kvar skattepligtig kann venda seg til likningsnemndi (likningsraadet) til aa faa rettleiding um korleis han skal skriva sjølvmeldingi, eller faa ho skrivi der etter dei upplysingar han gjev. Likningsnemdi skal likeeins gjeva rettleiding, naar ein bed um det, um korleis ein skal skriva næringsuppgaava. Men kor som er maa den skattepligtige sjølv skriva under meldingi eller uppgaava.

§ 63. Vert det kravt, hev skattepligtige aktiesellskap og lag skyldnad til aa senda til vedkomande likningsnemd (likningsraad) serprent eller avskrift av aarsuppgjerderne sine.

Styrarreidarar og disponentar for lag som driv skipsreiding hev til skyldnad kvart aar, fyrr januar maanad er ute, aa senda likningsnemdi (likningsraadet) i dei distrikt der parthavarane eller aktieeigarane hev bustad, uppgaava yver parthavarane eller aktieeigarane med tillegg um kor store partar dei hev eller summen av aktiarne deira, og kor stort utbyte dei hev fenge det siste aaret. Paa same maaten skal dei senda likningsnemdi (likningsraadet) i det distriktet der kontoret er eller skipet vert styrt, uppgaava yver utanlandske parthavarar eller aktieeigarar, yver aktiar, som er utskrivne paa ihendehavaren, og yver partar eller aktiar som høyrer styrarreidaren eller disponenten til.

Naar likningsmagterne krev det, er livrente- og livstrygdelag skyldige til aa fli deim uppgaavor yvei dei summar som det siste aaret er utbetalt til trygdetakarar i distriktet.

§ 64. Bankstyrarar og bankierar, sakførarar og andre 17 febr.
som stellar med pengar for nokon annan, er skyldige til, naar det vert kravt, aa gjeva likningsmagterne upplysning um kor stor midel namngjeven person hev innestaande hjaa dei og kva midelen kastar av seg.

§ 65. Styre for private sellskap, lag og innretningar, og likeeins private arbeidsherrar, husbondsfolk og andre som hev lønte tenestemenn eller tenarar eller andre faste arbeidsfolk i sitt brød, er skyldige til, naar det vert kravt, aa senda fraasegn um kor mykje dei hev betalt desse folki det siste aaret i løn eller vederlag anten i pengar eller andre ytingar eller fyremuner. Fraasegnerne skal dei senda til likningsmagterne i dei distrikt der desse tenestemennerne, tenarane eller arbeidsfolki skal svara skatt. Vedkomande departement fastset fyrerit for desse fraasegnerne. Likningsnemdi skal senda fyreriti til vedkomande, og kann krevja fraasegnerne inngjevne fyrr januar maanad er ute.

§ 66. Offentlege og kommunale styremagter og tenestemenn hev skyldnad til, naar likningsmagterne krev det, det snaraste dei kann aa gjeva dei alle upplysningar dei veit av, slik som ei lista yver løner og lønte folk, yver midel som stend under yverformyndarstyret, firmameldingar o. s. b. Utskrifter av protokollar skal dei syta for naar likningsmagti ynskjer, so mykje som trengst. Fær tenestemannen beintfram utlegg naar han gjer som han er beden um, skal likningskommunen betala han att etter paakrav.

§ 67. Offentlege skiftedomarar er skyldige til, naar dei sluttar eit bu, snarast raad er aa senda likningsnemdi i dei distrikt der ervingarne i buet eig heime, fraasegn um alle utlagde arvluter som er paa minst kr. 1000,00 eller svarar til ei innkoma paa minst kr. 50,00.

Mottakingsmennerne til staten er likeeins skyldige til, naar dei fær arvmelding fraa sjølvskiftande ervingar, so snart dei kann aa senda fraasegn til likningsnemdi i det distriktet der ervingarne eig heime um arv som er utluta aat dei, naar luterne er so store som nemnt i fyrste leden. Gjer testamentfullføringsmenn upp eit bu, skal mottakingsmannen senda slik fraasegn til rette likningsnemd straks han hev fenge uppgjerdi fraa fullføringsmennerne.

Naar offentlege skiftedomarar hev dei upplysningarne som trengst til det i buet, og det serskilt vert kravt, hev dei skyldnad til aa senda likningsmagterne utgreiding um midelen og innkoma til den avlidne i dei siste aari.

Fær ein offentleg skiftedomar, medan han steller med eit bu, greida paa, at den avlidne hev vore likna i munarleg mindre midel og innkoma enn han retteleg hadde, skal han,

17 febr. snarast raad er og etter eige tiltak, senda fraasegn um det til likningsnemdi. Same pligt til aa senda fraasegn hev offentlege tenestemenn um dei fær kjennskap til slikt under arbeidet med mottakingi av arveavgift til staten eller med ettersynet med at denne avgifti vert rett betalt.

Femte bolken.

Um likningi.

§ 68. Det av heradsskatten som fell paa midel og innkoma — verdet av naturalarbeid irekna, um so er fastsett — byter ei likningsnemd ut paa dei skattepligtige. Heradsstyret vel, seg-sjølv-imillom eller utanfyre, dei som skal sitja i denne nemdi og avgjer kor mange det skal vera. Dessutan vel heradsstyret ein varamann for kvar som sit i nemdi. Alle greiner av næringar i distriktet skal hava maalsmenn i nemdi so langt raad er, likeeins dei ymse stykke av distriktet.

Er det gjort slik semja som § 133 talar um, eller er det i eit herad fleire sokner med kvart sitt kyrkje-, skule- eller fatigstell, og det berre er ser-utgifterne til soknerne som skal liknast ut paa midel og innkoma, kann dei velja serskild likningsnemd for kvar sokn.

Likningsnemdi vel sjølv formannen og næstformannen sin. Til vanleg skal dei som er med sitja i nemdi i 3 aar; kvart aar gjeng den tridjeparten ut som lengst hev vore med (eller naar ein ikkje kann kløyva talet med 3, det næraste talet under eller yver tridjeparten), og det vert valt nye i staden. Naar fleire hev like rett til aa gaa ut, avgjer dei spursmaalet ved lutkasting. Varamennerne skal veljast for 1 aar.

Den som hev vore med i ei likningsnemd kann segja fraa seg val i like so lang tid som han hev gjort tenest i samanheng.

§ 69. Til aa gjenomgaa sjølvmeldingar kan dei i kvart skattedistrikt skipa eit likningsraad paa 3 raadslemer, som heradsstyret vel. Raadslemerne kan dei taka fraa likningsnemdi eller utanfyre. Der det er innsett fast forretningsførar for likningsstellet, kann dei taka han til den eine i raadet. Heradsstyret vel formannen i raadet.

Dei som vert valde inn i raadet skal senda heradsstyret ein skriven lovnad paa æra og samvit, um at dei stødt vil tegja um alt dei fær vita i tenesta si um midelen og innkoma til andre, og at dei vil gjera ærendet sitt utan mannamun og etter beste skyn og yvertyding.

Um kor lenge dei skal sitja i raadet, og um attval, gjeld det same som er fastsett um likningsnemdi.

Heradsstyret fastset med godkjenning fraa vedkomande

departement dei fyresegnerne um arbeidssamskipnaden millom raadet og likningsnemdi, som ikkje er gjevne her i lovi. 17 febr.

Heradstyret kan vedtaka at dei som sit i raadet skal ha vederlag for arbeidet sitt.

§ 70. Likningsnemdi (likningsraadet) hev rett til vederlag for lønt hjelp og for kostnaden med kontorhald.

Heradsstyret kann innsetja fast, lønt forretningsførar for likningsstellet. Til forretningsførar kann dei taka formannen i likningsnemdi eller einkvan annan derifraa.

§ 71. Heradsstyret fastset dei fyresegnerne dei skal fylgja naar dei liknar, og skal i dette retta seg etter det som er sagt i §§ 72—79.

Desse likningsfyresegnerne maa faa godkjenning av amtsskattestyret, skal dei vera rettsgilde.

Retten til den skattepligtige til paa vanleg maate aa faa røynt ved domstolarne um dei likningsfyresegnerne dei brukar er lovlege, er det ikkje med dette gjort noko avtak i.

§ 72. Paa midelen maa heradsskatten ikkje til vanlegt vera meire enn kr. 2,00 og ikkje mindre enn kr. 0,50 av kvart 1000 krunor.

For kvar full procent som innkomeskatten veks yver 10 (sjaa § 73) hev heradsstyret rett til aa auka skatten paa midel med kr. 0,20 av kvart 1000 krunor yver det høgstemaalet som er sett her framanfyre; men meire enn kr. 3,00 av kvart 1000 krunor kann dei ikkje i noko høve likna paa midelen.

§ 73. Den kommunale innkomeskatteøyren skal heretter vera høgst 10 pct. Likevel skal det altid vera høve til aa likna ut paa innkoma ein likeso stor summ i alt som det hev vore utlikna paa innkoma aaret fyreaat, so lenge skatteøyren ikkje med dette vert høgre enn 12 pct.

Vedkomande departement kann gjeva løyve til aa setja innkomeskatteøyren høgre eit og anna aaret, naar heradsstyret vedtek aa søkja um det med minst 3/4 fleirtal. Skal dei faa slikt løyve, maa dei prova at likningsverdsetjingarne er rimelege, at det er bruka ein høveleg nedrekningstabell, og at andre skattekjeldor er utnytta forsvarleg. Departementet kann krevja likningi betre granska av Riksskattestyret, som naar det finn grunn til det skal gjeva dei paabod um aa likna umatt og daa bruka ein annan nedrekningstabell eller fylgja dei fyresegnerne Riksskattestyret elles set.

Der skatteøyren ved likningi det siste aaret fyrr denne lovi tok til aa gjelda var høgre enn 12 pct., skal dei setja'n ned til 12 pct. Nedsetjingi skal dei gjera med minst 1 pct. kvart aar, eller det siste aaret med det som stend att, um det er mindre att enn 1 pct. Ved fyrste likningi etter at denne lovi tek til aa gjelda skal skatteøyren ikkje vera høgre enn 15 pct.

17 febr. Med løyve fraa departementet, som dei kann faa paa vilkaar som nemnt ovanfyre, kann dei likevel gaa utanum desse fyresegnerne. Etter at skatteøyren er førd ned til 12 pct., skal reglarne i fyrste leden gjelda.

§ 74. Skatten paa midel byter dei paa dei skattepligtige beint fram i samsvar med den midelen som likningsnemdi set kvar skattepligtig til.

Heradsstyret kann avgjera at smaamidel paa upptil kr. 1000,00 skal vera skattefri. Sameleis kann dei lata innbu og annaslag lausøyre, som ikkje gjev innkoma, sleppa skattleggjing anten heilt eller i nokon mun.

Paa innkoma byter dei beint fram i samsvar med den aarsinnkoma som likningsnemdi sett kvar skattepligtig til, berre med dei lempingar som vert vedtekne i samhøve med paragrafarne heretter.

§ 75. Av innkoma skal til vanlegt ein viss summ vera skattefri.

Ved fastsetjingi av den skattefrie summen spørst det baade etter kor mange personar skatteytaren hev aa syta for og kor stor innkoma er.

Til aa faa avgjort den skattefrie summen for kvar einskild skatteytar skal ein skilja dei skattepligtige i 8 klassar.

Til fyrste klassen høyrer dei, som ikkje hev nokon aa syta for;

til 2dre til 7de klassen høyrer, i same fylgd, dei som hev 1, 2, 3, 4, 5, 6 personar aa syta for;

til 8de klassen høyrer dei som hev 7 eller fleire aa syta for.

Heradsstyret avgjer kva for personar ein skal rekna til forsytte, naar ein skil i klassar. Dei arbeidsuføre foreldri til den skattepligtige, born som er under 15 aar eller ikkje arbeidsføre, og arbeidsuføre egtemake, reknar ein likevel altid til dei forsytte, naar den skattepligtige verkeleg syter for dei eller dei etter § 16 vert likna saman med han. Er egtefolk, etter 2dre punktum i § 16, likna kvar for seg, skal ein setja den skattefrie summen til det han vilde vore um egtefolki hadde vore likna saman, og so gjeva kvar av dei fraadrag i samhøve med innkoma. Det er talet paa forsytte den 1ste januar det aaret ein liknar, ein skal byggja klasseskiljingi paa.

§ 76. Den skattefrie luten av innkoma reknar ein ut etter ein av desse tabellarne:

Tabell I.

	1ste klassen.	2dre klassen.	3dje klassen.	4de klassen.	5te klassen.	6te klassen.	7de klassen.	8de klassen.
Av innkoma er:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Heilt skattefritt	100	170	240	310	380	450	520	590
9/10 —»—	100— 200	170— 280	240— 360	310— 440	380— 520	450— 600	520— 680	590— 760
8/10 —»—	200— 300	280— 390	360— 480	440— 570	520— 660	600— 750	680— 840	760— 930
7/10 —»—	300— 400	390— 500	480— 600	570— 700	660— 800	750— 900	840—1000	930—1100
6/10 —»—	400— 500	500— 610	600— 720	700— 830	800— 940	900—1050	1000—1160	1100—1270
5/10 —»—	500— 600	610— 720	720— 840	830— 960	940—1080	1050—1200	1160—1320	1270—1440
4/10 —»—	600— 700	720— 830	840— 960	960—1090	1080—1220	1200—1350	1320—1480	1440—1610
3/10 —»—	700— 800	830— 940	960—1080	1090—1220	1220—1360	1350—1500	1480—1640	1610—1780
2/10 —»—	800— 900	940—1050	1080—1200	1220—1350	1360—1500	1500—1650	1640—1800	1780—1950
1/10 —»—	900—1000	1050—1160	1200—1320	1350—1480	1500—1640	1650—1800	1800—1960	1950—2120
Av innkomor yver det sistnemnde høgstemaalet er skattefritt .	550	665	780	895	1010	1125	1240	1355

Tabell II.

	1ste klassen.	2dre klassen.	3dje klassen.	4de klassen.	5te klassen.	6te klassen.	7de klassen.	8de klassen.
Av innkoma er:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Heilt skattefritt	100	170	240	310	380	450	520	590
8/10 —»—	100— 300	170— 390	240— 480	310— 570	380— 660	450— 750	520— 840	590— 930
7/10 —»—	300— 400	390— 500	480— 600	570— 700	660— 800	750— 900	840—1000	930—1100
6/10 —»—	400— 500	500— 610	600— 720	700— 830	800— 940	900—1050	1000—1160	1100—1270
5/10 —»—	500— 600	610— 720	720— 840	830— 960	940—1080	1050—1200	1160—1320	1270—1440
4/10 —»—	600— 700	720— 830	840— 960	960—1090	1080—1220	1200—1350	1320—1480	1440—1610
3/10 —»—	700— 800	830— 940	960—1080	1090—1220	1220—1360	1350—1500	1480—1640	1610—1780
2/10 —»—	800— 900	940—1050	1080—1200	1220—1350	1360—1500	1500—1650	1640—1800	1780—1950
1/10 —»—	900—1000	1050—1160	1200—1320	1350—1480	1500—1640	1650—1800	1800—1960	1950—2120
Av innkomor yver det sistnemnde høgstemaalet er skattefritt .	540	654	768	882	996	1110	1224	1338

Tabell III.

	1ste klassen.	2dre klassen.	3dje klassen.	4de klassen.	5te klassen.	6te klassen.	7de klasseu.	8de klassen.
Av innkoma er:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Heilt skattefritt	100	170	240	310	380	450	520	590
8/10 —»—	100—200	170— 280	240— 360	310— 440	380— 520	450— 600	520— 680	590— 760
7/10 —»—	200—300	280— 390	360— 480	440— 570	520— 660	600— 750	680— 840	760— 930
6/10 —»—	300—400	390— 500	480— 600	570— 700	660— 800	750— 900	840—1000	930—1100
5/10 —»—	400—500	500— 610	600— 720	700— 830	800— 940	900—1050	1000—1160	1100—1270
4/10 —»—	500—600	610— 720	720— 840	830— 960	940—1080	1050—1200	1160—1320	1270—1440
3/10 —»—	600—700	720— 830	840— 960	960—1090	1080—1220	1200—1350	1320—1480	1440—1610
2/10 —»—	700—800	830— 940	960—1080	1090—1220	1220—1360	1350—1500	1480—1640	1610—1780
1/10 —»—	800—900	940—1050	1080—1200	1220—1350	1360—1500	1500—1650	1640—1800	1780—1950
Av innkomor yver det sistnemnde høgstemaalet er skattefritt .	460	566	672	778	884	990	1096	1202

Tabell IV.

	1ste klassen.	2dre klassen.	3dje klassen.	4de klassen.	5te klassen.	6te klassen.	7de klassen.	8de klassen.
Av innkoma er:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Heilt skattefritt	100	170	240	310	380	450	520	590
7/10 —»—	100—300	170— 390	240— 480	310— 570	380— 660	450— 750	520— 840	590— 930
6/10 —»—	300—400	390— 500	480— 600	570— 700	660— 800	750— 900	840—1000	930—1100
5/12 —»—	400—500	500— 610	600— 720	700— 830	800— 940	900—1050	1000—1160	1100—1270
4/10 —»—	500—600	610— 720	720— 840	830— 960	940—1080	1050—1200	1160—1320	1270—1440
3/10 —»—	600—700	720— 830	840— 960	960—1090	1080—1220	1200—1350	1320—1480	1440—1610
2/10 —»—	700—800	830— 940	960—1080	1090—1220	1220—1360	1350—1500	1480—1640	1610—1780
1/10 —»—	800—900	940—1050	1080—1200	1220—1350	1360—1500	1500—1650	1640—1800	1780—1950
Av innkomor yver det sistnemnde høgstemaalet er skattefritt .	450	555	660	765	870	975	1080	1185

Umgjeringi av den innkoma likningsnemdi hev fastsett (den utfunne innkoma) til den innkoma ein byter skatten paa (den skattepligtige innkoma) gjeng fyre seg slik: 17 febr.

Er den utfunne innkoma frametter i kvar av dei 8 klassarne i tabell I og II kr. 1000,00, 1160,00, 1320,00, 1480,00, 1640,00, 1800,00, 1960,00, 2120,00 eller meire, i tabell III og IV kr. 900,00, 1050,00, 1200,00, 1350,00, 1500,00, 1650,00, 1800,00, 1950,00 eller meire, fær ein fram den skattepligtige innkoma naar ein dreg fraa den summen ein finn i nedste lina i tabellen for den klassen.

Er den utfunne innkoma mindre enn tali ovanfyre, men større enn dei grunnsummarne som ein av tabellen vil sjaa er heilt skattefrie, fær ein fram den skattepligtige innkoma i kvar klasse naar ein dreg den skattefrie grunnsummen ifraa og dessutan ein so stor brøk av dei attverande innkomepartarne som tabellarne fastset i dei nedrekningsstig som der er fastslegne, 9 i fyrste, 8 i andre og tridje og 7 i fjorde tabellen.

Er den utfunne innkoma nokon hev ikkje høgre enn den heilt skattefrie grunnsummen, skal dei ikkje likna'n i skatt (sjaa likevel siste leden i § 79).

I tabellarne kann dei vedtaka aa nytta andre skattefrie grunnsummar, fram igjenom alle klassarne, etter eit av dei alternativ som her kjem:

17 febr.

1.	kr.	80,00,	kr.	130,00,	kr.	180,00,	kr.	230,00,	kr.	280,00,	kr.	330,00,	kr.	380,00,	kr.	430,00
2.	»	100,00,	»	150,00,	»	200,00,	»	250,00,	»	300,00,	»	350,00,	»	400,00,	»	450,00
3.	»	120,00,	»	190,00,	»	260,00,	»	330,00,	»	400,00,	»	470,00,	»	540,00,	»	610,00
4.	»	140,00,	»	210,00,	»	280,00,	»	350,00,	»	420,00,	»	490,00,	»	560,00,	»	630,00
5.	»	160,00,	»	230,00,	»	300,00,	»	370,00,	»	440,00,	»	510,00.	»	580,00,	»	650,00
6.	»	180,00,	»	250,00,	»	320,00,	»	390,00,	»	460,00,	»	530,00,	»	600,00,	»	670,00
7.	»	200,00,	»	270,00,	»	340,00,	»	410,00,	»	480,00,	»	550,00,	»	620,00,	»	690,00
8.	»	80,00,	»	150,00,	»	210,00,	»	260,00,	»	300,00,	»	330,00,	»	350,00,	»	360,00
9.	»	100,00,	»	170,00	»	230,00,	»	280,00,	»	320,00,	»	350,00,	»	370,00,	»	380,00
10.	»	120,00,	»	190,00,	»	250,00,	»	300,00,	»	340,00,	»	370,00,	»	390,00,	»	400,00
11.	»	140,00,	»	210,00,	»	270,00,	»	320,00,	»	360,00,	«	390,00,	»	410,00,	»	420,00
12.	»	160,00,	»	230,00,	»	290,00,	»	340,00,	»	380,00,	»	410,00,	»	430,00,	»	440,00
13.	»	180,00,	»	250,00,	»	310,00,	»	360,00,	»	400,00,	»	430,00,	»	450,00,	»	460,00
14.	»	200,00,	»	270,00,	»	330,00,	»	380,00,	»	420,00,	»	450,00,	»	470,00,	»	480,00

Grensesummarne paa alle nedrekningsstig og likeeins tali i siste lina i tabellen, skal dei altid gjeva same fraadraget eller tillegget som dei skattefrie grunnsummarne. 17 febr.

Brøkarne i tabellarne kann dei heile vegen setja ned med 1/10 eller 2/10, naar amtsskattestyret samtykkjer.

Det offentlege skal syrgja for, at det til bruk for likningsnemdi vert utarbeidt utrekningsmynster, som syner kor stor den skattepligtige innkoma vil verta, etter som ein nyttar dei ulike alternativ til nedrekning av den utfunne innkoma.

§ 77. Naar heradsstyret fastset nedrekningstabellen, skal dei sjaa til aa faa det slik laga, at totalsummen av den skattepligtige innkoma til innanbygdes skattepligtige folk (§ 15 bokstav a), sosant raad er ikkje vert mindre enn 40 pct. og ikkje større enn 70 pct. av totalsummen av den utfunne innkoma deira.

Naar amtsskattestyret saumfer skattelikningarne, skal dei agta paa, at det stødt skal vera eit slikt medeltalshøve millom skattepligtig og utfunni innkoma som ovanfyre nemnt. Finn amtsskattestyret et det er helder store avvik fraa dette medeltalshøvet, kann dei altid — same um vedkomande heradsstyre hev vendt seg til dei um saki eller ikkje — gjeva paabod um at det til seinare likningar skal brukast ein annan tabell, som etter det ein kan rekna seg til venteleg vil lyfta den skattepligtige innkoma til minst 40 pct. av den utfunne, eller um so er, føra den skattepligtige innkoma ned under 70 pct. av den utfunne.

Er det serhøve, kann amtsskattestyret gjeva løyve til andre umbrøyte i nedrekningstabellarne enn den fyrre paragrafen gjev tilføre til. Likeeins kann Riksskattestyret fyreskriva andre umbrøyte i tabellarne, naar dei etter § 73 gjev paabod um umattlikning. Dei nedrekningstabellarne som er fyreskrivne for byarne kann dei og bruka, naar amtsskattestyret og vedkomande departement samtykkjer.

§ 78. Innlending fær berre skattefritt fraadrag i bustad-distriktet. Krev han det, hev han likevel rett til aa faa skattefritt fraadrag i eit anna distrikt, men daa skal han ikkje ha fraadrag i bustad-distriktet. Den som ynskjer skattefritt fraadrag utanfyre bustad-distriktet, maa fyrr januar maanad er ute senda likningsnemdi i bustad-distriktet krav um det, og segja fraa um kva for personar han hadde aa syta for den 1ste januar. Likningsnemdi i bustad-distriktet skal deretter snarast raad er senda kravet til likningsnemdi i det distriktet der han ynskjer fraadraget.

Avfarbu fører ein til den klassen den avlidne høyrde til.

Skattepligtige sellskap og innretningar (§ 15 bokstav b) og skattepligtige utlendingar fær ikkje noko skattefritt fraadrag.

17 febr. § 79. Det kann fastsetjast ein minstesumm som kvar og ein skal svara i skatt, naar han etter dei vedtekne fyresegnerne er skattskyldig av innkoma si, same um skatten hans vilde bli mindre naar fyresegnerne vart fylgde beintfram. Denne minstesummen maa ikkje vera høgre enn kr. 2,00.

Kvar den som hev ei innkoma paa ialt kr. 300,00 skal svara skatt til kommunen, jamvel um han vilde verta skattefri etter dei fyresegnerne som er vedtekne. Skatten maa daa ikkje vera mindre enn 50 øyre og ikkje høgre enn 2 krunor. Slik minsteskatt skal bustadkommunen likna alle dei i som etterviser for likningsnemdi, at dei hev minst kr. 300,00 i innkoma ialt, same um innkoma eller noko av henne etter denne lovi vert skattlagd i annan kommune eller i onnor likning.

§ 80. Likningsnemdi skal fastsetja takstfyresegner for verdsetjingi av midel i og innkoma av gardsbruk, og, so langt det syner seg turvande, likeeins for verdsetjingi av anna slag midel og innkoma.

Heradsstyret kann nemna upp eit ser-utval eller fleire til aa setja takst paa industrielle bruk, gruvor, fossar, skog og andre faste eigedomar, i den mun det syner seg det trengst, til rettleiding for likningsmagterne. Til takstarne skal dei eigarane det gjeld faa varsel i god tid.

§ 81. Likningsnemdi skal verdsetja midelen og innkoma til dei skattepligtige og avgjera kva klasse dei skal høyra til etter dei fyresegnerne som gjeld i distriktet. I distrikt der det er skipa likningsraad, skal verdsetjingi, for skattepligtige som hev innsendt sjølvmelding, vera i samhøve med avgjerdi til likningsraadet.

Likningsnemdi skal og syrgja for aa faa utrekna den skatten som fell paa kvar skattepligtig etter det fastsette bytetalet. Skattesummen kann dei runda av til det næraste talet heile krunor.

§ 82. (Etter lov fraa 28 juni 1912 nr. 2). Likningsnemdi kjem til vanlegt saman i januar maanad. Ordføraren i heradsstyret kallar saman det fyrste møtet. Seinare dagset formannen i likningsnemdi møti.

Der det er skipa likningsraad, tek dette raadet til med aa saumfara sjølvmeldingarne straks dei kjem inn.

Hev nokon fast eigedom eller anlegg i skattedistriktet, som han skal iliknast statsskatt av i eit anna distrikt, eller driv han slik næring eller verksemd der, skal dei snarast raad er verdsetja den brutto- og nettomidelen og innkoma det gjeld, eller, um so er, underskotet (sjaa § 45, 1ste leden). Uppgaava yver desse verdsetjingarne skal dei, so snart dei kann, senda til likningsnemdi i det distriktet der vedkomande skal skattskrivast, til bruk til utrekningi av statsskatten hans.

§ 83. Likningsnemdi saumfer sjølvmeldingarne og nyttar

til det alle hjelperaader dei veit av. Finn nemdi ikkje grunn 17 febr.
til aa tru anna enn at ei sjølvmelding er rett og at alt er medteke, skal dei utan vidare taka sjølvmeldingi til grunnlag naar dei liknar vedkomande. Trengst det skyn til verdsetjengarne skal likningsnemdi skyna, eller um det alt er gjort i sjølvmeldingarne, serskilt saumfara skynet.

Finn likningsnemdi sjølvmeldingi uklaar, eller trur dei at midelen eller innkoma er sett for laagt eller at ikkje alt er medteke, eller at fraadragspostar er uppførde med for stor summ, skal dei gjeva den det gjeld melding um det. Samstundes kann dei uppmana'n til aa gjeva skriftleg upplysning um serskilt nenmde stykke i sjølvmeldingi eller til aa møta fram sjølv for eit utval av nemdi; dei skal daa og setja dag og stad for møtet. Ein skattepligtig som fær slik melding kann i alle høve krevja aa faa tilføre til aa gjeva utgreiding munnleg. Naar forfall, som nemdi godtek, hindrar han fraa aa møta eller gjeva utgreiding sjølv, kann ein fullmegtig, som kjenner tilhøvi hans til fullnads, gjera det paa hans andsvar.

Likningsnemdi kann krevja at tvo av dei fær tilgjenge til aa gjera seg kjende med rekneskapsbøkerne til den skattepligtige. Nemdi skal velja desse tvo, men den skattepligtige skal ha rett til aa peika ut den eine, dersom han segjer fraa um kven han ynskjer innan tri dagar etter at han fekk melding um at likningsnemdi vil halda slik gransking. Minder den skattepligtige samtykkjer, maa ingen av desse tvo vera tekne millom medtevlarane hans. Dei tvo uppnemnde skal føra inn utfallet av granskingi si i ein serskild protokol. Dei skal gjeva nemdi dei taluppgaavorne som trengst, men maa ikkje gjera nokon kjend med det dei elles hev fenge vita um forretningarne til den skattepligtige.

Naar nemdi hev innsanka dei upplysningarne dei held turvande, fastset dei etter beste skyn den midelen og innkoma vedkomande skal svara skatt etter. Og nemdi hev daa, um dei finn grunn nok til det, rett til baade aa auka uppførde midel- og innkomepostar, til aa setja ned og ikkje taka med fraadragsposter, og til aa taka med midel- og innkomepostar som ikkje er uppførde.

Til vanlegt kann dei ikkje setja ned dei midel- og innkomepostarne som er inntekne i ei sjølvmelding, eller auka fraadragspostarne. Finn likevel likningsnemdi avgjerande grunn til aa tru at ein midel- eller innkomepost er sett for høgt eller ein fraadragspost for laagt, kann dei gjera den rettingi som trengst; men er det raad skal dei daa fyrst gjeva den som hev skrive sjølvmeldingi høve til aa koma med utgreiding.

Er den som hev skrive sjølvmeldingi i utlandet, eller er tilhaldsstaden hans ukjend, kann dei auka den midelen og inn-

17 febr. koma han hev gjeve upp, utan at han hev krav paa aa faa varsel fraa likningsnemdi.

I møteboki si skal likningsnemdi segja fraa um grunnarne til alle større avvik fraa ei sjølvmelding som ligg fyre.

Der det er skipa likningsraad, er det raadet, ikkje likningsnemdi, som skal saumfara sjølvmeldingarne slik som denne paragrafen paabyd, og paa grunnlag av dei fastsetja midelen, innkoma og klassen til dei skattepligtige det gjeld. Naar likningsraadet verdset etter skyn, skal dei fylgja dei takstfyresegnerne likningsnemdi hev vedteke. Den midelen, innkoma og klassen dei hev fastsett skal dei gjeva likningsnemdi melding um, men dei maa ikkje gjera nemdi kjend med innhaldet av sjølvmeldingarne.

§ 84. Likningsnemdi gjeng igjenom og saumfer næringsuppgaavorne, og fastset so midelen og innkoma; til dette skal dei nytta, paa fyreskriven maate, uppgaavorne og dei vedtekne takstfyresegnerne.

Midelen og innkoma til dei skattepligtige som ikkje hev sendt inn sjølvmelding eller næringsuppgaava, verdset likningsnemdi etter beste skyn; dei kann daa fyrst sanka upplysningar, um dei synest det trengst.

§ 85. Summen av den midelen som er fastsett for ein skatteytar kann dei runda av nedetter til det næraste krunetalet som er kløyvande med 100, naar midelen er mindre enn kr. 10 000,00, og elles til det næraste krunetalet som er kløyvande med 1000.

Summen av den innkoma som er fastsett for ein skatteytar kann dei runda av nedetter til det næraste krunetalet ein kann kløyva med eit tal som, naar innkoma er mindre enn kr. 1000,00, ikkje er større enn 25, og elles ikkje større enn 100.

Anna avvik maa dei ikkje av nokoslag grunn gjera, korkje til auking eller nedsetjing av den midelen og innkoma som er uppført.

Naar dei trur at det paa grunn av serlege umstende vilde vera sers tyngjande for ein skattepligtig aa greida ut den fulle skatten, eller at det av andre grunnar vilde vera sers ubillegt mot honom, kann likningsnemdi senda fyreteljing um det til heradsstyret og raada til at han fær skatten nedsett eller ettergjeven.

§ 86. Skattelikningi bør vera fraaseggjord innan 15 april. Dryftingarne til likningsnemdi — deri medteke dei fastsette takstfyresegnerne — skal dei føra inn i ein protokol, som ordføraren i formannskapet hev godkjent.

Naar skattelikningi er fraaseggjord, syter formannen i likningsnemdi for aa faa utlagt paa ein eller fleire stader, til

aalmennt ettersyn, ei skattelista yver alle dei skattepligtige. 17 febr.
Denne lista skal innehalda dei likningsfyresegnerne som er nytta, nedrekningstabellen, skatteøyren, den skatten som er ilikna, og den midelen, innkoma og klassen som kvar einskild skattepligtig er skattlagd etter til kommune og stat. Utleggjingi skal dei kunngjera paa vanleg maate. Samstundes med utleggjingi skal dei gjeva utanbygdes skatteytarar melding um kva skatt dei er ilikna, og kva midel, innkoma og klasse dei er sette til.

Kvar den som er likna i skatt kann, naar han vender seg til likningsnemdi (likningsraadet, dei mennerne som er uppnemnde til aa gjenomgaa rekneskapsbøkerne hans) faa upplysning um korleis likningsverdsetjingarne er framkomne for hans vedkomande.

Seinast 4 vikor etter at likningstenesta er fraaseggjord skal formannen i likningsnemdi senda fraasegn til vedkomande departement i den form departementet fastset. Samstundes skal likningsnemdi senda ei rettkjend avskrift av heile likningstenesta til amtsskattestyret; til mottakingsmannen til staten skal dei senda ei rettkjend utskrift av det som kjem statsskatten ved, og til mottakingsmannen til kommunen av det som kjem kommuneskatten ved. Dessutan skal departementet faa seg tilsend ei rettkjend utskrift av statsskattelikningi; denne utskrifti skal nyttast til ettersynet av likningi.

Kjem dei uppgaavorne som er nemnde i siste leden i § 82 fram etter at likningi er ferdug, skal formannen i likningsnemdi ha umsut for aa faa statsskatten til den skattepligtige det gjeld utrekna umatt snarast raad er, og syta for at rette mottakingsmann fær melding um den nye skattskrivingi.

§ 87. I distrikt der helder mange folk er burteverande paa fiske den tid likningi skal haldast etter fyresegnerne i denne lovi, kann heradsstyret gjera vedtak um aa leggja likningsarbeidet til ei tid lenger ut i aaret, naar amtsskattestyret og vedkomande departement samtykkjer.

Der slikt vedtak er gjort, skal likningsraadet granska sjølvmeldingar og næringsuppgaavor fyrebils straks dei kjem inn; der likningsraad ikkje er skipa, skal eit utval av likningsnemdi paa minst 3 mann, som heradsstyret nemner upp, gjera det. Raadet eller dei uppnemnde mennerne skal senda dei uppgaavorne siste leden i § 82 talar um. Vert det sidan gjort noko brigde i verdsetjingarne, skal dei daa senda uppgaavor som er retta. Kor som er, maa likningstenesta vera fraaseggjord fyre 15 november i skatteaaret.

17 febr. **Sette bolken.**

Korleis likningsklagor vert inngjevne og avgjorde.

§ 88. Klagor yver likningi maa ein gjeva inn skriftleg til formannen i likningsnemdi (likningsraadet) innan 4 vikor fraa den dagen utleggjingi av skattelista vart kunngjord; elles skal dei ikkje vyrda klaga.

Klaga kann gaa ut paa:

a. At klagaren uretteleg er skattlagd eller ikkje medteken eller er skattlagd etter for høg eller for laag verdsetjing av midel eller innkoma eller ført til urett klasse.

b. At ein annan skattepligtig uretteleg er ikkje medteken, eller er skattlagd etter for laag verdsetjing eller ført til ein klasse som er skattlagd for laagt.

Er klaga av sistnemnde slaget, maa ho vera framført anten av mottakingsmannen til staten eller av ein eller fleire som er ilikna i kommuneskatt minst kr. 200,00 eller 5 pct. av det som er utlikna i alt. Baae slag klagor maa innehalda klaare paastand, bygde paa utgreidingar um det samanhenget klagaren held for det rette.

Klagor yver verdsetjing likningsraadet hev gjort skal likningsraadet avgjera; andre klagor avgjer likningsnemdi.

Naar klagetidi er ute, og naar dei hev halde dei granskingar dei synest trengst, skal dei avgjera kvar klaga serskilt for seg, i orskurd med ei stutt grunngjeving. Orskurden og grunnarne skal dei føra inn i møteboki. Etter slik klaga som nemnt under bokstav b maa dei ikkje setja nokon høgare eller skattleggja nokon fraa nytt, utan han fyrst hev fenge tilføre til aa segja fraa um det sjølv.

Naar alle klagorne er avgjorde, syter formannen i likningsnemdi for aa faa utlagt til ettersyn ei lista som syner korleis alle dei skattepligtige, som det hev vore klaga yver skatten til, no er skattlagde. At klagorne er avgjorde og lista utlagd skal dei kunngjera paa vanleg maate. Kvar som hev klaga, kann venda seg til formannen i likningsnemdi eller, um so er, i likningsraadet, slik som kunngjeringi fastset, og der faa upplysning um korleis klaga hans er avgjord, og grunnarne for avgjerdi.

§ 89. Ein skattepligtig som skal gjeva inn sjølvmelding eller næringsuppgaava men som ikkje gjer det til fastsett tid og i fyreskrivi form, taper retten til aa klaga paa likningi det aaret. Det same gjer den som ikkje fylgjer uppmaningi fraa likningsnemdi eller likningsraadet til aa gjeva upplysningar, eller som naar det vert kravt ikkje syner fram rekneskapsbøker, eller ikkje møter for eit utval av nemdi eller for raadet.

Ei klaga som er innkomi i rett tid skal dei likevel avgjera, soframt klagaren etterviser umstende ein finn god-

takande til orsaking for forsømingi, og han dessutan. naar han 17 febr.
sender klaga, legg ved sjølvmelding eller næringsuppgaava i fyreskrivi form, eller gjev dei upplysningarne det er spurt etter.

Kjem det klaga fraa nokon som ikkje er skyldig etter § 56 bokstav a—d til aa gjeva inn sjølvmelding, men som likningsnemdi trudde hadde skyldnad til det etter § 56 bokstav e og som dei hev likna etter den trui, skal dei likeeins altid avgjera klaga, naar den skattepligtige held fram det, at han det aaret ikkje hadde so stor innkoma at han var skyldig til aa gjeva sjølvmelding.

§ 90. Samstundes med valet paa likningsnemd skal heradsstyret, seg imillom eller utanum, velja ei yverlikningsnemd paa so mange mann som heradsstyret sjølv gjer vedtak um. Heradsstyret vel likeeins varamenn og avgjer kor mange det skal vera.

Yverlikningsnemdi vel sjølv formannen og næstformannen sin.

Um tenestetidi til dei som sit i nemdi, og um attval, gjeld det same som er fastsett um likningsnemdi. Ved fyrste valet etter at denne lovi hev teke til aa gjelda, skal dei velja alle dei som skal vera med. Ved andre og tridje valet avgjer dei ved lutkasting dei som skal gaa ut.

§ 91. Klagor som likningsnemdi ikkje samtykkjer heilt, skal yverlikningsnemdi faa seg fyrelagt til avgjerd snarast raad er, saman med dei orskurderne som er sagde. Paa same maaten skal dei gjera med klagor likningsraadet hev avgjort, naar det er kravt i klaga med reine ord. Er det ikkje kravt, kann den det gjeld leggja avgjerdi til likningsraadet fram for yverlikningsnemdi gjenom serskilt skriftlegt ankemaal, som han maa fli formannen i nemdi innan 4 vikor etter den dagen det vart kunngjort at likningsnemdi var ferdug med klageavgjerderne. Den som etter innkomi klaga er skattlagd fraa nytt, eller hev fenge høgare skatt anten etter klaga i samhøve med § 88 b eller etter fyresegnerne i §§ 95, 121 eller 124, kann og klaga til yverlikningsnemdi; fresten er den same som ovanfyre.

Hev ein klagar, som hev rett til det, kravt klaga si avgjord av ei serskild klagenemd (§ 93), sender dei klaga til amtmannen saman med orskurden til likningsnemdi (likningsraadet); amtmannen syter so for dei aatgjerderne som trengst til aa faa ho avgjort.

§ 92. Yverlikningsnemdi skal avgjera dei innkomne klagorne og fastsetja den midelen og innkoma dei skal rekna ut skatten etter, og likeeins den klassen den skattepligtige skal staa i. Avgjerdi tek nemdi i orskurd med ei stutt grunngjeving.

Naar klageavgjerderne er ferduge, skal yverlikningsnemdi fara fram paa same maaten som siste leden i § 88 fastset um likningsnemdi.

17 febr. § 93. Utanbygdes skatteytarar som er likna i skatt etter § 18, og utlendingar og utanlandske sellskap som er skattepligtige etter § 23, kann krevja klagor yver likningi si avgjorde av ei serskild klagenemd istadenfyre av den vanlege yverlikningsnemdi. Ein innanbygdes skatteytar hev og rett til aa faa ei slik klagenemd istadenfyre yverlikningsnemdi, naar amtsskattestyret samtykkjer av serlege grunnar, slik som at den næringi skatteytaren driv er av sert slag.

Er kravet um dette ikkje framsett i klaga til likningsnemdi (sjaa § 91), maa det vera innkome til amtmannen innan 4 vikor fraa den dagen det vart kunngjort at likningsnemdi var ferdug med klageavgjerderne. Tiltrengst det til aa faa klaga avgjord av ei serskild klagenemd samtykke fraa amtsskattestyret, og ein ikkje fær samtykke, skal amtsskattestyret senda klaga til yverlikningsnemdi til avgjering, minder klagaren hev sagt fraa, at han i det fall ikkje bryr seg um at dei skal gjera meire ved klaga.

Ei serskild klagenemd skal vera samansett av tri eller fem medlemer. Heradsstyret vel den eine. Amtsskattestyret nemner etter eigi avgjerd upp tvo eller fire, som ikkje maa vera skattepligtige til likningskommunen. Gjer amtstinget vedtak um det, skal amtmannen nemna dei upp istadenfyre amtsskattestyret. Samstundes med uppnemningi skal amtsskattestyret (amtmannen) avgjera kven som skal vera formann og, um so er, næstformann, og likeeins uppnemna tvo varamenn.

Alle som bur i det amtet, anten i byarne eller bygderne, er skyldige til at taka imot val til den serskilde klagenemdi, likeeins alle fraa amt som ligg innmed, naar dei ikkje bur meire enn 50 kilometer undan møtestaden til likningsnemdi eller den eigedomen eller det anlegget klaga gjeld. Dei som vert tekne utanum amtet fær uppnemning gjenom sitt amtsskattestyre.

Avgjerdi tek nemdi i orskurd med grunngjeving. Um avgjerdi og dei grunnarne ho er bygd paa skal klagaren ha melding snarast raad er.

Maa dei som sit i klagenemdi gjera reiser, hev dei rett til same skyss- og kostpengar som ordførarar. Heradet betalar det, men skal faa heile denne kostnaden att av klagaren, naar han ikkje fær medhald i orskurden. Fær klagaren nedsetjing, men ikkje noko som er mun i i samanlikning med den ilagde skatten, avgjer nemdi, um klagaren skal svara heradet vederlag for kostnaden, og daa kor mykje.

§ 94. Naar likningsnemdi (likningsraadet) og dei høgre likningsmagterne hev klagorne fyre seg, kann dei uppmana ein klagar til aa leggja fram dokument, syna rekneskapsbøkerne sine eller svara paa greide spursmaal, og til aa gjeva alle upp-

lysningar dei elles finn turvande um stoda si i pengevegen. 17 febr.
Fylgjer klagaren ikkje denne uppmaningi, tarv vedkomande likningsmagt ikkje vyrda klaga.

Syner ein fram rekneskapsbøker etter uppmaning fraa likningsnemdi eller yverlikningsnemdi, skal det berre vera for eit utval paa 2 mann av dei.

§ 95. Hev nokon klaga yver at han er likna for høgt, og ein so kann sjaa av dei upplysningarne som ligg fyre, at han i røyndi er likna for laagt, hev vedkomande likningsmagt rett til aa auka skatten.

Jamvel um det ikkje er klaga, kann likningsnemdi (likningsraadet) og yverlikningsnemdi gjera den rettingi som trengst, naar dei, medan dei hev klagorne fyre seg, fær sjaa, at midelen, innkoma eller skatten til nokon skattepligtig er førd upp med urett tal paa grunn av misrekning eller misskriving, eller at nokon skattepligtig uretteleg ikkje er medteken. Likningsnemdi (likningsraadet) kann likeeins gjera retting utan klaga naar det, medan dei hev klagorne fyre seg, vert ettervist at sumt av midelen eller innkoma til ein skattepligtig uretteleg ikkje er medteke ved likningi, eller at nokon som er ilikna skatt slett ikkje er skattepligtig i distriktet eller er uretteleg skattlagd der for sumt av midelen eller innkoma si.

Fører denne rettingi med seg at nokon skattepligtig fær auking i skatten, eller at nokon som fyrr ikkje var medteken vert skattlagd, skal han altid fyrst faa tilføre til aa segja fraa um det.

§ 96. (Etter lov fraa 28 juni 1912 nr. 2). Likningsnemdi skal senda formannen i amtsskattestyret alle klagor dei hev avgjort med endeleg verknad, og avskrift av alt i møteboki som kjem klagedryftingi ved. Det same gjeld likningsraadet, yverlikningsnemdi og serskilde klagenemder. Sameleis skal dei, naar dei set anna verde paa nokon slik eigedom eller innkoma som er nemnd i siste leden i § 82, straks melda det til likningsnemdi i det distriktet der vedkomande vert ilikna statsskatt.

Likningsnemdi syrgjer for dei nye skatteutrekningarne som orskurdarne til nemdi sjølv, likningsraadet eller dei høgre likningsmagterne gjer turvande, og reknar daa med den same procenten som vart nytta til hovudlikningi. Sameleis skal likningsnemdi senda dei meldingar som trengst, til mottakingsmennerne.

Finn heradsstyret at dei midlarne dei gjorde rekning paa til aa svara heradsutgifterne med, vil minka munarleg ved dei nedsetjingarne som skal gjerast etter orskurdarne under klageavgjerdi, eller som fylgjer av domstolsavgjerder, kann heradsstyret gjera vedtak um umattrekning av skatten for alle skattepligtige etter ein ny skatteprocent.

17 febr.

Sjuande bolken.

Um amtsskattestyret og Riksskattestyret.

§ 97. Amtsskattestyret er øvste likningsmagti i amtet.

Som amtsskattestyre tenestgjer amtsutvalet saman med ein skattepligtig fraa byarne i amtet. Er det i amtet berre ein by, skal kommunestyret der velja denne mannen; er det fleire byar, skal ordførarane og varaordførarane deira isaman velja ein mann; dette valmøtet er det amtmannen som kallar saman og styrer. Samstundes vert det valt ein varamann. Fær fleire ved valet like mange røyster, skal dei halda umval; fører det heller ikkje til noko, avgjer dei valet ved lutkasting. Vali gjeld for 4 aar.

Dessutan skal kommunestyret i kvart skattedistrikt kvart aar velja ein mann til aa vera med i amtsskattestyret, um det vert spursmaal um aa gjera brigde i likningi for det distriktet.

Dei som er med i amtsskattestyret etter serskilt val og varamennerne kann ein velja uppatt, men naar dei hev vore med i styret i 4 aar i samanheng, hev dei rett til aa beda seg undan attval for dei 4 aari som deretter kjem.

Dei som sit i amtsskattestyret skal ha skyss- og kostpengar i samhøve med lov fraa 10 juli 1894.

Amtsskattestyret hev rett til vederlag for utlegg til lønt hjelp; formannen skal dessutan ha vederlag for den auken i kontorutgifter som arbeidet med amtsskattestyret fører med seg for han sjølv og kontorfolki hans, soframt det som er løyvt til vanlegt kontorhald til embættet ikkje rekk til til det.

§ 98. Til amtsskattestyret kann:

1. vedkomande departement,
2. kommunestyret i eit distrikt som høyrer under det amtsskattestyret,
3. minst fem personar isaman av dei som er skattlagde i vedkomande skattedistrikt,

gjeva inn klaga yver skattelikningi; klaga skal gaa ut paa anten at heile likningi er gali, eller at sume klassar eller greiner av dei skattepligtige er skattlagde for høgt eller for laagt.

Klagorne maa innehalda klaare paastand, bygde paa utgreidingar um det samanhenget klagarane held for det rette; dei maa vera skrivne, og innsende til formannen i amtsskattestyret innan 6 vikor fraa den dagen det vart kunngjort at skattelista var utlagd.

Klaga fraa departementet reknar ein likevel altid for tidsnok inngjevi naar ho kjem til formannen i amtsskattestyret innan 4 vikor fraa den dagen departementet fekk fraasegni um den likningi det gjeld.

§ 99. Skattepligtig som held fram at han er ilikna kommuneskatt samstundes i fleire skattedistrikt for sumt av midelen eller innkoma si, og som fyrst faafengt hev klaga til ei yverlikningsnemd eller ei serskild klagenemd, kann krevja at amtsskattestyret avgjer korleis heile midelen og innkoma hans retteleg skal verdsetjast og bytast til skattleggjing millom dei skattedistrikti det vedkjem. Kravet maa vera innkome til amtsskattestyret innan 4 vikor fraa den dagen det vart kunngjort at yverlikningsnemdi var ferdug med klageavgjerderne, eller klagaren fekk melding um avgjerdi til serskild klagenemd. Ligg distrikti ikkje i same amtet, skal spursmaalet leggjast fram for Riksskattestyret. 17 febr.

Industri- og handelsverksemder som fær midelen og innkoma si skattlagd i fleire distrikt, kann beda um aa faa sjølvmeldingi si og det framlegget dei hev gjort um byte av skattleggjingi millom dei ulike distrikt (sjaa § 60), fyrelagt amtsskattestyret, dersom likningsnemdi (likningsraadet) i verdsetjingi si av midelen og innkoma til den skattepligtige gjeng ut ifraa ein annan bytemaate enn den skattepligtige hev uppgjeve. Ligg dei ulike anlegg ikkje i same amt, hev Riksskattestyret avgjerdsla.

Same retten hev likningsnemdi i kvart distrikt der anlegg som høyrer verksemdi til er skattlagt.

Innkoma fraa timberhogst i skog ein sjølv eig kann vedkomande likningsmagt ikkje taka med naar dei byter etter andre leden i denne paragrafen, sjaa § 18 næstsiste leden.

§ 100. Amtsskattestyret skal gaa igjenom og saumfara dei skattelikningarne som er gjorde, i den mun styret sjølv held turvande, og avgjer i orskurd med ei stutt grunngjeving dei skattesakerne som er innanka dit. Anten det er klaga eller ikkje, kann dei auka eller setja ned verdsetjingi for ein eller fleire klassar eller greiner av skattepligtige, men skal daa fyrst beda likningsnemdi segja si meining.

Amtsskattestyret kann gjeva likningsnemdi paabod um aa halda ny skattelikning, og skal daa segja fraa um kva reglar og mælestav dei skal fylgja. I slike tilfelle fær amtsskattestyret den nye likningi yversend til endskapsavgjerd.

Naar dei hev skattesaker fyre seg, kann amtsskattestyret kalla til ein mann fraa vedkomande likningsnemd, som nemdi sjølv tek ut. Den som vert teken til dette hev rett til same skyss- og kostpengar som ordførarar.

§ 101. Naar amtsskattestyret er ferdugt med aa gjenomgaa skattelikningi til eit distrikt, utferdar dei ei reidegjering um vedtaki sine og orskurdar som er sagde. Reidegjeringi sender dei til ordføraren i kommunestyret; han skal so gjeva likningsnemdi den meldingi som trengst, og syta for at reide-

17 febr. gjeringi vert utlagd til ettersyn i 2 vikor, med kunngjering um det paa vanleg maate.

Amtsskattestyret sender dessutan fraasegn til vedkomande departement um gjenomgaaingi av skattelikningarne i distriktet sitt.

Um avgjerdi av slike klagor som § 99 talar um skal amtsskattestyret snarast raad er gjeva vedkomande skattepligtige den melding som trengst.

§ 102. Amtsskattestyret kann krevja at ein eller fleire av dei fær vera med i raadleggjingarne til likningsnemdi, men utan røysterett.

§ 103. Naar det vert funne tenlegt, kann vedkomande departement fastsetja:

a. at dei faste medlemerne av amtsskattestyret og formennerne i likningsnemderne i heile distriktet eller noko av det skal halda møte, som formannen i amtsskattestyret skal staa fyre, anten fyrr dei tek til med likningi eller etter at dei er ferduge med ho, til aa raadleggja um kva framgangsmaate dei bør fylgja i likningi, serleg med det fyremaalet aa faa til so stor likskap som raad er i innkome- og midel-verdsetjingarne;
b. at tvo eller fleire amtsskattestyre skal koma ihop og samraadast um skattelikningsspursmaali i distrikti sine og senda fraasegn um det til departementet.

Paa ferder til slike møte som bokstav a nemner skal formennerne i likningsnemderne ha same skyss- og kostpengar som ordførarar hev.

§ 104. Riksskattestyret er øvste magti for likningsstellet i riket. Riksskattestyret er samansett av 5 medlemer; tvo av dei nemner Kongen upp, den eine til formann i styret, og tri vert valde av Stortinget for 3 aar um gongen. Samstundes skal Kongen nemna upp tvo varamenn og Stortinget velja tri.

Dei som sit i Riksskattestyret skal ha same skyss- og kostpengar som stortingsmenner hev, formannen dessutan eit honorar, tilmaata etter drjugleiken av arbeidet.

Riksskattestyret hev rett til aa taka seg lønt hjelp og til aa faa att utgifter til møte, kostnad med prenting o. s. b.

§ 105. Til Riksskattestyret kann:

1. Vedkomande departement anka paa skattelikningi for distrikt der departementet trur at dei ikkje hev varda baten til statskassa fullt ut, eller at ein eller sume klassar eller greiner av skatteytarar er skattlagde for høgt eller for laagt.

Klaga maa vera inngjevi til formannen i Riksskattestyret innan 6 vikor fraa den dagen departementet fekk

seg tilsendt fraasegn fraa vedkomande amtsskattestyre um gjenomgaaingi av den likningi det gjeld. 17 febr.

2. Vedkomande kommunestyre — eller formannskapet etter fullmagt fraa kommunestyret — kann anka paa ein orskurd av amtsskattestyret, naar dei meiner at alle eller ein eller sume klassar eller greiner av skatteytarane i distriktet etter orskurden vil bli for høgt eller for laagt skattlagde.

Klaga maa vera skrivi, og inngjevi til formannen i Riksskattestyret innan 6 vikor fraa den dagen det vart kunngjort at reidegjeringi um orskurden til amtsskattestyret var utlagd.

§ 106. Riksskattestyret skal halda dei granskingarne og sanka saman fraa dei laagare likningsmagterne dei umdømingarne dei synest er turvande, og so i orskurd med grunnar avgjera dei skattelikningarne som er innanka til dei. Dei kann gjeva likningsnemdi paabod um aa halda ny skattelikning etter dei reglarne og den mælestaven Riksskattestyret fastslær. I slike høve fær Riksskattestyret den nye skattelikningi yversend til endskapsavgjerd.

Finn Riksskattestyret at dei mistak som er gjorde i ei likning hev mindre aa segja eller etter tilhøvi er orsakande, tarv dei ikkje gjeva paabod um umattlikning, men kann i staden gjeva likningsnemdi i distriktet paalegg um i næste skattelikning aa retta mistaki etter det orskurden fastslær. Amtsskattestyret skal daa senda serskild fraasegn til Riksskattestyret, um dei hev fylgt paalegget i næste likning, og korleis det er fylgt.

Riksskattestyret sender fraasegn um vedtaki og orskurdarne sine til vedkomande departement, som so sender kommunestyri dei meldingarne som trengst.

§ 107. Naar det er halde ny skattelikning etter orskurd av amtsskattestyret eller Riksskattestyret, skal likningsnemdi, naar dei er ferduge med dette arbeidet, gjenom formannen i amtsskattestyret senda fraasegn um likningi til vedkomande departement paa den maaten § 86 segjer.

Um utleggjing av den nye likningi gjeld same fyresegnerne som um den upphavlege likningi.

Paa slik ny likning kann ein ikkje klaga, korkje til likningsnemdi (likningsraadet), yverlikningsnemdi eller serskild klagenemd.

Aattande bolken.

Um skatteinbetalingi m. v.

§ 108. Dei heradsskattarne denne lovi talar um innbetalar ein i skatteaaret i ein eller fleire terminar som heradsstyret

17 febr. fastset. Men dei kann ikkje krevja noko av skatten paa midel eller innkoma betalt fyrr 6 vikor etter den dagen det vart kunngjort at skattelista var utlagd.

Betalingsterminarne for dei skattarne som er utlikna paa fast eigedom, og som amtskasseraren (futen) krev inn, fell saman med dei terminarne som til vanlegt er fastsette for offentlege skattar.

Verdet av naturalarbeidet fær alle som hev vore med og arbeidt godskrive etter takstar heradstyret set; er dette verdet større for nokon enn den skatten han er ilikna skal han ha vederlag.

Der det ikkje er amtskasseraren (futen) som krev inn heradsskattarne (sj. § 14), betalar ein dei til heradskasseraren eller serskilt tilsette uppkrevjingsmenner.

§ 109. Heradsstyret kann gjera vedtak um at ein skal kunna faa avgjort skattar, som er under eit maal heradstyret hev fastsett og kunngjort fyreaat, med skattemerkebøker, utfyllde med skattemerke paa 1, 5, 10 eller 20 øyre. Skattemerkebøker fær dei skattepligtige som treng dei flidde utan betaling. Skattemerki skal vera tilsals paa laglege stader.

Heradsstyret kann og gjera vedtak um at den skattepligtige som greider skatten sin paa denne maaten fyre dei vanlege betalingsterminarne som er fastsette, skal ha rett til aa faa eit avslag i skatten for det aaret siste gongen han fær kvitting i skattemerkeboki. Heradsstyret skal daa avgjera kor stort avslaget skal vera; større enn 10 procent av skatten maa det likevel ikkje vera.

§ 110. Skatten til staten paa midel og innkoma betalar ein til vedkomande mottakingsmann fyre utgangen av skatteaaret 30 juni. Men kor som er kan dei ikkje krevja innbetaling fyrr 4 vikor etter den dagen det vart kunngjort at skattelista var utlagd.

Straks mottakingsmannen fær skattelista, utferdar han kunngjering, um at ein lyt betala skatten um ein vil sleppa panting, og kven ein skal betala skatten til i kvart skattedistrikt.

§ 111. Den skattepligtige som ikkje legg statsskatten til forfallsdag, skal svara 1/2 procent i renta for kvar full maaned som er gjengen til endes fyrr han betalar, aa segja naar den statsskatten han skal svara er so stor som kr. 100,00 ialt eller større. Naar dei reknar ut renta, rundar dei av skatten nedetter til det næraste talet som er kløyvande med 10 krunor.

Heradsstyret kann gjera vedtak um at ein skal leggja renta av forfallen heradsskatt med upptil 1/2 pct. for kvar full maanad som er gjengen tilendes fyrr ein betalar. Renteskyldnaden kann dei og gjera slik at han berre gjeld skattesummar som er

større enn eit fastsett maal. For eigedomsskatt til heradet 17 febr.
kann dei likevel ikkje gjera vedtak um slik rentepligt, naar det er amtskasseraren (futen) som krev skatten inn.

§ 112. Skatten til herad og stat paa midel og innkoma lyt ein innbetala med den summen han fraa fyrsten er utrekna til, same um det er klaga paa skattesetjingi og det ikkje er teke endskapsavgjerd um klaga fyrr dei betalingsterminarne som er fastsette, og same um høgre likningsmagt hev avgjerdi til dryftings.

Vert skatten nedsett ved endskapsavgjerd, fær ein att det ein hev lagt for mykje. Vert skatten paalagd, lyt den skattepligtige betala inn det som vantar, til den vanlege betalingsdagen, eller um det er fastsett fleire terminar, til den siste av dei; likevel kann dei aldrig krevja innbetaling fyrr 6 vikor etter den dagen det vart kunngjort at klagorne var avgjorde eller umattlikningi ferdug, eller, um so er, den skattepligtige fekk melding um avgjerdi. Det som her er fastsett gjeld og um innbetaling av skatt som fyrst er utskriven medan likningsnemdi (likningraadet) saumfor klagorne, eller etter orskurdar av dei høgre likningsmagterne.

Naar vedkomande kommunestyre søkjer um det, kann Riksskattestyret gjera vedtak um at ein skatteytar skal innbetala heile den skatten paa midel og innkoma han er ilikna, eller noko av den, jamvel um likningi er innhavd for domstolarne til ransaking. Dette gjeld likevel berre naar den skatten det er tvist um er minst 1/5 av heile den summen som det aaret er utlikna i kommuneskatt paa midel og innkoma. Vert det innbetalt meire enn kommunen ved endskapsdom fær seg tildømt, skal skatteytaren ha att det han hev lagt for mykje, med 5 pct. aarleg renta fraa innbetalingi.

§ 113. Dei skattarne denne lovi talar um — irekna det ein er skyldig aa svara etter etter-likning (§ 121 og 122) — kann dei driva inn med utpanting saman med paakomne rentor, naar ein ikkje betalar. Pantingsretten varar til skattekravet er foraldra.

Etter søknad fraa heradsstyret kann amtmannen gjeva heradskasseraren fullmagt til aa halda utpantingar for alle slag skattar til heradet. Finn ein at nokon lensmann som var innsett fyrr 1883 hev rimelegt krav paa vederlag for inntektstap han lid med dette, svarar kommunen vederlaget.

Vert det kravt, hev lensmannen skyldnad til aa innkrevja personlege skattar for framande kommunar. I vederlag skal daa den kommunekassa det gjeld yta honom 4 pct. av dei fyrste kr. 100,00 av skatten og 2 pct. av resten, likevel ikkje mindre end kr. 1,00 eller meire enn kr. 20,00 for kvar han krev skatten av. Syner skatten seg aa vera ufaaande, eller vert

17 febr. innkrevjingi attkalla, er vederlaget det halve, likevel ikkje mindre enn kr. 1,00.

§ 114*). For skattar med rentor og kostnad hev kommunarne og staten fyrerett til utlegg i buet til den skattepligtige og for eigedomsskattar dessutan panterett med prioritet i den skattepligtige eigedomen, — men berre paa vilkaar, at dei driv inn so snøgt at det vert halde utpanting (innførsel) eller utpantingsfreistnad innan 6 maanader etter den dagen skatten (eller, um so er, den siste skattetermin) var forfallen. Til aa berga panteretten krevst det dessutan, at innførsla vert tinglesi seinast paa tridje tinget etter at den fresten som er sett ovanfyre, er ute. For skattar dei melder i buet til den skattepligtige etter at det er gjenge 3 aar fraa siste forfallstermin for skatten, kann dei ikkje krevja fyrerett.

§ 115. Naar dei pantar for dei skattarne denne lovi talar um, og det ikkje er anna godt-nok utlegg aa faa, kann dei taka utlegg i terminar, som enno ikkje er upptente, av løner i offentlege eller private postar og plassar, sameleis i annaslag arbeidsfortenest ein i kontrakt hev tryggja seg i framtidi, og i terminar av pensionar og liknande inntekter som endaa ikkje er forfallne. Segjer dei daa fraa um, at dei hev teke slikt utlegg, til vedkomande principal eller arbeidsgjevar eller til den kassestyraren som betalar ut løni, pensionarne eller studnaden, er han skyldig til, naar forfallstid kjem for det den skattepligtige hev tilgode, aa halda att so mykje som trengst til aa greida skatten, og betala det til vedkomande skatteuppkrevjar.

---

*) Denne paragrafen er umvølt ved lov fraa 31 mai 1912 um fyrerett for sume slag krav. Denne lovi fastslær dette:

§ 1. I konkursbu og i avfarbu der skuldi ikkje kviler paa attlivande egtemake eller er yverteki av mynduge ervingar, skal, naar buet ikkje er godt nok til aa tilsvara alle skyldnaderne sine, dei kravi, som her er nemnde og dermed jamstellte krav ha fyrerett til utlegg:

I.

a. Krav paa skatt, utlikna paa innkoma og midel til stat og kommune, paa vilkaar, at kravi vert melde i buet seinast tri aar etter at skatten (eller um so er, den siste terminen) var forfallen, og desutan paa vilkaar, at dersom siste terminen var forfallen meire enn 6 maanader fyrr konkurs vart opna, eller — naar det gjeld avfarbu — fyrr skuldmannen døydde, at det daa er halde utpanting (innførsel) eller utpantingsfreistnad fyrr denne fresten er til ende . . . .

§ 4. Denne lovi tek til aa gjelda 1 januar næste aar, og fær berre verknad paa bu som ikkje er tekne under konkurs eller skifte fyre den dagen.

. . . . .

Fraa same tid vert dessutan, i det som gjeld reglarne um fyrerett i slike bu som her er nemnde, desse fyresegnerne avtekne: Skattelov for landet fraa 18 aug. 1911 § 114.

Med dette skal dei likevel ansa paa, at dei styttar av skatten i det den skattepligtige hev til gode, noko um senn med rimelege summar, etter fyresegner heradsstyret gjev. Utlegg som her nemnt kann dei berre taka, naar dei søkjer det innan 6 maanader etter at det vart tilføre til det. 17 febr.

Naar mannen etter § 16 er likna for midelen og innkoma baade til seg sjølv og til kona, kann dei panta og taka utlegg baade i ting som høyrer sambuet til, og i ting egtefolki eig kvar for seg, um dei hev sereiga. Naar born som bur heime etter same paragrafen er likna saman med foreldri, kann dei og taka utlegg i renteinnkomor til barnet, dersom foreldri fær renta.

Naar nokon som er ilikna skatt tenkjer seg til aa vandra ut or riket, skal han ikkje berre betala dei skattesummarne som alt er forfallne, men skal, fyrr han fer, betala den skatten med, som ved det leite endaa ikkje er forfallen, eller gjeva trygd for betalingi. Er det, etter det som er kome fram, visst eller trulegt, at den skattepligtige vil vandra ut utan aa fullgjera denne skyldnaden sin, kan vedkomande heradskasserar eller mottakingsmann gjenom politiet lysa forbod mot at han fer ut or landet.

§ 116. Er nokon likna i skatt til meire enn ein kommune av same midelen eller innkoma, kann han sleppa inndriving, eller um so er, innkrevjing etter tridje leden i § 31, berre han legg ned hjaa kommunekasseraren i det distriktet der han trur han er skattepligtig, ein pengesum som svarar til den høgste skatten han er ilikna. Er han likna i det andre distriktet for slik midel og innkoma som skatten etter § 18 er plassbunden av, og som dei ikkje hev teke med daa dei likna i det distriktet der han hev nedlagt pengar, skal han dessutan i det andre distriktet innbetala ein pengesum tilsvarande til den skatten som fell paa denne midelen og innkoma. Kor mykje dette er, skal han faa vita naar han spør likningsnemdi der. Betalar han ikkje summen naar han hev fenge vita det, hev det ingen verknad mot det andre distriktet, at han hev nedlagt pengar.

Rett til slik nedleggjing hev likeeins ein skattepligtig som alt hev svara skatt til eit distrikt, utan at han visste av at han var likna i skatt til eit anna distrikt av same midelen eller innkoma; han kann daa krevja at dei skal rekna for nedlagd den summen han hev betala. Men er skatten i det andre distriktet større, skal han dessutan leggja ned det som skil, i det distriktet, og sameleis er han skyldig til, etter fyresegnerne i fyrste leden i denne paragrafen, aa innbetala dit skatt han er ilagd paa midel og innkoma som etter § 18 er plassbunden, og

17 febr. som dei ikkje hev teke med daa dei skattlagde'n i det distrikt han hev nedlagt pengar.

Um nedleggjingi skal kommunekasseraren altid snarast raad er gjeva melding til kommunekasseraren i det andre distriktet, eller dei andre distrikti, som hev likna skatteytaren. Gjer daa nokon av desse kommunarne krav paa dei pengarne som er nedlagde eller noko av dei, maa anten søksmaal vera reist mot den kommunen der dei er nedlagde, eller avgjerd ved skilsdom vera kravd etter § 35, innan 6 maanader etterat meldingi kom um nedleggjingi.

Naar den skattepligtige fær attbetalt dei pengarne han ikkje er skyldig aa svara i skatt, kann han gjera krav paa 5 pct. aarleg renta av dei for den tidi dei hev vore nedlagde.

§ 117. Naar likningsnemdi etter § 85 hev tilraadd nedsetjing eller ettergjeving av ilagd skatt, og elles naar det er rimelegt aa tru, at det paa grunn av serhøve vilde vera sers ubillegt mot ein skatteytar eller urimeleg tyngja'n, um han skulde svara heile heradsskatten, kann heradsstyret (formannskapet) gjera vedtak um at heile den skatten han er skyldig, eller noko av den, skal falla burt.

Naar det gjeld statsskatten kann vedkomande departement i liknande høve gjera same vedtak.

Departementet kann gjeva etter skatter det skynar ikkje er faaande.

Niande bolken.

Fyresegner um straff.

§ 118. Den som anten i sjølvmelding eller næringsuppgaava, klaga eller annaslag skrivi eller munnleg uppgaava eller utgreiding gjev ei likningsmagt range eller uheile upplysningar, som kan føra til ilikning av for liten skatt, fær, anten han so gjer det med vilje eller av grov agtløysa, bøtestraff, dersom aatferdi ikkje fell inn under noko strengare straffebod.

Det offentlege paatalar slik misferd som denne paragrafen nemner, naar det vert kravt av vedkomande departement, heradsstyret, amts- eller Riksskattestyret.

Bøterne gjeng til heradskassa, same um misferdi vert straffa etter denne paragrafen eller etter den vanlege straffelovi.

§ 119. Retten til aa reisa straffesak eller segja straffedom, naar nokon hev gjeve slike range eller uheile upplysningar som § 118 nemner, vert foraldra paa 3 aar, same um aatferdi er strafflagd i den paragrafen eller i den vanlege straffelovi.

§ 120. Møter formannen, eller nokon annan som sit i likningsnemdi eller yverlikningsnemdi og er tilsagd til møte,

ikkje fram, kann dei leggja'n i bøter paa upptil kr. 10,00 for kvar dag han er burte. Dei som sit i serskild klagenemd eller amtsskattestyre, og hev fenge tilsegjing til møte, kann ein leggja i bøter paa upptil kr. 20,00 for kvar dag dei er burte. Vert møtet spillt av di so mange av dei er burte at møtet ikkje er avgjerdsført, kann ein tviauka bøterne. 17 febr.

Likningsmagti ilegg bøterne. Bøter som nokon i amtsskattestyret er lagd i gjeng til statskassa. Elles gjeng bøterne til den heradskassa det gjeld.

Bøterne vert inndrivne med utpanting, dersom ikkje vedkomande krev saki paadømd av domstolarne innan 4 vikor etter han fekk melding um at boti var ilagd; for daa vert saki fyrehavd etter same reglar som for misferder.

Tiande bolken.

Ymse fyresegner.

§ 121. Er ein skattepligtig i strid med fyresegnerne i denne lovi slett ikkje medteken, daa dei likna, eller hev han heilt gjenge fri skattleggjing for ein innkomepost eller noko som høyrer med til midelen hans, — utan skil um han sjølv hev valda det gjenom aatferd det er sett straff for eller ikkje, — skal han tilsvara kommunen og staten den skatten han hev lagt for lite, med 5 pct. rentor fraa den dagen skatten skulde vera lagd. Det same gjeld ein skattepligtig som elles er likna i for laag skatt, naar han hev valda det gjenom aatferd det er sett straff for. Skatten og rentesummen fastset ein med etterlikning.

Etter-likning held dei berre naar dei trur at ein summ det er mun i hev gjenge fri skattleggjing. Det er heradsstyret, eller, naar det gjeld statsskatten, vedkomande departement, som krev etter-likning.

Likningsnemdi (likningsraadet) held etter-likningi saman med likningsarbeidet det aaret, eller dersom det arbeidet er fraaseggjort, saman med klagedryftingi. Er dei ferduge med klagorne, kann yverlikningsnemdi halda etter-likningi. Hev yverlikningsnemdi med gjort arbeidet fraa seg, held dei ikkje etterlikning fyrr saman med likningi aaret etter.

Fyrr dei liknar skal altid den skattepligtige, eller den som vil faa aa greida ut skatten (sjaa § 122), faa høve til aa segja si meining. Um klagerett gjeld dei vanlege fyresegnerne for den likningsmagti det gjeld. Skatten innbetalar ein etter dei vanlege reglarne.

§ 122. Retten til etter-likning etter fyrre paragrafen er spillt, dersom dei ikkje set fram krav um det innan 5 aar etter utgangen av det aaret dei hev krav paa skatt for; gjeld det

17 febr. misferd, gjord med vilje, av det slaget § 118 nemner, er fresten 10 aar. Er desse frestarne ikkje gjengne, kann dei og krevja etter-likning etter at den skattepligtige er død, likevel berre dersom buet hans ikkje er heilt uppgjort, eller, naar sjølvskiftande ervingar hev yverteke buet eller bumidelen er utluta, dersom det ikkje er gjenge 2 aar sidan arvlataren døydde. I det sistnemnde tilfellet gjeld det § 32 segjer um andsvaret til kvar av ervingarne,

I høve der det vilde verta straff etter § 118, skal den skattepligtige, buet eller ervingarne — jamvel um det ikkje vert reist straffesak — tilsvara ein gong til so mykje som likningi fastsette, so framt det vert kravt, naar det gjeld kommuneskatten, av heradsstyret, eller naar det gjeld statskassen, av vedkomande departement.

Ervingarne kann gjera seg fri for aa tilsvara meire enn den skatten arvlataren hev lagt for lite, med paakomne rentor, naar dei fyrr buet er heilt uppgjort sender vedkomande likningsnemd (likningsraad) alle dei upplysningar nemdi held turvande til aa avgjera um arvlataren hev betalt for lite skatt. Likningsnemdi (likningsraadet) skal daa segja fraa innan 6 maanader etter, um dei vil halda etter-likning. Segjer dei ikkje fraa innan denne fresten, kann ein ikkje koma med noko krav paa ervingarne. Stend buet under offentlegt skifte, eller vert det uppgjort av testamentfullføringsmenn, kan skiftedomaren eller testamentfullføringsmennene paa ervingarne sine vegner taka dei aatgjerder som trengst til frigjering for dette andsvaret.

§ 123. Naar vedkomande departement held ettersyn av skattelikningi, og finn at den statsskatten som fell paa ein skatteytar er gale utrekna, skal departementet retta misrekningi og krevja etterbetalt av den skattepligtige det som er rekna for lite, eller, um det er rekna for mykje, betala honom det att. I slike høve skal departementet senda ei tilleggsutrekning til mottakingsmannen, og han tek daa dei aatgjerder som trengst til innkrevjing eller attbetaling av skattesummen.

Sameleis kann det gjerast retting etter vedtak av formannskapet, naar ein vert var med, at den kommunale midel- eller innkomeskatten er rangt utrekna.

Er skatten rekna for laagt, skal skilnaden vera betalt innan 6 vikor etter paakrav; elles kann dei driva'n inn med utpanting.

§ 124. Naar domstolarne hev ei skattesak fyre, og finn at den skattepligtige berre skal betala noko av den skatten han er ilikna, og dei ikkje hev upplysningar nok til aa avgjera kor stor skatt han skal svara, skal domen i domsslutningen syna korleis likningi retteleg skulde vera gjord. Det skal daa

haldast ny likning i samhøve med det § 121 segjer um etter- 17 febr.
likning. Um rett til aa klaga paa den nye likningi gjeld fyresegnerne i § 121.

Ser domstolarne seg nøydde til aa ugilda ei likning eller ei klageavgjerd paa grunn av formlyte, skal dei visa likningi eller klageavgjerdi til den likningsmagti det gjeld til ny fyrehaving.

Naar ei domsavgjerd tek den skattepligtige fri for aa betala den skatten han er ilikna, av di heile likningi for distriktet er gali, kann heradsstyret krevja at den likningsnemdi, som hev halde likningi, gjer ho umatt. Paa slik umattlikning gjeld fyresegnerne i § 107.

§ 125. Finn heradsstyret grunn til aa tru, at ei avgjerd av ei serskild klagenemd er bygd paa rangt faktisk grunnlag, eller paa rang lovtolking eller urett meining um eit rettsspursmaal, hev heradsstyret høve til aa faa røynt avgjerdi med rettargang. Same retten hev heradsstyret naar det gjeld ei avgjerd fraa eit amtsskattestyre eller Riksskattestyret av ei klaga etter § 99. Saki skal ein leggja upp mot formannen i vedkomande likningsmagt; forliksmekling er ikkje turvande.

Gjev domstolen heradsstyret medhald, skal han i domsslutningi halda fram dei princip likningsmagti skal fylgja. Denne magti kjem so saman paa nytt og tek avgjerdi si paa grunnlag av det domen fastslær.

§ 126. Likningsnemdi (likningsraadet) og dei høgre likningsmagterne kann gjeva ein eller nokre av medlemerne sine fullmagt til aa halda granskingar eller taka imot utgreidingar um skattesaker.

§ 127. Til medlem av dei likningsmagterne denne lovi talar um, kann ein berre velja folk som hev fyllt 25 aar. Menn i kyrkjelege embætte, lækjarar og folk som hev fyllt 60 aar kann beda seg undan val.

Dei som sit i riksraadet og Høgsteretten, riksadvokaten og statsadvokatar kann ikkje vera med i amtsskattestyre.

Ingen kaun paa same tid vera med i amtsskattestyre og likningsnemd (likningsraad) eller yverlikningsnemd som høyrer under det amtsskattestyret.

§ 128. Til rettsgildt vedtak av ei likningsmagt krevst det at minst tvo tridjepartar av medlemstalet er tilstades. Millom like røystetal skil formannen.

Den som er med i likningsnemd (likningsraad) eller yverlikningsnemd skal gaa ifraa, naar likningi gjeld honom sjølv eller principalen eller tenaren hans, eller nokon som er so nær skyld eller verskyld med honom som syskenbarn, eller gjeld eit parthavarlag eller ei forretning som beintfram vedkjem baten hans i pengevegen. Det same gjeld dei som sit i amtsskatte-

17 febr. styre eller Riksskattestyret, naar dei hev fyre seg klagor etter § 99.

§ 129. Alle dei som er med i ei likningsmagt, og alle tenestemenn som hjelper til med likningsarbeidet, hev skyldnad til stendigt aa tegja um det dei i tenesta si fær vita um midelen og innkoma til andre, berre undanteke slikt som lovi byd dei aa kunngjera eller upplysa um.

Dei som er med i likningsnemdi og dei høgre likningsmagterne skal, fyrste gongen dei er tilstades i møte, skriva under i møteboki ein lovnad paa æra og samvit um at dei vil gjera erendet sitt utan mannamun og etter beste skyn og yvertyding, og at dei, som lovi byd, stødt vil tegja med det dei fær vita i likningsarbeidet um midelen og innkoma til andre; lovnaden skal vera etter fyrerit fraa vedkomande departement.

Forretningsførarar og andre hjelpesmenn i likningsstellet skal ein og, naar dei tek ved tenesta, avkrevja ein lovnad um stendigt aa tegja.

Sjølvmeldingar og utdrag or sjølvmeldingar skal rette vedkomande gjøyma i læst gjøymsle naar dei ikkje brukar dei, so ingen uvedkomande fær sjaa dei.

§ 130. Naar dei reknar ut tidlengder tek dei ikkje med den dagen fresten byrjar ifraa. Tidi reknar ein for ute kl. 8 um kvelden den siste dagen, eller um den dagen er ein helgedag, kl. 8 um kvelden fyrste yrkedagen etter.

§ 131. Alle likningsmagter skal bruka godkjende protokollar, skipa etter fyresegjing av vedkomande departement.

§ 132. Heradet greider utgifterne til likningsstellet. Men utgifterne med utferding og umsending av statsskattesetlar og utskrifter som kjem statsskattelikningi ved, fær heradet att or statskassa.

Utgifterne til amtsskattestyri og Riksskattestyret skal statskassa greida.

§ 133. Er der fleire sokner i eit herad, kann heile heradsstyret gjera semja um aa byta dei sams heradsutgifterne paa kvar av soknerne. Semja kann dei gjera for upptil 5 aar um gongen; ho maa vera godkjend av representationen for kvar einskild sokn. Det krevst samtykke fraa amtsutvalet, skal vedtaket vera rettsgildt.

Naar sume stykke av eit herad med rettsleg heimel er sjølvstendige avdeilder med umsyn til kyrkjestellet eller skule-, fatig- eller vegstellet eller andre kommunesaker, skal dei serutgifterne som vedkjem slike avdeilder (sokner, krinsar, rotar osb.) etter avgjerd av heradsstyret skrivast ut som eigedomsskatt paa dei faste eigedomarne (sjaa § 8 a og b) i avdeildi, eller liknast ut i skatt paa midel og innkoma paa dei skattepligtige der, og daa skal ein agta paa:

a. At ein ikkje skriv ut større eigedomsskatt paa skyldmarki enn at denne skatten, naar ein legg til eigedomsskatten til heradet, vert høgst kr. 4,00. 17 febr.

b. At skatten paa midel, tillagd skatten paa midel til heradet, held seg innum dei maali § 72 set.

c. At innkomeskatten, tillagd innkomeskatten til heradet, ikkje veks yver det høgstemaalet § 73 set.

d. At dersom den skatten alle dei skattepligtige i avdeildi fær til heradet og til avdeildi tilsaman, naar denne lovi tek til aa gjelda, er høgre enn det høgstemaalet §§ 7 og 73 fastset, skal skatten setjast ned i samhøve med fyresegnerne i dei paragrafarne. So godt det er raad skal dei daa setja ned etter same mælestav den parten av skatten som fell paa heradet og den som fell paa avdeildi.

Naar vedkomande departement samtykkjer, kann dei likna ut utgifterne med aa byggja og halda istand kapell paa dei kapellsoknerne det gjeld, i samhøve med fyresegnerne i denne paragrafen.

§ 134. Kongen gjev dei fyresegnerne som trengst um kva tiljamningar dei skal gjera i det som er sagt i denne lovi, naar det gjeld ytingar og utlikning av utgifter til innretningar som er sams for fleire kommunar.

§ 135. Med umsyn til utgifter som kann falla paa skyss-lag og etter brand- og bygningslovverket paa brand- og bygningskommunar og paa dei som bur paa landet i forstader til kjøp- og ladstader, skal dei fyresegnerne som no gjeld staa ved lag ubrigde; og dei utreidslorne ein etter desse fyresegnerne kann leggja paa skal ein halda utanum naar ein tek avgjerd um dei kommunale skattetyngslorne ein elles kann leggja paa vedkomande eigedomar og skattepligtige. Det same gjeld um naturalarbeidet paa aalmennvegar, naar ikkje heradsstyret hev gjort vedtak um aa draga dette arbeidet inn under den vanlege kommuneskattleggjingi.

§ 136. Den fyresegni i § 1 i lov fraa 12 august 1848 som gjev Kongen rett til aa fritaka dei som tenkjer aa byggja jarnvegar til bruk for aalmenta, for skattar og avgifter av jarnbana med tilhøyrande bygnader, skal staa ved lag som fyrr.

§ 137. Denne lovi skal og gjelda for dei ladstaderne som ikkje hev sitt eige formannskap for sine serskilde saker.

§ 138. Skatt til staten paa innkoma eller paa innkoma og midel liknar ein ut saman med utlikningi av skatten paa midel og innkoma til kommunen i samhøve med fyresegnerne i denne lovi, undanteke naar noko anna fylgjer av vedtaket til Stortinget.

§ 139. I 1912 skal heradsstyret — i samhøve med dei reglarne som no gjeld — løyva heradsbudgettet for halvaaret

17 febr. 1 januar—30 juni 1913, og gjera vedtak um paalegg av skatt til heradet for dei maanaderne.

Sidan skal dei løyva heradsbudgetti og leggja paa skattarne for terminen 1 juli—30 juni, ikkje lenger som no for kalenderaaret. Dei skal daa fylgja fyresegnerne i § 140.

§ 140. Fyrr februar maanad er ute skal formannskapet i heradet gjera istand framlegg til budgett for aaret etter. I framlegget tek dei inn alle kommunale inntekter og utgifter, naturalarbeidet paa aalmennvegar og, naar heradsstyret hev fastsett at ein skal rekna det med. Er det underskot fraa den sist avlagde aarsrekneskapen, tek dei det og med. So godt det er raad skal framlegget og føra upp utgifter dei fyreslær greidde med laante pengar. Slike pengar skal dei ikkje føra upp til aa svara dei vanlege utgifterne fraa dag til dag i budgettaaret.

Der skattleggjingi og ytingi til sume kommunale innretningar eller verksemder er utskilde for sume stykke av eit heradsdistrikt, bør ein likevel, so godt det er raad, taka inn paa heradsbudgettet vedkomande serskilde innkome- og utgiftspostar. Dei serskilde styre for kommunale innretningar, slik som skule- og fatigstyre, skal koma med yverslagi sine yver det som tiltrengst aaret etter, innan den tid heradsstyret fastset.

Av yverslaget til formannskapet skal dei leggja ut ei avskrift til ettersyn paa eit laglegt stelle i distriktet; um utleggjingi ferdar ordføraren ut ei kunngjering, som han gjer kjend for aallmenta minst 2 vikor fyrr heradsstyret skal ha saki fyre til endskapsavgjerd.

Til vanlegt bør heradsstyret ha gjort vedtak um ytingar til det kommunen treng og um paalegg av heradsskatt for næste budgettaar innan utgangen av mars maanad.

Naar serlege tilhøve talar for det og heradsstyret søkjer um det, kann vedkomande departement gjeva samtykke til at dei frestarne som er sette i fyrste og fjorde leden vert lengde, men ikkje lenger enn til 15 april og 15 mai.

§ 141. (Etter lov fraa 28 juni 1912 nr. 2). For 1ste halvaar av 1913 liknar ein skatten ut paa grunnlag av likningsverdsetjingarne for 1912, slik som dei er retta i klageavgjerderne. Med umsyn til skatteskyldnaden og skattestaden for det halvaaret gjeld same reglarne som for aaret 1912.

Skatten paa midel paa kvart kr. 1000,00 maa ikkje vera meire eller mindre enn helvti av dei summarne § 31 i lov fraa 15 april 1882 um skattestellet til landkommunarne med tilleggslover fastset, naar ikkje den paragrafen sjølv gjev tilføre til avvik.

Eigedomsskatten til heradet maa ikkje setjast høgre eller laagare enn ei halv kruna for kvar skyldmark yver eller under

medeltalet av eigedomsskattar til heradet i dei 10 siste halvaar, minder ein fær amtsutvalet sitt jaminne til det etter siste punktum i § 13 i ovannemnde lov. 17 febr.

I distrikt der dei etter § 87 hev vedteke aa leggja likningsarbeidet til ei seinare aarstid enn den vanlege, kann heradsstyret gjera vedtak um aa likna ut ein større summ enn som trengst til tilsvaring av utgifterne for det halvaaret, men ikkje meire enn utlikningi vilde vore for eit heilt aar. Dei skal daa auka tilsvarande dei brøkarne som er fastsette i andre og tridje leden.

Av heradsskattarne for halvaaret 1 januar—30 juni 1913 kann ein ikkje krevja noko betalt fyrr 1 mars 1913.

Naar ein brukar fyreskrifterne i § 73, tek ein ikkje umsyn til skattelikningi for det halvaaret som her er nemnt.

§ 142. Denne lovi tek til aa gjelda 1 januar 1913, §§ 139 og 141 fraa 1 januar 1912. Dei brukar ho fyrste gongen naar dei skriv ut kommuneskattar for aaret 1913—1914 (amtsskatt, um so er, for 1913) og statsskatt for 1912—1913. Paa skatt som er utskriven for tidlegare aar kann dei ikkje bruka fyresegnerne i lovi.

Fraa den tidi lovi tek til aa gjelda, er lov um skattestellet til landkommunarne fraa 15 april 1882, med tilleggslover fraa 30 mai 1891, 20 juli 1893 og 20 juli 1895, avteki, berre undanteke §§ 1, 2, 3, 4, 5, 6 og §§ 55 og 56, i det som er sagt um amtsutval, og § 63. Dessutan er lov um fyresegner um utlikningi av kommuneskattarne i landsbygderne i Finnmarki fraa 18 mai 1860 avteki, sameleis, for det som kjem landsbygderne ved, lov um skatt paa innkoma og midel til stat og kommune fraa 23 juli 1894 med tilleggslov fraa 22 mai 1908. Finnst det elles fyresegner som ikkje samstavast med denne lovi, er dei og avtekne.

Skrivelse fra Socialdepartementet til stiftamtmanden i Kristiania, hvori meddeles, at bestemmelsen i § 39,5 i brændevinsloven av 17 mai 1904 antages at maatte forstaaes saaledes, at der er adgang til at meddele den, som har mistet sin aarsbevilling til smaasalg av vin paa grund av manglende betaling av avgiften, ny bevilling, saasnart den skyldige avgift er betalt (jfr. ot. prp. nr. 6 for 1903—1904, side 18, 2den spalte). Ny aarsavgift blir i saa fald selvfølgelig at erlægge. 17 febr.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til sekretæren for den Norske Nationalforening mot Tuberkulosen, hvori meddeles, at de ved resolution av 7 juni 1902, jfr. resolution av 4 oktober s. a., fastsatte renholdsregler for skoler gjælder alle skoler uten undtagelse. 17 febr.

20 febr. **Plakat***) om forandring i §§ 4, 5, 8, 13 og 14 i kongelig plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffe fra apotek.

I.

§ 4. Stoffe, som i medicinaltaksterne er merket med * og tillike trykt med fete typer, samt stoffe, som i giftighet kan sidestilles med dem, maa til indvortes bruk, til suppositorier, til indaanding, opsnusning, indsprøitning under huden eller til klyster, ikke utleveres mer end én gang efter samme recept, hvis lægen ikke har forsynt recepten med paategning om, at de kan utleveres flere ganger. Baade recept og paategning taper sin gyldighet, naar de er et aar gamle.

Er der paa en recept foreskrevet — i en blanding til indvortes bruk — kun et enkelt stof av foran nævnte art, og mængden av dette ikke overstiger maksimaldosen, kan fornyede utleveringer ske i indtil et aar fra utstedelsesdagen, hvis ikke lægen ved paategning paa recepten har indskrænket dens gyldighet.

Naar noget av de i denne paragraf omhandlede stoffe er foreskrevet til utvortes bruk, kan fornyede utleveringer ske i indtil et aar fra receptens utstedelsesdag, hvis ikke lægen ved paategning paa recepten har indskrænket dens gyldighet.

Dog skal der for utlevering til utvortes bruk gjælde de samme regler som for deres utlevering til indvortes bruk for følgende stoffes vedkommende: arsenik, atropin, eserin, hyoscin og morfin samt disse stoffes salte, desuten kokain og øvrige til kokainets gruppe hørende stoffe samt sublimat og tuberkulin.

§ 5. Recepter, hvorpaa er foreskrevet noget av de stoffe, som i medicinaltaksten er merket med *, samt spiritus, spiritusholdige væsker (konjak, vin o. lign.) eller blandinger av disse, som maa ansees særlig tilberedt til drik, har kun gyldighet for den, til hvem de er utstedt.

Recept fra læge, tandlæge eller dyrlæge paa stoffe, som i medicinaltaksterne er merket med *, men ikke trykt med fete typer, og paa stoffe, som i giftighet kan sidestilles med dem, har ubegrænset gyldighet, hvis ikke lægen ved paategning paa recepten har indskrænket dens gyldighet. Pulvis cynoglossi compositus og syrupus pectoralis kan dog kun utleveres i indtil et aar efter samme recept.

§ 8. Intet av de i medicinaltaksterne med * merkede stoffe maa utleveres efter signatur eller andre receptkopier, medmindre disse er forsynt med datum og lægens (tandlægens, dyrlægens) navnunderskrift (ikke blot forbokstavene).

---

*) Bekjendtgj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

Forskrives lægemidler, som i medicinaltaksterne er merket 20 febr.
med * uten bestemt bruksanvisning, skal giftsignatur paaklæbes, saafremt stoffets samlede mængde overskrider den fastsatte maksimaldose.

Sublimat i form av pulver eller pastiller og sublimatopløsninger sterkere end 1 pro mille skal altid paaklæbes giftsignatur.

Flytende giftige stoffe eller andre væsker, som kan foraarsake skade, om de tages ind, maa ikke utleveres paa øl-, vin-, punsj- eller mineralvandflasker eller paa andre beholdere, som paa grund av sin sedvanlige anvendelse kan gi anledning til farlige forvekslinger.

§ 13. De stoffe, som i medicinaltaksterne ikke er merket med *, og stoffe, som kan stilles i klasse med dem, kan utleveres i haandkjøp. Herfra er dog undtat spiritus, med hvis salg der forholdes paa den i §§ 2 og 15 nærmere bestemte maate.

I haandkjøp kan endvidere utleveres:

Astmacigarer og astmacigaretter, som ikke indeholder opium eller noget av dets alkaloider eller kokain.

Brækrotinfus av en styrke av indtil $^1/_2$ %.

Forbindingsstoffe, impregnert med karbolsyre eller jodoform.

Blandinger av kloroform med oljer eller linimenter i saadant forhold, at høist en tredjedel av vegtsmængden er kloroform.

Kviksølvoksydsalve, indeholdende indtil 2 % kviksølvoksyd, dog ikke mer end 10 gr. salve ad gangen.

Fenol blandet med mindst en like stor vegtsmængde kollodium (»istanddraaper«) eller blandet med olje, glycerin eller som salve, alt i indtil 5 % styrke.

Tela cum hydrargyro et acido carbolico.

Desuten kan flytende fenol og sublimatpastiller utleveres til jordmødre mot en for hver gang utstedt skriftlig erklæring, indeholdende opgave over den mottagne mængde av vedkommende stof og tillike forsikring om, at dette alene skal bli anvendt i jordmorens praksis som desinfektionsmiddel og bli opbevart under laas og lukke. Hvis jordmoren ikke er kjendt av apotekets personale, kan det kræves, at hun skal legitimere sig enten ved forevisning av sit eksamenstestimonium eller ved skriftlig bevidnelse fra læge, politiembedsmand eller lensmand. Jordmødrenes erklæringer skal behandles som de giftattester, som er nævnt i § 22.

§ 14. Ved utlevering av efternævnte stoffe i haandkjøp skal iagttages følgende:

Mixtura Thielemanni og tinctura anticholerica

20 febr. Conradi maa ikke utleveres i større portioner end indtil 20 gram ad gangen, og tinctura opii benzoica ikke i større portioner end 50 gram ad gangen. Glas, hvori disse præparater utleveres, skal forsynes med hvit signatur, hvorpaa foruten vedkommende apoteks navn og præparatets norske navn er trykt følgende specielle tekst:

For de to førstnævnte præparaters vedkommende: »Til voksne 20 indtil 40 draaper, til barn over 5 aar 1 draape for hvert aar. Maa ikke anvendes til barn under 5 aar.«

For tinctura opii benzoicas vedkommende: »For voksne 50 draaper til 1 teske, barn forholdsvis mindre.«

Ved utlevering av ungventum hydrargyri vaselinatum skal signaturen være forsynt med følgende tekst: »Kviksølvsalve. Giftig. Avvaskes med saape 2 dage efter anvendelsen.« Kviksølvoksydsalve skal signeres: »Øiensalve.«

Solutio jodi spirituosa (5 %) maa kun utleveres i glas à høist 30 gr., overbundet og signert: »Jodtinktur. Giftig. Til utvortes bruk. Maa ikke tages ind.«

Intet av de ovennævnte præparater maa utleveres til personer, om hvis paalidelighet der er grund til at nære tvil.

Med hensyn til de forsigtighetsregler, som gjælder ved forhandling av raa karbolsyre, saltsyre, salpetersyre, kongevand, svovlsyre, eddikesyre, salmiakspiritus m. v. henvises til kongelig plakat av 25 april 1913.

II.

De nye bestemmelser træder i kraft den 1 mars 1914.

20 febr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Vangs herred, Hedemarkens amt, den 4 december 1913 fattede beslutning til vedtægt for herredet om salg av tobak til barn.

20 febr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa en av herredsstyret for Sortlands herred, Nordlands amt, den 8 december 1913 fattet beslutning til vedtægt for herredet, dog med en enkelt forandring.

20 febr. **Kongelig resolution*****), hvorved det i ildsfarlighetslovens § 16,1 B (1.$^{3}/_{5}$ 1871) bestemte kvantum av de der

---

*) Bekjendtgj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8, hvor vedtægten er indtat.

**) Bekjendtgj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

***) Bekjendtgj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

omhandlede væsker, som kan haves i kjøpstad inden én eiendom eller ét fartøi, inden Aalesunds by kan av dennes brandstyre efter ansøkning i hvert enkelt tilfælde forhøies indtil 15 fat, dog saa, at saadant forhøiet kvantum i land kun maa tillates i sjøboder av mur ved havnen, hvor oplagsrummets tak, gulv og vægger er av ildsikkert materiel. 20 febr.

Kongelig resolution*), hvorved den av Hølens bystyre i møte 24 november f. a. besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Hølens ladested, Akershus amt, stadfæstes som gjældende indtil videre i henhold til lov 25 juli 1913, dog med nogen forandringer. 20 febr.

Kongelig resolution*), hvorved den av Svelviks bystyre i møte den 18 november 1913 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Svelvik, Jarlsberg og Larviks amt, stadfæstes i henhold til lov 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med nogen forandringer. 20 febr.

Kongelig resolution*), hvorved den av Lillehammer bystyre i møter den 19 december f. a. og 26 januar d. a. fastsatte vedtægt for lukning av utsalgssteder i Lillehammer stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med et par forandringer. 20 febr.

Kongelig resolution*), hvorved den av Liknes herredsstyre i møte den 26 januar 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Liknes herred, Lister og Mandals amt, stadfæstes i henhold til lov 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt forandring. 20 febr.

Kongelig resolution**), hvorved det i henhold til § 3 i lov om forbud mot opførelse av træbygninger i landets byer m. v. av 19 mai 1904 tillates indtil videre — foruten i de i kongelige resolutioner av 20 december 1905 og 20 december 1910 omhandlede strøk — endvidere at opføre de i lovens § 3,2 omhandlede mindre træbygninger i følgende strøk av ladestedet Egersund: 20 febr.

1. De kvartaler, som begrænses mot nord av Mosbækgaten, mot vest av Lervigsbakken, mot syd av Peder Clausens gate og mot øst av Bowitzbakken.
2. De kvartaler, som begrænses mot øst av Aarstadgaten, mot nord av Peder Clausens gate, mot vest av Skriveralmenningen og mot syd av Hammersgaten.

*) Bekjendtgj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.
**) Bekjendtgj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

20 febr. **Kongelig resolution**, hvorved der til reglement for matematisk- naturvidenskabelig embedseksamen av 19 november 1913 føies en § 11 av følgende indhold:

Studerende til matematisk- naturvidenskabelig embedseksamen vil indtil utgangen av 1ste semester 1915 kunne underkaste sig denne eksamen med den i reglement av 21 oktober 1905 fastsatte fagfordeling, men saaledes, at de til den almindelige avdeling ikke behøver at ta alle 4 fag paa en gang.

20 febr. **Kongelig resolution**, hvorved der i henhold til lov av 17 mai 1904 meddeles samtykke til, at den ved de kongelige resolutioner av 24 december 1904, 10 april 1908 og 17 mars 1911 tillatte fattigkredsinddeling av Opdals herred i Søndre Trondhjems amt bibeholdes for et tidsrum av 3 aar fra 1 januar 1914 at regne.

20 febr. **Kongelig resolution**, hvorved det i henhold til lov om fattigvæsenet av 19 mai 1900 § 31 bestemmes, at opsamling til det i kongelig resolution av 25 februar 1908 omhandlede sikkerhetsfond ved Ytterøens Verk i Ytterøens herred indtil videre skal ophøre, og at renterne av fondet fra den tid av, da det var naadd op til kr. 3000,00, indtil videre skal utbetales Ytterøens fattigvæsen.

20 febr. **Kongelig resolution**, hvorved der i de for utlaan av Riksforsikringsanstaltens midler gjældende regler gjøres følgende forandringer:

I. Post 1 gives følgende lydelse:

1. Laan kan bevilges:

a. Mot 1ste prioritets panteret i fast eiendom eller mot panteret næstefter heftelser til det offentlige eller nogen offentlig institution.

Til laan mot pant i fabrikker og andre industrielle anlæg kan alene anvendes indtil 75 % av de midler, som tilhører ulykkesforsikringen for arbeidere i fabrikker m. v. (altsaa ikke medregnet de midler, som tilhører syke-, fisker- eller sjømandsforsikringen).

b. Mot kommunegaranti efter Socialdepartementets nærmere bestemmelse for hvert forekommende tilfælde.

c. Av de midler, som tilhører ulykkesforsikringen for sjømænd (lov av 18 august 1911), kan indtil 75 % anbringes i mindst $4^1/_2$ % rentebærende ihændehaverobligationer, utstedt av skibshypotekbanker eller skibshypotekforeninger.

II. I post 7 b tilføies efter ordet »avdragsfrie«: (jfr. dog post 1 c).

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Kari Nilsdatter Sløttet ved gavebrev av 18 mai 1911 oprettede »Andreas Sløttets legat« for trængende i Ringsaker og paa den under 17 december 1913 utfærdigede fundas for dette legat. 20 febr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet: 23 febr.

Under 10 ds. har den britiske regjering opsagt Handels- og Sjøfartskonventionen mellem Norge og Storbritannien og Irland av 18 mars 1826, forsaavidt angaar forholdet til den Australske Union, Papua og Norfolk Island. Konventionen vil derfor i forholdet mellem Norge og de nævnte britiske besiddelser træde ut av kraft den 10 februar 1915.

Skrivelse fra Socialdepartementet til amtmanden i Stavanger amt i anledning av en indkommet forespørsel om, hvorledes der skal forholdes med den aarlige avgift av haandverksbrev, som efter lov om haandverksnæring av 25 juli 1913 § 9 skal betales til vedkommende kommune, 23 febr.

1. naar en mand har flere haandverksbrev, og
2. naar han i ett brev har erholdt haandverksborgerskap i flere fag.

Departementet antar, at den, som har haandverksbrev — enten det er ett eller flere brev, og enten brevet gjælder ett eller flere fag — ikke derav skal betale mer end én aarlig avgift til én og samme kommune.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Smaalenene amt, der hadde forespurt, hvorvidt en begjæring fra en skatyder om saadan avgjørelse av amtsskattestyret, som omhandles i byskattelovens § 91, landskattelovens § 99, begges første led, kunde ansees som indkommet i betimelig tid, naar den indkom til amtsskattestyret inden den i paragraffen satte frist av 4 uker for det ene av de interesserte distrikters vedkommende, men efter fristens utløp for det andet distrikts vedkommende. 23 febr.

Departementet antar, at begjæringen er fremsat i betimelig tid, naar den er indkommet inden 4 ukersfristen for et av de flere skattedistrikter, i hvilke den skattepligtige paastaar for nogen del av sin formue eller indtægt samtidig at være ilignet kommuneskat, uanset at fristen for de andre distrikter maatte være forløpet.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Akershus amt, hvori departementet paa foranledning uttaler følgende: 24 febr.

»Bestemmelsen i landskattelovens § 36, 4de led, om be-

24 febr. grænsningen av utenbygdsboende skatyders gjældsfradrag ved jordbruks- og skogeiendomme til en fjerdedel av eiendomsværdien blir ikke aktuel, hvis de almindelige fordelingsregler medfører, at gjældsfradraget for vedkommende eiendom blir mindre end en fjerdedel.

Bestemmelsen i landskattelovens § 45, 3dje led, antages ikke at kunne fortolkes utvidende, men som blot gjældende gjældsrenter. De i paragraffens 2det led omhandlede »andre ydelser, der ikke kan henføres til nogen bestemt indtægtskilde«, antages derfor at maatte komme til fordeling i de forskjellige distrikter, uten at der for fradraget av disse ydelser er sat nogen begrænsning for jordbruks- og skogeiendommes vedkommende.

25 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvorefter — ifølge officiel meddelelse fra den nederlandske regjering — Brasilien har ratifisert overenskomster nr. I, III—XI, XIII og XIV, undertegnet paa den 2den internationale fredskonferanse i Haag 18 oktober 1907.

Meddelelse om ratifikationerne er kommet den nederlandske regjering ihænde 5 januar d. a.

Det forbehold, som blev tat ved Brasiliens undertegning av overenskomst nr. I om fredelig bilæggelse av internationale stridigheter, er opretholdt ved ratifikationen.

25 febr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at den Norske Poststyrelse og Poststyrelsen i De Forenede Stater i Nordamerika i henhold til art. XII. i postpakkekonventionen av 27 august—14 september 1904 mellem Norge og De Forenede Stater har avtalt (skrivelse av 8 november 1913 fra den Norske Poststyrelse og skrivelse av 25 november 1913 fra De Forenede Staters Poststyrelse), at det fra 1 januar 1914 er tillatt i pakkeposten mellem de to land at sende fettstoffe, flytende saker og saker, som let gaar over i flytende form (jfr. konventionens art. II, 2det led).

27 febr. **Kongelig resolution***), hvorved i henhold til § 9 i lov om torskefiskerierne i Stavanger, Søndre og Nordre Bergenhus amter av 28 juni 1913 bestemmes, at det indtil videre skal være tillatt inden Bremangerpollens opsynsdistrikt i Nordre Bergenhus amt at trække fiskeredskaper søn- og helligdage — undtagen 1ste paaskedag — naar veiret har hindret redskapenes optagelse begge de to forutgaaende virkedage.

Nærværende resolution træder straks i kraft.

---

*) Bekjendtgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

Kongelig resolution*), hvorved i henhold til § 9 i lov om torskefiskerierne i Stavanger, Søndre og Nordre Bergenhus amter av 28 juni 1913 bestemmes som gjældende indtil videre: 27 febr.

I. At paabudet i nævnte paragrafs første punktum om, at alle fiskeredskaper skal være optat av sjøen inden midnat før søn- og helligdage, ikke skal være gjældende for Vaagsvaag, Raudeberg og Kalvaags opsynsdistrikter, Nordre Bergenhus amt.

II. At det inden samme opsynsdistrikter skal være tillatt efter kl. 3 eftm. langfredag og 2den paaskedag at trække fiskeredskaper, naar veiret har været til hinder for disses optagelse sidst forutgaaende virkedag.

Nærværende resolution træder straks i kraft.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Tiller herred i Søndre Trondhjems amt under 29 august 1913 fattede beslutning om almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden herredet samt om ordningen av meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl. 27 febr.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissisioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Leinstrandens herred i Søndre Trondhjems amt under 19 september 1913 fattede beslutning om almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden herredet samt om ordningen av meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl. 27 febr.

Kongelig resolution*), hvorved det i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 § 3 nævnte flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av paragraffens 3dje punktum for Velfjords herred, Nordlands amt, indtil videre til 100 ha. 27 febr.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, bestemmes: 27 febr.

*) Bekjendtgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.
**) Bekjendtgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9, hvor sundhetsforeskriftene m. v. er indtat.

27 febr. 1. Kjøring med motorvogn og motorcykkel skal indtil videre være forbudt paa samtlige gater inden Tvedestrands grænser med undtagelse av de gater, som danner indkjørsel til byen samt hovedgaten (Storgaten).

2. I de gater, hvor motorvognkjøring er tillatt, maa der ikke kjøres med større hastighet end 10 km. i timen.

27 febr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 41 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 bestemmes, at der skal oprettes et havnestyre for uthavnen Bud i Buds herred, Romsdals amt.

Det havnestyret underlagte omraade begrænses av rette linjer fra odden Inderste Stabben paa fastlandet til nordøstre spids av Indre Toldbudskjær, fra dettes søndre spids til vestre spids av Kjønøen, fra dennes søndre spids til nordre side av Rundholmen og videre fra dennes østside til Tiendbuberget.

27 febr. **Kongelig resolution,** hvorved der i henhold til lov om fattigvæsenet av 19 mai 1900 §§ 28 og 33 meddeles stadfæstelse paa en av vedkommende utvalg foreslaaet plan for et sikkerhetsfond ved Glomsrudkollens Zinkgruber i Modums herred, dog med nogen forandringer.

27 febr. **Kongelig resolution,** hvorved der i henhold til § 55 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 meddeles stadfæstelse paa det av Stords herredsstyre i møte den 19 december 1913 vedtagne takstregulativ for benyttelse av kommunens kai i Lervik, saaledes at takstregulativet straks træder i kraft og forblir gjældende indtil videre.

27 febr. **Kongelig resolution,** hvorved nedenstaaende bestemmelser angaaende sikkerhetsforanstaltninger vedkommende færdselen paa Holmenkolbanen og Smestadbanen nærliggende veier m. v. approberes som gjældende indtil videre:

1. Av hensyn til driftssikkerheten blir der for saavel Holmenkolbanen som Smestadbanen i sin helhet at anbringe gjærde eller rækverk konstruert og opsat saaledes, som det av veibestyrelsen og den tilsynshavende ved private jernbaner bestemmes. Jernbanen er forpligtet til at paase, at disse forbygninger holdes i forsvarlig stand.

Forsaavidt som vedkommende maatte finde sig brøstholden ved de av veibestyrelsen i heromhandlede henseende trufne be-

*) Bekjendtgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

stemmelser, kan saken foralægges Departementet for de Offent- 27 febr.
lige Arbeider til avgjørelse.

2. Ved banelinjernes endepunkter — hvor disse ligger i nærheten av befærdet vei — og i nærheten av veikrydsninger skal anbringes advarselstavler til underretning for de veifarende. Den til enhver tid gjældende kjøreplan, tydelig avfattet, opslaaes paa iøinefaldende steder langs veilinjen.

3. Under iagttagelse av de nedenfor under punkt 4 samt i banens tjenestereglement foreskrevne forsigtighetsregler gjælder følgende regler for kjørehastigheten:

A. Med boggievognsmateriellet.

a). Holmenkolbanen kan trafikere med en hastighet av indtil 40 km. pr. time i retning mot Holmenkollen og indtil 35 km. pr. time i retning mot Majorstuen, hvor linjen er ret eller nogenlunde ret, og med reduktion til 30 km. pr. time paa de strækninger, hvor der forekommer trangere kurver eller sporveksler.

Enhver saavel op- som nedgaaende vogn skal stoppe ved Vinderen og Slemdal stationer.

b). Smestadbanen kan trafikere med en hastighet av indtil 40 km. pr. time i begge retninger, med undtagelse av strækningen Majorstuen—Volvat, hvor hastigheten ikke maa overskride 30 km. pr. time.

Enhver saavel op- som nedgaaende vogn skal stoppe ved Volvat holdeplads.

Derhos blir det at iagtta, at forinden og naar smed Bjerkes hus passeres umiddelbart foran Heggelien holdeplads, reduceres farten til 5 km. pr. time.

B. Med det gamle vognmateriel kan saavel Holmenkolbanen som Smestadbanen trafikeres med indtil 25 km. pr. time med reduktion til 20 km. pr. time i tilfælde som under A. a) og b) nævnt.

4. Togpersonalet skal i nærheten av veikrydsninger nøie ha sin opmerksomhet henvendt paa de veifarendes hester og andre dyr. Hvis disse viser sig urolige, skal kjørehastigheten indskrænkes, i nødsfald toget endog stanses.

5. Under trafikken i den mørke del av døgnet skal saavel Holmenkolbanen som Smestadbanen være belyst i sin helhet.

6. Angaaende de øvrige sikkerhetsforanstaltninger henvises til banernes tjenestereglement.

Rundskrivelse fra Kirkedepartementet til formændene i 27 febr
rikets vergeraad.

Ifølge dissenterlov av 27 juni 1891 § 14 har den, som besørger et barns opdragelse, ret til at bestemme, i hvilken religion barnet skal opdrages, forsaavidt dets forældre er døde,

27 febr. eller det er paa grund av forældrenes likegyldighet eller lastefuldhet, at barnet er bortsat til fremmede. Dette gjælder ogsaa i tilfælde av, at begge forældre er eller ved sin død var dissentere. Erklæring om et saadant barns religiøse opdragelse blir at tilstille stedets sogneprest og blir, forsaavidt barnet er bortsat i et barne- eller skolehjem eller er optat i en abnormskole, at avgi av hjemmets eller skolens bestyrer (bestyrerinde).

Imidlertid foreskriver § 31 i lov om forsømte barns behandling av 6 juni 1896, at hvis en elev av et skolehjem eller tvangshjem er dissenter, skal han tilsees av en forstander inden vedkommende dissentersamfund,om dertil er anledning. Endvidere skal man oplyse, at departementet i en rundskrivelse til samtlige magistrater i byene og formandskaper paa landet av 7 juli 1900 har uttalt, at der i de i fattiglovens § 26 paabudte planer bør indtages en bestemmelse om, at der ved barns anbringelse til forsørgelse saavidt mulig blir at ta hensyn til deres religiøse bekjendelse. Overensstemmende med den tankegang, som ligger til grund herfor, antar departementet, at i ethvert tilfælde, hvor et barn av dissenterforældre er bortsat til fremmede eller optat i en offentlig anstalt, bør barnet saavidt gjørlig søkes opdrat i forældrenes religion, forsaavidt forældrene fremsætter begjæring derom, og vedkommende samfunds prest eller forstander ser sig istand til — uten utgift for det offentlige — at meddele barnet en forsvarlig religionsundervisning. I saa tilfælde bør barnet helt eller delvis fritages for at delta i den almindelige religionsundervisning i hjemmet eller skolen; i motsat fald faar barnet delta deri. Er forældrene døde, bør begjæringen om barnets religiøse opdragelse kunne fremsættes av dets verge eller, hvor saadan ikke er opnævnt, av det samfunds prest eller forstander, til hvilket forældrene hørte.

Departementet beder drat omsorg for, at der blir forholdt overensstemmende hermed for de barns vedkommende, som er bortsat efter vergeraadets foranstaltning, og hvis forældre er eller ved sin død var dissentere.

I forbindelse hermed henleder departementet opmerksomheten paa bestemmelsen i § 14, sidste led, i loven om forsømte barns behandling, hvorefter vergeraadet kan tillate forældre eller de, som staar i disses sted, at ha en anden person ved sin side under forhandlingene i vergeraadet til varetagelse av barnets tarv, hvor særegne omstændigheter taler derfor. Denne bestemmelse maa efter departementets mening kunne finde anvendelse, hvor vedkommende barn tilhører en dissentermenighet, som ikke har nogen prest eller forstander boende inden kommunen, idet det tillates forældrene at tilkalde deres prest eller forstander fra en anden kommune. Departementet gaar ut fra,

at et saadant andragende ikke vil bli avslaat av noget verge- 27 febr.
raad.

Stortingsbeslutning[1]) om lønsregulativ for sjøfarts- 28 febr.
direktøren og den skibskyndige konsulent i sjøfartskontoret.

Stortingsbeslutning[2]) om lønsregulativ for farma- 28 febr.
ceuter m. fl. ved Rikshospitalets apotek.

---

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. IV, kap. 2, tit. 1. Indst. S. nr. 27. St.tid. s. 264—280.

Beslutningen er saalydende:

I.

Nedenstaaende lønsregulativer og lønsbestemmelser gjøres gjældende for fast ansat personale ved skibskontrollen fra 1 juli 1914:

§ 1. Nedenstaaende personale ansat ved skibskontrollen lønnes efter følgende regulativ:

	Ved ansættelsen.	Efter 3 aar.	Efter 6 aar.
	kr.	kr.	kr.
Sjøfartsdirektør	6 800,00		
Skibskyndig konsulent . .	4 000,00	4 400,00	4 800,00

§ 2. For den nuværende indehaver av stillingen som skibskyndig konsulent regnes begge alderstillæg optjent.

§ 3. De tjenestemænd, som omhandles i ovenstaaende regulativ, maa finde sig i de forandringer ved pensionsvæsenets ordning, som statsmagterne maatte bestemme. Av den regulerte løn avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker efterhvert, som lønnen hæves.

[2]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. VII, kap. 15, tit. 1. Indst. S. nr. 70. St.tid. s. 281—284.

Beslutningen er saalydende:

1.

Nedenstaaende lønsregulativ og lønsbestemmelser gjøres gjældende for farmaceuterne m. fl. ved Rikshospitalets apotek fra 1 juli 1914.

§ 1. Nedenstaaende personale, ansat ved Rikshospitalets apotek, lønnes efter følgende regulativ:

Farmaceuter (provisor) grundløn kr. 2 200,00 med 4 alderstillæg av kr. 250,00 efter 3, 6, 9 og 12 aars tjeneste.

Assistenter grundløn kr. 1 600,00 med 2 alderstillæg à kr. 200,00 efter 3 og 6 aars tjeneste.

Kasserersker grundløn kr. 900,00 med 2 alderstillæg à kr. 100,00 efter 3 og 6 aars tjeneste.

§ 2. Fulde tjenesteaar i fuld post ved andre apotek her i landet skal medregnes for farmeceuterne (provisorerne) for beregning av deres alderstillæg.

§ 3. De tjenestemænd, som omhandles i ovenstaaende regulativ, maa finde sig i de forandringer ved pensionsvæsenets ordning,

28 febr. **Stortingsbeslutning**[1]) om lønsregulativ for Norges Oplysningskontor for Næringveiene.

28 febr. **Stortingsbeslutning**[2]) om nyt lønsregulativ for utskiftningsfunktionærerne.

---

som statsmagterne maatte bestemme. Av den regulerte løn avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker efterhvert, som lønnen utbetales.

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. IV, kap. 1, tit. 10. Indst. S. nr. 15. St.tid. s. 280—281.

Beslutningen er saalydende:

Fra 1 juli 1914 gjælder følgende lønsregulativ for underdirektør, sekretærer og assistenter ved Norges Oplysningskontor for Næringsveiene:

Underdirektøren . . . . . kr. 4 000,00
med to alderstillæg à kr. 500,00 efter 3 og 6 aars tjeneste.

Sekretærer . . . . . » 2 500,00
med to alderstillæg à kr. 250,00 efter 3 og 6 aars tjeneste.

Assistenter . . . . . » 1 200,00
med tre alderstillæg à kr. 200,00 efter 3, 6 og 9 aars tjeneste.

[2]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. VIII, kap. 5. tit. 1—11. Indst. S. nr. 97. St.tid. s. 286—287.

Beslutningen er saalydende:

Fra 1 juli 1914 blir funktionærer i utskiftningsetaten at avlønne efter følgende regulativ:

I.

1. Utskiftningsformænd.
   Aarlig løn ved ansættelsen kr. 2 400,00, stigende med alderstillæg à kr. 300,00 efter 4, 8 og 12 aars tjeneste til maksimum kr. 3 300,00.
2. Assistenter.
   Aarlig løn ved ansættelsen kr. 1 500,00, stigende med alderstillæg à kr. 200,00 efter 4, 8 og 12 aars tjeneste til maksimum kr. 2 100,00, tjenesteaar som aspirant medregnes ved ansættelse i assistentstilling.
3. Aspiranter.
   Dagløn for hvert døgn, de tilbringer utenfor hjemmet under reiser eller forretninger i utskiftningsvæsenets tjeneste, og for hver virkedag under hjemmearbeidets utførelse av kr. 3,50 ved ansættelsen, stigende med alderstillæg à kr. 0,50 pr. døgn efter 4, 8, 12 og 16 aars tjeneste til maksimum kr. 5,50.

II.

Under reiser og aastedsarbeide i utskiftningsvæsenets tjeneste oppebærer assistenter og aspiranter samme kostgodtgjørelse, som er bestemt for de under 4de klasse i lov av 10 juli 1894 anførte personer.

III.

De tjenestemænd med fast løn, som omhandles i ovenstaaende

Skrivelse fra Socialdepartementet til amtmanden i Buskerud, hvori meddeles, at en haandverksmester, som tillike har handelsborgerskap og derfor betaler avgift av sit handelsbrev efter § 9 i lov om handelsnæring av 16 juli 1907, ikke derved blir fritat for at betale avgift av sit haandverksbrev efter § 9 i lov om haandverksnæring av 25 juli 1913. 28 febr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Kristiania skifterets 1ste avdeling, som hadde forespurt, om der i boet efter avdød kjøbmand A. i henhold til sportellovens § 34 maatte paahvile den at utfærdige og paa boets bekostning la tinglyse hjemmelsbrev til avdødes søn paa boets halvdel av en fast eiendom, som oplystes at være hjemlet et ansvarlig selskap, hvorav A. var medlem, og som indgik i den av sønnen for en med de øvrige arvinger omforenet tilsvarssum overtagne boets andel i selskapet, hvori han var indtraadt som ansvarlig medlem i avdødes sted. 28 febr.

Departementet uttaler, at da sønnen formentlig ikke har erhvervet behørig hjemmel til eiendommen blot ved sin indtrædelse i nævnte firma (jfr. Finansdepartementets i Lovtidenden indtagne skrivelser av 25 september 1896 og 30 mai 1899), antages spørsmaalet at maatte besvares bekræftende. (Jfr. samme departements i Lovtidenden indtagne skrivelse av 6 august 1910).

Cirkulære fra Socialdepartementet til amtmændene. 2 mars.

Departementet er blit bekjendt med, at emigrantagenter i byer, hvor hovedkontor kan oprettes, tildels har antat som underagenter i bygdene hjemvendte amerikanere, som efter et kortere ophold her i landet atter vender tilbake til Amerika.

Foranlediget herved skal man meddele, at der for fremtiden kun maa utfærdiges fuldmagt som underagent for emigrantagenter til personer, som er fast bosittende her i landet. At dette iagttages, blir at kontrollere av den politimester, av hvem fuldmagtene i henhold til lov av 22 mai 1869 § 3, 2det led, skal forsynes med paategning.

For at muliggjøre en saadan kontrol bedes vedkommende politimestre og lensmænd paalagt at indta i de vidnesbyrd, som skal utfærdiges i henhold til reglement av 18 december 1899 § 2,

---

regulativ, maa finde sig i de forandringer ved pensionsvæsenets ordning, som statsmagterne maatte bestemme. Av den regulerte løn avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker, efterhvert som lønnen utbetales.

2 mars. jfr. kongelig resolution av 2 december 1899, en bevidnelse for, at vedkommende underagent er fast bosittende her i landet.

4 mars. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til stadsfysikus i Stavanger, hvori — i tilslutning til en av professor dr. Axel Holst og medicinalstyrelsens kemiker avgit uttalelse angaaende en kaffesorts maling med ultramarin og polering med sagmug — meddeles, at ultramarin er et meget anvendt og tillatt middel til avfarvning av sukker, og at de anvendte stoffe ikke er giftige eller sundhetsskadelige.

Helseraadet vil derfor hverken i sundhetsloven eller i sundhetsforskriftene for Stavanger ha nogen hjemmel for at skride ind mot den omhandlede kaffesort.

4 mars. **Telegram** fra Finansdepartementet til stiftamtmanden i Tromsø, hvori uttales følgende:

Hvis et medlem av ligningsnævnden og hans varamand begge har forfald, antar departementet, at der ikke er adgang til at indkalde en av de andre varamænd. Herredsstyret faar i fornødent fald hurtigst mulig foreta nyt valg, hvis forfaldene er av varighet.

5 mars. **Skrivelse***) fra Arbeidsdepartementet av 5 mars 1914.

I medhold av lov om foranstaltninger til betryggelse mot fare og ulemper ved elektriske anlæg m. v. av 16 mai 1896 § 1 og kongelig resolution av 13 februar 1897 har departementet d. d. bestemt, at § 37 i de under 3 januar 1908 utfærdigede forskrifter for elektriske anlæg (skibsanlæg undtat) samt § 4 i de under samme datum utfærdigede forskrifter for elektriske anlæg ombord i skibe herefter skal lyde saaledes:

§ 37 i forskriftene for elektriske anlæg (skibsanlæg undtat).

Naar sterkstrømsledninger krydser hinanden eller svakstrømsledninger, maa de anbringes saaledes, at metallisk berøring mellem dem søkes umuliggjort saavel under almindelige omstændigheter som i tilfælde av uheld. Til saadanne krydsninger tillates anvendt isolert ledning, naar denne opfylder følgende betingelser:

1. Isolationen skal efter 24 timers henliggen i vand av ikke over 25 ° C. kunne utholde i $^1/_2$ time en vekselstrøms spænding av 1000 volt mellem ledningstraaden og vandet uten gjennemslag.

2. Isolationslagets tykkelse maalt radialt skal være mindst 1,5 mm., og dets ytre beskyttelse skal være av holdbart, veir-

*) Bekjendtgj. 9 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

bestandig materiale med fast overflate og en mekanisk styrke mot avskrapning mindst svarende til en impregnert tæt bomuldsomfletning. Isolationslaget maa ikke være let antændelig. 5 mars.

Naar en isolert ledning ønskes godkjendt til anvendelse ved krydsninger som de ovenfor nævnte, bør der fremlægges prøveresultat fra en materialprøveanstalt, f. eks. fra Den Tekniske Høiskoles anstalt i Trondhjem, som viser, at den omhandlede isolation opfylder de ovenfor opstilte krav.

Anvendes andre sikkerhetsforanstaltninger, skal disse for hvert tilfælde være godkjendt av tilsynet.

Hvis andet paa forhaand ikke maatte være bestemt, paahviler det altid eieren av det anlæg, hvis ledning bringes i farlig nærhet av en allerede oplagt ledning, at foreta de nødvendige sikkerhetsforanstaltninger for begge ledningers vedkommende.

§ 4 i forskriftene for elektriske anlæg ombord i skibe.

Som ledninger maa kun anvendes kabler bestaaende av mindst 3 traader med et samlet ledningstversnit av mindst 1 mm.^{2} for hver leder. Hvor der anvendes ledninger, hvis isolationslag er ompresset med et fuldstændig vandtæt blyrør med en vægtykkelse av mindst 1 mm., tillates dog anvendt massive kobberledere med et tversnit av ikke over 6 mm.^{2}. Blyrøret maa enten være beskyttet mot ytre mekanisk beskadigelse ved en solid metalarmering eller oplægges saaledes, at det er helt beskyttet mot saadan beskadigelse. Alle skjøter og avgreninger ved saadanne ledninger utføres med solide koblingsbokser; avlodninger tillates ikke. I lampelegemer o. l. kan kabler med et samlet ledningstversnit av ned til 0,75 mm.^{2} anvendes.

Til fast oplagte ledninger tillates ikke anvendt sammenspundne eller snoede kabler.

Kundgjørelse av grundlovsbestemmelse av 28 februar 1914*) [1]) til forandring i grundlovens § 90. 6 mars.

»Grundlovens § 90 skal herefter lyde saaledes:

Høiesterets Domme kunne i intet Tilfælde paaankes«.

Kongelig resolution**), hvorved der i medhold av § 6 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa de av herreds- 6 mars.

*) Bekjendtgj. 9 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

[1]) Se Dok. nr. 72 for 1911 (St. prp. nr. 119), forslag nr. 1. X. Indst. S. nr. 40 (1914). St.tid. s. 256.

**) Bekjendtgj. 9 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10, hvor skogvedtægtene er indtat.

6 mars. styret for Furnes herred, Hedemarkens amt, i møte den 4 december 1913 besluttede skogvedtægter for herredet.

6 mars. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold av § 5 i lov av 14 juli 1893, jfr. lov av 27 juli 1896, meddeles approbation paa de av herredsstyret for Søkkelvens herred, Romsdals amt, i møte den 2 januar 1914 vedtagne skogbrandsregler for herredet.

6 mars. **Kongelig resolution****), hvorved i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 §§ 23, 27 og 69 bestemmes:

1. At der meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av de av Moss bystyre i møte senest den 25 november 1913 vedtagne regler for ordningen av nævnte bys brandvern.
2. At det ved høieste resolution av 20 mai 1881 approberte reglement for brandkorpset i Moss ophæves.

6 mars. **Kongelig resolution*****), hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 67 meddeles stadfæstelse som gjældende indtil videre paa nedenstaaende av Orkedalsørens bygningsrepræsentantskap i møte den 22 december 1913 vedtagne tillægsbestemmelser til nævnte lovs §§ 16 og 19, forsaavidt Orkedalsørens brand- og bygningskommune angaar:

§ 16 skal lyde: Bygningrepræsentantskapet ansætter en feier og utfærdiger forskrifter for ham efter indstilling av brandstyret. Forskriftene maa godkjendes av amtmanden.

§ 19 skal lyde: Feieren har betaling for feining efter regler, som fastsættes av brandstyret med godkjendelse av bygningsrepræsentantskapet. Paa samme maate bestemmes i tilfælde fast løn for feieren.

For feierpenger haves utpantningsret efter restanseliste, som maa være forelagt amtmanden til godkjendelse senest 3 maaneder efter utgangen av det aar, hvori feiningen er utført.

6 mars. **Kongelig resolution*****), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, bestemmes, at motorvognkjøring paa Geirangerveien i Romsdals amt fra amtsgrænsen til dampskibsbryggen paa Maraak indtil videre skal være forbudt, undtagen forsaavidt kjøringen foregaar i fast rute efter vedkommende

*) Bekjendtgj. 9 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10, hvor skogbrandsreglerne er indtat.

**) Bekjendtgj. 9 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10, hvor de i post 1 omhandlede regler er indtat.

***) Bekjendtgj. 9 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

myndighets nærmere bestemmelse eller til de for rutegaaende motorvogner fastsatte tider. 6 mars.

Ovennævnte indskrænkning gjælder ikke tohjulede motorcykler og trehjulede motorcykler, som er indrettet alene for én person.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at fra 1 april 1914 blir følgende forretninger at henlægge fra Aker sorenskriverembede til Aker kriminaldommer-, skiftefteforvalter- og auktionsforvalterembede: 6 mars.

1. De sorenskriveren efter lovgivningen om formyndervæsenet tilliggende forretninger.
2. Bestyrelsen av aasætetakster.
3. Vergemaalssaker.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 84 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation som gjældende indtil videre paa det av bygningsrepræsentantskapet for Torp og Moums bygningskommuner i møte senest den 5 februar 1914 vedtagne betalingsregulativ for anmeldelse av og tilsyn med byggearbeider m. v. sammesteds. 6 mars.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av kirketjener Christian Hansen ved testamente av 28 januar 1908 oprettede »Kirketjener Christian Hansen og hustru Rønnaug Hansens legat for fattige enker i Kristiania« og paa de under 31 januar 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 6 mars.

Telegram fra Finansdepartementet til en ligningsnævnd, hvori uttales, at den fritagelse for bidrag til kommunens utgifter, der, naar bergverk bekoster særskilt skole ved landskattelovens § 29 er tilstaat brukets i herredet boende betjenter og arbeidere, gjælder uten hensyn til, om de har barn paa verkets skole eller ikke. 6 mars.

Stortingsbeslutning[1]) angaaende 6 pct. pensionsindskud for høiere skolers lærerpersonale. 7 mars.

---

[1]) Indst. S. nr. 94. St.tid. s. 291—310.
Beslutningen er saalydende:
De lærere og lærerinder, som omhandles i indst. S. nr. 158 for 1913 — lønsregulativ for de offentlige og statsunderstøttede kommunale høiere almenskoler og offentlige lærerskoler — har fra 1 januar 1914 foreløbig at avsætte av den regulerte løn 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse, forsaavidt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension.

7 mars. **Stortingsbeslutning**[1]) om lønsregulativ for fyrdirektøren m. v.

7 mars. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av amtmand Hans Jørgen Christian Aall og hustru Mariane Aall, født Møller, ved testamente av 27 november 1890 oprettede legat til bedste for værdige trængende i Gjerpens prestegjeld og Porsgrund og paa de under 26 januar 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

7 mars. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Syver Engebretsen Bruskerud oprettede legat for værdige trængende i Hedalen, Søndre Aurdal og Valdres samt paa de under 4 december 1913 utfærdigede statuttter for dette legat.

7 mars. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet:

Ifølge officiel meddelse fra den nederlandske regjering har republiken Liberia sluttet sig til overenskomster nr. II—IX, XI, XIII og XIV, undertegnet paa den 2den internationale fredskonferanse i Haag 18 oktober 1907.

Meddelelse om tilslutningen er kommet den nederlandske regjering ihænde 4 februar d. a.

10 mars. **Rundskrivelse** fra Arbeidsdepartementet til amtmændene:

Under henvisning til lov av 14 juni 1912 om anlæg av taugbaner og løipestrenger skal departementet til veiledning ved indsendelse av andragender om tilladelse til anlæg av taugbaner meddele følgende:

Andragendet stiles til Kongen og indsendes gjennem ved-

---

[1]) Se St.prp. nr. 1, hovedp. XI B. kap. 6. Indst. S. nr. 99. St.tid. s. 310—311.

Beslutningen er saalydende:

Nedenstaaende lønsregulativ gjøres gjældende for fast ansat personale ved fyrkontoret fra 1 juli 1914.

I.

Nedenstaaende personale ansat ved fyrkontoret lønnnes efter følgende regulativ:

Fyrdirektør . . .	kr. 6 800,00	uten alderstillæg.	
Bokholder , . .	» 2 500,00	»	—

II.

De tjenestemænd, som omhandles i ovenstaaende regulativ, maa finde sig i de forandringer ved pensionsvæsenets ordning, som statsmagterne maatte bestemme. Av den regulerte løn avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker, efterhvert som lønnen utbetales.

kommende amtmand. Det maa indeholde oplysning om, for hvor lang tid tilladelsen ønskes meddelt, kfr. lovens §§ 1 og 2, og være bilagt med: 10 mars.

1. Planer med fuldstændig beskrivelse av taugbaneanlægget og oversigtsskart (rektangel- eller amtskart), hvorpaa taugbanens hovedretning er paalagt med rød farve (sinober) alt i 5 eksemplarer. Av beskrivelsen maa det tydelig fremgaa, om og i tilfælde hvor banen føres over andenmands eiendom samt banens beliggenhet i forhold til offentlig færdselsvei, elektriske luftledninger, hus, gaardstun og have m. v., kfr. lovens §§ 2, 5 og 9.
2. Fortegnelse over samtlige eiendomme, som berøres av taugbanen, med angivelse av eiendommenes navn, gr.nr. og br.nr. samt eiernes og i tilfælde brukernes navn.

Saafremt taugbanen agtes anlagt over saadant hus m. v., som er nævnt i lovens § 5, blir der at indsende erklæringer fra vedkommende eier og i tilfælde bruker. Har eier eller bruker ikke git skriftlig samtykke til taugbanens anlæg, maa det godtgjøres, at anlægget ikke paa anden maate uten uforholdsmæssige ulemper kan fremmes, og at fordelene ved anlægget er overveiende i forhold til den skade eller ulempe, som derved vil forvoldes.

Dersom der ønskes tilladelse efter lovens § 2 til at anlægge taugbane eller tilhørende indretninger over eller paa andenmands eiendom, blir der i henhold til lovens § 4 at indsende opgave over de fordele, som ved foretagendet antages at ville vindes og en saavidt mulig specifisert angivelse av de eiendomsrettigheter, som antages at maatte avstaaes eller lide indskrænkning. Derhos blir der saavidt mulig at indhente og vedlægge erklæringer fra vedkommende eiendomsberettigede.

Ved tilladelse til anlæg av taugbane vil det som regel bli paabudt, at der i størst mulig utstrækning anvendes norske funktionærer og arbeidere samt norsk materiel, kfr. indst. O. nr. 76 for 1911 side 141.

Videre vil der som regel bli tat forbehold om, at detaljerte planer for anlægget skal indsendes til departementet til approbation, før arbeidet paabegyndes.

Der vil i almindelighet bli forlangt fremlagt:

1. Karter i maalestok 1 : 2500, der viser taugbanens plantracé, samt profiler i maalestok 1 : 2500 for længder og 1 : 1000 for høider.
2. Tegninger og beregninger av bærekabler og træktaug med angivelse av brudfasthet i kg. pr. mm.^{2}, totalbrudfasthet og den teoretiske sikkerhetsgrad. For træktauget maa opgives den maksimale spænding, som dette kommer til at arbeide med.

10 mars. 3. Statiske beregninger og tegninger i maalestok 1:50 — for detaljtegninger 1:10 — for bærebukkene med anordning av oplagersko for kablerne og løpeskiver for træktauget.

4. Beregninger og tegninger i maalestok 1:50 — for detaljtegninger 1:10 — for laste- og lossestationer, spændingsstationer, vinkelstationer og beskyttelsesanordninger ved krydsninger med jernbaner, offentlige veier, kanaler og elektriske luftledninger. Tegningene maa være saa detaljerte, at alle dimensioner tydelig fremgaar av samme.

5. Tegninger i maalestok 1:10 av taugbanevogner med løpeverk, vogngehæng, koblingsapparat og bremseapparat samt opgave over løpeverkets akseltryk.

6. Opgave over banens transportevne i tons pr. time under given hastighet pr. sekund.

10 mars. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til amtmanden i Kristians amt i anledning av en forespørsel fra en magistrat om, hvorvidt der nu kan utfærdiges næringsbrev paa haandverk i henhold til et svendebrev, som er utstedt, før den nye haandverkslov av 25 juli 1913 traadte i kraft.

Departementet uttaler, at det ingen forskjel gjør, enten den prøve, som nævnes i den nye haandverkslovs § 3 a, er bestaat før eller efter den nye lovs ikrafttræden, naar det bare er en virkelig svendeprøve efter den ved prøvens avlæggelse gjældende haandverkslovgivning. Derimot maa ansøkeren nu tillike fylde de øvrige krav, som er opstillet i § 3 som vilkaar for at bli meddelt haandverksbrev.

11 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til stiftamtmanden i Bergen foranlediget ved forskjellige spørsmaal vedkommende beskatning av skibsrederi og hvalfangeraktier.

Departementet uttaler bl. a. følgende:

1. Avdrag, som et skibsaktieselskap betaler paa laanegjæld, antages at maatte bli at fordele paa de enkelte aktionærer og at opføre som indtægt for disse, idet byskattelovens almindelige regler i § 41, sammenholdt med § 15, tredje led (landskattelovens §§ 51 og 20) om, at overskuddet betragtes som indtægt, ogsaa naar det anvendes til betaling av gjæld, maa komme til anvendelse, selv om utbyttet som en undtagelse skatlægges paa aktionærernes hænder istedenfor paa selskapets haand, jfr. rundskrivelse nr. 14 vedkommende skattelovene av 1911 punkt 4, næstsidste avsnit.

2. Bestemmelsen i byskattelovens § 40 (landskattelovens § 50) næstsidste leds andet punktum om grænsen

for nedskrivning av skibes værdi maa ved beskatning av de enkelte skibsparter eller aktier anvendes saaledes, at der kun kan gaaes ned til 1/4 av hele skibets anskaffelses- eller indkjøpsværdi, men derimot ikke til 1/4 av den enkelte parts eller akties indkjøpssum. 11 mars.

3. Med hensyn til spørsmaalet om, hvorvidt skibsdisponenter, som i løpet av aaret er fraflyttet kommunen eller i aarets løp har skilt sig fra sine skibsparter, er skattepligtige der for den indtægt, som efter byskattelovens § 15, landskattelovens § 20, skal skatlægges ved disponentens kontor, og som er falden før fraflytningen, eller før han har skilt sig av med sine parter, bemerkes, at departementet antar, at henvisningen i byskattelovens § 20 til § 15 (landskattelovens §§ 25 og 20) medfører, at kontorkommunen maa ha krav paa disponentens indtægt, indtil han ophører som disponent, eller for hans parters eller aktiers vedkommende, indtil salg finder sted.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Mikkel Maurud ved testamente av 30 juni 1908 oprettede »Mikkel Mauruds legat« for Furnes sykehjem og paa de under 17 november 1913 utfærdigede statutter for dette legat. 12 mars.

Kundgjørelse av grundlovsbestemmelse av 7 mars 1914*)[1]) angaaende ophævelse av grundlovens § 52 litra c. 13 mars.

»Grundlovens § 52 litra c ophæves.«

Plakat*) om farvning av utenlandsk frø av gran og furu. 13 mars.

I kraft av lov om merkning og farvning m. v. av utenlandsk frø av 9 mai 1913 § 2 bestemmes, at utenlandsk frø av alle arter av gran (picea) og av alle arter av furu (pinus) — med undtagelse av brødfuruarterne (pinus cembra og pinus sibirica) — av toldvæsenet skal behandles med farveopløsning, forinden det utleveres til indførsel.

De nærmere regler for farvningen utfærdiges av Landbruksdepartementet.

Denne plakat træder i kraft straks.

Regler*) for merkning og farvning av utenlandsk frø av gran og furu, utfærdiget av Landbruksdepartementet 13 mars 1914 i henhold til plakat av s. d. 13 mars.

I medhold av lov om merkning og farvning m. v. av utenlandsk frø av 9 mai 1913 § 4 og under henvisning til plakat av d. d. angaaende farvning av utenlandsk frø av gran og furu

*) Bekjendtgj. 16 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.

[1]) Se St.prp. nr. 119 for 1911; dok. nr. 72 for s. a., forslag nr. 1. III. Indst. S. nr. 96. St.tid. s. 312.

13 mars. fastsættes herved følgende regler for merkning og farvning av utenlandsk frø av furu og gran, som indføres til Norge. Reglerne gjælder frø av alle arter av gran (picea) og alle arter av furu (pinus) — med undtagelse av brødfuruarterne (pinus cembra og pinus sibirica):

I. Frøets merkning.

Frøet maa, før det av toldvæsenet utleveres, være indesluttet i sæk, paa hvilken der ved hjælp av chablon og rød

Fig. 1.

maling er anbragt merket »Utenlandsk frø« paa begge sider av sækken midt paa bredsiden, saaledes at ordene kan læses i sækkens længderetning (fig. 1).

Naar sækkens størrelse tillater det, skal bokstavene ha en høide av 5 cm. og ordene anbringes paa samme linje. Merket skal ha en samlet længde av mindst 50 cm.

Fig. 2.

Paa mindre sækker kan enten ordene sættes paa to linjer, saaledes at »Utenlandsk« kommer paa øverste og »frø« paa nederste linje (fig. 2), eller der kan benyttes mindre bokstaver, som ogsaa om nødvendig kan anbringes paa to linjer. I disse tilfælde maa dog iagttages, at merket dækker mindst $^3/_4$ av sækken i dens længderetning.

Forsaavidt sækkene ikke er merket ved ankomsten til toldboden, skal merkningen utføres av toldvæsenet.

II. Frøets farvning. 13 mars.

Før utleveringen fra toldvæsenet skal frøet være farvet paa følgende maate: Der indsprøites fra forskjellige steder paa frøsækken smaaportioner av et i denaturert sprit opløst rødt farvestof *eosin* (alkalisalt av tetrabromfluorescein). Eosinopløsningens styrke skal være 0,8 % (8 gr. eosin opløst i 1 liter sprit). Farvningen utføres av toldvæsenet.

Sækkene, som skal behandles med farvestof, anbringes i staaende (lodret) stilling.

Indsprøitningen av farveopløsningen sker ved hjælp av en stempelsprøite av messing, som rummer 20 cm.^{3}. Sprøiten fyldes med farveopløsning ved opsugning, idet stempelhaandtaket trækkes langsomt ut, naar sprøitens spids er anbragt i opløsningen. Spidsen av den saaledes fyldte sprøite stikkes ind gjennem sækkevæven paa vedkommende sted av frøsækken, og farveopløsningen indsprøites i frøet ved at trykke stempelhaandtaket langsomt ind. Sprøiten bør herunder holdes i mest mulig lodret stilling.

I sækker paa 50 kg. eller derover indsprøites ovenfra saa mange portioner farveopløsning (à 20 cm.^{3}) paa forskjellige steder, at avstanden mellem indsprøitningsstedene blir 10 cm. For lettere at opnaa jevn avstand mellem indsprøitningsstedene anordnes disse saaledes, at de danner ringformede figurer (se fig. 3).

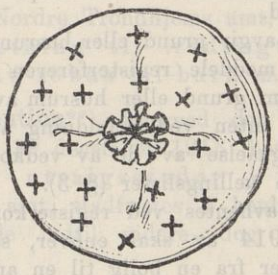

Fig. 3.

For mindre frøsækker avpasses farveopløsningens mængde og antallet av indsprøitninger efter sækkenes vegt i forholdet: 150 cm.^{3} farveopløsning tilsammen pr. 10 kg. frø.

Naar indsprøitningene er tilendebragt, skal frøsækken henstaa urørt mindst $^1/_2$ time, forat farveopløsningen kan faa tid til at trænge ned til sækkens bund.

Anm.: Det maa nøie paasees, at sprøiten for hver gang fyldes og tømmes fuldstændig, og at alle huller i sprøitespidsen er aapne. Stemplet i sprøiten bør av og til tages ut og smøres

13 mars. med litt vaselin eller lign., saa det glir let og slutter fuldstændig til cylindervæggen.

13 mars. **Kongelig resolution***), hvorved nedenstaaende av Moss bystyre i møte den 29 december 1913 vedtagne vedtægter for Moss folkeregister stadfæstes i medhold av lov nr. 3 av 29 april 1905 § 1:

1. I medhold av lov av 29 april 1905 angaaende folkeregistre skal der fra 1 mai 1914 oprettes et folkeregister paa Moss.
2. For istandbringelsen av dette folkeregister skal der pr. 1 mai 1914 optages et mandtal over samtlige i byen fast eller midlertidig bosatte personer.

   Til kontrol av folkeregistrets rigtighet skal der senere efter formandskapets bestemmelse optages lignende mandtal.
3. Ved disse mandtalsoptagninger skal enhver person, som er fast eller midlertidig bosat inden kommunen, være pligtig til i den utstrækning, der maatte bli spurt derom, for sig og medlemmer av sin husstand at paaføre de ham tilstillede tællingslister oplysning om: navn, stilling eller erhverv, bopæl, fødselsaar og dag, fødested, statsborgerforhold, egteskabelig stilling og for indflyttede personers vedkommende tillike tiden for deres flytning til kommunen.

   Tællingslisterne skal ved registerkontorets forsorg utdeles til de oplysningspligtige nogen dage, før tællingen skal finde sted.
4. Enhver, som avgir grund eller husrum til beboelse av andre, skal derhos meddele registerføreren opgave over de personer, til hvem grund eller husrum avgives. Saadan opgave kan avgives enten ved utfyldning av utsendte lister eller ved gjennemgaaelse av de av vedkommende eiendoms beboere utfyldte tællingslister (§ 3).

   Listerne avhentes ved registerkontorets foranstaltning.
5. Fra 1 mai 1914 av skal enhver, som inden kommunens grænser flytter fra en bolig til en anden, for sig og medlemmene av sin husstand anmelde dette til registerkontoret med opgivende av de flyttendes fulde navn.
6. Enhver, som avgir grund eller husrum til beboelse av andre, skal derhos anmelde til registerføreren, hvem der paa den i § 5 anførte maate til- eller fraflytter hans eiendom eller husleilighet.
7. De i §§ 5 og 6 omhandlede anmeldelser, der kan avgives skriftlig eller mundtlig (dog ikke pr. telefon), skal være avgit inden 14 dage efter flytningen.

*) Bekjendtgj. 16 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.

8. Overtrædelse av nærværende forskrifter medfører straf i henhold til straffelovens § 339. 13 mars.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Vestby herred, Akershus amt, den 29 januar 1914 fattede beslutning til vedtægt for herredet om salg av tobak til barn m. v. 13 mars.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Austads herred, Lister og Mandals amt, den 17 januar 1914 fattede beslutning til vedtægt for herredet om salg av tobak til barn m. v. 13 mars.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Holts herred, Nedenes amt, den 30 december 1913 og 24 januar 1914 fattede beslutning til vedtægt for herredet om salg av tobak til barn m. v. 13 mars.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Stjørdalens herred, Nordre Trondhjems amt, den 19 december 1913 fattede beslutning til vedtægt for herredet angaaende salg av tobak til barn m. v. 13 mars.

Kongelig resolution**), hvorved den av Hjørundfjords herredsstyre i møte 19 december 1913 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Hjørundfjords herred, Romsdals amt, stadfæstes i henhold til lov 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med nogen forandringer. 13 mars.

Kongelig resolution***), hvorved der i medhold av § 5 i lov om indskrænkninger i bruk av ild i skog og mark m. v. av 14 juli 1893, jfr. lov av 27 juli 1896, meddeles approbation paa de av herredsstyret for Nordre Frons herred, Kristians amt, i møte den 13 december 1913 besluttede 13 mars.

*) Bekjendtgj. 16 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor vedtægten er indtat.

**) Bekjendtgj. 16 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

***) Bekjendtgj. 16 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor de approberte skogbrandsregler er indtat.

13 mars. skogbrandsregler for herredet, dog med en enkelt forandring.

13 mars. **Kongelig resolution***), hvorved nogen ændringer i §§ 3, 6 og 7 i de ved kongelig resolution av 2 juli 1910 approberte regler for fællesfløtning i Otta elv, Kristians amt, hvilke ændringer er vedtat i møte den 3 mars 1913, approberes i medhold av lov angaaende vasdragenes benyttelse m. v. av 1 juli 1887 § 59 som gjældende indtil videre.

13 mars. **Kongelig resolution,** hvorved tidsbestemmelserne i §§ 10, 2det led, 11 og 14 i den ved kongelig resolution av 17 september 1900 stadfæstede plan for skolehjemmet »Toftes Gave« forandres til fremtidig at lyde: »i oktober maaned« istedenfor »i mai maaned«, og tidsbestemmelserne i samme plans § 10, sidste led, og i § 13 forandres til fremtidig at lyde: »1 januar« istedenfor »1 juli«.

13 mars. **Kongelig resolution,** hvorved der besluttes opført embedsbolig for stiftamtmanden i Trondhjems stift paa den dertil indkjøpte eiendom matr. nr. 17 ved Elvegaten i Trondhjem.

13 mars. **Kongelig resolution,** hvorved der i henhold til lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 § 100, punkt 7, for utenlandsk selskap, som her i riket vil drive saadan motorvognforsikring eller motorbaatforsikring, som i nærværende foredrag omhandlet, fastsættes et depositum for hver forsikringsart av 50000 kroner.

13 mars. **Kongelig resolution,** hvorved et fremlagt utkast approberes som regulativ for det sindssykeasyl, som Smaalenene amtskommune ved resolution av 15 december 1911 er meddelt autorisation til at oprette paa gaarden Søndre Veum med Kriken i Glemminge herred i Smaalenene amt, hvorhos det departement, hvorunder det Civile Medicinalvæsen er henlagt, bemyndiges til at foreta ændringer i regulativet.

13 mars. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes, at en anden læge end embedslægen kan antages til indtil videre at forrette som ordfører i helseraadet for Davikens herred i Nordre Bergenhus amt mot en godtgjørelse av kr. 200,00 aarlig, som blir at utrede av de til tilfældige utgifter ved Medicinalvæsenet bevilgede midler.

13 mars. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til amtmanden i Bratsberg, hvori meddeles, at der efterat den nye lov om haand-

*) Bekjendtgj. 16 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor forandringene er indtat.

verksnæring av 25 juli 1913 i § 3 har opstillet avlagt svende- 13 mars.
prøve som betingelse for at faa haandverksborgerskap, ikke
længer er adgang til at utfærdige haandverksborger-
skap i fag, hvorfor prøve ikke er anordnet.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa 14 mars.
det av forhenværende skibsfører og skibsreder Severin An-
dreas Troye ved gavebrev av 21/22 november 1913 oprett-
ede legat for ældre, trængende, værdige sjømænd
av alle grader og tilhørende Bergens sjømands-
stand samt paa de under 13 og 26 januar 1914 utfærdigede
statutter for dette legat.

Skrivelse fra Justisdepartementet til amtmanden i Akers- 14 mars.
hus amt i anledning av en forespørsel fra et formandskap om,
hvorvidt der er lovlig adgang for formandskapet
til at beslutte en sak, som av amtmanden er til-
bakesendt til fornyet behandling av herredsstyret
i henhold til landsformandskapslovens § 38, under-
git komitébehandling, forinden den paany fore-
lægges herredsstyret.

Departementet meddeler, at en sak, som skal behandles paany av herredsstyret i henhold til den nævnte lovbestemmelse, efter departementets mening blir — efterat den i lovbestemmelsen foreskrevne utlæggelse og bekjendtgjørelse har fundet sted — av formandskapet at forelægge herredsstyret snarest mulig uten at stanses ved ny forberedende behandling, jfr. Indredepartementets i Lovtidenden indtagne skrivelse av 24 januar 1899. Derimot antages herredsstyret at ha adgang til at sende saken tilbake til formandskapet til nærmere utredning, forinden realitetsbeslutning i saken fattes.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa 17 mars.
det i henhold til beslutning i generalforsamling i »Vangs syke-
kasse av 1895« oprettede »Vangs sykekasse av 1895's
legat til støtte for syke i Vang« og paa de under 1
september 1913 utfærdigede statutter for dette legat.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa 18 mars.
det i henhold til grosserer Tobias Berentsens testamente av 17
februar 1906 av vedkommende executores testamenti oprettede
»Tobias Berentsens legat« for værdige trængende i Stav-
anger og paa den under 15 januar 1914 utfærdigede fundas
for dette legat.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa 19 mars.
det av skibstømmermand Thomas Edvardsen og hustru
Berthe Guline Olsdatter ved testamente av 16 juni 1900
oprettede »legat for ældre skibstømmermænd bosat

19 mars. eller hjemmehørende i Kristiansand« og paa den under 23 januar og 27 februar 1914 utfærdigede fundas for dette legat.

20 mars. **Kongelig resolution***), hvorved bestemmes:

1. § 83 i den ved kongelig resolution av 24 juli 1906 utfærdigede Almindelige norske konsulatinstruktion gives saadant tillæg:

   »Bemyndigelse til at anstille saadan undersøkelse tilkommer i vedkommende tjenestemands forfald eller under ledighet i posten den midlertidig fungerende tjenestemand.«

2. Første passus av samme instruktions § 86 gives saadant tillæg:

   »og i disses forfald eller under ledighet i vedkommende post av den midlertidig fungerende tjenestemand.«

20 mars. **Kongelig resolution***), hvorved nr. 1, 4de punktum, i § 89 i den ved kongelig resolution av 24 juli 1906 utfærdigede Almindelige norske konsulatinstruktion gives følgende tillæg:

»I vedkommende tjenestemands forfald eller under ledighet i posten tilkommer den midlertidig fungerende tjenestemand saadan bemyndigelse.«

20 mars. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder og lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Hollens herred, Bratsbergs amt, den 16 november 1912, 25 januar 1913 og 28 februar 1914 vedtagne beslutning til politivedtægter for herredet, som skal træde istedenfor de ved kongelig resolution av 14 september 1893 stadfæstede vedtægter.

20 mars. **Kongelig resolution*****), hvorved bestemmes:

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov angaaende særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Bærums herred i Akershus amt i møter den 2 april og 29 december 1913 vedtagne beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for herredet, om forskrifter angaaende meddelelsespligten, naar en tuberkuløs

*) Bekjendtgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.
**) Bekjendtgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12, hvor politivedtægtene er indtat.
***) Bekjendtgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr 12, hvor sundhetsforskriftene m. v. er indtat.

syk forandrer bopæl og om forskrifter til forebyggelse av ondartede smitsomme sygdommes utbredelse. 20 mars.

II. Ovennævnte forskrifter træder i kraft fra 1 juli 1914.

III. De sundhetsforskrifter for herredet, som blev approbert ved kongelig resolution av 5 november 1881, ophæves fra samme tid.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredssyret for Leikanger herred i Nordre Bergenhus amt under 28 januar 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 1 april 1910 approberte sundhetsforskrifter. 20 mars.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Sulens herred i Nordre Bergenhus amt i møte den 15 januar 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 22 december 1896 approberte sundhetsforskrifter. 20 mars.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Hevne herred i Søndre Trondhjems amt i møte den 3 januar 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 1 august 1903 approberte sundhetsforskrifter. 20 mars.

Kongelig resolution**), hvorved den av Modums herredsstyre i møte den 6 november 1913 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Modums herred, Buskeruds amt, med forandringer i møter den 13 og 30 december s. a. og 19 februar 1914 stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt forandring. 20 mars.

Kongelig resolution**), hvorved den av Flekkefjords bystyre i møte den 23 februar 1914 fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Flekkefjord stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt forandring. 20 mars.

---

*) Bekjendtgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12, hvor tillægget er indtat.

**) Bekjendtgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

20 mars. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av § 5 i lov om laks- og sjøørretfiskerierne m. v. av 8 april 1905 bestemmes:

1. I sjøen inden Jæderen og Dalene fiskeridistrikt maa intet fiskeredskap brukes nærmere nogen til fiske av laks eller sjøørret staaende kilenot, laksevarp eller lignende redskap eller krokgarn end 200 meter paa redskapets fangstside. Dog skal dette forbud ikke være til hinder for sildefiske, loddefiske, notkast efter makrel og sei eller for bruken av stang eller haandsnøre, ei heller for fiske, der foregaar paa fiskerens egen grund.
2. Overtrædelse av foranstaaende forbud er belagt med straf.

20 mars. **Kongelig resolution****), hvorved der i medhold av § 6 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa de av herredsstyret for Vestre Totens herred, Kristians amt, i møte den 19 januar 1914 besluttede skogvedtægter for herredet.

20 mars. **Kongelig resolution***), hvorved det i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 § 3 nævnte flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av paragraffens 3dje punktum for Myklands herred, Nedenes amt, indtil videre til 100 ha.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

20 mars. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 5, første led, gives aktieselskapet Holmenkolbanen tilladelse til at benytte selskapets tre lasteautomobiler C 26, C 27 og C 28 paa Sørkedalsveien fra Kristiania bygrænse til den regulerte gate nr. 161 samt videre til at benytte vogn C 28 paa Slemdalsveien fra bygrænsen til Frøen stoppested — paa betingelse av, at vognbredden reduceres til 2,035 m. for vogn C 26 og C 27 og til 1,85 m. for vogn C 28.

Tilladelsen gjælder, indtil undergrundsbanens anlæg er avsluttet.

20 mars. **Kongelig resolution***), hvorefter postreglementets kap. III § 27 a litra d for fremtiden skal lyde saaledes:

Forsendelser, paa hvis ytterside eller omslag findes noget ulovlig, usømmelig eller fornærmelig eller noget, hvorved landets forsvar haanes eller søkes skadet.

Denne bestemmelse træder straks i kraft.

---

*) Bekjendtgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

**) Bekjendtgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12, hvor skogvedtægtene er indtat.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 20 mars.

1. At Fillans herred i Søndre Trondhjems amt fra den tid, som amtmanden bestemmer, paa de av herhedsstyret i møter 15 juli 1911, 3 februar og 2 august 1912 samt 28 juli og 18 oktober 1913 vedtagne vilkaar deles i to herreder: Fillans herred, omfattende det nuværende Fillan sogn, og Sandstads herred, omfattende det nuværende Sandstad sogn.
2. At der i henhold til landsformandskapslovens § 63 meddeles amtmanden i Søndre Trondhjems amt bemyndigelse til at la avholde ekstraordinære kommunevalg (suppleringsvalg) til utkaarelse av henholdsvis 8 og 4 repræsentanter med varamænd for respektive de nye Fillan og Sandstads herreder til tid og sted, som av lensmanden og vedkommende sogns repræsentanter bestemmes, under ledelse av valgstyrer sammensat paa den i landsformandskapslovens § 4, tredje led, foreskrevne maate, og iøvrig med de ændringer i de angaaende valg i landsformandskapsloven fastsatte frister, som valgstyrerne maatte finde nødvendige.

Kongelig resolution, hvorved der paa sedvanlige betingelser tillates oprettet et apotek ved Rakkestads jernbanestation i Rakkestads herred, Smaalenene amt. 20 mars.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa de i generalforsamlinger den 7 og 20 februar 1914 vedtagne vedtægter for det Norske Gjensidige Skogbrandforsikringsselskap. 20 mars.

Kongelig resolution, hvorved det i henhold til lov indeholdende bestemmelser om jernveier til almindelig benyttelse av 12 august 1848 § 1 d bestemmes, at jernbanen Noragutu—Skien (Menstad)—Porsgrund, indtil anderledes av Kongen bestemmes, skal være fritat for skatter og avgifter av den banen tilhørende grund og bygninger, at regne fra 1 juli 1914. 20 mars.

Kongelig resolution, hvorved der for Nesttun—Osbanen indtil videre fastsættes takster m. v. for transport av reisende og reisegods overensstemmende med det av banens direktion i skrivelse av 17 december 1913 og 16 februar 1914 fremsatte forslag med den av Hovedstyret for Statsbanerne foreslaaede tillægsbestemmelse for transport av reisegods. 20 mars.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Ragnhild Knudsdatter Mjølhus ved mundtlig testamente av 18 november 1912 oprettede legat for ubemidlede 20 mars.

20 mars. i Frolands kreds, Frolands herred, og paa de under 26 juli og 30 december 1913 utfærdigede statutter for dette legat.

20 mars. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til direktøren for et sindssykeasyl, hvori uttales, at ifølge den ved kongelig resolution av 22 januar 1910 for samtlige asyler fastsatte reglementsbestemmelse skal der for enhver person, der som sindssyk indlægges i asylet, foreligge lægeattest, avfattet overensstemmende med det ved samme resolution fastsatte skema.

At vedkommende indlægges av politiet i henhold til kongelig resolution av 7 november 1908 § 14, og at politiet anmoder asylet om at undersøke, om han kan ansees farlig for den offentlige sikkerhet, gjør formentlig ingen forandring heri.

21 mars. **Stortingsbeslutning** [1]) angaaende gager for distriktslæger m. v.

21 mars. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet til overlodsen i Tromsø distrikt, hvori et utenlandsk fiskedampskib, som i norsk havn uten at ankre hadde avmønstret en mand og tat en anden ombord samt sandsynligvis ogsaa hadde hat anden forbindelse med land (ved proviantering), blev anset for lodspligtig.

---

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. VII, kap. 14, tit. 1—2. Indst. S. nr. 45. St.tid. s. 411—422.

Beslutningen er saalydende:

I. For budgetterminen 1 juli 1914—30 juni 1915 bevilges under hovedpost VII, kap. 14, tit. 1—2:

Tit. 1. Gager og lønninger for distriktslæger, stadslæger, stadsfysici m. v. . . . . kr. 349 653,34 (herunder indbefattet lønninger til distriktslæger i Siredalen, Lund, Hatfjelldalen, Velfjord, Tjøtta, Borge, Maalselven, Bardu, Alten og Talvik à kr. 2 000,00; lønninger til distriktslæger i Sogndal, Sveio, Vannelven, Hjørundfjord, Rindalen, Haram og Edø à kr. 1 500,00; lønninger til distriktslæger i Egersund, Time, Finnaas, Stord, Hafslo, Herø, Vestnes, Molde og Bud à kr. 1 200,00; 1/2 part av gage kr. 2 500,00 og i kontorholdsgodtgjørelse kr. 700,00 til en amtslæge i Finmarkens amt; 1/3 part av lønninger til stadslæger: i Hamar kr. 1 500,00, i Larvik kr. 1 600,00, i Tønsberg kr. 2 000,00 samt i Horten kr. 1 200,00 mot, at der bortfalder 4 gager à kr. 2 000,00 til Hatfjelldalen, Maalselven, Alten og Talviks distriktslægeembeder og 4 gager à kr. 1 500,00 til Sogndal, Egersund, Ytre Søndhordland og Ytre Romsdals distriktslægeembeder).

Tit. 2. Alderstillæg for distriktslæger . . . . kr. 83 000,00

II. For terminen 1913—1914 bevilges under hovedp. VI, kap. 10, tit. 1—2 løn til 1 distriktslæge for Talvik efter det nye lønsregulativs 1ste klasse (grundløn kr. 2 000,00 aarlig) fra 1 februar 1914 mot, at den bevilgede gage (kr. 2 000,00) til Talviks distriktslægeembede bortfalder fra samme tidspunkt.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til amtmændene: 26 mars.

Den Retsmedicinske Kommission har sendt departementet en skrivelse*), datert 7 februar sidstleden, hvori kommissionen gir en utredning av de forhold, som staar i forbindelse med svangerskapsvarigheten og bedømmelsen av et barns utviklingsgrad og i forbindelse dermed fremkommer med nogen almindelige bemerkninger om paternitetsbeviset.

Av kommissionens skrivelse skal departementet hitsætte, hvad der anføres om varigheten av svangerskapet og om bedømmelsen av utviklingsgraden hos et barn:

»Saavel gjennem det kongelige departement som direkte fra dommere og sakførere er der til kommissionen jevnlig indkommet anmodning om at erholde dens uttalelse angaaende konkrete spørsmaal vedkommende bedømmelsen av paterniteten til et barn. Kommissionen har likeoverfor disse anmodninger fremholdt, at det efter dens opfatning ikke hører til den Retsmedicinske Kommissions pligter at avgi uttalelser i andre end strafferetslige saker, samt at det ikke hører under kommissionen som saadan at avgi sakkyndige erklæringer angaaende løsningen av retsmedicinske spørsmaal, som foreligger i konkrete tilfælde. Ved siden herav har man dog i adskillig utstrækning for at yde sin hjælp i vanskelige tilfælde avgit uttalelser av almindelig art angaaende svangerskapsvarigheten og angaaende bedømmelsen av et barns utviklingsgrad; de vigtigste av disse uttalelser er regelmæssig indtat i kommissionens aarsberetninger. Uttalelserne findes imidlertid i forskjellige aarsberetninger, og av flere i den senere tid indkomne forespørsler vedkommende paternitetsspørsmaal synes det at fremgaa, at dommerne og sakførerne ikke altid er opmerksom paa dem. Kommissionen har derfor trodd, at det kunde være til nytte, om den avgav en sammenfattende uttalelse angaaende de nævnte spørsmaal, og den tillater sig derfor herved at fremkomme med en saadan uttalelse i forbindelse med nogen almindelige bemerkninger om paternitetsbeviset.

Ved befrugtning (conception) forstaaes forening av ett sædlegeme (en spermatozo) og ett egg til én celle. Under befrugtningen kan normalt kun ett sædlegeme trænge ind i egget. Under patologiske forhold kan det undertiden hænde, at flere sædlegemer kan trænge ind i egget, men i saa fald utvikler der sig misdannelser, og egget dør.

Et barn kan saaledes kun ha én far likesom kun én mor.

Befrugtningen foregaar inde i kvindens legeme, i regelen i eglederne (tuberne); denne handling, ved hvilken det i be-

*) Indtat i Retstid. 1914 (nr. 10—11) s. 171—176.

26 mars. frugtningen deltagende sædlegeme bringes ind i kvindens legeme, kaldes samleie (coitus, forplantningsakt eller — naar den fører til befrugtning — besvangrelse).

Samleie og befrugtning falder ikke sammen i tid; der kan ligge timer og døgn, muligens endog op til 3 uker mellem dem.

Befrugtning kan finde sted til hvilkensomhelst tid i kvindens forplantningsdygtige alder.

Da altsaa tidspunktet for befrugtningen kun tilnærmelsesvis lar sig fastslaa, kan heller ikke svangerskapets virkelige varighet nøiagtig bestemmes. Erfaringsmæssig har man derfor som den bedste begyndelsestermin for svangerskapets beregning tat utgangspunkt i det befrugtende samleie, hvis oplysning herom foreligger. Er dette ikke tilfældet, beregnes svangerskapets varighet efter en noget mere usikker termin, nemlig den sidst indtraadte menstruation.

Hvad enten man vælger den ene eller den anden av disse terminer, vil man imidlertid kunne faa et tidspunkt, som ligger adskillig tid fjernet fra befrugtningstiden.

Tidspunktet for svangerskapets ophør kan heller ikke altid uten videre sættes til tiden for fødselens tilendebringelse eller nøiagtigere uttrykt til det øieblik, da fostret er utstøtt av morens legeme. Fostret kan nemlig avdø paa hvilketsomhelst tidspunkt under dets utvikling i morens legeme. I saa fald vil vistnok fødsel i regelen indtræde snart — nogen dager til et par uker senere — men i sjeldne tilfælde tilbakeholdes det døde foster i maaneder, ja endog i flere aar. I saadanne tilfælde skulde svangerskapet saaledes kunne siges at vare i mange aar. Naar der spørges om svangerskapets varighet, tænker man imidlertid ikke paa saadanne tilstande, men har kun for øie den tid, der kan hengaa fra svangerskapets begyndelse, til der fødes et ved fødselens begyndelse levende barn.

Middelvarigheten av et svangerskap med fødsel av et fuldbaaret barn som resultat sættes i almindelighet til 270 dage regnet fra det befrugtende samleie eller 280 dage regnet fra den sidste menstruations første dag.

Svangerskapstiden kan imidlertid være av forskjellig længde i de enkelte tilfælde, og man har eksempler baade paa en betydelig kortere og en betydelig længere varighet (ved fødsel av fuldbaaret barn). Om ydergrænserne opad og nedad har der gjort sig gjældende forskjellige meninger, og disse grænser kan endnu ikke ansees sikkert fastslaat.

Svangerskapets længste varighet blev i det Medicinske Fakultets erklæring av 15 september 1823 (jfr. Justisdepartementets cirkulære av 31 oktober 1823) ansat til 43 uker og 1 dag (302 dage). I erklæring av 27 januar 1847 (se Justisdepartementets cirkulære av 9 oktober 1850) uttalte derimot

fakultetet, at erfaring hadde vist, at frugtsommelige kvinder 26 mars.
hadde kunnet gaa hele 4 uker over tiden; hvor alt talte for overtidig fødsel, turde fakultetet ikke benegte, at fødsel kunde finde sted 4 à 5 uker efter den regelmæssige tid (altsaa efter en svangerskapstid av 308—315 dage*). I fakultetets erklæring av 16 september 1893 (kfr. cirkulære av 9 april 1894) er grænsen sat til 310 dage. Efter senere erfaringer maa ogsaa denne grænse ansees for lav. Kommissionen har i en skrivelse til det kongelige departement av 18 september 1913 i anledning av et foreliggende tilfælde uttalt, at en svangerskapstid av 319 (318) dage (regnet fra det befrugtende samleie) er mulig. Maksimumsvarigheten sættes dog av flere forfattere noget høiere. Kommissionen vil anbefale den øverste grænse indtil videre sat til 320 dage, regnet fra det befrugtende samleie.

En fødsels varighet er i almindelighet 12 timer, men den kan i enkelte tilfælde dra ut flere dage indtil en uke. Svangerskapet ansees vistnok først avsluttet ved barnets fødsel. Naar fødselen varer uforholdsmæssig længe — i flere dage — bør der dog tages hensyn hertil, saaledes at den beregnede svangerskapstid gjøres forholdsvis kortere.

Den korteste svangerskapstermin for fødsel av et fuldbaaret barn blev av det Medicinske Fakultet i dets ovennævnte erklæring av 16 september 1893 (jfr. cirkulære av 9 april 1894) ansat til 260 dage »efter besvangrelsen«, og denne termin blev vistnok senere fulgt av domstolene. Kommissionen antar derimot overensstemmende med, hvad den tidligere har uttalt (se aarsberetningen for 1907 s. 414—415 og skrivelse til det kongelige departement av 17 september 1913), at den korteste svangerskapstid efter det befrugtende samleie med et fuldbaaret barn (d. v. s. et barn, som viser de almindelige tegn paa fuldbaarethet) som resultat kan sættes til 240 dage**).

I det store og hele maa det vistnok antages, at et barns utvikling vil være længere fremskredet og specielt dets længde og vegt større, jo længere svangerskapet har varet. Nogen sikker slutning lar der sig dog ikke trække fra de nævnte forhold til svangerskapets varighet, idet særdeles meget i saa henseende avhænger av rent individuelle omstændigheter, og

*) I cirkulæret staar den almindelige svangerskapstid angit til 270 eller 280 dage, og videre heter det, at den kan strække sig 4 à 5 uker ut over denne tid, hvorved man formentlig har regnet fra 280 dage.

**) Fra Fødselsstiftelsen i Kristiania blev der vistnok av Faye og Vogt i 1866 offentliggjort tilfælde av endnu kortere tid (220—222 dage), men da disse observationer hverken hertillands eller andre steder senere er bekræftet, har kommissionen ikke anset sig berettiget til at anta muligheten av en saa kort tid.

26 mars. det enkelte tilfælde som følge herav kan fremby meget betydelige avvikelser fra de gjennemsnitlige forhold. Mens saaledes det regelmæssige ved særlig langvarig svangerskap (300 dage eller længer) vil være, at barnet er stort, d. e. veier 4000 gram eller mere, kan det ogsaa hænde, at det har almindelig vegt eller endog er undervegtig — like ned til 2000 gram.

Avgjørelsen av, om et barn er fuldbaaret eller ikke, kan i mange tilfælde selv for sakkyndige være forbundet med vanskelighet. Der gives nemlig intet sikkert tegn, som viser, om et barn er født noget for tidlig eller ikke. Fosterets vegt og især dets længde hører vistnok til de bedste tegn (jfr. Justisdepartementets cirkulære av 9 april 1894), men de er ikke avgjørende for alle tilfælde, da sygdom eller sykelige tilstande eller andre ukjendte aarsaker hos mor, far eller fosteret selv kan ha indflydelse paa dets utviklingsgrad.

En nøiagtig undersøkelse av alle disse forhold og ikke mindst av det nøkne barn er derfor aldeles nødvendig, hvis en uttalelse om fuldbaarethet eller ikke skal ha noget værd. De i retssaker saa hyppig forekommende vidneutsagn om fuldbaarethetsgraden basert paa, hvad vidnet har set paa det paaklædte barn, har saaledes saagodtsom ingen betydning. Større vegt maa derimot lægges paa utsagn av dem, som har stelt barnet og da specielt paa en jordmors utsagn.

Endnu vanskeligere er det av et nogen maaneder gammelt barn at slutte tilbake om, hvorledes det saa ut ved fødselen, da det er en erfaring, at for tidlig fødte barn, naar de er kommet over den første tid, hurtig kan lægge paa sig og ta igjen, hvad de tidligere ikke har magtet. Det maa ogsaa tages med i betragtningen, at barnets utvikling i væsentlig grad er avhængig av den pleie og det stel, det har faat; hvorvidt dette har været hensigtsmæssig eller ikke, kan kun en kyndig uttale sig om efter selvsyn.

Den tidligste grænse for et for tidlig født fosters levedygtighet blev i det Medicinske Fakultets ovennævnte erklæring av 15 september 1823 ansat til 217 dage. I en erklæring, som er meddelt i Justisdepartementets cirkulære av 3 februar 1851, nedsatte fakultetet terminen til 30 uker (210 dage), idet det dog tilla, at i enkelte meget sjeldne tilfælde ogsaa barn, som var født et par uker tidligere, kunde vedbli at føre et selvstændig liv. Denne uttalelse fastholdt fakultetet i sin erklæring av 16 september 1893 med den modifikation, at det fremholdt muligheten av, at et mellem 26de og 30te uke (182—210 dage) født foster under meget gunstige forhold kan fortsætte at leve. Til denne sidste uttalelse har ogssaa kommissionen sluttet sig (se aarsberetningen for 1900/1901 s. 6).

Under svangerskapet er kvindens menstruation næsten uten

undtagelse stanset. Har en kvinde efter et omspurt samleie hat en blødning fra fødselsveiene av mængde og varighet som en normal menstruation, taler denne omstændighet derfor næsten uten undtagelse mot, at samleiet har virket befrugtende. Nogen absolut avgjørende vegt kan man dog ikke lægge paa en kvindes uttalelse om, at hun har hat menstruation efter samleiet, idet der efter besvangrelsen kan indtræde blødninger, som av hende kan forveksles med menstruation.« 26 mars.

Med denne uttalelse fra den Retsmedicinske Kommission skal departementet be dommerne inden hr. amtmandens distrikt gjort bekjendt.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Breims herred, Nordre Bergenhus amt, fattede beslutning til vedtægt for herredet om salg av tobak til barn m. v. 27 mars.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder og lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Verrans herred, Nordre Trondhjems amt, den 24 januar 1914 fattede beslutning til politivedtægter, som skal træde istedenfor de ved kongelig resolution av 31 januar 1894 stadfæstede politivedtægter for det daværende Mosviken og Verrans herred, hvorfra Verrans herred er utskilt ved kongelig resolution av 24 februar 1900. 27 mars.

Kongelig resolution***), hvorved i henhold til lov om haandverksnæring av 25 juli 1913 § 1 bestemmes, at nævnte lov indtil videre ikke gjøres gjældende for ladestedet Hølen. 27 mars

Kongelig resolution†), hvorved den av Egersunds bystyre i møte den 26 februar d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt forandring. 27 mars.

Kongelig resolution†), hvorved den av Tvedestrands bystyre i møte den 10 mars 1914 besluttede vedtægt for 27 mars.

---

*) Bekjendtgj. 30 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 13, hvor vedtægten er indtat.

**) Bekjendtgj. 30 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 13, hvor de nye politivedtægter er indtat.

***) Bekjendtgj. 30 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

†) Bekjendtgj. 30 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 13, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

27 mars. lukning av utsalgssteder i Tvedestrand, Nedenes amt, stadfæstes i henhold til lov 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med et par forandringer.

27 mars. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912, § 5, første led, meddeles Kristiania Sporveisselskap tilladelse til indtil videre at benytte en reparationsautomobil, der har en bredde av 2,20 meter, paa Grefsenveien og Storoveien fra bygrænsen til Grefsen station, paa Strømsveien og Østensjøveien til Bryn station og paa Kongsveien og Ekebergveien til Ljan station.

27 mars. **Kongelig resolution,** hvorved den ved den Norske Regjerings resolution av 28 december 1912 stadfæstede plan for det sikkerhetsfond, som skal opsamles av A/S Børresen og Tronstads Bruk i Lier herred forandres saaledes, at i planens § 1 ordene »Lier fattigkommune« og »denne fattigkommune« ombyttes med henholdsvis »Frogner og Sylling fattigdistrikter« og »disse fattigdistrikter«, og at planens § 2 gives følgende ændrede lydelse:

»Fondet styres av Frogner fattigstyres formand, der tillike er formand i styret, og av 3 andre medlemmer, hvorav det ene vælges av A/S Børresen og Tronstads Bruk, det andet av Lier herredsstyre og det tredje av Syllings fattigstyre.«

27 mars. **Kongelig resolution,** hvorved stadfæstelse meddeles paa følgende tilføielse til § 10 B i de ved kongelig resolution av 6 januar 1906 med flere resolutioner stadfæstede statutter for »Understøttelsesforeningen for norske læger og deres efterlatte«:

»9. Distriktslæge J. C. Danchertsens legat kr. 5 400,00. Kapitalen forvaltes av Kristiania overformynderi, saalænge én, eventuelt tre navngivne personer (testators slegtninger) lever; renterne av den halve kapital tilfalder den ene, betingelsesvis ogsaa de to andre slegtninger for deres levetid.«

27 mars. **Kongelig resolution,** hvorved forvalteren ved proviantmagasinet i Kristiania blir at henregne til den i lov av 10 juli 1894 § 17 opstilte anden klasse.

27 mars. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til amtmændene.

Forsvarsdepartementet, Marinen, har den 2 februar d. a. tilskrevet Justisdepartementet saaledes:

»Forsvarsdepartementet har paa foranledning anmodet generalkrigskommissæren om at paalægge krigskommissærerne under utskrivningsmøtet at gjøre de sjøvernepligtige mandskaper

*) Bekjendtgj. 30 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

opmerksom paa, at de for at opnaa den høiere avlønning, som er regulert for mandskaper, som er gift eller enkemænd med barn, maa medbringe ved fremmøtet paa samlingsstedet, hvorfra forsendelse til orlogsstationen finder sted, attest fra vedkommende prest eller lensmand (politi) om deres familieforhold (om gift eller enkemand med barn) samt om den adresse, hvorunder den til familiens underhold bestemte del av lønningen skal sendes. 27 mars.

I anledning herav skal man anmode det ærede departement om at gi polititjenestemændene (lensmændene) paalæg om at utfærdige saadanne attester for de sjøvernepligtige, som maatte henvende sig til dem med begjæring herom.«

Under henvisning hertil bedes vedkommende politiembedsmænd, politiassistenter og lensmænd i distrikter, hvorfra utskrivning til sjøvæbningen finder sted, paalagt at utfærdige saadan attest som ovenfor nævnt, om fornødiges efter derom anstillet undersøkelse. Attesten antages at maatte meddeles uten betaling, jfr. sportellovens §§ 80 og 143.

Skrivelse fra Socialdepartementet til stiftamtmanden i Kristiania, hvori meddeles, at bestemmelsen i § 39, 1 i brændevinsloven av 17 mai 1904 antages at maatte forstaaes efter sin ordlyd saaledes, at bystyret hvert aar inden 15 oktober maa fatte beslutning om avgift for det følgende aar, selv om der ikke gjøres forandring i avgiftens størrelse. 27 mars.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Buskeruds amt, hvori meddeles, at en lensmand ved optagelse av vekselprotest efter sportellovens § 116 ikke antages ved siden av den i paragraffen bestemte betaling at tilkomme skyssgodtgjørelse hos rekvirenten, om protestoptagelsen foranlediger reise. 27 mars

Cirkulære fra Poststyrelsen, hvori paa foranledning meddeles, at Utenriksdepartementet i en skrivelse har uttalt, at sjøfartslovens (lov av 20 juli 1893) § 108, jfr. § 81, antages at komme til anvendelse ogsaa paa de ombord paa dampskibe ansatte postfunktionærer. 30 mars.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til en distriktslæge i Finmarken samt til Finmarkens amt i anledning av, at et herredsstyre hadde fattet beslutning om aarlig løn til en hjælpekone: 30 mars.

Ifølge § 1 i lov av 19 december 1898 om jordmødre har kun de kvinder, som har mottat lærebrev ved en offentlig jordmorskole her i riket eller er meddelt bevilgning av Kongen, ret

30 mars. til at drive næring som jordmor. Ved at gi nogen anden end dem, som opfylder disse betingelser, fast løn som fødselshjælperske, vilde man derfor efter medicinaldirektørens mening komme i kollision med nævnte lovbud. Saavel av denne grund som fordi direktøren av sanitære hensyn ikke kan medvirke til at støtte anvendelsen av usakkyndig fødselshjælp, maa han paa det bestemteste fraraade, at der av nogen offentlig kasse utredes løn til nogen hjælpekone som fødselshjælperske.

31 mars. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til N. N. i anledning av en forespørsel om, hvorvidt en kommune i medhold av lov om haandverksnæring av 25 juli 1913 kan benytte arbeidere uten haandverksborgerskap til at opføre en uthusbygning paa en kommunen tilhørende eiendom; det var tilføiet, at nævnte eiendom ikke blev anvendt til kommunens egne formaal, men blev bortleiet.

Departementet antar, at spørsmaalet, som hører under domstolenes avgjørelse, maa besvares bekræftende, jfr. haandverkslovens § 38, 1ste led, og høiesteretsdom av 22 april 1911 (Retstid. for s. a., side 573—76). Departementet er herved gaat ut fra, at arbeidet blev utført som kommunens egen entreprise og ikke var bortsat til nogen anden.

2 april. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til amtmanden i Bratsbergs amt, foranlediget ved en forespørsel fra et ligningsraad om, hvorvidt det ikke kan ansees forenelig med skatteloven, at ligningsraadet befølger den regel at gi fradrag for vedlikehold av hus efter en av raadet fastsat gjennemsnitsprocent.

Departementet uttaler, at landsskattelovens § 44 b, byskattelovens § 38 b, antages at forutsætte, at der blir at fratrække i huseiernes indtægter de beløp, som i vedkommende aar virkelig er medgaat til husenes vedlikehold. Det antages saaledes ikke at være overensstemmende med denne paragraf at sætte vedlikeholdsfradraget i alle tilfælde til en bestemt procent av husværdien.

3 april. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Time herred, Stavanger amt, under 29 december 1913 og 3 mars 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v.

3 april. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899

*) Bekjendtgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor vedtægten er indtat.

meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Klepps herred, Stavanger amt, under 5 december 1913 og 25 februar 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v. 3 april.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Hosanger herred, Søndre Bergenhus amt, under 23 februar 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v. 3 april.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredstyret for Børsens herred i Søndre Trondhjems amt under 20 februar 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v. 3 april.

Kongelig resolution**), hvorved i medhold av lov om laks- og sjøørretfiskerierne m. v. av 8 april 1905 §§ 29, 30 og 39 bestemmes som gjældende indtil videre: 3 april.

1. Paa den strækning ved utløpet av Aarøelven i Sogndals herred, Nordre Bergenhus amt, der ut mot fjorden begrænses ved en ret linje trukket fra den ytterste spids av Hangelonesset paa fjordens vestre side til utløpet av den saakaldte Sageelv paa dens østre side og opad mot elven ved den til enhver tid ved lovlig skjøn fastsatte grænse mellem elv og sjø, skal det være forbudt til fangst av fisk at benytte:
   a. Kastenøter med mindre masker end 5,8 cm. mellem knuterne.
   b. Sættegarn eller lignende redskaper.
   c. Kilenot, lakseværp og lignende indretninger samt
   d. Drivgarn.

   Dog skal det i maanedene august til februar, begge medregnet, være tillatt til fangst av sild og brisling at benytte smaamaskede kastenøter — dog ikke snurpenøter — av mindst 90 meters længde, mot at en fiskeriopsynsmand tilkaldes ved fangstens landdragning. For saadant fremmøte tilkommer der opsynsmanden en godtgjørelse, der paa forhaand bestemmes av politimesteren og utredes av fiskerne.

---

*) Bekjendtgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor vedtægten er indtat.

**) Bekjendtgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

3 april. 2. Paa den del av forannævnte strækning, som ligger østenfor en linje trukket fra spidsen av Rundøren til ytterste pynt av Hangelonesset, skal det derhos være forbudt at benytte kastenøter med større masker end nævnt ovenfor under post 1 litr. a, og paa den del av strækningen, som ligger vestenfor nævnte linje skal lignende forbud gjælde i tiden fra fredag aften kl. 6 til tirsdag aften kl. 6.

3. I den del av Sogndalsfjorden, som ligger mellem den i post 1 nævnte linje fra Hangelonesset til Sageelvens utløp og en ret linje, trukket over Loftesnessund fra telegrafstolpe til telegrafstolpe, skal det i tiden fra fredag aften kl. 6 til tirsdag aften kl. 6 være forbudt at benytte drivgarn.

4. De kongelige resolutioner av 17 mars 1866, 14 mai 1886, 30 juli 1902, 24 mai 1907, 25 juli 1908, 17 november 1909 og 19 juli 1910 samt de høieste resolutioner av 27 juli 1897 og 15 juli 1904, indeholdende forbud mot bruk av visse redskaper inden de ovennævnte strækninger, ophæves, forsaavidt de endnu er gjældende.

5. Overtrædelse av foranførte bestemmelser er belagt med straf.

3 april. **Kongelig resolution** *), hvorved i medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 bestemmes, at al fangst av ferskvandsfisk med undtagelse av stangfiske for tiden indtil 1 april 1919 skal være forbudt i de inden Sørfrøya herred, Søndre Trondhjems amt, liggende ferskvand, bækker, elver og tjern.

Overtrædelse av disse bestemmelser er belagt med straf.

3 april. **Kongelig resolution** **), hvorved der i medhold av § 6 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa de av herredsstyret for Budalens herred, Søndre Trondhjems amt, i møte den 7 november 1913 besluttede skogvedtægter for herredet.

3 april. **Kongelig resolution** *), hvorved i henhold til § 88 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 bestemmes, at denne lov skal være gjældende for strandstedet Nauste i Romsdals amt indenfor de av Eresfjord og Vistdals herredsstyre i møte den 18 december 1913 vedtagne, her anførte grænser (avmerket paa en under saken fremlagt kartskisse):

---

*) Bekjendtgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

**) Bekjendtgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor skogvedtægtene er indtat.

»Mot nord til sjøen, mot øst av Eira elv og Husbybækken (Grytosbækken), mot sydøst og syd av forannævnte bæk og grænselinjen mellem Nauste og Husby og mot vest til gjærdesgaarden mellem ind- og utmark.« 3 april.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 3 i lov om forbud mot opførelse av trækbygninger i landets byer m. v. av 19 mai 1904 meddeles saadan yderligere dispensation fra nævnte lovs § 1 for kjøpstaden Sarpsborg, at der indtil videre tillates at opføre bygninger av træ overensstemmende med nævnte lovs § 3, 2den passus, i de byen ved lov av 18 august 1911 tillagte strøk med undtagelse av Borregaards fabrikomraade (avmerket paa et under saken fremlagt kart med O. L. M. N.). 3 april.

Kongelig resolution*), hvorved den ved Kronprinsregentens resolution av 2 mai 1905 i henhold til lov om skyssvæsenet av 14 juli 1893 § 28, jfr. lov av 14 mars 1905, paabudte bevillingstvang i skyssruten Otta—Dombaas ophæves. 3 april.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 3 april.

1. At Edø herred i Romsdals amt paa de av herredsstyret i møter den 25 mars og 1 november 1913 vedtagne vilkaar deles i tre herreder, Edø herred omfattende Edø sogn, Hopens herred omfattende Hopens sogn og Bratvær herred omfattende Bratvær sogn.
2. At det overlates til amtmanden at bestemme tiden for delingens ikrafttræden.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Smaalenene amt foranlediget ved en forespørsel fra et ligningsraad om, hvorvidt en skatyder er berettiget til at kræve fratrukket bruttoindtægten utgiftene til tjenestepike, naar baade manden og hustruen har selvstændig erhverv, og hustruen saaledes ikke kan stelle huset selv. 3 april.

Departementet uttaler, at en skatyder ikke under forhold som nævnt antages berettiget til at kræve fradrag i sin indtægtsansættelse for utgifter til tjenestepike, jfr. landskattelovens § 44 a, byskattelovens § 38 a, hvorefter utgifter til den skattepligtiges underhold og betjening ikke kommer til fradrag, hvilken bestemmelse maa komme til anvendelse, uanset av hvilken grund tjenerhjælpen holdes.

Skrivelse fra Justisdepartementet til Trondhjems politikammer, som hadde begjært uttalelse om, hvorvidt de paa 4 april.

*) Bekjendtgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

4 april. kinematografer foreviste ukerevyer, der angives i almindelighet at gjengi bekjendte begivenheter, er undtat fra kontrol efter § 6 i lov nr. 4 av 25/7 1913.

I anledning herav uttaler departementet, at det med undtagelsesbestemmelsen i lovens § 6, 2det punktum, er tilsigtet, at billeder, som gjengir dagens begivenheter, kan bli forevist i den tid, da de har sin egentlige interesse og adgangen til at forevise dem sin egentlige værdi. Man har villet undgaa det tidsspilde, som filmkontrollens bedømmelse medfører. Undtagelsen gjælder saaledes billeder, som har aktuel interesse her i landet. Det vil selvfølgelig være tilfældet ogsaa med meget billedstof fra utlandet. Ukerevyerne gjengir imidlertid regelmæssig en række forskjellige begivenheter, der vel som oftest vil interessere, men neppe alle vil kunne betegnes som aktuelle hos os. Dertil kommer, at billederne kun kan fremvises uten filmkontrollens bedømmelse i de første 14 dage efter begivenheten, og at der formentlig i de fleste revyer vil forekomme ting, hvor tidspunktet ligger længere tilbake eller ikke med sikkerhet kan opgives. Som regel vil der for disse utenlandske serier være hengaat nogen tid, saa bedømmelse i ethvert fald vil bli nødvendig senere, jfr. departementets rundskrivelse av 30 december 1913.

Saadanne revyer har regelmæssig været indsendt til filmkontrollens bedømmelse, hvorfor der alene har været beregnet den i reglementet av 12 september 1913 § 3 bestemte mindste avgift.

7 april. **Lov***)[1] om oprettelse av børs i rikets byer.

§ 1. Efter andragende fra vedkommende bystyre kan Kongen bestemme, at lov angaaende oprettelse av en børs i Kristiania av 8 september 1818 med senere tillægslove av 14 april 1860, 30 december 1865, 17 mars 1866, 25 mars 1872 og 19 juni 1883 skal være gjældende i rikets byer, saaledes at der i vedkommende by kan oprettes børs, paa hvilken forskriftene i de nævnte love kommer til anvendelse.

§ 2. § 1, 2det led, i lov angaaende oprettelse av børs i Kristiania av 8 september 1818 ophæves.

7 april. **Kongelig resolution****), hvorved den av Lillesands bystyre i møte den 18 mars 1914 fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Lillesand stad-

*) Bekjendtgj. 8 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.

**) Bekjendtgj. 8 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

[1]) St.besl. 3 april. Se Ot.prp. nr. 18. Indst. O. nr. 17. St.tid., forh. i Ot. s. 10—11; i Lt. s. 2.

fæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende ind- 7 april.
til videre, dog med en enkelt tilføielse.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 1 i 7 april.
lov om sindssykes behandling og forpleining av 17 august 1848 meddeles Hedemarkens amtskommune autorisation til ændring i den tidligere approberte plan for centralavdelingen paa amtets sindssykeasyl paa eiendommen Sanderud og Blaarud nordre i Stange herred overensstemmende med fremlagte planer, saaledes at asylets samlede antal pladser blir 214.

Kongelig resolution, hvorved i medhold av lov om ut- 7 april.
førelsen av de offentlige lægeforretninger av 26 juli 1912 bestemmes:

I. At der oprettes følgende distriktslægestillinger:

I Lister og Mandals amt:

Siredalen, omfattende herredene Øvre Siredalen og Tonstad, med aarlig grundløn kr. 2000,00.

I Stavanger amt:

Lund, omfattende herredene Lund og Heskestad, med aarlig grundløn kr. 2000,00; Sogndal, omfattende Sogndals herred og Sogndals ladested, med aarlig grundløn kr. 1500,00; Egersund, omfattende herredene Helleland, Bjerkreim, Egersund og Ogne, med aarlig grundløn kr. 1200,00; Time, omfattende herredene Nærbø, Varhaug, Klepp og Time, med aarlig grundløn kr. 1200,00.

I Søndre Bergenhus amt:

Sveio, omfattende herredene Valestrand, Sveio og Vikebygd, med aarlig grundløn kr. 1500,00; Finnaas, omfattende herredet av samme navn, med aarlig grundløn kr. 1200,00; Stord, omfattende herredene Stord og Fitjar, med aarlig grundløn kr. 1200,00.

I Nordre Bergenhus amt:

Hafslo, omfattende herredene Hafslo og Jostedalen, med aarlig grundløn kr. 1200,00.

I Romsdals amt:

Vannelven, Hjørundfjord, Rindalen og Edø, hver omfattende herredet av samme navn og Haram, omfattende herredene Haram og Sandø, samtlig med aarlig grundløn kr. 1500,00; Herø omfattende herredet av samme navn, Vestnes, omfattende herredene Vestnes

7 april. og Sylte; Molde omfattende Molde by og Bolsø herred, og Bud, omfattende herredene Bud, Akerø og Frænen, — samtlig med aarlig grundløn kr. 1200,00.

I Nordlands amt:

Hatfjelldalen, Velfjord, Tjøtta og Borge, samtlig omfattende herredet av samme navn og med aarlig grundløn kr. 2000,00.

I Tromsø amt:

Maalselven og Bardu, begge omfattende herredet av samme navn og begge med aarlig grundløn kr. 2000,00.

II. At der oprettes stadslægestillinger i Hamar, Larvik, Tønsberg og Horten.

III. At der oprettes et amtslægeembede for Finmarkens amt med aarlig gage kr. 2500,00 og med kontorholdsgodtgjørelse indtil videre kr. 700,00 pr. aar.

IV. At oprettelsen av de forannævnte stillinger træder i kraft fra den tid, Social- og Industridepartementet bestemmer.

V. a) Loven sættes i kraft for Finmarkens amt fra 1 juli 1914, dog for distrikterne Talvik, Karasjok og Kjelvik fra den tid, Social- og Iudustridepartementet bestemmer.

b) Loven sættes i kraft for hver enkelt distriktslægestilling i amtet i den utstrækning, der er adgang dertil, og Social- og Industridepartementet finder grund til det, efter følgende distriktsinddeling:

1. Alten distrikt (herredene Alten og Kautokeino), 2. Talvik distrikt (Talviks herred), 3. Loppen distrikt (herredene Loppen—Øksfjord og Hasvik), 4. Maasø distrikt (Maasø herred), 5. Kjelvik distrikt (Kjelvik herred), 6. Kistrand distrikt (Kistrand herred), 7. Lebesby distrikt (Lebesby herred), 8. Tanen distrikt (Tanen og Polmak herreder), 9. Gamvik distrikt (herredene Gamvik og Berlevaag), 10. Vardø distrikt (Vardø by og Vardø herred), 11. Vadsø distrikt (Vadsø by, Nordvaranger og Nesseby herreder), 12. Sydvaranger distrikt (Sydvaranger herred), 13. Hammerfest distrikt (Hammerfest by og herredene Hammerfest og Kvalsund), samtlig med grundløn 2000,00 og 14. Karasjok distrikt (Karasjok herred) med grundløn kr. 3000,00 samt 15. en distriktslægestilling uten fast distrikt med grundløn kr. 3000,00.

7 april. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til amtmanden i Stavanger amt, hvori i anledning av en foreliggende sak henstilles til vedkommende valgstyre ved fremtidige kommunevalg at

sørge for, at ikke bare alle stemmesedler, men og- 7 april.
saa alle forfaldsanmeldelser — saavel godkjendte som forkastede — opbevares under forsegling paa et sikkert sted, saalænge nogen indehar ombud i kraft av valget (jfr. formandskapslovens § 7). Saadan opbevaring er vistnok for godkjendte forfaldsanmeldelsers vedkommende ikke uttrykkelig paabudt i loven saaledes som for forkastede forfaldsanmeldelser (lovens § 5, post 5) og for stemmesedler (§ 7), men det er — særlig av hensyn til mulige klager angaaende forfaldsanmeldelser likefrem nødvendig, at ogsaa de godkjendte forfaldsanmeldelser opbevares. Det tilføies, at det er ønskelig, at ogsaa listerne over de optegnede stemmer opbevares sammen med stemmesedlerne og forfaldsanmeldelserne.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Trondhjems over- 8 april.
rets sekretariat, hvori uttales, at departementet antar, at naar der i en sak, hvori det offentlige (et departement) er part, ved siden av dette og med fælles retsfuldmægtig ogsaa møter privat part, pligter denne at erlægge vanlige sportler for de underét begjærte rettergangsskridt — som f. eks. utsættelser —, medmindre de begjæres uttrykkelig og utelukkende i det offentliges interesse.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av lov an- 17 april.
gaaende jagt og fangst av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at det inden Bratsbergs amt skal være forbudt at fælde aarskalv av elg.

Bestemmelsen gjælder indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1918.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av lov angaa- 17 april.
ende jagt og fangst av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at det inden Nedenes amt skal være forbudt at fælde aarskalv av elg.

Bestemmelsen gjælder indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1918.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av lov an- 17 april.
gaaende jagt og fangst av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at den i samme lovs § 13 for tiur og aarhane bestemte jagttid om vaaren (fra 15 til 31 mai) for Bratsbergs amts vedkommende forandres til tiden fra og med 5 til og med 21 mai.

Denne resolution gjælder indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1919.

*) Bekjendtgj. 18 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.

17 april. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av § 44 i lov angaaende jagt og fangst av 20 mai 1899 bestemmes, at hjort skal være fredet det hele aar inden følgende herreder i Romsdals amt, nemlig Veø, Nesset, Bolsø, Frænen, Bud, Bremsnes, Eide, Frei, Kornstad, Kvernes, Gjemnes, Øre samt den del av Akerø, som ligger paa fastlandet.

Bestemmelsen gjælder indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1918.

17 april. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av § 44 i lov angaaende jagt og fangst av 20 mai 1899 bestemmes, at hare skal være fredet det hele aar inden Fillan, Hitteren, Kvenvær, Nordfrøya og Sørfrøya herreder i Søndre Trondhjems amt.

Bestemmelsen gjælder indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1918.

17 april. **Kongelig resolution****), hvorved i medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 bestemmes, at der for sjøen Røragen i Røros herred, Søndre Trondhjems amt, indtil videre skal gjælde følgende fiskeriregler:

1. Alt fiske skal være forbudt fra og med 16 oktober til og med 30 november.
2. Det skal til enhver tid være forbudt at benytte garn eller not med mindre maskevidde end 25 millimeter fra knutes til knutes midtpunkt, maalt i vaat tilstand.

Kongelig resolution av 11 februar 1907, indeholdende bestemmelser om fisket i Røragsjøen, ophæves.

Overtrædelse av nærværende forskrift er belagt med straf.

17 april. **Kongelig resolution****), hvorved der i medhold av lov om pigtraads anvendelse til gjærde av 14 juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa en under 23 mars 1914 av Flaa herredsstyre, Buskeruds amt, fattet beslutning.

17 april. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold av lov om pigtraads anvendelse til gjærde av 14 juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa en under 3 april 1912 og 10 mars 1914 av Finnø herredsstyre, Stavanger amt, fattet beslutning.

17 april. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til §§ 6 og 7 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles

---

*) Bekjendtgj. 18 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.
**) Bekjendtgj. 18 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16, hvor beslutningen er indtat.

approbation paa den av Stavanger bystyre i møte den 31 mars 1913 vedtagne reguleringsplan tildels med tilbaketrukne byggelinjer for Storhaug, Paradis m. v., forsaavidt angaar strøket østenfor gate 216 sammesteds (kfr. et under saken fremlagt kart). 17 april.

Kongelig resolution, hvorved bl. a. meddeles approbation paa den i generalforsamling den 22 november 1913 vedtagne nye plan for Kvikne Brandforsikringsforening. 17 april.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamling den 14 mars 1914 vedtagne plan for Feirings gjensidige Brandforsikringsforening for Løsøre. 17 april.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamling av Holt landsogns Brandforsikringsselskap den 23 juni 1913 vedtagne forandring av selskapets navn til »Holts Brandforsikringsselskap« og paa de samtidig vedtagne forandringer i §§ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 17 og 19 i den ved høieste resolution av 25 november 1892, jfr. kongelig resolution av 13 januar 1911, approberte plan for nævnte selskap. 17 april.

Kongelig resolution, hvorved de nedenfor nævnte punkter i det i henhold til kongelig resolution av 22 december 1879 approberte driftsreglement for de norske statsjernbaner forandres saa, at de herefter skal lyde saaledes: 17 april.

Kap. 2, punkt 9:

»Billetutsalget kan lukkes 2 minutter før den for tog bestemte avgangstid«.

Kap. 2, punkt 26:

»De reisende maa i betimelig tid før togavgang ha indtat sine pladser i toget«.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 55 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 meddeles stadfæstelse paa den av Bodø bystyre i møte den 3 mars 1914 fattede beslutning om forandring i § 3 i det ved den Norske Regjerings resolution av 9 juni 1905 stadfæstede takstregulativ for benyttelse av byens offentlige brygger. 17 april.

Stortingsbeslutning *)[1]) om avgift til statskassen av apotekenes omsætning. 17 april.

*) Bekjendtgj. 27 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, (jfr. kongelig kundgjørelse av 12 juni, indtat i nr. 23, s. 235).

[1]) Se St. prp. nr. 1, indtægt, hovedp, VII, kap. 2, tit. 7, utgift, hovedp. VII, kap. 13, tit. 12 samt St. prp. nr. 60. Indst. S. nr. 131. St.tid. s. 779—780.

17 april. For budgetterminen 1 juli 1914—30 juni 1915 skal de, som har faat bevilling til at drive apotek, erlægge til statskassen en avgift av sin omsætning efter nedenstaaende regler:

§ 1.

A. For personlig privilegerte apotek:

1. De første kr. 10 000,00 av omsætningen skal være avgiftsfri.
2. Av restbeløpet fratrækkes 25 pct. for frie handelsvarer m. v.
3. Av den tiloversblevne omsætning beregnes følgende avgifter:

Av 1ste	kr. 5000,00	(eller dele derav)	1 pct.
» 2det	» 5000,00	—»—	2 »
» 3dje	» 5000,00	—»—	3 »
» 4de	» 5000,00	—»—	4 »
» 5te	» 5000,00	—»—	5 »
» 6te	» 5000,00	—»—	6 »
» 7de	» 5000,00	—»—	7 »
» overstigende omsætning			8 »

B. For salgbare apotek:

Der gjøres et fradrag i omsætningen av 1/3 — en tredjedel —, hvorefter avgift av den tilbakeværende del av omsætningen svares efter de under A 1—3 for de personlig privilegerte apotek gjældende regler.

§ 2. Til et apoteks omsætning regnes alle beløp, som er indkommet ved forhandling av varer, enten disse er gjenstand for apotekeres enehandel eller ikke. Dog blir ikke de beløp at medregne, som er indkommet for varer, som enten direkte eller gjennem mellemmænd forhandles til andre apotek.

Omsætning ved filialapotek og medikamentutsalg blir at beregne særskilt fra hovedapotek.

§ 3. Det departement, hvorunder medicinalvæsenet hører, kan helt eller delvis frafalde avgiften for apotekere, med hvem der er indgaat eller indgaaes overenskomst angaaende avstaaelse av salgbare apotekprivilegier.

Departementet kan likeledes helt eller delvis frafalde avgiften, hvor dens utredsel vilde falde særlig trykkende.

§ 4. Avgiftsbeløp paa mindre end kr. 10,00 opkræves ikke.

17 april. **Stortingsbeslutning** [1]) angaaende forskjellige foranstaltninger til motarbeidelse av tuberkulosen m. v.

---

[1]) Se St.prp. nr. 1, indtægtsbudgettets hovedp. VII, kap. 2, tit. 5 og 6, utgiftsbudgettets hovedp. VII, kap. 12. Indst. S. XXXXVI. St.tid. 768—777.

Der bevilgedes bl. a. løn for en overlæge for tuberkuløse

Stortingsbeslutning[1]) angaaende laanefond for haand- 17 april.
verk og mindre industri.

Stortingsbeslutning[2]) angaaende reisegodtgjørelse 18 april.
for jernbanepostekspeditørerne.

---

sygdomme (hovedp. VII, kap. 12, tit. 11) kr. 6000,00 med 2 alderstillæg à kr. 400,00 efter henholdsvis 5 og 10 aars tjeneste samt løn for direktører ved de nye tuberkulosesanatorier i Sætersdalen og Saltdalen (hovedp. VII, kap. 12, tit. 12) kr. 2400,00.

Videre besluttedes:

De tjenestemænd, som omhandles i ovenstaaende indstilling, maa finde sig i de forandringer ved pensionsvæsenets ordning, som statsmyndighetene maatte bestemme.

Av den regulerte løn for den oprettede stilling som overlæge for tuberkulosen avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse.

[1]) Se St.prp. nr. 47. Indst. S. nr. 178. St.tid. s. 803—808.

Beslutningen er saalydende:

For budgetterminen 1 juli 1914—30 juni 1915 bevilges under hovedpost VII, kap. 10, tit. 13, kr. 50 000, hvorav der kan ydes laan til fremme av haandverket og den mindre industri paa nedennævnte betingelser:

De indkomne avdrag og renter av de utbetalte laan tillægges kapitalen og kan benyttes til nye utlaan.

1. Laanene anvendes til anskaffelse av drifts- og arbeidsmaskiner, motorer eller kostbarere arbeidsredskaper, som ved sin konstruktion, arbeidsevne eller hensigtsmæssighet kan sætte laantageren istand til at utvide sin bedrift eller at anvende bedre arbeidsmetoder. Laan til betaling av allerede anskaffede maskiner m. v. tilstaaes ikke.
2. Laan ydes bare til selvstændige haandverkere og mindre industridrivende, som er norske statsborgere eller har været bosat i kommunen i mindst 5 aar, og som selv leder bedriften og godtgjør at være i besiddelse av den fornødne utdannelse i sit fag og av saadan personlig dygtighet, at de maa forutsættes at kunne nyttiggjøre sig laanet til bedriftens utvikling.
3. Laanet ydes med indtil $^{8}/_{10}$ av maskinenes anskaffelsesværdi, dog til enkelt laantager ikke over kr. 5000,00 og som regel ikke under kr. 300,00. Maskinenes installation og transmissioner medregnes ikke i anskaffelsesværdien.
4. Laanene henstaar avdragsfrit det første aar og tilbakebetales derefter i høist 8 aar med like store aarlige avdrag og forrentes med 4 pct. pr. aar og, hvis avdrag og renter ikke betales i rette tid, 6 pct. pr. aar i efterskudsrente fra forfaldsdagen.
5. Som sikkerhet for laanet med renter og omkostninger forlanges garanti (selvskyldnerkaution) av vedkommende kommune.
6. De nærmere forskrifter om laanenes utbetaling m. v. gives av vedkommende departement.

[2]) Se St.prp. nr. 23. Indst. S. nr. 106. St.tid. s. 813—814.

Beslutningen er saalydende:

20 april. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til forskjellige amtmænd, hvori bl. a. uttales følgende:

I de fleste amter, hvor regnskapsholdet for amtskommunen besørges av amtskassereren, er der bevilget ham en godtgjørelse herfor av amtskommunen. Godtgjørelsen er som regel bestemt saaledes, at amtskassereren faar en viss procent av den renteindtægt, som amtskommunen har av ledige midler, som amtskassereren midlertidig anbringer i bankindretninger. I enkelte tilfælde er amtskassererens andel i renteindtægten begrænset til et maksimumsbeløp, som den ikke kan overstige, i andre tilfælde gjælder ikke nogen saadan begrænsning.

Da amtskassereren til en viss grad har det i sin magt at regulere kassebeholdningen for de forskjellige kasser, som han har under sin forvaltning, kan det ikke ansees i sin orden, at han personlig er interessert i, at en enkelt kasse tilberegnes størst mulige renter. Dette gjælder i særlig grad i de amter, hvor fordeling av indvundne bankrenter finder sted efter et omtrentlig skjøn (jfr. departementets rundskrivelse av 3 november 1880).

Departementet henstiller derfor, at der træffes forføining til, at amtskassererens godtgjørelse for regnskapsholdet for eftertiden bestemmes til et fast aarlig beløp, saaledes at den ikke gjøres avhængig av den større eller mindre renteindtægt, som amtskommunen har.

21 april. **Stortingsbeslutning**[1]) angaaende fornyelsesfonds for Statsbanerne.

Reisegodtgjørelsen for de ved jernbanepostekspeditionerne ansatte tjenestemænd beregnes efter følgende regler:

Godtgjørelsen fastsættes til 45 øre for hver arbeidstime om natten, 25 øre for hver arbeidstime om dagen, 20 øre for hver hviletime om dagen utenfor landet og ellers 15 øre for hver hviletime om dagen samt 10 øre for hver hviletime om natten.

Som nattetimer regnes timerne fra kl. 10 aften til kl. 6 morgen.

Godtgjørelsen beregnes fra rutemæssig togavgang fra reisens utgangspunkt og til rutemæssig togankomst tilbake til dette.

Tidsrum av mindst ½ times varighet regnes som hel time; tidsrum av mindre end ½ times varighet medregnes ikke.

Ingen tjenestemand erholder tilsammen mer end kr. 60,00 pr. maaned i reisegodtgjørelse; dog skal der under alle omstændigheter beregnes fuld godtgjørelse for ekstraturer utenfor den for den paagjældende rute fastsatte ordinære tjeneste. Ingen funktionær, der utelukkende utfører reisetjeneste, erholder mindre end kr. 40,00 pr. maaned i reisegodtgjørelse.

[1]) Se St prp. nr. 92. Tillæg til indst. S. XIII A. St.tid. s. 914. Beslutningen er saalydende:

Stortingsbeslutning[1]) angaaende forandringer i lønsregulativet for toldopsynets tjenestemænd. 21 april.

Skrivelse fra Justisdepartementet til stiftamtmanden i Kristiania i anledning av et andragende fra Kristiania kommune om avgivelse av bestemmelse i henhold til § 7 i lov (nr. 1) av 16 juli 1907 for, at kommunens erhvervelse av en eiendom skal ske uten hinder av odelsret. 22 april.

Departementet meddeler, at der efter dets opfatning ikke er adgang til at træffe bestemmelse i henhold til den nævnte lovs § 7 om, at kommunens erhvervelse av en eiendom skal ske uten hinder av odelsret, efterat der er tinglyst skjøte paa eiendommen til kommunen. Der antages saaledes ikke at være lovlig adgang til at imøtekomme det foreliggende andragende.

Telegram*) fra Socialdepartementet til fiskeridirektøren, hvorefter Lofotopsynet skal hæves 23 dennes. 22 april.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av kjøbmand L. T. Gjendem ved gavebrev av 22 juni 1911 oprettede legat for fattige syke i Akerø herred og paa de under 14/15 juli 1913 utfærdigede statutter for dette legat. 23 april.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Georg Schildknecht Hoell og hustru Birgitte Jørgine Hoell, født Fabricius, ved testamente av 31 december 1870 oprettede legat til underholdning og opdragelse av fattige barn i Skien og paa de under 29 december 1913 utfærdigede statutter for dette legat. 23 april.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det ved beslutning av generalforsamling den 28 februar 1911 i Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab i Trondhjem (Trondhjems Museum) oprettede fond, »Det Trondhjemske 23 april.

Stortinget samtykker i, at der anordnes fornyelsesfond for hver enkelt statsbane ved aarlige avsætninger, beregnet overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 13 mars 1914.

*) Bekjendtgj. 17 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

[1]) Se St.prp. nr. 1, hovedp. X, kap. 2, tit. 1. Tillæg 2 til indst. S. XXXIII A. St.tid. s. 869—887.

Der besluttes bl. a.:

Lønsregulativet for toldvæsenets embeds- og bestillingsmænd av 10 mai 1912 forandres saaledes, at tiden for opnaaelse av alderstillæg for toldopsynsmænd av 1ste klasse bestemmes til 3, 6 og 9 aar (jfr. kgl. res. 31 mai 1912, indtat i Lovtid. 2den avd. 1912 s. 186—187).

23 april. Gavefond«, og paa de under 10 mars 1914 utfærdigede statutter for dette fond.

24 april. **Lov***) [1]) om forandring i lov om forberedende prøver ved Universitet av 9 juni 1903.

I. § 1 i lov om forberedende prøver ved Universitetet af 9 juni 1903 skal herefter lyde saaledes:

Før nogen student fremstiller sig til teologisk, juridisk, medicinsk, sproglig-historisk eller matematisk-naturvidenskabelig embedseksamen, maa han ha bestaat forberedende prøver i filosofi samt i latin, forsaavidt han ikke har bestaat prøven i latin ved artium. Teologiske studenter maa derhos ha bestaat forberedende prøver i hebraisk samt i græsk, forsaavidt de ikke har tat artium med græsk efter den gamle ordning. Medicinske studenter maa, forsaavidt de ikke har tat realartium, ha bestaat forberedende prøve i fysik.

II. Denne lov træder i kraft den 1 juli 1914, dog saaledes, at den ingen anvendelse faar like overfor studenter, som har paabegyndt sit medicinske studium før 1 juli 1914.

24 april. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Gloppens herred, Nordre Bergenhus amt, under 9 mars 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v.

24 april. **Kongelig resolution*****), hvorved den av Hurums herredsstyre i møte den 30 mars d. a. fastsatte vedtægt for lukning av utsalgssteder i Hurums herred stadfæstes — med en enkelt tilføielse — i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

24 april. **Kongelig resolution*****), hvorved den av Breviks bystyre i møte den 19 mars d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Brevik stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med et par forandringer.

---

*) Bekjendtgj. 27 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

**) Bekjendtgj. 27 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor vedtægten er indtat.

***) Bekjendtgj. 27 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

[1]) St.besl. 3 april. Se Ot.prp. nr. 12. Indst. O. nr. 13. St.tid., forh. i Ot. s. 14—15; i Lt. s. 2.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av § 1 i lov til forebyggelse av smughandel med alkoholiske drikke av 31 juli 1912 og i overensstemmelse med de av Yttre Sandsvær heredsstyre i møter 31 januar og 23 mars 1914 fattede beslutninger bestemmes, at bevertning med mat eller drikke i Tuft sogn av Yttre Sandsvær herred, Buskeruds amt, fra 1 juni 1914 indtil videre skal være gjenstand for bevilling det hele aar. 24 april.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av § 1 i lov til forebyggelse av smughandel med alkoholiske drikke av 31 juli 1912 og i overensstemmelse med den av Søkkelvens heredsstyre i møte 30 januar 1914 fattede beslutning bestemmes, at bevertning med mat eller drikke i Søkkelvens herred, Romdals amt, fra 1 juni d. a. indtil videre skal være gjenstand for bevilling det hele aar. 24 april.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 5, 3dje passus, i lov om kommunale slagtehus, kjøtkontrol m. v. av 27 juni 1892 (jfr. love av 6 august 1897 og 25 juli 1910) meddeles approbation paa de av Notoddens bystyre i møte den 24 mars 1914 fastsatte avgifter for undersøkelse og stempling av kjøt utenfor kontrolstationen og tider, til hvilke kontrol utenfor stationen skal kunne finde sted. 24 april.

Kongelig resolution*), hvorved det i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 § 3 omhandlede flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av paragraffens 3dje punktum for Sjaaks herred, Kristians amt, indtil videre til 100 ha. 24 april.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution*), hvorved det i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 § 3 omhandlede flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av paragraffens 3dje punktum for Bykle herred, Nedenes amt, indtil videre til 100 ha. 24 april.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution***), hvorved det i medhold av § 97 i lov om veivæsenet av 21 juni 1912 tillates det i henhold til samme lovs § 99 av amtstingene i Stavanger og Lister og Mandals amter opnævnte styre 24 april.

---

*) Bekjendtgj. 27 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

**) Bekjendtgj. 27 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor beslutningen av 24 mars er indtat.

***) Bekjendtgj. 27 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor den omhandlede strækning er beskrevet.

24 april. at bruke anden mands grund til driftevei samt hvile- og beitepladser under drivning av kreaturer paa strækningen fra Vaulabroen i Gjesdals herred, Stavanger amt, til Kvina ved Haahelleren paa grænsen mellem Lister og Mandals og Nedenes amter.

24 april. **Kongelig resolution***), hvorved bestemmes:

Istedenfor de under post 1 i kongelig resolution av 7 juli 1913 indtagne bestemmelser angaaende motorvognkjøring paa veien Otta—Grotliden—amtsgrænsen mot Romsdals og Nordre Bergenhus amter fastsættes i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, følgende, som gjældende indtil videre:

1 a) Kjøring med motorvogn er forbudt paa hovedveien mellem Otta og Grotliden og videre til Romsdals amtsgrænse mot Geiranger og Nordre Bergenhus amtsgrænse mot Stryn, undtagen forsaavidt kjøringen foregaar i fast rute efter vedkommende myndighets nærmere bestemmelse eller til de for rutegaaende motorvogner fastsatte tider.

b) Paa partiet forbi Byrebjergene maa kjørehastigheten ikke overskride 15 kilometer i timen.

24 april. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov om veivæsenet av 21 juni 1912 § 66, femte led, meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av Kristians amtsting i møte den 24 mars 1914 fattede beslutning om forandring av den i 1908 vedtagne veiplakat for Østre Slidre (hovedveien fra Fagernes i Nordre Aurdal gjennem Østre Slidre til Bygdin i Vang), forsaavidt angaar plakatens § 1:

»Under forutsætning av, at nærværende beslutning stadfæstes av Kongen i henhold til lov om veivæsenet av 21 juni 1912 § 66, 5te led, skal den av amtstinget i 1908 vedtagne veiplakat for Østre Slidre (hovedveien fra Fagernes i N. Aurdal gjennem Østre Slidre til Bygdin i Vang) dens § 1 herefter lyde saaledes:

§ 1. Til al lasskjørsel skal benyttes:

a) Kjærrer og 1-spændte firhjulede vogner med mindst 7,8 cm. (3″) felgbredde.

b) 2-spændte firhjulede vogner med mindst 10,4 cm. (4″) felgbredde.

Kjærrehjulene skal være mindst 90 cm. høie og de firhjulede vogners forhjul mindst 70 cm. høie. Undtat fra foranstaaende regler er kjøring av vand og til sæterbruk, avlings indkjørsel i hus samt kjøring av furage i løs tilstand, naar den

---

*) Bekjendtgj. 27 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

foregaar paa vogn med hjul, der har den i reglerne fastsatte felgbredde, uten hensyn til høiden«. 24 april.

Kongelig resolution *), hvorved der i henhold til skatte-lov for byene av 18 august 1911 § 6 meddeles stadfæstelse paa de av Bergens bystyre i møter den 30 januar og 6 april d. a. besluttede vedtægter om taksering til eiendomsskat av de faste eiendomme i kjøpstaden. 24 april.

Kongelig resolution, hvorved der oprettes et ulønnet konsulat i Oporto, henhørende under generalkonsulatet i Lissabon. 24 april.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 24 april.

I. Fra 1 juli 1914 at regne blir der for kjøpstaden og sognet Kristiansund at oprette et tredje-prestembede, hvis indehaver tillægges:
   1) kr. 1400,00 aarlig, som bidrag av Kristiansunds kommune;
   2) et bidrag av Kristiansund sogneprest paa kr. 400,00 aarlig mot at det bidrag, som det paahviler denne at utrede til den i prestegjeldet ansatte residerende kapellan, nedsættes fra kr. 1200,00 til kr. 800,00 aarlig;
   3) en kapital paa kr. 18 000,00 av det beløp, som er indkommet ved salg av den Kristiansund sogneprest tidligere tilliggende avlsgaard Nedre Frei; av denne kapital nyder tredjepresten den til enhver tid fastsatte embedsrente med fradrag av sedvanlig inkassationssalær;
   4) den nedenfor nævnte husleiegodtgjørelse.

   De under posterne 1, 2 og 4 nævnte beløp utbetales med en fjerdedel hvert kvartal.

II. Tredjepresten ansættes med forpligtelse til:
   a) at ta bolig i bydelen Nordlandet;
   b) at holde gudstjeneste i byen hver søn- og helligdag og — efter Trondhjems biskops nærmere bestemmelse — at delta med sognepresten i forberedelsen av konfirmanterne fra byen;
   c) efter biskopens nærmere bestemmelse at delta i de paa hverdage forefaldende kirkelige forretninger i byen og i det sognepresten paahvilende kontorarbeide;
   d) at føre særskilt kirkebok for bydelen Nordlandet, ifald dette maatte ansees ønskelig.

---

*) Bekjendtgj. 27 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor vedtægtene er indtat.

24 april. III. Efterat tredjeprestembedet er oprettet og kirken paa Nordlandet tat i bruk, blir der at holde høimesseguds-tjeneste i begge bykirker hver søn- og helligdag og desuten aftensang i den ene av dem paa de helligdage, da ingen av de øvrige prester forretter i Frei eller Grips annekser. Med biskopens samtykke kan dog aftensangen indstilles i sommermaanedene. Aftensangsgudstjenesterne fordeles saaledes mellem kirkerne, at av tre tjenester faar hovedkirken de to og Nordlandets kirke den tredje. Biskopen bemyndiges til at træffe bestemmelse om gudstjenesternes fordeling mellem prestene.

IV. Tredjeprestens husleiegodtgjørelse fastsættes i henhold til den geistlige lønningslov av 14 juli 1897 § 29, 2det led, indtil videre til kr. 500,00 aarlig overensstemmende med Kristiansunds bystyres beslutning av 26 juni 1913.

V. — — — —

24 april. **Kongelig resolution,** hvorved Jarlsberg og Larviks amtsting i medhold av landsformandskapslovens § 63 indtil videre tillates avholdt i slutten av februar eller begyndelsen av mars maaned, naar der ved berammelsen findes at være grund dertil.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles approbation paa de i generalforsamling den 24 januar 1914 vedtagne forandringer i §§ 4 og 19 i den ved høieste resolution av 22 juni 1894, jfr. høieste resolution av 25 mai 1900, approberte plan for Stange og Romedals Brandforsikringsindretning for Bygninger.

24 april. **Kongelig resolution***), hvorved den ved kongelig resolution av 18 december 1897 i henhold til § 83 i lov av 6 august 1897 om betaling for offentlige forretninger under post 2 givne bestemmelse forandres saaledes, at den faar følgende lydelse: »Skyss- og kostgodtgjørelse samt avholdelsessalær, der tilkommer en offentlig tjenestemand i henhold til lovens § 16 — bortset fra fogdernes og deres betjenters godtgjørelse for reiser til sage- og skattetingene samt den sorenskriverne og i tilfælde deres medhatte protokolførere tilkommende skyss- og kostgodtgjørelse i paternitetssaker — § 36, 46, 67, 122, 123 og 124 blir — utenfor tilfælde, hvor forretningen utføres av sætteembedsmænd — at føre til utgift i vedkommende sportelregnskap. Paa samme maate blir at forholde med den retstolker for reiser til og ophold under tinge tilkommende skyss- og kostgodtgjørelse«.

*) Jfr. rundskrivelse fra Finansdepartementet av 26 mai d. a.

Stortingsbeslutning[1]) bl. a. angaaende posttjenestemænds indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd. 24 april.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til generalsekretæren i Norges Farmaceutiske Forening om forstaaelsen av enkelte punkter i den ved kongelig plakat av 20 februar 1914 forandrede § 4 i plakat om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek: 24 april.

Den tidligere bestemmelse om, at en læge ikke kunde reiterere en recept paa f. eks. morfin mer end 3 ganger, er ophævet. Lægernes ret til at reiterere er utvidet til at gjælde et hvilketsomhelst antal ganger. Men baade recept og paategning taper sin gyldighet, naar de er et aar gamle.

Denne utvidelse av lægernes adgang til at reiterere recep ter paa sterktvirkende stoffer er skedd efter henstilling fra interessert faglig hold. Da den tidligere bestemmelse kunde omgaaes — enten ved at forskrive medikamentet i saa meget større kvantum eller ved at utfærdige flere recepter paa en gang, var der ingen grund til ikke at imøtekomme dette ønske

En recept, hvorpaa der er foreskrevet f. eks. morfin i en blanding, og mængden av morfin ikke overstiger maksimaldosen, kan ekspederes flere ganger i løpet av et aar uten fornyet paategning, medmindre lægen har indskrænket receptens gyldighet til kun at omfatte et bestemt antal ganger.

Dog maa en apoteker ansees berettiget til at negte utlevering av saadanne midler, naar det er ham vitterlig, at de ikke skal anvendes som lægemidler, men tvertimot misbrukes paa saadan maate, at de maa frembringe sykelige tilstande, jfr. skrivelse av 23 mars 1909, indtat i Lovtidende, angaaende utlevering av kokain og lignende midler.

Telegram fra Finansdepartementet til amtmanden i Lister og Mandals amt, hvori uttales, at en sparebank antages berettiget til ved indtægtsligningen at kræve fradrag for regnskapsført kursnedgang paa beholdning av værdipapirer, da pengeanbringelse hører til en 24 april.

---

[1]) Se St.prp. nr. ,1 hovedp. IX B, kap. 1. Indst. S. V (s. 3). St. tid. s. 1047—1077.

Beslutningen er for det paagjældende punkts vedkommende saalydende:

Stortingets beslutning av 25 juni 1896 angaaende posttjenestemænds indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd, dens post A, ændres for postekspeditørers vedkommende derhen, at indskuddene fra 1 juli 1914 indtil videre erlægges av dem, hvis samlede løn med alderstillæg er under kr. 1800,00 efter tarif III og for de øvrige efter tarif IV.

24 april- banks næring, se byskattelovens § 40 a og 38 d (landskattelovens § 50 a og § 44 d).

25 april. **Stortingsbeslutning** [1]) angaaende regler for amtsskoler, folkehøiskoler m. v.

---

[1]) Se St.prp. nr. 34. Indst. S. XXIV. St.tid. s. 1106—1135.

Beslutningen er saalydende:

Efternævnte paragraffer i reglerne for ordningen av amtsskoler samt folkehøiskoler og andre ungdomsskoler med statsunderstøttelse skal lyde som følger:

§ 2. Til amtsskoler ydes det tredobbelte av det beløp, som vedkommende amtsting maatte bevilge av amtskassen i samme øiemed paa betingelse av

a. at skolens ordning og undervisningsplan, naar den er vedtat av amtstinget, blir godkjendt av Kongen eller den, som han dertil har bemyndiget.

b. at skolen har mindst 20 elever, som fylder 17 aar inden 1 januar i skoleaaret. Hvis ved en igangværende amtsskole det gjennemsnitlige elevantal for 3 paa hinanden følgende aar er mindre end 20, ophører statsbidraget. Den nævnte aldersgrænse kan efter forslag av vedkommende amtsskolestyre nedsættes av amtstinget.

Vedkommende regjeringsdepartement kan paa andragende av amtsskolestyret gjøre undtagelse fra regelen i litra b om elevantallet.

§ 4. For at opnaa statsunderstøttelse maa en folkehøiskole eller privat ungdomsskole være godkjendt av Kirke- og Undervisningsdepartementet. Saadan godkjendelse gjælder skolens styrer. Bytter en statsunderstøttet skole styrer, maa denne derfor søke og opnaa godkjendelse.

Skal departementet kunne meddele en skole saadan godkjendelse, maa vedkommende skoles styrer som regel enten selv ha ledet en ungdomsskole i mindst to paa hinanden følgende vinterkurser eller ha været lærer ved en saadan skole i mindst 5 aar. I alle tilfælde kræves erklæringer, som departementet finder fyldestgjørende og betryggende, fra kyndige og paalidelige personer om, at styreren er vel skikket til at være leder for en skole for voksen ungdom.

§ 5. Som betingelse for at opnaa statsunderstøttelse opstilles forøvrig for folkehøiskolerne og de andre private ungdomsskoler som almindelige regler:

a. at skolens plan, som utvetydig maa betegne skolen som almendannende, beregnet paa voksen ungdom, godkjendes av Kirke- og Undervisningsdepartementet. Kurset maa vare mindst 24 skoleuker. Dog kan kursets længde av Kongen tillates nedsat til 22 uker.

b. at bestyrerens valg av lærere og disses lønninger likeledes godkjendes av nævnte departement. Opsigelse av godkjendte lærere blir straks med begrundelse at indberette til departementet.

c. at skolen er fast og holdes i eget eller leiet lokale av saadan størrelse og beskaffenhet og med saadant utstyr av undervisningsmateriel og inventar, som pædagogiske og sanitære hensyn tilsiger, og som Kirkedepartementet finder antagelig. Dispensation fra bestemmelsen om, at skolen skal være fast, kan gives av Kongen.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa 25 april. det av Gustav Olsen Løveskogen og hustru Anne

d. at skolen har mindst 20 elever, som fylder 17 aar inden 1 januar i skoleaaret. Denne aldersgrænse kan dog paa ansøkning nedsættes av Kongen med indtil 1 aar. Hvis ved en igangværende ungdomsskole det gjennemsnitlige elevantal for 3 paa hinanden følgende aar er mindre end 20, ophører statsbidraget. Fra denne sidste bestemmelse kan der dog i særegne tilfælde ved kongelig resolution gjøres undtagelser.

§ 7. Den bevilgning, som Stortinget har git til folkehøiskoler og andre private ungdomsskoler med lignende formaal, fordeles for hvert budgetaar av Kirke- og Undervisningsdepartementet efter følgende regler:

En statsunderstøttet folkehøiskole eller privat ungdomsskole tilstaaes av det offentlige:

a. et fast grundbidrag av kr. 1 400,00.

b. 4/9 av utgiftene til lærerlønningene (derunder timelærernes løn medregnet), forutsat at lønnen for en lærer i fuld post ikke er under kr. 1 300,00, for en lærerinde ikke under kr. 800,00. Statens bidrag til bestyrerens løn beregnes efter den ved hans skole ydede høieste lærerløn, dog mindst efter en løn av kr. 2 000,00 ved skoler, hvis elevantal er under 80, men mindst efter en løn av kr. 2 500,00, hvis elevantallet er høiere.

Statsbidrag i henhold til litr. a og b ydes paa betingelse av, at der ogsaa av vedkommende amt ydes et bidrag mindst svarende til 1/3 av statens; fra denne betingelse kan der dog av Kongen dispenseres.

c. et yderligere bidrag av kr. 10,00 for hver elev, som ved optagelsen har den for skolens elever fastsatte minimumsalder.

d. desuten yder staten et direkte bidrag, som blir at fordele av Kirke- og Undervisningsdepartementet mellem de skoler, som særlig maatte trænge det efter skolernes utgifter til lærerlønninger samt deres utstyr med lokaler, undervisningsmidler, inventar m. m.

Hvis en folkehøiskole eller privat ungdomsskole tilknyttes kortere sommerkurser for voksen ungdom, kan der av statsmidler tilstaaes et saadant kursus et bidrag lik det tredobbelte av, hvad amtet maatte bevilge samme.

§ 9. De i § 1 omhandlede skoler kan erholde bidrag av den aarlige bevilgning til stipendier for trængende elever saaledes:

a. det tredobbelte av, hvad amtstinget bevilger vedkommende skoler av amtskassen i samme øiemed indtil et beløp, som svarer til kr. 1,00 pr. skolesøkende elev pr. skolemaaned.

b. det dobbelte av, hvad der av amtskassen bevilges utover dette.

c. et direkte bidrag til stipendier for trængende elever, som hører hjemme i et andet amt end det, hvori vedkommende skole ligger. Dette bidrag fordeles av Kirkedepartementet mellem ansøkerne.

d. forsaavidt og i den utstrækning, som Stortinget dertil har git bevilgning, kan der direkte av statsmidler tilstaaes trængende elever av folkehøiskoler og andre private ungdomsskoler op-

25 april. Paalsdatter ved testamente av 30 oktober 1906 oprettede legat for trængende i Tjølling og paa de under 22 januar 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

25 april. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at ifølge en til Arbeidsdepartementet indløpet skrivelse av 26 f. m. fra Utenriksdepartementet har Kina tiltraadt den i Rom den 26 mai 1906 avsluttede hovedkonvention om verdenspostforeningen.

27 april. **Stortingsbeslutning** [1]) om bevilgning til Universitetet m. v.

27 april. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Abraham Korneliussen og hustru Andrea Hansdatter ved testamente av 23 juli 1902 oprettede legat for værdige trængende av Høvaag og paa de under 10 december 1913 utfærdigede statutter for dette legat.

27 april. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiania i anledning av en sak, om tilsynsutvalget ved en bys folkeskole har været berettiget til paa egen haand at gripe ind ved en disciplinærforseelse, som nogen elever av folkeskolen var mistænkt for at ha gjort sig skyldig i. Forseelsen var av et medlem av tilsynsutvalget anmeldt til utvalgets formand, som hadde sammenkaldt møte i tilsynsutvalget til behandling av saken uten nærmere at konferere med skolen om den.

Departementet uttaler, at tilsynsutvalgets maate at behandle nævnte sak paa efter departementets mening hverken har været heldig eller rigtig. Som av skoledirektøren bemerket maa til-

---

holdsstipendier efter departementets nærmere bestemmelse. Disse stipendier kan utdeles ogsaa til elever fra det amt, hvori vedkommende skole ligger.

De under a og b nævnte stipendiebeløp fordeles mellem skolernes elever av amtsskolestyret efter indstilling fra vedkommende bestyrer.

Som regel bør stipendierne ikke være over kr. 120,00.

De, som har mottat stipendium, er pligtige til at delta i hele det kursus, stipendiet gjælder, medmindre særlige omstændigheter er til hinder derfor; i saa fald reduceres stipendiebeløpet i et passende forhold.

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. V. kap. 2. Indst. S. XXI, St.tid. s. 1168–1201.

Der bevilgedes bl. a. gager til et professorat i krystallografi, mineralogi og petrografi (for dr. phil. Victor Goldschmidt), til et do. i religionshistorie, til docenturer i medicinsk bakteriologi, i politisk geografi, i fysisk geografi og i palæontologi og historisk geologi (det sidstnævnte for dr. O. Holtedahl), videre til en 3dje prosektor ved det anatomiske institut (indtil videre) og til en direktørstilling ved det meteorologiske institut.

synsutvalgets myndighet i saker av disciplinær art nemlig antages at være begrænset til en ret for utvalget til at gjøre henvendelser til skolens bestyrer, som vil ha at undersøke og behandle de enkelte tilfælde, og først naar saken er behandlet av bestyreren, kan utvalget gjøre henvendelse til skolestyret, om det er misfornøiet med bestyrerens behandlingsmaate og avgjørelse. Ret til direkte indgripen i en disciplinærsak kan ikke antages at tilkomme tilsynsutvalget. 27 april.

Stortingsbeslutning [1]) om nyt lønsregulativ ved Industriskolen i Kristiania. 29 april.

Stortingsbeslutning [2]) angaaende de høiere skolers budget. 30 april.

---

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. V, kap. 7. tit. 1. Indst. S. nr. 167. St.tid. s. 1266—1267.

I.

Fra 1 juli 1914 fastsættes følgende lønsregulativer og -satser for bestyrerinden, lærerpersonalet og materialforvaltersken ved den kvindelige industriskole i Kristiania:

1. For bestyrerinden: grundløn kr. 1 600,00 samt 4 alderstillæg paa kr. 200,00, 200,00, 100,00 og 100,00 efter 3, 6, 9 og 12 aars tjeneste.

Desforuten fri bolig, lys og brænde.

2. For lærerinden i tegneklassen: grundløn kr. 1 500,00 med alderstillæg som ovenfor.

3. For 1ste vævlærerinde: grundløn kr. 1 300,00 og alderstillæg som ovenfor.

4. For de almindelige lærerinder: grundløn kr. 1 100,00 og alderstillæg som ovenfor.

5. For materialforvaltersken: grundløn kr. 1 000,00 med alderstillæg paa kr. 200,00, 100,00, 100,00 og 100,00 efter 3, 6, 9 og 12 aars tjeneste.

For efternævnte lærere fastsættes følgende satser pr. ukentlig time:

For læreren i norsk	kr.	100,00
For læreren i regning	»	70,00
For lærerinden i bokholderi	»	80,00
For 2 tegnelærerinder i eftermiddagsskolen og for tegnelærerinden i avdelingene for finere haandarbeider	»	70,00
For lærerinden i kjolemodellering og dragtsøm pr. aar	»	1000,00

II.

De funktionærer med fast løn, der omhandles i denne ind stilling, maa finde sig i den ordning av deres pensionsforhold, som statsmagtene maatte bestemme.

Stortinget henstiller til regjeringen for næste Storting at forelægge forslag til regulativ for disse funktionærers indlemmelse i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd.

[2]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. V, indtægtsbudgettet kap. 2, utgiftsbudgettet kap. 4. Indst. S. XI, St.tid. s. 1274—1368.

30 april. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til amtmanden i Stavanger amt i anledning av en forespørsel om, hvorvidt amtsveistyret i henhold til den nye veilovs § 59, andet led, kan utfærdige bestemmelser, som paalægger de veiarbeidspligtige stykkehavere at avslaa ugræs paa vedkommende veistykke inden en viss frist, og om undlatelsen av at efterkomme saadan bestemmelse medfører strafansvar efter veilovens § 71.

Departementet uttaler, at det anser det her omhandlede spørsmaal noget tvilsomt. Departementet finder imidlertid at maatte lægge vegt paa, at den nævnte bestemmelse ikke er indkommet i den nye veilov av hensyn til veienes vedlikehold, men av hensyn til den store betydning, det vil ha for jordbruket saavidt mulig at hindre spredning av ugræs fra veiomraadet utover de tilstøtende jordeiendomme. Det er derfor tilbøielig til at anta, at veistykkehaverne ikke kan paalægges saadanne arbeider paa veiomraadet, der udelukkende tilsigter at hindre spredning av ugræs og ikke er paakrævet av hensyn til veivedlikeholdet.

Det maa vel ogsaa antages, at det vil være vanskelig at faa saadant arbeide helt tilfredsstillende utført, forsaavidt dette skal ske ved naturalarbeide av vedkommende veistykkehavere, likesom arbeidet kun vilde falde paa de veistykkehavere, hvis roder ligger paa de steder, hvor veien gaar i nærheten av dyrket mark, saaledes at derved vilde opstaa en litet begrundet ulikhet.

Under henvisning iøvrig til hvad der under debatten i Odelstinget 1912 (Ot. forh. for s. a. side 270) blev fremholdt med hensyn til heromhandlede bestemmelse i veilovens § 59, antar departementet, at det vil være rettest, at amtsveistyret, hvor der ikke er veivogtere, søker erhvervet fornøden bevilgning av vedkommende kommune og derefter ved anden leiet arbeidshjælp foranstalter utført de arbeider, som maatte være paakrævet for at hindre ugræssets spredning fra veiomraadet.

30 april. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til amtmanden i Nordre Trondhjems amt angaaende spørsmaalet om, hvorvidt der ved ny rodeinddeling av et herreds veier skal medtages de efter skattelovens § 8 matrikulerte anlæg og bedrifter.

Der besluttedes bl. a.:

Bestemmelsen i I, 2 i regulativet av 31 mai 1913 gives følgende tillæg:

dog skal for lærere, som er ansat før 1 juli 1913 og tidligere har faat del av et halvaar beregnet som fuldt halvaar, dette fremdeles ske ved beregningen av deres anciennitet (jfr. kongelig resolution av 10 juni 1913, indtat i Lovtid., 2den avd., s. a. pag. 214).

Departementet uttaler, at det er forutsætningen for den nye veilovs bestemmelser om veivedlikeholdets utførelse ved naturalarbeide, at veivedlikeholdet alene skal utlignes paa den matrikulerte jord, ikke paa verker og bruk m. v., som er matrikulert med kunstig skyld. 30 april.

Telegram fra Finansdepartementet til amtmanden i Nordre Trondhjems amt, hvori uttales, at en særskilt klagenævnds avgjørelse ikke blir at utlægge til eftersyn, da skatteloven ikke indeholder noget paabud herom. Efter landskattelovens § 93 (byskattelovens § 85), næstsidste led, skal underretning om avgjørelsen og de grunde, hvorpaa denne støttes, snarest mulig meddeles klageren. Lignende meddelelse bør tilstilles herredsstyret av hensyn til bestemmelsen i landsskattelovens § 125 (byskattelovens § 117). 30 april.

Plakat*) indeholdende forskrifter om ind- og utførsel av opium m. v. 1 mai.

I henhold til lov om ind- og utførsel av opium m. m. av 21 juni 1913 fastsættes følgende forskrifter angaaende ind- og utførsel av opium m. v.

§ 1. Indførsel og utførsel av raa opium maa kun finde sted gjennem Kristiania, Skien, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Trondhjems toldsteder.

§ 2. Utførsel av raa opium maa kun foregaa ved personer, som har faat tilladelse dertil av det departement, hvorunder det Civile Medicinalvæsen hører.

§ 3. Den, som utfører raa opium, skal over sin ind- og utførsel derav føre bok, hvori optegnes, hvilke mængder ind- og utføres, fra hvem indførselen har fundet sted, og til hvem varen er avhændet. Varen maa ikke utføres over andre toldsteder end de, hvor vedkommende utførselsberettigede driver sin forretning.

§ 4. Enhver forsendelse over 5 kilogram, som indeholder raa opium bestemt til utførsel, skal bære merke om indholdet.

§ 5. Saavel tilvirkning som ind- og utførsel av præparert opium er forbudt.

§ 6. De, som har tilladelse til at indføre og sælge alle slags gifter og apotekvarer, skal anmelde til det departement, hvorunder det Civile Medicinalvæsen henhører, hvis de agter at utføre:

a. Medicinsk opium.
b. Morfin og dets salter.
c. Kokain og dets salter.
d. Præparater, som indeholder mer end 0,20 pct. morfin eller

*) Bekjendtgj. 4 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

1 mai. mer end 0,10 pct. kokain (heri ogsaa indbefattet de saakaldte antiopiumsmedikamenter).

e. Heroin og dets salter og præparater, som indeholder mer end 0,10 pct. heroin.

f. Ethvert derivat av morfin, kokain og deres respektive salter og ethvert andet alkaloid av opium.

§ 7. Den, som indfører, sælger, distribuerer eller utfører de i foregaaende paragraf omhandlede stoffe, skal føre bok over de mængder, som indføres, sælges, distribueres eller utføres, med angivelse av til hvem varen er avhændet.

Dette gjælder dog ikke utlevering av saadanne stoffe fra apotek efter læges recept.

Utdrag av bøkerne skal paa forlangende meddeles vedkommende departement. Bøkerne skal fremlægges til eftersyn, naar det forlanges av nogen, som dertil er bemyndiget av departementet.

§ 8. Raa opium, medicinsk opium og de øvrige i § 6 nævnte stoffe maa ikke utføres til personer i fremmed land, uten at vedkommende har sikkerhet for, at disse personer har tilladelse av landets myndigheter til at indføre varerne.

§ 9.

a. Ved raa opium forstaaes: Den av sig selv størknede saft, som faaes av valmueplantens (Papaver somniferum) frugtkapsler, og som ikke har været underkastet anden behandling end den, som er nødvendig for indpakning og forsendelse.

b. Ved præparert opium forstaaes: Det produkt, som faaes av raa opium ved en række særlige behandlingsmaater (fornemmelig ved opløsning, fordampning, ristning og gjæring), der har til hensigt at omdanne den til et ekstrakt egnet til konsumering som nydelsesmiddel.

Herunder indgaar ogsaa cigarer, cigaretter og røktobakker, som er tilsat opium.

c. Ved medicinsk opium forstaaes: Raa opium, som har været ophetet til 60 centigrader og ikke indeholder mindre end 10 pct. morfin, hvad enten den er pulverisert, granulert, blandet med nøitrale stoffe eller ikke.

d. Ved morfin forstaaes: Det vigtigste alkaloid av opium, med den kemiske formel C_{17} H_{19} NO_3.

e. Ved kokain forstaaes: Det vigtigste alkaloid av Erythroxylon Coca, med formelen C_{17} H_{21} NO_4.

f. Ved heroin forstaaes: Diacetylmorfin med formelen C_{21} H_{23} NO_5.

§ 10. Overtrædelse av nærværende forskrifter straffes overensstemmende med den almindelige borgerlige straffelov.

Disse bestemmelser træder i kraft straks.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Jevnaker herred, Kristians amt, under 2 april 1914 fattede beslutning til vedtægt for herredet om salg av tobak til barn m. v. 1 mai.

Kongelig resolution**), hvorved bestemmes: 1 mai.

1. For den tid, jubilæumsutstillingen i indeværende aar varer, træffes en saadan midlertidig ordning, at de dele av utstillingens omraade, som ligger inden Aker grænser, med hensyn til politiforretningene, (derunder ogsaa indbefattet forkyndelser og meddelelser i saker angaaende forbrydelser og forseelser) skal henhøre under Kristiania politikammer.

2. Dommerforretningene i straffesaker i den del av Aker herred, som ligger inden jubilæumsutstillingens omraade, blir for det i post 1 nævnte tidsrum at utføre av Kristiania byret.

Kongelig resolution**), hvorved i medhold av § 1 i lov til forebyggelse av smughandel med alkoholiske drikke av 31 juli 1912 og i overensstemmelse med Time herredsstyres beslutning av 11 mars 1914 bestemmes, at bevertning med mat eller drikke inden Time herred, Stavanger amt, indtil videre fra 1 juni d. a. at regne det hele aar skal være gjenstand for bevilling. 1 mai.

Kongelig resolution***), hvorved den av Aals herredsstyre i møte den 7 april d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder inden Aals herred, Buskeruds amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre med ændret lydelse. 1 mai.

Kongelig resolution**), hvorved i medhold av lov angaaende jagt og fangst av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at det skal være forbudt inden Kristians amt at anvende haav, faldstok eller andre lignende indretninger — snare herfra undtat — til fangst av fuglevildt. 1 mai.

Denne bestemmelse, som træder i kraft straks, gjælder indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1918.

---

*) Bekjendtgj. 4 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor vedtægten er indtat.

**) Bekjendtgj. 4 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

***) Bekjendtgj. 4 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

1 mai. **Kongelig resolution** *), hvorved i medhold av lov angaaende jagt og fangst av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at elg skal være fredet det hele aar inden Kristians amt.

Denne bestemmelse gjælder indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1916.

1 mai. **Kongelig resolution** *), hvorved det i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 § 3 nævnte flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av paragraffens 3dje punktum for Landvigs herred, Nedenes amt, indtil videre til 100 ha.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

1 mai. **Kongelig resolution** *), hvorved det i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 § 3 nævnte flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av paragraffens 3dje punktum for Tingvolds herred, Romsdals amt, indtil videre til 100 ha.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

1 mai. **Kongelig resolution** **), hvorved i medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 fastsættes fiskeriregler for Søndre Smuksjø i Sels herred i Kristians amt.

1 mai. **Kongelig resolution** ***), hvorved bestemmes:

I. I medhold av lov av 12 juli 1848 om behandlingen av krabastømmer og bundtømmer meddeles approbation paa det av styret for Østre Slidres vasdrags fællesfløtningsforening, Østre Slidre herred, Kristians amt, under 31 mars 1914 vedtagne reglement for behandlingen av krabas- og bundtømmer i vasdraget.

II. At fællesfløtningsforeningens styre bemyndiges til i overensstemmelse med dette reglement at la det tømmer av ovennævnte slags, hvortil ingen eier inden den bestemte tid har meldt sig med legitimation for sin eiendomsret, anvende til fordel for vasdraget.

III. At styret har at foranstalte reglementet bekjendtgjort 2 ganger i hver av de 2 inden distriktet mest utbredte aviser, samt at paase, at reglementet stadig er opslaat paa tingstedene inden de herreder, hvorfra last fløtes i vasdraget.

IV. At der fra styret inden utgangen av juni maaned hvert aar

---

*) Bekjendtgj. 4 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

**) Bekjendtgj. 4 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor fiskeriregleme er indtat.

***) Bekjendtgj. 4 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor det i post I omhandlede reglement er indtat.

skal til Landbruksdepartementet indsendes en specifisert forklaring over de beløp, hvortil det i det sidst forløpne aar avhændede krabas- og bundtømmer er utbragt, med detaljert angivelse av de øiemed, hvortil disse beløp er blit anvendt. 1 mai.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av lov av 12 juli 1848 om behandlingen av krabas- og bundtømmer bestemmes, at § 4 i det ved kongelig resolution av 30 december 1909 approberte reglement for behandlingen av krabas- og bundtømmer i Gudbrandsdalslaagen med bielver i Kristians amt for fremtiden skal lyde saaledes: 1 mai.

»Enhver, der bevisliggjør sin ret til krabas- og bundtømmer, kan erholde sit utlevert mot refusion av de paa samme anvendte arbeidsomkostninger og andre utgifter. Ingen kan dog, medmindre han forøvrig beviser sin ret, forlange utlevert tømmer alene merket med herredsblinkerøks.«

Kongelig resolution**), hvorved i henhold til § 88 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896, § 1 i lov indeholdende adskillige bestemmelser om bygningsvæsenet m. v. av 17 juni 1869 samt §§ 65 og 66 i lov om brandvæsenet av 15 august 1908 bestemmes: 1 mai.

1. At den almindelige bygningslov og brandlov skal være gjældende for strøket Haug i Øvre Eker herred, Buskeruds amt.

2. At dette strøk samt det bygningsloven og brandloven underlagte strøk ved Haugsunds jernbanestation overgaar til egne kommuner i brand- og bygningsvæsenets anliggender.

3. At grænserne for disse brand- og bygningskommuner fastsættes overensstemmende med Øvre Eker herredsstyres beslutning i møte senest den 2 februar 1914.

Kongelig resolution***), hvorved i henhold til § 88 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 og § 65, jfr. § 66, i lov om brandvæsenet av 15 august 1908, bestemmes, at grænserne for Brønnøysunds brand- og bygningskommune i Brønnøy herred, Nordlands amt, utvides overensstemmende med den av Brønnøy herredsstyre i møte den 13 december 1913 vedtagne grænsebeskrivelse. 1 mai.

---

*) Bekjendtgj. 4 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

**) Bekjendtgj. 4 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor de i post 3 omhandlede grænser er beskrevet; (jfr. kgl. resol. 19 juni d. a., indtat i nr. 24, s. 265).

***) Bekjendtgj. 4 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor grænsebeskrivelsen er indtat.

1 mai. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896, jfr. § 7,4 i lov om bygningsvæsenet i Bergen av 19 april 1899, meddeles approbation paa den av Fløens og Solheimsvikens bygningsrepræsentantskap i møte den 14 januar 1914 og av Bergens bystyre i møte den 6 april 1914 vedtagne omregulering av Kronstadhøiden i Fløens og Solheimsvikens bygningskommune paa betingelse av, at det omregulerte strøk kun bebygges overensstemmende med de ved kongelig resolution av 1 mai 1906 stadfæstede forskrifter**) for villamæssig bebyggelse, forsaavidt angaar bygningenes avstand og høide.

1 mai. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, bestemmes:

1. Kjøring med motorvogn er indtil videre forbudt paa strækningen fra Myren til Skotfos av veiruten Skien—Skotfos.
2. Motorvognkjøring paa veien Dalen—Haukelid—amtsgrænsen mot Søndre Bergenhus amt er indtil videre forbudt, undtagen forsaavidt kjøringen foregaar i fast rute efter vedkommende myndighets nærmere bestemmelse eller til de for rutegaaende motorvogner fastsatte tider.
3. Foranstaaende bestemmelser gjælder ikke tohjulede motorcykler og trehjulede motorcykler, som er indrettet alene for én person.

1 mai. **Kongelig resolution***), hvorved i henhold til § 5, første led, i lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 Departementet for de Offentlige Arbeider bemyndiges til at avgjøre fremkomne andragender om tilladelse til paa en enkelt vei eller enkelte veier at benytte motorvogner med større bredde end 1,75 meter.

1 mai. **Kongelig resolution***), hvorved bestemmes:

I. Postreglementets kapitel III § 4 skal herefter lyde saaledes:

Postforsendelsers forside (adresseside) maa foruten frimerker kun indeholde angivelser av adressatens og avsenderens navn og adresse, forretning, fabrik- eller handelsmerke samt bemerkninger vedkommende befordringen, behandlingen o. lign. (som f. eks. forsendelsesvei, mottagelsesbevis, privat, haster, tilbake-

---

*) Bekjendtgj. 4 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.
**) Indtat i Lovtid. 1ste avd. nr. 17 (f. 1906) s. 242 flg.

sendelse o. s. v.). Derhos kan Poststyrelsen tillate, at der paaklæbes forsiden et velgjørenhetsmerke eller merke, som sælges til indtægt for almennyttige formaal, som av den er specielt approbert. 1 mai.

Postsakers bakside kan indeholde skrevne eller trykte bemerkninger og merker av forretningsmæssig indhold samt av Poststyrelsen specielt tillatte velgjørenhetsmerker eller merker, som sælges til indtægt for almennyttige formaal. Dog maa disse bemerkninger og merker ikke gjøre mulige avtryk av poststempler utydelige eller — for værdiposts vedkommende — kunne tjene til at skjule beskadigelser av omslaget.

For værdi- og rekommanderte forsendelser se desuten kap. XI § 8 flg. og kap. XII § 5.

For brevkort se kap. IV § 7.

For tidender og tidsskrifter se kap. VI § 16.

II. Nærværende bestemmelse træder i kraft straks.

Departementet for de Offentlige Arbeider bemyndiges til at træffe de nødvendige overgangsbestemmelser med hensyn til benyttelse av allerede trykte oplag av konvolutter, omslag og merker.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at de i Aalesund ansatte politibetjenter som uniform skal benytte: 1 mai.

1. Lue av mørkeblaat tøi. Foran det norske vaaben i forgyldt metal, omgit av en aapen ekekrans og under denne ordene: »Aalesunds politi«. Rundt luen en 15 mm. bred guldsnor.

   Til vinterbruk kan benyttes rundpullet bisam skindlue uten det for sommerluen bestemte merke.
2. Trøie av mørkeblaat tøi. Enkeltknappet med julf, opstaaende krave, paasydde skulderklaffer, i hvis øvre ende ved halskraven en løveknap. Som distinktioner derhos foran paa halskraven det norske vaaben (løve) samt paa skulderklaffene romertallet I.
3. Benklær av samme stof og farve som trøien og uten passepoiler.
4. Vinterkappe av mørkeblaat tøi. Dobbeltknappet med løveknapper, nedfaldende krave, skulderklaffer, sidelommer med klaffer, rygstrop med to over hverandre sittende løveknapper. Som distinktion romertallet I paa skulderklaffene.

   Om ønskes, kan benyttes vaar- eller høstkappe som vinterkappen, men av lettere stof.
5. Luetræk, regnkappe eller regnslag av sort gummi, oljetøi eller impregnert tøi.

1 mai. **Kongelig resolution***), hvorved bestemmes:

I. At det fra 1 juli d. a. overdrages de civile overøvrigheter efter foreløbig anstillet revision at anvise til utbetaling av statskassen følgende regninger:

1. Regninger fra lensmænd over skyss- og kostgodtgjørelse av statskassen i anledning av reiser:
   a. for at avholde valg paa forlikskommissærer med varamænd;
   b. til møter med formandskap eller repræsentantskap i anledning av mandtalsførelsen ved kommunevalg samt til bestyrelse av kommunevalg;
   c. til sammentræde med formandskap eller kommustyre til avgivelse av forslag paa og valg av lagrettemænd og domsmænd samt til uttagelse av retsvidner m. v.;
   d. til avholdelse av skattemøter;
   e. til møte ved de almindelige (sage- og skatte-) ting.
2. Regninger over utgifter, som paahviler statskassen i henhold til lov (nr. 1) av 4 mai 1901 om anmeldelse av reisende og fremmede, dens § 9 (utvisninger).

II. At de omhandlede utgifter anvises til utbetaling av specielle summer, som av Finansdepartementet i dette øiemed stilles til vedkommende oppebørselsbetjents disposition paa saadan maate, som nærmere er foreskrevet i kongelig resolution av 20 november 1837, post 1, for de deromhandlede utgifters vedkommende.

III. At det overdrages Revisionsdepartementet at foreskrive den form, hvori regnskapene over de omhandlede utgifter blir at avlægge, samt at besørge revisionen av disse regnskaper.

1 mai. **Kongelig resolution**, hvorved det i henhold til § 7 i lov angaaende utgivelse av en Lovtidende og bekjendtgjørelse av love m. v. av 1 april 1876 samt i forbindelse med de kongelige resolutioner av 10 januar 1877 og 5 april 1879 bestemmes:

Den i sidste punktum i kongelig resolution av 5 april 1879 indeholdte bestemmelse om, at vedkommende traktat blir i sedvanlig orden at opta i Lovtidendes 2den avdeling, ophæves, saaledes at de i resolutionen omhandlede traktater m. v. ikke indtages i denne avdeling, medmindre vedkommende departement saa bestemmer.

*) Jfr. rundskrivelse fra Justisdepartementet av 5 juni og fra Revisionsdepartementet av 17 juni d. a.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 1 mai.

1. At Justisdepartementet bemyndiges til at indkjøpe til embedsgaard for sorenskriveren i Nes sorenskriveri en tomt av eiendommen Kuskerud ved Sørumsanden, gnr. 46, bnr. 3 i Sørum, for 7000 kr. og et areal av Rebakkens havnehage, tilhørende Kristiania Tømmerdirektions eiendom Vestby, gnr. 46, bnr. 1, likeledes i Sørum, støtende til nævnte tomt, for kr. 1500,00.
2. At Justisdepartementet bemyndiges til at træffe de fornødne foranstaltninger til opførelse av et beboelseshus m. v. paa den nye embedsgaard.
3. At den til embedsgaard for sorenskriveren i Nes sorenskriveri indkjøpte eiendom Plogstad, gnr. 44, bnr. 1, av skyld m. 15,50, gnr. 42, bnr. 8, av skyld 14 øre, og gnr. 42, bnr. 9, av skyld 2 øre i Ullensaker tinglag, tillates stillet til auktion for at bortsælges overensstemmende med lov angaaende civile og militære embedsgaarder av 25 august 1848 paa vilkaar, som bestemmes av Justisdepartementet.
4. — — — — —
5. At proprieteten til den nye embedsgaard forbeholdes Oplysningsvæsenets Fond.
6. — — — — —

Kongelig resolution, hvorved Aker herredsstyres beslut- 1 mai.
ning i møte den 11 december 1913 om ændringer i de ved herredsstyrets beslutning av 22 november 1900, approbert ved høieste resolution av 25 mars 1901, vedtagne vedtægter for Aker Pensionskasse for Kommunale Tjenestemænd approberes i medhold av landsformandskapslovens § 39.

Kongelig resolution, hvorved der bl. a. anordnes en 1 mai.
kommission til at føre det særlige tilsyn med Smaalenene amtskommunes sindssykeasyl.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation 1 mai.
paa den i generalforsamling den 3 mars 1914 vedtagne forandring i § 15 i den ved høieste resolution av 16 september 1901, jfr. kongelige resolutioner av 16 april 1909 og 16 juni 1911, approberte plan for Hvaler gjensidige Brandforsikringsforening for Løsøre.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation 1 mai.
paa de i generalforsamling den 10 januar 1914 vedtagne forandringer i §§ 4 og 7 i den ved høieste resolution av 8 august 1893 approberte plan for Værdalens gjensidige Brandforsikringsforening for Løsøre.

1 mai. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles approbation paa de i generalforsamling den 10 januar 1914 vedtagne forandringer i §§ 4 og 7 i den ved høieste resolution av 8 august 1893, jfr. høieste resolution av 7 april 1904, approberte plan for Værdalens gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger.

1 mai. **Kongelig resolution**, hvorved der i henhold til lov av 8 juni 1907 angaaende tillæg til jernbaneloven av 12 august 1848 og 23 april 1898, jfr. kongelig resolution av 17 juni 1907, meddeles Kristiania kommune tilladelse til at anlægge og drive en ca. 7 km. lang provisorisk bruksbane fra Askims jernbanestation ved Smaalensbanen til Solbergfossen ved Glommen overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 1 mai 1914.

1 mai. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles stadfæstelse paa de av generalforsamlingen i det Norske Aktieselskap for Elektrokemisk Industri, Norsk Industrihypotekbank, den 26 mars 1914 vedtagne forandringer av §§ 9 og 10 i selskapets ved kongelig resolution av 18 juli 1913 stadfæstede love.

2 mai. **Stortingsbeslutning** [1]) angaaende arkivvæsenet.

2 mai. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiania i anledning av en forespørsel fra et by-skolestyre, om der er adgang til at paalægge overlæreren ved byens særskoler at utføre en del arbeide, som efter abnormskoleloven paaligger skolestyret. Det oplyses, at ved en av skolestyret tidligere truffet ordning har det været overlatt overlæreren at undersøke hvilke barn der omfattes av lovens (abnormskolelovens) bestemmelser, at indhente de fornødne oplysninger om disse barn samt at istandbringe de lovbestemte indberetninger til abnormskoledirektøren m. v.

Da der nu er ansat ny overlærer ved særskolerne, er der opstaat spørsmaal om, hvorvidt denne overlærer kan eller ved særskilt forbehold hadde kunnet tilpligtes at utføre det nævnte arbeide for sin overlærerlønn. Den forrige overlærer oplyses at ha hat ekstra godtgjørelse for utførelsen av det heromhandlede arbeide.

I anledning av denne sak uttaler departementet, at det er enig med skoledirektøren og skolestyret i, at overlæreren ved

---

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. V, kap. 10. Indst. S. nr. 153. St.tid. s. 1368—1379.

Der bevilgedes bl. a. gager til to nye amanuenser og en assistent ved Riksarkivet samt til en assistent ved Kristiania stiftsarkiv.

særskolerne som lærer ved folkeskolen ikke kan tilpligtes at utføre det arbeide, som her er nævnt. 2 mai.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Kristians amt, hvori meddeles, at der efter den nye landsskattelovs § 113 ikke antages at tilkomme en lensmand godtgjørelse for indfordring av personlige skatter for fremmede kommuner, naar kommunen oversender skattefordringen med begjæring kun om avholdelse av utpantning. 2 mai.

Da imidlertid en lensmand ikke antages berettiget til at vægre sig ved at motta skatyderens betaling, om saadan forinden utpantningens avholdelse maatte bli ham tilbudt (jfr. sportellovens § 128, 2det led), vil han formentlig i dette tilfælde kunne beregne sig den i skatteloven fastsatte godtgjørelse for indfordringen.

Stortingsbeslutning [1]) angaaende den tekniske høiskoles budget. 4 mai.

---

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. V, kap. 11. Indst. S. XXXII med tillæg. St.tid. s. 1380—1387.

Der besluttedes oprettet en lærerstilling i grundlag for elektroteknik og svakstrømsteknik (jfr. II, 1 c nedenfor), en ny assistentpost i maskinelementer samt vandkraftlaboratorium.

Videre besluttedes:

I.

Der fattes følgende bestemmelser om organisation av materialprøvningsanstalten ved den tekniske høiskole som gjældende indtil videre:

1. Materialprøvningsanstalten stilles under ledelse av en bestyrer og en direktion, bestaaende av 3 av høiskolens professorer.
2. De nærmere bestemmelser om bestyrerens og direktionens gjøremaal og om direktionsmedlemmenes valg og funktionstid fastsættes i en instruks, der approberes av Kirke- og Undervisningsdepartementet.
3. Departementet bemyndiges til efter nærmere forhandling med professorraadet at fastsætte bestyrerens og bestyrelsens godtgjørelse i det væsentlige overensstemmende med den i præmisserne antydede lønningsmaate.
4. Departementet bemyndiges til at fastsætte takster for prøvningen saavel ved materialprøvningsanstalten som ved de enkelte avdelinger efter forslag av professorraadet.
5. For specielle prøver, som utføres ved nogen avdeling utenfor materialprøvningsanstalten, og hvortil høiskolens apparater benyttes, erlægges til høiskolens kasse en tredjedel av prøveavgiften.

II.

For efternævnte stillinger ved den tekniske høiskole fastsættes følgende lønninger:

4 mai. **Stortingsbeslutning** [1]) om laan av Invalidefondet til folkehøiskolerne.

5 mai. **Stortingsbeslutning** [2]) om bevilgning til landbrukshøiskolen.

5 mai. **Deklaration** angaaende avskaffelse av konsulærjurisdiktion i den franske protektoratzone av Ma-

---

1. For lærerne a) i frihaandstegning, b) i beskrivende geometri, c) i grundlag for elektroteknik og svakstrømsteknik samt for d) docenten i jernets metallurgi kr. 3000,00 med 3 alderstillæg paa kr. 400,00 efter 3, 6 og 9 aar.

2. For maskinmesteren ved varmeanlægget kr. 2200,00 med 3 alderstillæg paa kr. 200,00 efter 3, 6 og 9 aar.

3. For kontorassistenten ved sekretariatet kr. 1000,00 med 3 alderstillæg paa kr. 100,00 efter 3, 6 og 9 aar.

III.

De tjenestemænd, som omhandles i ovenstaaende regulativ, maa finde sig i de forandringer ved pensionsvæsenets ordning, som statsmagtene maatte bestemme. Av den regulerte løn avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse.

Avsætningen sker efterhvert, som lønnen utbetales.

[1]) Se St. prp. nr. 45. Indst. S. nr. 166. St.tid. s. 1391—1393.

Beslutningen er saalydende:

I.

Stortinget gjev samtykke til, at der av Invalidefondet vert gjeve vidare laan til bygnader og til kjøp av jord for folkehøgskular og private ungdomsskular med til saman kr. 100 000,00 paa dei vilkor, som riksstyret hev sett upp i framlegget (St. prp. nr. 45).

II.

Det vert aa utreida upp til kr. 500,00 som tilskot til renta for laani, som folkehøgskularne her fær av Invalidefondet.

[2]) Se St. prp. nr. 1, utgiftsbudgettets hovedp. VIII, kap. 2, tit. 1—35, indtægtsbudgettets hovedp. VIII, kap. 1, tit. 10—11. Indst. S. XXVII. St.tid. s. 1463—1479.

Der bevilgedes bl. a. løn til en ny assistent i plantekultur og til en overlærer i anatomi og fysiologi m. v.

Videre besluttedes:

Stortinget samtykker i, at høiskolens nuværende overlærere gives titel av professor i den utstrækning og paa den maate, som departementet finder formaalstjenlig.

rokko og anvendelse paa zonen av norsk-franske overenskomster. 5 mai.

Déclaration.

Les soussignés, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, font d'un commun accord la déclaration suivante:

Prenant en considération les garanties d'égalité juridique, offertes aux étrangers par les tribunaux français du protectorat, le Gouvernement Norvégien renonce à réclamer pour ses consuls, ses ressortissants et ses établissements dans la zone française de l'Empire chérifien, tous droits et privilgèes issus du régime des capitulations.

Les traités et conventions de toute nature en vigueur entre la Norvège et la France s'étendent de plein droit, sauf clause contraire, à la zone française de l'Empire chérifien.

La présente déclaration produira effet dans les dix jours de sa date.

Fait en double, à Kristiania, le 5 mai 1914.

(s.) **Ihlen.**
(s.) **Salignac Fénelon.**

Oversættelse.

Deklaration.

Undertegnede, som er blit behørig bemyndigede av sine respektive regjeringer, er kommet overens om at avgi følgende deklaration:

I betragtning av de garantier for juridisk likhet, som bydes utlændingerne av de franske domstoler i protektoratet, gir den norske regjering avkald paa at kræve for sine konsuler, sine undersaatter og protegéer og sine bedrifter i den franske zone av Sherifens rike alle de rettigheter og privilegier, som utspringer av kapitulationernes bestemmelser.

De bestaaende traktater og konventioner av hvilkensomhelst slags mellem Norge og Frankrike utstrækkes med fuld retsvirkning, i mangel av anden bestemmelse, til at gjælde den franske zone av Sherifens rike.

Nærværende deklaration skal træde i kraft 10 dage efter dens datering.

Utfærdiget i to eksemplarer i Kristiania, den 5 mai 1914.

(s.) **Ihlen.**
(s.) **Salignac Fénelon.**

Oversættelsens rigtighet bekræftes.

Det kongelige Utenriksdepartement, Kristiania 5 mai 1914.

A. Scheel,
ekspeditionschef.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Jarlsberg og Larviks amt foranlediget ved en forespørsel fra et 6 mai.

6 mai. ligningsraad, hvori departementet uttaler, at det antar, at naar hvalfangeraktier efter byskattelovens § 15 (landskattelovens § 20), tredje og fjerde led, skatlægges paa aktieeiernes haand, blir ved indtægtsansættelsen for 1914/15 at medta utbytte, som er utbetalt til aktionærerne i løpet av aaret 1913, men derimot ikke utbytte, som utdeles i løpet av aaret 1914, uanset at dette utgjør vedkommende selskaps avkastning for 1913, jfr. bestemmelsen i byskattelovens § 55 (landskattelovens § 63), andet led, om pligt for disponenter for hvalfangerselskaper til inden utgangen av hvert aars januar maaned at tilstille ligningsnævnden (ligningsraadet) i aktieeiernes bostedsdistrikter bl. a. opgave over det i sidst forløpne aar utbetalte utbytte (jfr. departementets i Lovtidenden indtagne skrivelse av 6 februar 1913). Paa samme maate som det utdelte utbytte maa ogsaa skatlægges paa aktionærernes haand den øvrige del av selskapenes skattepligtige overskud, som ikke utdeles til aktionærerne, men henlægges til fonds o. l.

7 mai. **Stortingsbeslutning**[1]) om bevilgning til det civile veterinærvæsen.

7 mai. **Stortingsbeslutning**[2]) angaaende lønninger ved Veterinærinstituttet.

---

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. VIII, indtægtsbudgettets kap. 1, tit. 16, utgiftsbudgettets kap, 4, tit. 1—12. Indst. S. nr. 104. St. tid. s. 1554—1559.

Der besluttedes bl. a. oprettet en ny amtsdyrlægestilling i Finmarken og en statsdyrlægestilling i Tromsø stift.

[2]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. VIII, kap. 4,2 II a. Indst. S. nr. 129, St. tid. s. 1552—1554.

Beslutningen er saalydende:

I.

Fra 1 juli 1914 fastsættes følgende lønsregulativ for Veterinærinstitutets faste funktionærer og betjenter:

1.	Direktør, dr. Malm som institutets direktør aarlig godtgjørelse	kr. 1 000,00
2.	Serumavdelingens chef og professor ved institutet, løn	» 4 500,00
	med tre alderstillæg à kr. 500,00 efter 5, 10 og 15 aars tjeneste.	
	Dyrlæge H. Holth tilstaaes 1 alderstillæg fra 1 juli 1914 samt for terminen et yderligere tillæg av kr. 300,00.	
3.	1ste assistent, løn	» 2 400,00
4.	2den assistent, løn	» 1 000,00
5.	Bestyrer av den patologiske avdeling, løn . .	» 2 400,00
6.	Kontorist, — kasserer, løn	» 1 200,00
7.	Vaktmester ved staldene, løn	» 1 100,00
	med tre alderstillæg à kr. 200,00 efter 3, 6 og 9	

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av fru Marie Müller, født Prahl, ved testamente av 20 juli 1909 oprettede »Kaptein G. C. C. W. Prahls legat« for værdige trængende av embeds- og borgerklassen i Bergens by og stift samt paa de under 20 februar 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 7 mai.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder og lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Øvre Rendalens herred, Hedemarkens amt, den 3 november 1913 og 14 mars 1914 fattede beslutning til politivedtægter, som skal træde istedenfor de ved kongelig resolution av 28 september 1894 stadfæstede politivedtægter og den ved kongelig resolution av 25 februar 1911 stadfæstede vedtægt om dramatiske og andre offentlige forestillinger. 9 mai.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til lov av 17 juni 1869 om politivedtægter for rikets kjøpstæder meddeles stadfæstelse paa en av Aalesunds bystyre den 12 mars 1914 fattede beslutning om forandring i de ved kongelige resolutioner av 9 september 1910, 7 juli 1913 og 30 januar 1914 stadfæstede politivedtægter for byen. 9 mai.

Beslutningen gaar ut paa, at § 59 herefter skal lyde saaledes:

Feining foretages efter kl. 4 eftermiddag hver lørdag og hver dag før helligdage samt ellers, naar særegne omstændigheter gjør det nødvendig efter særlig paalæg av politiet.

Kongelig resolution***), hvorved den av Søndre Frons herredsstyre i møte den 20 april 1914 besluttede ved- 9 mai.

---

aars tjeneste. Vaktmester Nils Kristiansen tilstaaes samtlige alderstillæg fra 1 juli 1914.

8. Vaktmester ved hovedbygningen, løn . . . . » 1 200,00 med tre alderstillæg à kr. 200,00 efter 3, 6 og 9 aars tjeneste.

II.

De tjenestemænd, som omhandles i ovenstaaende regulativ med fast løn, maa finde sig i de forandringer ved pensionsvæsenets ordning, som statsmagtene maatte bestemme. Av den regulerte løn avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker, efterhvert som lønnen hæves.

Bestemmelsen gjøres ikke gjældende for direktør, dr. Malm, eller for 1ste og 2den assistent.

*) Bekjendtgj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor politivedtægtene er indtat.

**) Bekjendtgj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

***) Bekjendtgj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

9 mai. tægt for lukning av utsalgssteder i Søndre Frons herred, Kristians amt, stadfæstes i henhold til lov 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med et par forandringer.

9 mai. **Kongelig resolution***), hvorved den av Loms herredsstyre i møte den 12 mars 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Loms herred, Kristians amt, stadfæstes som gjældende indtil videre i henhold til lov av 25 juli 1913, dog med nogen forandringer.

9 mai. **Kongelig resolution***), hvorved den av Sundalens herredsstyre i møte den 24 februar d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Sundalens herred stadfæstes — med en enkelt tilføielse — i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

9 mai. **Kongelig resolution***), hvorved den av Skjørns herredsstyre i møte den 15 april 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Skjørns herred, Søndre Trondhjems amt, stadfæstes — med en enkelt tilføielse — i henhold til lov 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

9 mai. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Rollags herred i Buskeruds amt under 3 mars 1914 fattede beslutning om et tillæg til de ved kongelig resolution av 23 juli 1909 approberte sundhetsforskrifter for herredet.

9 mai. **Kongelig resolution*****), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa de av herredsstyret for Aadalens herred i Buskeruds amt under 29 november 1913 og 21 februar 1914 fattede beslutninger om almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden herredet.

9 mai. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Nordre Aurdals herred i Kristians amt i møte den 10 mars 1914

---

*) Bekjendtgj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

**) Bekjendtgj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor tillægget er indtat.

***) Bekjendtgj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor sundhetsforskriftene er indtat.

fattede beslutning om et tillæg til de ved kongelig resolution av 11 mai 1895 for herredet approberte sundhetsforskrifter. 9 mai.

Kongelig resolution*), hvorved det i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 § 3 nævnte flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av paragraffens 3dje punktum for Aa herred, Søndre Trondhjems amt, indtil videre til 100 ha. 9 mai.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution**), hvorved der i medhold av § 5 i lov om indskrænkninger i bruk av ild i skog og mark m. v. av 14 juli 1893, jfr. lov av 27 juli 1896, meddeles approbation paa de av herredsstyret for Engerdalens herred, Hedemarkens amt, i møte den 26 april 1913 vedtagne skogbrandsregler for herredet, dog med nogen forandringer. 9 mai.

Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 fastsættes fiskeriregler for alle vand, bækker og elver i Lunner herred, Kristians amt. 9 mai.

Kongelig resolution †), hvorved de ved høieste resolution av 19 februar 1897 i medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 fastsatte regler for den inden Modums herred liggende del av Tyri- og Holsfjorden samt Drammenselven forandres, forsaavidt § 2 angaar. 9 mai.

Kongelig resolution*), hvorved det uanset § 35 i lov om bygningsvæsenet i Kristiania av 26 mai 1899 tillates, at der opføres trækbygninger, laftet av planker av mindst 7 cm. tykkelse med pap og indvendig panel i ytter- og undervægger paa parceller av gnr. 148, bnr. 4, Rognerud, gnr. 144, bnr. 28, Høyenhall Have og gnr. 86, bnr. 6, V. Diesen i Ø. Aker (avmerket paa nogen under saken fremlagte karter) overensstemmende med andragendet og paa betingelse av, at husene i det væsentlige blir overensstemmende med den indsendte tegning merket: 9 mai.

»Hustype 2 familier.
Kristiania febr. 1914.
Erling Nielsen, Arkitekt«.

---

*) Bekjendtgj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
**) Bekjendtgj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor de approberte skogbrandsregler er indtat.
***) Bekjendtgj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor fiskerireglerne er indtat.
†) Bekjendtgj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor forandringen er indtat.

9 mai. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov om veivæsenet av 21 juni 1912 § 66, femte led, meddeles stadfæstelse paa den av Bratsbergs amtsting i møte den 17 mars 1914 fattede beslutning om regler for bruk av kjøreredskaper paa veiene i Eidanger herred, dog med en enkelt forandring.

De stadfæstede regler er saalydende:

§ 1. Til kjørsel av kalksten maa ikke brukes kjøreredskaper, hvis hjul har mindre felgbredde end 7,8 cm. Paa firehjulede vogner maa forhjulene ha en høide av mindst 65 cm. og bakhjulene 90 cm. Forhjulenes høide kan mindskes til 50 cm. og bakhjulenes til 65 cm., mot at felgbredden utvides til 10 cm.

§ 2. Lensmanden kan, hvor det gjælder midlertidig forsøksdrift, frita for ovennævnte bestemmelse.

§ 3. Veiplakaten træder i kraft 2 maaneder efter bekjendtgjørelsen.

Overtrædelse av disse bestemmelser straffes med bøter.

Det paaligger saavel veivæsenet som politiets betjenter at paase denne plakats nøiagtige overholdelse, og opfordres enhver anden, som maatte bemerke overtrædelse herav, til derom at gjøre anmeldelse for vedkommende lensmand.

9 mai. **Kongelig resolution,** hvorved nedenstaaende forslag til reglement for rektors og det Akademiske Kollegiums myndighetsomraade i henhold til universitetsloven av 9 oktober 1905, § 6, jfr. § 1, meddeles godkjendelse:

I.

Rektor.

Rektor repræsenterer Universitetet utad og fører det nærmere tilsyn med dets eiendomme og dets virksomhet. Navnlig har han, foruten at utøve den myndighet, som ved særskilte bestemmelser i lov eller reglement er ham tillagt,

a) at meddele til fakulteter, institutter, samlinger etc. resolutioner, departementsskrivelser og lignende i den utstrækning, hvori han ikke overlater dette til universitetssekretæren;
b) at indhente erklæringer fra fakulteter, institut- eller samlingsbestyrere eller andre av Universitetets tjenestemænd til bruk for kollegiet eller anden myndighet;
c) at underskrive alle fra Kollegiet utgaaende ekspeditioner, som ikke Kollegiet finder i sin helhet at burde underskrive;

*) Bekjendtgj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

d) at avgjøre spørsmaal om anskaffelser, reparationer, utbetalinger eller bortsalg, som ligger ind under Kollegiets myndighet, og hvor beløpet eller værdien ikke overstiger 200 kroner; 9 mai.
e) at tillate benyttelse av Universitetets lokaler, naar det ikke er til hinder for dets egen virksomhet, og naar ikke efter hans skjøn særegne tvil gjør sig gjældende. Dog undtages Universitetets nye aula fra denne raadighet;
f) at utfærdige de diplomer og testimonier, som ikke efter særskilt bestemmelse utfærdiges av anden myndighet;
g) midlertidig at konstituere samlingsbestyrere for en tid av indtil ca. 1 maaned;
h) at tilstede kortere utsættelse med tiltrædelse av underordnede poster ved Universitetet;
i) at bestemme tiden for nye universitetslæreres tiltrædelsesforelæsninger;
k) at tillate utsættelse med benyttelse av tilstaaede videnskabelige reisestipendier;
l) at gi tilladelse til at oppebære trangsstipendier ogsaa under ophold utenfor Kristiania, forsaavidt vedkommende legatstatutter gir adgang til saadan dispensation;
m) at autorisere og forsyne med Universitetets segl de for kollegiet, sekretariatet og fakulteterne bestemte embedsprotokoller i den utstrækning, hvori rektor anser dette nødvendig.

II.

Det Akademiske Kollegium.

Det Akademiske Kollegium leder Universitetets virksomhet og bestyrer dets eiendomme og øvrige formue. Det har foruten at utøve den myndighet, som ved særskilte bestemmelser i lov eller reglement er det tillagt, at fatte beslutning i alle universitetsanliggender, hvor avgjørelsen ikke enten er henlagt til nogen myndighet utenfor Universitetet eller til rektor, fakulteterne eller samlings- eller institutbestyrere.

Saaledes har det navnlig:

a) at avgi Universitetets aarsberetning;
b) at utarbeide forslag til universitetsbudget;
c) at besvare Statsrevisionens antegnelser til universitetsregnskapet;
d) at træffe fornøden forføining i tilfælde, hvor rektor ikke finder selv at kunne optræde som Universitetets representant;
e) at utdele stipendier og legatportioner av de kapitaler, som er skjænket Universitetet til videnskabelig bruk eller til

9 mai. hjælp for trængende studenter, saafremt utdelingsretten ikke er tillagt nogen anden myndighet;

f) at fatte beslutning om mottagelsen av gaver og legater til Universitetet;

g) at utøve Almanakforlaget;

h) i tvilstilfælde at avgjøre, hvem ledig løkkegodtgjørelse skal tilfalde.

9 mai. **Kongelig resolution,** hvorved bl. a. bestemmes, at gnr. 90, bnr. 2—7 og 9—14, Roem av samlet skyld mark 9,20 i Saude herred i Bratsbergs amt fra den tid, som av amtmanden bestemmes, overføres fra Nes sogn av Saude prestegjeld, Saude herred, lensmandsdistriktet og tinglag til Bø sogn og prestegjeld, herred, lensmandsdistriktet og tinglag.

9 mai. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes:

1. At Aure herred i Romsdals amt paa de av herredsstyret i møter den 15 februar og 28 november 1913 vedtagne vilkaar deles i to herreder, Aure herred, omfattende Aure sogn og Stemshaug herred, omfattende Stemshaug sogn.
2. At det overlates til amtmanden at bestemme tiden for delingens ikrafttræden.

9 mai. **Kongelig resolution,** hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamling den 16 mars 1914 vedtagne forandring i § 7 i den ved høieste resolution av 28 august 1902 approberte plan for Børsens gjensidige Brandforsikringsindretning for Løsøre.

11 mai. **Stortingsbeslutning***)[1]) angaaende avgifter til statskassen av brændevinstilvirkningen og til denne tilvirkning anvendt mais, durra eller rug, av ætylætertilvirkningen samt av øltilvirkningen.

Fra 1 juli 1914 skal til statskassen erlægges:

A. Avgift av brændevinstilvirkningen ved de almindelige brænderier efter følgende regler:

1. Avgiften erlægges med kr. 2,62 — to kroner og to og seksti øre — for hver liter, beregnet til 100 pct. alkoholstyrke.
2. Naar norsk brændevin, hvorav foranstaaende avgift er betalt, i partier paa 1 — en — hektoliter eller derover og med iagttagelse av de nærmere forskrifter med hensyn til kontrollen, som Finans- og Tolldepar-

*) Bekjendtgj. 16 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20 (jfr. kongelig kundgjørelse av 30 mars indtat i nr. 21, s. 195).

[1]) Se St. prp. nr. 6. Indst. S. XXXII. St.tid. s. 1700—1710.

tementet bestemmer, utføres til utlandet, blir avgiften 11 mai.
at tilbakebetale for raaspiritus med kr. 2,62 — to kroner og to og seksti øre —, for renset spiritus med kr. 2,64 — to kroner og fire og seksti øre — samt for til drik tilberedte destillata, hvortil har været anvendt fuldstændig renset spiritus, med kr. 2,67 — to kroner og syv og seksti øre — pr. liter av 100 pct. alkoholstyrke, naar andragende derom fremkommer inden to aar efter utførselen. Forat brændevin skal ansees som renset, maa det paa en saadan maate, som av Finans- og Tolddepartementet nærmere bestemmes, godtgjøres, at det efter skattelægningen har undergaat en fuldstændig rensningsproces med omdestillation.

3. Naar brændevin gjøres utjenlig til drik (denatureres), eller det paa anden fyldestgjørende maate findes garantert mot at bli anvendt til drik, kan Finans- og Tolddepartementet tillate, at det fritages for tilvirkningsavgiften paa samme maate som færdige destillata, der utføres til utlandet.

B. Avgift av mais, durra eller rug, hel eller formalt, som anvendes til brændevinstilvirkning ved de almindelige brænderier, efter følgende regler:

1. Av mais erlægges en avgift av 5 — fem — øre pr. kg.

   Naar et til den forbrukte mais svarende kvantum brændevin, beregnet efter et utbytte av 0,375 liter brændevin av 100 pct. alkoholstyrke av 1 kg. mais, utføres til utlandet inden 30 april i den anden tilvirkningstermin efter den, i hvilken maisen er anvendt, blir efter Finans- og Tolddepartementets nærmere bestemmelse den erlagte avgift at godtgjøre med 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter.

2. Av durra og rug erlægges paa samme maate, beregnet efter et utbytte av 0,30 liter brændevin av 100 pct. alkoholstyrke av 1 kg., en avgift av 4 — fire — øre pr. kg., og ved utførsel godtgjøres 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter.

C. Avgift av ætylætertilvirkningen erlægges med kr. 3,50 — tre kroner og femti øre — pr. kg. ætylæter, som tilvirkes. Naar ætylæter av indenlandsk tilvirkning denatureres, eller den paa anden fyldestgjørende maate findes at være garantert mot at bli anvendt til andet end teknisk bruk, kan Finans- og Tolddepartementet tillate, at den fritages for tilvirkningsavgift; ætylæterens eier har at erstatte omkostningene ved denatureringen og kontrollen dermed.

11 mai. D. Avgift av øltilvirkningen erlægges med følgende beløp for hver liter øl:

1. av øl, indeholdende indtil 2,25 vegtprocent alkohol, 2 — to — øre.
2. av øl, indeholdende over 2,25 indtil 3,75 vegtprocent alkohol, 8 — otte — øre.
3. av øl, indeholdende over 3,75 indtil 5,5 vegtprocent alkohol, 17 — sytten — øre.

11 mai. **Stortingsbeslutning** *) [1]) angaaende avgift til statskassen av jord, som i budgetterminen 1 juli 1914 til 30 juni 1915 anvendes til dyrkning av tobak.

Av jord, som i budgetterminen 1 juli 1914 til 30 juni 1915 anvendes til dyrkning av tobak, erlægges en avgift til statskassen av 14 øre pr. kvadratmeter, dog saaledes, at der av det av én dyrker paa én eiendom beplantede areal svares en avgift av mindst kr. 20,00. Avgiften paahviler den, som for egen regning dyrker eller ved andre lar dyrke tobak.

Ved utførsel til utlandet kan den erlagte avgift tilbakebetales; de nærmere regler herfor fastsættes av Finans- og Tolddepartementet.

11 mai. **Stortingsbeslutning** [2]) om bevilgning av lønninger til Salangens m. fl. lensmandsbestillinger.

11 mai. **Stortingsbeslutning** [3]) ang. lønninger m. v. vedkommende skattevæsenet.

---

*) Bekjendtgj. 16 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20 (jfr. kongelig kundgjørelse av 30 mai, indtat i nr. 21, s. 195).

[1]) Se St. prp. nr. 17. Indst. S. nr. 142. St.tid. s. 1710—1711.

[2]) Se St. prp. nr. 43. Indst. S. nr. 134. St.tid. s. 1713—1714.

Beslutningen er saalydende:

Stortinget samtykker i, at der fra 1 juli 1914 opføres som løn for efternævnte bestillingsmænd:

1. For lensmanden i det nye distrikt i Salangen . . . . kr. 1 100,00
2. For lensmanden i det nye distrikt i Bardu . . . . . » 1 100,00
3. For lensmanden i det nye distrikt i Tanen . . . . . » 1 400,00
4. For lensmanden i det nye distrikt i Berlevaag og Gamvik . . . . . » 1 100,00
5. For en underlensmand i Kjelvik . . . . . » 1 200,00

mot, at de for de nuværende udelte Salangen og Tanens lensmandsbestillinger for tiden bevilgede faste lønninger henholdsvis kr. 1 150,00 og kr. 1 400,00 bortfalder.

[3]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. X, indtægt kap. 4, tit. 4, utgift kap. 1, tit. 1—5. Indst. S. XXXIX B. St.tid. s. 1714—1717.

Der besluttedes bl. a.:

Stortingsbeslutning [1]) angaaende utgifter ved kontrollen med tilvirkning av brændevin m. v. 11 mai.

Stortingsbeslutning [2]) angaaende tilfældige utgifter ved toldvæsenet. 11 mai.

Stortingsbeslutning [3]) angaaende faste lønninger m. v. vedkommende toldvæsenet. 11 mai.

I.

Fuldmægtigen ved Kristiania skattefogedembede avlønnes med kr. 2 400,00 aarlig med to alderstillæg paa kr. 300,00 efter 3 og 6 aars tjeneste.

II.

For nedennævnte lensmænd i Romsdals amt opføres saadanne lønninger:

1. for lensmanden i Sund lensmandsdistrikt . . . . kr. 700,00
2. for lensmanden i Vaagø lensmandsdistrikt . . . . » 850,00

[1]) Se St. prp. nr. 13. Indst. S. nr. 119. St.tid. s. 1700.

Der besluttedes bl. a.:

1. De fast beskikkede kontrolører erholder foruten sin aarsløn en særskilt godtgjørelse av kr. 5,00 for hvert døgn, de gjør tjeneste, derunder indbefattet mellemkommende søndage og helligdage, paa hvilke brænderiets eller æterfabrikkens drift stanser.
2. Kontrolører, som uten at være fast beskikket gjør selvstændig tjeneste, erholder i løn kr. 10,00 pr. døgn paa samme maate beregnet som under forrige post anført.
3. Opsynsmænd, som gjør tjeneste under daglig tilsyn av en kontrolør, erholder i løn kr. 5,00 for hvert døgn de gjør tjeneste, herunder ikke indbefattet mellemkommende søndage og helligdage.

[2]) Se St.prp. nr. 1, hovedp. X, kap. 2, tit. 2, s. 75—127. Indst. S. XXXIII B. St.tid. s. 1679—1692.

Der besluttedes bl. a. oprettet en toldstation paa Melbo i Vesteraalen, toldopsyn i Lødingen og en grænsetoldstation ved Øvre Neiden under Kirkenes toldsted.

[3]) Se St.prp. nr. 1, hovedp. X, kap. 2, tit. 1. Indst. S. XXXIII A. St.tid. s. 1672—1679.

Der besluttedes bl. a.:

Stortinget samtykker i, at der fra 1 juli 1914 oprettes:

a. 1 toldkassererembede ved Sarpsborgs toldsted.
b. 1 toldkontrolørpost og 2 toldbetjentposter i det Søndenfjeldske grænsetolddistrikt.
c. 5 toldkontrolørposter, 2 toldbetjentposter, 3 toldassistentposter og 25 toldopsynsmandsposter 1 i Kristiania tolddistrikt.
d. 1 kontorchefpost og 2 kontoristposter ved distriktstoldinspektørens kontor, Kristiania.
e. 1 toldassistentpost i Larviks tolddistrikt.
f. 1 toldbetjentpost i Stavanger tolddistrikt.
g. 1 toldassistentpost I i Trondhjems tolddistrikt.

12 mai. **Stortingsbeslutning**[1]) angaaende statsraaders fritagelse for bestallingsgebyr.

13 mai. **Stortingsbeslutning**[2]) om lønninger til regjeringskontorerne m. v.

13 mai. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet:

Ifølge meddelelse fra det Schweiziske Forbundsraad har den britiske regjering besluttet for New-Zealands vedkommende at tiltræde den reviderte Bernkonvention angaaende beskyttelse av literære og kunstneriske verker, undertegnet i Berlin den 13 november 1908. Ved tiltrædelsen, som skal regnes fra 1 april 1914, har den britiske regjering med hjemmel i konventionens art. 27 tat samme forbehold vedrørende bestemmelserne i art. 18, som blev tat ved tilslutningen for Storbritanniens vedkommende. (Se Utenriksdepartementets tillægsmeddelelse av 16 november 1912, indtat i »Lovtidende« 2den avd. s. 565 og i »Overenskomster« nr. 9 for 1912).

13 mai. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Sarpsborgs vergeraad i anledning av en tvist mellem Sarpsborgs og Skiptvets vergeraad angaaende tilsyn med en av førstnævnte vergeraad besluttet bortsat, i Skiptvet anbragt gut.

Herom bemerker departementet:

§ 24 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 maa efter departementets mening være saaledes at forstaa, at det paaligger et vergeraad at føre tilsyn med de barn, det har besluttet bortsat enten ved et av vergeraadets egne medlemmer eller ved andre dertil skikkede og villige mænd eller kvinder, det sidste navnlig (av praktiske grunde) hvor barnet er bortsat i en anden kommune. Er der i sidste tilfælde ingen dertil villig skikket person, kan vergeraadet paa

---

[1]) Se St.prp. nr, 87. Indst. S. nr. 169. St.tid. s. 1732.

Beslutningen er saalydende:

Stortinget samtykker i, at de gjældende bestemmelser om erlæggelse av gebyr for embedsbestallinger forandres saaledes, at Statsraadets medlemmer fritages for at erlægge nævnte gebyr.

[2]) Se St.prp. nr. 1, utgiftsbudgettets hovedp. III, kap. 1, tit. 1—4, kap. 2, tit. 1—4, 6—7 og kap. 3. Indst. S. XXXIV. St.tid. s. 1748—1770.

Der bevilgedes bl. a. gage til 2 byraachefsembeder i Utenriksdepartementets sjøfartsavdeling (istedetfor de tidligere konsulentstillinger), videre til en ny byraachef i Kirkedepartementet (skoleavdelingen), til 2 nye sekretærer i Justisdepartementet, til en sekretær og en assistent i Socialdepartementet (Medicinalavdelingen), til en ekspeditionschef, en byraachef, 2 sekretærer og en assistent i Arbeidsdepartementet samt til en sekretær i Poststyrelsen.

det sted, hvor barnet er bortsat, opnævne en mand eller kvinde dertil. Men forutsætningen for, at saadan opnævnelse skal finde sted, maa være, at vergeraadet, som har bortsat barnet, av en eller anden grund finder dette nødvendig og derfor i den anledning henvender sig til det andet vergeraad med anmodning om at foreta opnævnelsen. Det er det første vergeraad, som har at ta initiativet i saa henseende, ikke vergeraadet paa det sted, hvor barnet er bortsat, idet det er det første vergeraad, som efter nævnte §'s led 1 har ansvaret for, at et bortsat barn behandles ordentlig, og som pligter at søke raadet bod paa mulige mangler. 13 mai.

I nærværende tilfælde har Sarpsborg vergeraad opnævnet et av sine medlemmer til at førc det omhandlede tilsyn. Efter uttalelse fra vergeraadets formand maa dette tilsyn ansees for tilfredsstillende. Der er heller ikke i sakens dokumenter anført noget, som skulde tyde paa det motsatte.

Under disse forhold og overensstemmende med departementets forstaaelse av forannævnte lovparagraf finder man derfor, at Skiptvets vergeraad har været uberettiget til paa egen haand at opnævne særskilt tilsyn med den omhandlede gut.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Trondhjem om retten til husleien av en bortleiet lærerbolig. 13 mai.

I anledning av denne sak uttaler departementet, at det antar, at leieindtægten av den omhandlede lærerbolig tilkommer læreren, da det er oplyst, at lærerboligen tilligger den post, som vedkommende lærer indehar, og boligen er bestemt for kredsens lærer.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Hølands herred, Akershus amt, under 25 april 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v. 14 mai.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Grue herred, Hedemarkens amt, under 31 mars 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v. 14 mai.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse — med en enkelt forandring — paa en av 14 mai.

*) Bekjendtgj. 16 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20, hvor vedtægten er indtat.

14 mai. herredsstyret for Hens herred, Romsdals amt, under 28 mars 1914 fattet beslutning til vedtægt for herredet om salg av tobak til barn m. v.

14 mai. **Kongelig resolution***), hvorved fastsættes:

1) Bestemmelserne i lov av 25 februar 1899 om overformynderiet i Kristiania m. v., jfr. tillægslov av 22 mai 1908, gives med hjemmel i samme lovs § 9 anvendelse i Bergen fra 1 juli 1914.
2) I henhold til samme lovs § 3 meddeles stadfæstelse paa Bergens bystyres beslutning av 30 januar 1914 om løn for overformynderiets formand.
3) Den i lovens § 3 omhandlede forvaltningsavgift av de under overformynderiet staaende midler bestemmes indtil videre til 3 procent av de avgiftspligtige midlers avkastning i regnskapsaaret.
4) Et fremlagt, i henhold til lovens §§ 2, 5, 7 og 8 utarbeidet utkast til reglement for Bergens overformynderi stadfæstes, dog saaledes, at reglementets bestemmelser om fællesforvaltning først træder i kraft, naar det ved beslutning av magistrat og formandskap med kongelig stadfæstelse er bestemt, at saadan forvaltning skal indføres.
5) Reskript av 18 januar 1799 om utredelse av 100 rdlr. aarlig av de umyndiges midler i Bergen til avlønning av en fuldmægtig for overformynderiet ophæves fra den dag, den nye ordning av overformynderiet træder i kraft.

Det i post 4 omhandlede reglement er saalydende:

§ 1. Overformynderiets formand har at stille en av magistrat og formandskap bestemt kaution, der ikke maa være under kr. 10 000,00.

Formanden ansættes med en gjensidig opsigelsesfrist av 3 maaneder.

Han er undergit de for Bergens kommunes tjenestemænd til enhver tid gjældende pensionsvedtægter.

§ 2. Magistraten er bemyndiget til:

a) ved indtrædende ledighet i formandsstillingen at besørge samme midlertidig bestyret ved en av magistraten konstituert;
b) at meddele formanden tjenestefrihet og under samme beskikke stedfortræder for ham, og
c) ellers at beskikke stedfortræder for formanden, hvor denne

---

*) Bekjendtgj. 16 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20, forsaavidt angaar posterne 1 og 5.

paa grund av ugildhet eller andet forfald er hindret fra 14 mai.
at tjenstgjøre.

Magistraten har at avgi indberetning om de i henhold hertil trufne forføininger til formandskapet og Justisdepartementet.

Skal formanden meddeles tjenestefrihet for et længere tidsrum end tre maaneder, tilkommer avgjørelsen likesom beskikkelse av stedfortræder magistrat og formandskap med approbation av Justisdepartementet.

Hvis begge de valgte overformyndere har forfald, eller hvis en valgt overformynders forfald kan forutsees at ville bli av varighet, bør der foranlediges valgt en eller to midlertidige overformyndere av magistrat og formandskap.

§ 3. Overformynderne holder som regel møte hver uke. Ekstraordinære møter avholdes derhos efter formandens berammelse, naar omstændighetene maatte gjøre det paakrævet.

§ 4. Formanden har at forberede og foredrage i møterne de indkomne saker, der efter lov av 25 februar 1899 § 2 skal behandles av det samlede overformynderi, samt at fremlægge til underskrift de dokumenter, der skal forsynes med prohibitivpaategning. I de ordinære møter skal derhos foreligge opgave over beholdninger i banker og kontante midler ved møtetiden.

Forat gyldig beslutning skal kunne fattes, maa formanden og den ene av de valgte overformyedere være tilstede og være enige. Samtlige beslutninger indføres i overformynderiets forhandlingsprotokol, der ved hvert møtes slutning underskrives av de møtende.

Formanden har snarest mulig at ekspedere de i møtet fattede beslutninger.

§ 5. Obligationer, gjældsbrev, aktiebrev og andre værdipapirer, tilhørende de under overformynderiet bestyrede midler, blir, forsaavidt de ikke er utstedt eller transportert til overmynderiet selv eller dets fællesmasse, eller av rette vedkommende ved paategning er stillet til overformynderiets disposition, at forsyne med paategning om, at de ikke kan disponeres uten overformynderiets samtykke (prohibitivpaategning).

Saadan paategning og enhver senere paategning, hvorved der foretages nogen disposition over vedkommende dokument, skal være underskrevet av de valgte overformyndere eller i forfaldstilfælde av en av disse sammen med formanden. Dog er en av overformynderne sammen med formanden altid bemyndiget til at anvise paa og kvittere for uttagelsen av de i banker indestaaende midler.

§ 6. Utbetalinger av overformynderiets kasse anvises av formanden. Forinden nogen ind- eller utbetaling finder sted, skal beløpet være bokført paa bokholderiets kassakonto. Ved kontortidens utløp skal det daglig paasees, at kasseboken stem-

14 mai. mer med bokholderiets kassakonto, og at kassebeholdningen stemmer med kassebokens utvisende. Kassebeholdningens beløp blir med formandens underskrift at notere i en dertil indrettet bok, der gjennemgaaes av den fungerende revisor.

Hvad kassebeholdningen maatte overstige kr. 1000,00, bør som regel inden kontortidens utløp indsættes i en bank.

§ 7. Revisoren, der antages og avskediges av magistrat og formandskap, har at utføre den revisionsmæssige gjennemgaaelse av kasseboken med bilag og bokholderiets bøker saa betids, at som regel alle posteringer efter en ukes forløp er gjennemgaat og avmerket.

Revisoren har at notere alle forefundne feil og saadanne bemerkninger, som bøkernes og bilagenes gjennemgaaelse maatte gi ham anledning til, i en dertil indrettet protokol, hvori likeledes vedkommendes besvarelse av hvert enkelt notat snarest mulig blir at indføre.

§ 8. Til fyldestgjørelse av det de valgte overformyndere ved lov av 25 februar 1899 § 2 paahvilende tilsyn med formandens forvaltning bør de til ubestemte tider foreta eftersyn av regnskapsbøkerne, mindst en gang hver maaned revidere kassebeholdningen og mindst en gang aarlig efterse, at fællesmassens værdipapirer er tilstede. Derhos bør de mindst en gang hver maaned gjennemgaa revisorens notatprotokol og derom gi denne paategning. Om den stedfundne revision, eftersyn og gjennemgaaelse gjøres tilførsel i forhandlingsprotokollen.

Forsaavidt de valgte overformyndere skulde forefinde misligheter ved forvaltningen eller anse forandringer ved samme paakrævet, som formanden ikke er villig til at gjennemføre eller søke gjennemført, har de derom at avgi indberetning til magistraten.

§ 9. Naar fællesforvaltning indføres, kan de under denne hørende midler i den utstrækning, hvori det ansees ønskelig av hensyn til en let realisation, anbringes:

a. ved indskud i Norges Bank, i autorisert sparebank eller i andre bankindretninger i Bergen, som magistraten i forening med det samlede overformynderi bestemmer;
b. i obligationer, utstedt av den Norske Stat, av Norges Hypotekbank, av norske kommuner eller av kreditforeninger, hvis statutter er stadfæstet av Kongen eller den, han dertil bemyndiger;
c. i aktier i Norges Bank.

§ 10. Fællesmassens midler blir at utbetale, naar grunden til overformynderiets forvaltning ophører.

Overformynderiet er berettiget til, naar øieblikkelig utbetaling vilde falde ubeleilig, at beholde beløp av mindst 1000

kroner i tre maaneder og mindst 10 000 kr. i seks maaneder, 14 mai.
efterat ophørsgrunden er blit overformynderiet bekjendt.

For utbetaling ifølge beslutning, fattet i henhold til lov av 28 september 1857 § 14, lifr. f., regnes fristen fra beslutningen eller i tilfælde fra overøvrighetens avgjørelse.

§ 11. Fremkommer begjæring fra rette vedkommende om fortsat forvaltning av mindreaariges under fællesmassen henhørende midler, maa begjæringen ikke avslaaes, og er overformynderiet forpligtet til at fortsætte forvaltningen indtil vedkommendes fyldte 25de aar, om saa forlanges.

§ 12. Overformynderiet kan med samtykke av magistraten og det samlede overformynderi for hvert enkelt tilfælde overta til bestyrelse og i tilfælde inddra under fællesforvaltning andre midler end de, som overformynderiet efter lovgivningen pligter at forvalte, naar forvaltningen er beregnet paa længere varighet (saaledes paa en persons levetid), og vedkommende midler enten er uten personlig eier eller eies av en institution, som virker i almennyttig øiemed, eller eieren enten paa bindende maate er berøvet dispositionsretten over midlerne eller selv overlater dem til overformynderiet til forvaltning med erklæring om ikke at ville forføie over dem uten overformynderiets samtykke, testamentariske forføininger dog undtat. Uttages midler som sidstnævnte av overformynderiet i strid med vedtat erklæring, skal overformynderiet være berettiget til en utbetalingsfrist av indtil 2 aar, hvis midlene er indtat i fællesmassen.

De midler, som saaledes er overtat til bestyrelse av overformynderiet, indføres i den store rulle og blir med hensyn til forvaltning, regnskapsavlæggelse og revision at behandle som umyndiges midler.

Endelig skal overformynderi-revisionen, som for hvert enkelt tilfælde meddeles underretning av magistraten, over de her omhandlede midler føre en særskilt fortegnelse.

Kongelig resolution*), hvorved den av Øvre Eker her- 14 mai.
redsstyre i møte den 6 april d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder inden Øvre Eker herred, Buskeruds amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med nogen forandringer.

Kongelig resolution*), hvorved den av Stenkjær bystyre 14 mai.
i møte den 14 oktober 1913 og 20 april 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Stenkjær stad-

*) Bekjendtgj. 16 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

14 mai. fæstes i henhold til lov 20 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med et par forandringer.

14 mai. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Etnedalens herred i Kristians amt i møte den 4 mars 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 11 mai 1895 approberte sundhetsforskrifter.

14 mai. **Kongelig resolution****), hvorved bestemmes:

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Evje herred i Nedenes amt under 23 september 1913 fattede beslutning om nye almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden herredet.

II. De ved kongelig resolution av 2 november 1867 approberte sundhetsforskrifter ophæves for Evje herreds vedkommende fra den tid, nærværende sundhetsforskrifter træder i kraft.

14 mai. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Kviteseids herred i Bratsbergs amt under 3 mars 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelige resolutioner av 30 september 1889 og 10 januar 1903 approberte sundhetsforskrifter.

14 mai. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Surendalens herred i Romsdals amt under 23 februar 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 6 december 1890 approberte sundhetsforskrifter, dog med en enkelt forandring.

14 mai. **Kongelig resolution*****), hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 23, jfr. § 27, meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av de av Rena

---

*) Bekjendtgj. 16 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20, hvor tillægget er indtat.

**) Bekjendtgj. 16 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20, hvor de approberte nye sundhetsforskrifter er indtat.

***) Bekjendtgj. 16 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20, hvor forskriftene er indtat.

bygningsrepræsentantskap i møte senest den 26 mars 1914 vedtagne forskrifter for brandvernet i Rena brand- og bygningskommune. 14 mai.

Kongelig resolution*), hvorved i henhold til § 88 i den almindelige bygningslov av 27 juli 1896 bestemmes, at nævnte lov skal være gjældende for strandstedet Sundalsøren i Sundalens herred, Romsdals amt, indenfor de av herredsstyret i møte senest den 21 mars 1914 vedtagne grænser. 14 mai.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamling den 27 december 1913 vedtagne forandring i § 20 i den ved kongelig resolution av 16 oktober 1911 approberte plan for Hemsedals Brandkasse. 14 mai.

Kongelig resolution, hvorved rikets bestyrelse under Kongens forestaaende reise til Trondhjem i henhold til grundlovens § 13 overdrages til Statsraadet, som ogsaa bemyndiges til at anordne, hvorledes der i forfaldstilfælde skal forholdes med bestyrelsen av de forskjellige regjeringsdepartementer. 14 mai.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Nedenes amt, hvori paa forespørsel om, hvorvidt der blir at beregne gebyr, naar en byfoged eller en lensmand til bruk ved ansøkning om fri sakførsel meddeler troværdighetsattest for personer, som attesterer ansøkerens uformuenhet, uttales, at departementet antar, at saadan attest blir at utfærdige uten betaling efter sportellovens § 80 næstsidste og § 143 tredjesidste led. 16 mai.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til en distriktslæge, hvori paa en forespørsel om varigheten av isolation efter difteri uttales, at naar samtlige symptomer er svundet, og en bakteriologisk prøve av patienten er foretat med negativt resultat, maa man kunne hæve isolationen for patientens vedkommende. Med hensyn til kommunikation mellem gaardens befolkning og andre mennesker bemerkes, at forsaavidt der skal begynde melkesalg derfra, naar isolationen hæves, bør den bakteriologiske undersøkelse ogsaa utstrækkes til den øvrige befolkning paa gaarden. Hvis der blandt disse findes nogen smittebærer, maa man paase, at denne ikke kommer i nogen direkte eller indirekte berøring med melkeutsalget. 18 mai.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av frøken Aagot Handberg ved testamente av 26 mai 1906 22 mai.

*) Bekjendtgj. 16 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20, hvor grænserne er beskrevet.

22 mai. oprettede »Frøknerne Magnhild og Aagot Handbergs legat« til understøttelse for trængende yngre kvinder av den dannede klasse i Kristiania, der lider av tuberkulose, samt paa de under 17 april 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

22 mai. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av enkefru Maren Seielstad oprettede »Einar Seielstads legat til Lunder kirkegaards forskjønnelse« og paa de under 19 mars 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

22 mai. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av enkefru Maren Seielstad oprettede »Ole Seielstads legat til tuberkulosens bekjæmpelse inden Norderhovs herred« og paa de under 19 mars 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

22 mai. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til amtmanden i Romsdals amt i anledning av en anmodning fra et vergeraad om departementets uttalelse med hensyn til, at et medlem av vergeraadet, forsaavidt dertil er lovlig adgang, undslaar sig for at fungere som medlem.

Departementet uttaler, at efter dets mening maa § 6 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 være saaledes at forstaa, at naar et kommunevalgt medlem av et vergeraad har tjenstgjort i 2 aar og derefter ikke uttrykkelig undslaar sig for i tilfælde at motta gjenvalg for de næste 2 aar, maa han være forpligtet til at fungere helt ut den tid, han maatte bli gjenvalgt.

22 mai. **Skrivelse** fra Fængselsstyrelsen til riksadvokaten, hvori meddeles, at der i Gjøviks og i Vossevangens hjælpefængsler indtil videre kan sættes ind mænd og kvinder, som er ilagt straf av fængsel i kortere tid end 6 maaneder eller av hefte, samt mænd, som er ilagt militær arrest.

23 mai. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Kjøbmand Peder Andersen Schøyen ved testamente av 10 november 1911 oprettede legat til foreningen for blinde og paa de under 10 september 1913 utfærdigede statutter for dette legat.

23 mai. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til Utenriksdepartementet, hvori bl. a. uttales, at bestemmelsen i lov om handelsnæring av 16 juli 1907 § 15 — angaaende pligt til at løse handelspas — ogsaa antages at omfatte det tilfælde, at varerne fra utlandet skal leveres til et i utlandet liggende norsk skib.

Stortingsbeslutning [1]) om hærbudgettet. 25 mai.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Trondhjems biskop i anledning av en av en prest indsendt forespørsel, om det altid vil være nødvendig at kræve sedvanlig attest fra skifteretten, før enkemand eller 25 mai.

[1]) Se St.prp. nr. 1, hovedp. XI, A, kap. 1—8 og dok. nr. 13. St.prp. nr. 21. Indst. S. X med tillæg. St.tid. 2086—2095 (hele budgettet: s. 1873—2097).

Der besluttedes bl. a.:

VI.

De tjenestemænd, som omhandles i ovenstaaende indstilling, og hvis lønsforhold nu er regulert, maa finde sig i de forandringer ved pensionsvæsenets ordning, som statsmagtene maatte bestemme. Av den regulerte løn avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker efterhvert som lønnen hæves.

VII.

Stortinget samtykker i:

A) At der foretages følgende forandringer i den i 1909 vedtagne hærordning:
   1. At der ved Finmarkens bataljon haves 12 premierløitnanter, hvorav 1 garnisonerende bataljonsintendant og -adjutant og 11 i distriktstjeneste;
   2. at feltartilleriregimenterne opsættes med 3 bataljoner à 3 batterier, eftersom bevilgning hertil gives;
   3. at der ved Bergens befæstninger ansættes en garnisonerende kommandersersjant som voldmester;
   4. at der ved Kristiansands befæstninger ansættes en garnisonerende sersjant som skriver;
   5. at nedennævnte antal befal i anledning av garnisonsavdelingenes oprettelse overgaar fra stilling »i distriktstjeneste« til »garnisonerende«:
      a) Ved Oscarsborg med Svelvik befæstninger: 1 premierløitnant, 2 haandverkerunderofficerer (1 furer og 1 sersjant).
      b) Ved hver av Tønsberg, Kristiansands, Bergens og Agdenes befæstninger: 2 haandverkerunderofficerer (1 furer og 1 sersjant).
      c) Ved hver av Kongsvinger, Sarpsborgs og Stjørdalens befæstninger: 1 underofficer.
   6. at Forsvarsdepartementet bemyndiges til ved Sanitetet at ansætte indtil 15 sanitetsofficerer med en avlønning av kr. 600,00 pr. aar og kr. 20,00 pr. tjenstgjørende dag samt 2 alderstillæg à kr. 200,00 efter henholdsvis 3 og 6 aars tjeneste.

B) At de i Tromsø stift til Infanteriet utskrevne mandskaper fra og med aarsklassen 1913 gives samme øvelser som for det øvrige infanteri bestemt (jfr. vernepligtslovens §§ 49, 50, 51 og 64).

C) — — — — —

D) At de i § 50 (jfr. § 51) i lov om utskrivning og vernepligt av 19 juli 1910 nævnte andre militære øvelser ved linjen gives en varighet av 30 dage aarlig — marsjdagen ikke iberegnet.

25 mai. enke blir egteviet, eller om man kan nøie sig med en erklæring fra vedkommende svigerforældre i 1ste egteskap, hvor dette var barnløst, eller fra de myndige arvinger, naar der kun er saadanne.

Departementet har indhentet en uttalelse fra Justisdepartementet, som gaar ut paa, at forbudet i N. L. 2—8—4 antages at maatte forstaaes derhen, at enkemænd eller enker ikke maa stedes til nyt egteskap, før det ved attest fra vedkommende skifteret er godtgjort, at der av hensyn til den avdøde egtefælles arvinger ikke er noget til hinder for indgaaelsen av det nye egteskap. Hvor vedkommende bo's formue uten fradrag av gjeld andrager til mindre end kr. 400,00, kan attest som nævnt utstedes ogsaa av vedkommende lensmand ifølge lov av 27 mars 1869 § 4. Under henvisning til denne uttalelse anfører Kirkedepartementet, at en enke eller enkemand aldrig maa egtevies, uten at der fremlægges sedvanlig attest fra vedkommende skifteret eller i tilfælde fra vedkommende lensmand.

25 mai. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til formanden i Lensmændenes Landsforening, hvori uttales, at departementet ikke længer fastholder sin i skrivelser av 27 april 1903 og 20 juli 1909 (indtat i Lovtidende) hævdede opfatning om, at der ikke er adgang til at beregne gebyr for forsøkt forkyndelse i paternitetssak. Gebyr for saadan forkyndelse antages at kunne beregnes.

26 mai. **Stortingsbeslutning**[1]) om bevilgning til fabriktilsynet.

26 mai. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa følgende legater til »Norsk kvindeforening til dyrenes beskyttelse«, (hvis love er stadfæstet ved høieste resolution av 3 januar 1895):

a. Fru professorinde Marie Esmarks legat, oprettet ved testamente av 20 december 1884,

---

[1]) Se St. prp. nr. 1, indtægtsbudgettets hovedp. VII, kap. 1, tit. 2, utgiftsbudgettets hovedp. VII, kap. 3, tit. 2—10. Indst. S. nr. 83. St.tid. s. 2132—2140.

Der bevilgedes gager til en chefsinspektør, til en ny fabrikinspektør og en ny kvindelig assistent.

Videre besluttedes bl. a.:

De nye tjenestemænd, hvortil løn er bevilget under tit. 2 b (nye lønninger), maa finde sig i de forandringer ved pensionsvæsenets ordning, som statsmagtene maatte bestemme. Av lønnen avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i sparebank for senere at overføres til pensionskasse. Avsætningen sker efterhvert som lønnen hæves.

b. Fru direktør Henrik Larsens legat. 26 mai.
c. Doktor Thorstein T. Bryns legat, oprettet ved testamente av 9 april 1893,
d. Veterinærkaptein O. N. Volds legat,
e. Frøken Marie Andersens legat, oprettet ved testamente av 21 juni 1904,

samt paa de under 7 juni 1913 utfærdigede statutter for disse legater.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet til amtmændene. 26 mai.

Ved kongelig resolution av 24 april d. a. er det bestemt:

»At den ved kongelig resolution av 18 december 1897 i henhold til §§ 83 i lov av 6 august 1897 om betaling for offentlige forretninger under post 2 givne bestemmelse forandres saaledes, at den faar følgende lydelse:

»Skyss- og kostgodtgjørelse samt avholdelsessalær, der tilkommer en offentlig tjenestemand i henhold til lovens § 16, — bortset fra fogdernes og deres betjenters godtgjørelse for reiser til sake- og skattetingene samt den sorenskriverne og i tilfælde deres medhavte protokolførere tilkommende skyss- og kostgodtgjørelse i paternitetssaker — §§ 36, 46, 67, 122, 123 og 124 blir — utenfor tilfælde, hvor forretningen utføres av sætteembedsmand — at føre til utgift i vedkommende sportelregnskap. Paa samme maate blir at forholde med den retstolker for reiser til og ophold under tinge tilkommende skyss- og kostgodtgjørelse.««

Til nærmere forklaring med hensyn til denne forandring skal departementet bemerke følgende:

Ved kongelig resolution av 18 december 1897, post 2, om utgiftsførsel i sportelregnskapene av sorenskriveres godtgjørelse for reiser i forskjellige anledninger blev der gjort undtagelse for reiser til de almindelige tinge (sake- og skattetingene samt maanedstingene) og til skiftesamlinger utenfor de i sportellovens §§ 30, 31 og 32 omhandlede tilfælde. Regninger over godtgjørelse til disse reiser har hittil været indsendt til revision og anvisning av Justisdepartementet undtagen regninger vedkommende sake- og skatteting i amter med gammel embedsordning, hvilke regninger har været indsendt til Finansdepartementet. I denne ordning er der altsaa nu ved kongelig resolution av 24 april d. a. gjort den forandring, at sorenskrivernes godtgjørelse for møter ved de nævnte ting og for særskilte reiser til avholdelse av skiftesamlinger i alle tilfælde (jfr. sportellovens § 36) skal utgiftsføres i sportelregnskapene uten forutgaaende revision og anvisning i likhet med, hvad hittil er skedd med regninger for reiser til civile ekstraretter.

26 mai. Sorenskrivernes regninger over utlæg til bekjendtgjørelser om tingenes avholdelse blir fremdeles at indsende til Justisdepar-departementet.

Den ved resolutionen av 24 april d. a. forandrede ordning blir at anvende fra kommende budgetaars begyndelse, 1 juli d. a., saaledes at regninger for møter ved tingene og reiser til skiftesamlinger, avholdt efter denne datum, blir at utgiftsføre i sportelregnskapene. Samme ordning blir at befølge ogsaa for formyndertingene. Regninger over særskilte reiser til avholdelse av disse ting vil altsaa bli at utgiftsføre i de samme regnskaper.

Efter henstilling fra Justisdepartementet skal man i forbindelse med foranstaaende tilføie følgende:

Formyndertingene bør, efter hvad Justisdepartementet ved flere leiligheter har uttalt, saavidt mulig avholdes i forbindelse med de almindelige ting. Til formynderting kan det i almindelighet ikke ansees paakrævet at medta protokolfører. Er særskilt protokolfører benyttet, bør nødvendigheten herav attesteres.

Skiftesamlinger bør som hittil holdes under tingene eller i forbindelse med andre forretninger, jfr. skrivelse av 7 mars 1898 i Lovtidenden. Er der foretat særskilt reise til skiftesamling, maa de særlige omstændigheter, som har gjort dette nødvendig eller ønskelig, oplyses i regningen. Til skiftesamlinger antages det upaakrævet at medta protokolfører; se skrivelse av 14 mai 1898 i Lovtidenden.

Naar den edsvorne fuldmægtig under tingene bestyrer selvstændige forretninger som skiftesamlinger, forhør eller ekstraretssaker, antages for ham at kunne beregnes skyss- og kostgodtgjørelse som for sorenskriveren bestemt.

Fordeling av skyss- og kostgodtgjørelse finder ikke sted, naar der under tingreiser behandles private ekstrarets- eller offentlige saker, se skrivelse av 15 december 1852, 21 mai 1853 og 31 mai 1876 i lovsamlingene. Vedkommende forretning blir dog at belaste med, hvad den i tilfælde maatte ha forlænget tingreisen i tid eller rum.

Om kostgodtgjørelse for ophold ved ting, som avholdes paa sorenskriverens bopæl, henvises til rundskrivelse av 30 september 1895 i Lovtidenden og Finansdepartementets skrivelse av 4 februar 1897, indtat i note 1 til § 31 i Gulbransons utgave av skyss- og kostloven.

Naar der undtagelsesvis benyttes baat (motorbaat) under de heromhandlede reiser, bør nærmere oplysninger meddeles om grunden til, at dampskib ikke er benyttet.

Stortingsbeslutning[1]) om nyt lønsregulativ for Kongsberg sølvverk m. v. 27 mai.

Stortingsbeslutning[2]) angaaende ophævelse av avgiften av sprit til teknisk eller videnskabelig bruk m. v. 27 mai.

1. Avgift til statskassen av brændevinstilvirkning ved brænderier, som i henhold til gjældende lov kun kan sælge sit brændevin inden landet til benyttelse i øiemed, hvortil er tillatt anvendt lavere beskattet eller skattefrit brændevin gjøres ikke gjældende for næste budgettermin.
2. Tolden paa indført spiritus til teknisk og videnskabelig bruk ophæves fra 1 juli 1914.

Skrivelse fra Social- og Industridepartementet til amtmanden i Nordlands amt, hvorved i medhold av lov om jordmødre av 19 december 1898 § 7 bestemmes: 28 mai.

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. X, kap. 5. Tillæg 2 til indst. S. XXV. St.tid. s. 2148—2155.

Beslutningen er saalydende:

I.

Fra 1 juli 1914 fastsættes saadant lønsregulativ for de ved Kongsberg sølvverk og Statens Myntindretning ansatte opsynsmænd.

Stilling	Begynderløn for ett aar	Efter 3 aars tjeneste	Efter 6 aars tjeneste
	Kr.	Kr.	Kr.
Stigere, maskinmester, skogbetjenter, justermester	1 600,00	1 800,00	2 000,00
Opseere	1 350,00	1 550,00	1 750,00
Formænd, hængslefoged	1 200,00	1 400,00	1 600,00

Saalænge skogbetjentene bor i sølvverkets hus og har fri ved, utbetales disse tjenestemænd løn efter regulativet med fradrag av kr. 300,00 pr. aar for frit hus og ved.

Hængslefogden, der ogsaa har frit hus og brænde, utbetales løn efter regulativet uten fradrag.

Ved forfremmelse fra en stilling til en anden stilling skal der ikke finde sted nogen nedgang i løn.

Pension, bøssepenger, enkepension og begravelsespenger beregnes fremdeles efter reglement for pensionsvæsenet av 19 juli 1913.

II.

Fra 1 juli 1914 tilstaaes samtlige arbeidere ved Kongsberg sølvverk og skogvæsen et lønstillæg stort 3 øre pr. arbeidstime.

[2]) Se St. prp. nr. 84. Tillæg til indst. XXXII. St.tid. S. 2155—2156.

28 mai. At der fra Skjerstads jordmordistrikt i Nordlands amt utskilles et nyt jordmordistrikt, Misvær, omfattende Misvær kapelsogn gnr. 10 til og med gnr. 31 av Skjerstads herred.

Delingen træder i kraft fra den tid, amtmanden bestemmer.

29 mai. **Meddelelse** fra Forsvarsdepartementet til hæren, hvori anføres, at det i henhold til »bestemmelser angaaende forvaltning av eiendomme og ingeniørarbeider pkt. 3 paaligger brigaderne (fæstningsartilleriet) at sørge for, at den i departementets skrivelse av 27 juli 1906 (militær lovsamling s. 70) befalte kontrol av anvisergravens skytevolder ved hærens skytebaner kommer til utførelse.

29 mai. **Meddelelse** til hæren, hvori uttales, at der ved vedlikeholdet av skytebaner blir følgende at iagtta:

1. at voldene og anvisergravene m. v. altid bibeholder sine rette dimensioner;
2. at de specielle foranstaltninger som maatte være truffet til undgaaelse av rikochetter, altid er i effektiv stand;
3. at der ikke findes jern i det træverk, som kan rammes av kulerne;
4. at der ved paafyldning av voldene kun benyttes sand eller grus.

Findes sten i fyldmaterialet maa dette harpes, før det paaføres.

29 mai. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiania i anledning av en forestilling fra formanden i et landsskolestyre om beregningen av alderstillæggene for en av kommunens lærere. Av hvad der er oplyst i saken, fremgaar, at der har hersket nogen uklarhet om, hvor lang den tjenestetid var, som vedkommende lærer hadde krav paa at faa medregnet til opnaaelse av alderstillæg, men amtsskolestyret har nu gaat med paa at fastsætte hans tjenestetid til 14 aar pr. 1 januar 1914. Efter dette skulde læreren ha krav paa at oppebære 3 alderstillæg fra 1 januar 1912. For aaret 1912 har han imidlertid bare oppebaaret 2det alderstillæg, idet amtsskolestyret under henvisning til departementets skrivelse av 22 februar 1902 har negtet at anbefale ham til 3dje alderstillæg for aaret 1912.

Den samme departementsskrivelse sees ogsaa paaberopt av et andet amtsskolestyre som grund til ikke at søke efterbevilget, hvad vedkommende lærer muligens kan ha oppebaaret for litet i alderstillæg i den tid, han var ansat i dette amt, skjønt amtsskolestyret samtidig uttaler, at der kan reises tvil om rigtigheten av den for læreren tidligere beregnede tjenestetid.

I anledning av denne sak uttaler departementet, at det 29 mai.
beror paa en misforstaaelse av departementets skrivelse av 22 februar 1902, naar denne paaberopes til støtte for en slik praksis, som er oplyst at gjælde i begge de omhandlede amtsskolestyrer med hensyn til efterbevilgning av for litet utbetalt alderstillæg til en lærer. Som det vil sees av nævnte departementsskrivelse, der findes indtat i Lovtidende, gjælder den bare det tilfælde, at et amtsformandskap, som tidligere har hat en anden praksis, bestemmer sig til for fremtiden at følge den av departementet i skrivelsen hævdede forstaaelse av loven med hensyn til spørsmaalet om, hvad der skal regnes for et helt tjenesteaar. I dette tilfælde uttaler departementet, at det intet væsentlig har at bemerke ved, at et amtsting vægrer sig ved at gi den nye praksis (som er gunstigere for læreren) helt tilbakevirkende kraft.

Anderledes stiller saken sig, hvor der, som i nærværende tilfælde, er paa det rene, at en lærer ikke har faat al den tjenestetid medregnet, som han har krav paa at faa medtat, enten man lægger den ene eller den anden forstaaelse av lovens uttryk »tjenesteaar« til grund ved bedømmelsen av tjenestetidens længde. I saadanne tilfælde bør ikke amtsskolestyret negte sin medvirkning til, at feilen rettes, og vedkommende lærer faar efterbevilget de beløp, som vilde ha tilkommet ham, om tjenestetiden tidligere var bragt paa det rene. Og dette bør gjælde, selv om det kan siges at være lærerens skyld, at den virkelige tjenestetid ikke tidligere har været opgit (f. eks. manglende attester, som læreren ikke tidligere har kunnet skaffe, uvidenhet hos læreren om, at en bestemt art av skoletjeneste efter loven kan kræves medregnet o. l.).

Efter det anførte gaar departementet ut fra, at 3 alderstillæg (som for den allervæsentligste del bestaar av statsbidrag) blir vedkommende lærer efterbevilget for 1912. Likeledes skal man be henstillet til det andet amtsskolestyre at godkjende den av det første amtsskolestyre for læreren fastsatte tjenestetid (14 aar pr. 1/1 1914) og derefter foranledige efterbevilget, hvad der efter denne beregning av tjenestetiden er utbetalt læreren forlitet i alderstillæg i de aar, han har været ansat i amtet.

Skrivelse[1]) fra Arbeidsdepartementet til Havnedirektøren, 29 mai.
hvorved i medhold av § 57 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 bestemmes, at damp- og motorfartøier skal passere Ny-Hellesund i Søgne herred med sagte fart.

Overtrædelse av denne bestemmelse straffes med bøter.

---

[1]) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

30 mai. **Kongelig kundgjørelse***) angaaende avgifter til statskassen av brændevinstilvirkningen og til denne tilvirkning anvendt mais, durra eller rug, av ætylætertilvirkningen samt av øltilvirkningen[1]).

30 mai. **Kongelig kundgjørelse****) angaaende avgift til statskassen av jord, som i budgetterminen 1 juli 1914 til 30 juni 1915 anvendes til dyrkning av tobak.

30 mai. **Kongelig resolution*****), hvorved der i henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder, lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. og lov av 19 april 1899 til beskyttelse av barn mot bruk av tobak meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Saude herred, Bratsbergs amt, den 13 december 1913 og 29 april 1914 vedtagne beslutning til politivedtægter for herredet, som skal træde istedenfor de ved kongelig resolution av 10 juli 1894 stadfæstede vedtægter.

30 mai. **Kongelig resolution**†), hvorved den av Aasgaardstrands bystyre i møte den 20 februar og 4 mai d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Aasgaardstrand stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med et par forandringer.

30 mai. **Kongelig resolution**†), hvorved den av Andebu herredsstyre i møte den 27 mars 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Andebu herred, Jarlsberg og Larviks amt, stadfæstes i henhold til lov 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

30 mai. **Kongelig resolution**†), hvorved den av Gols herredsstyre i møte den 1 mai d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Gols herred, Buskeruds amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

30 mai. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av § 1 i lov til forebyggelse av smughandel med alkoholiske drikke av 31 juli 1912 og i overensstemmelse med Odda herredsstyres beslutning av 17 mars 1914 bestemmes, at bevertning

*) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
**) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 11 (se stortingsbeslutning, indtat i Lovtid. 1ste avd. nr. 20).
***) Bekjendtgj. 3. juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor vedtægtene er indtat.
†) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor vedtægten er indtat.
[1]) Se Stortingsbeslutning, indtat i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

med mat eller drikke inden Odda herred, Søndre Bergenhus amt, indtil videre fra 1 juli 1914 at regne det hele aar skal være gjenstand for bevilling. 30 mai.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av lov om oprettelse av børs i rikets byer av 7 april 1914 bestemmes, at lov angaaende oprettelse av en børs i Kristiania av 8 september 1818 med senere tillægslove av 14 april 1860, 30 december 1865, 17 mars 1866, 25 mars 1872 og 19 juni 1883 skal være gjældende for kjøpstaden Haugesund, saaledes at der i denne kjøpstad kan oprettes en børs, paa hvilken de i nævnte love givne forskrifter kommer til anvendelse. 30 mai.

Kongelig resolution*), hvorved den av Mosjøens bystyre i møte den 21 april d. a. besluttede vedtægt om arbeidstiden i bakerier i Mosjøen stadfæstes i henhold til lov av 24 april 1906 om indskrænkning av arbeidstiden i bakerierne med saadan lydelse: 30 mai.

Den eller de av Mosjøens bakere, som har at levere brød til armeen under dennes øvelser paa Drevjen ekserserplads, skal i den tid paa hverdagene uten hinder av bestemmelserne i bakerlovens § 2 ha adgang til at benytte sine arbeidere baade dag og nat, dog saaledes, at til natarbeide bare maa beskjæftiges arbeidere, som er over 18 aar gamle, og ikke arbeidere, der har været beskjæftiget med dagarbeide eller omvendt, og at ingen maa benyttes til natarbeide mer end 10 timer pr. døgn.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov angaaende særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Gjesdals herred i Stavanger amt den 27 september 1913 og 5 mai 1914 fattede beslutning om almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om ordningen av meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl. 30 mai.

Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av her- 30 mai.

*) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
**) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor sundhetsforskriftene m. v. er indtat.
***) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor de approberte sundhetsforskrifter m. v. er indtat.

30 mai. redsstyret for Rennesø herred i Stavanger amt under 19 mars 1914 fattede beslutning om almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden herredet samt om ordningen av meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl, dog med et par forandringer.

30 mai. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Heims herred i Søndre Trondhjems amt i møte den 14 mars 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet tidligere gjældende ved kongelig resolution av 1 august 1903 approberte sundhetsforskrifter.

30 mai. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Skjerstads herreds i Nordlands amt under 16 februar 1914 fattede beslutning om forandring i og tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 19 december 1898, jfr. resolution av 13 december 1900, approberte sundhetsforskrifter.

30 mai. **Kongelig resolution*****), hvorved i medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 resolution av 2 mai 1912 angaaende fiskeriregler for Lesjeverksvand, Laugen og Rauma med deri faldende elver og bækker under Lesjeskogen sogns grænser, Kristians amt, gives følgende tillæg:

Alt garnfiske skal hele aaret være forbudt i Lesjeverksvand for et tidsrum av 3 aar, regnet fra 1 januar 1914.

30 mai. **Kongelig resolution*****), hvorved i medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 bestemmes, at der indtil utgangen av 1918 skal gjælde følgende fiskeriregler for samtlige fjeldvand og bækker inden Oddernes herred, Lister og Mandals amt:

1. I tiden fra og med 15 september til og med 31 december skal alt fiske være forbudt.

2. Denne bestemmelse skal ikke medføre nogen forandring i de forskrifter, der gjælder for fiskeri av laks eller sjøørret i elvestrækning, hvor laks gaar.

3. Overtrædelse av nærværende resolution er belagt med straf.

*) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor tillægget er indtat.

**) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21. Jfr. »tillæg« i nr. 23 for 15 juni (s. 253), hvor forandringen m. v. er indtat.

***) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

Kongelig resolution*), hvorved det i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 § 3 nævnte flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av paragraffens 3dje punktum for Lørenskogens herred, Akershus amt, indtil videre til 100 ha. 30 mai.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution**), hvorved der i medhold av § 6 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Hedalens herred, Kristians amt, i møte den 29 april 1914 fattede beslutning om, at ordene »eller utførsel fra riket« i § 6 i de ved kongelig resolution av 16 februar 1909 approberte skogvedtægter for herredet utgaar. 30 mai.

Kongelig resolution***), hvorved i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 §§ 19 og 69 bestemmes: 30 mai.

1. At der meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av de av Skiens bystyre i møte den 29 december 1913 fattede beslutninger angaaende fast aarsløn for feiermestrene sammesteds samt angaaende feiertakster for Skien.

2. At det ved kongelig resolution av 1 december 1855 approberte feierreglement for Skien ophæves.

Kongelig resolution†), hvorved i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 §§ 23 og 69 bestemmes: 30 mai.

1. At der meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av de av Haugesunds bystyre i møte senest den 19 december 1913 vedtagne regler for brandvernets ordning sammesteds.

2. At det ved høieste resolution av 16 september 1901 approberte reglement for Haugesunds brandkorps samt de ved høieste resolution av 13 november 1902 fastsatte regler for brandvisitationen i Haugesund ophæves.

Kongelig resolution††), hvorved den av Drammens havnestyre fattede og av stedets bystyre i møte den 2 mars 1914 vedtagne beslutning om forandring i det gjældende takstregulativ for benyttelse av havnelods i Drammen stadfæstes i henhold til § 24 i lov om havne- og ringevæsenet 30 mai.

---

*) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

**) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor § 6 i den ændrede form er indtat.

***) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor feiertaksterne er indtat.

†) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor reglerne er indtat.

††) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor det forandrede regulativ er indtat.

30 mai. m. v. av 10 juli 1894, saaledes at beslutningen blir gjældende indtil videre.

30 mai. **Kongelig resolution** *), hvorved de ved kongelig resolution av 29 mars 1902 fastsatte bestemmelser om lodsavløsning og betaling for lodsning i farvandet til Skien forandres fra 1 juli 1914 at regne.

30 mai. **Kongelig resolution**, hvorved nedenstaaende »Reglement for den medicinske embedseksamen« meddeles godkjendelse:

§ 1. Den medicinske embedseksamen omfatter mundtlig (og klinisk) prøve i følgende fag:

Anatomi.
Fysiologi.
Kemi.
Almindelig patologi og patologisk anatomi.
Farmakologi og toksikologi.
Medicinsk patologi og terapi.
Kirurgisk patologi og terapi.
Dermatologi.
Oftalmologi.
Medicinsk klinik.
Kirurgisk klinik.
Obstetrik.
Gynækologi.
Pædiatri.
Akiurgi.
Hygiene.
Medicina forensis.
Psykiatri.
Oto- og rhinologi,

samt skriftlige opgaver i ett av fagene til anden avdeling og ett av fagene til tredje avdeling, fortrinsvis i hovedfagene.

Fremdeles maa man paa tilfredsstillende maate ha deltat i i følgende obligatoriske praktiske kurser:

Kursus i dissektion.
— i mikroskopisk anatomi.
— i fysiologisk kemi.
— i kemi.
— i patologisk histologi.
— i bakteriologi.
— i operationsøvelser.
— i praktisk hygiene,

*) Bekjendtgj. 3 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor de forandrede bestemmelser er indtat.

samt utført mindst 1 sektion med tilhørende demonstration og protokol. 30 mai.

Endelig maa man paa tilfredsstillende maate ha utført praktikanttjeneste ved de kliniske servicer saaledes:

Ved medicinsk avdeling B i 1 semester.
» — — A i 1 —
(herunder 1 dag ukentlig ved nerveavdelingen samt 4 à 5 uker ved epidemiavdelingen).
» kirurgisk avdeling B i 1 semester.
» — — A i 1 —
samt i $^1/_2$ semester eller i en dertil svarende tid
» avdelingene for øiensygdomme, hudsygdomme samt øre-, næse- og strupesygdomme.
» Fødselsstiftelsen med gynækologisk avdeling samt ved barneavdelingen i 1 semester.
» den psykiatriske avdeling ved Gaustad Asyl 1 gang ukentlig i 1 semester.

§ 2. Den medicinske embedseksamen avholdes i 3 avdelinger:

A. Første avdeling omfatter prøver i:
1. Anatomi.
2. Fysiologi.
3. Kemi.

B. Anden avdeling omfatter prøver i:
1. Almindelig patologi og patologisk anatomi.
2. Farmakologi og toksikologi.
3. Medicinsk patologi og terapi.
4. Kirurgisk patologi og terapi.
5. Dermatologi.
6. Oftalmologi.
7. Skriftlig utarbeidelse av en opgave i ett til denne avdeling hørende fag.

C. Tredje avdeling omfatter prøver i:
1. Medicinsk klinik.
2. Kirurgisk klinik.
3. Obstetrik.
4. Gynækologi.
5. Pædiatri.
6. Akiurgi.
7. Hygiene.
8. Medicina forensis.
9. Psykiatri.
10. Oto- og rhinologi.
11. Skriftlig utarbeidelse av en opgave i ett til denne avdeling hørende fag.

§ 3. Medicinsk eksamen til samtlige tre avdelinger avholdes to ganger om aaret o: ved slutningen av hvert semester.

30 mai. Skriftlig anmeldelse til de forskjellige avdelinger sker i henhold til opslag av fakultetets sekretær.

Anmeldelse til 1ste avdeling*) maa ledsages av a) bevis for bestaat forberedende prøve, b) bevidnelse fra vedkommende lærere om at man paa tilfredsstillende maate har deltat i de praktiske kurser i anatomi, fysiologi og kemi, samt c) kvittering fra kvæstor for erlagt eksamensgebyr.

Anmeldelse til 2den avdeling maa ledsages av lignende bevidnelse for at ha deltat i de praktiske kurser i patologisk histologi og bakteriologi.

Anmeldelse til 3dje avdeling maa ledsages av lignende bevidnelse for at ha deltat i de praktiske kurser i akiurgi og hygiene.

Tredje avdeling av eksamen maa være tilendebragt senest ett aar, efter at man har bestaat anden avdeling; ellers maa de allerede bestaaede avdelinger av eksamen tages om igjen.

For at erholde eksamenstestimonium og dermed licentia practicandi maa man indsende til fakultetets sekretariat bevis fra vedkommende overlæger for paa tilfredsstillende maate at ha utført praktikanttjeneste ved de i § 1 nævnte kliniske avdelinger samt bevis for den i samme paragraf nævnte obduktion.

§ 4. Eksamensprøverne bedømmes av fakultetets medlemmer og de fast lønnede censorer. De mundtlige prøver av mindst 2 censorer, nemlig eksaminator og en censor, der saavidt mulig bør være en av de fast lønnede censorer; de skriftlige prøver bedømmes av 3 censorer, hvorav mindst ett fakultetsmedlem.

§ 5. For prøven i hvert fag ved de forskjellige avdelinger gives en speciel karakter, som uttrykkes ved tallene 12 til 1 saaledes, at 12 er den bedste karakter, som kan erholdes.

Hver enkel speciel karakter bestemmes ved at ta middeltallet av de av vedkommende censorer noterte talbetegnelser, hvorved iagttages, at brøk under 0,5 bortkastes og 0,5 eller derover beregnes for 1. Tilkjendes en eksaminand den specielle karakter 1, erklæres han for umoden. Dette gjælder saavel for hvert enkelt fag som for en prøve i de fag hvori eksaminationen utføres ved to forskjellige prøver.

Den, som har erholdt karakteren 1 i noget fag, har ifølge § 13 i lov av 17 september 1845 ikke adgang til den eksamen som avholdes i det følgende semester.

§ 6. Av karaktererne i de enkelte fag bestemmes en hovedkarakter derved, at fagkaraktererne multipliceres med

*) Man maa ha bestaat første avdeling av eksamen for at kunne begynde praktikanttjenesten ved Rikshospitalets kliniske servicer.

følgende faktorer, hvorpaa de saaledes erholdte produkter summeres: 30 mai.

1ste avdeling.

Anatomi	1,5
Fysiologi	1,5
Kemi, mundtlig	0,4
— eksperimentel	0,1

2den avdeling:

Patologisk anatomi	1
Farmakologi	1
Intern medicin	2
Kirurgi	1,5
Dermatologi	0,5
Oftalmologi	0,5
Skriftlig	1

3dje avdeling:

Medicinsk klinik	1
Kirurgisk klinik	1
Obstetrik	1
Gynækologi	0,5
Pædiatri	0,5
Akiurgi	0,5
Hygiene	0,5
Medicina forensis	0,5
Psykiatri	0,5
Oto- og rhinologi	0,5
Skriftlig	1

Utgjør den samlede sum
for 1ste avdeling av eksamen mindre end 21
» 2den — » — — » 45
» 3dje — » — — » 45,

maa vedkommende avdeling av eksamen tages om igjen, for 3dje avdelings vedkommende ved den eksamen, som avholdes i det følgende semester. Blir ved en saadan fornyet prøve den samlede sum for de respektive avdelinger fremdeles mindre end 21, 45 og 45, maa den eller de allerede bestaaede avdelinger av eksamen tages om igjen.

Blir ved beregningen av samtlige avdelingers specialkarakterer antallet av points 202,4—166,5 tilkjendes kandidaten hovedkarakteren laudabilis. Blir pointsantallet 203,5 eller derover tilkjendes hovedkarakteren laudabilis cum litteris commendatitiis, hvilket i henhold til kgl. resolution av 7 mars 1828 indberettes til Kongen.

30 mai. Blir pointsantallet 165,4—129,5, tilkjendes hovedkarakteren haud illaudabilis.

Blir pointsantallet 128,4—111 tilkjendes hovedkarakteren non contemnendus.

§ 7. Erholder en kandidat ved 1ste avdeling av eksamen i noget fag karakteren 5 eller derunder, maa han ta avdelingen om igjen.

Erholder en kandidat ved 2den eller 3dje avdeling av eksamen karakteren 5 eller derunder i ett fag, maa han ta dette fag om igjen ved den eksamen, som avholdes i det følgende semester. Erholdes da en karakter over 5, blir den gjældende karakter middeltallet av de to karakterer; dog maa dette middeltal mindst være 6. Opnaar kandidaten ved anden gangs prøve i dette fag ikke en karakter over 5, maa vedkommende avdeling av eksamen tages om igjen, for 3dje avdelings vedkommende ved den eksamen, som avholdes i det følgende semester. Hvis kandidaten ved en saadan fornyet eksamination i noget fag erholder karakteren 5 eller derunder, maa den eller de allerede bestaaede avdelinger av eksamen tages om igjen.

Erholder en kandidat ved 2den eller 3dje avdeling av eksamen i to eller flere fag karakteren 5 eller derunder maa vedkommende avdeling av eksamen tages om igjen, for 3dje avdelings vedkommende ved den eksamen, som avholdes i det følgende semester. Hvis kandidaten ved en saadan fornyet eksamination i noget fag erholder karakteren 5 eller derunder, maa den eller de allerede bestaaede avdelinger av eksamen tages om igjen.

§ 8. Den, som ved sygdom eller andet av fakultetet for gyldig erkjendt forfald hindres fra at fuldende en paabegyndt avdeling av eksamen eller at fremstille sig til 3dje avdeling av eksamen inden den i § 3 fastsatte tid, maa melde sig til fortsættelse av eksamen saasnart forfaldet ikke mere er tilstede. I motsat fald har han at ta den eller de allerede bestaaede avdelinger av eksamen om igjen.

§ 9. Naar eksamen er færdig, meddeler fakultetet det Akademiske Kollegium de uteksaminerte kandidaters hovedkarakter med pointsantal.

I et fakultetsmøte meddeler dekanus de uteksaminerte kandidater deres hovedkarakter, og idet han overleverer dem testimonia publica, mottar han og fakultetets øvrige medlemmer av kandidaterne ved haandslag det løfte, at de som læger altid vil utøve sin gjerning overensstemmende med hvad ære og samvittighet kræver.

De kandidater, som er hindret i at fremmøte, avgir dette løfte skriftlig til fakultetet.

§ 10. Naar eksamen er avsluttet, sender fakultetet til det departement, under hvilket medicinalvæsenet er henlagt, en fortegnelse over dem, der er uteksaminert som læger, og som har erholdt testimonium publicum; fortegnelsen skal indeholde kandidaternes fødselsaar og hovedkarakter med pointsantal. 30 mai.

§ 11. Dette reglement træder i kraft fra og med 1ste semester 1915; dog maa de studenter, som har bestaat 1ste eller 2den avdeling inden utgangen av 1914, av hensyn til karakterberegningen fuldføre eksamen efter reglementet av 1877; disse kandidater har imidlertid adgang til at forlange sig eksaminert i psykiatri og i oto- og rhinologi ved 3dje avdeling og derom at bli meddelt særskilt vidnesbyrd.

Kongelig resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa de av Understøttelsesforeningen for Døvstumme fra det nordenfjeldske distrikt i generalforsamling den 14 mars 1914 besluttede forandringer i §§ 4 og 6 i foreningens ved kongelig resolution av 21 november 1896 approberte statutter, dog med en enkelt forandring. 30 mai.

Kongelig resolution, hvorved bl. a. bestemmes, at de av Aasgaardstrands brændevinssamlag i generalforsamling den 7 januar 1914 vedtagne og av Aasgaardstrands bystyre i møter den 16 s. m. og 20 februar næstefter godkjendte vedtægter stadfæstes med et enkelt tillæg i medhold av §§ 5, 23 og 35 i lov om salg og skjænkning av brændevin m. v. av 17 mai 1904 som gjældende indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1919. 30 mai.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at en anden læge end embedslægen kan antages til indtil videre at forrette som ordfører i helseraadet for Hisø herred i Nedenes amt mot en godtgjørelse av kr. 200,00 aarlig, som blir at utrede av de tilfældige utgifter ved medicinalvæsenet bevilgede midler. 30 mai.

Kongelig resolution, hvorved i medhold av lov om utførelsen av de offentlige lægeforretninger av 26 juli 1912 bestemmes: 30 mai.

I. At der oprettes følgende distriktslægestillinger:

I Nedenes amt:

Evje, omfattende herredene Evje, Hornnes og Iveland, med aarlig grundløn kr. 1500,00.

Vegusdal, omfattende herredene Vegusdal og Mykland, med aarlig grundløn kr. 2000,00.

I Bratsbergs amt:

Nissedal, omfattende herredet av samme navn, og

30 mai. Fyresdal, omfattende herredet av samme navn, begge med aarlig grundløn kr. 2000,00.

I Søndre Bergenhus amt:

Fane, omfattende herredene Fane og Os, med aarlig grundløn kr. 1500,00.

I Nordre Bergenhus amt:

Balestrand, omfattende herredet av samme navn, med aarlig grundløn kr. 1500,00.

I Romsdals amt:

Sande, omfattende herredene Sande og Rovde, med aarlig grundløn kr. 1500,00.

I Nordlands amt:

Tysfjord, omfattende herredet av samme navn, og

Vega, omfattende herredet av samme navn, begge med aarlig grundløn kr. 2000,00.

I Tromsø amt:

Salangen, omfattende herredene Salangen og Lavangen, med aarlig grundløn kr. 1500,00.

II. At der oprettes stadslægestillinger i Mandal og Egersund.

III. At oprettelsen av de foran nævnte stillinger træder i kraft fra den tid, Social- og Industridepartementet bestemmer.

30 mai. **Kongelig resolution,** hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamling den 1 april 1913 vedtagne forandring i § 4 i den ved den Norske Regjerings resolution av 9 december 1907 approberte plan for Høgsfjords Brandforsikringsforening for Bygninger.

30 mai. **Kongelig resolution,** hvorved indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd blir at erlægge av lensmændene i de nye Sund, Vaagø, Salangen, Bardu, Tanen samt Berlevaag og Gamviks lensmandsdistrikter efter indskudstarif II.

30 mai. **Stortingsbeslutning**[1]) om et professorat i europæisk litteratur m. v.

30 mai. **Stortingsbeslutning**[2]) angaaende tilsyn med forsikringsselskaper.

---

[1]) Se St. prp. nr. 113. Tillæg 2 til indst. S. XXI. St.tid. s. 2204—2205.

Der besluttedes bl. a.:

Stortinget samtykker i, at det ledige bevægelige professorat ved Universitetet i folketraditioner og middelalderlig litteratur overgaar til et professorat i europæisk litteratur.

Derhos bevilgedes løn til en bestyrer for Universitetets folkemindesamling.

[2]) Se St.prp. nr. 1, indtægtsbudgettets hovedp. VII, kap. 1, tit. 4, utgiftsbudgettets hovedp. VII, kap. 6, tit. 1—3. Indst. S. nr. 102. St.tid. s. 2200—2201.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Sørfjords vergeraad i anledning av en forespørsel om behandlingen av en sak angaaende en guts skoleforsømmelser paaligger vergeraadet, eller om forføining bør træffes av vedkommende skolestyre. 30 mai.

Departementet uttaler, at saavidt skjønnes kan der i et tilfælde av skoleforsømmelser kun bli tale om vergeraadsbeslutning overensstemmende med § 1 c i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896. Der forutsættes imidlertid, at hjemmets og skolens opdragelsesmidler har været benyttet og vist sig magtesløse. Da der ikke foreligger noget herom i nærværende tilfælde, antar man, at det retteste vil være, at skolestyret foretar, hvad det har adgang til, for at rette paa forholdet (jfr. nævnte lovs § 5), for derefter, om dette skulde vise sig resultatløst, at sende saken til vergeraadets behandling.

Skrivelse fra Social- og Industridepartementet til amtmanden i Nordlands amt, hvorved i medhold av lov om jordmødre av 19 december 1898 § 7 bestemmes: 30 mai.

At Indre Tysfjords og Ytre Tysfjords jordmordistrikter i Nordlands amt omreguleres til følgende tre distrikter:

1. Stefjords jordmordistrikt, omfattende gaardsnummer 1 til og med nr. 17 av Tysfjords herred.
2. Indre Tysfjords jordmordistrikt, omfattende gaardsnummer 18 til og med nr. 59.
3. Ytre Tysfjords jordmordistrikt, omfattende gaardsnummer 60 til og med nr. 77.

Delingen træder i kraft fra den tid, amtmanden bestemmer.

Rundskrivelse fra Finans- og Tolddepartementet til amtmændene. 30 mai.

Under henvisning til rundskrivelse til amtmændene av 20 august 1912 bedes vedkommende politimyndigheters opmerk-

---

Der besluttedes bl. a.:

a. For Forsikringsraadets funktionærer fastsættes følgende lønsregulativ:

Sekretær, revisor og aktuar hver kr. 4 200,00 aarlig med et alderstillæg, stort kr. 300,00, efter 3 aars tjeneste.

Assistent kr. 1 200,00 aarlig med 2 alderstillæg, hvert kr. 200,00, efter 3 og 6 aars tjeneste.

b. De tjenestemænd, som omhandles i ovenstaaende regulativ, maa finde sig i de forandringer ved pensionsvæsenets ordning, som statsmagtene maatte bestemme. Av den regulerte løn avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker, efterhvert som lønnen utbetales.

30 mai. somhet paany henledet paa § 3 i lov av 28 juni s. a. om tilvirkning og beskatning av øl, ifølge hvilken der til hjemmebrygning av øl til bruk i tilvirkerens egen husholdning eller for arbeidere ved hans gaardsbruk ikke er tillatt at anvende malt, maltekstrakt eller vørter, som er blit ham overdrat av nogen anden, eller som er tilvirket i anlæg, hvis tilvirkning er bestemt til salg eller til derav at tilberede varer til salg. Derhos bedes denne lovbestemmelse foranlediget kundgjort paa bedste og hensigtsmæssigste maate ved opslag, avertissementer e. l.

2 juni. **Stortingsbeslutning** [1]) om forandring i gageregulativ for fængselstjenestemænd.

[1]) Se St.prp. nr. 1, hovedp. VI, kap. 9, tit. 1—5. Indst. S. XXII C med tillæg. St.tid. s. 2216—2233.

Beslutningen er saalydende:

I.

Nedenstaaende lønsregulativ og lønsbestemmelser gjøres gjældende for nedenfor nævnte tjenestemænd fra 1 juli 1914:

§ 1. De nedenfor nævnte tjenestemænd skal ha følgende løn:

Lønsskl.	Stilling	Ved ansættelsen	Efter 3 aar	Efter 6 aar	Efter 9 aar
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1.	Direktørerne ved Bodsfængslet, Akershus landsfængsel, Trondhjems landsfængsel, landsfængslet og arbeidshuset for kvinder og Opstad tvangsarbeidshus.	6000,00			
2.	Presten ved Bodsfængslet.	4300,00			
3.	Prestene ved Akershus landsfængsel og ved Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder og læreren ved Opstad tvangsarbeidshus.	4000,00			
4.	Presten ved Trondhjems landsfængsel.	3500,00			
5.	Inspektørerne og forvalterne ved Bodsfængslet, Akershus landsfængsel, Trondhjems landsfængsel og Opstad tvangsarbeidshus. Verksmestrene ved Bodsfængslet, Akershus landsfængsel vg Trondhjems landsfængsel. Gaardsbestyreren ved Opstad tvangsarbeidshus. Bestyreren av fællesutsalget i Kristiania. Vaktmesteren ved Kristiania kredsfængsels hovedavdeling.	2600,00	2800,00	3000,00	3200,00

Stortingsbeslutning [1]) om nedlæggelse av Karljohansverns verfts folkeskole m. v. 2 juni.

Lønskl.	Stilling	Ved ansættelsen	Efter 3 aar	Efter 6 aar	Efter 9 aar
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
6.	Vaktmestrene ved Kristiania kredsfængsels anneks og Bergens kredsfængsel.	2400,00	2600,00	2800,00	3000,00
7.	Maskinmesteren ved Opstad tvangsarbeidshus.	2200,00	2400,00	2600,00	2800,00
	Vaktmestrene ved fængslerne i Skedsmo, Hamar, Drammen, Skien, Kristiansand, Stavanger (2), Trondhjem (2), Fredrikstad, Haugesund og Aalesund.				
8.	Kassererne og vaktmestrene ved Bodsfængslet, Akershus landsfængsel og Opstad tvangsarbeidshus.	2000,00	2200,00	2400,00	2600,00
	Vaktmestrene ved fængslerne i Eker, Molde, Bodø, Tromsø, Vadsø, Fredrikshald, Sarpsborg, Moss, Eidsberg, Kongsvinger, Gjøvik, Hønefoss, Kongsberg, Sande, Horten, Tønsberg, Sem, Sandefjord, Larvik, Arendal, Kristiansund, Kabelvaag og Hammerfest.				
	Utsalgsbestyreren i Trondhjem.				
9.	Lærerne ved Bodsfængslet og Akershus landsfængsel.	1800,00	2100,00	2400,00	2700,00
10.	Inspektricen ved landsfængslet og arbeidshuset for kvinder.	1800,00	2000,00	2200,00	2400,00
	Maskinmestrene ved landsfængslerne.				
	Verksassistenterne ved landsfængslerne og Opstad tvangsarbeidshus.				
	Sekretæren ved Opstad tvangsarbeidshus.				
	Undervaktmesteren ved Kristiania kredsfængsel.				
11.	Læreren ved Trondhjems landsfængsel.	1500,00	1800,00	2100,00	2400,00
12.	Verksmesterinden, forvalterskeu og kassererskeu ved landsfængslet og arbeidshuset for kvinder.	1600,00	1800,00	2000,00	2200,00

[1]) Se note paa side 204.

2 juni. **Skrivelse** fra Kirke- og Undervisningsdepartementet til amtmanden i Romsdals amt i anledning av en forespørsel fra

Lønskl.	Stilling	Ved ansættelsen	Efter 3 aar	Efter 6 aar	Efter 9 aar
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
	Kontorbetjentene ved Bodsfængslet, Akershus landsfængsel og Trondhjems landsfængsel.				
13.	Overopsynskvinden ved landsfængslet og arbeidshuset for kvinder.	1600,00	1700,00	1800,00	1900,00
	Opsynsbetjentene ved landsfængslerne og Opstad tvangsarbeidshus.				
	Vaktmestrene ved Kragerø og Vossevangens hjælpefængler.				
	Betjentene ved Kristiania, Bergens og Trondhjems kredsfængsler.				
	En kontorbetjent ved Kristiania kredsfængsel.				
	Fyrbøteren ved Bergens kredsfængsel.				
14.	Lærerinden og kontorbetjenten ved Landsfængslet og arbeidshuset for kvinder.	1400,00	1500,00	1600,00	1700,00
	Kjøkkenbetjentene ved landsfængslerne.				
	Betjentene ved kredsfængslerne og de større hjælpefængsler utenfor Kristiania, Bergen og Trondhjem.				
15.	Oplynskvinderne ved landsfængslet og arbeidshuset for kvinder.	1300,00	1400,00	1500,00	1600,00
16.	Arbeidsformændene ved Opstad tvangsarbeidshus.	1200,00	1300,00	1400,00	1500,00
	En kontorbetjent, opsynskvinderne og portneren ved Kristiania kredsfængsel.				
	Vaktmestrene ved Sel, Nes, Holmestrand, Vik, Stenkjær og Namsos hjælpefængsler.				
17.	Butikdamerne i Kristiania og Trondhjem.	1100,00	1200,00	1300,00	1400,00

§ 2. Som tillæg til sin faste løn faar utsalgsbestyreren i Kristiania og Trondhjem 1/2 pct. av bruttobeløpet av solgte varer.

§ 3. Inspektører, verksmestre, vaktmestre, verksassistenter, maskinmestre, opsynsbetjenter og kjøkkenbetjenter ved landsfængslene og tvangsarbeidshusene faar i uniformsgodtgjørelse hver kr. 100,00 aarlig.

en bys vergeraad. Departementet uttaler, at forsaavidt til- 2 juni.
syn med de i privat familie bortsatte barn føres

Det samme gjælder de vaktmestre ved kreds- og hjælpefængslerne, som er nævnt i klasse 5, 6, 7, 8 og 13, betjentene ved kredsfængslene og de større hjælpefængsler samt undervaktmesteren og portneren ved Kristiania kredsfængsel.

§ 4. Naar en tjenestemand gaar over i anden stilling i samme eller lavere klasse, regnes hans tidligere tjeneste i klassen eller i høiere klasse ham tilgode ved bercgning av alderstillæg. Gaar han over i høiere klasse, beregnes alderstillæggene saaledes, at han straks rykker op paa det lønstrin, som staar nærmest over den løn, han hadde ved ansættelsen i den høiere klasse. Er den ene eller begge stillinger tillagt uniformsgodtgjørelse m. v., tages dette i betragtning med et av Justisdepartementet bestemt beløp.

§ 5. Ved landsfængslene og tvangsarbeidshusene har inspektører (inspektrice), forvaltere (forvalterske), verksmestre (verksmesterinde), gaardsbestyrer, kasserere (kassererske), vaktmestre, overopsynskvinde, maskinmestre, verksassistenter, sekretærer, kontorbetjenter, opsynsbetjenter (opsynskvinder), kjøkkenbetjenter, arbeidsformænd samt lærere (lærerinde) i sygdomstilfælde fri lægebehandling av anstaltens læge og fri medicin, dog bare for sin egen person, men ikke for sine familier.

§ 6. Direktørerne ved landsfængslene og ved Opstad tvangsarbeidshus har bolig, lys og brænde mot et fradrag av kr. 1200,00. Presten ved Bodsfængslet og læreren ved Opstad tvangsarbeidshus har fri bolig, lys og brænde mot et fradrag av kr. 800,00.

Vaktmesteren ved Kristiania kredsfægsels hovedavdeling har bolig, lys og brænde av fængslet mot et fradrag av kr. 500,00. De øvrige vaktmestre ved kreds- og hjælpefængslene har bolig, lys og brænde av fængslet mot et fradrag av kr. 400,00 for vaktmestrene i klasse 6, 7 og 8 og av kr. 300,00 for vaktmestrene i klasse 13 og 16.

Betjentene utenfor Kristiania, Bergen og Trondhjem faar i tillæg til sin løn frit rum i fængslet med lys og brænde, eller, om det ikke kan skaffes dem, en billig erstatning derfor.

For andre tjenestemænd, som bor i nogen fængslet eller tvangsarbeidshuset tilhørende leilighed, avkortes i lønnen et saa stort beløp, som Justisdepartementet til enhver tid bestemmer.

§ 7. De tjenestemænd, som regulativet omfatter, gaar over fra det ældre til det nye regulativ efter sine tjenesteaar i sine nuværende stillinger, saaledes at enhver blir avlønnet, som om det nye regulativ hadde været gjældende under hans hele tjenestetid.

§ 8. For tjenestemænd, som faar kost av fængslet eller tvangsarbeidshuset, avkortes i lønnen et saa stort beløp, som Justisdepartementet bestemmer.

§ 9. De tjenestemænd, som omhandles i ovenstaaende regulativ, maa finde sig i de forandringer i pensionsvæsenets ordning, som statsmagtene maatte bestemme.

II.

Av den regulerte løn for de i foranstaaende regulativ omhandlede tjenestemænd avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker, efterhvert som lønnen hæves.

2 juni. av vergeraadets medlemmer, tilkommer disse for reiser foretat i den anledning skyss- og kostgodtgjørelse av statskassen efter lov av 10 juli 1894 § 17, anden klasse.

Man undlater imidlertid ikke at gjøre opmerksom paa, at vergeraadet i henhold til § 24 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 har adgang til at henvende sig til vergeraadet inden den kommune, hvor vedkommende barn maatte være bortsat, med anmodning til dette om at opnævne en inden kommunen bosittende mand eller kvinde til at føre det omhandlede tilsyn, hvilket departementet henstiller til vergeraadet at gjøre, forsaavidt tilsynet derved kan tænkes at bli likesaa effektivt som det tilsyn, vergeraadet agter at etablere.

Tilslut gjør departementet opmerksom paa, at i en Stortinget forelagt proposition til forandring i lov om forsømte barns behandling av 6 juni 1896 er nævnte lovs § 51 foreslaat ændret derhen, at de med vergeraadet forbundne administrationsutgifter (derunder henregnet utgifter til inspektion) for fremtiden skal utredes av vedkommende kommune.

2 juni. **Skrivelse** fra Fængselsstyrelsen til riksadvokaten, hvori meddeles, at der i Arendals hjælpefængsel indtil videre kan sættes ind mænd og kvinder, som er ilagt fængsel i kortere tid end 6 maaneder eller av hefte, samt mænd som er ilagt militær arrest.

4 juni. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av forhenværende distriktslæge James Calder Danchertsen

---

[2]) Se St. prp. nr. 97. Tillæg 5 til indst. S. II. St. tid. s. 2207—2215.

Der besluttedes bl. a.:

1. Karljohansverns verfts folkeskole skal nedlægges, idet der begyndes med 1ste klasse ved skoleaarets begyndelse i 1914 og fortsættes med nedlæggelse av en klasse aarlig, saaledes at skolen i sin helhet er nedlagt ved utgangen av budgetterminen 1917—1918.
2. Hortens kommune tilstaaes som bidrag til en tilbygning av byens folkeskole i anledning av verftsskolens nedlæggelse en gang for alle kr. 15 000,00 og til skolens drift i overgangstiden kr. 8 000,00 fordelt paa 4 aar, mot at kommunen forpligter sig til, om det forlanges, at ansætte ved byens folkeskole de lærere, som blir ledige ved verftsskolens nedlæggelse, og som har de lovbestemte betingelser for saadan ansættelse.
3. Hortens kommune overdrages uten vederlag verftsskolens inventar og undervisningsmateriel med undtagelse av gymnastiksalens apparater.

ved testamente av 18 mars 1896 oprettede »Distriktslæge James Calder Danchertsens tuberkuloselegat« til bestridelse av utgiftene ved tuberkuløse eller skrofuløse barns ophold paa sanatorier eller andre helbredelsesanstalter, uten hensyn til deres hjemstavn, samt paa de under $\frac{4 \text{ februar}}{8 \text{ april}}$ 1914 utfærdigede stattuter for dette legat. 4 juni.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det i henhold til en i 1913 stedfunden indsamling oprettede legat »Færderfondet« til bedste for trængende efterlatte efter lodser og lodsgutter av Færder lodsdistrikt og for trængende lodser og lodsgutter i samme distrikt samt paa de under 6 oktober 1913 utfærdigede statutter for dette legat. 5 juni.

Kongelig resolution*), hvorefter 1ste passus av § 75 i den ved kongelig resolution av 24 juli 1906 utfærdigede Almindelige Norske Konsulatinstruktion skal fra 1 juli d. a. lyde saaledes: 5 juni.

»Konsulen har at motta de skriftlige opgaver, som førerne av norske skibe i henhold til de til enhver tid gjældende bestemmelser skal avgi til konsulatet ved skibets ankomst«.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av Haus herredsstyre, Søndre Bergenhus amt, under 27 april 1914 fattede beslutning til vedtægt for herredet om salg av tobak til barn m. v. 5 juni.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Valsøfjordens herred, Romsdals amt, under 23 april 1914 fattede beslutning til vedtægt for herredet om salg av tobak til barn m. v. 5 juni.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Fillans herred, Søndre Trondhjems amt, under 16 december 1913 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v. 5 juni.

---

*) Bekjendtgj. 15 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.
**) Bekjendtgj. 8 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22, hvor vedtægten er indtat.

5 juni. **Kongelig resolution***), hvorved bestemmes:

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Tusterens herred i Romsdals amt i møte den 7 mars 1914 fattede beslutning om nye almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden herredet samt om ordningen av meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl, dog med nogen forandringer.

II. De ved kongelig resolution av 19 mai 1881 approberte sundhetsforskrifter for Tusterens herred ophæves fra den tid, ovennævnte forskrifter træder i kraft.

5 juni. **Kongelig resolution***), hvorved bestemmes:

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Sundalens herred i Romsdals amt i møte den 24 februar 1914 fattede beslutning om nye sundhetsforskrifter for Sundalens herred med strandstedet Sundalsøren samt om ordningen av meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl, dog med nogen forandringer.

II. De ved kongelig resolution av 28 september 1897 approberte sundhetsforskrifter for Sundalens herred med strandstedet Sundalsøren ophæves fra den tid, ovenomhandlede forskrifter træder i kraft.

5 juni. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til § 3 i lov angaaende særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa nedenstaaende av herredsstyret for Tjeldsunds herred i Nordlands amt under 25 februar 1914 fattede beslutning om ordningen av meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl:

Naar en av tuberkulose i smitsom form lidende person forandrer bopæl, skal skriftlig anmeldelse av flytningen sendes til helseraadets formand av den, fra hvem den syke flytter og likeledes fra enhver, der mottar en tæringssyk i forpleining.

---

*) Bekjendtgj. 8 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22, hvor de approberte nye sundhetsforskrifter m. v. er indtat.

**) Bekjendtgj. 8 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

Kongelig resolution, hvorved der i Libreville oprettes et ulønnet konsulat med distrikt, omfattende den franske koloni Gabon. 5 juni.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at de i Horten ansatte politibetjenter som uniform skal benytte: 5 juni.

1. Jakke av mørkeblaat tøi med julf, opstaaende krave forsynt med en 7 mm. bred guldsnor samt skulderklaffer, som nærmest kraven fæstes med en løveknap og forsynes med en 6 mm. bred guldsnor langs siderne og romertal I i gult metal.
2. Kappe av mørkeblaat tøi forsynt med dobbelt række løveknapper, nedfaldende krave og rygstrop, forsynt med to over hinanden sittende løveknapper samt skulderklaffer med romertal I i gult metal.
3. Benklær av mørkeblaat tøi uten paspoiler. Om sommeren tillates benklær av hvitt tøi.
4. Lue efter den for Drammens politi fastsatte model, forsynt med en 15 mm. bred guldsnor samt som merke den norske løve omgit av en aapen ekekrans og under denne: Hortens politi. Til vinterbruk kan benyttes en rundpullet bisamlue uten det for luen bestemte merke.

Kongelig resolution, hvorved bl. a. bestemmes, at der i Departementet for de Offentlige Arbeider fra 1 juli 1914 oprettes en egen avdeling for vasdrag- og elektricitetsvæsen, hvorunder henlægges kontoret for vasdrag- og havnevæsen samt kontoret for elektricitetsvæsen. 5 juni.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til amtmændene: 5 juni.
Ved kongelig resolution av 1 mai sidstleden er det bestemt:

I. At det fra 1 juli d. a. overdrages de civile overøvrigheter efter foreløbig anstillet revision at anvise til utbetaling av statskassen følgende regninger:
   1. Regninger fra lensmænd over skyss- og kostgodtgjørelse av statskassen i anledning av reiser:
      a) for at avholde valg paa forlikskommissærer med varamænd.
      b) til møter med formandskap eller repræsentantskap i anledning av mandtalsførselen ved kommunevalg samt til bestyrelse av kommunevalg.
      c) til sammentræde med formandskap eller kommunestyre til avgivelse av forslag paa og valg av lagrettemænd og domsmænd samt til uttagelse av retsvidner m. v

5 juni.

d) til avholdelse av skattemøter.
e) til møte ved de almindelige (sake- og skatte-)ting.

2. Regninger over utgifter, som paahviler statskassen i henhold til lov nr. 1 av 4 mai 1901 om anmeldelse av reisende og fremmede, dens § 9 (utvisninger).

II. At de omhandlede utgifter anvises til utbetaling av specielle summer, som av Finansdepartementet i dette øiemed stilles til vedkommende oppebørselsbetjenters disposition paa saadan maate, som nærmere er foreskrevet i kongelig resolution av 20 november 1837, post 1 for de der omhandlede utgifters vedkommende.

III. At det overdrages Revisionsdepartementet at foreskrive den form, hvori regnskapene over de omhandlede utgifter blir at avlægge, samt at besørge revisionen av disse regnskaper.

Idet man under henvisning hertil anmoder amtmanden om at overta anvisningen av de i resolutionens post 1 omhandlede regninger, forsaavidt vedkommende forretning eller reise er foretat efter 1 juli førstkommende, skal man til veiledning ved disse regningers revision og anvisning bemerke følgende:

1. Regninger i anledning av reiser til forliks-kommissærvalg.

Der henvises til skrivelee i Lovtidende av 5 februar 1896 og den nuværende sportellovs § 141. — Valget maa avholdes i forbindelse med gudstjeneste i vedkommende kirke, skrivelse av 25 juli 1878 i Lovtidenden. — Om rækkefølge av valgene, se rundskrivelse av 30 juni 1881 i Lovtidenden, post 4, og skrivelse i Lovtidenden av 13 april 1894. — For reise til valg av forlikskommissærer tilkommer lensmændene forøvrig nu skyss- og kostgodtgjørelse efter de almindelige regler i skyss- og kostloven av 10 juli 1894.

2. Regninger i anledning av kommunevalg.

Der henvises til landsformandskapslovens § 64 (tillægslov av 29 mai 1901) og sportellovens § 141. — Opmerksomheten henledes paa, at statskassen ifølge førstnævnte lovbestemmelse bare utreder skyss- og kostgodtgjørelse for reiser til møter med formandskap eller repræsentantskap i anledning av mandtalsførselen, det vil regelmæssig si bare til de i landsformandskapslovens § 3, andet led omhandlede møter i første halvdel av juli og anden halvdel av august maaned i valgaaret. Efter sportellovens § 141 utreder statskassen skyss- og kostgodtgjørelse til lensmændene for reiser til deltagelse i bestyrelsen av selve valgene (stemmegivningen og stemmeoptællingen).

Statskassen uvedkommende er derimot utgiftene ved andre rei- 5 juni.
ser, som lensmændene maatte foreta i anledning av valgene, saasom reiser til møte for at beramme valgene (landsformandskapslovens § 4, første led), til møte for at behandle begjæring om forholdsvalgssystemets anvendelse (lovens § 6, indledningen) og til møte for at prøve forslag til valglister (lovens § 6, post 3). Skyss- og kostgodtgjørelse til lensmændene i anledning av saadanne reiser bestrides likesom valgutgiftene forøvrig av herredskassen.

Bestemmelserne i landsformandskapslovens § 64 og sportellovens § 141 er antat at medføre, at statskassen ogsaa bør utrede skyss- og kostgodtgjørelsen til lensmændene for reiser til møter i valgstyret for efter amtmandens eller departementets anmodning at avgi uttalelse i anledning av klager over kommunevalg. Ved omvalg og andre ekstraordinære kommunevalg forholdes med hensyn til reisegodtgjørelse til lensmændene paa samme maate som ved de ordinære valg.

3. Regninger i anledning av reiser til forslag paa og valg av lagrettemænd og domsmænd.

Der henvises til straffeproceslovens §§ 45 og 46 og lov om lagrettemænd av 28 august 1854 § 5, saaledes som disse bestemmelser lyder efter tillægslove (nr. 3 og 4) av 8 juni 1907, samt til skrivelse av 14 mai 1890 i Lovtidenden.

4. Regninger i anledning av reiser til ting og skattemøter.

Herom har Finansdepartementet uttalt følgende:

For reiser til skattemøter erholder lensmændene ifølge sportellovens § 141 skyss- og kostgodtgjørelse av statskassen. Nogen tilsvarende hjemmel til at anvise skyss- og kostgodtgjørelse ogsaa for medhat betjent har man ikke (jfr. skrivelse i Lovtidenden av 18 september 1899). Finansdepartementet har dog i den senere tid gaat med paa, naar omstændighetene under skattemøtet har gjort bistand nødvendig, at refundere lensmændene deres virkelig havte kostutlæg for betjenten eller i de tilfælde, hvor en for anledningen specielt tilkaldt assistent er benyttet, deres utlæg til denne indtil et rimelig beløp, dog ikke over kr. 4,00 pr. dag.

Ogsaa i de tilfælde, hvor skattemøtet holdes paa lensmandens kontor, har departementet gaat med paa at anvise lensmandens direkte utlæg til assistanse.

Som almindelig regel erholder lensmændene ikke godtgjort utlæg til mer end 1 assistent.

Nødvendigheten av at benytte lønnet bistand under skatte-

5 juni. møtet maa i alle tilfælde være attestert av amtskassereren og utlægget legitimert ved kvittering.

Finansdepartementet forutsætter, at naar der kan være tvil om anvisning av en lensmands utlæg til assistanse, bør saken paa forhaand forelægges departementet til avgjørelse.

Regninger for reiser saavel til skattemøter som til sake- (og skatte-)ting maa forsynes med attester om veilængdens rigtighet, og forsaavidt sake- (og skatte-)tingene angaar, tillike om regningsutstederens fremmøte; jfr. forøvrig Finansdepartementets i Lovtidenden indtagne cirkulære av 30 september 1895.

5. Regninger over utgifter ved utvisninger.

Lov om anmeldelse av reisende og fremmede av 4 mai 1901, § 9, bestemmer, at omkostningene ved utviste personers utsendelse blir at bære av statskassen, som dog kan søke sine utlæg godtgjort hos den utviste. Er han i besiddelse av midler, skal ifølge Justisdepartementets rundskrivelse av 21 juni 1901, post 7, politiet avholde det fornødne derav til bestridelse av omkostningene.

Departementet har overfor politimyndighetene paa steder, hvor der hyppig forekommer uttransporter, uttalt, at disse i størst mulig utstrækning bør ske underett og som regel ikke oftere end én gang om uken, idet den utviste isaafald holdes i forvaring. Naar det sendes flere personer, som er i besiddelse av midler, blir omkostningene at fordele mellem disse. Hvis der samtidig sendes person, som er helt ubemidlet, har man utredet transportførerens skyss- og kostgodtgjørelse helt av statskassen og isaafald hos samtidig uttransporterte bemidlede personer kun søkt godtgjort omkostningene vedkommende deres person, samt det tillæg i de øvrige omkostninger som maatte foranlediges ved, at de medfølger (f. eks. utgifter til vaktmandskap).

Idet man iøvrig angaaende forsendelsesmaaten henviser til rundskrivelse av 21 juni 1901, post 6, skal man bemerke, at uttransporten bør ske ad korteste og billigste vei. Hvor det falder hensigtsmæssig at sende utviste svenske personer via Kristiania, blir de at overlevere Kristiania politi, som foranlediger dem sendt pr. dampskib til Gøteborg.

Forsaavidt vedkommende forretning eller reise er utført før 1 juli d. a., blir regningene paa vanlig maate at sende Finansdepartementet eller nærværende departement til anvisning.

Om regnskapsavlæggelse m. v. vil Revisionsdepartementet utfærdige fornødne forskrifter*).

---

*) Se rundskrivelse fra Revisionsdepartementet av 17 juni d. a.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av konsul Adolf Sandborg ved gavebrev av 2 december 1913 oprettede »Karen Andrea Elisabeth Sandborg, født Waldals legat« a) til Guds ords forkyndelse i Valdalen (i Norddalens prestegjeld) og b) til bedste for værdige fattige, trængende syke og ellers nødlidende sammesteds, samt paa de under 1 mai 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 6 juni.

Skrivelse fra Social- og Industridepartementet til amtmanden i Nordre Bergenhus amt, hvorved i medhold av lov om jordmødre av 19 december 1898 § 7 bestemmes: 8 juni.

At det av Kirkebø herred i Nordre Bergenhus amt bestaaende Kirkebø jordmordistrikt deles i følgende 3 distrikter:

1. Vadheims jordmordistrikt, omfattende gaardsnummer 26 til og med nr. 44.
2. Kirkebø jordmordistrikt, omfattende gaardsnummer 45 til og med nr. 66 samt indtil videre Ortnevik og Strenderne (gaardsnummer 1 til og med nr. 13)
3. Fuglsætfjordens jordmordistrikt, omfattende gaardsnummer 14 til og med nr. 25.

Delingen træ̊r i kraft fra den tid, amtmanden bestemmer.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Nordre Trondhjems amt, hvori uttales: 8 juni.

Naar et herredsstyre med hjemmel av landskattelovens § 31, tredje led, har besluttet, at skat ilignet faste tjenere eller arbeidere ved de i dette leds sidste punktum opregnede virksomheter skal opkræves hos husbond eller arbeidsgiver, antages der hos disse at kunne avholdes utpantningsforretning for de paagjældende skattebeløp under forutsætning av, at skatteseddel er mottat 14 dage inden forfaldstid, og at skatyderen ved denne tid fremdeles er i husbondens eller arbeidsgiverens tjeneste.

Stortingsbeslutning [1]) angaaende telegraf- og telefonfunktionærers lønninger. 9 juni.

---

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedpost IX B, kap. 2, tit. 1—13. Tillæg til indst. S. III. A. St.tid. s. 2282—2283.

Beslutningen er saalydende:

1. 2det alderstillæg for fuldmægtiger i telegrafstyret og kredsstyret samt for bestyrere og fuldmægtiger ved stationerne forhøies fra kr. 200,00 til kr. 400,00.
2. Sidste alderstillæg for mandlige assistenter i telegrafstyret, ved kredsstyret og ved stationerne samt sekretæren ved Kristiania telefonanlæg hæves fra kr. 200,00 til kr. 300,00.
3. Grundlønnen for bestyrerinder ved telegrafen, langlinjetelefonen og abonnenttelefonen fastsættes saaledes:

11 juni. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til amtmanden i Romsdals amt i anledning av en forespørsel angaaende lovligheten av følgende fremgangsmaate ved utfyldning av ledige formandspladser i et herredsstyremøte: Av 3 formænd og 9 repræsentanter er tilstede og deltar 1 formand og 6 repræsentanter, deriblandt alle 3 formandsvaramænd. For at opnaa lovlig sammensat møte efter landsformandskapslovens § 37 lar ordføreren bare en formandsvaramand rykke op til formand, saaledes at sammensætningen blir 2 formænd og 5 repræsentanter. Hvis det skulde ansees nødvendig at la ogsaa den tredje formandskapsplads utfylde, vilde de tilstedeværende repræsentanters antal synke ned til 4 og være utilstrækkelig efter lovens § 37.

Departementet meddeler, at en ordning som den omhandlede antages at være lovlig, jfr. Indredepartementets i Lovtidenden indtagne skrivelse av 9 juni 1900.

12 juni. Nr. 1. **Lov***)[1] om ophævelse av § 36 i fundas for det kongelige norske Frederiks universitet i Kristiania av 28 juli 1824 om bergeksamen ved Universitetet.

§ 36 i fundas for det kongelige norske Frederiks universitet i Kristiania av 28 juli 1824 om bergeksamen ved Universitetet sættes ut av kraft.

1ste klasse	. . . . .	kr. 1 800,00
2den —	. . . . .	» 1 600,00
3dje —	. . . . .	» 1 200,00
4de —	. . . . .	» 1 000,00

4. Grundlønnen for materialforvalteren ved Kristiania telefonanlæg fastsættes til kr. 2 300,00.
5. Grundlønnen for kontrolørerne ved Kristiania telefonanlæg fastsættes til kr. 2 300,00.
6. Grundlønnen for overbestyrerinden ved Kristiania telefonanlæg fastsættes til kr. 2000,00 med 2 alderstillæg à kr. 300,00 efter 3 og 6 aar.
7. Lønnen for budformænd ved telegrafvæsenet hæves med kr. 100,00.
8. De to sidste alderstillæg for stationsbetjenter ved telegrafvæsenet fastsættes til kr. 200,00.
9. Grundlønnen for telefonistinder ved Kristiania telefonanlægs bistationer Bækkelaget, Skøien og Slemdal forhøies til kr. 600,00.
10. Reglerne for optjening av alderstillæg gives følgende tilføielse: Tjenestetid paa høieste lønstrin som kontorassistent av 3dje eller som telefonistinde ved telegrafvæsenets abonnentanlæg i Kristiania, Drammen og Trondhjem medregnes til optjening av alderstillæg ved overgang til kontorassistentstilling av 2den klasse eller underkassererstilling ved de nævnte anlæg.

*) Bekjendtgj. 15 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.besl. 3 juni. Se Ot. prp. nr. 29. Indst. O. nr. 19. St.tid., forh. i Ot. s. 34; i Lt. s. 6.

Lov*)[1]) om forandringer i lov om rettergangsmaaten i straffesaker av 1 juli 1887 § 72. 12 juni. Nr. 2.

I.

Lov om rettergangsmaaten i straffesaker av 1 juli 1887 § 72 skal herefter lyde saaledes:

Den offentlige paatalemyndighets tjenestemænd er:

1. riksadvokaten,
2. statsadvokaterne og
3. politimestrene (fogderne) og de dem underordnede politiembedsmænd, politiassistenter og lensmænd.

Hvor underdommeren tillike er politimester (foged), blir efter Kongens nærmere bestemmelse enten hans dommerforretninger i straffesaker at henlægge under en anden underdommer eller hans forretninger som politimester at overdrage til en anden polititjenestemand.

II.

Denne lov træder i kraft straks.

Lov*)[2]) om forandring i lov indeholdende adskillige bestemmelser om politivæsenet i Kristiania av 26 mai 1866, jfr. love av 17 juni 1869, 28 mai 1881 og 6 juni 1891 om utvidelse av den førstnævnte lov til at gjælde ogsaa for rikets øvrige kjøpstæder, for ladesteder med særskilt kommunestyre og for herreder. 12 juni. Nr. 3.

I.[3])

Lov indeholdende adskillige bestemmelser om politivæsenet i Kristiania av 26 mai 1866 § 2 b skal lyde saaledes:

De, som holder offentlig dans, maskerade, sangerhus, karusel, skytebane, ringkastning eller lignende.

II.

Bestemmelsen under I gjælder ogsaa: 1. lov av 17 juni 1869 om utvidelse av lov av 26 mai 1866, indeholdende adskillige bestemmelser om politivæsenet i Kristiania, til at gjælde

*) Bekjendtgj. 15 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St. besl. 3 juni. Se Ot. prp. nr. 7. Indst. O. nr. 20. St.tid., forh. i Ot. s. 24; i Lt. s. 3.

[2]) St.besl. 3 juni. Se Ot. prp. nr. 11. Indst. O. nr. 24. St.tid., forh. i Ot. s. 24—25; i Lt. s. 3—4.

[3]) Jfr. skr. fra Justisdepartementet av 15 august 1898.

12 juni. Nr. 3. ogsaa for rikets øvrige kjøpstæder, 2. lov av 28 mai 1881 om utvidelse av lov av 26 mai 1866, indeholdende adskillige bestemmelser om politivæsenet i Kristiania, til at gjælde ogsaa for rikets ladesteder med særskilt kommunebestyrelse og 3. lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder.

III.

Bestemmelser i bestaaende vedtægter skal, forsaavidt de kunde ha været lovlig vedtat og stadfæstet i medhold av nærværende lov, gjælde, indtil de ved kongelig resolution maatte bli sat ut av kraft.

IV.

Loven træder i kraft straks.

12 juni. Nr. 4. **Lov***)[1]) om forandring i ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 med senere tillægslove.[2]).

I.

Efternævnte paragraffer i ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 med senere tillægslove forandres saaledes:

§ 9 gives saadant tillæg: »De bestemmelser, som havneopsynet træffer i henhold til denne paragraf, kan indbringes til endelig avgjørelse av vedkommende departement, dog ikke med opsættende virkning, medmindre havneopsynet samtykker deri.«

§ 12 skal lyde: »De ovenfor med hensyn til nitroglyserin, dynamit og krudt givne bestemmelser kan i det omfang og med de forandringer, som maatte findes fornødne, av Kongen gives anvendelse paa andre sprængstoffe og andre eksplosionsfarlige gjenstande.«

§ 16, post 2[3]) skal lyde: »Paa landets grund utenfor den i foregaaende post nævnte avstand fra by maa væsker, som henføres under bokstav A, alene opbevares enten overensstemmende med forskriftene i forrige led eller paa solide cylinderformede fat av jern eller staal, forsynt med forsvarlige rullebaand og med slike sikringsindretninger, som av vedkommende departement godkjendes som eksplosionsikre. Denne bestemmelse gjælder ogsaa indenfor de i post 1 nævnte omraader for slike væskers oplag efter § 17, naar ikke andet er fastsat i forbindelse med en ifølge nævnte paragrafs 2det led meddelt til-

*) Bekjendtgj. 15 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.
[1]) St.besl. 3 juni. Se Ot. prp. nr. 31. Indst. O. nr. 30. St.tid. forh. i Ot. s. 25—27; i Lt. s. 4.
[2]) Jfr. straffelovens § 352.
[3]) Jfr. Rundskr. fra Justisdepartementet av 14 oktober 1909.

ladelse. Uten tilladelse av vedkommende departement maa slike væsker ikke paa landets grund utenfor den i foregaaende led nævnte avstand opbevares i større mængder end 500 liter paa ett sted eller paa flere steder med mindre indbyrdes avstand end 30 meter; det samme gjælder for beholdninger paa over 2000 liter av de under bokstav B nævnte væsker eller for forholdsvis tilsvarende mængder av begge slags.« 12 juni. Nr. 4.

§ 16, post 4 skal lyde: »Naar væsker, som henføres til de under bokstav A omhandlede slags, i større kar eller i kar av anden beskaffenhet end der angit, indføres til kjøpstad eller ladested her i riket eller forefindes ombord i dertil indkommet fartøi, skal ilandbringelsen av disse væsker ikke tilstedes, forinden der for havneopsynet er fremlagt skriftlig bevis for, at politiet er underrettet om den tilsigtede indførsel.«

§ 16, post 10 [1]) skal lyde: »Saavel brandstyret som politiet fører inden sit distrikt kontrol med, at ildsfarlige væsker behandles med tilbørlig forsigtighet og efter gjældende forskrifter, og skal paa ethvert sted ha uhindret adgang til at utøve denne kontrol. Enhver, som vil holde oplag av slike væsker, skal, hvor der er brandstyre, gi dette melding om sit forehavende; som oplag betragtes her enhver beholdning paa over 5 liter av de væsker, som er nævnt foran under bokstav A eller i § 15. Brandstyret, eller hvor der ikke er brandstyre, politiet gir de nærmere forsigtighetsregler, som blir at befølge, og kan, hvor særegne omstændigheter foreligger, kræve, at beholdningen begrænses til en viss mængde, eller endog helt forby oplaget. Brandstyrets (politiets) bestemmelse kan indbringes til endelig avgjørelse av vedkommende departement, dog ikke med opsættende virkning, medmindre brandstyret (politiet) deri samtykker.«

§ 17, 1ste punktum skal lyde: »Større oplag eller beholdning av de i § 16 omhandlede væsker indtil 10 500 liter, hvoriblandt ikke over 500 liter av dem, der indgaar under bokstav A, kan haves i kjelder, hvis rumindhold under jordens overflate er mindst saa stor som oplagets.«

§ 20 gives saadant tillæg: »De bestemmelser, som havneopsynet træffer i henhold til denne paragraf, kan indbringes til endelig avgjørelse av vedkommende departement, dog ikke med opsættende virkning, medmindre havneopsynet samtykker deri.«

§ 26 [2]) skal lyde: »For tilsyn med de ildsfarlige gjenstande, som omfattes av denne lov, beskikkes en inspektør med nødvendig teknisk utdannelse. Han ansættes av Kongen med 6

[1]) Jfr. lov av 15 august 1908 (nr. 4) §§ 34 og 52.
[2]) Jfr. kongelig resolution av 12 juni 1914 (s. 222).

12 juni. Nr. 4. maaneders opsigelse, og hans løn utredes av statskassen. De med denne inspektion forbundne utgifter refunderes det offentlige gjennem utligning paa vedkommende bedrifter i saadan utstrækning og efter saadanne regler, som av Kongen bestemmes.

Den utlignede avgift kan inddrives ved utpantning.

Inspektøren skal til enhver tid ha uhindret adgang til ethvert sted, hvor ildsfarlige gjenstande tilvirkes eller opbevares.

Enhver, som har befatning med saadan bedrift, skal være forpligtet paa begjæring at gi forklaring om de forhold, som vedrører tilsynet. Overtrædelse herav straffes med bøter.

Inspektøren kan foreskrive forsigtighetsregler med hensyn til driften. Disse kan dog indbringes til endelig avgjørelse av vedkommende departement. Han er med hensyn til den almindelige borgerlige straffelovs anvendelse at anse som offentlig tjenestemand. Hans instruks fastsættes av vedkommende departement.

De nærmere regler om forholdet mellem denne inspektør og fabriktilsynet gives av Kongen.«

II.

Denne lov træder i kraft straks med undtagelse av § 26, som træder i kraft 1 januar 1915, likesom den ældre lovs § 16, 2det leds sidste punktum, først ophæves fra det sidstnævnte tidspunkt.

12 juni. Nr. 5. **Lov***)[1]) om forandring av § 21 i lov om den Norske Enkekasse av 21 juni 1895 (jfr. lov av 23 mai 1913).

§ 21 i lov om den Norske Enkekasse av 21 juni 1895 skal herefter lyde saaledes:

Saasnart en gift mand utnævnes til embedsmand, eller saasnart en embedsmand indtræder i egteskap, indtræder forpligtelse for ham til overensstemmende med de i nærværende lovs 1ste kapitel indeholdte bestemmelser at sikre sin hustru enkepension, der skal utgjøre en femtedel av hans embedsindtægter, forsaavidt der ikke av Kongen med Stortingets samtykke er fastsat for vedkommende embede, at enkepensionen skal utgjøre et bestemt beløp. Enkepensionen maa ikke i noget tilfælde overstige kr. 1 000,00 aarlig.

Tilsvarende forpligtelse kan ved bestemmelse, avgit av Kongen med Stortingets samtykke, gjøres gjældende like

*) Bekjendtgj. 15 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.besl. 3 juni. Se Ot. prp. nr. 25. Indst. O. nr. 21. St.tid., forh. i Ot. s. 27; i Lt. s. 4.

over for dem, der herefter av Kongen konstitueres for længere tid i embede eller tilsvarende stilling, samt like over for andre statens tjenestemænd, som herefter ansættes. Den, der tidligere, end en saadan bestemmelse avgives, er ansat i en stilling, der omfattes av bestemmelsen, kan inden 6 maaneder avgi erklæring om, at han ønsker at gaa ind under den av bestemmelsen flytende forpligtelse. En saadan erklæring kan senere ikke tilbakekaldes. 12 juni. Nr. 5.

Utnævnelse til statsminister eller statsraad medfører ikke pligt til at sikre enkepension, men den indskudspligt, vedkommende ved sin utnævnelse maatte ha paa grund av sin tidligere stilling, vedblir uforandret.

Kongelig kundgjørelse *)[1]) om avgift til statskassen av apotekenes omsætning. 12 juni.

For budgetterminen 1 juli 1914—30 juni 1915 skal de, som har faat bevilling til at drive apotek, erlægge til statskassen en avgift av sin omsætning efter nedenstaaende regler:

§ 1.

A. For personlig privilegerte apotek:

1. De første kr. 10 000,00 av omsætningen skal være avgiftsfri.
2. Av restbeløpet fratrækkes 25 pct. for frie handelsvarer m. v.
3. Av den tiloversblevne omsætning beregnes følgende avgifter:

Av 1ste	kr. 5000,00	(eller dele derav)	1	pct.
» 2det	» 5000,00	—»—	2	»
» 3dje	» 5000,00	—»—	3	»
» 4de	» 5000,00	—»—	4	»
» 5te	» 5000,00	—»—	5	»
» 6te	» 5000,00	—»—	6	»
» 7de	» 5000,00	—»—	7	»
» overstigende omsætning			8	»

B. For salgbare apotek:

Der gjøres et fradrag i omsætningen av 1/3 — en tredjedel —, hvorefter avgift av den tilbakeværende del av omsætningen svares efter de under A 1—3 for de personlig privilegerte apotek gjældende regler.

§ 2. Til et apoteks omsætning regnes alle beløp, som er

*) Bekjendtgj. 15 juni i Lovtid. 1ste avd nr. 23.

[1]) Se St. prp. nr. 1, indtægt, hovedp. VII, kap. 2, tit. 7; utgift, hovedp. VII, kap. 13, tit. 12 samt St. prp. nr. 60. Indst. S nr. 131. St.tid. s. 779—780.

12 juni. indkommet ved forhandling av varer, enten disse er gjenstand for apotekeres enehandel eller ikke. Dog blir ikke de beløp at medregne, som er indkommet for varer, som enten direkte eller gjennem mellemmænd forhandles til andre apotek.

Omsætning ved filialapotek og medikamentutsalg blir at beregne særskilt fra hovedapotek.

§ 3. Det departement, hvorunder medicinalvæsenet hører, kan helt eller delvis frafalde avgiften for apotekere, med hvem der er indgaat eller indgaaes overenskomst angaaende avstaaelse av salgbare apotekprivilegier.

Departementet kan likeledes helt eller delvis frafalde avgiften, hvor dens utredsel vilde falde særlig trykkende.

§ 4. Avgiftsbeløp paa mindre end kr. 10,00 opkræves ikke.

12 juni. **Kongelig resolution***), hvorved bestemmes:

I. I henhold til § 4 i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av Drammens bystyre i møter den 2 april 1913 og 6 april 1914 fattede beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for byen og om ordningen av meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl.

II. De sundhetforskrifter for byen, som er approbert ved kongelige resolutioner av 12 november 1864, 10 juli 1867, 8 september 1879 og 17 august 1901, ophæves fra den dag, ovennævnte forskrifter træder i kraft.

12 juni. **Kongelig resolution****), hvorved i medhold av § 1 i lov til forebyggelse av smughandel med alkoholiske drikke av 31 juli 1912 og i overensstemmelse med Sandefjords bystyres beslutning av 20 april 1914 bestemmes, at bevertning med mat eller drikke i Sandefjord indtil videre fra 1 januar 1915 det hele aar skal være gjenstand for bevilling.

12 juni. **Kongelig resolution****), hvorved istedenfor de under post I a i kongelig resolution av 18 juli 1913 indtagne bestemmelser om forbud mot motorvognkjøring paa endel veier i Søndre Trondhjems amt fastsættes i

*) Bekjendtgj. 15 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23, hvor de approberte nye sundhetsforskrifter m. v. er indtat.

**) Bekjendtgj. 15 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

medhold av lov av 21 juni 1913 om bruk av motorvogner § 2, andet led, følgende som gjældende indtil videre: 12 juni.

I. a. Motorvognkjøring er forbudt paa hovedveien Forve i Ørkedalen—Hevne (Hevnekjølveien) og paa samtlige hovedveier i Fosen (herredene Hevne, Heim, Stadsbygden, Rissen, Ørlandet, Bjugn, Hitteren, Fillan, Aa og Jøssund).

Paa strækningen fra Grænsen meieri til Ørkedalen av hovedveien Heimdal—Ørkedalen er kjøring med motorvogn kun tillatt i tiden mellem kl. 11 formiddag og kl. 4 eftermiddag. Den for denne vei fastsatte indskrænkning gjælder dog ikke motorvognkjøring, som foregaar i fast rute efter vedkommende myndighets nærmere bestemmelse eller til de for rutegaaende motorvogner fastsatte tider.

Kjørehastigheten maa paa partiet fra Grænsen meieri til Børsens kirke i intet tilfælde overskride 15 kilometer i timen.

Foranstaaende forbud og indskrænkninger gjælder ikke tohjulede motorcykler og trehjulede motorcykler, som er indrettet alene for én person.

Nærværende resolutions bestemmelser træder i kraft straks.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, og § 5, andet led, utfærdiges følgende bestemmelser for motorvognkjøring paa nedennævnte hovedveistrækninger i Nordre Trondhjems amt som gjældende indtil videre: 12 juni.

a) Kjøring med motorvogner er forbudt paa Sandølaveien fra Formofos til riksgrænsen inden Grong og Lierne herreder. Forbudet gjælder ikke tohjulede motorcykler og trehjulede motorcykler, som er indrettet alene for én person.

b) Paa følgende hovedveistrækninger:
Høilandsveien fra Bjøra bro til Kongsmo i Overhallen, Høilandet og Foldereids herreder,
veien fra Bangsund til Spillum i Klingens herred,
veien fra Trones til Brækvaselven inden Grongs herred,
veien fra Kvams kirke til Vekset og fra Aasmulen til Formofos inden Kvam, Snaasen og Grongs herreder,
veien fra Suul toldstation efter den gamle Jemtelandsvei til riksgrænsen, Værdalens herred,
veien fra Hegre kirke til hovedveiens endepunkt i Meraker inden Hegre og Meraker herreder, —

*) Bekjendtgj. 15 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

12 juni. er det forbudt at kjøre med motorvogner med større hjultryk end 600 kg. i fuldt lastet stand = samlet vegt 2400 kg. eller for vogner med tvillingfelger paa bakhjulene 1000 kg. paa disse = samlet vegt 3200 kg.

12 juni. **Kongelig resolution***), hvorved bestemmes:

1. I henhold til § 5, jfr. § 8, i lov om bygningsvæsenet i Trondhjem av 11 juni 1906 meddeles approbation paa de av Trondhjems bystyre og Strindens herredsstyre i møter henholdsvis den 23 januar og 26 april 1913 fattede beslutninger angaaende en reguleringsplan for de østlige og sydlige bydele i Trondhjem med byggebelte med undtagelse av de strøk, som berører jernbanen samt de under Kirkedepartementet og Forsvarsdepartementet sorterende eiendomme.
2. I henhold til § 108 i lov om bygningsvæsenet i Trondhjem av 11 juni 1906, jfr. § 3 i murtvangsloven av 19 mai 1904 meddeles approbation som gjældende indtil videre paa Trondhjems bystyres beslutning i møte den 30 april 1914 angaaende træbebyggelse og forskrifter for villamæssig bebyggelse i visse strøk av nævnte by.

De i post 2 omhandlede bestemmelser om træbebyggelse og om villamæssig bebyggelse skal gjælde for forskjellige paa et fremlagt kart nærmere betegnede strøk.

12 juni. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til skattelov for byene av 18 august 1911 § 6 meddeles stadfæstelse paa den av Hortens bystyre i møte den 19 mai d. a. fattede beslutning angaaende forandring i de gjældende vedtægter om taksering til eiendomsskat av de faste eiendomme i kjøpstaden.

Ifølge beslutningen skal vedtægtenes § 8, 2det leds 1ste punktum, gives saadan tilføielse:

»eller stedsevarig grundseddel«.

12 juni. **Kongelig resolution,** hvorved det tillates, at den nuværende sognekirke i Mundal (Fjærland) annekssogn av Balestrands prestegjeld under Ytre Sogns provsti i Bergen stift nedtages, og at der istedet paa dens tomt opføres en ny kirke for sognet efter en fremlagt plan under iagttagelse av de av statens bygningsinspektør fremsatte bemerkninger ved planen. Derhos bemyndiges Bergens stiftsdirektion til at samtykke i mindre væsentlige ændringer i planen, om saadanne under arbeidets gang maatte vise sig ønskelige eller nødvendige.

---

*) Bekjendtgj. 15 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23, hvor de i post 2 omhandlede bestemmelser angaaende træbebyggelse m. v. er indtat.

**) Bekjendtgj. 15 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

Kongelig resolution[1]), hvorved bestemmes: 12 juni.

1) Gagerne for Oslo, Borgarting og Agder, Gula- og Frostating og Haalogalands retsskriverembeder forhøies fra 1 juli 1914 til henholdsvis kr. 2900,00, kr. 2500,00, kr. 2500,00 og kr. 2500,00 paa de nedenfor under nr. 13 nævnte betingelser;
2) gagen for Bamle sorenskriverembede forhøies fra 1 juli 1914 til kr. 4600,00;
3) fra 1 juli 1914 oprettes et nyt, midlertidig, Sydvaranger politimesterembede, omfattende Sydvaranger herred, med gage- og kontorholdsgodtgjørelse av statskassen henholdsvis kr. 4000,00 og kr. 1200,00 — hvorhos det nuværende midlertidige politifuldmægtigembede paa Kirkenes under Tanen—Varanger politimesterembede fra samme tid inddrages;
4) det nuværende Tanen—Varanger politimesterembede blir fra 1 juli 1914 at benævne Tanen—Nordvaranger politimesterembede[2]);
5) fra 1 juli 1914 oprettes et nyt, 3dje, politifuldmægtigembede i Stavanger med gage av statskassen kr. 2400,00 + 2 alderstillæg à kr. 200,00 efter 3 og 6 aars tjenestetid;
6) fra 1 juli 1914 oprettes et politifuldmægtigembede i Skien med gage kr. 2400,00, hvorav Skiens kommune betaler kr. 400,00, samt av statskassen 2 alderstillæg à kr. 200,00 efter 3 og 6 aars tjenestetid, hvorhos fra samme tid den nuværende politiassistentbestilling sammesteds inddrages;
7) fra 1 juli 1914 oprettes et politifuldmægtigembede ved Hamar politimesterembede med gage av statskassen kr. 2400,00 + 2 alderstillæg à kr. 200,00 efter 3 og 6 aars tjenestetid, hvorhos fra samme tid den nuværende politiassistentbestilling ved samme politimesterembede inddrages;
8) fra 1 juli 1914 oprettes et politifuldmægtigembede paa Røros ved Uttrøndelagens politimesterembede med gage av statskassen kr. 2400,00 + 2 alderstillæg à kr. 200,00 efter 3 og 6 aars tjenestetid, — hvorhos fra samme tid den nuværende politiassistentbestilling sammesteds inddrages;

[1]) Se St. prp. nr. 1, indtægtsbudgettets hovedp. VI, kap. 1, tit. 1 og 2, utgiftsbudgettets hovedp. VI, kap. 1—8. St. prp. nr. 81. Dok. nr. 14. Indst. S. XXII A med tillæg. St.tid. s. 1601—1634.

[2]) Se kgl. res. 31 juli 1914, hvorefter Tanen—Nordvaranger politimesterembede for eftertiden benævnes Vadsø politimesterembede.

12 juni. 9) gagen for politimesteren i Vardø forhøies fra 1 juli 1914 til kr. 4500,00;

10) gagen for politiadjutanten i Bergen forhøies fra 1 juli 1914 til kr. 3000,00, hvorhos de for dette embede fastsatte 2 alderstillæg fra samme dag forhøies fra kr. 200,00 og kr. 200,00 til kr. 400,00 og kr. 400,00;

11) gagen av statskassen for Bergens og Trondhjems politimesterembeder forhøies fra 1 juli 1914 til henholdsvis kr. 6000,00 og kr. 5520,00 paa de nedenfor under nr. 13 nævnte betingelser;

12) de for politifuldmægtigene i Kristiania bestemte to alderstillæg å kr. 400,00 skal fra 1 juli 1914 tilkomme politifuldmægtigene efter 3 og 6 — mot nu 5 og 10 aars tjeneste paa de nedenfor under nr. 13 nævnte betingelser;

13) de foran under nr. 1, 11 og 12 nævnte 4 retsskrivere, politimestre i Bergen og Trondhjem og politifuldmægtiger i Kristiania tilpligtes at finde sig i de forandringer ved pensionsvæsenets ordning, som statsmagtene maatte bestemme; av den for disse embeder regulerte løn avsættes foreløbig — efterhvert som lønnen hæves — saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse.

12 juni. **Kongelig resolution,** hvorved bl. a. bifaldes nedenstaaende regler angaaende erlæggelse av avgifter, som i henhold til ildsfarlighetslovens § 26 (jfr. lov nr. 4 av 12 juni 1914) av vedkommende bedrifter skal utredes for tilsyn med de ildsfarlige gjenstande, som omfattes av nævnte lov:

§ 1. Enhver fabrik for tilvirkning av nitroglyserin, dynamit, krudt eller andre sprængstoffe skal betale en aarlig avgift av kr. 400,00.

§ 2. For ethvert oplag (utenfor tilvirkningssted), hvortil tilladelse er meddelt i henhold til lovens § 3, 4de led og § 4, skal betales en aarlig avgift av kr. 50,00.

§ 3. Fra ovenstaaende bestemmelser er overensstemmende med lovens § 13 undtat militære etablissementer.

§ 4. Bedrifter, som har i oplag eller ved sin virksomhet benytter ildsfarlige væsker av de i lovens § 14, jfr. § 16 omhandlede arter, skal, forsaavidt beholdningen er av den størrelse, at tilladelse utkræves efter lovens § 16, betale en aarlig avgift for hvert sted, hvor beholdning haves, efter saadan beregning:

a. For de i lovens § 16, 1 A omhandlede væsker: 12 juni.
For beholdning over 100 000 l. . . . . kr. 500,00
» — » 10 000 l. indtil 100 000 l. » 200,00
» — indtil 10 000 l. . . . . » 50,00
b. For de i lovens § 16, 1 B omhandlede væsker:
For beholdning over 5 000 000 l. . . . . kr. 500,00
» — » 1 000 000 l.
indtil 5 000 000 l. . » 400,00
» — » 100 000 l.
indtil 1 000 000 l. . » 200,00
» — indtil 100 000 l. . . . . » 50,00

§ 5. Forsaavidt loven i medhold av § 12 av Kongen besluttes gjort anvendelig paa andre eksplosionsfarlige gjenstande, blir for hvert tilfælde at træffe bestemmelse om, i hvilken utstrækning vedkommende bedrifter vil ha at betale avgift for tilsynet.

§ 6. Hvis inspektøren har maattet foreta reise efter foranledning av vedkommende bedrift, skal denne refundere statskassen de dermed forbundne reiseomkostninger.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation 12 juni.
paa de i generalforsamlinger i Lille-Elvedalens herreds Brandforsikringsforening den 31 mars 1913, 24 september 1913 og 18 april 1914 fattede beslutninger angaaende deling av nævnte forening i: »Lilleelvedalens gjensidige Brandkasse« og »Foldalens gjensidige Brandkasse« samt angaaende vedtagelse av nye planer for disse brandkasser.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til lov om 12 juni.
brandvæsenet av 15 august 1908 § 19 meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av de av Mosjøens bystyre i møte den 27 mars 1914 vedtagne nye regler for betaling for feining sammesteds.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa 12 juni.
det av fru Torborg Melkevig ved gavebrev av 1 juli 1913 oprettede »L. Melkevig og hustru Torborg Melkevigs legat« for trængende i Tysvær samt paa de under 27 mars 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til en apoteker, hvori — 12 juni.
i anledning av en forespørsel, om der bør kræves recept ved utlevering av Levicovand (svakt og sterkt), Roncegnovand samt Rønneby arsenikvand uttales: Saavel Levicovand — baade det sterke og det svake — som Roncegnovand er opgit at være naturlige mineralvande med en naturlig arsenikmængde i hver flaske, som er mindre end farmakopøens maksinaldose. Efterat man nu ved kongelig

12 juni. plakat av 20 februar 1914 har faat bestemmelse om, at recepter paa stoffe, som i medicinaltaksterne er merket med *, men ikke trykt med fete typer, og paa stoffe, som i giftighet kan sidestilles med dem, har ubegrænset gyldighet, findes, at disse mineralvande (Levico- og Roncegnovande) hør henregnes til disse stoffe.

Rønneby arsenikvand derimot, hvor arsenikmængden er den dobbelte av maksimaldosen i 200 gr. vand, og hvor arseniken derhos er tilsat, bør med hensyn til utlevering stilles i klasse med de stoffe, som i medicinaltaksterne er merket med * og trykt med fete typer.

12 juni. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til en distriktslæge, der hadde uttalt, at han fandt det mindre hensigtsmæssig, at helseraadet bestod av samtlige medlemmer av herredsstyret, og at det vilde være heldig, om der kunde bli adgang til at avholde ialfald endel helseraadsmøter særskilt for hvert sogn. Medicinaldirektøren bemerker, at § 8 i sundhetsloven av 16 mai 1860 aapner adgang for kommunestyret til at utvælge en del av sine medlemmer som helseraad, og ved dette utvalgs sammensætning er der selvsagt adgang til at la hvert sogn bli tilstrækkelig repræsentert. Derimot vil der efter den gjældende lovgivning ikke kunne holdes beslutningsdygtig møte alene med en del av helseraadets medlemmer.

15 juni. **Telegram** fra Justisdepartementet til en ordfører, hvori paa forespørsel meddeles, at bystyremedlem, som er medlem av brændevinssamlagets direktion, ansees ugild ved bystyrets behandling av samlagets vedtægter. Derimot ikke bystyremedlem, som kun er aktionær i samlaget.

17 juni **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Even Evensen Ulset ved gavebrev av 15 december 1913 oprettede legat for trængende i Kvikne hovedsogn samt paa de under 9/14 februar 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

17 juni. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Elise Olsdatter Føllingstad ved testamente av 16 juni 1897 oprettede legat »Elise Olsdatter Føllingstads minde« til bedste for a) den norske hedningemission, b) trængende i Vardal, c) almennyttige øiemed sammesteds samt paa de under 14 mars 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

17 juni. **Skrivelse** fra Kirke- og Undervisningsdepartementet til skoledirektøren i Bergen i anledning av en forespørsel fra et landsskolestyre, om der skal vælges nyt medlem av skolestyret istedenfor et medlem, som skolestyret

har fritat for at fungere, eller om hans varamand skal rykke op til medlem av skolestyret. 17 juni.

Departementet uttaler, at varamanden i et tilfælde som det heromhandlede vil ha at rykke op som medlem av skolestyret i den uttrædendes funktionstid.

Rundskrivelse fra Revisionsdepartementet. 17 juni.

Til underretning og videre kundgjørelse meddeles herved, at omkostninger i benefiserte saker samt paternitets- og vergemaalssaker, der hittil har været postert i delinkventregnskapene, fra 1 juli d. a. skal utgaa av disse og indtages i et særskilt regnskap.

I dette regnskap optages tillike de i kongelig resolution av 1 mai sidstleden og Justisdepartementets rundskrivelse av 5 ds. omhandlede utgifter i anledning av lensmænds reiser og utvisning av fremmede.

Regnskapet avlægges 1ste gang for regnskapsaaret 1914/15. Av delinkventregnskapets beholdning overføres til det nye regnskap de beløp, som maatte være opført i beregningen litr. C (forskudsberegningen) ved regnskapet for 1913/14, forsaavidt de vedkommer benefiserte saker, paternitets- og vergemaalssaker. Disse forskud føres igjen til utgift efter fremlagte kvitterte anvisninger.

Derefter indtægtsføres de statskassen for regnskapsaaret tilkommende erstatninger (saksomkostninger) i saadanne saker efter attesterte fortegnelser fra de retter inden regnskapsdistriktet, som kan tilkjende saadanne erstatninger, samt fra Høiesteret og overret.

Delinkventregnskapene for 1914/15 aapnes med beholdningen efter regnskapet for 1913/14, idet den til det nye regnskap overførte del av beholdningen føres til utgift. Forsaavidt der blandt de opførte forskud findes beløp, der vedkommer delinkventsaker, blir disse at føre til endelig utgift i delinkventregnskapene, idet de optages efter omstændighetene i beregningen litr. A eller B.

De utgifter, som regnskapsføres i det nye regnskap, anvises til utbetaling av »statskassens midler« hos vedkommende oppebørselsbetjent.

Saavel disse beløp, som beløp der anvises som delinkventutgifter føres straks til utgift i vedkommende regnskap og forskudsberegning bortfalder saaledes fremtidig. Den nuværende beregning litr. D ved delinkventregnskapene blir derfor fremtidig at betegne med litr. C.

De nye regnskaper indsendes av oppebørselsbetjentene til amtmændene inden hvert aars 15 september og av disse igjen hertil inden 30 s. m.

Skema til regnskap og de deri omhandlede beregninger vedlægges.

17 juni.

Indtægt:

		Kr.	Øre
1.	Beholdning fra forrige regnskap *).		
2.	Mottat fra Norges Bank ifølge Finansdepartementets anvisning av . . .		
3.	Erstatninger (saksomkostninger) efter beregning IV tilkjendt statskassen i regnskapsaaret a) i benefiserte saker . . . . . . b) i paternitetssaker . . . . . . c) i vergemaalssaker		
4.	Decisionsansvar efter antegnelser til regnskapet for efter post.		

*) Her optages i regnskapet for 1914/15 de under beholdningen i regnskapet for 1913/14 opførte forskutte omkostninger vedkommende benefiserte saker, paternitetssaker og vergemaalssaker. Beløpet vil igjen være at føre til utgift efter fremlagte kvitterte anvisninger.

N. N. amtskasserer (foged-, byfoged-,

Utgift: 17 juni.

		Kr.	Øre
1.	Anviste omkostninger:		
	Efter beregning I a) benefiserte saker		
	b) parternitetssaker		
	c) vergemaalssaker		
	Efter beregning II vedkommende lensmænds reiser til:		
	a) avholdelse av valg paa forlikelseskommissær med varamand		
	b) møter med formandskap eller repræsentantskap i anledning av mandtalsførselen ved kommunevalg samt til bestyrelse av kommunevalg		
	c) til sammentræde med formandskap eller kommunestyre til avgivelse av forslag paa og valg av lagrette- og domsmænd samt til uttagelse av retsvidner m. v.		
	d) til avholdelse av skattemøter		
	e) til møter ved almindelige (sake- og skatte-) ting . .		
	Efter beregning III utgifter, som paahviler statskassen i henhold til lov nr. 1 av 4 mai 1901 om anmeldelse av reisende og fremmede dens § 9 (utvisninger)		
2.	Uerholdelige erstatningsbeløp efter beregning IV.		
3.	Decisionsgodtgjørelse efter antegnelser til regnskapet for 19..... efter post		
	» »		
4.	Beholdning:		
	Restanser av erstatninger efter beregning IV .		
	Kontanter		

skattefoged-) kontor den.....

Underskrift.

Beregning

over utgifter i benefiserte saker, paternitetssaker og vergemaalssaker i .....amt (fogderi, by) for regnskapsaaret 19.....

Sakens parter	Regningens nr.	Naar regningen er anvist	Regningsutstederens navn	Utgiftens art	Anvisningens beløp	Samlet bel	Anmerkninger
					Kr. Øre	Kr. Øre	
a) benefiserte saker.							
N. N. mot N. N.	1	2/8 1914	Sakfører N. N.	Skyss- og kostgodtgjørelse	30,14		Benefisiet er datert den.....
	2	4/9 »	do.	Salær	120,00		
	3	6/8 »	Lensmand N. N.	Forkyndelse	3,20		
						153,34	
N. N. mot N. N.	4	5/9 »	Lensmand N. N.	Do.	12,00		
	5	14/9 »	Sakfører N. N.	Skyss- og kostgodtgjørelse	48,16		
	6	12/12 »	do.	Salær	200,00		
						260,16	
						413,50	som er til utgift i regnskapet.
b) paternitetssaker.							
N. N. mot N. N.	7	6/10 »	Lensmand N. N.	Forkyndelse	6,40		
	8	7/11 »	Sorenskriver N. N.	Skyss- og kostgodtgjørelse	11,50		
						17,90	Do.
c) vergemaalssaker.							
N. N. mot N. N.	9	7/1 1915	Sorenskriver N. N.	Do.	29,50		
	10	3/2 »	Lensmand N. N.	Forkyndelse	4,80		
	11	6/2 »	Distriktslæge N. N.	Salær	50,00		
						84,30	Do.

Beregning

17 juni.

over utgifter til skyss og kost for lensmænd i anledning av valg m. v. i .....amt

(fogderi) for 19.....

Regningens nr.	Naar regningen er anvist	Regnings-utstederens navn	Anvist beløp Kr.	Anvist beløp Øre	Tilsammen Kr.	Tilsammen Øre	Anmerkninger
a. Vedk. forlikskommissærvalg.							
1	2/8 1914	Lensmand N. N. ...	12	60			
2	4/8 »	Do. ...	16	80			
3		Do. ...	—	—			
					158	40	som er til utgift i regnskapet.
b. Vedk. kommunevalg.							
4	12/11 1914	Lensmand N. N. ...	18	40			
5		Do. ...	—	—			
6		Do. ...	—	—			
					96	00	Do.
c. Vedk. valg av lagrette og domsmænd.							
7	15/1 1915	Lensmand N. N. ...	16	20			
8		Do. ...	—	—			
9		Do. ...	—	—			
					58	60	Do.
d. Vedk. skattemøter.							
10	16/9 1914	Lensmand N. N. ...	30	80			
11		Do. ...	—	—			
					105	20	Do.
e. Vedk. tingmøter.							
12	19/12 1914	Lensmand N. N. ...	16	80			
13		Do. ...	—	—			
14		Do. ...	—	—			
					120	60	Do.

N. N. amtskassererkontor (fogderi) den .....

Underskrift.

Beregning

over omkostninger ved utviste personers utsendelse av riket (kfr. lov av 4 mai 1901 § 9)

i .....amt (fogderi, by) for regnskapsaaret 19.....

Regningens nr.	Naar regningen er anvist	Regningsutstederens navn	Utgiftens art	Anvisningens beløp Kr.	Øre	Anmerkninger
1	14/9 14	Lensmand (politibetjent) N. N.	Skyss- og kostgodtgjørelse	15	80	
2	15/10 »	N. N. dampskib	Billet og kostpenger	11	00	
				26	80	som er til utgift i regnskapet

N. N. amtskasserer- (foged-, byfoged-, skattefoged-)kontor den .....

Underskrift.

17 juni.

Beregning

over statskassen tilkjendte erstatninger (saksomkostninger) i benefiserte saker, paternitetssaker og vergemaalssaker i ..... amt, fogderi, by i regnskapsaaret 19.....

Løpenr.	Den erstatningspligtiges navn.	Efter hvilken dom eller kjendelse	Tilkjendt erstatningsbeløp	Uberigtigede erstatningsbeløp	Uerholdelige erstatningsbeløp	Anmerkninger
	a) Uberigtiget fra forrige regnskap:					
	N. N. ..	12/2 1914	kr. 50,00	kr. 50,00		Anmeldt iden erstatningspligtiges bo, der endnu ikke er sluttet
	N. N. ..	14/2 »	» 30,00		kr. 30,00	Uformuenhetsattest, bilag
	b) Tilkjendt i regnskapsaaret:					
	N. N. ..	5/3 1914	kr. 60,00		» 60,00	Do. bilag
	N. N. ..	16/4 »	» 120,00	» 120,00		Staar under inddrivelse
			kr. 180,00	kr. 170,00	kr. 90,00	

Der vedlægges:

Opgave fra Høiesterets justissekretær

» » N. N. overret (ang. benefiserte saker og paternitetssaker)

» » sorenskriveren i N. N.

N. N. amtskasserer- (foged-, byfoged-, skattefoged-) kontor

den .....

Underskrift.

(Hvor ingen erstatning for saksomkostninger er tilkjendt statskassen, fremlægges attest herom).

18 juni. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av ingeniør F. Størmer ved testamente av august 1895 oprettede legat til understøttelse av norske opfindelser og paa de under $\frac{17 \text{ januar}}{29 \text{ april}}$ 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

18 juni. **Skrivelse** fra Kirke- og Undervisningsdepartementet til skoledirektøren i Kristiania i anledning av en forespørsel fra et formandskap, om det er herredsstyret eller skolestyret, som har at ansætte skoleinspektør, til hvilken stilling der for terminen 1914—15 er bevilget gage paa kommunens budget. Skolestyret oplyser, at inspektøren er tillagt en aarlig undervisningstid i folkeskolen av 27 uker.

Departementet uttaler, at da der efter det oplyste er tillagt inspektøren 27 ukers aarlig undervisning, er inspektøren indehaver av en fuldstændig lærerpost, og de i landsskolelovens § 30 angivne regler for ansættelse av lærer i fuldstændig post maa komme til anvendelse ved ansættelsen av den vordende skoleinspektør. Ogsaa for det tilfælde, at der ikke tillægges skoleinspektørstillingen læsetimer i folkeskolen, antar departementet, at ansættelsen av inspektøren maa foretages av skolestyret, se analogien fra byskolelovens § 44 og ot.prp. nr. 37 for iaar, § 30.

18 juni. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til amtmanden i Kristians amt, hvori departementet uttaler, at bestemmelsen i lov om handelsnæring av 16 juli 1907 § 6, andet led, antages at komme til anvendelse, hvad enten det tidligere handelsbrev er opsagt av den tidligere indehaver selv, eller er utslettet i henhold til samme lovs § 9.

19 juni. **Lov** *) [1]) om forandring i lov om utskiftnig m. v. av 13 mars 1882.

I.

§ 13 i lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882 skal herefter lyde saaledes:

Inden ethvert tinglag, hvor offentlig utskiftning foregaar eller er forlangt, skal der indrettes et særskilt utvalg av mænd for utskiftningsforretninger. I dette utvalg, der forøvrig kommer istand paa samme maate som det almindelige lagrette-

*) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

[1]) St.besl. 3 juni. Indst. O. nr. 31. St.tid., forh. i Ot. s. 27—30; i Lt. s. 4.

utvalg, kan optages mænd, som ikke besidder de for lagrette- 19 juni.
mænd foreskrevne egenskaper. Er ikke saadant særskilt utvalg istandbragt, tages mændene av det sedvanlige utvalg.

For hver forretning opnævnes mændene av sorenskriveren (fogden) under iagttagelse av de i lagrettelovens § 20 indeholdte bestemmelser. Ved opnævnelsen er sorenskriveren (fogden) ikke bundet til tinglaget, likesaalitt pligter han at følge nogen viss orden, men han kan stadig opnævne de samme mænd, saafremt disse ingen indsigelse gjør derimot.

Angaar utskiftningen skog eller myr av større værdi, paasees saavidt mulig, at mænd med særegen kyndighet opnævnes.

Naar nogen av de av sorenskriveren (fogden) opnævnte mænd ikke møter eller ikke kan delta i forretningen, og heller ikke nogen av de opnævnte suppleanter kan skaffes tilstede, skal formanden for møtet opnævne det fornødne antal mænd. Dersom det i et saadant tilfælde ikke er mulig betimelig at skaffe tilstede mænd, som staar i utvalget, kan de tages av det almindelige mandtal.

For hvert døgn, der medgaar til reise samt til ophold paa utskiftningsstedet, tilkommer mændene i godtgjørelse hver kr. 5,00. Derhos tilkommer de skyssgodtgjørelse efter de i lov av 10 juli 1894 § 2 fastsatte satser med den i paragraffens 2det avsnit bestemte nedsættelse i tilfælde av, at to reiser sammen.

II.

Denne lov træder i kraft straks.

Kongelig resolution*), hvorved i henhold til lov nr. 4 19 juni.
av 25 juli 1913 om offentlig forevisning av kinematografbilleder meddeles stadfæstelse paa den av bystyret for kjøpstaden Narvik den 11 mars og 27 mai 1914 vedtagne beslutning om kinematografvedtægter.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til lov til 19 juni.
beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Aakre herred, Stavanger amt, under 4 mai 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v.

---

*) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor vedtægtene er indtat.

**) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd nr. 24, hvor vedtægten er indtat.

19 juni. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Horgs herred, Søndre Trondhjems amt, under 24 mars 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v.

19 juni. **Kongelig resolution****), hvorved i medhold av § 1 i lov til forebyggelse av smughandel med alkoholiske drikke av 31 juli 1912 og i overensstemmelse med Flekkefjords bystyres beslutning av 23 februar 1914 bestemmes, at bevertning med mat og drikke inden Flekkefjord by indtil videre fra 1 september 1914 at regne det hele aar skal være gjenstand for bevilling.

19 juni. **Kongelig resolution*****), hvorved de av Kristiansunds bystyre i møte den 4 mai 1914 fastsatte vedtægter for handel med brukte eller kasserte ting i Kristiansund stadfæstes i medhold av § 28, jfr. § 38, i lov om handelsnæring av 16 juli 1907 som gjældende indtil videre.

19 juni. **Kongelig resolution†**), hvorved den av Vestby herredsstyre i møte den 5 mai 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i ladestedet Hvitsten, Akershus amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med nogen forandringer.

19 juni. **Kongelig resolution****), hvorved i henhold til §§ 2, tredje led, og 30 i lov om haandverksnæring av 25 juli 1913 bestemmes:

1. Følgende virksomheter, som hittil ikke har været holdt for haandverk, skal være undergit forskriftene i ovennævnte lov om haandverksnæring av 25 juli 1913, nemlig:

   Virksomheten som barbér og frisør, som feier, som fotograf og som paraplymaker.

2. I plakat av 11 september 1901 angaaende avlæggelse av svendeprøver og kontrollen med samme blir i § 1 a at indta følgende bestemmelser om svendeprøver for de virksomheter, som er nævnt i nærværende resolutions post 1:

   Barberere og frisører: 1. Knivopsætning. 2.

*) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor vedtægten er indtat.
**) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
***) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor vedtægtene er indtat.
†) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

Barbering. 3. Klipning av forskjellige haarfasonger. 4. 19 juni.
Klipning av forskjellige skjægfasonger. 5. Frisering med og uten tang eller hel krølling av et haar, samt — i begge tilfælde — strækning av en bart. Desuten gives karakter i verktøisføring.

Feiere: 1. Forarbeidelse av de almindelig brukte feieredskaper. 2. Feining av fabrikpipe med røkkanal, bakeripipe, skorstenspipe og lodpipe. 3. Feining av varmeapparat. 4. Feining av komfyr med 1 à 2 stekeovner, etage- og magasinovn. 5. Skissering av røkgangene i et ildsted efter utført feining.

Fotografer: 1. Egenhændig optagelse og utførelse av et portræt i atelier eller værelse. 2. Optagelse av et interiør og et eksteriør. 3. Utførelsen omfatter: optagelse, fremkaldelse, negativ og positiv retouche, kopiering og toning.

Paraplymakere: Forfærdigelse av en herre- eller dameparaply. Paraplystokken med haandgrep forarbeides fra raamaterialet. Spilverket sammensættes, fjærene laves og isættes. Betrækket tilskjæres efter maal, syes og paasættes, alt efter tegning, som er utført paa forhaand i opgit maalestok.

3. Blandt de fag, som er opregnet i den ovennævnte svendeprøve — plakats § 1 c — fag, for hvis vedkommende prøven ogsaa skal omfatte tegning — blir tillike at medta: Paraplymakere.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 11, 19 juni.
jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Eidsvolds herred i Akershus amt i møte den 14 april 1914 fattede beslutning om forandring av §§ 8 og 14 i de for herredet ved kongelig resolution av 20 december 1902 approberte sundhetsforskrifter, dog med en enkelt forandring.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 11, 19 juni.
jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles appobation paa den av herredsstyret for Holts herred i Nedenes amt under 28 mars 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved resolution av 13 december 1900 approberte sundhetsforskrifter.

*) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor den approberte beslutning er indtat.

**) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor tillægget er indtat.

19 juni. **Kongelig resolution***), hvorved i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Manger herred i Søndre Bergenhus amt i møte den 9 mars 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 20 februar 1904 approberte sundhetsforskrifter, dog med en enkelt forandring.

19 juni. **Kongelig resolution****), hvorved i medhold av § 1 i lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 bestemmes, at der indtil videre skal gjælde regler for fiske i de elver, bækker og vand i Søndre Frons herred, Kristians amt, som ikke er i privat eie.

19 juni. **Kongelig resolution*****), hvorved i medhold av § 1 i lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 de under 5 juni 1909 utfærdigede fiskeriregler for Nordre Frons herred fornyes for et tidsrum av 5 aar fra 15 juli 1914 at regne med den forandring, at ordene »Vintervandene og« i § 2 utgaar.

19 juni. **Kongelig resolution******), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912, § 2, andet led, bestemmes:

1. Den ved kongelig resolution av 14 juni 1913 utfærdigede bestemmelse for motorvognkjøring paa hovedveien fra Aandalsnes-Veblungsnes til Kristians amts grænse gjælder ikke tohjulede motorcykler og trehjulede motorcykler, som er indrettet alene for én person.
2. Foranstaaende bestemmelse træder i kraft straks.

19 juni. **Kongelig resolution†**), hvorved bestemmes:

I. Kongelig resolution av 1 mai 1914 om brand- og bygningslovens anvendelse paa Haug i Øvre Eker m. v. ophæves.

II. I henhold til § 88 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896, § 1 i lov indeholdende adskillige bestemmelser om bygningsvæsenet m. v. av 17 juni 1869 samt §§ 65 og 66 i lov om brandvæsenet av 15 august 1908 bestemmes:

1. At den almindelige bygningslov gjøres gjældende for det brandloven underlagte strandsted

*) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor det approberte tillæg er indtat.
**) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor reglerne er indtat.
***) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
†) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor brand- og bygningskommunernes grænser er beskrevet.

Haugsund, og at dette sted overgaar til egen kommune i brand- og bygningsvæsenets anliggender. 19 juni.

2. At brandloven gjøres gjældende for det bygningsloven underlagte strøk ved Haugsunds jernbanestation, og at dette strøk overgaar til egen kommune i brand- og bygningsvæsenets anliggender under navnet Haugs brand- og bygningskommune.
3. At grænserne for de ovennævnte brand- og bygningskommuner fastsættes overensstemmende med Øvres Ekers beslutning senest av 2 februar 1914.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation paa den av Aalesunds bystyre i møte den 22 mai 1914 fattede beslutning angaaende lempning i nævnte lovs § 19, 5te passus, dog med en enkelt forandring, og § 77. 19 juni.

Kongelig resolution**), hvorved i henhold til lov om skyssvæsenet av 14 juli 1893 § 25 (jfr. lov av 14 mars 1905) bestemmes, at det i skyssruterne fra jernbanestationerne i Asker herred skal være forbudt andre end dem, som dertil har erholdt politiets tilladelse, at søke erhverv ved reisendes skyssbefordring fra disse stationer. 19 juni.

Kongelig resolution, hvorved der foretages følgende forandringer i »reglement for forberedende prøver ved Universitetet av 8 juli 1903«: 19 juni.

§ 2 gives saadan tilføielse:

»og for medicinske studerende fysik«.

Som ny § 7 indtages:

»I fysik omfatter undervisningen et kursus paa 2 semestre med 2 til 3 timers ukentlig undervisning. Pensumet omfatter en oversigt over det elementære system med særlig vegt paa avsnittene om faste legemers, væskers og gasarters fysiske egenskaper samt læren om varme, lys og den elektriske strøm«.

De nuværende §§ 7, 8 og 9 blir herefter at opføre som henholdsvis 8, 9 og 10.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 19 juni.

1. At det tillates, at den gamle sognekirke i Kvenvær sogn av Hitterens prestegjeld under Fosens provsti i Trondhjem stift nedtages for derefter at gjenopføres som kapel paa en dertil skjænket tomt

*) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor den approberte beslutning er indtat.

**) Bekjendtgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

19 juni. av gaarden Forsnes i nævnte sogn efter en fremlagt plan og under iagttagelse av de av statens bygningsinspektør fremsatte bemerkninger ved denne. Trondhjem stiftsdirektion bemyndiges derhos til at samtykke i mindre væsentlige ændringer i byggeplanen, om saadanne under arbeidets gang skulde vise sig nødvendige eller ønskelige.

2. At der tillægges kapellet, som blir at benævne Forsnes kapel, 6 gudstjenester aarlig, som tages fra Dolms hovedkirke. Gudstjenesterne blir at avholde til saadan tid og at fordele saaledes mellem prestegjeldets to prester, som Trondhjems biskop nærmere bestemmer.

3. — — —

19 juni. **Kongelig resolution,** hvorved stadfæstelse meddeles paa nogen forandringer i § 1 i det ved kongelig resolution av 30 juni 1900 approberte reglement for den retsmedicinske kommission og de retsmedicinske sakkyndige, hvorefter § 1 i sin helhet skal lyde saaledes:

Som faste retsmedicinske sakkyndige, der efter straffeproceslovens § 192 har at tjenstgjøre, medmindre særegne omstændigheter er til hinder derfor eller gjør det utilraadelig, ansees:

a) i medicinsk-kemiske spørsmaal: De, der av Justis- og Politidepartementet dertil maatte bli beskikket.

b) i psykiatriske spørsmaal:

1. Direktører (bestyrere) og paa længere tid end 1 aar ansatte, underordnede læger ved sindssykeasyler, amtslæger ansat i henhold til lov nr. 2 av 27 juni 1891 § 2 eller i henhold til lov nr. 1 av 26 juli 1912 § 7, og av Justis- og Politidepartementet ansatte politi- og fængselslæger.
2. Andre læger, som dertil av Justis- og Politidepartementet maatte bli beskikket.

c) i andre retsmedicinske spørsmaal:

1. Universitetslæreren i retsmedicin, amtslæger, ansat i henhold til lov nr. 1 av 26 juli 1912 § 7, stadsfysici, stadslæger og distriktslæger og av Justis- og Politidepartementet ansatte politi- og fængselslæger.
2. Andre læger, som dertil av Justis- og Politidepartementet maatte bli beskikket.

Derhos skal paa henstillen av den Retsmedicinske Kommission dennes faste eller tilforordnede medlemmer kunne opnævnes som sakkyndige.

19 juni. **Kongelig resolution,** hvorved antallet av faste sjøretsmedlemmer og varamænd for Narviks sjøret fastsættes til henholdsvis 10 og 4.

Kongelig resolution, hvorved der i medhold av lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 § 74, jfr. § 111, meddeles livsforsikringsselskapet Brage tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhet overensstemmende med det for Forsikringsraadet fremlagte og av dette godkjendte grundlag, dog for livrenternes vedkommende med forbehold av, at selskapet inden den i forsikringslovens § 111 fastsatte frist ombytter det nugjældende grundlag (dødlighetstabel, forsikringsbetingelser) med et nyt av Kongen stadfæstet grundlag. 19 juni.

Kongelig resolution, hvorved bl. a. de av Kristiania brændevinssamlag i generalforsamling den 2 og 19 februar 1914 vedtagne og av Kristiania bystyre i møte den 28 mai næstefter godkjendte vedtægter for samlaget i medhold av §§ 5 og 23 i lov om salg og skjænkning av brændevin m. v. av 17 mai 1904 stadfæstes — med nogen forandringer — som gjældende indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1919. 19 juni.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at en anden læge end embedslægen kan antages til indtil videre at forrette som ordfører i helseraadet for Hollens herred i Bratsbergs amt mot en godtgjørelse av kr. 200,00 aarlig, som blir at utrede av de til tilfældige utgifter ved Medicinalvæsenet bevilgede midler. 19 juni.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 19, sidste led, meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av den av Farsunds bystyre i møte den 4 december 1913 fattede beslutning om fast aarsløn for feieren sammesteds. 19 juni.

Meddelelse fra Forsvarsdepartementet til Hæren, hvori bestemmes, at andragender om utlaan av militærvæsenets lokaler eller eiendomme til offentlige møter eller lign. skal fremtidig indtil videre forelægges departementet til avgjørelse, hvis vedkommende militære myndighet ikke finder at burde indvilge andragendet. 19 juni.

Herfra undtages saadanne tilfælde, for hvilke departementet har git almindelig bestemmelse ogsaa for avslag av andragender om utlaan (jfr. departementets skrivelse av 20 august 1912, indtat i den militære lovsamling).

Skrivelse fra Socialdepartementet til amtmanden i Jarlsberg og Larviks amt: 20 juni.

Departementet antar, at et konkursbo, hvor konkurs-

20 juni. behandlingen er aapnet i juli 1912, ikke er pligtig til at betale handelsskat for 1913 og 1914, forsaavidt boet alene har utøvet den i lov om handelsnæring av 16 juli 1907 § 10 hjemlede ret til at sælge de varer, som boet sitter inde med ved konkursens aapning. Handelsskatten antages derimot at paahvile konkursskyldneren personlig, indtil han selv opsiger handelsbrevet, eller dette — efter forgjæves avholdt utpantning hos ham — overensstemmende med handelslovens § 9 blir sat ut av kraft, og dets indehaver slettet av handelsborgermandtallet. Saadan utpantning hos konkursskyldneren — i hans mulige midler utenfor konkursmassen — kan avholdes, uten at boets slutning behøver at oppebies.

20 juni. **Rundskrivelse** fra medicinaldirektøren til samtlige læger, tandlæger og jordmødre.

Ved tidligere rundskrivelser herfra er læger, tandlæger og jordmødre gjort bekjendt med, at de paa ansøkning kan faa Finans- og Tolddepartementets tilladelse til uten erlæggelse av almindelig avgift eller told at faa utlevert spiritus denaturert med $\frac{1}{4}$ % benzol i partier paa mindst 20 liter, naar følgende iagttages: Ansøkningene stiles til Finans- og Tolddepartementet og indsendes til medicinaldirektøren, for jordmødrenes vedkommende gjennem bostedets helseraadsordfører, som bedes anmodet om at ledsage ansøkningen med en uttalelse om, hvorvidt han har noget at bemerke i anledningen av ansøkningen.

Ansøkningene, som kan gjælde for et tidsrum av indtil 3 aar, vil herfra bli tilstillet Finansdepartementet samlet i én ekspedition hvert aars 15 november. De maa derfor være indsendt hertil i betimelig tid før nævnte datum. De maa indeholde opgave

1. om den brændevinsdestillations navn, hvorfra spiritusen agtes indkjøpt;
2. om den mængde, som ønskes utlevert (ikke mindre end 20 liter);
3. om de aar, for hvilke bevillingen ønskes git;
4. ansøkningene maa desuten indeholde forsikring om, at spiritusen alene skal bli anvendt til antiseptisk bruk i kirurgisk praksis eller ved fødselshjælp.

Efterat Finansdepartementets tilladelse til utlevering er git, vil hver av ansøkerne herfra faa en skriftlig meddelelse derom. Denne maa med nøiagtig opgave over den adresse, hvorunder spiritusen skal sendes, tilstilles vedkommende leverandør med erklæring om, at spiritusen udelukkende skal bli anvendt til det i tilladelsen anførte øiemed. Fra den ved utleveringen tjenestgjørende told- eller kontrolfunktionær faar vedkommende læge, tandlæge eller jordmor meddelelse om forsendelsen, som sker direkte i plomberte eller forseglede kar.

Naar spirituspartiet er kommet frem, maa mottageren uten ophold sende nævnte funktionær erkjendelse derfor med oplysning om, hvorvidt den paa forsendelseskarret anbragte plombering eller forsegling ved fremkomsten var i orden eller ikke, samt om spirituspartiet er fremkommet i uformindsket stand. Finansdepartementet har anmodet mig om at alle, som faar saadan tilladelse som her omhandlet, bedes gjort opmerksom paa, at undladelse av uopfordret at avgi den nævnte erkjendelse straks, efterat spiritusen er mottat, vil kunne medføre, at lignende bevilling for eftertiden vil bli vedkommende negtet. 20 juni.

Med hensyn til spiritusens opbevaring m. v. blir at forholde i overensstemmelse med Finansdepartementets bestemmelser av 12 september 1908, hvorav et avtryk vil bli medsendt hver meddelelse om erholdt bevilling. Særlig henledes opmerksomheten paa bestemmelsernes punkt 10, hvorefter spiritusen skal opbevares under laas, saaledes at kun bevillingshaveren selv eller en av ham (hende) dertil specielt befuldmægtiget har adgang til den. Spiritusen skal saavidt gjørlig opbevares i de samme kar, hvori den er mottat.

Sluttelig bemerkes, at Finansdepartementet har meddelt, at der fra dets side ikke er noget til hinder for, at to eller flere paa samme sted boende læger, tandlæger eller jordmødre i fællesskap faar utlevert et parti spiritus til indbyrdes fordeling, naar det hele parti er paa mindst 20 liter, og naar de enkelte ansøkeres navn, samt hvormeget av spiritusen hver enkelt skal ha, blir opgit, hvorhos hver av dem maa avgi den paabudte forsikring om spiritusens anvendelse.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa den av sogneprest O. Olafsen ved gavebrev av 28 juni 1913 oprettede stiftelse »Fru Karoline Olafsens minde« til støtte og fremme av studiet av og kjendskap til Hardangers fortid samt paa de under 23 september 1913 og 15 januar 1914 utfærdigede bestemmelser for denne stiftelse. 24 juni.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til stadsfysikus i Bergen, hvori paa forespørsel meddeles, at præparatet »Atlas E« og »Atlas preserver«, som indeholder 30 % arsenik, og som brukes til rensning av dampkjeler, til impregnering av træverk m. v., formentlig maa betegnes som sterk gift. Den kan derfor ikke henregnes til de under handelslovens § 27 a omhandlede apotekervarer og gifter, som ikke er særlig farlige, og som det er adgang til at gi almindelige kjøbmænd tilladelse til at sælge. 24 juni.

25 juni. **Stortingsbeslutning** [1]) om oprettelse av et nyt overlærerembede (for musik- og sanglæreren) ved Tromsø offentlige lærerskole.

25 juni. **Stortingsbeslutning** [2]) om pligt for funktionærer ved jernbaneanlæggene til at være medlemmer av Statsbanernes pensionskasse m. v.

25 juni. **Stortingsbeslutning** [3]) om forandret regulativ for marinens tjenestemænd i fred.

---

[1]) Se St. prp. nr. 128. Tillæg 2 til indst. S. I B. St.tid s. 2380—2382.

[2]) Se St. prp. nr. 109. Indst. S. nr. 207. St.tid s. 2340—2341.
Beslutningen er saalydende:
Stortinget samtykker i:
1. at de i Stortingets beslutning av 19 august 1908 omhandlede funktionærer ved jernbaneanlæggene m. fl. tilpligtes at indtræde som medlemmer av Statsbanernes pensions-, enke- og understøttelseskasse, og
2. at den statens tjenestemænd ved kongelig resolution av 8 juni 1899 paalagte pligt til at gjøre indskud i den Norske Enkekasse ikke kommer til anvendelse overfor medlemmer av de i post 1 omhandlede kasser.

[3]) Se tillæg til indst. S. II. St. tid. s. 2397—2399.
Beslutningen er saalydende:
Regulativ for tillæg for marinens tjenestemænd under tjeneste i fred avdeling IV skal fra I juli 1914 for punkt 1 til 5s vedkommende lyde:
1. Den utskrevne skal enten efter foranstaltning av det offentlige befordres frit fra et av de for hans utskrivningskreds bestemte samlingssteder til paamønstringsstedet samt fra avmønstringsstedet tilbake, eller han erholder skyssgodtgjørelse efter gjældende bestemmelser.
2. Lønningen, der regnes fra og med den dag, den utskrevne efter befaling fremmøter paa samlingsstedet, til og med den dag, han er bragt tilbake til dette, eller til og med forløvningsdagen, med tillæg av de for reisen til samlingsstedet fornødne dage, er:
   for maskinister . . . . . kr. 40,00 mdl.
   - fyrbøter . . . . . » 30,00 »
   - matroser . . . . . » 20,00 »

   Gifte mandskaper og enkemænd med familie erholder derhos et tillæg av kr. 20,00 maanedlig, der sammen med $^2/_3$ av den øvrige lønning tilbakeholdes til hustruens og familiens underhold.

   Ugifte mandskaper, som forsørger nogen av sine forældre, erholder likeledes et tillæg av kr. 20,00 maanedlig, som tilbakeholdes til forældrenes underhold.

   For den tid, lønningen oppebæres, indeholdes 1 øre av hver fulde krone av den hele avlønnings beløp til Sjøkvæsthuskassen.

   I avlønningen indeholdes likeledes for utlevert beklædning kr. 3,00 maanedlig i de første 6 maaneder av tjenestetiden, som tilbakebetales mandskapet, hvis beklædningen ikke over-

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til amtmændene. 25 juni.

Departementet for de Offentlige Arbeider har paa foranledning av Elektricitetskommissionen henledet opmerksomheten paa spørsmaalet om tilsyn med saadanne ambulerende elektriske anlæg, som omreisende cirkus- og karuselselskaper o. l. selv fører med sig. Det er oplyst, at der er praktiske vanskeligheter forbundet med at undergi disse anlæg effektiv kontrol av det i medhold av loven av 16 mai 1896 om foranstaltninger til betryggelse mot fare og ulemper ved elektriske anlæg m. v. etablerte tilsyn. Man er videre gjort opmerksom paa, at saadanne ambulerende anlæg kan være meget slette, saavel hvad materiel som utførelse angaar, hvorfor de kan gi anledning til brandfare, idet de ofte anbringes i telter eller skur klos op til tæt træbebyggelse i smaabyene eller bymæssige strøk paa landet.

I anledning herav bedes vedkommende politimestre og lensmænd git paalæg om ved meddelelse av tilladelser til at holde forestillinger etc. for selskaper av omhandlede art, saafremt der medføres elektrisk anlæg, som kan befrygtes at være daarlig utført, at opstille som vilkaar for tilladelsens meddelelse, at indehaveren før forestillingens (driftens) begyndelse for politiet foreviser en erklæring fra en av dette godkjendt fagmand, om at anlægget er i forsvarlig stand og betryggende utført.

Skrivelse fra Socialdepartementet til Romsdals amt, hvori 25 juni.
departementet meddeler, at det efter nærmere overveielse er kommet til det resultat, at loven om tilvirkning og beskatning av øl av 28 juni 1912 ikke antages at ha gjort nogen forandring med hensyn til spørsmaalet om »Kornekstraktens« stilling til lovgivningen om salg og skjænkning av øl. Departementet antar saaledes, at »Kornekstrakt« likesom før nævnte lov av 28 juni 1912 kan sælges uten bevilgning (jfr. Høiesterets dom av 31 mars 1904, Retstid. for samme aar side 454).

---

ensstemmende med nedenstaaende punkt 11 blir hans eiendom.

3. For den tid en maskinist utfører tjeneste i stilling, i hvilken han ikke tjenestgjør under nogen anden maskinist paa fartøi eller paa avdeling, hvortil fartøiet henhører, erholder han et tillæg av kr. 10,00 maanedlig.
4. En maskinist som regnskapsfører erholder et maanedlig tillæg av kr. 10,00.
5. For den tid, en styrmand utfører tjeneste som saadan, erholder han et tillæg av kr. 20,00 maanedlig; forretter han som over- eller enestyrmand, faar han yderligere et tillæg av kr. 10,00 maanedlig.

25 juni. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en advokat, der hadde forespurt om departementets mening med hensyn til forstaaelsen av landskattelovens § 83 (byskattelovens § 76) andet led.

Departementet uttaler, at det vistnok maa ansees for tvilsomt, hvad virkningen er av, at ligningsnævnden i tilfælde, hvor den har fundet en selvangivelse uklar, eller antar, at formuen eller indtægten er for lavt eller ikke fuldstændig opgit, eller at fradragsposter er opført med for stort beløp, har undlatt at gi skatyderen den i nævnte lovbestemmelse paabudte meddelelse. Departementet er dog for sit vedkommende mest tilbøielig til at anta, at undladelsen medfører, at den skattepligtige maa være berettiget til at se selvangivelsen uten forandringer tat tilfølge som grundlag for hans ligning.

26 juni. Nr. 1. **Lov***)[1]) om forandring i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896.

I.

Efternævnte paragraffer i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896 skal herefter lyde saaledes:

§ 2.

a. Middelskolen er en barneskole, som i tilslutning til folkeskolen gir elevene en avsluttet videregaaende almendannelse, avpasset efter barnealderens mottagelighet.

b. Gymnasiet er en ungdomsskole, som fører frem til en avsluttet høiere almendannelse, der tillike kan tjene som grundlag for videnskabelige studier.

Baade middelskolen og gymnasiet skal medvirke til elevenes kristelige og sedelige opdragelse, likesom det ogsaa bør være deres fælles opgave at utvikle elevene saavel i aandelig som i legemlig henseende til dygtige unge mennesker.

§ 3.[2]) Middelskolens kursus kan være av forskjellig varighet; dog maa ingen middelskole indrettes med kursus, som er over 4 aar.

Gymnasiets kursus er enten treaarig eller fireaarig. Det treaarige gymnasium bygger paa middelskolen som grundlag, det fireaarige gymnasium paa de kundskaper, som kan erhverves ved at gjennemgaa landsfolkeskolen og en til den knyttet 6 maaneders fortsættelsesskole. Et gymnasium kan ha en eller to linjer. De benævnes den sproglig-historiske linje og reallinjen.

---

*) Bekjendtgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 10 juni. Se Ot. prp. nr. 30. Indst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 34—90; i Lt. s. 6—25.

[2]) Jfr. lov av 21 april 1902 om forandr. i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896.

Til en middelskole kan knyttes en 1ste klasse av det tre- 26 juni. Nr. 1.
aarige gymnasium.

I forbindelse med 1ste klasse av det treaarige gymnasium kan indrettes et etaarig kursus, som gir en avsluttet, paa særskilte praktiske livsstillinger beregnet dannelse. Et saadant kursus kan ogsaa oprettes selvstændig i forbindelse med en middelskole.

§ 6.[1]) I gymnasiet skal der undervises i følgende fag: religion, norsk, tysk, engelsk, fransk, historie, geografi, naturvidenskap, matematik, legemsøvelser, sang og tegning; i det treaarige gymnasium undervises dog kun for reallinjens vedkommende i tegning.

Med Overstyrets samtykke skal der ogsaa være adgang til at opta haandgjerning i fagkredsen.

Sang kan under særegne omstændigheter midlertidig utgaa av fagkredsen.

For det i § 3 nævnte praktiske kursus blir undervisningsplan at utfærdige særskilt for hvert sted.

§ 9.[2]) Som maal for undervisningen i de forskjellige fag i gymnasiet fastsættes:

1. I religion: Religionsundervisningens øiemed er at føre elevene ind i en dypere erkjendelse av kristendommen og derunder at inderliggjøre og styrke deres religiøse og sedelige liv. Dette øiemed søkes naadd ved bibellæsning, gjennemgaaelse av hovedavsnit av kirkehistorien og av hovedpunkter i den kristelige tros- og sedelære.
2. I norsk: At elevene har gjennemgaat og kan forklare et utvalg av den paa oldnorsk, landsmaalet og det almindelige bokmaal skrevne literatur, i forbindelse hermed har erhvervet kjendskap til vort sprogs historiske utvikling og kjender litteraturens historie i dens hovedtræk, samt paa en med hensyn til indhold og form tilfredsstillende maate skriftlig kan behandle opgaver passende for deres alder og utvikling. Paa den sproglig-historiske linje skal være gjennemgaat et mindst dobbelt saa stort utvalg av den oldnorske literatur som reallinjens.

   Ved artium gives to skriftlige opgaver. Disse kan besvares saavel paa landsmaalet som paa almindelig bokmaal. De eksaminander, som besvarer begge opgaver i samme sprogform, skal underkaste sig en tillægsprøve, bestaaende i en let stil av fortællende eller skildrende indhold i den

[1]) Jfr. lov av 25 juli 1910 (nr. 1) om forandr. i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896.

[2]) Jfr. lov av 24 mai 1907 (nr. 3) og lov av 25 juli 1910 (nr. 1) om forandr. i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896.

26 juni Nr. 1.

anden sprogform. Ved de fem første eksamener efter denne ordning kan Overstyret tillate en skriftlig gjengivelse av et oplæst stykke anvendt som tillægsprøve.

3. I tysk: At de har gjennemgaat og kan oversætte og forklare et mindre utvalg av den tyske literatur, kan oplæse og oversætte forhen ulæste prosastykker, og har øvelse i mundtlig paa tysk at gjengi indholdet av et oplæst stykke av det gjennemgaaede utvalg og besvare dertil knyttede spørsmaal, samt i at bruke sproget skriftlig.
4. I engelsk: At de har gjennemgaat og kan forklare et utvalg av den engelske literatur (for den sproglig-historiske linje et større utvalg end for reallinjen), kan oplæse og oversætte forhen ulæste prosastykker, har øvelse i mundtlig paa engelsk at gjengi indholdet av et oplæst stykke av det gjennemgaaede utvalg og besvare dertil knyttede spørsmaal, samt har nogen øvelse i at bruke sproget skriftlig.
5. I fransk: At de har gjennemgaat og kan forklare et utvalg av den franske literatur (for den sproglig-historiske linje et større utvalg end for reallinjen), samt kan oplæse og oversætte forhen ulæste lette prosastykker.
6. I historie: Fyldigere kjendskap til de mere fremtrædende partier av oldtidens, fædrelandets, Frankrikes, Tysklands og Englands historie, utførligst for tiden fra den franske revolution, Norges og de vigtigste andre lands samfundsordning. For den sproglig-historiske linje kræves desuten et mere indgaaende kjendskap til kulturhistorien i det sidste aarhundrede.
7. I geografi: Kjendskap til Norges naturforhold og dets næringsveier. For reallinjen derhos kjendskap til det væsentligste av den matematiske geografi.

   I det fireaarige gymnasium desuten som grundlag for undervisningen i dette fag: Oversigt over geografien fornemmelig topografien.
8. I naturkundskap: Kjendskap til de vigtigste kemiske love, til dyrs og planters utvikling og liv samt til grundtrækkene av menneskets fysiologi og sundhetslære. For reallinjen desuten nærmere kjendskap til fysikken.

   I det fireaarige gymnasium desuten som grundlag for undervisningen i dette fag: Kjendskap til de vigtigste fysiske love; øvelse i iagttagelse og beskrivelse av planter og dyr, fornemmelig de høierestaaende; desuten kjendskap til menneskets anatomi.
9. I matematik: De i middelskolen ikke behandlede dele av den elementære aritmetik og algebra samt av geometrien. Noget kjendskap til trigonometriske grundbegreper. Øvelse i konstruktion og beregning. For reallinjen desuten: Et

mere indgaaende kjendskap til trigonometrien. Elementerne av stereometrien. Analytisk geometri i den utstrækning, hvori den naturlig kan behandles uten kjendskap til høiere matematik. Noget kjendskap til den hele funktions egenskaper. Adgang til at ombytte dele av reallinjens særskilte pensum med noget kjendskap til infinitesimalregningens grundbegreper og anvendelse. 26 juni. Nr. 1.

I det fireaarige gymnasium desuten som grundlag for undervisningen i dette fag: De i middelskolen gjennemgaaede dele av den elementære aritmetik og algebra samt av geometrien. I forbindelse med matematikundervisningen nogen fortsat øvelse i løsning av praktiske regneopgaver.

10. I tegning: For reallinjen øvelse i projektionstegning (elementerne av den deskriptive geometri).

I det fireaarige gymnasium desuten for begge linjer øvelse i perspektivisk tegning av enkle fritstaaende gjenstande.

11. I legemsøvelser: Som i middelskolen.

12. I sang: Likesaa.

§ 12[1]). Middelskolens og gymnasiets undervisning avsluttes med avgangsprøver, ved hvilke elevene skal godtgjøre, at de har naadd den modenhet og tilegnet sig de kundskaper og færdigheter, som er maalet for undervisningen. I religion avholdes ingen prøve i gymnasiet.

Den, som har bestaat den høiere lærerprøve i henhold til lov om seminarier og prøver for lærere og lærerinder i folkeskolen av 14 juni 1890 eller lærerprøven i henhold til lov om lærerskoler og prøver for lærere og lærerinder i folkeskolen av 18 januar 1902, behøver for at erholde vidnesbyrd for bestaat middelskoleeksamen alene at underkaste sig dennes skriftlige og mundtlige prøver i tysk, engelsk og matematik (uten praktisk regning) eller for at erholde vidnesbyrd for bestaat middelskoleeksamen med indskrænket fagkreds, at underkaste sig prøverne i matematik (uten praktisk regning) og et av de fremmede sprog eller kun prøverne i et av sprogene.

Den, som har bestaat den høiere lærerprøve i henhold til lov om seminarier og prøver for lærere og lærerinder i folkeskolen av 14 juni 1890 eller lærerprøven i henhold til lov om lærerskoler og prøver for lærere og lærerinder i folkeskolen av 18 januar 1902 og har erholdt vidnesbyrd om bestaat middelskoleeksamen, behøver for at erholde vidnesbyrd om bestaat artium alene at underkaste sig dennes skriftlige og mundtlige

[1]) Jfr. lov av 21 april 1902 og lov av 24 mai 1907 (nr. 3) om forandr. i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896.

26 juni. Nr. 1.

prøver i fremmede sprog, matematik, biologi og fysik. Dog maa vedkommende kandidat ved avgangseksamen fra lærerskolen for de skriftlige besvarelser og de mundtlige fag religionskundskap, norsk, historie, geografi, naturfag og pædagogik gjennemsnitlig ikke ha ringere karakter end »godt«.

Ved utgangen av 1ste gymnasieklasse i det tre-aarige gymnasium avholdes en aarsprøve for de elever, som fra denne klasse træder ut av skolen.

I hvilken utstrækning der iøvrig blir at avholde aarsprøver, bestemmes av Overstyret.

§ 20. Som almindelige betingelser for elevers optagelse fastsættes:

1. a. At de, som optages i en middelskoles 1ste klasse, ikke er under 11 aar, forsaavidt middelskolen er fireaarig, ikke under 12 aar, forsaavidt den er treaarig o. s. v., og at de, som optages i et treaarig gymnasiums 1ste klasse, ikke er under 15 aar.

Undtagelser herfra kan under særegne omstændigheter tilstedes av rektor.

b. At de, som optages i et fireaarig gymnasiums 1ste klasse, fylder 16 aar inden utgangen av det kalenderaar, hvori de blir optat.

2. At deres alder ikke staar i et altfor stort misforhold til gjennemsnitsalderen for den klasse, som de efter sine kundskaper kan optages i.

3. At de ikke lider av smitsom sygdom eller andet legemlig onde, som kan virke skadelig paa de øvrige elever.

4. At deres seder er ufordærvet.

5. At de, forsaavidt de tidligere har været elever av andre skoler, fremlægger vidnesbyrd fra den skole, som de sidst har besøkt.

§ 22. Som særlige betingelser for optagelse i et gymnasium fastsættes følgende:

a. For at bli optat i et treaarig gymnasiums 1ste klasse maa eleven ha bestaat middelskoleeksamen.

Omfatter denne ikke alle fag i den utstrækning, som undervisningen i denne klasse forutsætter, skal han ved optagelsesprøve godtgjøre, at han ogsaa i disse fag har forutsætninger for med frugt at kunne følge undervisningen. Herfra kan rektor frita elever, som kun agter at gjennemgaa 1ste klasse, eller som skjønnes at være modne til at delta i undervisningen og samtidig indhente det manglende.

Naar en i 1ste klasse optat elev efter to maaneders forløp ikke viser sig moden til med frugt at delta i undervisningen, træffer skoleraadet bestemmelse om, hvorvidt

han kan forbli i klassen. Negtes dette, avgives indberetning herom til Overstyret. 26 juni. Nr. 1.

For at bli optat i en av de høiere klasser maa eleven, foruten at ha bestaat middelskoleeksamen, tillike ha tilegnet sig de kundskaper, som er maalet for den foregaaende klasses undervisning.

b. For at bli optat i et fireaarig gymnasiums 1ste klasse maa eleven ha bestaat en optagelsesprøve, som avholdes av skolens lærere under rektors ledelse. Nærmere bestemmelse om optagelsesprøven fastsættes i reglement.

Naar en i 1ste klasse optat elev efter 4 maaneders forløp ikke viser sig moden til med frugt at delta i undervisningen, træffer skoleraadet bestemmelse om, hvorvidt han kan forbli i klassen. Negtes dette, avgives indberetning herom til Overstyret.

For at bli optat i 2den eller 3dje klasse maa eleven ha en alder, som svarer til den i § 20 b for optagelse i 1ste klasse foreskrevne, og tillike ha en modenhet og i alle fag ha tilegnet sig de kundskaper, som er maalet for de foregaaende klassers undervisning; i 4de klasse optages ikke nye elever, medmindre de overflyttes fra et andet fireaarig gymnasium.

§ 25.[1])

a. I middelskolen og de treaarige gymnasier skal den daglige undervisningstid i regelen fordeles paa seks undervisningstimer, hver paa 45 minutter. Av undervisningstimerne kan hver uke seks, i regelen en hver dag, anvendes til legemsøvelser, haandgjerning eller sang. Mellem undervisningstimerne skal gives fritid.

b. I de fireaarige gymnasier skal i regelen den daglige undervisning i boklige fag samt tegning fordeles paa 6 undervisningstimer, hver paa 45 minutter. Efter 3dje eller 4de undervisningstime avbrytes denne undervisning ved en mellemtime (paa 60 minutter), hvorav omtrent halvparten brukes til legemsøvelser og sang, og resten til frokosthvil. Mellem de øvrige timer skal gives fritid.

Efter forslag av skoleraadet fastsættes de nærmere bestemmelser om den daglige skoletid av forstanderskapet med Overstyrets godkjendelse.

§ 52.[2]) For enhver høiere almenskole skal der være et forstanderskap. Dette skal bestaa av:

---

[1]) Jfr. lov av 25 juli 1910 (nr. 1) om forandr. i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896.

[2]) Jfr. lov av 6 august 1897 (nr. 1), indeh. ændringer i lov av 27 juli 1896 om høiere almenskoler.

26 juni. Nr, 1.

a. For skoler med treaarig gymnasium:
1. Skolens rektor.
2. Et medlem tilforordnet av Overstyret paa fire aar.
3. Tre av kommunestyret valgte medlemmer. Med hensyn til disse medlemmer gjælder de i lov om formandskaper i kjøpstæderne av 14 januar 1837 om formænds funktionstid, uttræden og gjenvalg foreskrevne regler.

b. For de fireaarige gymnasier:
1. Skolens rektor.
2. Tre medlemmer, tilforordnet av Overstyret paa fire aar.
3. Et medlem, valgt av vedkommende kommunestyre (jfr. a, 3).

Forstanderskapet vælger selv sin formand og næstformand, hver gang for et aar.

Beslutningene er gyldige, naar de er fattet med stemmeflertal i et møte hvor, over halvdelen av medlemmene har været tilstede ved avgjørelsen. I tilfælde av stemmelikhet gjør formandens stemme utslaget.

Folkeskolens overtilsyn har ret til — dog uten stemme — at delta i forstanderskapets forhandlinger, forsaavidt disse vedkommer tilknytningen til folkeskolen.

§ 57. Skolepengenes størrelse og den avkortning i disse, som skal finde sted for søskende, fastsættes særskilt for hver skole. Dog fritages elever av de fireaarige gymnasier for skolepenger, hvis de ikke har et saadant gymnasium saa nær sit hjemsted, at de kan bo hjemme under skolegangen.

§ 72. Ret til at avholde avgangsprøver med samme virkning som offentlige høiere almenskoler kan av Kongen tilstaaes private skoler eller kommunale skoler uten statsbidrag. Som vilkaar for at opnaa og beholde saadan ret kræves:

a. At skolekursets længde og undervisningstiden findes tilstrækkelig; jfr §§ 3, 25 og 26.
b. At undervisningens maal i de forskjellige fag er i overensstemmelse med de i denne lovs kapitel 2 givne bestemmelser.
c. At skolens lærerpersonale i det hele tat har en utdannelse, som kræves av dem, der ansættes i den offentlige høiere almenskoles tjeneste.
d. At lærernes lønning er godkjendt av Overstyret.
e. At skolens lokale, indbo og undervisningsmateriel er hensigtsmæssig og fuldstændig.
f. At mindst et kuld elever er ført frem til avgangseksamen og tilfredsstillende har bestaat denne.
g. At skolens undervisning og avgangsprøver underkastes den kontrol, som Overstyret bestemmer.

h. At der hvert aar indsendes til Overstyret en beretning om skolens virksomhet. 26 juni. Nr. 1.

Forat gymnasier, som ikke bygger paa middelskolens grundlag, skal kunne opnaa og beholde eksamensret, kræves foruten de ovenfor under a—h fastsatte vilkaar endvidere:

i. At skolekursets længde ikke er mindre og undervisningstiden ikke kortere end fastsat for de offentlige gymnasier, som bygger paa folkeskolen med tilknyttet fortsættelsesskole.

j. At der ved optagelsesprøven stilles de samme krav, som er fastsat for de offentlige skoler, og at prøven avholdes under medvirkning av censorer, som opnævnes av Undervisningsraadet, efter nærmere bestemmelser, som blir at fastsætte av Overstyret.

Overstyret kan tilstaa et kommunalt eller privat fireaarig gymnasium en foreløbig eksamensret for 1 aar med forpligtelse for elevene til at underkaste sig prøve i alle fag (sml. nærværende §, f).

II.

Denne lov træder i kraft straks.

Lov*) [1]) indeholdende forandring i lov om stemplet papir av 9 august 1839 med tillægslove av 11 april 1885, 17 mars 1902 og 8 juni 1907. 26 juni. Nr. 2.

Kontrakter, hvorved forpligtelse til at levere elektrisk kraft paaheftes fast eiendom som grundbyrde eller heftelse, svarer stempelavgift beregnet efter det høieste beløp, der ifølge kontrakten erlægges i leie for et enkelt aar.[2])

Denne lov træder i kraft straks.

Kongelig resolution**), hvor der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av bystyret for ladestedet Aasgaardstrand den 4 mai og 12 juni 1914 vedtagne beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v. 26 juni.

Kongelig resolution***), hvorved den i Hollens herredsstyres møte den 6 juni 1914 besluttede forandring i § 3 i herredets ved kongelig resolution av 21 februar 1913 stadfæstede vedtægt for lukningstid for utsalgssteder stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre. 26 juni.

---

*) Bekjendtgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 23 juni. Se Ot. prp. nr. 23. Indst. O. nr. 46. St.tid., forh. i Ot. s. 438; i Lt. s. 26.

[2]) Jfr. lov om stemplet papir av 9 august 1839, § 9, 1ste punktum.

**) Bekjendtgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25, hvor vedtægten er indtat.

***) Bekjendtgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

26 juni. Den besluttede forandring gaar ut paa, at der til den gjældende vedtægts § 3: »I lukningstiden maa kunder ikke indlates. Derimot er det tillatt da at ekspedere kunder og ordres, som er indkommet før lukningstiden« — føies:

»Dog maa saadan ekspeditionstid ikke utstrækkes længer end en — 1 — time«.

26 juni. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av § 28,1 i lov om salg og skjænkning av brændevin m. v. av 17 mai 1904 bestemmes, at grænsen for den aarlige avgift for skjænkning av øl, vin, frugtvin og mjød i Aalesund overensstemmende med bystyrets beslutning av 22 mai d. a. fastsættes til kr. 3000,00 — tre tusen — kroner.

26 juni. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Varaldsø herred i Søndre Bergenhus amt under 3 januar 1914 fattede beslutning om almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden herredet, dog med en enkelt forandring.

26 juni. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold av § 6 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Frogns herred, Akershus amt, i møte den 27 mars 1914 fattede beslutning, hvorefter § 1 i de ved kongelig resolution av 24 december 1904 approberte skogvedtægter for herredet herefter skal lyde:

Hugst til salg eller industriel produktion av friske, voksedygtige bartrær, der 4 m. fra avhugget holder mindre tvermaal end 18 cm., er forbudt.

26 juni. **Kongelig resolution*****), hvorved der i medhold av § 6 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa de av herredsstyret for Aasnes herred, Hedemarkens amt, i møte den 23 februar 1914 besluttede nye skogvedtægter for herredet.

---

*) Bekjendtgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

**) Bekjendtgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25, hvor de approberte sundhetsforskrifter er indtat.

***) Bekjendtgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25, hvor skogvedtægtene er indtat.

Kongelig resolution*), hvorved i henhold til § 88 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 bestemmes, at bygningsloven skal være gjældende for strøket Gjemsø, Graaten, Minde i Solums herred indenfor de av Solums herredsstyre i møte den 16 december 1913 foreslaaede grænser. 26 juni.

Kongelig resolution**), hvorved den ved Kronprinsregentens resolution av 18 april 1905 og kongelig resolution av 24 juni 1911 meddelte tilladelse til træbebyggelse i nærmere begrænsede strøk av ladestedet Sandnes utvides til ogsaa at omfatte eiendommen Gjæsdalsveien nr. 1 sammesteds. 26 juni.

Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 5, jfr. § 8, i lov om bygningsvæsenet i Trondhjem av 11 juni 1906 meddeles approbation paa de av Strindens herredsstyre i møter den 22 november 1913 og 25 april 1914 fattede beslutninger angaaende regulering med tilbaketrukne byggelinjer av eiendommene Sorgenfri og Valgrinden vestre samt av de dele av østre Tempe, Rugden og Valsletten, som ligger mellem den nye Klæbuvei og Gamle Klæbuvei sammesteds (kfr. et under saken fremlagt kart). 26 juni.

Kongelig resolution****), hvorved i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 65 bestemmes, at nævnte lovs kapitler III og VIII skal med nogen ændringer være gjældende for Bærums herred, samt meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av det av Bærums herredsstyre i møte den 29 december 1913 vedtagne takstregulativ for feining i Bærum. 26 juni.

Kongelig resolution†), hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 23, jfr. § 27, meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av de av Røros brandrepræsentantskap i møte den 29 mai 1912 vedtagne forskrifter for brandvernet sammesteds, dog med en enkelt forandring. 26 juni.

Kongelig resolution, hvorved bl. a. bestemmes, at fra 1 juli 1914 skal gnr. 1 Myklebost, gnr. 2 Yksnøen, gnr. 3 Fjørtoft og gnr. 4 Otterlei, der utgjør Fjør- 26 juni.

*) Bekjendtgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25, hvor grænsebeskrivelsen er indtat.
**) Bekjendtgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.
***) Bekjendtgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25, hvor de omhandlede ændringer og takstregulativ er indtat.
†) Bekjendtgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25, hvor de approberte forskrifter er indtat.

26 juni. toft kapeldistrikt i Harams prestegjeld i Bergens stift, fraskilles Harams hovedsogn og overgaa til eget sogn under navn av Fjørtoft sogn.

26 juni. **Kongelig resolution**, hvorved den av tinglagene Frøya, Hitteren og Fillan bestaaende maanedstingkreds i Fosen sorenskriveri, Søndre Trondhjems amt, deles i to maanedstingkredser, den ene bestaaende av Frøya tinglag, den anden av Hitteren og Fillans tinglag.

26 juni. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles approbation paa den i Trondhjems Pensionsindretnings generalforsamling i 1911 enstemmig vedtagne forandring i § 10 i indretningens ved resolutioner av 1 april 1854 og 1 februar 1867 approberte love samt paa den i samme indretnings generalforsamling i 1913 vedtagne forandring i samme loves §§ 15 og 28, og endelig paa den i generalforsamling 1911 fattede beslutning om, at for fremtiden intet nyt medlem optages i indretningen.

26 juni. **Kongelig resolution**, hvorved bl. a. bestemmes, at de av Bodø brændevinssamlag i generalforsamlinger den 9 december 1913 og 29 april 1914 vedtagne og av Bodø bystyre i møte den 2 juni 1914 godkjendte vedtægter for samlaget i medhold av §§ 5 og 23 i lov om salg og skjænkning av brændevin m. v. av 17 mai 1904 stadfæstes som gjældende indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1919.

26 juni. **Kongelig resolution**, hvorved approberes instruks for amtslæger, som utnævnes i henhold til lov om utførelsen av de offentlige lægeforretninger av 26 juli 1912, hvorhos Social- og Industridepartementet bemyndiges til at foreta de ændringer i og tilføielser til instruksen, som efterhaanden skulde vise sig ønskelige eller nødvendige.

Instruksen er saalydende:

§ 1. Amtslægen fører det overordnede tilsyn med amtets medicinal- og sundhetsvæsen, undtagen i de byer, som har stadsfysikat, og skal derunder særlig ha sin opmerksomhet henvendt paa steder, hvortil der leilighetsvis pleier at strømme et større antal mennesker, som fiskevær, markedspladser o. l.

Han paaser endvidere, at love og bestemmelser om medicinal- og sundhetsvæsenet overholdes, og har i tilfælde av forseelser og forsømmelser at træffe eller foranledige truffet de i ethvert tilfælde nødvendige foranstaltninger.

§ 2. Han er de i amtet ansatte stadslægers og distriktslægers nærmeste foresatte, fører tilsyn med utførelsen av deres offentlige forretninger, inspicerer deres arkiver og er deres og

helseraadenes nærmeste raadgiver i hygieniske og medicinsk- 26 juni.
administrative spørsmaal.

Naar amtmanden eller han selv finder det nødvendig, deltar han i helseraadenes møter.

Han fører endvidere tilsyn med de i amtet virkende lægers, tandlægers, jordmødres og øvrige medicinalpersonales utøvelse av deres kald og indsender aarlig til medicinaldirektøren en fortegnelse over dette personale.

§ 3. Amtslægen er amtmandens konsulent i alle saker vedkommende medicinal- og sundhetsvæsenet og er forpligtet til paa amtmandens forlangende at delta i amtstingets forhandlinger angaaende saadanne saker. Henvendelser i medicinale anliggender til amtmanden, medicinaldirektøren og departementet fra amtets øvrige medicinalpersonale sker i regelen gjennem ham.

§ 4. For hele amtet har han efter vedkommendes begjæring i tvilsomme tilfælde at undersøke, hvorvidt en person trænger en fra sedvanlige fattiges forsørgelse særegen behandling eller forpleining.

Han fører det overordnede tilsyn med de sindssyke, som for offentlig regning er i privat forpleining i amtet og med andre sindssyke, som holdes under bevogtning hos sin familie eller fremmede.

§ 5. Han fører det overordnede tilsyn med vaksinationen i amtet og utarbeider — paa grundlag av de aarlig indkomne fortegnelser fra de offentlige læger — opgave over de i hver vakcinationskreds vaksinerte og indsender opgaverne sammen med sin aarsberetning til medicinaldirektøren.

§ 6. Han fører kontrolerende tilsyn med amtets kommunale og private sykehus og med andre kommunale eller private indretninger til sykes behandling eller pleie, forsaavidt der ikke av staten maatte være eller bli oprettet særlig tilsyn for vedkommende anstalt.

Han skal paa amtmandens anmodning avgi uttalelser om spørsmaal vedkommende distriktslægeboliger inden amtet.

§ 7. Han visiterer mindst 1 gang om aaret og desuten, naar medicinaldirektøren eller departementet forlanger det, amtets apotek, helst i overvær av vedkommende steds offentlige læge og efterser saavel offentlige som private lægers medicinforraad.

§ 8. Han er forpligtet til mot særskilt godtgjørelse at fungere som fast retsmedicinsk sakkyndig ved strafferetslige undersøkelser, forsaavidt disse ikke er av medicinsk-kemisk natur.

§ 9. Han skal efter nærmere avtale med amtmanden foreta en aarlig reise omkring i amtet og bør herunder saavidt mulig

26 juni. søke samlet de inspektioner, som paahviler ham som tilsynshavende ved amtets medicinal- og sundhetsvæsen. Før reiseplanen fastsættes, skal han i betimelig tid underrette medicinaldirektøren og umiddelbart efter reisens avslutning gjennem amtmanden indsende indberetning om reisen til medicinaldirektøren.

§ 10. Han skal forøvrig til undersøkelse av medicinal- og sundhetsvæsenet foreta de reiser omkring i amtet, som amtmanden, medicinaldirektøren eller departementet maatte forlange. Likeledes kan han efter nærmere avtale med amtmanden foreta de reiser omkring i amtet, som han i foran nævnte øiemed selv maatte finde nødvendige.

§ 11. Han er forpligtet til at sørge for, at de forretninger, som paahviler ham som stads- eller distriktslæge, under hans fravær i amtslægestillingens medfør, utføres av en av departementet godkjendt vikar.

§ 12. Saavel til amtmanden som til medicinaldirektøren og departementet kan han henvende sig med forslag angaaende medicinal- og sundhetsvæsenet.

Enhver henvendelse eller indberetning til medicinaldirektøren eller departementet undtagen i saker av rent faglig art bør ske gjennem amtmanden.

§ 13. Han har at avgi de uttalelser og erklæringer, som i stillings medfør maatte avfordres ham av amtmanden, medicinaldirektøren eller departementet.

§ 14. Han fører kopibok og journal over alle utfærdigede og indkomne skrivelser, som med de deri akterte dokumenter forblir ved embedets arkiv, samt forøvrig de protokoller, som det maatte bli amtslæger paalagt at føre.

§ 15. Han skal, saasnart han blir vidende om utbrud av nogen farlig epidemisk sygdom i amtet eller nær dettes grænser, underrette de nærmeste helseraad. Er sygdommen optraadt inden amtet, har han at føre indseende med de trufne foranstaltninger, i fornødent fald ved personlig undersøkelse paa stedet. Saafremt han finder foranstaltningene utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige, skal han søke forholdet rettet, om fornødent ved henvendelse til amtmanden, medicinaldirektøren eller departementet.

§ 16. Han har at motta de av amtets stads- og distriktslæger utarbeidede epidemiske maanedslister og derav at utarbeide et utdrag, som han indsender til medicinaldirektøren.

§ 17. Han utarbeider hvert aar paa grundlag av de fra amtets stadslæger og distriktslæger indkomne aarlige medicinalberetninger og sine egne erfaringer en hovedberetning for amtet i overensstemmelse med de til enhver tid givne regler og indsender den med de nævnte beretninger og øvrige bilag inden utgangen av det følgende aars juni maaned til medicinaldirektøren.

§ 18. Han fører den overordnede hygieniske kontrol med fængslene i amtet. 26 juni.

§ 19. Han fører det overordnede tilsyn med fattigsykepleien i amtet, navnlig med at fattige syke overalt faar det nødvendige lægetilsyn.

§ 20. Han er pligtig til at finde sig i forandringer i og tillæg til denne instruks og har iøvrig at rette sig efter de love og forskrifter, som for hans embede er eller maatte bli git.

§ 21. Hvor det motsatte ikke er bestemt, pligter han at utføre de i instruksen omhandlede hverv uten særskilt godtgjørelse.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamling den 18 januar 1914 vedtagne forandring i § 7, 1ste punktum, i den ved høieste resolution av 5 december 1901, jfr. høieste resolution av 30 mars 1905 og kongelig resolution av 15 april 1910, approberte plan for Bardo Brandassuranseforening for løsøre. 26 juni.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til Revisionsdepartementet, hvori uttales, at lodsens andel av lodspengene efter lodslovens § 27,5 (l. 26 mai 1899, nr. 4) i alle tilfælde, hvor det lar sig gjøre, bør fastsættes paa grundlag av en nøiagtig angivelse av den lodsede strækning. Ved lodspengernes fordeling vil der saaledes kun bli spørsmaal om ikke at regne med brøkmil, naar en skjønsmæssig ansættelse av veilængden paa grund av omstændighetene er nødvendig, og det under hensyn til strækningens længde synes rimelig alene at regne med hele mil. 26 juni.

Kongelig kundgjørelse*)[1]) om arveavgift, ottepro-centskat og tiendevogsleding til statskassen i budgetterminen 1 juli 1914 til 30 juni 1915. 30 juni.

Post 1.

Skattebeslutning angaaende arveavgift.

§ 1. I budgetterminen 1 juli 1914—30 juni 1915 skal der til statskassen erlægges avgift av den i dette tidsrum faldende arv, som enten efter loven, testamente eller overenskomst tilfalder andre end arvelaterens egtefælle, efter nedenstaaende regler:

a. Av arv, som tilfalder arvelaterens slegtninger i ret nedstigende linje samt adoptivbarn, der er adoptert før deres fyldte attende aar, erlægges:

*) Bekjendtgj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.
[1]) Se St. prp. nr. 7. Indst. S. nr. 199. St.tid. s. 2350—2375.

30 juni.

av de første kr. 3 000,00 av hver enkelt arvelod intet,
av arveloddens næste kr. 10 000,00 . . . . . en pct.
av — — » 40 000,00 . . . . . to »
av — — » 50 000,00 . . . . . tre »
av — — » 50 000,00 . . . . . fire »
av dens overskytende beløp . . . . . fem »

b. Av arv, som tilfalder arvelaterens forældre, erlægges:
av de første kr. 3 000,00 . . . . . intet,
av de næste » 10 000,00 . . . . . tre pct.
av de — » 10 000,00 . . . . . fire »
av de — kr. 30 000,00 . . . . . fem »
av de — » 50 000,00 . . . . . seks »
av dens overskytende beløp . . . . . syv »

c. Av arv, som tilfalder arvelaterens søskende eller disses slegtninger i ret nedstigende linje eller arvelaterens egtefælles slegtninger i ret nedstigende linje, ret opstigende linjes første led og første sidelinje eller egtefæller av arvelaterens slegtninger i de samme linjer og led, erlægges:
av de første kr. 10 000,00 av hver enkelt arvelod seks pct.
av arveloddens næste kr. 10 000,00 . . . . . syv »
av — — » 30 000,00 . . . . . otte »
av — — » 50 000,00 . . . . . ni »
av dens overskytende beløp . . . . . ti »

d. Av arv, som tilfalder legater, stiftelser, selskaper og foreninger, forsaavidt de har almennyttige formaal, og styret har sit sæte her i landet, erlægges 5 pct., medmindre der helt eller delvis er forbeholdt medlemmer av en bestemt familie fortrinsret til nydelse av renterne, i hvilket tilfælde der blir at erlægge avgift efter reglerne i følgende litr. e.

e. Av al anden arv erlægges:
av de første kr. 10 000,00 av hver enkelt arvelod ti pct.
av arveloddens næste kr. 10 000,00 . . . . . elleve »
av — — » 30 000,00 . . . . . tolv »
av — — » 50 000,00 . . . . . tretten »
av — — » 100 000,00 . . . . . fjorten »
av dens overskytende beløp . . . . . femten »

§ 2. Med arv blir at likestille arveforskud saavelsom legater og gaver, som tilfalder nogen ved dødsfald, derunder indbefattet kontraktmæssige gaver, der ikke er fuldbyrdet ved giverens død, alle gaver, der gjøres paa dødsleiet eller i den sidste maaned før giverens død, selv om de er fuldbyrdet, forinden denne indtræder, samt alle gaver, ved hvilke giveren for sin levetid ubetinget eller under visse betingelser har forbeholdt sig raadigheten over gavens gjenstand eller retten til dens avkastning.

§ 3. Naar en arvelater efter naadd 65 aars alder i de sidste 12 maaneder før sin død bortgir sin formue eller nogen

del av denne til en enkelt eller flere arvinger, ansees, hvad der saaledes bortgives, som arveforskud. Til arvinger regnes arvelaterens slegtninger i ret nedstigende linje og adoptivbarn samt enhver, som ved det tidspunkt, da midlerne bortgaves, var betænkt i arvelaterens testamente eller hørte til arvelaterens nærmeste berettigede arvinger efter loven eller disses slegtninger i ret nedstigende linje. 30 juni.

§ 4. Omkostninger og gaver av den i arvelovens § 12 omhandlede art, der ydes til barn eller paarørende, saavelsom gaver av anden art, naar de tilsammenlagt for hver enkelt arving ikke overstiger kr. 1 000,00, ansees ikke som arveforskud. Hvad der ydes til utdannelse av barn eller paarørende, ansees alene som arveforskud, naar dette har været arvelaterens vilje.

§ 5. De foran nævnte livsgaver og arveforskud er avgiftspligtige i overensstemmelse med de regler, som er gjældende ved arvefaldet. Dog skal de regler befølges, som gjaldt paa den tid, da gaven eller forskuddet ydedes, dersom disse leder til en lavere avgift eller avgiftsfrihet.

§ 6. Hvis arving, som har mottat forskud, er avgaat ved døden før arvelateren, blir avgiften at tilsvare av hans bo eller arvinger.

§ 7. Fra avgiftspligten undtages:

a. Boer, hvis hele beholdne arvefaldne formue er under kr. 1 000,00.
b. Arvemidler, der som arv efter arvelaterens slegtning i ret opstigende linje henstaar i uskiftet bo hos dennes gjenlevende egtefælle, forsaavidt de tilfalder sidstnævnte eller arvelaterens livsarvinger, søskende eller disses slegtninger i ret nedstigende linje.
c. Arvemidler, der tilfalder personer, som stod i tyendeforhold til arvelateren ved dennes død, forsaavidt angaar den del av arven, som ikke overstiger et beløp av kr. 1 000,00.

§ 8. Finansdepartementet kan frita arveforskud for avgift, naar billighet findes at tale derfor, saaledes naar de bortgivne midler forinden avgiftspligtens indtræden har vist sig værdiløse eller er blit betydelig forringet i værdi, eller naar de helt eller delvis er forbrukt av mottageren, og dennes økonomiske forhold er mindre gode.

§ 9. Forøvrig følges forskriftene i den gjældende lovgivning om arveavgiften.

Post 2.

Skattebeslutning angaaende otteprocentskat og tiendevogsleding.

I budgetterminen 1 juli 1914—30 juni 1915 erlægges til statskassen otteprocentskat av leding og andre jordeboksrettigheter samt tiendevogsleding efter de om disse avgifter hittil gjældende bestemmelser.

30 juni. Dog bortfalder otteprocentskatten av de omhandlede avgifter, naar de er solgt til avgiftsyderen selv.

Paa samme maate bortfalder ogsaa tiendevogsledingen, forsaavidt den leding, hvorav samme svares, er avhændet til yderen.

30 juni. **Kongelig kundgjørelse** *) [1]) om om avgift til statskassen av sirup, som anvendes til tilvirkning av drops.

Stortinget har den 29 juni d. a. fattet følgende beslutning:

For tidsrummet fra 1 juli 1914 til 30 juni 1915 erlægges til statskassen en avgift av 16 øre pr. kg. av sirup, som anvendes til tilvirkning av drops.

30 juni. **Kongelig kundgjørelse** *) [2]) om stempelavgift av dokumenter og spillekort til statskassen i budgetterminen 1 juli 1914 til 30 juni 1915.

Stortinget har den 29 juni d. a. fattet følgende beslutning:

1. Av de i lov om stemplet papir av 9 august 1839 § 2 og i tillægslove av 11 april 1885 § 8, 17 mars 1902 § 1, 8 juni 1907 § 4 og 26 juni 1914 omhandlede dokumenter samt av dokumenter, der er stempelpligtige uten hensyn til deres paalydende beløp, svares stempelavgift til statskassen fra 1 juli 1914 til 30 juni 1915 efter nedenstaaende for indeværende budgettermin og lov av 26 juni 1914 gjældende stempeltarif.
2. Stempelavgift til statskassen av spillekort for samme tid erlægges med kr. 0,70 pr. spil.

Tarif:

a. for alle stempelpligtige dokumenter med undtagelse av veksler:

Nr.	1 til	25 øre til det dokument, som ikke lyder paa mer end 50 kr.						
-	2 -	50 - til det dokument, som lyder paa mer end 50 kr. og ikke over 100 kr.						
-	3 -	1 kr.	—	—	100 -	—	150 -	
-	4 -	2 -	—	—	150 -	—	250 -	
-	5 -	4 -	—	—	250 -	—	500 -	
-	6 -	8 -	—	—	500 -	—	1 000 -	
-	7 -	12 -	—	—	1 000 -	—	1 500 -	
-	8 -	16 -	—	—	1 500 -	—	2 000 -	
-	9 -	20 -	—	—	2 000 -	—	2 500 -	
-	10 -	24 -	—	—	2 500 -	—	3 000 -	
-	11 -	28 -	—	—	3 000 -	—	3 500 -	

*) Bekjendtgj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) Se St. prp. nr. 131. Indst. S. nr. 213. St.tid. s. 2557.

[2]) Se St. prp. nr. 1, indtægtsbudgettets hovedp. X, kap. 1, tit. 8 og 9, utgiftsbudgettets hovedp. X, kap. 4. St. prp. nr. 11. Indst. S. nr. 79. St.tid. s. 2557—2558.

Nr. 12 til 32 kr. til det dokument, som lyder paa mer end 3 500 kr. og ikke over 4 000 kr. 30 juni.

-	13	-	36	-	—	—	4 500	-
-	14	-	40	-	—	—	5 000	-
-	15	-	44	-	—	—	5 500	-
-	16	-	48	-	—	—	6 000	-
-	17	-	54	-	—	—	6 750	-
-	18	-	60	-	—	—	7 500	-
-	19	-	66	-	—	—	8 250	-
-	20	-	72	-	—	—	9 000	-
-	21	-	78	-	—	—	9 750	-
-	22	-	84	-	—	—	10 500	-
-	23	-	90	-	—	—	11 250	-
-	24	-	96	-	—	—	12 000	-
-	25	-	104	-	—	—	13 000	-
-	26	-	112	-	—	—	14 000	-
-	27	-	120	-	—	—	15 000	-
-	28	-	128	-	—	—	16 000	-
-	29	-	136	-	—	—	17 000	-
-	30	-	144	-	—	—	18 000	-
-	31	-	152	-	—	—	19 000	-
-	32	-	160	-	—	—	20 000	-
-	33	-	172	-	—	—	21 500	-
-	34	-	184	-	—	—	23 000	-
-	35	-	196	-	—	—	24 500	-
-	36	-	208	-	—	—	26 000	-
-	37	-	220	-	—	—	27 500	-
-	38	-	232	-	—	—	29 000	-
-	39	-	244	-	—	—	30 500	-
-	40	-	256	-	—	—	32 000	-
-	41	-	272	-	—	—	34 000	-
-	42	-	288	-	—	—	36 000	-
-	43	-	304	-	—	—	38 000	-
-	44	-	320	-	—	—	40 000	-
-	45	-	336	-	—	—	42 000	-
-	46	-	352	-	—	—	44 000	-
-	47	-	372	-	—	—	46 500	-
-	48	-	392	-	—	—	49 000	-
-	49	-	412	-	—	—	51 500	-
-	50	-	432	-	—	—	54 000	-
-	51	-	456	-	—	—	57 000	-
-	52	-	480	-	—	—	60 000	-
-	53	-	504	-	—	—	63 000	-
-	54	-	528	-	—	—	66 000	-

30 juni. Nr. 55 til 556 kr. til det dokument, som lyder paa mer end 66 000 kr. og ikke over 69 500 kr.

-	56	-	584	-	—	—	69 500	-	—	73 000	-
-	57	-	612	-	—	—	73 000	-	—	76 000	-
-	58	-	640	-	—	—	76 500	-	—	80 500	-
-	59	-	672	-	—	—	80 000	-	—	84 000	-
-	60	-	704	-	—	—	84 000	-	—	88 000	-
-	61	-	736	-	—	—	88 000	-	—	92 000	-
-	62	-	768	-	—	—	92 000	-	—	96 000	-
	63	-	800	-	—	—	96 000	-	—	100 000	-
-	64	-	848	-	—	—	100 000	-	—	106 000	-
-	65	-	896	-	—	—	106 000	-	—	112 000	-
-	66	-	944	-	—	—	112 000	-	—	118 000	-
-	67	-	992	-	—	—	118 000	-	—	124 000	-
-	68	-	1 040	-	—	—	124 000	-	—	130 000	-
-	69	-	1 088	-	—	—	130 000	-	—	136 000	-
-	70	-	1 136	-	—	—	136 000	-	—	142 000	-
-	71	-	1 184	-	—	—	142 000	-	—	148 000	-
-	72	-	1 232	-	—	—	148 000	-	—	154 000	-
-	73	-	1 280	-	—	—	154 000	-	—	160 000	-
-	74	-	1 344	-	—	—	160 000	-	—	168 000	-
-	75	-	1 408	-	—	—	168 000	-	—	176 000	-
-	76	-	1 472	-	—	—	176 000	-	—	184 000	-
-	77	-	1 536	-	—	—	184 000	-	—	192 000	-
-	78	-	1 600	-	—	—	192 000	-	—	200 000	-
-	79	-	1 680	-	—	—	200 000	-	—	210 000	-
-	80	-	1 760	-	—	—	210 000	-	—	220 000	-
-	81	-	1 840	-	—	—	220 000	-	—	230 000	-
-	82	-	1 920	-	—	—	230 000	-	—	240 000	-
-	83	-	2 000	-	—	—	240 000	-	—	250 000	-
-	84	-	2 080	-	—	—	250 000	-	—	260 000	-
-	85	-	2 160	-	—	—	260 000	-	—	270 000	-
-	86	-	2 240	-	—	—	270 000	-	—	280 000	-
-	87	-	2 320	-	—	—	280 000	-	—	290 000	-
-	88	-	2 400	-	—	—	290 000	-	—	300 000	-
-	89	-	2 480	-	—	—	300 000	-	—	310 000	-
-	90	-	2 600	-	—	—	310 000	-	—	325 000	-
-	91	-	2 720	-	—	—	325 000	-	—	340 000	-
-	92	-	2 840	-	—	—	340 000	-	—	355 000	-
-	93	-	2 960	-	—	—	355 000	-	—	370 000	-
-	94	-	3 080	-	—	—	370 000	-	—	385 000	-
-	95	-	3 200	-	—	—	385 000	-	—	400 000	-
-	96	-	3 360	-	—	—	400 000	-	—	420 000	-
-	97	-	3 520	-	—	—	420 000	-	—	440 000	-

Nr. 98 til 3 720 kr. til det dokument, som lyder paa mer end 440 000 kr. og ikke over 465 000 kr. 30 juni.

99	3 920	—	—	465 000	—	490 000	
100	4 120	—	—	490 000	—	515 000	
101	4 320	—	—	515 000	—	540 000	
102	4 560	—	—	540 000	—	570 000	
103	4 800	—	—	570 000	—	600 000	
104	5 040	—	—	600 000	—	630 000	
105	5 280	—	—	630 000	—	660 000	
106	5 560	—	—	660 000	—	695 000	
107	5 840	—	—	695 000	—	730 000	
108	6 120	—	—	730 000	—	765 000	
109	6 400	—	—	765 000	—	800 000	
110	6 720	—	—	800 000	—	840 000	
111	7 040	—	—	840 000	—	880 000	
112	7 360	—	—	880 000	—	920 000	
113	7 680	—	—	920 000	—	960 000	
114	8 000	—	—	960 000	—	1 000 000	
115	8 400	—	—	1 000 000	—	1 050 000	
116	8 800	—	—	1 050 000	—	1 100 000	

og saa fremdeles kr. 400,00 for hvert antal av kr. 50 000,00, som summen er høiere end kr. 1 100 000,00.

b. for veksler:

Naar paalydendet er til og med				kr.	200,00	— kr.	0,10
»	»	er derover til og med		»	400,00	— »	0,20
»	»	—»—		»	600,00	— »	0,30
»	»	—»—		»	800,00	— »	0,40
»	»	—»—		»	1000,00	— »	0,50

og, naar paalydendet er større, kr. 0,50 yderligere for hvert tusen kroner eller del av dette beløp.

Kongelig kundgjørelse*) [1]) om formues- og indtægtsskat til statskassen i budgettermin 1 juli 1914 til 30 juni 1915. 30 juni.

Stortinget har den 29 juni d. a. fattet følgende beslutning:

§ 1. For budgetterminen fra 1 juli 1914 til 30 juni 1915 erlægges skat til staten efter følgende regler:

---

*) Bekjendtgj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.
[1]) Se St. prp. nr. 10. Indst. S. XXXIXC. St.tid. s. 2558—2563.

30 juni. a. Av formuer under kr. 10 000,00 erlægges 33 øre av tusen av formuen.

fra kr. 10 000,00,	men under kr. 15 000,00	»	40	—
» » 15 000,00,	— 20 000,00	»	50	—
» » 20 000,00,	— 25 000,00	»	60	—
» » 25 000,00,	— 30 000,00	»	75	—
» » 30 000,00 og derover.			90	—

Det ved beregningen utkomne tal avrundes med det nærmeste med 10 øre delelige beløp.

b. Av indtægt erlægges fem av hundrede av indtægtens skatbare beløp, bestemt efter nedenstaaende regler.

c. Den skat paa formue og indtægt, som fremkommer efter foranstaaende satser, forhøies derpaa med ti av hundrede. Det utkomne beløp blir at avrunde nedad til det nærmeste med 10 øre delelige tal.

§ 2. Enhver, som efter de almindelige skattelove for landet og for byene av 18 august 1911 pligter at svare kommuneskat, er med de undtagelser, som følger av nedenstaaende regler, pligtig til at svare skat til staten av sin formue og indtægt. Dog skal kirker og milde stiftelser samt amts-, herreds- og bykommuner helt være fritat for saadan skat til staten. Naar familiestiftelser og andre formuesmasser efter landskattelovens § 27, byskattelovens § 22, ilignes formuesskat til kommunen, blir de ogsaa at iligne formuesskat til staten.

Likeledes er den, som ikke har bopæl i riket, men nyder løn eller pension av den norske stat, skattepligtig av den indtægt, han saaledes oppebærer. Av diplomatiske og konsulære embedsmænds lønninger blir skat dog kun at erlægge i den utstrækning, som av Kongen med Stortingets samtykke bestemmes.

§ 3. Med hensyn til stedet for skatskrivningen gjælder følgende bestemmelser:

a. Enhver skattepligtig skatlægges i det distrikt, hvor vedkommende efter bestemmelserne i landskattelovens §§ 20, 21, 23 og 24, byskattelovens §§ 15, 16, 18 og 19 blir at iligne kommuneskat. I dette distrikt medtages ved statsskatskrivningen formue og indtægt, som skatlægges efter bestemmelserne i landskattelovens §§ 18 og 19, byskattelovens §§ 13 og 14 (jfr. de nævnte loves §§ 82 og 75, begges tredje led).

b. Har nogen, som av den norske stat oppebærer løn eller pension, hvorav han er skattepligtig, tat ophold i utlandet, skatskrives han i Kristiania skattedistrikt. 30 juni.

c. Opstaar der tvist om, i hvilket distrikt en person skal skatskrives, avgjøres saken av vedkommende regjeringsdepartement.

d. Naar nogen er ilignet statsskat i et andet distrikt end det, hvor skatskrivningen efter foranstaaende regler rettelig skulde ske, kan han ikke forlange sig fritat for skattens erlæggelse, medmindre den paagjældende formue eller indtægt tillike er ilignet statsskat i det rette distrikt. Derimot kan han i saadant tilfælde ved henvendelse til vedkommende regjeringsdepartement kræve skatten omberegnet, hvis den godtgjøres at være fremkommet ved feilagtige ligningsansættelser eller at være urigtig av andre grunde.

§ 4. Av samtlige formuer fra og med kr. 1 000,00 beregnes skat til staten, forsaavidt ikke skatyderens indtægt ifølge bestemmelsen i efterstaaende § 5 er for liten til, at han derav skal svare skat.

§ 5. Indtægter under kr. 1 000,00 er skattefrie. Skattepligtige, som efter § 6 henføres til 0 klasse, blir dog at iligne skat, naar indtægten utgjør mindst kr. 400,00.

§ 6. Ved ansættelsen av skat befølges reglerne for klasseinddelingen i skattelovene av 18 august 1911, for landet § 75, for byene § 68. Derhos blir at henføre til en egen klasse, 0 klasse, skattepligtige selskaper og indretninger, skattepligtige utlændinger (landskattelovens § 15, byskattelovens § 10 bokstav b og c) samt personer, som av den norske stat oppebærer løn eller pension, men som ikke har fast bopæl her i riket. Har de sidstnævnte personer maattet ta ophold i utlandet som følge av sin stilling i den norske stats tjeneste, blir de dog at henregne til en av klasserne 1—8 efter det antal personer, som de har at forsørge.

Skattepligtige, som blir at henføre til 0 klasse, og hvis indtægtsansættelse er under kr. 1 000,00, skatlægges alene av 40 pct. av den antagne indtægt. Forøvrig ansættes den skatbare del av indtægten efter følgende tabel:

Antat indtægt	Skatbar indtægt								
	0 klasse	1ste klasse	2den klasse	3dje klasse	4de klasse	5te klasse	6te klasse	7de klasse	8de klasse
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1 000,00	400,00	160,00	120,00	100,00	80,00	60,00	40,00	20,00	0,00
1 100,00	440,00	200,00	140,00	120,00	100,00	80,00	60,00	40,00	20,00
1 200,00	480,00	240,00	160,00	140,00	120,00	100,00	80,00	60,00	40,00
1 300,00	520,00	280,00	180,00	160,00	140,00	120,00	100,00	80,00	60,00
1 400,00	560,00	320,00	200,00	180,00	160,00	140,00	120,00	100,00	80,00
1 500,00	600,00	360,00	240,00	200,00	180,00	160,00	140,00	120,00	100,00
1 600,00	640,00	400,00	280,00	240,00	200,00	180,00	160,00	140,00	120,00
1 700,00	680,00	440,00	320,00	280,00	220,00	200,00	180,00	160,00	140,00
1 800,00	720,00	480,00	360,00	320,00	240,00	220,00	200,00	180,00	160,00
1 900,00	760,00	520,00	400,00	360,00	280,00	240,00	220,00	200,00	180,00
2 000,00	800,00	560,00	440,00	400,00	320,00	260,00	240,00	220,00	200,00
2 100,00	840,00	600,00	480,00	440,00	360,00	280,00	260,00	240,00	220,00
2 200,00	880,00	640,00	520,00	480,00	400,00	320,00	280,00	260,00	240,00
2 300,00	920,00	680,00	560,00	520,00	440,00	360,00	300,00	280,00	260,00
2 400,00	960,00	720,00	600,00	560,00	480,00	400,00	320,00	300,00	280,00
2 500,00	1 000,00	760,00	640,00	600,00	520,00	440,00	360,00	320,00	300,00
2 600,00	1 040,00	800,00	680,00	640,00	560,00	480,00	400,00	340,00	320,00

Antat indtægt.	Skatbar indtægt								
	0 klasse	1ste klasse	2den klasse	3dje klasse	4de klasse	5te klasse	6te klasse	7de klasse	8de klasse
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
2 700,00	1 080,00	840,00	720,00	680,00	600,00	520,00	440,00	360,00	340,00
2 800,00	1 120,00	880,00	760,00	720,00	640,00	560,00	480,00	400,00	360,00
2 900,00	1 160,00	920,00	800,00	760,00	680,00	600,00	520,00	440,00	380,00
3 000,00	1 200,00	960,00	840,00	800,00	720,00	640,00	560,00	480,00	400,00
3 100,00	1 240,00	1 000,00	880,00	840,00	760,00	680,00	600,00	520,00	440,00
3 200,00	1 280,00	1 040,00	920,00	880,00	800,00	720,00	640,00	560,00	480,00
3 300,00	1 320,00	1 080,00	960,00	920,00	840,00	760,00	680,00	600,00	520,00
3 400,00	1 360,00	1 120,00	1 000,00	960,00	880,00	800,00	720,00	640,00	560,00
3 500,00	1 400,00	1 160,00	1 040,00	1 000,00	920,00	840,00	760,00	680,00	600,00
3 600,00	1 440,00	1 200,00	1 080,00	1 040,00	960,00	880,00	800,00	720,00	640,00
3 700,00	1 480,00	1 240,00	1 120,00	1 080,00	1 000,00	920,00	840,00	760,00	680,00
3 800,00	1 520,00	1 280,00	1 160,00	1 120,00	1 040,00	960,00	880,00	800,00	720,00
3 900 00	1 560,00	1 320,00	1 200,00	1 160,00	1 080,00	1 000,00	920,00	840,00	760,00
4 000,00	1 600,00	1 360,00	1 240,00	1 200,00	1 120,00	1 040,00	960,00	880,00	800,00
4 100,00	1 660,00	1 400,00	1 280,00	1 240,00	1 160,00	1 080,00	1 000,00	920,00	840,00
4 200,00	1 720,00	1 440,00	1 320,00	1 280,00	1 200,00	1 120,00	1 040,00	960,00	880,00
4 300,00	1 780,00	1 480,00	1 360,00	1 320,00	1 240,00	1 160,00	1 080,00	1 000,00	920,00

Antat indtægt	Skatbar indtægt								
	0 klasse	1ste klasse	2den klasse	3dje klasse	4de klasse	5te klasse	6te klasse	7de klasse	8de klasse
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
4 400,00	1 840,00	1 520,00	1 400,00	1 360,00	1 280,00	1 200,00	1 120,00	1040,00	960,00
4 500,00	1 900,00	1 560,00	1 440,00	1 400,00	1 320,00	1 240,00	1 160,00	1080,00	1 000,00
4 600,00	1 960,00	1 600,00	1 480,00	1 440,00	1 360,00	1 280,00	1 200,00	1 120,00	1 040,00
4 700,00	2 020,00	1 660,00	1 520,00	1 480,00	1 400,00	1 320,00	1 240,00	1 160,00	1 080,00
4 800,00	2 080,00	1 720,00	1 560,00	1 520,00	1 440,00	1 360,00	1 280,00	1 200,00	1 120,00
4 900,00	2 140,00	1 780,00	1 600,00	1 560,00	1 480,00	1 400,00	1 320,00	1 240,00	1 160,00
5 000,00	2 200,00	1 840,00	1 660,00	1 600,00	1 520,00	1 440,00	1 360,00	1 280,00	1 200,00
5 100,00	2 260,00	1 900,00	1 720,00	1 660,00	1 560 00	1 480,00	1 400,00	1 320,00	1 240,00
5 200,00	2 320,00	1 960,00	1 780,00	1 720,00	1 600,00	1 520,00	1 440,00	1 360,00	1 280,00
5 300,00	2 380,00	2 020,00	1 840,00	1 780,00	1 660,00	1 560,00	1 480,00	1 400,00	1 320,00
5 400,00	2 440,00	2 080,00	1 900,00	1 840,00	1 720,00	1 600,00	1 520,00	1 440,00	1 360,00
5 500,00	2 500,00	2 140,00	1 960,00	1 900,00	1 780,00	1 660,00	1 560,00	1 480,00	1 400,00
5 600,00	2 560,00	2 200,00	2 020,00	1 960,00	1 840,00	1 720,00	1 600,00	1 520,00	1 440,00
5 700,00	2 620,00	2 260,00	2 080,00	2 020,00	1 900,00	1 780,00	1 660,00	1 560,00	1 480,00
5 800,00	2 680,00	2 320,00	2 140,00	2 080,00	1 960,00	1 840,00	1 720,00	1 600,00	1 520,00
5 900,00	2 740,00	2 380,00	2 200,00	2 140,00	2 020,00	1 900,00	1 780,00	1 660,00	1 560,00
6 000,00	2 800,00	2 440,00	2 260,00	2 200,00	2 080,00	1 960,00	1 840,00	1 720,00	1 600,00

Antat indtægt	Skatbar indtægt								
	0 klasse	1ste klasse	2den klasse	3dje klasse	4de klasse	5te klasse	6te klasse	7de klasse	8de klasse
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
6 100,00	2 860,00	2 500,00	2 320,00	2 260,00	2 140,00	2 020,00	1 900,00	1 780,00	1 660,00
6 200,00	2 920,00	2 560,00	2 380,00	2 320,00	2 200,00	2 080,00	1 960,00	1 840,00	1 720,00
6 300,00	2 980,00	2 620,00	2 440,00	2 380,00	2 260,00	2 140,00	2 020,00	1 900,00	1 780,00
6 400,00	3 040,00	2 680,00	2 500,00	2 440,00	2 320,00	2 200,00	2 080,00	1 960,00	1 840,00
6 500,00	3 100,00	2 740,00	2 560,00	2 500,00	2 380,00	2 260,00	2 140,00	2 020,00	1 900,00
6 600,00	3 160,00	2 800,00	2 620,00	2 560,00	2 440,00	2 320,00	2 200,00	2 080,00	1 960,00
6 700,00	3 220,00	2 860,00	2 680,00	2 620,00	2 500,00	2 380,00	2 260,00	2 140,00	2 020,00
6 800,00	3 280,00	2 920,00	2 740,00	2 680,00	2 560,00	2 440,00	2 320,00	2 200,00	2 080,00
6 900,00	3 340,00	2 980,00	2 800,00	2 740,00	2 620,00	2 500,00	2 380,00	2 260,00	2 140,00
7 000,00	3 400,00	3 040,00	2 860,00	2 800,00	2 680,00	2 560,00	2 440,00	2 320,00	2 200,00
7 100,00	3 480,00	3 100,00	2 920,00	2 860,00	2 740,00	2 620,00	2 500,00	2 380,00	2 260,00
7 200,00	3 560,00	3 160,00	2 980,00	2 920,00	2 800,00	2 680,00	2 560,00	2 440,00	2 320,00
7 300,00	3 640,00	3 220,00	3 040,00	2 980,00	2 860,00	2 740,00	2 620,00	2 500,00	2 380,00
7 400,00	3 720,00	3 280,00	3 100,00	3 040,00	2 920,00	2 800,00	2 680,00	2 560,00	2 440,00
7 500,00	3 800,00	3 340,00	3 160,00	3 100,00	2 980,00	2 860,00	2 740,00	2 620,00	2 500,00
7 600,00	3 880,00	3 400,00	3 220,00	3 160,00	3 040,00	2 920,00	2 800,00	2 680,00	2 560,00
7 700,00	3 960,00	3 480,00	3 280,00	3 220,00	3 100,00	2 980,00	2 860,00	2 740,00	2 620,00

Antat indtægt	Skatbar indtægt								
	0 klasse	1ste klasse	2den klasse	3dje klasse	4de klasse	5te klasse	6te klasse	7de klasse	8de klasse
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
7 800,00	4 040,00	3 560,00	3 340,00	3 280,00	3 160,00	3 040,00	2 920,00	2 800,00	2 680,00
7 900,00	4 120,00	3 640,00	3 400,00	3 340,00	3 220,00	3 100,00	2 980,00	2 860,00	2 740,00
8 000,00	4 200,00	3 720,00	3 480,00	3 400,00	3 280,00	3 160,00	3 040,00	2 920,00	2 800,00
8 100,00	4 280,00	3 800,00	3 560,00	3 480,00	3 340,00	3 220,00	3 100,00	2 980,00	2 860,00
8 200,00	4 360,00	3 880,00	3 640,00	3 560.00	3 400,00	3 280,00	3 160,00	3 040,00	2 920,00
8 300,00	4 440,00	3 960,00	3 720,00	3 640,00	3 480,00	3 340,00	3 220,00	3 100,00	2 980,00
8 400,00	4 520,00	4 040,00	3 800,00	3 720,00	3 560,00	3 400,00	3 280,00	3 160,00	3 040,00
8 500,00	4 600,00	4 120,00	3 880,00	3 800,00	3 640,00	3 480,00	3 340,00	3 220,00	3 100,00
8 600,00	4 680,00	4 200,00	3 960,00	3 880,00	3 720,00	3 560,00	3 400,00	3 280,00	3 160,00
8 700,00	4 760,00	4 280,00	4 040,00	3 960,00	3 800,00	3 640,00	3 480,00	3 340,00	3 220,00
8 800,00	4 840,00	4 360,00	4 120,00	4 040,00	3 880,00	3 720,00	3 560,00	3 400,00	3 280,00
8 900,00	4 920,00	4 440,00	4 200,00	4 120,00	3 960,00	3 800,00	3 640,00	3 480,00	3 340,00
9 000,00	5 000,00	4 520,00	4 280,00	4 200,00	4 040,00	3 880,00	3 720,00	3 560,00	3 400,00
9 100,00	5 080,00	4 600,00	4 360,00	4 280,00	4 120,00	3 960,00	3 800,00	3 640,00	3 480,00
9 200,00	5 160,00	4 680,00	4 440,00	4 360,00	4 200,00	4 040,00	3 880,00	3 720,00	3 560,00
9 300,00	5 240,00	4 760,00	4 520,00	4 440,00	4 280,00	4 120,00	3 960,00	3 800,00	3 640,00
9 400,00	5 320,00	4 840,00	4 600,00	4 520,00	4 360,00	4 200,00	4 040,00	3 880,00	3 720,00

Antat indtægt	Skatbar indtægt								
	0 klasse	1ste klasse	2den klasse	3dje klasse	4de klasse	5te klasse	6te klasse	7de klasse	8de klasse
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
9 500,00	5 400,00	4 920,00	4 680,00	4 600,00	4 440,00	4 280,00	4 120,00	3 960,00	3 800,00
9 600,00	5 480,00	5 000,00	4 760,00	4 680,00	4 520,00	4 360,00	4 200,00	4 040,00	3 880,00
9 700,00	5 560,00	5 080,00	4 840,00	4 760,00	4 600,00	4 440,00	4 280,00	4 120,00	3 960,00
9 800,00	5 640.00	5 160,00	4 920,00	4 840,00	4 680,00	4 520,00	4 360,00	4 200,00	4 040,00
9 900,00	5 720,00	5 240,00	5 000,00	4 920,00	4 760,00	4 600,00	4 440,00	4 280,00	4 120,00
10 000,00	5 800,00	5 320,00	5 080,00	5 000,00	4 840,00	4 680,00	4 520,00	4 360,00	4 200,00
10 100,00	5 900,00	5 400,00	5 160,00	5 080,00	4 920,00	4 760,00	4 600,00	4 440,00	4 280,00
10 200,00	6 000,00	5 480,00	5 240,00	5 160,00	5 000,00	4 840,00	4 680,00	4 520,00	4 360,00
10 300,00	6 100,00	5 560.00	5 320,00	5 240,00	5 080,00	4 920,00	4 760.00	4 600,00	4 440,00
10 400,00	6 200,00	5 640,00	5 400,00	5 320,00	5 160,00	5 000,00	4 840,00	4 680,00	4 520,00
10 500,00	6 300,00	5 720,00	5 480,00	5 400,00	5 240,00	5 080,00	4 920,00	4 760,00	4 600,00
10 600,00	6 400.00	5 800,00	5 560,00	5 480,00	5 320,00	5 160,00	5 000,00	4 840,00	4 680,00
10 700,00	6 500,00	5 900,00	5 640,00	5 560,00	5 400,00	5 240,00	5 080,00	4 920,00	4 760,00
10 800,00	6 600,00	6 000,00	5 720,00	5 640,00	5 480,00	5 320,00	5 160,00	5 000,00	4 840,00
10 900,00	6 700,00	6 100,00	5 800,00	5 720,00	5 560,00	5 400,00	5 240,00	5 080,00	4 920,00
11 000,00	6 800,00	6 200,00	5 900.00	5 800,00	5 640,00	5 480,00	5 320,00	5 160,00	5 000,00
11 100,00	6 900,00	6 300,00	6 000,00	5 900,00	5 720,00	5 560,00	5 400,00	5 240,00	5 080,00

Antat indtægt	Skatbar indtægt								
	0 klasse	1ste klasse	2den klasse	3dje klasse	4de klasse	5te klasse	6te klasse	7de klasse	8de klasse
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
11 200,00	7 000,00	6 400,00	6 100,00	6 000,00	5 800,00	5 640,00	5 480,00	5 320,00	5 160,00
11 300,00	7 100,00	6 500,00	6 200,00	6 100,00	5 900,00	5 720,00	5 560,00	5 400,00	5 240,00
11 400,00	7 200,00	6 600,00	6 300,00	6 200,00	6 000,00	5 800,00	5 640,00	5 480,00	5 320,00
11 500,00	7 300,00	6 700,00	6 400,00	6 300,00	6 100,00	5 900,00	5 720,00	5 560,00	5 400,00
11 600,00	7 400,00	6 800,00	6 500,00	6 400,00	6 200,00	6 000,00	5 800,00	5 640,00	5 480,00
11 700,00	7 500,00	6 900,00	6 600,00	6 500,00	6 300,00	6 100,00	5 900,00	5 720,00	5 560,00
11 800,00	7 600,00	7 000,00	6 700,00	6 600,00	6 400,00	6 200,00	6 000,00	5 800,00	5 640,00
11 900,00	7 700,00	7 100,00	6 800,00	6 700,00	6 500,00	6 300,00	6 100,00	5 900,00	5 720,00
12 000,00	7 800,00	7 200,00	6 900,00	6 800,00	6 600,00	6 400,00	6 200,00	6 000,00	5 800,00

Av enhver indtægt over kr. 12 000,00 er det skattefrie beløp i 0 klasse kr. 4 200,00, i 1ste klasse kr. 4 800,00, i 2den klasse kr. 5 100,00, i 3dje klasse kr. 5 200,00, i 4de klasse kr. 5 400,00, i 5te klasse kr. 5600,00, i 6te klasse kr. 5 800,00, i 7de klasse kr. 6 000,00 og i 8de klasse kr. 6 200,00. 30 juni.

Svarer en skattepligtigs indtægt ikke til et av de i tabellen opførte tal, blir den at henføre til det nærmeste av disse. Indtægter over kr. 12 000,00 avrundes til nærmeste med 100 delelig tal. Falder indtægtssummen midt imellem to tal, henføres den til det laveste.

§ 7. Iøvrig blir skatten at utligne efter de gjældende skattelove av 18 august 1911.

Kongelig kundgjørelse*) [1]) om toldavgifter fra 1 juli 1914. 30 juni.

Meddelelse fra Forsvarsdepartementet til hæren, hvori departementet paa foranledning bestemmer, at benyttelse av private skytebaner (skytterlagsbaner) til militære avdelingers skytning ikke tillates. 30 juni.

Skulde det paa grund av de lokale forhold være særlig vanskelig at faa utført skytningen, uten at privat skytebane benyttes, blir særskilt forestilling herom med tegning og beskrivelse av vedkommende skytebane at indsende til departementet, som for hvert tilfælde vil træffe avgjørelse av spørsmaalet.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til Kristiania politikammer, hvori uttales, at Mentolpastiller maa antages at henhøre under de i kongelig plakat av 29 august 1908, litr. A III a nævnte pastae, pastillae, tabulettae et trochisci medicinales og saaledes være gjenstand for apotekernes enehandel. 30 juni.

Fortegnelse over rikets kredsfængsler og større hjælpefængsler: 1 juli.

Kredsfængsler i: Kristiania, Skedsmo (midlertidig nedlagt), Hamar, Drammen, Eker (midlertidig nedlagt), Skien, Kristianssand, Stavanger (avdeling A og B), Bergen, Molde, Trondhjem (avdeling A og B), Bodø, Tromsø og Vadsø.

Større hjælpefængsler i: Fredrikshald, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss,Eidsberg, Kongsvinger, Gjøvik, Sel, Hønefoss, Nes, Kongsberg, Sande (midlertidig nedlagt), Holmestrand, Horten, Tønsberg, Sem, Sandefjord, Larvik, Kragerø, Arendal,

*) Bekjendtgj. 3 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

[1]) Se St. prp. nr. 5. Dok. nr. 40 med tillæg. Indst. S. XII. St.tid. s. 2423—2557.

1 juli. Haugesund, Vossevangen, Vik, Aalesund, Kristiansund, Stenkjær, Namsos, Kabelvaag og Hammerfest.

1 juli. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Finmarken i anledning av en forespørsel, om der efter byskolelovens § 3 er adgang for et kommunestyre til at nedsætte undervisningstiden under 24 ukentlige timer for alle klasser i en byfolkeskoles 1ste avdeling. Loven bruker her uttrykket »en eller flere« klasser, skjønt der i nævnte avdeling bare kan være 3 klasser.

Som svar herpaa uttaler departementet, at det er mest tilbøielig til at forstaa lovens uttryk derhen, at undervisningstiden for alle tre klasser i 1ste avdeling kan nedsættes til 18 timer ukentlig. Hvis adgangen til at nedsætte undervisningstiden bare skulde begrænses til at gjælde 2 av de 3 klasser, maatte dette efter departementets mening ha fundet et utvetydig uttryk i loven.

1 juli. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til amtmanden i Nordre Trondhjems amt. i anledning av en forespørsel om, hvorvidt medlemmer av en bys formandskap og kommunestyre, som tillike er medlemmer av en haandverkerforening i byen og denne forenings styre, bør ansees ugilde ved formandskapets og bystyrets behandling av et andragende fra foreningen om et bidrag av kommunen.

Departementet uttaler, at de formandskaps- og bystyremedlemmer, som er medlemmer av foreningens styre, antages at maatte ansees ugilde ved formandskapets og bystyrets behandling av det omhandlede andragende (jfr. departementets i Lovtidenden indtagne telegram av 28 mai 1913), men derimot ikke de formandskaps- og bystyremedlemmer, som bare er almindelige medlemmer av foreningen.

2 juli. **Stortingsbeslutning***) [1]) om, at den ved kongelig resolution av 30 mai d. a. fastsatte fareklasseinddeling og præmietarif m. v. blir gjældende for Riksforsikringsanstalten; jfr. § 13 i lov om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. av 23 juli 1894 med tillægslov av 9 juni 1911.

Ved beslutningen er den nye fareklasseinddeling og præmiesatser gjort gjældende fra 1 januar 1915.

---

*) Bekjendtgj. 1 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor den nye fareklasseinddeling og præmietarif er indtat.

[1]) Se St. prp. nr. 132. Indst. S. LI. St.tid. s. 2661.

Stortingsbeslutning[1]) om nyt lønsregulativ for departementernes tjenestemænd m. v. 2 juli.

[1]) Se St. prp. nr. 85. Tillæg til indst. S. XXXIV. St.tid. s. 2664—2685.

Beslutningen er saalydende:

A.

Lønsregulativ gjældende fra 1 juli 1914 for de ved regjeringens kontorer i Kristiania (med undtagelse av medicinaldirektoratet og ekspeditionschefer) ansatte tjenestemænd med mindst 6 timers kontortid.

I.

1. Byraachefer, 1ste arkivar i Utenriksdepartementet og konsulenter, aarlig løn. . .	kr.	4 800,00
2. Sekretærer:		
a) 1ste lønningsklasse, begynderløn kr. 3 000,00, efter 3 aars tjeneste kr. 3 300,00, efter 6 aars tjeneste.	»	3 600,00
b) 2den lønningsklasse, begynderløn kr. 2 200,00, efter 3 aars tjeneste kr. 2 500,00, efter 6 aars tjeneste.	»	2 800,00
3. Assistenter:		
a) 1ste lønningsklasse, begynderløn kr. 1 600,00, efter 3 aars tjeneste kr. 1 900,00, efter 6 aars tjeneste kr. 2 200,00, efter 9 aars tjeneste	»	2 400,00
b) 2den lønningsklasse, begynderløn kr. 1 100,00, efter 3 aars tjeneste kr. 1 300,00, efter 6 aars tjeneste kr. 1 500,00, efter 9 aars tjeneste	»	1 700,00

II.

1. Av det hvert departement tildelte antal sekretærer blir to tredjedele at ansætte i 1ste sekretærklasse og en tredjedel i 2den sekretærklasse. I tilfælde, hvor det samlede sekretærantal ikke er delelig med 3, blir de overskytende sekretærer at henføre til 1ste klasse. Dog utfordres mindst 3 aars tjenestetid som sekretær av 2den klasse, forinden oprykning i 1ste klasse kan finde sted, selv om delingsregelen derved skulde bli fraveket.
2. For officerer kan Kongen bestemme, at deres avlønning som tjenestemænd i regjeringens kontorer avkortes med indtil 25 pct.
3. Forøvrig blir de i det ældre lønsregulativ, fastsat ved Stortingets beslutning av 16 mai 1899 med senere forandring av 25 april 1912, opstillede regler gjældende.

III.

De tjenestemænd, som omhandles i ovenstaaende regulativ, maa finde sig i de forandringer i Pensionsvæsenets ordning som statsmagtene maatte bestemme. Av den regulerte løn avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker, efterhvert som lønnen hæves.

B.

Til gjennemførelse av dette regulativ opføres paa statsbudgettet for terminen 1 juli 1914—30 juni 1915 under hovedpost III, kap. 1, tit. 6, kr. 197 000,00 istedenfor det i budgetpropositionen foreløbig opførte beløp kr. 200 000,00.

2 juli. **Stortingsbeslutning**[1]) om lønsforhøielse for bestyrerne ved Norges Banks avdelinger m. v.

2 juli. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til en tandlæge, hvori meddeles, at en dansk tandlæge, som ikke tillike er autorisert som tandlæge i Norge, ikke har ret til paa egen haand at anvende lægemidler, som det er forbudt apotekerne at utlevere til alle og enhver, som f. eks. bedøvelsesmidler. Ogsaa de øvrige bestemmelser i den gjældende kvaksalverlovgivning maa selvsagt vedkommende rette sig efter, jfr. lovene av 29 april 1871 og 6 juni 1889.

3 juli. Nr. 1. **Lov***)[2]) om forandring i lov angaaende fiskeri i Nordlands og Tromsø amter av 3 august 1897.

I.

Efternævnte paragraffer i lov angaaende fiskerier i Nordlands og Tromsø amter av 3 august 1897 skal herefter lyde saaledes:

§ 7. For hvert opsynsdistrikt med den nedenfor omhandlede undtagelse blir der inden 4 dage efter valget av tilsynsmænd av disse, efter forutgaaende tilsigelse fra opsynet, at vælge blandt fiskerne 4 mænd, som skal danne et utvalg.

Avstemningen sker, skriftlig eller mundtlig, særskilt for hvert merkedistrikt under ledelse av opsynsbetjenten, som fører protokol derover. Der stemmes i hvert merkedistrikt særskilt paa 4 medlemmer av utvalget og paa 4 suppleanter for disse. De, som ved sammenlægning av stemmerne i de forskjellige merkedistrikter viser sig at ha erholdt de fleste stemmer, ansees valgt. Har flere like mange stemmer, avgjøres valget ved lodtrækning mellem disse.

Naar derom fremkommer andragende, vælges av og blandt høvedsmændene paa de anmeldte linebaater samt av og blandt førerne paa de anmeldte linefiskefartøier, men forøvrig efter de samme regler som foran nævnt, et særskilt utvalg paa 4 mænd

*) Bekjendtgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) Tillæg til indst. S. XVI A. St.tid. s. 2662.
Beslutningen er saalydende:
Fra 1 juli 1914 forhøies lønnen:
1. For bestyrerne ved Norges Banks avdelinger i Lillehammer, Tromsø, Vardø og Hammerfest fra kr. 1 600,00 til kr. 1 800,00 aarlig.
2. For bestyrerne i Fredrikstad, Bodø, Hamar, Larvik, Gjøvik, Fredrikshald og Haugesund fra kr. 1 800,00 til kr. 2 000,00.
3. Lønnen for direktører og bestyrere ved de øvrige avdelinger blir uforandret.

Ved samtlige avdelinger erholder formanden i bankens styre 10 pct. tillæg i løn.

[2]) St.besl. 26 juni. Se Ot. prp. nr. 36. Indst. O. nr. 29. St.tid., forh. i Ot. s. 32—34, 488; i Lt. s. 4—6, 48.

med varamænd, hvorav to med varamænd skal være linefiskere paa almindelige baater, som roes fra land, og to med varamænd linefiskere paa anden slags farkoster, jfr. § 10, 2det led. 3 juli. Nr. 1.

De valgte medlemmer av utvalgene er ombudsmænd.

De beklæder stillingen, saalænge opsynet er i virksomhet, og saalænge de opholder sig inden opsynsdistriktets grænser og der driver fiske. De pligter at underrette formanden, forsaavidt de fraflytter opsynsdistriktet under fisket. Naar nogen i to aar efter hinanden har været medlem av et utvalg, kan han i likesaa lang tid undslaa sig for at motta gjenvalg.

De valgte tilkommer ingen godtgjørelse for sit arbeide, medmindre de i ombuds medfør maa begi sig længer end 5 kilometer utenfor det merkedistrikt, hvor de driver fiske. I saa fald tilkommer de godtgjørelse for hatte befordringsutgifter og kr. 8,00 daglig, saalænge fraværet varer.

Skulde antallet av de valgte medlemmer og suppleanter i et distrikt ved avgang bli mindre end 4, kan formanden, dersom det fornødiges, foranledige utfyldningsvalg avholdt.

Dersom der i et opsynsdistrikt skulde være mindre end 10 tilsynsmænd, fungerer disse som det i nærværende paragrafs 1ste led omhandlede almindelige utvalg. I dette tilfælde vælges ikke varamænd. Dersom antallet av tilsynsmænd i et distrikt, hvor dette tilfælde foreligger, ved avgang blir mindre end 4, foretages utfyldningsvalg i forhold til det da tilstedeværende baatantal.

§ 8. Et utvalg bestaar av de valgte mænd og en av amtmanden beskikket formand.

Formanden sammenkalder møte, naar det findes paakrævet, leder forhandlingene, deltar i stemmegivningen og fører protokollen.

Gyldig beslutning kan ikke fattes, medmindre formanden og mindst $^3/_4$ av de valgte medlemmer er tilstede. I tilfælde av stemmelikhet gjør formandens stemme utslaget.

Naar 2 av de almindelige utvalg i henhold til § 9 træder sammen, avgjøres det ved lodtrækning, hvilket utvalgs formand skal lede forhandlingene og ha avgjørende stemme i tilfælde av stemmelikhet.

§ 9. Saafremt et almindelig utvalg finder det paakrævet, kan det fatte beslutning om, at der henlægges en bestemt havstrækning til et opsynsdistrikt. Grænserne for denne havstrækning bestemmes efter kompasstrek og méd paa land eller paa anden betryggende maate av de til hinanden støtende distrikters almindelige utvalg i fællesskap.

Adgang til at fiske inden den et distrikt saaledes tillagte havstrækning er ikke betinget av, at der roes fra opsynsdistriktet, men enhver er forpligtet til at overholde de for bedriften paa denne strækning givne forskrifter.

3 juli. Nr. 1.

§ 10. For utøvelsen av fiskeriet inden den ethvert distrikt tillagte havstrækning tilkommer det det almindelige utvalg i form av vedtægt at bestemme:

a. hvorvidt og hvorledes deling av havet mellem brukerne av garn og natliner skal iverksættes. Besluttes det, at der skal tildeles det ene slags redskap en bestemt havstrækning, hvor det andet slags redskap ikke tilstedes adgang, skal brukerne av dette redskap være berettiget til paa lignende maate og med samme virkning at faa sig tildelt en tilsvarende havstrækning, saafremt dette forlanges av halvparten av de høvedsmænd, som driver fiske med det slags redskap inden opsynsdistriktet;
b. tiden for redskapers optagning eller utsætning om aftenen og det klokkeslet, til hvilket det paa de forskjellige tider skal være tillatt at begi sig paa sjøen for at opta eller utsætte redskaper. De bestemte klokkeslet blir daglig at signalisere ved opsynets foranstaltning;
c. regler for redskapers belastning;
d. regler for redskapers merkning. Dog skal enhver garn- eller natlinelænkes nærmest land staaende ile-dubbel, eller, forsaavidt sætningen er skedd langs landet, da dens vestligste dubbel, altid være forsynt med anordnet merke.

Det tilkommer det i § 7 omhandlede særskilte utvalg i form av vedtægt at fastsætte, hvorvidt der, naar havdeling efter foranstaaende litra a er iverksat, skal tildeles brukerne av almindelige linebaater, som roes fra land, en havstrækning, hvor nat- og daglineredskaper, som brukes fra anden slags farkoster — skøiter, motorbaater og dampskibe — eller disses fangstbaater ikke tilstedes adgang og, i tilfælde, hvorledes delingen skal iverksættes.

De av utvalgene besluttede vedtægter bringes ved opsynets foranstaltning til almindelig kundskap i ethvert av de under utvalget henhørende merkedistrikter og de tilstøtende opsynsdistrikter. De træder i kraft til den i vedtægtene selv fastsatte tid, dog tidligst 2 døgn, efterat de ved opslag er bekjendtgjort.

Vedtægtene forblir — forsaavidt de ikke selv anderledes bestemmer — gjældende, indtil de av vedkommende utvalg i dem besluttede forandringer med behørig varsel er kundgjort i ethvert av de under utvalget hørende merkedistrikter og de tilstøtende opsynsdistrikter.

Overtrædelse av de med hjemmel i denne paragraf besluttede vedtægter straffes med bøter.

II.

§ 35 i lov angaaende fiskerier i Nordlands og Tromsø amter av 3 august 1897 ophæves.

Lov*)[1]) om forandring av § 26 i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896, jfr. tillægslov av 25 juli 1910. 3 juli. Nr. 2.

I.

§ 26 i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896 (jfr. tillægslov av 25 juli 1910) skal herefter lyde saaledes:

Skolens ferier skal tilsammen utgjøre 13 à 14 uker. Herav kan skolerne anvende indtil 3 dage samlet eller enkeltvis til idræt. Efter forslag av skoleraadet fordeles den til ferier bestemte tid efter forstanderskapets nærmere bestemmelse; dog skal sommerferien ikke utgjøre mindre end 7 uker og rektor ha adgang til at anvende indtil 10 dage i løpet av skoleaaret til enkelte fridage.

II.

Denne lov træder i kraft ved begyndelsen av skoleaaret 1914—1915.

Lov*)[2]) om pantesikkerhet for og inddrivelse av skatter og andre offentlige avgifter av fast eiendom. 3 juli. Nr. 3.

§ 1. For skatter og andre offentlige avgifter av fast eiendom med renter har stat og kommune første prioritets panteret i eiendommen.

Begjæring om tvangsauktion maa være indkommet til vedkommende myndighet inden to aar fra forfaldsdag, eller, hvis fordringen for samme aar forfalder i flere terminer, fra sidste termins forfaldsdag, og forretningen maa derefter fremmes uten ufornødent ophold. Ellers falder panteretten bort.

§ 2. For de skatter og avgifter, som nævnes i § 1, kan stat eller kommune sætte eiendommen til tvangsauktion, uten først at anlægge søksmaal, indkalde til forliksmægling eller holde utpantning og uten hinder av løsningsfrist.

Auktionsmyndigheten skal uten ophold la auktionsbegjæringen forkynde for eieren eller besidderen med tilkjendegivende av, at auktionen ikke vil bli berammet, hvis han paa landet inden to maaneder, i by inden en maaned, godtgjør, at kravet med renter og omkostninger er avgjort. Forkyndelsen kan undlates, hvis vedkommende ikke har kjendt opholdssted i riket, og han heller ikke har nogen kjendt fuldmægtig her, som kan ta imot forkyndelsen.

---

*) Bekjendtgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) St.besl. 1 juli. Se Ot. prp. nr. 43. Indst. O. nr. 55. St.tid., forh. i Ot. s. 463—469; i Lt. s. 58.

[2]) St.besl. 1 juli. Se Ot. prp. nr. 38 (for 1911) s. 116 flg. (jfr. Ot.prp. nr. 10 for 1913 §§ 110 og 117). Indst. O. nr. 47. St.tid., forh. i Ot. s. 492—493; i Lt. s. 59.

3 juli. Nr. 3.

§ 3. Bestemmelserne i §§ 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse paa fordringer, som ifølge særskilt lovbestemmelse er stillet like med skatter i pantesikkerhet og inddrivelsesmaate.[1])

Dog skal bestemmelserne i § 2 ikke gjælde for de avgifter og erstatningskrav, som omhandles i lov om vasdragenes benyttelse m. v. av 1 juli 1887 § 23, lov om armeens utrederkvarterer av 6 juni 1891 (jfr. lov av 18 august 1911) §§ 2 og 16, jfr. § 21, lov om toldoplag av 7 mai 1904 §§ 35 og 53, lov om bygningsvæsenet i landets byer utenfor Kristiania, Bergen og Trondhjem av 27 juli 1896 § 13, lov om bygningsvæsenet i Bergen av 19 april 1899 §§ 20, 21, 26 og 92, lov om bygningsvæsenet i Kristiania av 26 mai 1899 §§ 11, 13, 24 og 96 samt lov om bygningsvæsenet i Trondhjem av 11 juni 1906 §§ 14, 19, 30 og 103. I de her opregnede tilfælde tapes den lovbestemte panteret, saavel naar utpantning og tinglysning derav ikke finder sted inden de hittil gjældende frister, som naar auktion ikke er begjært eller forretningen ikke fremmet efter forskriftene i § 1 andet led.

§ 4. Denne lov træder i kraft 1 januar næste aar. Fra samme dag ophæves plakat av 16 juli 1788 anlangende hvorledes skal forholdes med indførsler for skatter i jord, plakat av 11 juni 1790 angaaende tinglyste indførselsforretninger i jordegods for tilbakestaaende skatter, lov om vasdragsreguleringer i industrielt øiemed av 4 august 1911 § 12 nr. 3, tredje punktum, skattelov for landet av 18 august 1911 § 114, skattelov for byene av s. d. § 106, samt enhver anden bestemmelse, som strider mot denne lov.

3 juli. Nr. 4.

Lov*)[2]) om forandringer i lov om lagrettesmænd av 28 august 1854.

I.

Efternævnte bestemmelser i lov om lagrettesmænd av 28 august 1854 skal lyde som følger:

§ 20. Den, der ønsker mænd opnævnt til nogen i § 19 a nævnt retshandling, hvortil varsel utfordres, har til vedkommende embedsmand at indgi stevning til retshandlingen eller skriftlig begjæring om mændsopnævnelse, hvori sakens gjen-

*) Bekjendtgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) Jfr. 2det led. Se ogsaa frdn. ang. tiendevæsenet av 31 juli 1801 § 10, lov ang. det beneficerte gods av 20 august 1821 § 40, lov ang. geistlige lønninger av 14 juli 1897 §§ 4 og 7, lov om bygningsvæsenet m. v. av 17 juni 1869 § 4, jfr. lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 66, lov om gjensidige brandforsikringsforeninger av 17 juni 1869 § 1, lov om Norges Brandkasse av 21 juni 1912 § 61.

[2]) St.besl. 1 juli. Se Ot. prp. nr. 41. Indst. O. nr. 52. St.tid., forh. i Ot. s. 494—514; i Lt. s. 53—58.

stand bør være betegnet, men uten at fremsætte forslag. Op- 3 uli.
nævnelsen sker blandt dem, som har særlig kyndighet i det, Nr. 4.
forretningen gjælder, og skal omfatte dobbelt saa mange som det fastsatte antal skjøns- eller meddomsmænd, eller hvis dette er et ulike tal, én mer end det dobbelte antal. Hvis det findes hensigtsmæssig, opnævnes tillike tre eller flere varamænd blandt dem, som let kan komme tilstede. Rekvirenten lar derefter stevningen eller begjæringen med paategnet mændsopnævnelse forkynde for motparten.

Av de overtallige skjøns- eller meddomsmænd kan rekvirenten og motparten utskyte hver sin halvpart, av de opnævnte varamænd saa mange, at der efter opnævnelsesmyndighetens bestemmelse blir en eller to tilbake. Utskytningskravet maa fremsættes for stevnevidnet ved forkyndelsen eller for vedkommende embedsmand før der siden forkyndelsen er forløpet en halvt saalang tid som den for tilfældet lovbestemte varselsfrist, dog mindst 3 dage. Er der flere parter paa samme side, utøver de utskytningsretten i fællesskap.

Blir ikke alle de overtallige skjøns- eller meddomsmænd og varamænd utskutt, skal av de ikke utskutte de,som staar først paa fortegnelsen over de opnævnte, gjøre tjeneste. Efter utløpet av utskytningsfristen gir vedkommende embedsmand stevningen eller begjæringen om opnævnelse paategning om, hvem som skal gjøre tjeneste.

Har begge parter paa forhaand frafaldt utskytningsretten, opnævnes bare det antal mænd, som skal gjøre tjeneste, i tilfælde med varamænd.

Disse forskrifter gjælder ikke, hvis andet er bestemt ved lov[1]).

§ 23, sidste led. Dersom den eller de tingkredser, hvorfra mænd saaledes maa søkes, ikke henhører til den paa stedet opnævnelsesberettigede embedsmands distrikt, skal denne foranstalte den fornødne opnævnelse ved desangaaende at henvende sig til den embedsmand, som har opnævnelsesmyndigheten paa det sted, hvor mændene bor, og bør i saa fald stevningen eller rekvirentens skriftlige begjæring om opnævnelse meddeles sidstnævnte embedsmand.

[1]) Se lov om sjøfarten av 20 juli 1893 §§ 313, 314, 316 og 329, lov om rettergangsmaaten i handelssaker av 20 december 1902 §§ 9, 10 og 14, lov angaaende forandringer i haandverkslovgivningen av 15 juni 1881 §§ 23, 26 og 28, lov om vaarsildfiskeriet av 24 september 1851 § 28, lov om sildefiskerierne av 26 juni 1893 §§ 35 og 37, lov om hvalfangst av 6 juni 1896 § 14, lov angaaende fiskerierne i Nordlands og Tromsø amter av 3 august 1897 §§ 39 og 44, lov angaaende saltvandsfisket i Finmarken av 3 august 1897 §§ 39 og 44, lov angaaende skreifiskerierne i Lofoten av 6 august 1897 §§ 39 og 44 og lov om torskefiskerierne i Stavanger m. fl. amter av 28 juni 1913 § 19.

juli. II.

Nr. 4. Til forretninger, som er berammet før denne lovs ikrafttræden, foregaar opnævnelse efter de tidligere gjældende regler, hvis parterne ikke enes om, at denne lov skal anvendes.

3 juli. **Lov** *)[1]) om erhvervelse av kalkstenforekomster.

Nr. 5. § 1. Andre end staten og norske kommuner kan ikke uten tilladelse meddelt av Kongen med fuld retsvirkning erhverve eiendomsret eller bruksret til kalkstenforekomster, hvorav der alene eller sammen med andre kalkstenforekomster, som erhververen eier eller bruker inden samme kommune, kan utvindes mindst 100 000 tons kalksten. Dog gjælder dette ikke norsk statsborgers erhvervelse gjennem arv eller egteskap og heller ikke overdragelse fra forældre til deres barn.

Like med erhvervelse av bruksret til kalkstenforekomst regnes i denne henseende erhvervelse av ret til at erholde kalksten fra en saadan forekomst efter leveransekontrakt, som omfatter en tid av mer end 5 aar, regnet fra kontraktens indgaaelse.

Hvorvidt forekomsten er av saadan størrelse som i første led nævnt, avgjøres i tvilstilfælde av vedkommende regjeringsdepartement.

Som kalksten ansees i nærværende lov ogsaa marmor, dolomitholdig kalksten og dolomit.

§ 2. Norske og fremmede statsborgere samt korporationer, stiftelser, aktieselskaper og andre selskaper med begrænset ansvar kan, hvis ikke almene hensyn taler derimot, av Kongen meddeles tilladelse til at erhverve eiendomsret eller bruksret til kalkstenforekomster eller ret til at erholde levert kalksten for et længere tidsrum end 5 aar. Som regel bør det kræves, at selskapets styre har sit sæte i Norge og for et flertals vedkommende bestaar av norske statsborgere.

I tilladelsen skal det forbydes erhververen uten vedkommende departements samtykke at indgaa i nogen overenskomst til kunstig forhøielse av prisene paa kalksten her i riket. Er det et selskap, som søker tilladelse, kan der sættes betingelser sigtende til at forhindre, at en majoritet av selskapets aktier kommer til at tilhøre nogen, som iøvrig eier eller bruker kalkstenforekomst her i riket, eller som sitter inde med aktiemajoriteten i noget andet selskap, som eier eller bruker saadan forekomst.

Derhos kan der fastsættes betingelser vedkommende forekomstens drift.

---

*) Bekjendtgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) St.besl. 1 juli. Se Ot. prp. nr. 47. Indst. O. VIII. St.tid., forh. i Ot. s. 530—567; i Lt. s. 49—52.

Iøvrig kan der fastsættes saadanne betingelser, som ansees paakrævet av almene hensyn. 3 juli. Nr. 5.

§ 3. Reglerne i lov om erhvervelse av vandfald, bergverk og anden fast eiendom av 18 september 1909, kapitel V, finder anvendelse efter Kongens nærmere bestemmelse.[1])

§ 4. Denne lov træder i kraft straks.

Kongelig resolution*), hvorved i henhold til § 3 i foranstaaende lov om erhvervelse av kalkstenforekomster av 3 juli 1914 (nr. 5) bestemmes, at reglerne i lov om erhvervelse av vandfald, bergverk og anden fast eiendom av 18 september 1909 §§ 15 og 17—28 finder tilsvarende anvendelse overfor de i den førstnævnte lov omhandlede erhvervelser, samt at denne bestemmelse besluttes at træde i kraft straks. 3 juli.

Lov*)[2]) om tilvirkning av gifter og apotekvarer. 3 juli. Nr. 6.

§ 1. Utenfor apotek kan gifter og apotekvarer erhvervsmæssig tilvirkes alene av dem, som har faat tilladelse dertil av det departement, hvorunder Medicinalvæsenet hører, eller av politiet overensstemmende med § 3.

§ 2. Tilladelse til at tilvirke apotekvarer og andre gifter end dem, som omhandles i § 3, kan av departementet meddeles personer, som har den eksamen og tjenestetid, som kræves for at bli apoteker, eller som paa anden maate har godtgjort at ha den fornødne faglige utdannelse.

Tilladelsen kan ogsaa meddeles et selskap, naar det godtgjøres, at der i spidsen av den tekniske side av virksomheten som fuldt ansvarlig for denne staar en person, som tilfredsstiller de ovenfor nævnte betingelser.

Tilladelsen kan begrænses til kun at omfatte enkelte præparater eller enkelte grupper av gifter og apotekvarer.

§ 3. Politiet kan meddele personer eller selskaper tilladelse til at tilvirke gifter, som ikke er særlig farlige, og som i større utstrækning har teknisk anvendelse. Tilladelsen meddeles for 10 aar ad gangen og kun til personer eller selskaper, som maa antages at ville vise den fornødne omhu under tilvirkningen og avhændelsen.

For hvilke gifter saadan tilladelse kan gives, bestemmes av departementet.

§ 4. Departementet kan fastsætte de vilkaar, hvorpaa tilladelsen meddeles, og gi bestemmelser om den forsigtighet,

*) Bekjendtgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.
[1]) Jfr. kongelig resolution av 3 juli 1914.
[2]) St.besl. 1 juli. Se Ot.prp. nr. 24. Indst. O. nr. 50. St.tid., forh. i Ot. s. 469; i Lt. s. 58.

3 juli. Nr. 6.

som maa iagttages ved tilvirkningen, og om de anmeldelser og oplysninger, som vedkommende tilvirker skal avgi.

De i denne lov omhandlede tilladelser kan naarsomhelst tilbakekaldes.

§ 5. For de forretninger, som allerede bestaar, kan departementet tillate avvikelse fra ovenstaaende forskrifter.

§ 6. Overtrædelse av denne lov eller av de bestemmelser, som med dens hjemmel utfærdiges, straffes overensstemmende med almindelig borgerlig straffelov.

§ 7. Denne lov træder i kraft fra den tid, Kongen bestemmer.

3 juli. Nr. 7.

Lov*)[1] om indløsning av jordeboksrettigheter i privat eie.

§ 1. De avgifter, som under navn av leding, foring, fornødspenger, visøre, arbeidspenger, pramarbeidspenger, engarbeidspenger, fredtold, gjengjærdspenger, vedpenger, skattetømmerpenger, skatspenger, ferskmatspenger med flere utredes av forskjellige eiendomme i riket, og som med et fælles navn kaldes jordeboksrettigheter, og som ydes til nogen anden end staten, kan yderen kræve indløst efter nedenstaaende bestemmelser.[2])

§ 2. Forsaavidt ikke andet avtales, sker indløsningen ved indbetaling til den avgiftsberettigede av 20 ganger det beløp, hvormed avgiften aarlig har været utredet. Har avgiften været bestemt i varer, men betalbar i penger efter kapiteltakst, eller har avgiften været betalt med vekslende beløp, beregnes dens aarsbeløp efter middeltallet av kapiteltaksterne i de indløsningsaaret nærmest foregaaende 10 aar eller efter dens gjennemsnitlige størrelse i disse.[3])

Finder ikke den berettigede sig tjent med indløsning paa disse vilkaar, kan han fordre indløsningsbeløpet fastsat ved retslig skjøn, der blir at begjære senest inden 4 uker, efterat lovlig indløsningstilbud beskikkelsesvis maatte være fremsat for ham. Hvem der skal bære omkostningene ved dette skjøn avgjøres av retten.

Av indløsningsbeløpet svares 4 pct. aarlig rente fra 1 januar i indløsningsaaret, til betaling sker.

§ 3. Tilkommer avgiften et stamhus, kan indløsning kun ske efter samtykke av vedkommende regjeringsdepartement.[4])

---

*) Bekjendtgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) St.besl. 1 juli. Se Ot. prp. nr. 33. Indst. O. nr. 33. St.tid., forh. i Ot. s. 439—442; i Lt. s. 58.

[2]) Jfr. lov av 17 december 1836 § 1.

[3]) Jfr. lov av 14 juli 1897 (nr. 3) § 4a og lov av s. d. (nr. 5) § 1 b.

[4]) Jfr. lov av 23 juni 1888 (nr. 3).

Kongelig resolution*), hvorved bestemmes: 3 juli.

I. I henhold til § 4 i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov angaaende særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa de av Notoddens bystyre den 7 juni 1903 og 2 mai 1914 fattede beslutninger om nye almindelige forskrifter for sundhetsvæsenet inden kjøpstaden og om ordningen av meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl.

II. De ved kongelig resolution av 7 mai 1904 approberte sundhetsforskrifter for Hitterdals herred i Bratsbergs amt og den ved kongelig resolution av 21 oktober 1903 approberte beslutning om ordningen av meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl, ophæves, forsaavidt angaar kjøpstaden Notodden, fra den tid, da ovenanførte sundhetsforskrifter træder i kraft.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Gulens herred i Nordre Bergenhus amt i møte den 16 mars 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 9 oktober 1875, jfr. resolution av 24 september 1883, approberte sundhetsforskrifter. 3 juli.

Kongelig resolution***), hvorved i henhold til lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, bestemmes: 3 juli.

I. Paa strækningen fra høiden ved Valle til Hestsundbroen av veien Bodø—Vaagan og paa strækningen Mælen—Løpsmark av veien Bodø—Nordstrand er kjøring med motorvogn indtil videre forbudt i alle klokketimer, som begynder med et like tal, samt desuten sammenhængende i tiden fra kl. $5^1/_2$ til kl. $7^1/_2$ formiddag.

II. Ovennævnte indskrænkning gjælder ikke tohjulede motorcykler og trehjulede motorcykler, som er indrettet alene for én person.

III. Nærværende resolutions bestemmelser træder i kraft straks.

Kongelig resolution***), hvorved bestemmes: 3 juli.

1. Kongelig resolution av 30 december 1905 om, at lov om forbud mot opførelse av træbygnin-

*) Bekjendtgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor de nye sundhetsforskrifter er indtat.

**) Bekjendtgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor tillægget er indtat.

***) Bekjendtgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

3 juli. ger i landets byer m. v. av 19 mai 1904 ikke skal være gjældende for ladestedet Svelvik, ophæves.

2. I henhold til nævnte lovs § 3 meddeles saadan dispensation fra lovens § 1, at der utenfor det strøk, som mellem Myhres gate og Torvet ligger østenfor Storgaten og de umiddelbart til den støtende tomter paa gatens vestside, tillates opført trækbygninger indtil 2 fulde etager, men i saa fald uten beboelsesrum av nogensomhelst slags i kjelder og paa loft og med en gesimshøide av ikke over 6 m. Saadanne bygninger med tilliggende uthus maa ikke indta større grundflate end 150 m.^{2} og maa være adskilt fra nabogrund ved brandvæg eller en avstand, der mindst utgjør halvdelen av høiden av den mot nabogrunden vendende yttervæg, regnet til dennes høieste punkt — dog mindst 2,5 m.

3 juli. **Kongelig resolution**, hvorved de ved kongelig resolution av 31 december 1913 stadfæstede og av Tromsø bystyre i møte den 16 juni 1914 paany godkjendte vedtægter for Tromsø Brændevinssamlag i medhold av § 5 i lov om salg og skjænkning av brændevin m. v. av 17 mai 1904 stadfæstes som fremdeles gjældende indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av august maaned 1914.

3 juli. **Kongelig resolution,** hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation paa den av Time bygningsrepræsentantskap i møter den 11 november 1913 og 16 juni 1914 fattede beslutning angaaende en ny reguleringsplan for bygningskommunen.

3 juli. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles approbation paa de i generalforsamlinger den 6 juni 1913 og 28 april 1914 vedtagne forandringer i og tillæg til §§ 2 og 4 i den ved kongelig resolution av 16 oktober 1911 approberte plan for Flesbergs gjensidige Brandforsikringsindretning.

3 juli. **Stortingsbeslutning**[1]) om ordning av smaabrukerundervisningen.

---

[1]) Se St. prp. nr. 36. Dok. nr. 22. Indst. S. LII. St.tid. s. 2719—2769.
Der besluttedes bl. a.:

— —

III.

De ved denne skole fast ansatte funktionærer avlønnes saaledes:

Bestyrer kr. 4 000,oo, havebrukslærer kr. 2 800,oo, binæringslærer kr. 2 800,oo, — alt aarlig løn, hvori gjøres fradrag av hen-

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av trælasthandler Jonas Stavdal, Porsgrund, ved skrivelse av 30 mai 1902 oprettede »Legat til J. P. Stavdals minde til forskjønnelse og forbedring av vestre Mælum kirkegaard«, Solums prestegjeld og herred, og paa de under 25 mai 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 3 juli.

Rundskrivelse fra Kirkedepartementet til rikets sognepræster. 3 juli.

Før en fraskilt person kan indtræde i nyt egteskap, maa vedkommende legitimere — ved fremlæggelse av den utfærdigede bevilling eller av utskrift av skilsmissedommen —, at det tidligere egteskap er helt opløst. Bevilling til opløsning av egteskap (skilsmissebevilling) maa ikke forveksles med den bevilling til ophævelse av det egteskabelige samliv (separationsbevilling), som utfærdiges av overøvrigheten eller av Kongen. Den sidstnævnte bevilling gir selvfølgelig ikke vedkommende nogen ret til at indtræde i nyt egteskap; i den utfærdigede bevilling blir der ogsaa nu uttrykkelig gjort opmerksom herpaa (kfr. kancellipromemoria av 31 august 1813).

Da det i den sidste tid flere ganger er hændt, at en separert, men endnu ikke skilt person er blit viet av prest i statskirken, skal man — efter foranledning av Justisdepartementet — herved henlede opmerksomheten paa, at ved vielse av angivelig fraskilte personer maa den prest, som forretter vielsen, nøie gi agt paa, at det dokument, der fremlægges som legitimation for den paaberopte skilsmisse, ogsaa virkelig er en skilsmissebevilling (bevilling til opløsning av egteskap), ikke blot en separationsbevilling (bevilling til ophævelse av det egteskabelige samliv).

Det bemerkes, at hvis en prest vier en person, som kun er separert fra sin forrige egtefælle, blir vielsen ugyldig, og presten vil kunne paadra sig ansvar for sin handling.

Endvidere henledes opmerksomheten paa bestemmelsen i § 12 i lov av 20 august 1909 nr. 1 om, at naar et egteskap er opløst ved dom eller bevilling, maa hustruen ikke indgaa nyt egteskap, før der er forløpet 10 Maaneder, i hvilke hun har

---

holdsvis kr. 500,00, kr. 400,00 og kr. 400,00 for erholdt hus, lys og brænde + 2 alderstillæg efter 5 og 10 aars tjeneste, hvert paa kr. 500,00 for bestyrer og hvert paa kr. 400,00 for de to sidstnævnte. Haandverkslærer og røgter lønnes med henholdsvis kr. 1 800,00 og kr. 1000,00 aarlig foruten frit hus, lys og brænde + 2 alderstillæg hver å kr. 200,00 efter 3 og 6 aars tjeneste.

IV.

Forannævnte funktionærer indlemmes i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd. Aldersgrænsen sættes til 68 aar og pensionen til en størrelse av indtil halvdelen av høieste kontante løn.

3 juli. levet helt adskilt fra manden, og at bestemmelse om den tid, som ifølge denne forskrift maa hengaa, før nyt egteskap kan indgaaes, i tilfælde blir at indta i dommen eller bevillingen.

Sluttelig tilføies, at prestene, før de foretar nogen vielse, selv har at paase, at betingelserne for egteskapets stiftelse er tilstede, og at de nødvendige legitimationer er tilveiebragt, samt at der fremstilles to troværdige mænd, der som forlovere — efterat være foreholdt disses ansvar og pligter — kan indestaa for, at parterne ikke er bundet ved tidligere egteskap.

Før en enkemand eller enke kan vies, maa der fremlægges attest fra skifteforvalteren om, at der er holdt skifte med den avdødes barn eller arvinger, eller at saadant skifte er begjært (kfr. kirkeritualets kapitel VIII og norske lovs 2—8—4). Saadan legitimation utkræves ikke i tilfælde av, at en fraskilt person ønsker at indgaa nyt egteskap; kfr. Justisdepartementets i Lovtidenden indtagne skrivelse av 22 december 1900.

3 juli. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til en læge.

Ifølge § 9 i plakat av 4 juni 1914 skal ethvert fra et apotek efter recept fra læge (tandlæge eller dyrlæge) ekspedert lægemiddel gives ny signatur, som skal indeholde apotekets navn, ekspeditørens underskrift, datum, bruksanvisning, lægens navn og likeledes dens navn, til hvem eller for hvis regning ekspeditionen finder sted, saafremt oplysning derom findes paa recepten; derimot kræves der paaført signaturen en kopi av recepten kun i det tilfælde, at lægen forlanger det. Det er i saa henseende likegyldig, om lægen stiller dette forlangende ved efter formelen at anbringe bokstavene s. s. n., forkortet for signetur suo nomine, eller paa anden maate.

Med hensyn til giftsignatur, da skal denne altid paaklæbes ekspeditioner av sublimat i form av pulver eller pastiller og som opløsning, naar denne er sterkere end 1 pro mille. Forøvrig kræves paa ekspeditioner efter recept kun giftsignatur paaklæbet, naar medikamenter, som indeholder et stof, der i medicinaltaksterne er betegnet med *, er forskrevet uten bruksanvisning, og stoffets samlede mængde overskrider den for dette fastsatte maksimaldose. Kfr. § 8 i den ovenfornævnte plakat. Om signering av medicin, som utleveres av læge, angir lov av 25 juli 1910, § 5, følgende:

»Ethvert lægemiddel, som en læge leverer, skal være forsynt med angivelse av indhold og pris samt bruksanvisning, dato, aarstal og underskrift (signatur)«.

Forøvrig er der, for de lægemidlers vedkommende, som utleveres av læge i henhold til § 3 i plakat av 27 januar 1911, anordnet de tilsvarende bestemmelser med hensyn til paaklæbning av giftsignatur som bestemt for apotekernes vedkommende.

Skrivelse fra Kirkedepartementet, hvori meddeles, at det i henhold til § 5, sidste led, i den ved kongelig resolution av 29 september 1879 stadfæstede plan for »Julie Knuths Stiftelse« er bestemt, at der — efterhaanden som midler dertil erholdes — oprettes 36 nye pladser i stiftelsen med 12 pladser i hver klasse. 4 juli.

Stortingsbeslutning[1]) om nyt lønsregulativ for abnormskolens lærerpersonale. 6 juli.

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. V, kap. 6, tit. 14 og St. prp. nr. 100. Tillæg 3 til indst. S. IX. St.tid. s. 2789—2790.

Beslutningen er saalydende:

I.

Fra 1 juli 1914 gjælder følgende lønsregulativ for abnormskolernes lærerpersonale:

1. Bestyrere avlønnes med en gage av kr. 4 200,00, som efter 5 og 10 aars tjeneste stiger til henholdsvis kr. 4 600,00 og kr. 5 000,00. Herfra gaar kr. 800,00 i husleie for dem, som tilstaaes bolig av staten.
2. Lærere avlønnes med kr. 1 700,00, som efter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 aars tjeneste stiger til henholdsvis kr. 1 950,00, 2 200,00, 2 450,00, 2 700,00, 3 000,00 og 3 300,00. De 2 første aar regnes som prøveaar.
3. Lærerinder avlønnes med kr. 1 300,00, som efter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 aars tjeneste stiger til henholdsvis kr. 1 450,00, 1 600,00, 1 750,00, 1 900,00, 2 050,00 og 2 200,00. De 2 første aar regnes som prøveaar.
4. Haandverkslærere avlønnes saaledes:
   a) Haandverkslærere med fuld arbeidsdag (o: 48 ukentlige timer) med kr. 1 500,00, som efter 3, 6 og 9 aars tjeneste stiger til henholdsvis kr. 1 700,00, 1 900,00 og 2 000,00.
   b) Haandverkslærere, som har 20 eller færre ukentlige undervisningstimer, med kr. 45,00 pr. ukentlig time, som efter 3, 6 og 9 aars tjeneste stiger til henholdsvis kr. 50,00, kr. 55,00 og kr. 60,00 pr. ukentlig time, aaret regnet efter 48 uker.
   c) Enkelte haandgjerningslærere lønnes ikke efter de foregaaende satser, men har særskilt fastsat løn.
5. Haandgjerningslærerinder avlønnes med kr. 38,00 aarlig pr. ukentlig time, aaret regnet til 48 uker, hvilken løn efter 3 aars tjeneste med mindst 15 timer ukentlig stiger til kr. 43,00 og efter 6 aar til kr. 48,00 pr. ukentlig time.

Bestyrere ansættes av Kongen, dog uten bestalling som embedsmænd, lærere og lærerinder ansættes av Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Tidligere tjenestetid skal regnes lærere og lærerinder tilgode for opnaaelse av alderstillæg i overensstemmelse med folkeskolelovens bestemmelser. Anciennitetet skal beregnes efter tilsvarende bestemmelser i landskoleloven.

II.

De tjenestemænd, som er nævnt under I: 1, 2, 3 og 4 a, maa finde sig i de forandringer i Pensionsvæsenets ordning, som statsmagtene maatte bestemme. Av deres regulerte løn avsættes

6 juli. **Stortingsbeslutning**[1]) om nyt lønsregulativ for det Statistiske Centralbyraa.

6 juli. **Stortingsbeslutning**[2]) om lønsforhøielse for endel funktionærer i Riksforsikringsanstalten.

6 juli. **Stortingsbeslutning**[3]) om bevilgning av løn til en inspektør for tilsyn med ildsfarlige gjenstande.

6 juli. **Stortingsbeslutning**[4]) om nyt lønsregulativ ved vei-, vasdrags-, havne- og fyrdirektørkontoret samt ved sjøfartskontoret.

---

foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker, efterhvert som lønnen utbetales.

III.

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. VII, kap. 1, tit. 1. Indst. S. nr. 230. St.tid. s. 2822—2823.

Beslutningen er saalydende:

1. Funktionærerne ved det Statistiske Centralbyraa skal til enhver tid avlønnes efter regulativet for de tilsvarende funktionærer i regjeringens kontorer, saaledes at byraachefer, sekretærer og assistenter avlønnes som regjeringskontorenes funktionærer med samme benævnelse. Regelen i regulativets III om pensionsindskud faar tilsvarende anvendelse.
2. For budgetterminen 1914—1915 opføres under hovedpost VII, kap. 1, tit. 1 b: nye lønstillæg kr. 11 200,oo.

[2]) Indst. S. nr. 229. St.tid. s. 2814—2816.

Beslutningen er saalydende:

1. Funktionærerne ved Riksforsikringsanstalten skal til enhver tid avlønnes efter regulativet for de tilsvarende fuktionærer i regjeringens kontorer, saaledes at avdelingschefer avlønnes som byraachefer, sekretærer og assistenter som regjeringskontorenes funktionærer med samme benævnelse. Regelen i regulativets III om pensionsindskud faar tilsvarende anvendelse.
2. For budgetterminen 1914—15 opføres under hovedp. VII, kap. 3, tit. 11 a nye lønstillæg kr. 35 800,oo.

[3]) Se St. prp. nr. 139. Indst. S. nr. 233. St.tid. s. 2835—2836.

Der besluttedes bl. a.:

I.

1. Lønnen for den efter ildsfarlighetslovens § 26 ansættendes inspektør fastsættes til kr. 5 000,oo aarlig, stigende med kr. 500,oo efter 5 og 10 aars tjenestetid til kr. 6 000,oo.
2. Av ovennævnte regulerte løn for denne tjenestemand avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker, efterhvert som lønnen hæves.

II.

[4]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. IX A, tit. 5 side 31 og tit. 7 side 111, hovedp. XI B, kap. 6, side 10—11, hovedp. VII for 1913, kap. 7, tit. 1, side 21. Indst. S. nr. 235. St.tid. s. 2843—2844.

Beslutningen er saalydende:

Stortingsbeslutning[1]) om nyt lønsregulativ for Enkekassens og Pensionskassens tjenestemænd. 6 juli.

Stortingsbeslutning[2]) angaaende omordning av toldvæsenets centraladministration (oprettelse av et nyt kontor under Toldavdelingen). 6 juli.

I.

De ved vasdragsdirektørens og veidirektørens kontorer ansatte sekretærer og assistenter samt de ved havnedirektørens kontor, fyrdirektørens kontor og sjøfartskontoret ansatte assistenter skal til enhver tid avlønnes efter regulativet for de tilsvarende funktionærer i regjeringens kontorer med samme benævnelse. De øvrige regler for departementernes funktionærer faar tilsvarende anvendelse her.

II.

De tjenestemænd, som omhandles i ovenstaaende regulativ, maa finde sig i de forandringer ved Pensionsvæsenets ordning, som statsmagtene maatte bestemme. Av den regulerte løn avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker, efterhvert som lønnen utbetales.

III.

---

[1]) Se St. prp. nr. 83. Indst. S. nr. 234. St.tid. s. 2842—2843.

Beslutningen er saalydende:

I.

Fra 1 juli 1914 lønnes efterfølgende funktionærer i Enkekassen og Pensionskassen saaledes:

1. Den administrerende direktør kr. 6 800,oo.
2. De øvrige funktionærer lønnes som tilsvarende stillinger i regjeringsdepartementerne. Sekretær, kasserer, bokholder og matematiker som byraachefer. Kassereren som tællepenger kr. 300,oo i tillæg.
3. Vaktmesteren lønnes med kr. 1 000,oo og 3 alderstillæg efter 4, 8 og 12 aars tjeneste med kr. 200,oo hver gang, foruten fri bolig, lys og brænde.
4. De tjenestemænd, som omhandles i ovenstaaende regulativ, maa finde sig i de forandringer i Pensionsvæsenets ordning som statsmagtene maatte bestemme. Av den regulerte løn avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker, efterhvert som lønnen hæves.
5. Arbeidstiden fastsættes til 6 timer daglig. Samtlige funktionærer er forpligtet til at utføre arbeide ogsaa utenfor kontortiden, naar dette maatte findes paakrævet. Herfor tilkommer dog fuldmægtigene og assistentene saadan ekstragodtgjørelse, som av direktionen maatte bli bestemt.

Ingen funktionær maa overta arbeide utenfor Enkekassen og Pensionskassen uten direktionens samtykke.

II.

---

[2]) Se St. prp. nr. 118. Dok. nr. 44. Tillæg 3 til indst. S. XXXIII A. St.tid. s. 2823—2835.

Beslutningen er saalydende:

1. Til oprettelse av et nyt kontor under Finans- og Tolddepartementets toldavdeling, som væsentlig skal behandle saker vedkommende toldtariffens anvendelse, bevilges som nye faste lønninger:

6 juli. **Stortingsbeslutning**[1]) om lønsforbedring for marinens kontorister m. v.

---

gage for 1 byraachef, gage for 1 sekretær av 2den klasse og gage for 1 assistent av 1ste klasse med de efter det almindelige lønningsregulativ for regjeringskontorenes personale bestemte beløp.

2. De nye lønninger, som efter det iaar fastsatte gageregulativ vil utgjøre et samlet beløp for terminen 1914—1915 av kr. 8 600,oo, opføres i budgettet for denne termin under hovedpost III, kap. 1, tit. 4 istedenfor de til disposition ved en eventuel deling av 2det toldkontor opførte kr. 10 000,oo.
3. De til toldkyndig og anden faglig assistanse for det nye kontor fornødne utgifter utredes av bevilgningen til tilfældige utgifter ved toldvæsenet.

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. XI B, kap. 1, tit. 60. Tillæg 8 til indst. S. II. St.tid. s. 2813—2814.

Der besluttedes bl. a.:

I.

1. Marinens kontorister av 1ste og 2den klasse skal til enhver tid avlønnes som departementernes assistenter av 1ste og 2den klasse.
2. Kontoristene O. Stiansen og O. F. Tren rykker fra 1 juli d. a. op til kontorister av 1ste klasse og faar straks det for denne klasse bestemte første alderstillæg.
3. Bokholderen ved marinens hovedverft avlønnes fra 1 juli d. a. efter samme regulativ som sekretærer av 1ste klasse ved regjeringens kontorer i Kristiania.
4. Regulativ for tillæg for marinens tjenestemænd under tjeneste i fred, avdeling I. A., tilføies som nye punkter 4 og 5:
   4. »De i marinestyrelsen, kommanderende admirals adjutantur og admiralstaben som stadig tjenestgjørende indbeordrede kapteiner og premierløitnanter erholder et saa stort tillæg til sin nationale gage, at den samlede avlønning blir for kapteiner som for garnisonerende kapteiner i hæren og for premierløitnanter som for generalstabens adjointer«.
   5. Avdelingschefen og de to kontorchefer i marinestyrelsens militæravdeling erholder et saa stort tillæg til sin nationale gage, at den samlede avlønning blir for avdelingschefen som for ekspeditionschefer og for kontorchefene som for byraachefer bestemt.
5. Samme regulativs I. B. punkt 7 skal herefter lyde:
   »Naar sjøavlønning oppebæres, bortfalder ethvert tillæg for tjenstgjøring iland, undtagen for de under I. A. 4 og 5 omhandlede officerer, forsaavidt tjenesten iland under deres fraværr kan utføres uten forøket utgift for det offentlige. Disse oppebærer isaafald sjøavlønning overensstemmende med det av Stortinget den 29 januar 1907 fastsatte regulativ«.

II.

Marinens kontorister og øvrige tjenestemænd, som avlønnes efter samme regulativ, samt bokholderen ved marinens hovedverft maa finde sig i de forandringer i Pensionsvæsenets ordning, som statsmagtene maatte bestemme. Av den regulerte løn avsættes foreløbig 6 pct. som indskud i sparebank for senere at anvendes ved gjennemførelsen av en fast pensionsordning.

III.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Kristiania vergeraad, hvori uttales, at departementet er nærmest tilbøielig til at anta, at der ikke kan være noget iveien for, at der overensstemmende med § 52 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 for de utgifter, som en kommune har hat i anledning av forpleining av barn, bortsatte av vergeraadet, paalægges refusion fra en tidligere datum end den dag, da beslutningen om refusion fattes. 6 juli.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Bergen i anledning av en forespørsel, om departementet har noget at bemerke ved en beslutning, som et landskolestyre har fattet, og som gaar ut paa, at der ved en skole skal oprettes særskilte landsmaalsklasser og særskilte riksmaalsklasser, saaledes at der blir adgang for forældrene til at vælge undervisning for sine barn i den maalform, de selv helst ønsker barnene oplært i. Det oplyses i den anledning, at der i vedkommende kreds længe har hersket en bitter maalkamp, som nu vil forsvinde ved skolestyrets beslutning. Det oplyses desuten, at der nu er saa mange klasser ved skolen, at beslutningen ikke vil ha nogen virkning paa klassedelingen og saaledes heller ikke medføre økede utgifter for kommunen. 6 juli.

I anledning av denne sak bemerker departementet, at det finder den av skolestyret fattede beslutning om særskilte klasser for hvert af de to maalfører under de forhaandenværende omstændigheter i kredsen særdeles heldig og anbefalelsesværdig, og man antar heller ikke, at der fra lovens side kan gjøres nogen indvending mot ordningen.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinestyrelsen, til overlodsen i det vestenfjeldske distrikt angaaende lodspligt for et norsk dampskib, som den 1 april 1912 blev utklarert i Kirkenes til Middlesborough, derefter anløp Stavanger for at undergaa skibsbesigtigelse, bytte mandskap og forsynes med ufortoldet proviant og der paany blev utklarert til Middlesborough den 11 s. m. 6 juli.

Da skibet paa det første utklareringssted, Kirkenes, efter det oplyste var bestemt til at anløpe Stavanger for at indta ufortoldet proviant, uten at skibet i Kirkenes blev utklarert via Stavanger, antar departementet med vedkommende overlods, at fartøiet var lodspligtig for utgaaende baade i Kirkenes og Stavanger, jfr. lodslovens § 5 (l. 26 mai 1899, nr. 4).

Stortingsbeslutning[1]) om nyt lønsregulativ for arkivenes tjenestemænd. 7 juli.

[1]) Se St. prp. nr. 101. Indst. S. nr. 238. St. tid. s. 2866—2868. Beslutningen er saalydende:

7 juli. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiania i anledning av en skrivelse fra skoleinspektøren i en by, hvori han ber om departementets uttalelse om et forslag, som han har fremsat for skolestyret, saalydende:

1. »Skolestyret opfatter uttrykket »boende barn« i byskolelovens § 9 saaledes, at kun de barn, hvis forsørgere bor i byen og skatter til samme, har adgang til byens folkeskole.
2. For utenbys barn, som indlogeres i byen, maa der betales de av kommunestyret fastsatte skolepenger.«

Herom bemerker departementet:

Skoleinspektøren oplyser, at han er opmerksom paa departementets skrivelse av 16 mars 1897 og paa, at hans for-

---

I.

Følgende regulativ for de ved rikets arkiver ansatte tjenestemænd med 6 timers kontortid skal gjælde fra 1 juli 1914:

1. Riksarkivaren, aarlig løn kr. 6 000,00,
2. Stiftsarkivarerne i Kristiania, Trondhjem og Bergen, begynderløn kr. 3 600,00, efter 3 aars tjeneste kr. 3 900,00, efter 6 aars tjeneste kr. 4 200,00 og efter 9 aar kr. 4 500,00.
3. Arkivarer ved Riksarkivet, begynderløn kr. 3 000,00, efter 3 aars tjeneste kr. 3 400,00, efter 6 aars tjeneste kr. 3 800,00, efter 9 aars tjeneste kr. 4 000,00.
4. Amanuenser ved Riksarkivet og Stiftsarkivet i Kristiania, begynderløn kr. 2 200,00, efter 3 aars tjeneste kr. 2 500,00, efter 6 aars tjeneste kr. 2 800,00.
5. Assistenter ved Riksarkivet og de nuværende stiftsarkiver, begynderløn kr. 1 600,00, efter 3 aars tjeneste kr. 1 900,00, efter 6 aars tjeneste kr. 2 200,00, efter 9 aars tjeneste kr. 2 400,00,
6. Kopisten ved Riksarkivet, begynderløn kr. 1 100,00, efter 3 aars tjeneste kr. 1 300,00, efter 6 aars tjeneste kr. 1 500,00, efter 9 aars tjeneste kr. 1 700,00.
7. Vakt- og varmemesteren ved Riksarkivet, begynderløn kr. 1 280,00, efter 3 aars tjeneste kr. 1 480,00, efter 6 aars tjeneste kr. 1 680,00, efter 9 aars tjeneste kr. 1 880,00. Hertil fri bolig, lys og brænde.
8. Vaktmesteren ved Stiftsarkivet i Kristiania, begynderløn kr. 1 080,00, efter 3 aars tjeneste kr. 1 280,00, efter 6 aars tjeneste kr. 1 480,00, efter 9 aars tjeneste kr. 1 680,00. Hertil fri bolig, lys og brænde.

II.

De tjenestemænd, som omhandles i ovenstaaende regulativ, maa finde sig i de forandringer i Pensionsvæsenets ordning, som statsmagtene maatte bestemme. Av den regulerte løn avsættes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker, efterhvert som lønnen hæves.

III.

— — — — —

slag kommer i strid med den opfatning, som i nævnte skrivelse 7 juli.
er gjort gjældende om indlogerte barns ret til at søke folkeskolen paa det sted, hvor de er indlogert. Men inspektøren finder ikke, at den av departementet i 1897 hævdede fortolkning kan være bindende nu længer, saadan som forholdene siden den tid har utviklet sig.

Departementet skal derfor be skoleinspektøren gjort bekjendt med, at spørsmaalet om barns ret til at søke folkeskolen har været drøftet senere end i 1897 og det ikke bare av departementet, men ogsaa av kirkekomiteen og av Stortinget (Odelstinget), nemlig ved behandlingen av det tillæg til landskolelovens § 10 (som svarer til byskolelovens § 9), som blev vedtat ved loven av 15 august 1908, se særlig Ot. prp. nr. 20 for 1906—07, side 10 og fg. og forhandlinger i Odelstinget s. 236 og fg., specielt s. 238, 2den spalte, og 239, kfr. Ot. prp. nr. 19 for 1906—07, s. 35 (§ 9).

Som det vil sees av de drøftelser, hvortil der foran er henvist, bygger den tilføielse til byskolelovens § 9, som blev vedtat ved loven av 15 august 1908, paa den forutsætning, at retten til fri undervisning i folkeskolen tilkommer ethvert barn, som kan siges at ha sin boplads i kommunen, og at den er uavhængig av barnets hjemstavnsforhold og forældrenes (eller forsørgernes) bopæl og forhold til barnets bopælskommune.

Departementet finder efter det anførte, at det foran citerte forslag, som skoleinspektøren har anbefalt skolestyret at vedta, er stridende mot skoleloven, og at det derfor ikke bør vedtages.

Skoleinspektøren uttaler i sin skrivelse, at han anser det som en konsekvens av reglen om, at alle i kommunen boende barn har fri adgang til folkeskolen, at disse samme barn ogsaa maa ha fri adgang til fortsættelsesskolen, middelskolen m. v.

I den anledning uttaler departementet, at man antar, at der for adgang til fortsættelsesskolen gjælder samme regel som for adgang til folkeskolen. Men hvad frit skolemateriel og fri skolebespisning angaar, antar departementet, at de kommunale myndigheter maa ha det i sin magt at træffe nærmere bestemmelser om, under hvilke betingelser folkeskolens elever skal faa adgang til disse goder, som overhodet ikke er omhandlet i folkeskoleloven. Med hensyn til folkeskolens elevers ret til at nyde godt av skolens legater vil vel ingen almindelig regel kunne opstilles, idet dette spørsmaal maa bli at avgjøre efter de for hvert enkelt legat fastsatte statutter.

Hvad fri middelskole angaar, har departementet for kommunale middelskolers vedkommende aldrig indvendt noget mot, at skolepenger opkræves for alle elever. Opstaar der spørsmaal om at opstille andre regler for indenbys end for utenbys elever, maa spørsmaalet forelægges departementet til avgjørelse. For-

7 juli. øvrig skal man oplyse, at departementet i skrivelse til den Tordenskjoldske høiere almenskole av 23 mai sidstl. har uttalt følgende:

»Med hensyn til spørsmaalet om fripladser til utenbys elever henvises til departementets skrivelse av 2 mars 1906, hvori man uttalte, at »departementet ikke vil kunne samtykke i, at en kommunal statsunderstøttet høiere almenskoles forstanderskap beslutter, at elever av skolen, som ikke er hjemmehørende i kommunen, skal utelukkes fra at delta i konkurransen om skolens almindelige fripladser«. Dette er et almindelig princip, som departementet har hævdet overfor alle statsunderstøttede skoler, som i sine planer eller paa anden maate har søkt at utelukke de utenbys elever fra fripladsene. At ekstraordinære fripladser, som bevilges utover det normale fripladsbeløp, forbeholdes indenbys barn, finder man ikke, der kan indvendes noget mot.«

9 juli. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til amtmanden i Søndre Bergenhus amt vedkommende en forespørsel fra et ligningsraad om, hvorvidt og i hvilken utstrækning aktier i et utenlandsk selskap kan beskattes her i riketpaa en i vedkommende norske kommune boende aktionærs haand. En ikke liten del av dets formue og indtægt beskattes her i riket ved den stedbundne bedrift, som selskapet har i den omskrevne norske kommune.

Departementet uttaler, at skatteloven ikke direkte omhandler et tilfælde som nærværende. Departementet antar med amtmanden, at der under denne mangel paa positiv lovbestemmelse ikke er andet at gjøre end at søke at finde ut, hvor stor del av selskapets samlede formue og indtægt allerede er kommet til beskatning her i riket og la en tilsvarende forholdsmæssig andel av formuen og indtægten av vedkommende skattepligtiges utenlandske aktier fritages for beskatning her.

9 juli. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til amtmanden i Hedemarkens amt, hvori uttales, at departementet antar, at bestemmelsen i landskattelovens § 8, sidste led, om at amtstinget kan bestemme, at de i bokstav b. nævnte eiendomme, der vil faa en skyld av under 50 øre, ikke blir at skatlægge, maa forstaaes saaledes, at en amtstingsbeslutning om undtagelse for disse eiendomme maa gjælde saavel skat til herredene som til amtet.

9 juli. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til amtmanden i Søndre Bergenhus, hvori. bl. a. meddeles, at amtskassereren er berettiget til, hvor det efter forholdene ansees paakrævet, at forlange kontant indbetalt utestaaende skattebeløp,

for hvilke lensmanden trods givne paalæg, og uten at derfor godtgjøres at foreligge fyldestgjørende grunde, har undlatt at avholde utpantning inden den bestemte frist, 6 maaneder efter skattens forfaldstid (jfr. landskattelov 18 september 1911 § 115 og lov av 31 mai 1912 § 1 a). 9 juli.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til amtmændene. 10 juli.
Utenriksdepartementet har under 22 juni d. a. sendt dette departement saadan meddelelse:

»Ved Stortingets beslutning av 9 mai d. a. angaaende bevilgning for terminen 1914—1915 til bestridelse av utgifter ved hjemsendelse av sjømænd m. v. er der samtidig foretat følgende utvidelse med hensyn til anvendelse av denne bevilgning:

I. Staten overtar utgiftene ved hjemsendelse inden landet av norske sjøfolk, hvis tjeneste ombord er ophørt paa grund av vedkommende fartøis forlis paa den norske kyst (paa norsk sjøterritorium) under følgende betingelser:

1. Det forliste fartøi — norsk eller utenlandsk — maa være av maalepligtig størrelse (en bruttodrægtighet av mindst 4 reg. tons).
2. Fartøiet maa være forulykket eller efter lidt havari være erklært uistandsættelig (kondemnert), jfr. sjøfartslovens § 6.
3. Berettiget til hjemsendelse er foruten norske sjøfolk ogsaa andre personer, som er ansat paa fartøiet uten at høre til det egentlige skibsmandskap, saafremt de er antat av skibsfører, reder eller restauratør.

Undtat fra ret til hjemsendelse er ifølge Stortingets bestemmelse norske fiskere og fangstmænd, mandskaper paa norske fiske- og fangstfartøier, samt paa de til fiskeri- og fangstbedriften knyttede handelsfartøier og ekspeditionssfartøier, der forliser paa den norske kyst. Departementet gaar ut fra, at det ved denne undtagelse haves for øie al fiskeri- og fangstbedrift, som foregaar fra norsk havn.

Hjemsendelse av sjøfolk i henhold til ovenstaaende vil bli at iverksætte ved foranstaltning av den mønstringsmyndighet, i hvis distrikt vedkommende personer ilandbringes.

Forsaavidt foranførte betingelser foreligger, vil mønstringskontorene ha at anta sig de omhandlede personers nødvendige underhold samt befordring til deres hjemsteder. Klær vil kun — under iagttagelse av al mulig sparsomhet — bli at

10 juli. anskaffe i den utstrækning, hvori saadanne er paakrævet av hensyn til hjemreisen. Mønstringskontorene vil forøvrig med hensyn til de foranstaltninger, som skal træffes, saavidt mulig ha at befølge de regler, som vedkommende befordring av sjøfolk, der hjemsendes fra utlandet i henhold til sjøfartsloven, indeholdes i Forsvarsdepartementets cirkulære til indrulleringene av 2 august 1894. Under henvisning til dette tilføies, at der i opgaven over de avholdte utlæg maa redegjøres for de nærmere omstændigheter, som har ledet til vedkommende persons understøttelse. Likeledes bør der, forsaavidt mønstringskontorene har maattet avholde utgifter til ophold, foranlediget ved optagelse av sjøforklaring, oplyses, naar hjemreisen ellers tidligst kunde ha været iverksat, samt redegjøres for de ved det forlængede ophold forvoldte utgifter.

Sluttelig bemerkes, at bestemmelsen i sjøfartslovens § 98, 2det led, antages at maatte finde anvendelse, saafremt der skulde være anledning til at skaffe nogen, som har ret til hjemsendelse, tjeneste paa fartøi, der er bestemt til hans hjemsted.

II. Staten overtar utgiftene ved hjemsendelse fra utlandet av efterlatenskaper efter avdøde norske sjøfolk. Forsendelse av saadanne efterlatenskaper inden landet ved foranstaltning av mønstringskontorene vil saaledes fremtidig ikke kunne ske mot efterkrav eller mot refusion av fragtutlægget hos den avdødes efterlatte, men regning over de avholdte utlæg, avfattet for hvert enkelt tilfælde, blir at indsende til nærværende departement (sjøfartsavdelingen).«

Idet samtlige vedkommende politiembedsmænd, politiassistenter og lensmænd bedes gjort bekjendt med foranstaaende, meddeles under henvisning til Justisdepartementets rundskrivelse av 25 juli 1894, at hvad deri er uttalt angaaende politiets forhold og pligter med hensyn til hjemsendelse av sjøfolk fra utlandet, saavidt mulig ogsaa skal gjælde ved hjemsendelse, som finder sted i henhold til Stortingets beslutning av 9 mai d. a. Politiet vil endvidere ha at iagtta, hvad der er anført i foranstaaende meddelelse fra Utenriksdepartementet.

14 juli. Nr. 1. **Lov***)[1]) om forandring i lov om vaartorskefiskeriet ved Romsdals amts kyst og fjorder av 1 juli 1907.

Paragraf 16 i lov om vaartorskefiskeriet ved Romsdals amts kyst og fjorder av 1 juli 1907 skal lyde saaledes:

§ 16. For utøvelsen av fiskeriet inden den ethvert distrikt tillagte havstrækning tilkommer det utvalget i form av vedtægt at bestemme:

---

*) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

[1]) St.besl. 1 juli. Se Ot. prp. nr. 17. Indst. O. nr. 28. St.tid., forh. i Ot. s. 470—488; i Lt. s. 58.

a) Den nærmere begrænsning av tiden, fra og til hvilken nattrækning skal være forbudt (jfr. § 17), samt at det i fjorder eller paa nærmere betegnede og avgrænsede strøk skal være forbudt at opholde sig paa fangstfeltet om natten mellem visse klokkeslet. Saadant ophold kan dog ikke forbydes natten efter søn- og helligdage i distrikter, hvor forskriften i § 25 første punktum er gjældende. 14 juli. Nr. 1.

b) Regler for ensartet sætnings- og trækningsmaate. Likeledes regler for en bestemt sætningstid for garn, dog ikke forsaavidt angaar Grip og Smølen.

c) Regler for redskapers belastning.

d) Regler for redskapers merkning.

e) Hvorvidt bruken av not, trawl og dermed likeartet redskap og drivende redskaper til fangst av torsk skal forbydes for hele fisket eller for en del av fisketiden, for hele fiskehavet eller for dele derav.

For Smølen og Grips vedkommende:

f) Det klokkeslet, til hvilket det paa forskjellige tider skal være tillatt at begi sig paa sjøen for at opta eller utsætte redskaper. Klokkeslettet blir at signalisere ved opsynets foranstaltning.

g) Rydning av visse fiskegrunder for staaende redskaper for hele fisketiden eller for en del av denne.

Ved anvendelsen av forskriftene i litr. b, sidste punktum, f og g fastsættes i vedtægten grænserne for den havstrækning, som skal ansees henhørende til Grip.

De av utvalgene besluttede vedtægter bringes ved opsynets foranstaltning til almindelig kundskap i ethvert av de under utvalget hørende merkedistrikter og de tilstøtende opsynsdistrikter. De træder i kraft til den i vedtægtene selv fastsatte tid, dog tidligst to døgn, efterat de ved opslag er bekjendtgjort.

Vedtægtene forblir — saavidt de ikke selv anderledes bestemmer — gjældende, indtil de av vedkommende utvalg i dem besluttede forandringer med behørig varsel er kundgjort i ethvert av de under utvalget hørende merkedistrikter og de tilstøtende opsynsdistrikter.

Overtrædelse av de med hjemmel i denne paragraf besluttede vedtægter straffes med bøter.

Lov*)[1] indeholdende forandringer i lov om bygningsvæsenet i Trondhjem av 11 juni 1906. 14 juli. Nr. 2.

*) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

[1]) St.besl. 1 juli. Se Ot. prp. nr. 28. Indst. O. nr. 34. St.tid., forh. i Ot. s. 490—491; i Lt. s. 59.

14 juli Nr. 2. § 104 i lov om bygbningsvæsenet i Trondhjem av 11 juni 1906 skal herefter lyde:

1. Til at avgi de i denne lovs kapitel II omhandlede skjøn og takster i Trondhjems by og Bymarken anordnes en kommission, som skal bestaa av 5 medlemmer, der tillikemed 5 varamænd efter indstilling av magistrat og formandskap opnævnes av Kongen for 6 aar ad gangen. Indstillingen skal offentlig bekjendtgjøres mindst 4 uker, inden opnævnelsen sker.
2. Kommissionens forretninger bestyres av byfogden i Trondhjem. Han deltar ikke i kommissionens skjønsmæssige avgjørelser. Alle tvistemaal angaaende, hvad der er gjenstand for ekspropriation eller erstatning eller lignende, avgjøres under forretningen av bestyreren. Disse avgjørelser saa vel som forretningen i sin helhet kan paaankes til Høiesteret, hvor saken foretages ved varslets utløp uten hensyn til Høiesterets sessioner. Ankefristen er 4 uker. De av kommissionen avgivne skjønsansættelser m. v. er derimot upaaankelige. Enhver forliksmægling bortfalder. Forøvrig kommer de i § 1 i lov av 10 mai 1860 om tvungen avstaaelse av grund indeholdte regler ogsaa til anvendelse paa disse forretninger.
3. Kommissionens medlemmer tilkommer en godtgjørelse av kr. 10,00 pr. dag. Godtgjørelsen kan av forretningens bestyrer forhøies til et maksimum av kr. 20,00 pr. dag efter forretningens vidtløftighet. Godtgjørelsen utredes av bykassen.
4. For byggebeltet i Strinden kan anordnes en lignende kommission, hvis medlemmer opnævnes efter indstilling av Strindens formandskap. Kommissionens forretninger skal i saa fald bestyres av vedkommende underdommer. Indtil saadan kommission er anordnet, utføres de omhandlede skjøn og takster ved mænd opnævnt i henhold til lov av 28 august 1854, jfr. lov av 29 mars 1890, og efter de i lov av 10 mai 1860 §§ 1—4 givne rettergangsregler. Skjøns- og taksationsmændene tilkommer hver en godtgjørelse av kr. 5,00 pr. dag. Denne kan av forretningens bestyrer forhøies til et maksimum av kr. 10,00 pr. dag efter forretningens vidtløftighet.

14 juli. Nr. 3. **Lov** *)[1]) om forandring i og tillæg til lov av 27 juni 1892 om kommunale slagtehus, kjøtkontrol m. v.

Lov av 27 juni 1892 om kommunale slagtehus, kjøtkon-

*) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd nr. 29.
[1]) St.besl. 4 juli. Se Ot. prp. nr. 32. Indst. O. X. St.tid., forh. i Ot. s. 616—631; i Lt. s. 59—61.

trol m. v. (kfr. love av 27 juli 1895, 6 august 1897 og 25 juli 1910) dens § 2 skal herefter lyde saaledes: 14 juli. Nr. 3.

§ 2. I enhver kjøpstads- eller ladestedskommune med over 4 000 indbyggere skal alt inden kommunen slagtet eller til samme indført ferskt slagtekjøt av hest, kvæg, svin, faar, gjet og ren, der skal benyttes som menneskeføde, undersøkes av kommunal kjøtkontrollør, der skal være dyrlæge. Kongen kan dog, efterat formandskapet i indførselskommunen er git anledning til at uttale sig, bestemme, at kjøt, som indføres fra én kommune til en anden kommune, hvori kommunal kjøtkontrol er oprettet, fritages for fornyet undersøkelse og stempling i indførselskommunen, naar kjøttet stammer fra dyr, som er slagtet i et av vedkommende departement godkjendt slagtehus, hvor kontrol utføres av dyrlæge, ansat av departementet, og i henhold til nærmere av departementet utfærdigede regler for kontrollens haandhævelse samt for kjøttets transport og dets efterbesigtigelse.

Efter andragende fra kommunestyret kan det av Kongen bestemmes, at kjøt av dyr, der slagtes inden dele av kommunen, som ikke er bymæssig bebygget, og hvor kontrollens gjennemførelse paa grund av deres avstand fra kontrolstationen vil falde uforholdsmæssig besværlig, kan fritages for undersøkelse av kommunal kjøtkontrol, naar kjøttet ifølge erklæring, avgit av den, for hvem det slagtes, alene skal benyttes av denne og hans husstand.

Efter beslutning av kommunestyret og med Kongens samtykke kan saadan kontrol paabydes ogsaa for kjøpstads- eller ladestedskommuner med ikke over 4 000 indbyggere.

Det samme gjælder landkommuner, dog saaledes, at i saadan kommune kun det kjøt, der utbydes til salg inden kommunen, kan forlanges kontrolert.

Det fra utlandet indførte ferske eller saltede kjøt, som indføres i fjerdedels kropper eller mindre dele — saakaldt tøndekjøt samt pølser og andet findelt kjøt — skal likeledes underkastes kontrol av en dertil av departementet godkjendt kommunal kontrollør.

Kongen kan bestemme, at indførsel fra utlandet av kjøt eller kjøt av visse arter av dyr kun tillates til visse bestemte kjøpstæder eller ladesteder. For grænsetrafikken med slagtekjøt kan dog Kongen fastsætte undtagelsesbestemmelser.

Kongen kan derhos bestemme, at indførsel fra utlandet av benfrit tøndekjøt — ferskt eller saltet — samt pølser og andet findelt kjøt helt forbydes.

Kongelig kundgjørelse*)[1]) om ekstraordinær formues- og indtægtsskat til statskassen i budgetterminen 1 juli 1914 til 30 juni 1915. 14 juli.

*) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.
[1]) Se St. prp. nr. 119. Indst. S. nr. LIX. St.tid. s. 2771—2779.

14 juli. § 1. Til dækning av utgifter til forsvarsvæsenet blir for budgetterminen 1 juli 1914 til 30 juni 1915 at utskrive en ekstraordinær skat paa formue og indtægt efter nedenstaaende regler.

§ 2. Denne ekstraordinære forsvarsskat erlægges av alle skatydere, som ved den ordinære statsskatligning for 1914—1915 er lignet efter en samlet antat indtægt av kr. 4000,00 og derover. Den beregnes for de nævnte skatydere procentvis av deres samlede ordinære statsskat for 1914—1915 paa formue og indtægt (med 10 pct.-tillægget) efter følgende satser:

Av indtægter							Procent av den samlede ordinære statsskat paa formue og indtægt.
fra kr.	4 000,00,	men	under kr.	5 000,00	erlægges	10 pct.
» »	5 000,00	»	» »	6 000,00	»	12 »
» »	6 000,00	»	» »	7 000,00	»	14 »
» »	7 000,00	»	» »	8 000,00	»	16 »
» »	8 000,00	»	» »	9 000,00	»	18 »
» »	9 000,00	»	» »	10 000,00	»	20 »
» »	10 000,00	»	» »	12 000,00	»	25 »
» »	12 000,00	»	» »	14 000,00	»	30 »
» »	14 000,00	»	» »	16 000,00	»	40 »
» »	16 000,00	»	» »	18 000,00	»	50 »
» »	18 000,00	»	» »	20 000,00	»	60 »
» »	20 000,00	»	» »	25 000,00	»	70 »
» »	25 000,00	»	» »	30 000,00	»	85 »
» »	30 000,00 og derover				»	100 »

§ 3. Desuten erlægger de skatydere, som ved den ordinære statsskatligning for 1914—1915 er lignet efter en samlet antat indtægt av kr. 10 000,00 og derover og efter en samlet antat formue av over kr. 100 000,00 en særskilt skat paa den for 1914—15 ilignede formue efter følgende satser:

Av formuens første kr.	100 000,00	erlægges	intet.		
» » næste »	50 000,00	»	kr.	0,50	av tusen
» » » »	50 000,00	»	»	1,00	» »
» » » »	100 000,00	»	»	1,50	» »
» » » »	200 000,00	»	»	2,25	» »
» » » »	250 000,00	»	»	3,00	» »
» » » »	250 000,00	»	»	4,00	» »
» » » »	500 000,00	»	»	5,00	» »
» » » »	500 000,00	»	»	6,00	» »
» » » »	1 000 000,00	»	»	7,00	» »
» » » »	1 000 000,00	»	»	8,50	» »
» » overskytende beløp		»	»	10,00	» »

§ 4. Utligningen av de i §§ 2 og 3 omhandlede skatter blir at foreta av ligningsmyndighetene i forbindelse med utligningen av den almindelige statsskat for 1914—1915. Med hensyn til stedet for skatskrivningen gjælder de samme forskrifter, som indeholdes i beslutningen om den almindelige formues- og indtægtsskat til staten for 1914—1915, dens § 3. 14 juli.

§ 5. Den foran i §§ 2 og 3 omhandlede ekstraordinære skat paa formue og indtægt forfalder til indbetaling til den tid, som ved lov bestemmes.

§ 6. Iøvrig blir den ekstraordinære skat at utligne efter de gjældende skattelove av 18 august 1911.

Plakat*) indeholdende vedtægt for Norges Brandkasses løsøreforsikring. 14 juli.

§ 1. Norges Brandkasses virksomhet utvides til ogsaa at omfatte forsikring av løsøre av enhver art med undtagelse av, hvad nedenfor i § 3 uttrykkelig er utelukket.

De i lov om Norges Brandkasse fastsatte bestemmelser skal ogsaa gjælde løsøreforsikringen, forsaavidt de derpaa er anvendelige, og der ikke i nærværende vedtægt derom gives avvikende forskrift. Alle anvisninger vedkommende løsøreforsikringen skal istedenfor av kontorchefen (jfr. lovens § 17) paraferes av den for løsøreforsikringen ansatte avdelingschef.

Løsøreforsikringen skal danne en særskilt gjensidig avdeling med egen kasse.

§ 2. Gjenstand for forsikring er almindelig løsøre, saasom indbo, maskiner, redskaper, avling og besætning.

Derhos kan haandverkeres og fabrikkers beholdninger av materialer, færdig og under arbeide værende produkt forsikres i den utstrækning, som direktionen — under hensyntagen til de foreliggende forhold — finder forsvarlig.

Ved forsikring av besætning maa oplyses om, hvorledes utgangsdører til det frie er ordnet fra de rum, hvor besætningen befinder sig. Hvor eneste adgang til besætningens opholdssteder gaar gjennem rum, hvori findes fôroplag, tegnes ikke forsikring paa besætning.

§ 3. Utelukket fra forsikring er handelsmænds varebeholdning samt værdipapirer og andre dokumenter, penger, uforarbeidet guld og sølv, sprængstoffe, fyrverkerisaker, saavelsom ildsfarlige kemiske stoffe.

§ 4. Løsøre forsikres kun, forsaavidt det befinder sig paa eiendom, hvis bygninger er forsikret i Brandkassen (jfr. § 27, 1ste led nr. 5 og 6 og 2det led).

---

*) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

14 juli. Enhver overflytning til anden eiendom skal anmeldes til Brandkassens kommissionær i distriktet (jfr. § 27).

Er fjernelse fra den forsikrede eiendom kun midlertidig, saasom naar fæ sendes til sæters eller paa andet beite, løsøregjenstande er ute til forædling, reparation eller i utlaan, eller sedvanlige effekter medtages paa reise eller — efter anmeldelse som ovenfor bestemt — under andet midlertidig ophold inden landets grænser, ansees forsikringen bestaaende.

Forandret fordeling av løsøre mellem de forskjellige bygninger paa den forsikrede eiendom har ingen indflydelse paa forsikringen, medmindre der for ildsfarlige bygninger er forbeholdt eller angit en bestemt fordeling.

§ 5. Forsikringsværdien av almindelig løsøre, saasom indbo, maskiner, redskaper, skal angives efter almindelige priser med fradrag for den ved bruk, ælde, manglende vedlikehold eller andre omstændigheter foraarsakede værdiformindskelse. Forsikringsværdien av avling, andre forraad, besætning samt beholdninger av inventar, materialer, fabrikat og lignende, skal angives efter almindelig markedspris.

Den samlede forsikringssum maa være delelig med 10.

§ 6. Brandtakstbestyrerne skal saavidt mulig benyttes som kommissionærer for løsøreforsikringen. Hvor dette ikke lar sig gjøre eller findes uhensigtsmæssig, har direktionen adgang til at ansætte egne kommissionærer. Brandkassens kommissionærer maa ikke samtidig være agenter for private brandforsikringsselskaper.

Den nærmere ordning av kontingentens opkrævning og regnskapsforholdet forøvrig bestemmes av direktionen.

§ 7. Den, som ønsker sit løsøre forsikret i Brandkassen, kan naarsomhelst fremsætte skriftlig begjæring herom, med angivelse av paa hvilken eiendom og i hvilke bygninger paa denne forsikringsgjenstandene befinder sig. Over disse vedlægger han en av ham underskrevet fortegnelse, hvori han med specifikation for hver art, saasom indbo, avling, besætning, redskaper, materialer etc., angir værdien for hver art, samt saavidt mulig hvorledes disse er fordelt paa de enkelte bygninger. Dog maa værdien av løsøre, som maatte bero i nogen bygning, som er henført til ildsfarlig avdeling, altid særskilt angives. Smykker, forarbeidet guld og sølv samt gjenstande, der har en egen videnskabelig kunst- eller liebhaberværdi, maa, hvis de enkeltvis ønskes forsikret for mer end kr. 500,00, være specifisert i fortegnelsen, likesom andre usedvanlig kostbare gjenstande eller dyr bør opføres særskilt. Forsaavidt gjenstandene i fortegnelsen kun er benævnt efter arten, er alle til de forskjellige arter hørende gjenstande,

som til enhver tid befinder sig i de ved forsikringen angivne bygninger, indbefattet under forsikringen. 14 juli.

Fortegnelsen maa være paategnet bevidnelse enten fra kommissionæren eller fra en av de faste takstmænd eller fra to andre mænd, hvis upartiskhet, troværdighet og kyndighet kommissionæren attesterer, om at forsikringstageren har det i fortegnelsen angivne løsøre, og at dette antages mindst at ha den deri angivne værdi. Forsikringstageren er forpligtet til at anvende den største samvittighetsfuldhet ved meddelelsen av disse opgaver og er ansvarlig for deres rigtighet. Brandkassen har ret til naarsomhelst at undersøke opgaverne. Leveres der falske eller i væsentlige dele urigtige opgaver, kan forsikringen annulleres, hvorhos allerede indbetalt kontingent ikke kan kræves tilbake.

Ved tegning av tillægsforsikringer forholdes paa lignende maate.

Naar der avholdes brandtakst over en eiendoms bygninger, har eieren adgang til at forlange den i nærværende paragraf omhandlede fortegnelse eller bevidnelse samtidig utfærdiget av takstbestyrer eller takstmand.

Brandkassen utleverer skemaer til de i denne paragraf omhandlede fortegnelser, hvilke benyttes, medmindre eieren ønsker at avgi en fuldstændigere fortegnelse.

§ 8. Begjæring om forsikring med fortegnelse indleveres til kommissionæren, som straks forsyner den med paategning om den dag og det klokkeslet, den er indlevert til ham. Derefter gjennemgaar han fortegnelsen og paaser, at denne er utført overensstemmende med de gjældende regler, og bevirker i tilfælde fortegnelsen berigtiget og fuldstændiggjort. Kommissionæren har derpaa i tilfælde at forsyne fortegnelsen med den i foregaaende paragraf omhandlede attestation, samt, forsaavidt paakrævet, at ta saadant forbehold, som i brandkasselovens § 27 er bestemt for bygningsforsikring, hvorpaa han uopholdelig har at indsende begjæringen med fortegnelsen til Brandkassen, samt uten særskilt betaling at meddele forsikringstageren bevis for mottagelsen.

§ 9. Fra begjæringens og fortegnelsens indlevering til kommissionæren ansees løsøret forsikret for den derpaa satte og godkjendte værdi, medmindre:

1. Begjæringen angir et senere tidspunkt eller et mindre beløp,
2. kommissionæren tar forbehold som i lovens § 27 for bygninger bestemt,
3. løsøret bestaar i haandverkeres eller fabrikkers beholdning av materialer og færdig eller under arbeide værende produkt,

14 juli. 4. løsøret opbevares i 4de avdelings bygning, idet direktionen i saa fald kan beslutte at forsikre kun en del av den opgivne værdi.

Direktionens beslutning avgjør spørsmaalet om forsikringens ikrafttræden efter punkt 2, 3 og 4.

§ 10. Selv om intet forbehold er tat ved begjæringens indlevering, har direktionen dog under særegne forhold adgang til helt eller delvis at avslaa at tegne en begjært løsøreforsikring samt like overfor bestaaende forsikringer under forandrede forhold at utslette forsikringen eller kun at beholde en del av forsikringssummen. Direktionens beslutning blir i saa tilfælde dog først gjældende 4 uker, efterat den er blit forsikringstageren meddelt.

Beslutter direktionen i betydelig omfang at negte forsikring av løsøre, eller opstiller den i større utstrækning særegne betingelser, maa saadan beslutning forelægges repræsentantskapet.

§ 11. Brandkassen utfærdiger forsikringsbevis, hvori angives, for hvilket beløp og mot hvilken kontingent forsikringen er tegnet. Hvis direktionen træffer særegne bestemmelser efter §§ 9 og 10, maa disse ogsaa anføres her. I dette tilfælde har forsikringstageren inden 8 dage efter forsikringsbevisets mottagelse ret til ved meddelelse til kommissionæren at træde tilbake fra forsikringen, som ellers ansees bindende for ham, indtil gjenstandene efter de for utmeldelse gjældende regler kan utgaa av forsikringen, dog saaledes at løpende forsikring altid er bindende for forsikringstageren mindst et aar.

§ 12. Det i Brandkassen forsikrede løsøre kan ikke samtidig være forsikret andensteds.

Har Brandkassen kun overtat forsikring av en del av den i fortegnelsen opførte værdi eller av en bestemt del av de deri opførte gjenstande, kan det overskytende forsikres andensteds.

§ 13. Forsikringen ansees stiftet som fortløpende paa ubestemt tid, saaledes at den utenfor de i § 27 nævnte tilfælde først ophører, naar kontingenten viser sig uerholdelig (jfr § 19).

For dem, som tidligere har sin løsøreforsikring i Brandkassen, skal der være adgang til at tegne korttidsforsikringer som tillæg til den fortløpende forsikring eller paa gjenstande, som ikke omfattes av denne, dog ikke for kortere tid end 3 maaneder, som ogsaa er den korteste tid, for hvilken korttidsforsikringer kan fornyes. Som korttidsforsikring ansees enhver forsikring, som tegnes for en bestemt tid. Saadan forsikring stiftes paa samme maate som den almindelige løsøreforsikring, men medfører ikke gjensidig ansvar.

§ 14. For løpende løsøreforsikring betales samme kontingent som for den bygning, hvori løsøret er beroende med tillæg av fem og tyve procent, idet bygningens klassifikation ogsaa bestemmer løsørekontingenten. Dog skal direktionen ha adgang til at forhøie tillægget indtil femti procent for mere brandfarlige strøk samt til at nedsætte eller sløife tillægget for gode strøk. 14 juli.

Beror løsøre i flere bygninger, som er henført til forskjellige klasser og avdelinger, og eieren ikke har fordelt forsikringssummen mellem disse, blir kontingenten av løsøret at beregne efter bygningenes gjennemsnitlige brandkontingent.

For korttidsforsikring under et aar betales den almindelige løsørekontingent med tillæg av fem og tyve procent undtagen ved forsikring av avling, for hvilken saadan forhøielse ikke erlægges.

§ 15. Aarskontingent for løpende forsikring eller kontingent for korttidsforsikring blir i intet tilfælde at beregne med mindre end kr. 1,00.

§ 16. Ved forsikring av avling kan der tegnes forsikring for et bestemt beløp, hvorav der betales kontingent for det hele aar. Men eieren kan ogsaa ved at opgi avlingens høieste værdi og ved at oplyse, at den vil mindske ved regelmæssig avgang ved forbruk eller salg, opnaa at faa indtil høieste værdi dækket ved løpende forsikring mot kun at betale aarskontingent av syv tiendeparter av beløpet.

§ 17. Kontingenten beregnes fra begyndelsen av det kvartal, hvori indmeldelsen sker, og maa vedblivende betales til slutningen av det kvartal, hvori forsikringen ophører. Paa samme maate forholdes, hvis der ved ændringer i forsikringen maa beregnes en høiere kontingent.

Hvis direktionen overensstemmende med § 10 avslaar et andragende om forsikring eller for forsikringens overtagelse stiller betingelser, som ikke vedtages av forsikringstageren, eller hvis den utsletter en allerede tegnet forsikring, blir kontingenten med undtagelse av det i § 7 andet led nævnte tilfælde kun at erlægge for den tid, hvori gjenstandene har været forsikret, dog mindst for en maaned, og saaledes at del av en maaned regnes som en hel.

§ 18. Kontingenten for den løpende løsøreforsikring erlægges forskudsvis.

Kontingenten for ny løpende forsikring og korttidsforsikring samt tillægskontingent paa grund av ændring i forsikringsforholdet betales senest inden 4 uker, efterat meddelelse om kontingentens størrelse er sendt forsikringstageren.

§ 19. Saafremt kontingenten ikke erlægges inden en maaned efter forfaldstid, kan den inddrives ved utpantning. Viser det sig ved forsøkt utpantning i forsikringstagerens løse

14 juli. eller faste gods eller paa anden maate, at kontingenten er uerholdelig, skal den tegnede forsikring efter 4 ukers forutgaaende varsel utslettes.

Hos bygningsinteressenter bør utpantning og inddrivning ske saavidt mulig under ett, saavel for bygnings- som løsørekontingenten, saaledes at omkostningene kun beregnes av det samlede beløp.

§ 20. Indtræffer saa betydelig brandskade, at de derved foraarsakede utgifter ikke kan bestrides av avdelingens ordinære indtægter og dens opsamlede beholdninger, blir det manglende efter bestemmelse avgit efter lovens § 16 g at dække ved ekstraordinær kontingent, som utlignes paa de eiendele, som var forsikret paa den tid, da brandskaden indtraf, og efter daværende forsikringssum.

Naar flere brande efterhaanden har foraarsaket tapet, bestemmes det paa samme maate, naar utligning av ekstraordinær kontingent skal foregaa, og av hvilke forsikringssummer den skal utredes.

Det utlignede beløp erlægges ved de terminer og efter samme forhold, som er bestemt for den ordinære kontingent, og er iøvrig likestillet med denne. Dog skal løsøre, som er beroende i de til tariffens avdelinger for ildsfarlige bedrifter henførte bygninger, kun bidra efter samme forhold, som om det med sin forsikringssum hadde været henført til almindelige bygninger uten ildsfarlig bedrift. Er det erstatningsbeløp, som ved ekstraordinær kontingent skal inddrages, saa stort, at det tør befrygtes at ville bli trykkende for interessenterne at utrede samme inden den tid, da avdelingen maa ha midlerne til sin raadighet, bør laan paa billige vilkaar søkes optat, forat den ekstraordinære kontingent kan fordeles paa flere terminer. Saadant laan kan paa den i lovens § 16 g angivne maate bestemmes optat mot utstedelse av obligationer lydende paa ihændehaveren.

Naar ekstraordinær kontingent utskrives, blir den at utligne ogsaa paa forsikringssum for løsøre, beskadiget ved den ildsvaade, som har foraarsaket paalægget.

§ 21. For Brandkassens erstatningspligt for løsøre gjælder foruten de i lovens § 22, jfr. § 23 3dje led, anførte bestemmelser, at ogsaa skade, der under en brand forvoldes ved utflytning av løsøret og ved at gjenstande derunder bortkommer, erstattes.

§ 22. Indtræffer brandskade, maa forsikringstageren uten ophold meddele kommissionen underretning derom med forklaring om ildens formentlige aarsak og skadens sandsynlige beløp. Senest inden 6 uker efter branddagen, eller efterat branden er kommet til brandlidtes kundskap, maa han derhos

sende kommissionæren erstatningskrav, ledsaget av en fortegnelse over saavel det reddede løsøre som over de avbrændte, bortkomne eller beskadigede gjenstande med tilføiende av deres værdi. Ved fortegnelsens avgivelse skal saavel Brandkassen som kommissionæren paa forlangende yde fornøden bistand. 14 juli.

Er denne fortegnelse ikke indkommet til kommissionæren inden denne tid, har brandlidte tapt sit krav paa erstatning, medmindre han kan godtgjøre, at han har været hindret fra inden dette tidsrum at tilveiebringe de fornødne oplysninger.

Hvis forsikringstageren vil søke erstatning hos Brandkassen for gjenstande, som under redning antages stjaalet eller paa anden maate retsstridig bortkommet, maa han, saasnart han dermed blir bekjendt, melde dette til stedets politimyndighet og nøiagtig betegne disse gjenstande.

Forsikringstageren er forpligtet til overensstemmende med sandheten og efter bedste vidende at meddele enhver av Brandkassen eller dens kommissionær forlangt oplysning om skaden og dens omfang og at fremlægge alle i hans besiddelse værende eller til hans forføining staaende bøker og dokumenter, som kan godtgjøre rigtigheten av hans opgave.

§ 23. Ved erstatning av brandskade gjælder som grundsætning, at forsikringen kun tilsigter at erstatte det virkelig lidte tap efter de forsikrede gjenstandes værdi paa brandens tid.

Brandskadeopgjørøt støttes til forsikringsbeviset og til den av forsikringstageren som grundlag for forsikringen avgivne kontrolerte fortegnelse, men med fuld ret for Brandkassen til ved efterfølgende revision at foreta reduktion paa grundlag av faktiske oplysninger om det ødelagte eller brandskadede løsøres virkelige værdi paa brandens tid. De i forsikringsbeviset for hver art gjenstande (jfr. § 7) angivne forskjellige forsikringssummer danner hver for sig grænsen for Brandkassens ansvar for hver enkelt art, uanset de forskjellige arters indbyrdes værdiforhold paa brandtiden og det opstaaede taps fordeling paa dem.

Størrelsen av fluktuerende beholdninger, saasom varer, avling, besætning med videre, maa forsikringstageren være forberedt paa i brandtilfælde at godtgjøre ved sine bøker, ved leverandørernes fakturaer eller ved kjendte personers bevidnelse o. s. v.

Hvis forsikringstageren ved avlingsforsikring ikke kan godtgjøre beholdningens størrelse paa brandens tid, er Brandkassen berettiget til at lægge til grund for opgjøret den for-

14 juli. modning, at avlingen fra 15 september daglig formindskes med $^1/_{250}$.

I tilfælde kun delvis forsikring (jfr. §§ 9 og 10) forholdes i overensstemmelse med lovens § 67, 2det led.

§ 24. Brandkassens kommissionær i distriktet har at gjennemgaa brandlidtes opgaver og paastande om skadeserstatning og at indhente de nødvendige oplysninger, samt i tilfælde konferere med de personer, som maatte ha kontrolert den til grund for forsikringen avgivne fortegnelse, eller med andre, som kjender forholdet. Han har derefter at indsende dokumenterne, ledsaget av sit forslag, til Brandkassen, som derhos altid er berettiget til ved speciel utsending at kontrolere opgaverne.

I mangel av mindelig overenskomst har saavel Brandkassen som forsikringstageren ret til at kræve de punkter, hvorom der hersker uoverensstemmelse, avgjort ved taksterklæring, takstforretning og overtakstforretning i de for bygningsskader gjældende former. Omkostningene ved disse takster, der beregnes som for andre skadetakster, utredes som i lovens § 44 bestemt.

Naar brandskadeopgjør volder større arbeide, kan Brandkassen derfor tilstaa kommissionæren særskilt godtgjørelse.

Den brandlidte er pligtig til at beholde alle beskadigede gjenstande mot at faa skaden paa samme godtgjort, men Brandkassen kan, om den finder skaden for høit ansat, overta de skadelidte gjenstande efter deres ved taksten satte værdi.

§ 25. Brandkassen skal ved erstatningens fastsættelse søke at hjælpe den forsikrede over vanskeligheter og i tilfælde, som er tvilsomme, eller hvor forholdet uten forsikringstagerens skyld ikke kan opklares, ta tilbørlig billighetshensyn under avgjørelserne.

Selv om en forsikret ved at støte an mot forsikringsbetingelserne eller paa anden maate har tapt sin erstatningsret, har direktionen, hvis forgaaelse ikke er skedd mot bedre vidende, adgang til at yde erstatning efter billighet.

§ 26. Inden 4 uker, efterat erstatningens størrelse paa foran omhandlede maate er endelig fastsat, og efterforskningene angaaende brandens aarsak intet indeholder, som begrunder mistanke om, at den brandlidte efter de for bygningsforsikringen gjældende lovregler har forbrutt sin erstatningsret, er brandlidte berettiget til at erholde erstatningen utbetalt.

Naar Brandkassen helt eller delvis negter erstatning, maa brandlidte under tap av ethvert krav ha anlagt søksmaal til erstatningens indtale inden 6 — seks — maaneder, efterat Brandkassens skriftlige negtelse er ham meddelt.

Forbudet mot, at pant-, arrest- eller utlægshavere gjør sig

betalt i erstatningssummen, gjælder ikke løsøreforsikringen. 14 juli.
Brandkassen har dog ret til i indestaaende erstatningsbeløp at likvidere resterende kontingent.

§ 27. En løpende løsøreforsikring vedblir, saalænge løsøret eksisterer, indtil

1) det utmeldes, hvilket med 4 ukers varsel kan ske til hvert av aarets kvartaler;
2) forsikringen i medhold av § 10 helt eller delvis opsiges av Brandkassen;
3) forsikringen utslettes i henhold til § 19;
4) løsøret uten anmeldelse overflyttes til anden i Brandkassen forsikret eiendom, forsaavidt overflytningen ikke er midlertidig, jfr. § 4, 3dje led;
5) det overflyttes til eiendom, som ikke er forsikret i Brandkassen, likeledes forsaavidt overflytningen ikke er midlertidig;
6) den eiendom, hvor løsøret opbevares, ophører at være forsikret i Brandkassen.

I det under nr. 5 nævnte tilfælde skal forsikringstageren av Brandkassen med 4 ukers varsel gives meddelelse om forsikringens ophør, og forsikringen vedvarer til utgangen av det kvartal, hvortil saadant varsel er git. Det samme gjælder i det under nr. 6 nævnte tilfælde overfor andre forsikringstagere end bygningseieren.

Hvis forsikringstageren dør, fortsættes forsikringen uforandret, saavel under skifte som for efterlevende egtefælle, saalænge boets løsøre forblir uskiftet, eller for anden enearving, saalænge boets løsøre forblir samlet. Overgaar løsøret i andre tilfælde til ny eier, fortsættes forsikringen kun, forsaavidt den nye eier inden 4 uker skriftlig erklærer til kommissionæren, at han indtræder i den tidligere eiers forpligtelse, og direktionen ikke benytter sin adgang efter § 10 til at negte fortsat forsikring.

§ 28. For optagelse av fortegnelse over løsøre, som er anmeldt til forsikring, tillikemed værdsættelse av samme, nyder takstbestyrer eller takstmand saadan godtgjørelse hos forsikringstageren som for bygningstakster bestemt.

Sker saadan værdsættelse i forbindelse med bygningstakst for løsørets eier, beregnes godtgjørelsen under ett av det samlede beløp.

Bevidnelser i henhold til § 7, avgit samtidig med avholdt bygningstakst, gives uten betaling.

For ellers avgit bevidnelse nyder takstmanden halvdelen av det i brandkasselovens § 45 fastsatte salær.

Takstbestyrer eller kommissionær nyder ingen godtgjørelse for bevidnelser i henhold til § 7, likesom han ogsaa for sit

14 juli. øvrige arbeide med forsikringens stiftelse ansees dækket ved den godtgjørelse, som indrømmes ham i § 29.

§ 29. Som godtgjørelse til kommissionæren utbetales ham av Brandkassen ti procent aarlig av løsørekontingenten i hans distrikt, heri indbefattet godtgjørelse for indkrævning av kontingenten.

14 juli. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov nr. 4 av 25 juli 1913 om offentlig forevisning av kinematografbilleder meddeles stadfæstelse paa en av herredsstyret for Odda herred, Søndre Bergenhus amt, den 1 mars 1914 vedtat beslutning om kinematografvedtægt, som, forsaavidt kinematografer angaar, skal træde istedenfor § 8 i de ved kongelig resolution av 9 december 1893, jfr. kongelige resolutioner av 3 september 1909 og 18 februar 1910, stadfæstede politivedtægter for Ullensvangs herred, hvorfra Odda herred ved kongelig resolution av 7 februar 1913 er utskilt.

Den omhandlede kinematografvedtægt er saalydende:

Avgiften for herredets kinematografer fastsættes for samtlige til 10 % av bruttoindtægten. Avgiften indbetales maanedlig og efterskudsvis til herredskassereren, der kontrolerer kinematografernes regnskaper.

14 juli. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Søndre Frons herred, Kristians amt, under 15 juni 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v.

14 juli. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Søndre Odalens herred, Hedemarkens amt, under 22 juni 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v.

14 juli. **Kongelig resolution*****), hvorved den av Hamar bystyre i møte den 23 juni 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Hamar by stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med nogen forandringer.

14 juli. **Kongelig resolution*****), hvorved den av Giske herredsstyre i møte den 2 juni 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Giske herred, Romsdals amt,

*) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.
**) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor vedtægten er indtat.
***) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med et par forandringer. 14 juli.

Kongelig resolution *), hvorved den av Sydvaranger herredsstyre i møte den 28 april 1914 fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Kirkenes og Bjørnevand, saaledes som disse steders omraade er bestemt i politivedtægter av 14 juni 1913, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med nogen forandringer. 14 juli.

Kongelig resolution **), hvorved der i medhold av § 5 i lov om indskrænkninger i bruk av ild i skog og mark m. v. av 14 juli 1893, jfr. lov av 27 juli 1896, meddeles approbation paa de av herredsstyret for Brandvals herred, Hedemarkens amt, i møte den 30 mars 1914 besluttede nye skogbrandsregler for herredet, dog med en enkelt forandring. 14 juli.

Kongelig resolution ***), hvorved i medhold av lov angaaende jagt og fangst av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at hjort skal være fredet det hele aar inden Nordre Bergenhus amt undtagen i herredene Indviken, Gloppen, Daviken, Breim, Jølster, Forde, Naustdal, Gaular, Fjaler og Kirkebø. 14 juli.

Denne bestemmelse gjælder indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1918.

Kongelig resolution †), hvorved der i medhold av lov om pigtraads anvendelse til gjærde av 14 juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa en beslutning, fattet under 16 april 1914 av Konsmo herredsstyre, Lister og Mandals amt. 14 juli.

Kongelig resolution ††), hvorved bestemmes: 14 juli.

A. I medhold av lov om laks- og sjøørretfiskerierne av 8 april 1905 § 30e bestemmes, at de for laksefiske i sjøen gjældende regler indtil videre skal være anvendelige ogsaa paa bruk av kastenøter og sættegarn, der benyttes til fangst av sjøørret paa følgende omraade av Nordhordlands fiskeridistrikt, Søndre Bergenshus amt:

---

*) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

**) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor de approberte skogbrandsregler er indtat.

***) Bekjendtgj. 25 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.

†) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor beslutningen er indtat.

††) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

14 juli.

1. De inden Modalen, Hosanger, Haus, Hammer, Alversund og Aasene herreder liggende strækninger av Osterfjorden, Sørfjorden og Salhusfjorden.
2. Byfjorden saalangt sydover som til en linje fra spidsen av Askenes til utløpet av bækken ved Melkraaen.
3. Radøfjord og Mangerfjord indtil en linje fra Landsvik paa Holsenø over nordspidsen av Bognøen til Bouge paa Radøen.
4. Herløfjord indtil en linje fra nordligste spids av Herlø (Urnes) til sydligste spids av store Agnø samt til en linje fra nordligste pynt av samme ø til nordvestligste spids av Holsenø.

B. Overtrædelse av nærværende resolution er belagt med straf.

14 juli. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 23 meddeles godkjendelse av de av Svelviks bystyre i møte den 18 december 1913 vedtagne forandringer i §§ 2 og 4 i de ved kongelig resolution av 18 september 1909 godkjendte regler for brandvæsenets ordning i Svelvik.

14 juli. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 9 meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av nedenstaaende av Levanger bystyre i møte den 13 oktober 1913 fattede beslutning angaaende utførelse av brandsynet sammesteds:

Brandsynet utføres av byens feiermester (inspektør) eller, forsaavidt flere ansættes, av distriktets feiermester og en av brandvæsenets stadig tjenstgjørende funktionærer (brandmesteren) efter brandchefens nærmere bestemmelse.

14 juli. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation paa den av Levanger bystyre i møte den 19 juni 1914 fattede beslutning angaaende anvendelse av bergensk hulmur ved opførelse av murbygninger i Levanger.

14 juli. **Kongelig resolution****), hvorved i henhold til § 38, 2den passus, i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 bestemmes, at utkastning av fiskeavfald skal være forbudt i Baadsfjord i Vardø herred, Finmarkens amt, paa den strækning, som ligger vestenfor en ret linje fra Strømsnes (indre fjordbund) til fyrlygten paa Havnnesset.

---

*) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor forandringene er indtat.

**) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

Kongelig resolution *), hvorved der utfærdiges reglement som gjældende indtil videre for benyttelsen av reguleringsdammene i Maarelven overensstemmende med et fremlagt utkast. 14 juli.

Kongelig resolution, hvorved bl. a. bestemmes, at de av Hamar Brændevinssamlag i generalforsamling i møte den 28 april d. a. vedtagne og av Hamar bystyre i møter den 30 december 1913 og 23 juni 1914 godkjendte vedtægter for samlaget i medhold av §§ 5 og 23 i lov om salg og skjænkning av brændevin m. m. av 17 mai 1904 stadfæstes som gjældende indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1919. 14 juli.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 § 100, punkt 7, for utenlandsk selskap, som her i riket vil drive saadan storm- og haglskadeforsikring, som i nærværende foredrag omhandlet, fastsættes et depositum av 10 000 kroner. 14 juli.

Kongelig resolution, hvorved bl. a. bestemmes, at Søndre og Nordre Trondhjems amtskommuner og Trondhjems bykommune meddeles autorisation i henhold til § 1 i lov om sindssykes behandling og forpleining av 17 august 1848 til at oprette et kommunalt asyl for 230 sindssyke — 115 mænd og 115 kvinder — paa gaarden Spandet i Strindens herred i Søndre Trondhjems amt overensstemmende med fremlagte tegninger. 14 juli.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation paa den av Klepps herredsstyre i møte den 3 januar 1914 fattede beslutning angaaende reguleringsplan for det bygningsloven underlagte strøk ved Kleppekrossen i Klepps herred. 14 juli.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa den i generalmøter for Budal sogns Brandforsikringsforening den 12 april 1913 og 2 mai 1914 vedtagne nye plan for foreningen, der nu benævnes Budalens Brandtrygdelag. 14 juli.

Skrivelse fra Justisdepartementet til amtmanden i Nordre Bergenhus amt i anledning av en forespørsel fra sorenskriveren i Ytre Sogn angaaende fortolkningen av 2det punktum i § 28 i lov om umyndiggjørelse av 28 november 1898. Departementet meddeler, at bestemmelsen antages at maatte forstaaes overensstemmende med ordlyden saaledes, at 14 juli.

*) Bekjendtgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor reglementet er indtat.

14 juli. hustruen i det omhandlede tilfælde har en ubetinget ret til at faa formuesfællesskapet ophævet. At dette er bestemmelsens mening, fremgaar ogsaa av lovens forarbeider (se Ot. prp. nr. 5 for 1897 side 16).

16 juli. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa den av fru Sophia Jebsens arvinger i henhold til gavebrev av 18 juni 1912 oprettede stiftelse »Peter Jebsen og hustru Sophia, født Sundts aldershjem for Bergens handelsstand« og paa de under 22 juni 1914 utfærdigede statutter for denne stiftelse.

16 juli. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Trondhjem i anledning av en forespørsel fra et landskolestyre, om en lærer, som er overformynder, pligter at motta valg som lærernes repræsentant til skolestyret.

Departementet uttaler, at det under henvisning til § 2 i lov av 28 september 1857 (om forandring i reglerne for bestyrelsen og behandlingen av umyndiges midler) er mest tilbøielig til at anta, at en lærer, som er overformynder, er berettiget til at undslaa sig for at motta et valg som det omhandlede.

16 juli. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet, Marinestyrelsen, til kommanderende admiral, hvori uttales, at fremmede statsborgere ikke bør gives adgang til Sjøkrigsskolen, idet alene norske statsborgere kan utnævnes til sjøofficerer, jfr. grundlovens § 92.

21 juli. **Cirkulære** fra Fængselsstyrelsen til amtmændene, indeholdende forskjellige forandringer i reglement for kredsfængslene og de større hjælpefængsler av 12 december 1904.

Efter cirkulæret lyder følgende bestemmelser saaledes:

Kap. 1 § 2. Til de større hjælpefængsler henregnes hjælpefængslene i Fredrikshald, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Eidsberg, Kongsvinger, Sel, Gjøvik, Nes, Hønefoss, Kongsberg, Sande, Holmestrand, Horten, Tønsberg, Sem, Sandefjord, Larvik, Kragerø, Arendal, Haugesund, Vossevangen, Vik, Aalesund, Kristiansund, Stenkjær, Namsos, Kabelvaag og Hammerfest.

— — — — — —

Kap. 4 § 2. Som bestyrere av de øvrige kredsfængsler forretter efternævnte tjenestemænd:

Skedsmo: Direktøren for Kristiania kredsfængsel.

Hamar: Politimesteren i Hamar.

Eker: Sorenskriveren i Eker, Modum og Sigdal.

Drammen: Politimesteren i Drammen. 21 juli.
Skien: Politimesteren i Skien.
Kristiansand: Politimesteren i Kristiansand.
Stavanger: Politimesteren i Stavanger.
Bergen: Politimesteren i Bergen.
Molde: Byfogden i Molde.
Trondhjem: Direktøren for Trondhjems landsfængsel.
Bodø: Politimesteren i Bodø.
Tromsø: Politimesteren i Tromsø.
Vadsø: Politimesteren i Tanen—Nordvaranger[1]).

Kap. 4 § 3. Som bestyrere av følgende hjælpefængsler forretter efternævnte tjenestemænd:

Fredrikshald: Politimesteren i Fredrikshald.
Sarpsborg: Politimesteren i Sarpsborg.
Fredrikstad: Politimesteren i Fredrikstad.
Moss: Politimesteren i Moss.
Eidsberg: Politimesteren i Sarpsborg.
Kongsvinger: Politifuldmægtigen ved Romerike og Vinger politimesterembede.
Sel: Sorenskriveren i Nordre Gudbrandsdalen.
Gjøvik: Politimesteren i Vestoplandene.
Nes: Sorenskriveren i Hallingdal.
Hønefoss: Politimesteren i Ringerike.
Kongsberg: Politimesteren i Kongsberg.
Sande: Politifuldmægtigen ved Nordre Jarlsbergs politimesterembede.
Holmestrand: Politifuldmægtigen ved Nordre Jarlsbergs politimesterembede.
Horten: Politimesteren i Nordre Jarlsberg.
Tønsberg: Politimesteren i Tønsberg.
Sem: Politimesteren i Tønsberg.
Sandefjord: Byfogden i Sandefjord.
Larvik: Politimesteren i Larvik.
Kragerø: Politimesteren i Kragerø.
Arendal: Politimesteren i Arendal.
Haugesund: Politimesteren i Haugesund.
Vossevangen: Sorenskriveren i Hardanger og Voss.
Vik: Politimesteren i Sogn.
Aalesund: Politimesteren i Aalesund.
Kristiansund: Politimesteren i Kristiansund.
Stenkjær: Politimesteren i Indtrøndelagen.
Namsos: Politimesteren i Namdalen.
Kabelvaag: Politimesteren i Lofoten og Vesteraalen.
Hammerfest: Politimesteren i Vestfinmarken.

[1]) nu Vadsø.

23 juli. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av frøken Anna Harmens ved testamente av 17 april 1912 oprettede legat for ældre ugifte trængende damer i Bergen av borgerlig familie og paa de under 19 mai 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

23 juli. **Cirkulære***) fra Utenriksdepartementet til mønstringschefene angaaende bestridelse av utgifter ved hjemsendelse av sjømænd m. v.

24 juli. **Lov****)[1][2]) om tillæg til og forandring i lov av 29 april 1899 angaaende befordring av meddelelser ved hjælp av telegrafledninger og lignende anlæg og angaaende ophævelse av lov nr. 2 av 16 juli 1907.

§ 1. Paa skibe, der fører norsk flag, og som ikke tilhører den norske orlogsmarine, maa, saavel inden- som utenfor rikets grænser, stationer eller indretninger for telegrafering eller telefonering uten traad kun anbringes og drives efter forut indhentet tilladelse, der meddeles av Kongen eller den, han dertil bemyndiger, paa visse fastsatte vilkaar og for et nærmere angit tidsrum. Tilladelsen kan naarsomhelst tilbakekaldes, naar de opstillede vilkaar ikke overholdes.

Nærmere regler og forskrifter angaaende saadanne stationers eller indretningers utstyr og drift utfærdiges av Kongen.

Paa skibe, der fører fremmed flag og befinder sig paa norsk sjøterritorium, maa — selv om der for samme haves tilladelse fra det fremmede lands myndigheter — telegrafering og telefonering uten traad kun ske under iagttagelse av de bestemmelser, som herom fattes av Kongen eller den, han dertil bemyndiger, av hvem forøvrig al telegrafering eller telefonering fra saadanne skibe kan forbydes, forsaavidt omstændighetene kan skjønnes at kræve dette.

§ 2. De i lov av 29 april 1899 under § 1, 2det passus, nævnte undtagelser vedrørende driften av anlæg, som kun benyttes av en kommune eller privatmand til egen bruk eller som jernbanerne utfører av hensyn til sin egen drift, gjælder ikke, forsaavidt angaar driften av anlæg for telegrafering eller telefonering uten traad.

§ 3. Overtrædelser av foranstaaende bestemmelser straffes paa den i lov av 29 april 1899 § 6 omhandlede maate.

Med bøter straffes endvidere overtrædelser av de regler

---

*) Indtat i rundskr. fra Justisdepartementet av 10 juli d. a. (s. 297—298).

**) Bekjendtgj. 25 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.

[1]) St.besl. 1 juli. Se Ot. prp. nr. 42. Indst. O. nr. 44. St.tid., forh. i Ot. s. 491—492; i Lt. s. 59.

[2]) Jfr. International Radiotelegrafkonvention av 5 juli 1912 (indtat i Overenskomster nr. 7 for 1913), specielt artikel 19.

eller forskrifter, som utfærdiges i henhold til nærværende lovs § 1. 24 juli.

§ 4. Denne lov træder i kraft straks. Lov av 16 juli 1907 indeholdende tillæg til og forandring i lov av 29 april 1899 angaaende befordring av meddelelser ved hjælp av telegraflinjer og lignende anlæg ophæves.

Kongelig resolution*), hvorved nedenstaaende av Laviks herredsstyre i møte den 2 juni 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Laviks herred, Nordre Bergenhus amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre: 24 juli.

Alle utsalstader i bygdi vert halde lukka sundagar og heilagdagar. Den som bryt dette vedtak vert straffa etter lovi, straffelovi § 339,2. Dette vedtak tred i kraft fra 1 januar 1915.

Kongelig resolution**), hvorved den av Sons kommunestyre i møte den 11 juni d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Son stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med nogen forandringer. 24 juli.

Kongelig resolution**), hvorved den av Fredrikshalds bystyre i møte den 25 juni 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Fredrikshald stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt forandring. 24 juli.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av § 1 i lov til forebyggelse av smughandel med alkoholiske drikke av 31 juli 1912 bestemmes, at bevertning med mat eller drikke paa kirke- og tingstedene Talvik, Komagfjord og Sopnes i Talviks herred, Finmarkens amt, det hele aar skal være gjenstand for bevilling. 24 juli.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av lov om laks- og sjøørretfiskerierne av 8 april 1905 § 30 litra c blir bestemt, at bruk av kilenot er forbudt i Leksdalsvandet i Nordre Trondhjems amt for et tidsrum av 5 aar fra nærværende resolutions dato at regne. 24 juli.

Denne resolution træder i kraft straks.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 blir bestemt, at 24 juli.

---

*) Bekjendtgj. 25 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.
**) Bekjendtgj. 25 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

24 juli. de ved høieste resolution av 2 august 1898 fastsatte fiskeriregler for sjøen »Drengen« i Hodalen, Tolgens herred, Hedemarkens amt, ophæves.

24 juli. **Kongelig resolution***), hvorefter hare skal være fredet det hele aar inden Ytterøens herred, Nordre Trondhjems amt.

Denne bestemmelse gjælder for et tidsrum av 5 aar, regnet fra 1 januar 1915.

24 juli. **Kongelig resolution,** hvorved bl. a. Lierne herred i Nordre Trondhjems amt deles fra den tid, som amtmanden bestemmer, og forøvrig paa de av herredsstyret i møter 17—18 februar og 3 november 1913 vedtagne vilkaar i 2 herreder, Nordli herred, omfattende Nordli sogn, og Sørli herred, omfattende Sørli sogn.

25 juli. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til amtmændene, hvori vedkommende sorenskrivere (eller fogder) og byfogder bedes gjort opmerksomme paa lov av 3 juli 1914 om forandring i lov om lagrettesmænd av 28 august 1854, indtat i nr. 28 av Lovtidendes 1ste avdeling for 7 juli d. a.

Loven træder i kraft 4 uker efter kundgjørelsen i Lovtidenden — altsaa den 4 august førstk. Lagretteslovens § 20 og § 23 sidste led lyder efter forandringene saaledes:

§ 20. Den, der ønsker mænd opnævnt til nogen i § 19 a nævnt retshandling, hvortil varsel utfordres, har til vedkommende embedsmand at indgi stevning til retshandlingen eller skriftlig begjæring om mændsopnævnelse, hvori sakens gjenstand bør være betegnet, men uten at fremsætte forslag. Opnævnelsen sker blandt dem, som har særlig kyndighet i det, forretningen gjælder, og skal omfatte dobbelt saa mange som det fastsatte antal skjøns- eller meddomsmænd, eller hvis dette er et ulike tal, én mere end det dobbelte antal. Hvis det findes hensigtsmæssig, opnævnes tillike tre eller flere varamænd blandt dem, som let kan komme tilstede. Rekvirenten lar derefter stevningen eller begjæringen med paategnet mændsopnævnelse forkynde for motparten.

Av de overtallige skjøns- eller meddomsmænd kan rekvirenten og motparten utskyte hver sin halvpart, av de opnævnte varamænd saa mange, at der efter opnævnelsesmyndighetens bestemmelse blir en eller to tilbake. Utskytningskravet maa fremsættes for stevnevidnet ved forkyndelsen eller for vedkommende embedsmand, før der siden forkyndelsen er forløpet en halvt saa lang tid som den for tilfældet lovbestemte varselsfrist.

*) Bekjendtgj. 25 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.

dog mindst 3 dage. Er der flere parter paa samme side, ut- 25 juli.
øver de utskytningsretten i fællesskap.

Blir ikke alle de overtallige skjøns- eller meddomsmænd og varamænd utskutt, skal av de ikke utskutte de, som staar først paa fortegnelsen over de opnævnte, gjøre tjeneste. Efter utløpet av utskytningsfristen gir vedkommende embedsmand stevningen eller begjæringen om opnævnelse paategning om, hvem som skal gjøre tjeneste.

Har begge parter paa forhaand frafaldt utskytningsretten, opnævnes bare det antal mænd, som skal gjøre tjeneste, i tilfælde med varamænd.

Disse forskrifter gjælder ikke, hvis andet er bestemt ved lov.

§ 23, sidste led. Dersom den eller de tingkredser, hvorfra mænd saaledes maa søkes, ikke henhører til den paa stedet opnævnelsesberettigede embedsmands distrikt, skal denne foranstalte den fornødne opnævnelse ved desangaaende at henvende sig til den embedsmand, som har opnævnelsesmyndigheten paa det sted, hvor mændene bor, og bør i saa fald stevningen eller rekvirentens skriftlige begjæring om opnævnelse meddeles sidstnævnte embedsmand.

Som det sees, bestaar forandringene væsentlig deri, at parternes forslagsret bortfalder og erstattes av en utskytningsret. Opnævnelsesmyndigheten skal efter eget skjøn opnævne det dobbelte antal mænd (eller i tilfælde én mere end det dobbelte antal), og derefter faar parterne adgang til at utskyte hver en halvpart av de overtallige.

Er der flere parter paa samme side, maa de utøve utskytningsretten i fællesskap, og fristen for utskytning maa følgelig i tilfælde regnes fra sidste forkyndelse. Blir de ikke enige, kan de ikke utskyte nogen, og følgen er da som ellers, hvor ikke alle de overtallige mænd blir utskutt, at av de ikke utskutte de, som staar først paa fortegnelsen over de opnævnte, skal gjøre tjeneste.

Ogsaa varamændene opnævnes og utskytes efter de samme forskrifter. Det er ikke bestemt i loven, hvor mange varamænd der skal opnævnes. Dette er overlatt til vedkommende embedsmands skjøn, dog saaledes at der naturligvis maa opnævnes saa mange, at der efter foretat utskytning blir en eller to tilbake. Likeledes er det overlatt til den samme embedsmand at avgjøre, om der i det enkelte tilfælde overhodet foreligger tilstrækkelig grund til at opnævne varamænd.

Hvis begge parter paa forhaand frafalder utskytningsret, skal opnævnelsen bare omfatte det antal mænd, som skal gjøre tjeneste, i tilfælde med varamænd.

Med »vedkommende embedsmand« i lovens § 20, andet

25 juli. avsnit, menes likesom i begyndelsen av samme paragraf den embedsmand, i hvis distrikt forretningen skal foretages. Dette gjælder, selv om mændene opnævnes utenfor jurisdiktionen efter § 23. (Se Ot. forh. 1914, side 513).

Forskriftene faar alene anvendelse paa saadanne forretninger, som er nævnt i lovens § 19 a — altsaa bare i de tilfælde, hvor underdommeren eller fogden opnævner mænd til en forretning, som skal styres av dommeren, og hvortil motparten skal varsles.

Der gjøres saaledes ikke forandring i de gjældende forskrifter om opnævnelse av mænd til forretninger, som styres av andre end dommeren, selv om det er denne eller fogden, som foretar opnævnelsen (se saaledes lagretteslovens § 19, c og d, lov om skylddeling av 20 august 1909 § 13, lov om anlæg av taugbaner og løipestrenger av 14 juni 1912 § 16 og lov om veivæsenet av 21 juni 1912 § 61). Dernæst vil forandringene ikke omfatte de tilfælde, hvor opnævnelsen er tillagt andre tjenestemænd end underdommeren eller fogden (jfr. lagretteslovens § 26), selv om forretningen styres av dommeren (som eksempel herpaa kan nævnes lov om skylddeling av 20 august 1909 § 20, 1ste led, hvorefter lensmanden opnævner de mænd, som skal delta i det av sorenskriveren styrte skjøn — se ogsaa lovens § 15, 2det led). Endelig gjøres der heller ikke forandring i de gjældende lovregler angaaende opnævnelse av mænd til sjørets-, handelsrets- og haandverksretssaker samt fiskemeddomsretter og visse fiskeriskjøn.

Lovens § 20's nuværende tredje led om klage over mændsopnævnelsen til vedkommende dommer er utelatt.

I inhabilitets- og forfaldstilfælde kommer som nu lagrettes-lovens § 25 til anvendelse.

Forandringen av § 20 medfører en tilsvarende forandring i lov om utskiftning av 13 mars 1882 § 13, forsaavidt som denne paragraf henviser til lagretteslovens § 20.

Til forretninger, som er berammet før lovens ikrafttræden, foregaar opnævnelsen efter de tidligere gjældende regler, hvis parterne ikke enes om, at den nye lov skal anvendes (se lovens II).

27 juli. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at ifølge en til Arbeidsdepartementet indløpet skrivelse av 27 f. md. fra Utenriksdepartementet skal kolonien Belgisk Kongo av hensyn til den forestaaende Madriderkongres opføres blandt de i Verdenspostkonventionens art. 27 opregnede kolonier og protektorater, som betragtes som utgjørende et eneste land eller et eneste postvæsen ved anvendelsen av samme konventions art. 22, 25 og 26.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at ifølge en til Arbeidsdepartementet indløpet skrivelse av 27 f. md. fra Utenriksdepartementet har Kina tiltraadt den i Rom den 26 mai 1906 avsluttede konvention om utveksling av postpakker fra 1 september d. a. at regne. 27 juli.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet: 28 juli.

Ifølge meddelelse fra det Schweiziske Forbundsraad har den britiske regjering ved en deklaration, undertegnet i Bern den 7 juli 1914, frafaldt de forbehold, som blev tat av den britiske regjering ved undertegningen av Genfkonventionen av 6 juli 1906 vedrørende dennes artikler 23, 27 og 28.

(Jfr. »Overenskomster« nr. 2 for 1910).

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiania i anledning av en forespørsel fra en lærerinde, om hun kan kræve medregnet til opnaaelse av alderstillæg som lærerinde i folkeskolen den tid, hun arbeidet som lærerinde ved en kommunal høiere almenskole og ved et amts landhusholdningsselskaps matstelskurser. 29 juli.

Departementet uttaler, at det efter det oplyste antar, at lærerinden ikke kan kræve tjenestetiden ved de nævnte skoler medregnet til opnaaelse av alderstillæg som lærerinde i folkeskolen.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiansand i anledning av en forespørsel fra en lærer i en landskommune, om der kan være noget til hinder for, at en lærer i en folkeskole med riksmaal som hovedmaal bruker professor Seippels umsetjing av det gamle testamente som haandbok i skolen. 29 juli.

Skolestyret oplyser, at det har bestemt, at bibelen paa riksmaal skal benyttes i herredets folkeskoler.

Herom bemerker departementet:

Som det fremgaar av landsfolkeskolelovens § 73, er et skolestyres myndighet med hensyn til valg av undervisningssprog ved en folkeskole begrænset til at gjælde skolens læse- og lærebøker og elevenes skriftlige arbeider. Derimot har skolestyret selvsagt ingen myndighet til at fatte nogen bestemmelse om sprogformen for lærerens haandbøker. Skolestyret har derfor ikke ret til at negte læreren at bruke oversættelsen til landsmaal av bibelen ved sin religionsundervisning.

Men da skolestyret har bestemt, at bibelen paa riksmaal skal benyttes ved herredets folkeskoler, gjælder det for læreren at være varsom med bruken av landsmaalsutgaven, forat han

29 juli. ikke til skade for skolen skal vække forargelse i kredsen. Departementet gaar ogsaa ut fra, at der i en sak som denne maa kunne ventes saapas forstaaelse hos skolestyret, at der ikke lægges læreren unødige hindringer iveien for hans frihet til at meddele undervisningen paa den maate, han finder mest frugtbringende for elevene.

29 juli. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Tromsø i anledning av en forespørsel fra en bys skolestyre om utstrækningen av retten til at delta i skolestyrets forhandlinger for middelskolens bestyrer (byskolelovens § 40, sidste passus). Det oplyses, at byens folkeskole og kommunale høiere almenskole er kombinert og derfor har en del saker fælles. Det er da spørsmaalet om bestyrerens ret til at delta i behandlingen i skolestyret av disse fællessaker, som skolestyret har fundet tvilsomt.

Departementet uttaler, at det antar, at bestyreren maa ha ret til at delta i skolestyrets behandling av de saker, som virkelig er fællessaker, idet disse saker som fællessaker jo maa siges ogsaa at »angaa« den høiere skole.

Departementet vil imidlertid anbefale, at skolestyret tilholder skolebestyreren at opgjøre budgettene saaledes, at bare de saker, som nødvendigvis maa være fællessaker, opføres som saadanne, mens de andre saker saavidt mulig opføres særskilt for hver av skolene (og i tilfælde med særskilte beløp).

30 juli. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiania i anledning av en forespørsel fra et herreds skolestyre, om det kan ansees lovlig at kundgjøre lærerposter ledige, uten at postene er knyttet til nogen bestemt skolekreds.

Departementet uttaler, at det antar, at det ikke er paabudt i loven, at kredsene skal opgives ved kundgjørelse av ledige lærerposter, se Indst. O. VI A, 1888, side 49, og Indst. O. II A, 1889, side 17. Det blir derfor i saadanne tilfælde at avgjøre senere, i hvilke kredser (i hvilken kreds) vedkommende lærer vil ha at undervise.

Med hensyn til spørsmaalet om lovligheten av at knytte den betingelse til en lærers ansættelse, at han skal forpligte sig til at overflyttes til en anden skolekreds inden kommunen, om skolestyret saa bestemmer, antar departementet, at en saadan betingelse er forpligtende for læreren, dersom den gaar ut paa, at læreren skal finde sig i at overflyttes til en bestemt, navngiven kreds. Man forutsætter da, at der ved kundgjørelsen er gjort opmerksom herpaa, se skrivelse av 8 april 1891.

Likeledes antar departementet, at en lærer er forpligtet til, naar forbehold derom er tat i kundgjørelsen, at finde sig i

en delvis ombytning av kredser, uten at disse er bestemt angit i kundgjørelsen, dersom ombytningen er foranlediget av en hensigtsmæssig omordning av herredets lærerposter. Men man gaar da ut fra, at der herunder ikke sker større forandringer for den enkelte lærer, end det nævnte hensyn fører med sig. Ændringer av denne art maa godkjendes av amtsskolestyre og overtilsyn og kan i tilfælde appelleres til departementet efter landskolelovens § 3. Det er endvidere forutsætningen, at læreren ikke lider noget økonomisk tap ved forandringen, kfr. Ot. prp. nr. 37 for 1914, side 48 og 49. 30 juli.

Lov*)[1]) om indskrænkning i bruken av redskaper til saltvandsfiskeri m. v. 31 juli.

§ 1. Kongen kan gi forbud mot eller nærmere forskrifter om bruken av visse redskaper eller fangstmaater til fiske i saltvand.

Kongen kan likeledes forby salg av visse slags fisk under en viss størrelse.

§ 2. Forbud eller forskrifter som i § 1 nævnt kan gjøres gjældende indtil videre eller for et visst tidsrum og for et større eller mindre omraade. Vedkommende kommunestyrer samt — i den utstrækning, som departementet finder paakrævet — fiskere og andre, som saken særlig kommer ved, skal paa forhaand ha hat leilighet til at uttale sig.

Forbudet eller forskriftene maa ikke gjøre forandring i eller stride mot de love, som ellers er git om fiske.

§ 3. Overtrædelse av forbud eller forskrift, som er git med hjemmel av denne lov, straffes med bøter. Redskap, som er brukt i strid med forbud eller forskrift som nævnt, kan inddrages.

§ 4. Lov angaaende indskrænkning i bruken av redskaper til saltvandsfiskeri av 28 april 1888 ophæves.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Kirkebø herred, Nordre Bergenhus amt, under 7 mai 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v. 31 juli.

Kongelig resolution***), hvorved den av Sunnelvens heredsstyre i møte den 8 april og 1 juli 1914 besluttede ved- 31 juli.

*) Bekjendtgj. 1 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.
**) Bekjendtgj. 1 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor vedtægten er indtat.
***) Bekjendtgj. 1 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.
[1]) St.besl. 1 juli. Se Ot. prp. nr. 2. Indst. O. VI. St.tid., forh. i Ot. s. 488—490; i Lt. s. 58—59.

31 juli. tægt for lukning av utsalgssteder i Sunnelvens herred, Romsdals amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt forandring.

31 juli. **Kongelig resolution***), hvorved den i Moss bystyres møter av 29 mai og 18 juni 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Moss by stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med et par forandringer.

31 juli. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes, at Tanen-Nordvaranger politimesterembede for eftertiden benævnes Vadsø politimesterembede.

31 juli. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes, at fra den tid, som amtmanden i Jarlsberg og Larviks amt bestemmer, skal gnr. 131, bnr. 1 Jersø, av skyld m. 2,34 i Nøtterø herred, henlægges fra Nøtterø sogn, herred, prestegjeld, lensmandsdistrikt og tinglag til Slagen sogn, Sems herred, prestegjeld, lensmandsdistrikt og tinglag.

31 juli. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes:

1. At lensmand i Vestby Carl Julius Hanssen fritages fra 1 september 1914 for at utføre magistratsforretningene i ladestedene Son, Hølen og Hvitsten.
2. At politimesteren i Follo, som fra samme tid vil ha at utføre magistratsforretningene i ladestedene Son, Hølen og Hvitsten, tilstaaes fra 1 september 1914 og indtil videre et tillæg til den for politimesterembedet bevilgede kontorholdsgodtgjørelse av 200 — to hundrede — kroner aarlig, som indtil 30 juni 1915 blir at utrede av det som godtgjørelse til lensmanden i Vestby for budgetterminen 1914—1915 under hovedpost VI kap. 8 tit. 6 (gager til magistrater) bevilgede beløp og for den efterfølgende tid blir at opføre paa budgetforslaget for 1915—1916 under bevilgningen til kontorholdsgodtgjørelse for polititjenestemænd.

31 juli. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes:

1. At de paa generalforsamling i Fredrikshalds Telefonforening den 6 mai 1913 vedtagne »Love for Fredrikshalds Telefonforenings Indskudskasse for Arbeiderne« stadfæstes i henhold til lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845, dog med nogen forandringer.

---

*) Bekjendtgj. 1 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

2. At det paalægges kassens bestyrelse hvert aar at tilstille Social- og Industridepartementet avskrift eller avtryk av kassens aarsregnskap umiddelbart efter dettes avlæggelse. 31 juli.

Kongelig kundgjørelse*) om nøitralitetserklæring i anledning av krigen mellem Østerrike-Ungarn og Serbien. 1 aug.

I anledning av at krig er utbrutt mellem Østerrike-Ungarn og Serbien, er det besluttet for Norges vedkommende under krigen at iagtta fuldkommen nøitralitet.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av gartner S. H. Cederholm og hustru Dina Cederholm ved gjensidig testamente av 26 august 1912 oprettede legat for trængende tuberkuløse og vanføre i Aker og paa de under 11 februar 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 1 aug.

Kongelig resolution**), hvorved det forbydes indtil videre at utføre korn- og melvarer, poteter, kul, koks og mineralske oljer. 2 aug.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Telegram fra medicinaldirektøren til samtlige amtmænd. 2 aug.

Paa foranledning av chefen for armeens sanitet anholdes om, at der maa bli rettet anmodning til samtlige læger inden amtet om under de nuværende krigerske forhold i Europa, som vanskeliggjør indførsel av bandagemateriel og medicin, at utvise den største økonomi dermed saavel i den private praksis som ved sykehusene.

Provisorisk anordning***) om salg og utførsel av fødevarer m. v. 4 aug.

I henhold til grundlovens § 17 bestemmes:

§ 1. Der kan indtil videre fastsættes maksimumspriser, som ikke maa overskrides ved salg av fødevarer, kul, koks, ved, torv, mineralske oljer, fôrstoffe og andre fornødenhetsartikler.

Der fastsættes særskilte priser for salg i stort og i smaat.

Maksimumspriserne bestemmes av den, Kongen dertil bemyndiger.

§ 2. Forraad av varer, for hvilke maksimumspris er fastsat efter § 1, kan det offentlige kræve avstaat mot senere erstatning, beregnet efter maksimumsprisen. Forraadene kan beslaglægges av politiet efter bestemmelse av vedkommende myndighet.

---

*) Bekjendtgj. 1 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.
**) Bekjendtgj. 3 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.
***) Bekjendtgj. 5 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

4 aug. § 3. Det skal indtil videre være forbudt at anvende korn og poteter til fremstilling av øl og brændevin, likesom salg og skjænkning av brændevin skal være forbudt.

§ 4. Det skal indtil videre være forbudt at utføre fra riket fødevarer, kul, koks, ved, torv, mineralske oljer, fôrstoffe og andre fornødenhetsartikler, som vedkommende departement bestemmer.

Herfra undtages:

a) det som trænges til bruk for vedkommende skib paa den forestaaende reise;

b) fisk og fiskevarer samt kondensert melk, smør og ost.

§ 5. Landbruksdepartementet bemyndiges til at træffe de nærmere bestemmelser, som utkræves til gjennemførelse av denne anordning.

Departementet kan desuten i særlige tilfælde dispensere fra utførselsforbudet.

§ 6. Overtrædelser av denne anordning straffes med bøter.

Varer, som søkes unddradd fra avstaaelse efter § 2, eller som søkes anvendt, utført, solgt eller utskjænket i strid med § 3 eller § 4, inddrages til fordel for statskassen. Likeledes inddrages øl eller brændevin, som er fremstillet i strid med § 3.

§ 7. Denne anordning træder i kraft straks.

4 aug. **Provisorisk anordning***) om utstedelse av moratorium for visse pengefordringer og om midlertidig ophør av Norges Banks forpligtelse til indløsning av sine sedler med guld.

Under den nu paagaaende krig mellem flere europæiske magter er det til forebyggelse av ødelæggende forstyrrelser i vort lands pengeforhold og forretningsliv besluttet overensstemmende med den Kongen ved grundlovens syttende paragraf tillagte myndighet at anordne:

I.

Pengefordringer, som forfalder i tiden fra og med 5 august til og med 6 september 1914, kan først kræves betalt 1 — en — kalendermaaned efter forfaldstid. Av fordringer, som ikke er rentebærende, svares for mellemtiden en rente av 5 pct. aarlig, av veksler og vekselobligationer en rente lik Norges Banks veksel- og vekselobligations-diskonto, av andre fordringer samme renter som ellers efter forfald.

Fra foranstaaende bestemmelser undtages skatter og avgifter til stat og kommune samt lønninger, pensioner og livrenter.

*) Bekjendtgj. 5 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

Likeledes undtages fordringer, som opstaar i tiden fra 5 august til 6 september 1914. 4 aug.

Paa tidspunktet for avholdelse av vekselprotest faar disse bestemmelser ingen indflydelse.

II.

Norges Banks forpligtelse til at indløse sine sedler med guld ophører indtil videre fra og med 5 august 1914.

Kongelig kundgjørelse*) angaaende Norges nøitralitet. 4 aug.

Det er besluttet for Norges vedkommende under den paagaaende krig mellem fremmede magter at iagtta fuldkommen nøitralitet.

Skrivelse fra Justisdepartementet til amtmanden i Romsdals amt, hvori i anledning av en forespørsel uttales — under henvisning til landsformandskapslovens § 20, som bestemmer, at ordføreren skal foredrage sakene i sognestyret — at sognestyrets møte, selv om et tilstrækkelig antal stemmeberettigede er tilstede, ikke antages at være lovlig sat uten ordførerens, eller hvis han har lovlig forfald, vara-ordførerens nærvær. 4 aug.

Fra lovgivningens side er intet til hinder for, at sognestyret anskaffer egen forhandlingsprotokol, som imidlertid sammen med kommunens øvrige arkiv blir at forvalte av ordføreren.

Provisorisk anordning**) om forandring av den provisoriske anordning av 4 august 1914 om salg og utførsel av fødevarer m. v. 7 aug.

I henhold til grundlovens § 17 bestemmes:

I.

§ 3 i den provisoriske anordning av 4 august 1914 om salg og utførsel av fødevarer m. v. skal lyde saaledes:

Det skal indtil videre være forbudt at anvende korn og poteter til fremstilling av øl og brændevin, likesom salg og skjænkning av brændevin skal være forbudt.

Politiet kan forbyde indehaveren av en forretning at sælge eller utskjænke vin eller øl, naar samfundsmæssige hensyn gjør det paakrævet Forbudet kan indankes for Justisdepartementet, men uten opsættende virkning. Negter politiet efter begjæring at utfærdige saadant forbud, kan den, som har fremsat begjæringen, indanke negtelsen for departementet.

II

Denne anordning træder i kraft straks.

*) Bekjendtgj. 5 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.
**) Bekjendtgj. 8 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

7 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Nes herred, Akershus amt, den 11 juni 1914 vedtagne beslutning til politivedtægter for herredet, som skal træde istedenfor de ved kongelig resolution av 21 oktober 1893 stadfæstede vedtægter.

10 aug. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til Nordre Trondhjems amt, hvori paa forespørsel uttales, at en vare, som er forsynt med en etiket, hvor varen er anbefalt som middel mot »bensyke«, formentlig er gjenstand for apotekeres enehandel, jfr. fortegnelsen A III i kongelig plakat av 29 august 1908.

11 aug. **Kongelig resolution****), hvorved den av Aalesunds bystyre i møter den 12 mars og 23 juli d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Aalesund stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt forandring.

11 aug. **Kongelig resolution*****), hvorved bestemmes:

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Meløy herred i Nordlands amt i møte den 1 september 1913 fattede beslutning om nye sundhetsforskrifter for herredet, — dog med en enkelt forandring.

II. De ved kongelig resolution av 17 juni 1886 approberte sundhetsforskrifter for Meløy herred ophæves fra den tid, ovenomhandlede forskrifter træder i kraft.

11 aug. **Kongelig resolution†**), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Hetlands herred i Stavanger amt under 7 mai 1914 fattede beslutning om forandring av § 8, første punktum, i de ved kongelig resolution av 31 januar 1903 approberte sundhetsforskrifter for herredet.

---

*) Bekjendtgj. 13 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor vedtægtene er indtat.

**) Bekjendtgj. 13 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

***) Bekjendtgj. 13 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor de approberte nye sundhetsforskrifter er indtat.

†) Bekjendtgj. 13 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor forandringen er indtat.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Stor-Elvedalens herred i møter den 10 december 1913 og 9 mai 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 23 juli 1902 approberte sundhetsforskrifter. 11 aug.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Herøy, Nordlands amt, i møter den 22 september 1913 og 10 juni 1914 fattede beslutning om tillæg til de for herredet ved kongelig resolution 17 mai 1890 approberte sundhetsforskrifter. 15 aug.

Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa de av herredsstyret for Horgs herred, Søndre Trondhjems amt, i møte den 27 juni 1914 fattede beslutninger om almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om forskrifter til forebyggelse av ondartede, smitsomme sygdommes utbredelse, — dog med nogen forandringer. 15 aug.

Kongelig resolution†), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av Strandviks herredsstyre, Søndre Bergenhus amt, i møte den 17 juni 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 12 oktober 1895 approberte sundhetsforskrifter, — dog med en enkelt forandring. 15 aug.

Kongelig resolution††), hvorved bestemmes: 15 aug.

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Valsøfjordens herred i Romsdals amt i møter den 12 februar og 10 juni 1914 fattede beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for herredet.

*) Bekjendtgj. 13 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor tillægget er indtat.
**) Bekjendtgj. 18 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 37, hvor tillægget er indtat.
***) Bekjendtgj. 18 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 37, hvor de approberte sundhetsforskrifter m. v. er indtat.
†) Bekjendtgj. 18 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 37, hvor det approberte tillæg er indtat.
††) Bekjendtgj. 18 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 37, hvor de nye sundhetsforskrifter er indtat.

15 aug. II. De ved kongelig resolution 25 august 1879 approberte sundhetsforskrifter for Valsøfjordens herred ophæves fra den dag, ovennævnte forskrifter træder i kraft.

15 aug. **Kongelig resolution***), hvorved det i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 § 3 nævnte flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av paragraffens 3dje punktum for Viks herred, Nordlands amt, indtil videre til 100 ha.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

15 aug. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av lov angaaende jagt og fangst av 20 mai 1899, §§ 18 og 44, bestemmes:

1. At erfugl inden Søndre Trondhjems amt skal være fredet det hele aar i et tidsrum av 5 aar, regnet fra 1 januar 1915.
2. At det for et tidsrum av 5 aar, regnet fra 1 januar 1915, skal være forbudt inden Hitterens, Fillans og Kværnvær herreder, Søndre Trondhjems amt, at benytte snarer, faldstokker og andre faststaaende indretninger til fangst av aarfugl, jerpe og rype.
3. At der for en tid av 5 aar, regnet fra 1 januar 1915, meddeles tilladelse til, at der inden Hitterens, Fillans og Kværnvær herreder i Søndre Trondhjems amt aarlig kan fældes én kronhjort og én kolle paa hver særskilt matrikulert eiendom.

15 aug. **Kongelig resolution****), hvorved det den 25 juli 1914 vedtagne utkast til fællesfløtningsregler for Færgen elv i Namdalseidets herred, Nordre Trondhjems amt, approberes i henhold til lov angaaende vasdragenes benyttelse m. v. av 1 juli 1887 § 59.

15 aug. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til amtmanden i Akershus amt, hvori departementet i anledning av en indkommet forespørsel om et helseraad har at føre tilsyn med utsatte barn, som pleieforældrene har antat som sit eget eller har »adoptert«, uttaler:

Det er i ethvert fald for tiden utelukket at foreta adoption her i landet, idet bevilgning dertil ikke gives. Barn, som av pleieforældrene er antat som deres eget, staar derfor ikke i

*) Bekjendtgj. 18 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.
**) Bekjendtgj. 18 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 37. hvor fløtningsreglerne er intat.

nogen særstilling ved avgjørelsen av, om pleiebarnsloven av 29 april 1905 skal komme til anvendelse. Helseraadet har at føre tilsyn med et mot betaling utsat barn (likegyldig hvad enten betalingen ydes en gang for alle eller efterhaanden). Er barnet utsat uten betaling, kan ogsaa tilsyn besluttes efter § 1, sidste led. 15 aug.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinestyrelsen, til overlodsen i det vestenfjeldske distrikt, hvori paa foranledning uttales, at kjendtmandscertifikat, utstedt i henhold til lov om kjendtmænd av 15 august 1908, vil kunne forandres, saafremt vedkommende kjendtmand fremlægger attester for, at han før lovens ikrafttræden den 1 januar 1910 har drevet kjendtmandsvirksomhet som erhverv i de farvand, han ønsker paaført certifikatet. I attestene maa navnene paa vedkommende fjorder og fiskevær angives. 15 aug.

Lov*)[1]) om salg og utførsel av fødevarer m. v. 18 aug.

§ 1. Nr. 1.

1. Der kan indtil videre fastsættes maksimumspriser, som ikke maa overskrides ved salg av fødevarer, kul, koks, ved, torv, mineralske oljer, fôrstoffe og andre fornødenhetsgjenstande. Der fastsættes særskilte priser for salg i stort og i smaat.

   For salg i smaat kan der desuten fastsættes begrænsning for den mængde av varerne, som kan sælges ad gangen til en forbruker.

   Maksimumspriserne og de ovenfor nævnte varemængder bestemmes av den, Kongen dertil bemyndiger.[2])
2. Enhver er forpligtet til at meddele oplysninger for den i henhold til punkt 1, 3dje avsnit, opnævnte myndighet efter de regler, som er bestemt for vidner i straffesaker (straffeproceslovens kapitel 15). Edfæstelse finder dog ikke sted.
3. Den eller de personer, som opnævnes for at bestemme maksimumspriserne m. v., pligter at bevare taushet om, hvad de i denne egenskap kommer til kundskap om.

§ 2. Forraad av varer, for hvilke maksimumspris er fastsat efter § 1 , kan stat, amtskommuner og kommuner kræve avstaat i fornøden utstrækning mot senere erstatning, beregnet efter maksimumsprisen. Erstatningen skal ihvertfald erlægges eller betryggende sikkerhet foreløbig stilles snarest mulig efter

*) Bekjendtgj. 18 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.

[1]) St.besl. 18 august. Se Ot. prp. nr. 49, kfr. St. prp. nr. 150. Indst. O. nr. 90, kfr. indst. S. nr. 243. St.tid., forh. i Ot. s. 653—678; i Lt. s. 70—93.

[2]) Jfr. kongelig resolution av 18 august 1914.

18 aug. Nr. 1. avstaaelsen. Forraadene kan beslaglægges av politiet efter bestemmelse av vedkommende myndighet. [1])

§ 3. Det skal indtil videre være forbudt at anvende korn og poteter til fremstilling av øl og brændevin, likesom salg og skjænkning av brændevin ogsaa indtil videre skal være forbudt. Dette forbud gjælder ikke salg til apotekere og læger til medicinsk bruk og heller ikke salg til teknisk og videnskabelig bruk. [2])

Politiet kan forby indehaveren av en forretning at sælge eller utskjænke vin eller øl, naar samfundsmæssige hensyn gjør det paakrævet. [3]) Forbudet kan indankes for Justisdepartementet, men uten opsættende virkning. Negter politiet efter begjæring at utfærdige saadant forbud, kan den, som har fremsat begjæringen, indanke negtelsen for departementet.

§ 4. Det skal indtil videre være forbudt at utføre fra riket guld og sølv, forarbeidet og uforarbeidet, myntet og umyntet, fødevarer, levende hester, kvæg, svin, sauer, gjeter og ren samt kul, koks, ved, torv, mineralske oljer, fôrstoffe og andre gjenstande og varer, som vedkommende departement bestemmer.

Herfra undtages, indtil Kongen anderledes bestemmer:

a) det, som trænges til bruk for vedkommende skib paa den forestaaende reise;

b) fisk og fiskevarer samt kondensert melk, smør, ost og bær.

§ 5. Kongen eller den, han bemyndiger, [4]) træffer de nærmere bestemmelser, som utkræves til gjennemførelse av denne lov.

Likeledes kan Kongen eller den, han bemyndiger, [4]) i særlige tilfælde dispensere fra bestemmelserne i de foregaaende paragraffer.

§ 6. Overtrædelser av denne lov straffes med bøter eller fængsel indtil 6 maaneder.

Varer, som søkes unddrat fra avstaaelse efter § 2, eller som søkes anvendt, solgt eller utskjænket i strid med § 3 eller utført i strid med § 4, inddrages til fordel for statskassen. Likeledes inddrages øl eller brændevin, som er fremstillet i strid med § 3.

§ 7. Denne lov træder i kraft straks. Kongen kan helt eller delvis midlertidig sætte loven ut av kraft.

De provisoriske anordninger av 2 august, 4 august og 7 august 1914 om salg og utførsel av fødevarer m. v. ophæves.

18 aug. **Kongelig resolution** *), hvorved i forbindelse med foranstaaende lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. bestemmes:

---

*) Bekjendtgj. 18 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.

[1]) Jfr. bekjendtgjørelse av 20 august 1914.

[2]) Jfr. pl. av 30 december 1895 og rundskr. av 28 august 1914.

[3]) Jfr. rundskr. av 28 august 1914.

[4]) Jfr. kongelig resolution av 18 august 1914.

1. At statens provianteringskommission bemyndiges til at træffe de bestemmelser, som er omhandlet i lovens § 1, post 1, 3dje avsnit. 18 aug.
2. At Landbruksdepartementet bemyndiges til at træffe de bestemmelser, som er omhandlet i lovens § 5, første led, og at meddele dispensationer efter samme paragrafs andet led.

Lov *)[1]) om utsættelse med betaling av visse pengefordringer. 18 aug. Nr. 2.

§ 1. Pengefordringer, som er forfaldne før denne lov træder i kraft, skal ikke kunne kræves betalt før 7 september 1914. For fordringer, som forfalder i tidsrummet mellem den dag, denne lov træder i kraft og 6 september 1914, begge dage medregnet, utsættes forfaldstiden 1 — en — kalendermaaned.

Av fordringer, som ikke er rentebærende, svares for utsættelsestiden, forsaavidt denne benyttes, en rente av 5 procent aarlig, av veksler og vekselobligationer en rente lik Norges Banks veksel- og vekselobligationsdiskonto, av andre fordringer samme rente som ellers efter forfald.

§ 2. Indkaldelse til forlikskommissionen eller behandling for samme kan ikke foretages og heller ikke stevning forkyndes eller søksmaal paabegyndes i anledning av en pengefordring i løpet av utsættelsestiden. Er en saks behandling for forlikskommissionen begyndt, før denne lov træder i kraft, kan saken videre fremmes for kommissionen. Er saken allerede anhængiggjort for en domstol, kan den fremmes til endelig dom.

§ 3. I utsættelsestiden kan eksekution, utpantning, avsætning og arrest paa gods kun fremmes, hvis ret i den anledning allerede har været sat, før loven træder i kraft.

Det samme gjælder om konkurs, som begjæres med hjemmel av konkurslovens § 5.

Tvangsauktion (derunder auktion, som avholdes av et konkursbo) kan kun fremmes, hvis ret i den anledning er sat, før loven træder i kraft, eller hvis salgsgjenstanden er utsat for hurtig fordærvelse eller dens opbevaring forbundet med uforholdsmæssige omkostninger.

§ 4. I utsættelsestiden har forevisning av veksel til betaling ingen retsvirkning, og protest for manglende betaling maa ikke finde sted.

§ 5. Er en fordringshaver ved foranstaaende bestemmelser blit avskaaret fra inden foreskreven tid at træffe nogen forføining, som er nødvendig for at bevare hans rettigheter, kan

*) Bekjendtgj. 18 aug. i Lortid. 1ste avd. nr. 38.
[1]) St.besl. 18 august. Se Ot. prp. nr. 50 og dok. nr. 49. Indst. O. nr. 89. St.tid., forh. i Ot. s. 640—653; i Lt. s. 66—70.

18 aug. Nr. 2.

disse holdes i kraft, naar forføiningen iverksættes snarest mulig, efterat en kalendermaaned er forløpet efter utsættelsestidens utløp.

For forfaldne veksler maa forevisning til betaling og i tilfælde protest foregaa senest paa anden søgnedag efter utsættelsestidens utløp.

§ 6. Foranstaaende bestemmelser kommer ikke til anvendelse paa:

1. Skatter og avgifter til stat og kommune. I de tilfælde, hvor en rettighets bevarelse i tidsrummet fra denne lovs ikrafttræden til og med 6 september 1914 er avhængig av avgiftens betaling inden en bestemt dag, indtræder rettighetens fortapelse ikke, hvis avgiften betales inden 1 — en — kalendermaaned fra forfaldsdagen.
2. Lønninger, herunder fiskeres lot, forsaavidt de ikke har eget bruk, pensioner og livrente, underholdningsbidrag efter lovene av 6 juli 1892, præmier og tilskud til offentlige eller godkjendte sykekasser og sykekassernes ydelser samt erstatninger i henhold til lovene om ulykkesforsikring.
3. Folioindskud i bankindretninger.
4. Krav som er opstaat fra og med 5 august 1914, eller som opstaar efter denne lovs ikrafttræden.

§ 7. Forsaavidt det ting, paa hvilket takstsummen i henhold til odelslovens § 23 maa forevises og tilbydes av odelsprætendenten, falder i tiden fra denne lovs ikrafttræden til og med 6 september 1914, skal det være tilstrækkelig til odelsrettens bevarelse, at takstsummen forevises og tilbydes paa 1ste ting, hvortil lovlig varsel kan gives, efter utløpet av nævnte tidsrum. Er saken paastevnt til noget ting, som falder indenfor det nævnte tidsrum, har odelsprætendenten krav paa utsættelse med at forevise og tilby takstsummen til 1ste ting efter utløpet av dette tidsrum.

§ 8. Kongen kan, om det findes nødvendig, utvide bestemmelsen i § 1, andet punktum, til at omfatte ogsaa pengefordringer, som forfalder i tiden indtil 6 — seks — kalendermaaneder efter lovens ikrafttræden og forlænge de i samme paragrafs første og andet punktum fastsatte frister med indtil 5 — fem — kalendermaaneder.

Kongen kan likeledes, om denne adgang benyttes, bestemme, at andre pengeforpligtelser end de i § 6 nævnte undtages fra lovens bestemmelser, likesom han kan fastsætte mindre vidtgaaende virkninger av utsættelsen end i denne lov bestemt.

Kongen kan endvidere i løpet av de første 6 — seks — kalendermaaneder fra lovens ikrafttræden paany sætte loven i virksomhet helt eller delvis og med de i nærværende paragraf

nævnte utvidelser eller ændringer, selv om loven i nogen tid har været ute av kraft. 18 aug. Nr. 2.

§ 9. Denne lov træder i kraft straks.

Lov *)[1] om forsvarshemmeligheter. 18 aug.

§ 1. Kongen, eller den han dertil har bemyndiget, kan av forsvarshensyn forby uvedkommende adgang Nr. 3.

1. til fæstningsverker, krigsskib, havner, signalstationer eller bygninger og anlæg, hvor gjenstande av interesse for rikets forsvar fremstilles, istandsættes eller opbevares,
2. til bestemt angivne omraader,
3. til at overvære militære øvelser eller forsøk.

Den, som overtræder noget saadant forbud, eller som medvirker hertil, straffes med bøter eller med hefte eller fængsel indtil 1 aar, om strengere straf ikke er anvendelig paa handlingen.

§ 2. Dersom nogen ved urigtige opgaver om navn, nationalitet, stilling eller næring eller ved anden svigagtig adfærd har skaffet eller medvirket til at skaffe sig eller andre adgang til fæstningsverker, krigsskib, havner, signalstationer eller bygninger og anlæg, hvor gjenstande av interesse for rikets forsvar fremstilles, istandsættes eller opbevares, eller til at overvære militære øvelser eller forsøk, straffes han med bøter eller med hefte eller fængsel indtil 2 aar, om strengere straf ikke er anvendelig paa handlingen.

§ 3. Med bøter eller med hefte eller fængsel indtil 1 aar — om strengere straf ikke er anvendelig paa handlingen — straffes:

1. den, som uten samtykke av Kongen, eller den han dertil har bemyndiget, optar, mangfoldiggjør eller offentliggjør karter, krokier, skisser, fotografier eller beskrivelser over fæstningsverker eller dertil hørende anlæg;

2. den, som ellers optar, mangfoldiggjør eller offentliggjør karter, krokier, skisser, fotografier eller beskrivelser, som kan antages at være til nytte for rikets fiende i krigstilfælde, naar der efter omstændighetene ikke er grund til at anta, at handlingen er foretat i et berettiget øiemed;

3. den, som uten samtykke av Kongen eller vedkommende regjeringsdepartement optar, mangfoldiggjør eller offentliggjør karter eller kartskisser over rikets havner, fjorder eller indløp eller over nogen del av Norges sjøterritorium eller der foretar maalinger eller andre lodninger end saadanne, som er nødvendige for sikker navigering i den almindelige seilled;

*) Bekjendtgj. 19 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.

[1]) St.besl. 18 august. Se Ot. prp. nr. 48,1 med bilag. Indst. O. nr. 88. St.tid. forh. i Ot. s. 638—640; i Lt. s. 66.

18 aug. Nr. 3.

4. den, som medvirker til nogen av de her nævnte handlinger.

§ 4. Dersom nogen medvirker ved efterretninger, som han vet eller bør forstaa har spionering for en fremmed stat til formaal, straffes han med bøter eller med hefte eller fængsel indtil 1 aar.

§ 5. Dersom nogen træffes under omstændigheter, som kan gi grund til mistanke om, at han har foretat eller agter at foreta handling, som er strafbar efter denne lov, efter straffelovens §§ 90 eller 91 eller efter lov om eneret for staten til befordring av meddelelser ved hjælp av telegraflinjer og lignende anlæg av 29 april 1899 § 6, jfr. tillægslov av 24 juli 1914 § 3, og han overfor en offentlig tjenestemand eller en militær befalingsmand i tjenesten negter at opgi navn, nationalitet, stilling, næring og bopæl eller gir urigtig opgave derom for sit eget eller andres vedkommende, straffes han med bøter eller med hefte eller fængsel indtil 6 maaneder, om strengere straf ikke er anvendelig paa handlingen.

§ 6. Den, som ved avtale eller paa anden maate søker at forberede en efter straffelovens §§ 90 eller 91 eller efter denne lovs §§ 1, 2, 3 eller 4 strafbar handling, eller som medvirker hertil, straffes med bøter eller med hefte eller fængsel indtil 1 aar, om strengere straf ikke er anvendelig paa handlingen.

§ 7. Dersom nogen gir eller medvirker til at gi offentlige meddelelser, som han vet eller bør forstaa kan være til skade for efterforskningen av en forbrydelse mot denne lov eller mot den almindelige straffelovs §§ 90—94, straffes han med bøter eller med fængsel indtil 6 maaneder, om strengere straf ikke er anvendelig paa handlingen.

§ 8. Den, som med skjellig grund mistænkes for en strafbar handling mot denne lovs § 5 eller mot lov om eneret for staten til befordring av meddelelser ved hjælp av telegraflinjer og lignende anlæg av 29 april 1899 § 6, jfr. tillægslov av 24 juli 1914 § 3, kan paagripes og sættes i varetægtsfængsel ikke bare under de betingelser, som er nævnt i straffeprocesslovens § 229, jfr. § 240, men ogsaa under de betingelser, som er nævnt i samme lovs § 228, jfr. § 240, uanset at straffen er mindre end der bestemt.

§ 9. Denne lov træder straks i kraft.

Fra samme tid ophæves den almindelige borgerlige straffelovs § 331 og lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 § 59.

18 aug. Nr. 4.

Lov*)[1]) om tillæg til og forandringer i lov om lodsvæsenet av 26 mai 1899 med tillægslov av 29 mars 1906.

---

*) Bekjendtgj. 19 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.

[1]) St.besl. 18 august. Se Ot. prp. nr. 48, II. Indst. O. nr. 83. St.-tid., forh. i Ot. s. 635; i Lt. s. 64.

§ 1. Fremmede krigsskib og andre fartøier, som er i fart for et fremmed lands regjering, maa ikke gaa ind til krigshavn eller krigsankerplads uten at bruke norsk fast lods og skal ellers under gang i indenskjærs farvand bruke norsk fast lods eller i mangel derav kystlods. 18 aug. Nr. 4.

Det samme gjælder fremmede lystfartøier og skoleskib.

Kongen kan i særlige tilfælde gjøre undtagelser fra disse regler.

§ 2. Det overlates til Kongen at gi nærmere forskrifter om lodslovgivningens anvendelse paa de fartøier, som er nævnt i § 1, og iøvrig gi de regler, som findes nødvendige.

Likeledes overlates det til Kongen at gi regler om lodsning av de fartøier, som er nævnt i § 1, første led, naar de er i fart for en krigførende magts regjering.

§ 3. Lov om lodsvæsenet av 26 mai 1899 § 2 nr. 3 og 4 skal herefter lyde:

3. Fartøier, som tilhører den norske krigsmagt eller er leiet for dens regning, og som kommanderes av en av marinens tjenestemænd.

4. Norske lystfartøier og skoleskib, der blot som saadanne og ikke i noget handelsanliggende anløper norsk havn; dog gjælder fritagelsen ikke lystfartøier, som er bortleiet til utlændinger.

§ 4. Kongen bestemmer, naar denne lov skal træde i kraft.

Lov*)[1]) om forandring i lov om eneret for staten til befordring av meddelelser ved hjælp av telegraflinjer og lignende anlæg av 29 april 1899. 18 aug. Nr. 5.

I.

Efternævnte paragraffer i lov om eneret for staten til befordring av meddelelser ved hjælp av telegraflinjer og lignende anlæg av 29 april 1899 skal herefter lyde saaledes:

§ 1. 1. Indenfor Norges grænser eller dets sjøterritorium maa stationer og indretninger til telegrafering og telefonering uten traad kun anlægges eller drives efter tilladelse av Kongen eller den, han dertil har bemyndiget, og paa de vilkaar, som tilladelsen fastsætter.

2. Det samme gjælder andre anlæg til telegrafering eller telefonering eller lignende meddelelsesmidler, undtagen:

a. anlæg, som en kommune eller privatmand opretter til eget bruk, naar der hverken direkte eller indirekte oppebæres

*) Bekjendtgj. 19 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.

[1]) St.besl. 18 august. Se Ot. prp. nr 48. Indst. O. nr. 86. St.tid., forh. i Ot. s. 637—638; i Lt. s. 65.

18 aug. Nr. 5.

nogen godtgjørelse for benyttelsen, og anlægget ikke kan anvendes til meddelelser utover landets grænser;

b. anlæg, som jernbanerne opretter langs linjerne av hensyn til sin egen drift, naar de ikke holdes aapne for anden korrespondanse end jernbanens.

3. Kongen kan utfærdige nærmere forskrifter om de her nævnte anlægs utstyr og drift.

§ 6. Dersom nogen overtræder denne lov eller de forskrifter, som Kongen har utfærdiget med hjemmel av denne lov, straffes han med bøter eller fængsel indtil 6 maaneder.

II.

Denne lov træder i kraft straks.

18 aug. Nr. 6.

Lov *)[1]) om midlertidig forlængelse av den i lovene om patenter av 16 juni 1885 og 2 juli 1910, henholdsvis § 6 og § 14, omhandlede tillægsfrist for betalingen av aarsavgifter for patenter.

Den i § 6, 3dje led, i lov om patenter av 16 juni 1885 og i § 14, 2det led, i lov om patenter av 2 juli 1910 omhandlede tillægsfrist av 3 maaneder for betalingen av aarsavgiften for patenter forlænges for de patenter, for hvilke aarsavgiften forfalder i tiden fra og med 20 mai til og med 30 september 1914, til 9 maaneder og for de patenter, for hvilke aarsavgiften forfalder i tiden fra og med 1 oktober 1914 til og med 29 mars 1915, til 30 juni 1915.

Denne lov træder i kraft straks.

18 aug. Nr. 7.

Lov *)[2]) om tillæg til og forlænget gyldighet av lov av 12 juni 1906 om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser med tillægslov av 25 juli 1908, jfr. lov av 15 august 1911 om forlænget gyldighet av samme.

I.

Lovens § 1 skal herefter lyde saaledes:

Alle norske arbeidsledighetskasser, som opfylder de i nærværende lov opstillede betingelser, kan paa derom indgit andragende meddeles anerkjendelse som berettiget til at erholde refundert av statskassen en tredjedel av de pengebeløp, hvormed de understøtter sine her i landet bosatte forsikrede, forsaavidt de enten er norske borgere eller har været bosat i landet i de sidste 5 aar. Saadan refusion foretages kvartals-

*) Bekjendtgj. 19 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.

[1]) St.besl. 18 august. Se Ot. prp. nr. 52. Indst. O. nr. 92. St.tid., forh. i Ot. s. 679; i Lt. s. 70.

[2]) St.besl. 18 august. Se Ot. prp. nr. 53. Indst. O. nr. 91. St.tid., forh. i Ot. s. 679; i Lt. s. 70.

vis av det regjeringsdepartement, til hvilket gjennemførelsen av lovens bestemmelser av Kongen henlægges. Den dag, da refusionsretten for hver enkelt kasse skal indtræde, fastsættes av vedkommende departement. 18 aug. Nr. 7.

Kongen kan, naar særlige omstændigheter gjør det ønskelig, bestemme, at en kasse indtil videre eller for et bestemt tidsrum skal refunderes indtil en halvdel av de til ovennævnte personer utbetalte understøttelser.

II.

Regjeringen bemyndiges til, naar særlige omstændigheter gjør det ønskelig, at suspendere § 2, punkt 4, for den tid, den selv maatte anse paakrævet.

III.

Loven blir med det under I og II nævnte tillæg gjældende til utgangen av aaret 1915.

IV.

Denne lov træder i kraft straks.

Lov *)[1] om forandringer i lov om Norges Bank av 23 april 1892. 18 aug. Nr. 8.

I.

I § 7 tilføies som sidste led:

Under særlig faretruende forhold kan Kongen bestemme, at bankens indfrielse av sedlerne midlertidig utsættes. Ved saadan utsættelse med sedlernes indfrielse ophører de ikke at være tvungent betalingsmiddel.

I § 11 tilføies som sidste led:

Kongen kan nedsætte avgiften, naar bankens indfrielse av sedlerne er utsat i henhold til § 7, sidste passus.

II.

Denne lov træder i kraft straks.

Kongelig resolution *), hvorved i forbindelse med foranstaaende lov om forandringer i lov om Norges Bank av 23 april 1892 bestemmes: 18 aug.

At Norges Banks indfrielse av dens sedler midlertidig utsættes i henhold til banklovens § 7, sidste led.

---

*) Bekjendtgj. 19 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.

[1]) St.besl. 18 august. Se Ot. prp. nr. 50. Indst. O. nr. 84. St.tid. forh. i Ot. s. 635—636; i Lt. s. 64.

18 aug. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til amtmanden i Søndre Bergenhus amt, som hadde forespurt, hvorledes der blir at forholde med omkostninger m. v., naar et herredsstyre overensstemmende med landskattelovens § 125 anlægger sak mot formanden for en særskilt klagenævnd.

Departementet uttaler, at det maa antages at være skattelovens forutsætning, at indstevnte maa la møte, og at saken procederes ogsaa fra nævndens side. Det antages at flyte av landskattelovens § 132, at kommunen maa bære ogsaa indstevntes procesutgifter. Disse antages saaledes at være nævndens formand uvedkommende. Denne maa være berettiget til, om han finder det fornødent, paa kommunens bekostning at anta en sakfører til paa hans vegne at procedere saken.

20 aug. **Bekjendtgjørelse** *) om myndigheten til at fatte bestemmelse om beslaglæggelse av forraad av varer m. v., utfærdiget av Landbruksdepartementet 20 august 1914.

§ 1. Naar beslaglæggelse av varer efter § 2 i lov av 18 august 1914 (nr. 1) om salg og utførsel av fødevarer m. v. sker for statens regning eller paa dens ansvar, fattes beslutning herom av Landbruksdepartementet efter samraad med statens provianteringskommission.

§ 2. Dersom beslaglæggelsen sker for en kommunes eller amtskommunes regning, træffes bestemmelsen henholdsvis av det kommunale provianteringsraad eller av amtmanden, forsaavidt varerne findes inden vedkommende kommunes eller amtskommunes grænser.

§ 3. Provianteringsraadets beslutning og en i medhold av en saadan foretat beslaglæggelse kan helt eller delvis omgjøres av amtmanden.

Denne kan ogsaa bestemme, at beslaglæggelsen skal opretholdes, men til fordel for en eller flere andre kommuner inden amtet.

§ 4. Begjærer en kommune beslaglæggelse av beholdninger, som ligger utenfor dens omraade, men indenfor vedkommende amts, træffes beslutningen av amtmanden.

§ 5. Begjærer en kommune eller amtskommune beslaggelse av beholdninger, som findes utenfor vedkommende amts grænser, træffes beslutningen av statens provianteringskommission.

§ 6. Amtmandens beslutning kan i alle tilfælde omgjøres, helt eller delvis, av statens provianteringskommission. Denne kan ogsaa bestemme, at beslaglæggelsen skal opretholdes, men

*) Bekjendtgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

til fordel for andet amt eller anden kommune end av amtman- 20 aug.
den fastsat.

§ 7. Retten til beslaglæggelse kan av Landbruksdepartementet ogsaa tillægges andre myndigheter end de ovenfor nævnte.

§ 8. Den myndighet, der fatter beslutning om beslaglæggelse, maa altid anføre, hvilket kvantum av de forskjellige varesorter ønskes beslaglagt.

§ 9. Om skeet beslaglæggelse avgives straks telegrafisk indberetning til statens provianteringskommission. Den myndighet, der prøver truffen beslutning om beslaglæggelse, bestemmer, hvilke oplysninger der i den anledning skal tilveiebringes og fremgangsmaaten iøvrig under paaanken.

§ 10. Foranstaaende bestemmelser træder i kraft straks.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en skattefoged i 20 aug.
anledning av en forespørsel om gebyrberegningen til statskassen i et tilfælde, hvor der under en fogedforretning gaves rekvirenten utlæg i skyldnerens eiendele for et pengebeløp og derhos efter førstnævntes begjæring avsagdes kjendelse for hans berettigelse til at sætte sig i besiddelse av nogen av ham til skyldneren utleiede gjenstande.

Departementet uttaler, at det antar, at der i saadant tilfælde foreligger to forretninger, for hvilke der blir at beregne særskilte gebyrer efter sportellovens § 62, henholdsvis dens litr. b og a.

Lov *)[1]) om forandringer i lov om statskontrol 21 aug.
med skibes sjødygtighet av 9 juni 1903 med tillægs- Nr. 1.
lov av 18 september 1909.

Efternævnte bestemmelser i lov om statskontrol med skibes sjødygtighet av 9 juni 1903, jfr. tillægslov av 18 september 1909, skal herefter lyde saaledes:

§ 42. Til beskyttelse av de ombord værende personer maa et skib være forsynt med saadanne anordninger, hvortil der under hensyntagen til skibets størrelse, konstruktion, fart og øvrige forhold er adgang.

Nærmere forskrifter[2]) for saadanne anordninger kan utfærdiges av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

Kongen kan bestemme, at skibe skal være forsynt med apparater for traadløs telegrafi og fastsætte regler for apparaternes betjening.

---

*) Bekjendtgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

[1]) St.besl. 18 august. Se Ot. prp. nr. 45. Indst. O. nr. 85. St.tid., forh. i Ot. s. 636—637; i Lt. s. 64—65.

[2]) Jfr. forskrifter for anordninger paa og under dæk, fastsat ved kongelig resolution av 22 mai 1906.

21 aug. Nr. 1.

§ 48. Øvelser skal anstilles med utsættelse av alle skibsbaater og redningsflaater til paaseen av, at alt er i orden, at utsætningen ikke foraarsaker ufornødent ophold, og at baatene er forsvarlig tætte.

De nærmere forskrifter angaaende øvelserne og tiden for deres avholdelse samt om baatbemandingens kvalifikationer fastsættes av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

§ 94. Norske dampskibe (ɔ: alle med maskinkraft fremdrevne skibe), som fører passagerer, skal i saadan fart, som av Kongen eller den, han dertil bemyndiger, bestemmes, være besigtelse og tilsyn undergit overensstemmende med de i nærværende kapitel fastsatte bestemmelser.

Herfra undtages dampskibe, som fører et ringere antal passagerer end 1 voksen person for hver 25 registerton brutto.

Denne undtagelse gjælder dog ikke, hvis dampskib av hvilkensomhelst størrelse fører mer end 12 passagerer.

Damp- eller motorskibe, som ikke anvendes i regelmæssig passagerfart, men kun leilighetsvis fører passagerer, skal ikke være dette kapitels regler underlagt. Nærmere forskrifter[1]) om kontrol med disse fartøier utfærdiges av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

§ 100. Findes skibet at være tjenlig til passagerfart, dets kjel og maskine at være betryggende og skibet forøvrig behørig utrustet og bemandet, utstedes certifikat herom i den form, som Kongen bestemmer.

Paa et iøinefaldende sted paa eller ved kjelen skal med tydelige tal anføres det største tillatte arbeidstryk.

Paa skibe i indenriks fart skal derhos det største tillatte passagerantal være anført paa et let synlig sted paa begge sider av et dækshus eller lignende opbygning.

21 aug. Nr. 2.

Lov[*])[2]) om foranstaltninger til betryggelse av skibes navigering.

§ 1. Kongen kan:

a. utfærdige forskrifter om, hvorledes fartøier skal styres,[3]) og om tegn og signaler, som fartøier skal føre for at forebygge sammenstøt med andre fartøier;[4])

b. fastsætte de signaler, som fartøier skal benytte for at betegne, at de er i havsnød;

---

*) Bekjendtgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

[1]) Jfr. forskrifter om kontrol med damp- eller motorskibe, som leilighetsvis fører passagerer, fastsat ved kongelig resolution av 28 juni 1912.

[2]) St.besl. 18 august. Se Ot. prp. nr. 45. Indst. O. nr. 85. St.tid., forh. i Ot. s. 636—637; i Lt. s. 64.

[3]) Jfr. Den Norske Regjerings resolution av 22 oktober 1913.

[4]) Jfr. Plakat av 16 mars 1910.

c. bestemme, hvad der paa fartøi skal iagttages, naar man ombord har opdaget eller mottat melding om noget, som kan medføre fare for de sjøfarende, eller har mottat anmodning om hjælp fra skib i nød. 21 aug. Nr. 2.

§ 2. Kongen kan bestemme, at de nødsignaler, som fastsættes, bare maa brukes til at signalere nød, samt forby bruk av private signaler, som kan forveksles med de fastsatte nødsignaler.

§ 3. Kongen kan bestemme, at rutegaaende dampskibes redere skal offentliggjøre de ruter, som skibene skal følge over havet.

§ 4. Lov angaaende signaler til forebyggelse av sammenstøt mellem skibe av 28 august 1854, lov angaaende regler for styring til forebyggelse av sammenstøt mellem fartøier av 28 september 1857 og lov angaaende signaler for havsnød av 6 juni 1877 ophæves.

Lov*) [1]) om forsikring av norske fartøier mot krigsfare. 21 aug. Nr. 3.

§ 1. Efter overenskomst med norske kaskoassurandører (aktieselskaper og gjensidige selskaper) yder staten sin medvirkning til, at der av og blandt norske skibsredere oprettes en gjensidig forsikringsindretning — herefter kaldt Krigsforsikringen — til forsikring av norske fartøier mot krigsfare.

Krigsforsikringen skal ha sit sæte i Kristiania.

§ 2. For Krigsforsikringens forpligtelser yder staten og assurandørerne en garanti paa henholdsvis 80 og 20 pct., jfr. § 10.

§ 3. Til at iverksætte og bestyre Krigsforsikringen opnævner Kongen et styre bestaaende av 5 medlemmer, hvorav 1 opnævnes som formand.

Godtgjørelse til styrets medlemmer bestemmes av Kongen.

Forsikringens statutter og styrets arbeidsordning fastsættes av Kongen efter forslag av styret.

§ 4. Til dækning av forsikringens utgifter blir der at indkassere av hvert forsikret fartøi en præmie beregnet efter høist 12 pct. p. a. og mindst $^1/_2$ pct. p. a. av forsikringssummen, jfr. dog § 10.

§ 5. Præmien fastsættes av styret med bindende virkning — indenfor de i § 4 nævnte grænser — under hensyn til de til enhver tid raadende tilstande.

Præmien har panteret i det forsikrede fartøi med prioritet som for offentlige avgifter bestemt og kan inddrives ved ut-

*) Bekjendtgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.
[1]) St.besl. 21 august. Se Ot. prp. nr. 54. Indst. O. XI. St.tid., forh. i Ot. s. 683—693; i Lt. s. 94—96.

21 aug. Nr. 3.

pantning. Samme ret haves i erstatning i henhold til vanlig kaskoforsikring. Saadan panteret kan frafaldes, hvis rederen stiller sikkerhet, som godtages av styret.

§ 6. Alle registreringspligtige norske fartøier forsikres paa denne maate mot krigsfare og er forpligtet til at delta i de dermed forbundne tap og omkostninger saaledes som i denne lov nærmere bestemt.

Ethvert forsikringspligtig fartøi forsikres for den værdi, som er fastsat for dets kaskoforsikring, dog ikke over 1 800 000,00 kroner. Herav har den forsikrede adgang til at være selvassurandør for indtil 20 pct., naar han gir erklæring herom inden en av styret fastsat frist.

§ 7. Undtat fra forsikringen er:

a) Fartøier, som staten sikrer mot krigsfare, saalænge dette forhold vedvarer.
b) Fartøier, som ved nærværende lovs ikrafttræden allerede er forsikret ved særskilt police mot krigsfare, dog kun saalænge saadan forsikring varer.
c) Fartøier i norsk indsjø- og kystfart.
d) Fangst- og fiskefartøier.
e) Fartøier, som ikke er kaskoforsikret.
f) Fartøier i oplag i tryg havn, forsaavidt den bestyrende reder skriftlig begjærer det. Styret avgjør, hvad der blir at regne som oplag og som tryg havn.

De under litr. c), d) og e) nævnte fartøier kan dog optages i forsikringen, hvis vedkommende bestyrende reder inden en av styret fastsat frist efter lovens ikrafttræden skriftlig begjærer det, og styret godtar risikoen. For de under e) nævnte fartøier fastsættes værdien av styret. Utmeldelse kan ikke igjen finde sted.

§ 8. Forsikringen dækker:

a) Al skade, som godtgjøres at være en følge av krig og av statsmagters forføininger i den anledning, og som ikke indgaar under kaskoforsikring tegnet »fri for krigsmolest« i henhold til Norsk Sjøforsikringsplan av 1907.
b) Tap, som voldes ved, at et fartøi for en tid unddrages rederens disposition ved opbringelse, beslaglæggelse eller lignende direkte indgripen fra krigførende magts side. Saadant tap erstattes med de ved unddragelsen forvoldte direkte og bevislige omkostninger samt desuten med en avsavnsgodtgjørelse av 6 pct. p. a. av den forsikrede værdi for den tid, hvormed avsavnstiden overskrider 30 dage.

§ 9. Erstatningskrav i henhold til denne lov kan ikke gjøres gjældende for skade eller tap, som opstaar under reise, som ikke paa forhaand er anmeldt og godkjendt av styret eller den, som styret dertil bemyndiger.

Hvor saadan godkjendelse ikke paa forhaand har kunnet

indhentes, har dog styret adgang til at godkjende allerede paa- 21 aug.
begyndt reise, saafremt den bestyrende reder indberetter reisen, Nr. 3.
saasnart som han er istand dertil.

Styret kan gi tilladelse til flere reiser i rækkefølge, f. eks. hvor det gjælder en bestemt fart.

Styret kan utstede forholdsordrer saavel almindelige som for særskilte reiser.

§ 10. Det overskud eller underskud, som det endelige opgjør efter krigsforsikringens ophør utviser, blir at utligne paa de forsikrede fartøier i forhold til de erlagte præmier.

Utlignet underskud tillægges bankrente, til betaling sker, og betalingen fordeles over et eller flere aar efter Kongens bestemmelse.

Paa underskuddet faar reglerne i § 5, andet led, tilsvarende anvendelse.

§ 11. Bestemmelserne i Norsk Sjøforsikringsplan av 1907 kommer til anvendelse paa forsikringen, forsaavidt de dertil er egnet og ikke andet fremgaar av denne lov eller styrets bestemmelser efter § 9.

§ 12. Kommer Norge i krig, ophører forsikringen den dag, krigstilstand indtræder.

Fartøi, som paa det tidspunkt er i sjøen, skal dog være forsikret indtil dets ankomst til ikke fiendtlig havn, saafremt skipperen, naar han blir vidende om krigen, snarest mulig søker ind til nærmeste saadan havn. Ogsaa fartøi i fiendtlig havn kommer ind under denne bestemmelse, forsaavidt fartøiet avgaar til nærmeste ikke fiendtlig havn inden 24 timer efter krigstilstand indtræder eller inden anden frist, som fastsættes for norske fartøiers fri avgang fra fiendtlig havn.

§ 13. Forsaavidt den i § 1 omhandlede overenskomst ikke istandbringes, gjælder loven med den ændring, at der istedenfor den i § 2 omhandlede garanti alene blir at yde en garanti fra statens side av 80 pct.

§ 14. Loven træder i kraft den dag, Kongen bestemmer, og fra og med denne dag er samtlige forsikringspligtige fartøier at betragte som forsikret.

Dog er fartøi, som den dag er paa reise, eller som befinder sig i krigførende magts havn, ikke forsikret, forinden reisen eller havnen er godkjendt av styret, jfr. § 9. Fartøi, som ved lovens ikrafttræden befinder sig under lastning eller losning i neutral havn, maa paa samme maate ha sin reise godkjendt av styret.

§ 15. Denne lov gjælder, indtil Kongen helt eller delvis ophæver den.

Regler for forsikringens avvikling og de nødvendige overgangsbestemmelser fastsættes av Kongen.

21 aug. **Kongelig resolution***), hvorved samtidig med sanktion av foranstaaende lov om forsikring av norske fartøier mot krigsfare er bestemt, at denne lov skal træde i kraft straks.

21 aug. Nr. 4. **Lov***)[1]) om adgang til pantsættelse av fordringer, som ikke knytter sig til gjældsbrev.

§ 1. Pengefordringer, som ikke er knyttet til gjældsbrev, og som gaar ind under lov om utsættelse med betaling av visse pengefordringer,[2]) kan i utsættelsestiden pantsættes ved, at pantsætteren avgir datert skriftlig erklæring, som særlig nævner hver enkelt fordring, samt sender skyldneren skriftlig underretning om pantsættelsen. Saadan pantsættelse kan dog alene ske til sikkerhet for gjæld, som stiftes gjennem selve pantsættelsen.

Pantsættelsen vedblir at være gyldig ogsaa efter utløpet av utsættelsestiden.

§ 2. Denne lov træder i kraft straks.

21 aug. Nr. 5. **Lov***)[3]) om midlertidig utsættelse av visse i lovene om Norges Bank og om Hypotekbanken foreskrevne valg.

Bestemmelserne i lov om Norges Bank av 23 april 1892 §§ 21, 22, 23 og 24 og i lov om kongeriket Norges Hypotekbank av 28 juni 1887 (med senere tillægslov) § 20 skal ikke være til hinder for, at de valg, som i henhold til disse bestemmelser skulde avholdes i 1914, utsættes til det følgende aar, saaledes at de medlemmer med suppleanter av bankernes og deres avdelingers styre samt av repræsentantskap og raad, som skulde fratræde ved utgangen av 1914, vedblir at fungere til utgangen av 1915.

Funktionstiden for samtlige medlemmer, som vælges i 1915, fastsættes til 5 aar, for samtlige suppleanter til 2 aar.

Denne lov træder i kraft straks.

21 aug. **Kongelig resolution***), hvorefter bestemmelser angaaende fremmede krigsskibes adgang til norske havner og farvand, fastsat ved kongelig resolution av 20 januar 1913, § 2, fremtidig skal lyde:

»Som krigshavn eller marinestation ansees for tiden følgende dele av den norske kyst:

---

*) Bekjendtgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

[1]) St.besl. 21 august. Se Ot. prp. nr. 55. Indst. O. nr. 105. St.tid., forh. i Ot. s. 693—694; i Lt. s. 96.

[2]) Lov av 18 august 1914.

[3]) St.besl. 21 august. Se Ot. prp. nr. 51. Indst. O. nr. 87. St.tid., forh. i Ot. s. 636; i Lt. s. 93.

Kristianiafjorden og øvrige farvand indenfor en linje Tønsberg Tønde, Færder fyr, Torbjørnskjær fyr, Vikertangen paa Asmaløy, Askholm paa Skjebergkilens østside«. 21 aug.
Kristiansands havn med o.s.v. som før.

Skrivelse fra Justisdepartementet til amtmanden i Hedemarkens amt i anledning av en forespørsel fra en lensmand om, hvorvidt der efter landsformandskapslovens § 9 er noget til hinder for, at bygdens kirkeverge er medlem av formandskapet. 21 aug.
Departementet uttaler, at da kirkevergen i vedkommende distrikt — som stillingen der er organisert — ikke er kirkekassens kasserer og regnskapsfører, men alene leilighetsvis har befatning med indkrævningen av gebyrer for fæste av gravsteder, antages ikke landsformandskapslovens § 9 at være til hinder for, at han er medlem av formandskapet.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Sørreisa herred, Tromsø amt, under 11 april, 16 juni og 16 juli 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v. 25 aug.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til lov av 17 juni 1869 om politivedtægter for rikets kjøpstæder, jfr. lov nr. 3 av 12 juni 1914, lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. og lov av 14 juli 1893 om pigtraads anvendelse til gjærde, meddeles stadfæstelse paa den av Kongsvinger bystyre i møter den 29 december 1913 og 25 juni 1914 vedtagne beslutning til nye politivedtægter for byen, som skal træde istedenfor de ved kongelige resolutioner av 13 februar 1886 og 14 juni 1893 stadfæstede politivedtægter. 25 aug.

Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder, lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. samt lov av 19 april 1899 til beskyttelse av barn mot bruk av tobak, meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Skodje herred, Romsdals amt, den 22 december 1913 og 4 februar og 29 juni 1914 vedtagne beslutning til politivedtægter for heredet. 25 aug.

*) Bekjendtgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor vedtægten er indtat.
**) Bekjendtgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor de nye politivedtægter er indtat.
***) Bekjendtgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor politivedtægtene er indtat.

25 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Vaagans herred, Nordlands amt, den 17 december 1913 og 8 juli 1914 vedtagne beslutning om tillæg, forsaavidt Svolvær angaar, til de ved kongelige resolutioner av 29 mars 1906 og 14 juli 1911 stadfæstede politivedtægter for Vaagans herred.

25 aug. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder, lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. og lov av 19 april 1899 til beskyttelse av barn mot bruk av tobak, meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Berlevaags herred, Finmarkens amt, den 3 juli 1914 fattede beslutning til politivedtægter, som skal træde istedenfor de ved kongelig resolution av 29 mai 1901 stadfæstede politivedtægter for Tanens herred, hvorfra Berlevaags herred er utskilt ved kongelig resolution av 30 september 1913.

25 aug. **Kongelig resolution*****), hvorved der i henhold til lov nr. 4 av 25 juli 1913 om offentlig forevisning av kinematografbilleder meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Ringebu herred, Kristians amt, den 20 juli 1914 vedtagne beslutning om kinematografvedtægter.

25 aug. **Kongelig resolution†**), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa de av Lindaas herredsstyre, Søndre Bergenhus amt, i møter 16 mars og 4 mai 1914 fattede beslutninger om forandring i og tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 20 februar 1904 approberte sundhetsforskrifter, — dog med en enkelt forandring.

25 aug. **Kongelig resolution†**), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa de av Austrheims herredsstyre i Søndre Bergenhus amt i møter den 29 december 1913 og 11 mai 1914 fattede beslutninger om forandringer i og tillæg til de for herredet ved kongelig resolution 20 februar 1904

*) Bekjendtgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor tillægget er indtat.

**) Bekjendtgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor politivedtægtene er indtat.

***) Bekjendtgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor kinematografvedtægtene er indtat.

†) Bekjendtgj 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor de approberte beslutninger er indtat.

approberte sundhetsforskrifter, — dog med en enkelt forandring. 25 aug.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Hvaler herred, Smaalenene amt, i møte den 21 juli 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 23 juli 1902 approberte almindelige sundhetsforskrifter. 25 aug.

Kongelig resolution*), hvor der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Aremarks herred, Smaalenene amt, i møte den 8 august 1914 fattede beslutning om et tillæg til § 14 i de for herredet ved kongelig resolution av 3 januar 1912 approberte sundhetsforskrifter. 25 aug.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Søndre Aurdals herred, Kristians amt, i møte den 11 juni 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 11 mai 1895 approberte sundhetsforskrifter. 25 aug.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av Manger herredsstyre, Søndre Bergenhus amt, i møte 4 mai 1914 fattede beslutning om forandring i de for herredet ved kongelig resolution av 20 februar 1904, jfr. kongelig resolution av 19 juni 1914, approberte sundhetsforskrifter. 25 aug.

Kongelig resolution***), hvorved bestemmes: 25 aug.

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Lødingens herred, Nordlands amt, i møte den 15 mai 1914 fattede beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for herredet, — dog med en enkelt forandring.

---

*) Bekjendtgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor tillægget er indtat.

**) Bekjendtgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor forandringen er indtat.

***) Bekjendtgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor de approberte nye sundhetsforskrifter er indtat.

25 aug. II. De for nævnte herred ved kongelig resolution 13 mars 1880 approberte almindelige sundhetsforskrifter ophæves fra den tid, ovennævnte forskrifter træder i kraft.

25 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold av § 2 i lov om ansvar for skade paa bofæ ved hund samt om optagelse av hund m. v. av 11 juni 1903 meddeles approbation paa en av Flesbergs herredsstyre, Buskeruds amt, under 11 juli 1914 fattet beslutning, hvorefter hund, som inden Flesbergs herred i den tid, da bofæ holdes paa havn, findes streifende om uten ledsager i havneganger utenfor indmarken, kan efter foranstaltning av grundeieren eller nogen i strækningen havneberettiget, optages eller, hvis hunden tidligere har været optat og der er fremgaat overensstemmende med § 4 i nævnte lov av 11 juni 1903, dræpes paa stedet.

25 aug. **Kongelig resolution****), hvorved der i medhold av § 6 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa de av herredsstyret for Biri herred, Kristians amt, i møte den 11 juli 1914 besluttede nye skogvedtægter for herredet.

25 aug. **Kongelig resolution*****), hvorved der i medhold av § 6 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa det av herredsstyret for Mo herred, Bratsbergs amt, i møte den 12 juni 1914 vedtagne utkast til skogvedtægter for herredet, — dog med en enkelt forandring.

25 aug. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av lov angaaende jagt og fangst av 20 mai 1899, § 44, bestemmes, at hare skal være fredet det hele aar i de i Nordlands amt beliggende herreder Buksnes, Borge og Gimsøy samt i den del av herredene Hadsel og Vaagan, som ligger paa Østvaagøy.

Denne bestemmelse som træder i kraft straks, gjælder indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av 1916.

25 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til §§ 6 og 7 i den almindelige bygningslov av 27 juli 1896 meddeles approbation paa Fredrikshalds bystyres beslutning i møte den 27 oktober 1913 angaaende regulering av den del av Kokkehaugen i Tistedalen og den del av Saugbruksforeningens tomt ved Tistedalens kapel, som ligger indenfor byens byggebelte, samt angaaende tilbaketrukne byggelinjer forsaavidt sidsnævnte grundstykke angaar.

*) Bekjendtgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.
**) Bekjendtgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor de nye skogvedtægter er indtat.
***) Bekjendtgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor de approberte skogvedtægter er indtat.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 67 meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av den av Stathelle bystyre i møte den 17 juni 1914 fattede beslutning angaaende fritagelse for at anbringe de i nævnte lovs § 29,2 omhandlede selvvirkende brandsignalmidler sammesteds. 25 aug.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 25 aug.

I. Det ved kongelig resolution av 7 april 1906 oprettede kaldskapellanembede i Nærø prestegjeld i Trondhjems stift blir at nedlægge fra 1 oktober 1914 at regne.

II. Fra samme dag skal Viktens anneks fraskilles Nærø og oprettes til et eget, Viktens prestegjeld, hvis sogneprest tillægges:
   a. De inden sognet faldende prestelige indtægter, deri medregnet erstatning for avløst stokketold samt skyss- og natteholdstold;
   b. den fisketiendeerstatning med tillæg og den ved indløsning av jordavgift indkomne kapital, som nu tilligger det udelte kald;
   c. som bidrag av Oplysningsvæsenets Fond og Viktens kommune henholdsvis kr. 400,00 og kr. 270,00 aarlig, det sidste at utbetale med en fjerdedel hvert kvartal;
   d. kr. 5100,00 av den ved salget av Nærø gamle prestegaard m. v. indkomne kapital — hvorav renterne utbetales sognepresten som godtgjørelse for avsavn av jordvei, — en midlertidig husleiegodtgjørelse av Oplysningsvæsenets Fond paa indtil kr. 600,00 aarlig samt den hugstret i Osen skog i Kolvereid, som hittil har tilligget Nærø sogneprest.

III. Sognepresten i det tilbakeværende Nærø prestegjeld tillægges:
   1. De inden sognet faldende prestelige indtægter, deri medregnet erstatning for avløst stokketold og skyss- og natteholdstold;
   2. den erstatning av Prestegaardsfondet, den uindløste jordavgift av utenbygds eiendomme samt de inventarie- og embedskapitaler, som nu tilligger det udelte kald;
   3. som bidrag av Oplysningsvæsenets Fond og Nærø kommune henholdsvis kr. 400,00 og kr. 190,00 aarlig, det sidste at utbetale med en fjerdedel hvert kvartal;
   4. kr. 8429,94 av den ved salget av Nærø gamle prestegaard m. v. indkomne kapital — hvorav renterne utbe-

*) Bekjendtgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.

25 aug. tales sognepresten som godtgjørelse for avsavn av jordvei —, en midlertidig husleiegodtgjørelse av Oplysningsvæsenets Fond paa indtil kr. 600,00 aarlig samt den hugstret i Horven skog i Kolvereid samt den landslot av dele av den gamle prestegaard, som hittil har tilligget Nærø sogneprest.

IV. Sogneprestene i Vikten og Nærø blir hver at ansætte med forpligtelse til at ta bolig paa et av biskoppen godkjendt sted inden prestegjeldet og at finde sig i de bestemmelser, som maatte bli avgit om gudstjenestens ordning, om konfirmantenes forberedelse og om avholdelse av konfirmation i prestegjeldet. Sognepresten i Vikten tilpligtes derhos at betjene en kirke til i prestegjældet, om en saadan maatte bli opført — mot paa reiser i den anledning at tilstaaes saadan skyss- og natteholdsgodtgjørelse, som maatte bli godkjendt.

V. Trondhjems biskop bemyndiges til at træffe midlertidig bestemmelse om gudstjenestens ordning m. v. i de to prestegjeld.

VI. — — — — — —

25 aug. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

For det nye kaldskapellanembede, som ved kongelig resolution av 19 december 1913 blev oprettet i Mandals prestegjeld i Kristiansand stift, fastsættes herved følgende bestemmelser istedenfor de ved resolutionen anordnede:

I. Kaldskapellanen tillægges følgende indtægter, som blir at utbetale med en fjerdedel hvert kvartal:
   a. et lønsbidrag av sognepresten paa kr. 500,00 og
   b. som lønsbidrag av Mandals samt Halsaa og Hartmarks kommuner henholdsvis kr. 1150,00 og kr. 1050,00.

II. Kaldskapellanen ansættes med forpligtelse til:
   1. at ta bolig paa et bekvemt sted i Halsaa landdistrikt efter Kristiansands biskops nærmere bestemmelse;
   2. at holde gudstjeneste eller præken hver søn- og helligdag paa betingelse av, at der paa hans reiser i den anledning ydes ham forsvarlig skyss eller tilstrækkelig godtgjørelse derfor av herredskommunen;
   3. at finde sig i de bestemmelser, som senere maatte bli avgit angaaende de i post III nævnte anliggender.

III. Kristiansands biskop bemyndiges til at træffe de nødvendige midlertidige bestemmelser om avholdelse av gudstjeneste, konfirmantforberedelse og konfirmation i prestegjeldet og om de kirkelige forretningers fordeling mellem prestene.

IV. — — — — — —

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til lov om fattigvæsenet av 19 mai 1900 §§ 28 og 33 meddeles stadfæstelse paa en av vedkommende utvalg foreslaat plan for et sikkerhetsfond ved A/S Nordiske Grubekompanis bergverksdrift ved Fosdalens gruber (Fosdalen bergverks aktieselskap) i Malme herred, Nordre Trondhjems amt, — dog med nogen forandringer. 25 aug.

Kongelig resolution, hvorved det i henhold til lov om vernepligt og utskrivning av 19 juli 1910, dens § 19, bestemmes, at politibetjent i Lillehammer Sigvard Larsen indtræder som medlem av indrulleringskommissionen for Lillehammer istedenfor — som bestemt ved kongelig resolution av 4 februur 1911 — politimesteren. 25 aug.

Kongelig resolution, hvorved de i Enkekassen indtil den 15 august 1914 tegnede frivillige forsikringer uten erlæggelse av nogen ekstrapræmie blir gyldige for sit fulde beløp ogsaa under eventuel deltagelse med den norske hær eller flaate i krig, forsaavidt saadan maatte indtræde inden 2 aar fra denne resolutions dato (jfr. lov av 8 april 1899 § 5, sidste led). 25 aug.

Kongelig resolution, hvorved den av Stortinget indtil videre bevilgede forhøielse av satserne for helt familietillæg i punkt 6 i regulativ for tillæg til hærens tjenestemænd i fred fra kr. 0,40 pr. dag med et tillæg av kr. 0,20 pr. dag for hvert barn under 16 aar til henholdsvis kr. 0,90 og kr. 0,30 eller med henholdsvis kr. 0,50 og kr. 0,10 kun utbetales til dem, som legitimerer, at familiebidrag paa grund av det ekstraordinære fravær er paakrævet 25 aug.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 25 aug.

1. Det i tillægsregulativet for Marinens tjenestemænd under tjeneste i fred, punkt IV, 2, for gifte mandskaper og enkemænd bestemte familiebidrag forhøies, forsaavidt det paakræves, indtil videre saaledes, at det blir mindst likesaa stort som det, vernepligtige mandskaper av hæren i lignende tilfælde erholder.
2. Familiebidraget utbetales indtil videre forskudsvis hver 10de dag.

Telegram fra Finansdepartementet til et formandskap, hvori uttales, at departementet ikke antar, at det kan være ulovlig, at herredsstyret, naar det beslutter kommuneskatten betalt i 2 terminer, samtidig bestemmer, at hvis ikke første termin betales i ret tid, er den hele skat at anse som forfalden med derav flytende rentepligt og adgang til tvangsinddrivelse for hele skatten før anden termins datum. 28 aug.

29 aug. **Kongelig resolution***), hvorved bestemmes:

1. Hver av de i lov om ulykkesforsikring for sjømænd av 18 august 1911 § 11 opførte lønningssatser blir ved beregningen av skadebøter for de under loven indgaaende ulykker, som forvoldes ved den nu paagaaende krig, indtil videre at forøke med kr. 500,00.
2. De i henhold hertil tilstaaede tillægsskadebøter utredes indtil videre av Riksforsikringsanstalten.

Nærværende resolution gjøres gjældende fra 1 august 1914.

2 septbr. **Provisorisk anordning****) om sammaling av hvete og rug av inden- og utenlandsk produktion.

I henhold til grundlovens § 17 bestemmes:

§ 1. Hvete og rug av inden- og utenlandsk produktion skal indtil videre kun sammales (samsigtes, grøpes), saaledes at intet tages fra eller lægges til.

§ 2. Landbruksdepartementet bemyndiges til at træffe de nærmere bestemmelser, som maatte utkræves til gjennemførelse av denne anordning. Departementet eller den, som det dertil bemyndiger, kan i særlige tilfælde dispensere fra paabudet.

§ 3. Overtrædelse av denne anordning straffes med bøter. Er hvete og rug formalet i strid med bestemmelsen i § 1, kan varen inddrages til fordel for statskassen.

§ 4. Denne anordning træder i kraft straks.

2 septbr. **Kongelig resolution****), hvorved det i henhold til § 8 i lov av 18 august 1914 om utsættelse med betaling av visse pengeforpligtelser bestemmes:

I. Forfaldstiden for pengeforpligtelser, stiftet til utlandet, utsættes saaledes:
   a. for forpligtelser, som er forfaldne eller forfalder til og med 6 september 1914, forlænges utsættelsestiden til 2 — to — kalendermaaneder fra den oprindelige forfaldsdag, dog mindst til 6 oktober 1914;
   b. for forpligtelser, som forfalder fra og med 7 september til og med 6 oktober 1914, utsættes forfaldstiden i 1 — en — kalendermaaned.

II. Forøvrig gives forlænget utsættelse kun i følgende tilfælde:
   a. for veksler, forfaldne i tidsrummet fra og med 8 til og med 17 august, forlænges utsættelsen til 1 — en — maaned fra forfaldstid;

*) Bekjendtgj. 4 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.
**) Bekjendtgj. 3 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.

b. for veksler, som forfalder i tidsrummet fra og med 7 til og med 21 september 1914, utsættes forfaldstiden i 14 — fjorten — dage. 2 septbr.

Skrivelse fra Socialdepartementet*), hvorved det i henhold til § 4 i lov av 18 august 1914 om salg og utførsel av fødevarer m. v. bestemmer, at det indtil videre skal være forbudt at utføre fra riket alle slags lægemidler, derunder indbefattet raajod og jod, medmindre departementet i særegne tilfælde har truffet anden bestemmelse. 2 septbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av grosserer Hans Hansen og hustru Theodora Hansen født Petersen ved gavebrev av 2 mars 1914 oprettede »Borghild Hansen Ullernborgs legat« til beklædning for værdige trængende piker i Ullern sogn samt paa de i gavebrevet indeholdte statutter for dette legat. 3 septbr.

Skrivelse fra Socialdepartementet*), hvorved det i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august d. a. bestemmer, at utførsel fra riket av svovl og svovlblomme indtil videre er forbudt. 3 septbr.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Skrivelse fra Socialdepartementet til amtmanden i Nedenes amt, hvori uttales, at en stadslæge ikke kan tilpligtes at besøke fattige syke, som er utsat utenfor byen av byens fattigstyre og for dets regning. Stadslægen maa derfor være berettiget til at kræve et rimelig honorar for tilsynet med disse syke. 3 septbr.

Skrivelse fra Socialdepartementet til amtmanden i Romsdals amt. 3 septbr.

Et byformandskap hadde fremsat forskjellige spørsmaal i anledning av, at 2 bokhandlere i henhold til lov om haandverksnæring av 25 juli 1913 § 4 hadde begjært indgit andragende fra kommunestyret til Kongen om, at der maatte bli meddelt dem haandverksbrev henholdsvis som boktrykker og som boktrykker og bokbinder paa betingelse av, at de holdt saadan driftsbestyrer som i loven nævnt.

Stedets politimester og magistrat hadde uttalt sig i den retning, at det kommunestyret kan andrage om, kun er, at enten handelsborgere i almindelighet eller en viss gruppe av handelsborgere kan meddeles borgerskap som omhandlet, men at tilladelsen neppe kan ansøkes og meddeles for visse navngivne personer.

*) Bekjendtgj. 4 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.

3 septbr. Denne uttalelse fandt departementet at kunne tiltræde med tilføiende, at tilladelsen, saalænge den ikke er ophævet, i tilfælde vil komme ikke bare de nuværende men ogsaa fremtidige handelsborgere tilgode.

Sluttelig hadde formandskapet ønsket oplyst, hvorvidt et andragende som her omhandlet maatte være begrundet i særlige stedlige forhold.

Departementet uttalte i den anledning, at spørsmaalet antagelig maatte besvares bekræftende, idet det av lovens forarbeider fremgaar, at den nævnte dispensationsbestemmelse er kommet ind i loven av hensyn til de steder, hvor forholdene er saa smaa, at en bokhandler ikke antages at kunne sutinere, medmindre han faar adgang til at drive et haandverk ved siden av, eller at et haandverk, f. eks. bokbinderi, ikke vil kunne drives alene uten at kombineres med en anden bedrift.

3 septbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til formanden i Lensmændenes landsforening i anledning av en forespørsel fra formanden i Smaalenene amts lensmandsforening om, hvorvidt det var nødvendig at forkynde utpantning for arbeidsgiver, naar utlæg var tat for resterende skatter i optjent eller ikke optjent arbeidsfortjeneste, og hvorvidt en arbeidsgiver hadde ret til at negte at tilbakeholde vedkommende skattebeløp, naar ikke saadan forkyndelse hadde fundet sted, men bare en almindelig mundtlig eller skriftlig ordre om fratræk var fremsat.

Departementet uttaler, at en arbeidsgiver er pligtig til at tilbakeholde av vedkommendes løn efter en skriftlig eller mundtlig underretning om utpantningen overensstemmende med landskattelovens § 115, byskattelovens § 107, hvilken forskrift ikke gjør arbeidsgiverens forpligtelse hertil avhængig av nogen bestemt form for underretningen.

4 septbr. **Kongelig resolution** *), hvorved den av Kristiania bystyre under 11 december 1913 og 28 mai 1914 fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Kristiania stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med en enkelt tilføielse.

Vedtægten træder istedenfor den ved kongelig resolution av 18 juli 1913 stadfæstede vedtægt.

4 septbr. **Kongelig resolution** *), hvorved den av Odda herredsstyre i møte den 14 juli d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Odda herred stadfæstes i

*) Bekjendtgj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 44, hvor den stadfæstede nye vedtægt er indtat.

henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — 4 septbr.
dog med en enkelt tilføielse.

Vedtægten træder for Odda bygningskommunes vedkommende istedenfor den ved kongelig resolution av 22 november 1912 stadfæstede vedtægt for nævnte bygningskommune.

Vedtægten træder i kraft 1 oktober 1914.

Kongelig resolution *), hvorved bestemmes: 4 septbr.

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov angaaende særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Kraakerøy herred i Smaalenene amt i møter den 1 februar 1913 og 26 juni 1914 fattede beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning, — dog med en enkelt forandring.

II. De ved kongelig resolution 14 mai 1864 approberte sundhetsforskrifter for visse dele av Glemminge herred ophæves, forsaavidt Kraakerøy herred angaar, fra den tid ovenomhandlede sundhetsforskrifter træder i kraft.

Kongelig resolution **), hvorved der i henhold til § 11, 4 septbr.
jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Brandvals herred, Hedemarkens amt, i møter den 15 december 1913, 30 mars og 14 juli 1914 fattede beslutning om almindelige sundhetsforskrifter for herredet.

Kongelig resolution **), hvorved der i henhold til § 11, 4 septbr.
jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Raulands herred, Bratsbergs amt, i møte 15 august 1914 fattede beslutning om almindelige sundhetsforskrifter for herredet.

Kongelig resolution ***), hvorved der i henhold til § 11, 4 septbr.
jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Fuse herred i Søndre Bergenhus amt i møte den 3 juli

*) Bekjendtgj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 44, hvor de approberte nye sundhetsforskrifter m. v. er indtat.
**) Bekjendtgj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 44, hvor sundhetsforskriftene er indtat.
***) Bekjendtgj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 44, hvor det approberte tillæg er indtat.

4 septbr. 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 18 november 1876 og 12 oktober 1895 approberte sundhetsforskrifter, — dog med et par forandringer.

4 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Hammer herred, Søndre Bergenhus amt, i møter den 12 februar og 11 august 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution 5 januar 1900, jfr. resolution av 21 november 1905, approberte sundhetsforskrifter.

4 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Hammerfest herred i Finmarkens amt i møter den 19 februar og 26 juni 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 1 august 1903 approberte sundhetsforskrifter.

4 septbr. **Kongelig resolution****), hvorved der i medhold av § 6 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa de av herredsstyret for Norderhovs herred, Buskeruds amt, i møte den 16 juni 1914 besluttede skogvedtægter for herredet.

4 septbr. **Kongelig resolution*****), hvorved der i medhold av § 6 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Levanger herred, Nordre Trondhjems amt, i møte den 27 mars 1914 besluttede forandring av § 1 i de ved kongelig resolution av 12 august 1909 approberte skogvedtægter for herredet, saaledes at § 1 for fremtiden kommer til at lyde: »Inden Levanger herred, Nordre Trondhjems amt, maa ikke aavirkes til salg eller industriel produktion gran under 25 cm.s og furu under 27 cm.s tvermaal utenpaa barken 1 meter fra høieste rotbaand eller avhugget«.

4 septbr. **Kongelig resolution*****), hvorved der i henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av Porsgrunds bystyre i møte den 28 juli

*) Bekjendtgj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 44, hvor tillægget er indtat.

**) Bekjendtgj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 44, hvor skogvedtægtene er indtat.

***) Bekjendtgj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

1914 fattede beslutning til skjærpelse i bygningslovens forskrifter, forsaavidt nævnte by angaar: 4 septbr.

Bygningskommissionen kan forby opførelse av bygverk, der ved sit utseende virker skjæmmende for omgivelserne. Det samme gjælder skjæmmende forandringer av ældre bygningers utstyr.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 29 i lov om havne- og ringeveesenet m. v. av 10 juli 1894 meddeles stadfæstelse som gjældende indtil videre paa Bergens bystyres beslutning av 25 mai 1914 om opkrævning av tonnageavgift med lovens maksimumssatser, nemlig 10 øre pr. registerton av fartøier i utenriksk og 5 øre pr. registerton av fartøier i indenriksk fart paa 80 tons eller derover. 4 septbr.

Kongelig resolution, hvorved Utenriksdepartementet bemyndiges til at vedta den i lov om forsikring av norske fartøier mot krigsfare av 21 august 1914 omhandlede overenskomst med norske kaskoassurandører om garanti for krigsforsikringens forpligtelser — overensstemmende med et fremlagt utkast. 4 septbr.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til lov om forsikring av norske fartøier mot krigsfare av 21 august 1914 § 3 fastsættes statutter og arbeidsordning for »Krigsforsikringen« overenstemmende med et fremlagt utkast. 4 septbr.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 4 septbr.

1. Utenriksdepartementet bemyndiges til at underskrive et fremlagt utkast til overenskomst mellem staten og aktieselskapet »Norsk Varekrigsforsikring«.
2. Samme departement bemyndiges til at opnævne 1 medlem med varamand av styret for aktieselskapet »Norsk Varekrigsforsikring« og til at approbere valget av de øvrige 4 medlemmer av styret med varamænd.
3. Samme departement bemyndiges til paa statens vegne at føre den kontrol med selskapets virksomhet, som maatte ansees paakrævet.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til lov om fattigvæsenet av 19 mai 1900 §§ 28 og 33 meddeles stadfæstelse paa en av vedkommende utvalg foreslaat plan for et sikkerhetsfond ved bergverket Aktiebolaget Ofotens Malmfelt i Evenes herred, Nordlands amt, — dog med nogen forandringer. 4 septbr.

*) Bekjendtgj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

4 septbr. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

1. Fra den tid, som amtmanden i Romsdals amt bestemmer, skal gnr. 1 Staknes av skyld m. 4,22, gnr. 2 Dragset av samlet skyld m. 7,71, gnr. 3 Heggem av samlet skyld m. 11,69, gnr. 4 Heggemones av samlet skyld m. 3,30 og gnr. 5 Kaldset av skyld m. 2,76 overgaa fra Halse sogn og herred, Halse prestegjeld i Ytre Nordmør provsti, Halse lensmandsdistrikt og tinglag til Asgaard sogn og herred, Stangviks prestegjeld i Indre Nordmør provsti, Stangviks lensmandsdistrikt og tinglag.
2. Kirkedepartementet bemyndiges til at træffe de forføininger, som overførelsen maatte gjøre nødvendige til regulering av vedkommende geistlige tjenestemænds indtægter efter lov om geistlige embedsmænds og kirkesangeres lønning av 14 juli 1897.

4 septbr. **Kongelig resolution**, hvorved det i medhold av lov om arbeidsformidling av 12 juni 1906 § 1 bestemmes, at der skal oprettes et offentlig kontor til formidling av arbeide av ethvert slags i Moss bykommune.

4 septbr. **Kongelig resolution**, hvorved det i medhold av lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 § 75 meddeles livsforsikringsselskapet »Brage« stadfæstelse paa den av selskapets fællesstyrelse under 22 august 1914 besluttede lempning i § 3 av de ældre bestemmelser om krigsforsikring av 19 juni 1905 samt paa de samtidig vedtagne nye bestemmelser om krigsforsikring, som i den i disse angivne utstrækning skal gjælde ved siden av de ældre regler.

4 septbr. **Kongelig resolution**, hvorved der i medhold av lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 § 75 meddeles livsforsikringsselskapet »Gjensidige« tilladelse til at la de av selskapets fællesstyre under 21 august 1914 vedtagne nye »Bestemmelser om krigsforsikring« træde istedenfor de ældre ved kongelig resolution av 24 juli 1914 stadfæstede, ved fællesstyrets beslutning av 21 august 1914 endelig ophævede bestemmelser om saadan forsikring.

4 septbr. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av fotograf Carl Theodor Thorkildsen ved testamente av 5 november 1909 oprettede legat til understøttelse av trængende syke og svakelige av Drammens by samt paa de under juli 1913 utfærdigede statutter for dette legat.

7 septbr. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Henriette Amalie Stoltz ved testamente av 16

september 1904 med tillæg av 7 mars 1910 oprettede legat for døve i Bergens by og stift samt paa de under 14 juli 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 7 septbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Henriette Amalie Stoltz ved testamente av 16 september 1904 med tillæg av 7 mars 1910 oprettede legat for blinde i Bergens by og stift samt paa de under 14 juli 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 7 septbr.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til amtmændene. 7 septbr.

Den 3 juli 1914 er utfærdiget en lov om pantesikkerhet for og inddrivelse av skatter og andre offentlige avgifter av fast eiendom. Loven træder i kraft 1 januar 1915.

Departementet ber samtlige vedkommende kommunestyrer, magistrater, panteboksførere og auktionsforvaltere gjort opmerksomme paa denne lov. Specielt bedes de kommunale myndigheters opmerksomhet henledet paa bestemmelsen i lovens § 1 om nødvendigheten av i betimelig tid at indgi begjæring om tvangsauktion for at bevare den panteret, hvormed skatter og andre offentlige avgifter av fast eiendom er utstyrt. Likeledes henledes auktionsforvalternes opmerksomhet paa den pligt, som lovens § 2 paalægger dem, til uten ophold at la auktionsbegjæringen forkynde for eieren eller besidderen av den faste eiendom.

De nærmere instrukser for skattefogder, fogder, amtskasserere og lensmænd, som loven maatte foranledige, har departementet forutsat vil bli utfærdiget av Finansdepartementet.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinestyrelsen, til fyrdirektøren og admiralstaben, hvori uttales, at der for reiser med fyrvæsenets og marinens dampfartøier kun blir at beregne almindelig, ikke forhøiet kostgodtgjørelse. 7 septbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Nedenes amt, hvori uttales, at der ikke tilkommer en lensmand godtgjørelse av statskassen efter sportellovens § 122 (1. 6 aug. 1897 nr. 9) for en av ham efter begjæring av en sakfører avholdt forretning, hvorved der optoges fortegnelse over nogen efterlatenskaper efter en avdød amerikansk statsborger, hvis bo — hvad lensmanden var bekjendt med — stod under offentlig skiftebehandling i Amerika. 8 septbr.

Det tilføiedes, at de med forretningen forbundne omkostninger antoges at maatte paahvile rekvirenten.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Bergen i anledning av en forespørsel, om ikke en kommune 9 septbr.

9 septbr. kan regne statsbidrag av det tillæg til lærerlønnen, som den efter landsskolelovens § 22 maa yde, naar den bestemmer, at en lærer skal læse mindre end gjennemsnitlig 5 og 6 timer om dagen henholdsvis i smaaskolen og 2den avdeling.

Departementet uttaler, at det antar, at der ikke kan kræves statsbidrag av nævnte tillæg. Ved bestemmelsen i § 22 aapner loven adgang for en kommune til at ordne sig med kortere daglig undervisning end almindelig, men vil kommunen bruke denne adgang, maa den selv bære merutgiftene derved. Se ogsaa bestemmelsen i § 38, hvor det uttrykkelig heter, at statsbidrag »ikke i noget tilfælde« kan regnes av en høiere ukeløn end kr. 24,00 og kr. 19,00.

9 septbr. **Skrivelse** fra Fængselsstyrelsen til riksadvokaten.

Ifølge de gjældende regler for tvangsarbeidshusene om arbeidspenger, hvorav et utdrag er meddelt i Fængselsstyrelsens skrivelse til riksadvokaten av 3 november 1909 — i Lovtidenden —, skal der ved arbeidspengenes anvendelse saavidt mulig søkes undgaat, at noget større beløp utbetales den løslatte kontant. I regelen maa der ikke anvendes mer end 15 kroner maanedlig, se herom reglernes § 7, jfr. § 8.

Da Styrelsen er blit bekjendt med, at disse bestemmelser ikke altid blir overholdt, idet der meget ofte blir betalt ut for store beløp, bedes politiets tjenestemænd tilholdt ved forvaltningen av tvangsarbeidernes arbeidspenger at iagtta de ovennævnte regler. Man henviser til Styrelsens brev til riksadvokaten av 24 april 1912, post VII (Lovtidende s. 128). Det, som der er sagt om fangers arbeidspenger, gjælder ogsaa tvangsarbeideres.

9 septbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til Jarlsberg og Larviks amt, hvori departementet i anledning av en forespørsel fra en stadslæge, om han efter stadslægeinstruksen av 18 juli 1913 post 17 er pligtig til gratis at behandle alle de epidemiske og smitsomme syke, som behandles for bykassens regning uanset deres økonomiske evne, uttaler: Man antar, at det i stadslægeinstruksens post 17 omhandlede lægetilsyn utenfor sykehus foruten det hygieniske tilsyn ogsaa gjælder kurativt tilsyn med ubemidlede, som lider av nogen av de epidemiske og smitsomme sygdomme, som i henhold til sundhetsloven til enhver tid er gjenstand for det offentliges særlige forsorg. Hertil henregnes i almindelighet bl. a. ikke mæslinger.

— — — — — —

Ifølge den nye lægelovs § 3 (l. 26 juli 1912) antages stadslægen forpligtet til uten særskilt godtgjørelse at føre det

kurative tilsyn med alle patienter, der indlægges paa kommunalt epidemisykehus uanset deres økonomiske evne, og uanset om deres sygdom hører til dem, der skal behandles for offentlig regning. 9 septbr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at ifølge en til Arbeidsdepartementet indløpet skrivelse av 28 juli d. a. fra Utenriksdepartementet har Fidjiøerne tiltraadt den i Rom den 26 mai 1906 avsluttede overenskomst om utveksling av brev og æsker med angit værdi fra 1 oktober førstkommende at regne. 9 septbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av agent August Just ved testamente av 30 april 1906 med tillæg av 17 oktober 1910 og 9 februar 1912 stiftede »August Justs legat til oprettelse av et guttehjem« (i Kristiania) samt paa de under 10 august 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 10 septbr.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Mosterø herred, Stavanger amt, under 15 august 1914 fattede beslutning til vedtægt for det inden herredet beliggende Kvitingsø sogn om salg av tobak til barn under 15 aar m. v. 11 septbr.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Finnaas herred, Søndre Bergenhus amt, under 11 mai 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn under 15 aar m. v. 11 septbr.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder meddeles stadfæstelse — med en enkelt forandring — paa en av herredsstyret for Holtaalens herred, Søndre Trondhjems amt, den 23 mars, 8 juni og 22 august 1914 fattet beslutning til politivedtægter for herredet. 11 septbr.

Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov av 28 mai 1881 om politivedtægter for rikets ladesteder meddeles stadfæstelse paa en av ladestedet Harstads bystyre den 11 septbr.

*) Bekjendtgj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor vedtægten er indtat.

**) Bekjendtgj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor de stadfæstede politivedtægter er indtat.

***) Bekjendtgj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.

11 septbr. 14 august 1914 fattet beslutning om forandring i de ved kongelige resolutioner av 23 mars 1909 og 5 august 1913 stadfæstede politivedtægter for ladestedet.

Beslutningen gaar ut paa, at § 30 i vedtægten av 23 mars 1909 gives følgende tilføielse i første leds sidste linje efter ordene »i hoteller eller losjihus«:

»samt i de i havnevæsenets bygning paa kaien indrettede venteværelser«, —

og videre, at § 14 gives saadan tilføielse:

»Hver maskine skal være forsynt med et fra politiet utlevert nummer«.

11 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved den av Drammens bystyre i møte den 20 juli d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Drammen stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

Vedtægten, som træder istedenfor den ved kongelig resolution av 26 april 1912 stadfæstede vedtægt, træder i kraft 1 oktober 1914.

11 septbr. **Kongelig resolution****), hvorved den av Tinns herredsstyre i møte den 14 august d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Dals sogn stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med et par forandringer.

Vedtægten træder istedenfor den ved kongelig resolution av 8 september 1911, jfr. kongelig resolution av 25 juli 1913, stadfæstede vedtægt.

11 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved den av Borgunds herredsstyre i møte den 17 august d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

11 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved den av Ørskogs herredsstyre i møter den 28 mai og 5 juli d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Ørskogs herred stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

11 septbr. **Kongelig resolution*****), hvorved bestemmes:

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne

*) Bekjendtgj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor vedtægten er indtat.

**) Bekjendtgj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

***) Bekjendtgj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor sundhetsforskriftene er indtat.

foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Mo herred i Bratsbergs amt i møter den 23 mars og 14 juli 1914 fattede beslutning om almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning. 11 septbr.

II. De ved kongelig resolution av 6 juni 1891 approberte almindelige sundhetsforskrifter for Aamdals kobberverk ophæves fra den dag, da ovenomhandlede sundhetsforskrifter træder i kraft.

Kongelig resolution*), hvorved der i medhold av § 6 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa de av herredsstyret for Høilandets herred, Nordre Trondhjems amt, i møte den 24 juni 1914 besluttede nye skogvedtægter for herredet. 11 septbr.

Kongelig resolution**), hvorved i medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 bestemmes, at fiskeriregler indtil videre skal gjælde for de inden Bodins herred, Nordlands amt, liggende elver, bækker, vand og indsjøer. 11 septbr.

Kongelig resolution***), hvorved i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 69 bestemmes, at det ved høieste resolution av 29 november 1887 approberte feierreglement for ladestedet Mosjøen ophæves. 11 septbr.

Kongelig resolution****), hvorved bestemmelsen angaaende fremmede krigsskibes adgang til norske havner og farvand, fastsat ved kongelige resolutioner av 20 januar 1913 og 21 august 1914, § 7 gives følgende ordlyd: 11 septbr.

Det er enhver paa fremmed krigsskib forbudt at opta, mangfoldiggjøre eller offentliggjøre kart eller kartskisse over rikets havner eller farvand (sjøterritorium) eller foreta andre maalinger eller lodninger end saadanne, som maa ansees nødvendige for sikker navigering i den almindelige seilled.

Likeledes er det ham forbudt at opta, mangfoldiggjøre eller offentliggjøre kart, kroki, skisse, fotografi eller beskrivelse

*) Bekjendtgj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor skogvedtægtene er indtat.
**) Bekjendtgj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor fiskerireglerne er indtat.
***) Bekjendtgj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.

11 septbr. over norske fæstningsverker eller dertil hørende anlæg m. m. (se lov om forsvarshemmeligheter av 18 august 1914 § 3).

11 septbr. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes, at de ved kongelig resolution av 4 september 1914 fastsatte statutter for »Krigsforsikringen« forandres, forsaavidt § 8 angaar.

11 septbr. **Kongelig resolution,** hvorved der paa sedvanlige betingelser tillates oprettet et apotek ved Asker jernbanestation i Asker herred i Akershus amt.

11 septbr. **Kongelig resolution,** hvorved der i medhold av lov av 18 august 1914 § 5 indtil videre meddeles Den norske Bryggeriforenings medlemmer, som er opført paa en fremlagt fortegnelse, dispensation fra bestemmelserne i nævnte lovs § 3, forsaavidt angaar forbudet mot at anvende byg til fremstilling av øl, dog saaledes, at dispensationen for hvert bryggeri ikke omfatter et kvantum byg svarende til den bygbeholdning, bryggeriet hadde den 4 august 1914.

11 septbr. **Instruks,** fastsat av Forsvarsdepartementet, Marinen, for de offentlige tjenestemænd, som pligter at bistaa de militære autoriteter i opsynet med fremmede krigsskibes adgang til norske havner og farvand m. v.

1. Lodsoldermænd, lodsformænd, lodser, kystlodser, kjendtmænd, havnefogder, toldfunktionærer, fyrvogtere, politimestere paa landet, lensmænd samt bestyrere av telegrafstationer og rikstelefoner har at bistaa de militære autoriteter i opsynet med overholdelsen av efternævnte

bestemmelser

angaaende fremmede krigsskibes adgang til norske havner og farvand.

§ 1. Intet fremmed krigsskib — med undtagelse av de i paragraf 4 nævnte — maa løpe ind i norsk krigshavn eller marinestation uten dertil paa forhaand erhvervet tilladelse av H. M. Kongen eller den, han dertil maatte ha bemyndiget.

Der maa paa forhaand opgives type og navn paa de krigsskibe, som ønsker at anløpe norske krigshavner eller marinestationer samt tidspunktet for anløpet og dettes varighet.

Uten særskilt tilladelse i ekstraordinære tilfælde maa opholdet i en krigshavn eller marinestation ikke utstrækkes til mer end 8 dage, og i almindelighet vil ikke flere end 3 krigsskibe tilhørende samme nation kunne tillates samtidig at anløpe samme havn.

§ 2. Som krigshavn eller marinestation ansees for tiden 11 septbr. følgende dele av den norske kyst:

Kristianiafjorden og øvrige farvand indenfor en linje Tønsberg Tønde, Færder fyr, Torbjørnskjær fyr, Vikertangen paa Asmaløy, Askholm paa Skjebergkilens østside.

Kristiansands havn med farvandet indenfor Fredriksholm, Oxø fyr, Grønningen fyr, Torsø fyr.

Bergens havn og indløpene dertil indenfor en linje Fonnes (Lygrefjordens østside), Hellisø fyr, Tekslen (Korsfjordens nordside), Lysekloster kirke.

Trondhjemsfjorden indenfor Agdenes fyr—Hovdetaaen paa Ørlandet.

Vardø havn.

§ 3. Til rikets øvrige havner og ankerpladser er adgangen for fremmede krigsskibe fri efter forutgaat melding, forsaavidt ikke andet i særlige tilfælde maatte være bestemt. Dog maa ikke flere end tre saadanne fartøier tilhørende samme nation opholde sig i samme havn, likesom opholdet ikke maa utstrækkes til mere end 14 dage.

Avvikelser fra bestemmelserne i denne paragraf gjøres kun ved tilladelse indhentet ad diplomatisk vei.

§ 4. Fra de i paragraffene 1 og 3 nævnte hovedregler undtages:

a) Krigsskib, paa hvilket fremmed nations statsoverhoved befinder sig, og fartøier, der ledsager dette.
b) Krigsskibe, der befinder sig i aapenbar havsnød, hvilke altid kan søke tilflugt til rikets havner.
c) Krigsskibe, bestemt eller avgit til fiskeopsyn samt til hydrografiske arbeider og andre videnskabelige øiemed.

§ 5. I enhver norsk havn, hvor havnemyndighet er ansat, er anløpende fremmede krigsskibe forpligtet til at ta den ankerplads, som vedkommende havnemyndighet (havnefoged) anviser.

Enhver tilladelse for fremmede magters krigsskibe til at opholde sig paa norsk havn eller ankerplads kan naarsomhelst tilbakekaldes.

Ethvert paa norsk havn eller norsk ankerplads liggende fremmed krigsskib har — selv om det efter foranstaaende skulde kunne ligge sammesteds — efter mottat paalæg naarsomhelst at lette anker og forlate havnen inden 6 timer eller bytte ankerplads efter nærmere anvisning.

§ 6. Fra fremmed krigsskib, som opholder sig i norsk havn eller farvand, er det forbudt uten særskilt tilladelse at færdes paa eller nær omraade, hvor der findes batteri, befæstning eller andre militære anlæg saavelsom omraader, som er indhegnet av militær myndighet.

11 septbr. Landstigningsøvelser og skyteøvelser med kanon, gevær eller torpedo maa ikke utføres. Besætningen skal, naar den gaar iland, være uten vaaben; officerer, underofficerer og kadetter kan dog bære de til deres uniform hørende vaaben.

§ 7. Det er enhver paa fremmed krigsskib forbudt at opta, mangfoldiggjøre eller offentliggjøre kart eller kartskisse over rikets havner eller farvand (sjøterritorium) eller foreta andre maalinger eller lodninger end saadanne, som maa ansees nødvendige for sikker navigering i den almindelige seilled.

Likeledes er det ham forbudt at opta, mangfoldiggjøre eller offentliggjøre kart, kroki, skisse, fotografi eller beskrivelse over norske fæstningsverker eller dertil hørende anlæg m. m. (se lov om forsvarshemmeligheter av 18 august 1914 § 3).

§ 8. Chefen for fremmed krigsskib skal følge de av vedkommende myndigheter bestemte sundhets-, told-, lods- og havneforskrifter.

§ 9. Foranstaaende regler gjælder, indtil Hans Majestæt Kongen anderledes bestemmer.

2. Kontrollen med rikets krigshavner (se bestemmelsernes § 2) og aapne havner henhører under følgende militære myndigheter:

a. Krigshavner.

Kristianiafjorden:

Farvandet indtil Filtvedt og Rødtangen: Chefen for 1ste Sjømilitære Distriktskommando, Horten.

Farvandet mellem Filtvedt og Digerud og indenfor Rødtangen: Kommandanten paa Oscarsborg med Svelvik.

Kristiania havn: Kommandanten paa Akershus.

Kristiansands havn

med farvandet indenfor Fredriksholm, Oxø fyr, Grønningen fyr, Torsø fyr: Chefen for Hærens 3dje Distriktskommando, Kristiansand.

Bergens havn

og indløpene dertil indenfor en linje Fonnes (Lygrefjordens østside), Hellisø fyr, Tekslen (Korsfjordens nordside), Lysekloster kirke: Chefen for Hærens 4de Distriktskommando.

Trondhjemsfjorden

indenfor Agdenes fyr—Hovdetaaen paa Ørlandet: Chefen for Hærens 5te Distriktskommando, Trondhjem.

Vardø havn:

Kommandanten paa Vardøhus, Vardø.

b. De aapne havner. 11 septbr.

Fra den svenske grænse til Fossingfjorden i Bratsbergs amt: Chefen for 1ste Sjømilitære Distriktskommando, Horten.

Fra ovennævnte sted og til grænsen mellem Stavanger amt og Søndre Bergenhus amt (Vikedal og Skjolds lensmandsdistrikter dog undtat): Cefen for 2den Sjømilitære Distriktskommando, Kristiansand (Marviken).

Fra nævnte sted og til grænsen mellem Nordre Trondhjems amt og Nordlands amt (samt for Vikedal og Skjolds lensmandsdistrikter): Chefen for 3dje Sjømilitære Distriktskommando, Bergen.

Tromsø stift: indtil videre distriktskommandochefen, Harstad.

3. Ankommer fremmed krigsskib til norsk havn eller ankerplads, skal en av de under punkt 1 nævnte personer straks og paa hurtigste maate — i tilfælde ved telegraf eller telefon — melde dette, med angivelse av skibenes nationalitet, art og navn, til den militære befalingsmand, som i henhold til punkt 2 har kontrol med havnen. Likeledes indberettes avreise. Under kritiske omstændigheter har de samme personer at indmelde, hvad andet de maatte observere og antar kan være av interesse for de militære autoriteter, særlig om fremmede krigsskibes tilsynekomst ved den norske kyst eller i norsk farvand.

Av lodser, kjendtmænd og kystlodser skal saadan melding avgives til deres lodsoldermand eller lodsformand

Utgifter ved telegrafering o. l. av meldinger vil bli godtgjort ved henvendelse til vedkommende militære myndighet.

4. Ved fremmede krigsskibes ankomst til norsk aapen havn skal havnefogden, eller, hvor ingen saadan er ansat, vedkommende lodsoldermand eller lodsformand gi skibets chef underretning om, i hvilken utstrækning skibet har adgang til norske havner, ved avlevering av et eksemplar av de trykte bestemmelser herom. Dette skal ogsaa gjøres av lods, kjendtmand eller kystlods, som kommer ombord i et fremmed krigsskib for at lodse.

Utstrækker noget fremmed krigsskib sit ophold i aapen norsk havn utover den tillatte tid (se bestemmelsernes § 3), indmeldes dette snarest til vedkommende sjømilitære distriktschef eller til distriktskommandochefen i Harstad for Tromsø stifts vedkommende.

5. Fremmed krigsskib er forpligtet til i norsk farvand at bruke lods og skal kun lodses efter den almindelige seilled.

6. Det er enhver paa fremmed krigsskib forbudt at opta, mangfoldiggjøre eller offentliggjøre kart eller kartskisse over rikets havner eller farvand (sjøterritorium) eller foreta andre maalinger eller lodninger end saadanne, som maa ansees nødvendige for sikker navigering i den almindelige seilled.

11 septbr. Likeledes er det ham forbudt at opta, mangfoldiggjøre eller offentliggjøre kart, kroki, skisse, fotografi eller beskrivelse over norske fæstningsverker eller dertil hørende anlæg (se lov om forsvarshemmeligheter av 18 august 1914 § 3).

7. Overtrædelse av bestemmelserne i punkt 5 og 6 av denne instruks blir at indmelde til vedkommende militære myndighet overensstemmende med punkt 3, ledsaget av alle de oplysninger, som kan være av betydning for sakens bedømmelse.

11 septbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til amtmanden i Buskeruds amt, hvori departementet i anledning av en forespørsel fra en magistrat meddeler, at der ikke blir at utfærdige haandverksbrev for de barberere som — efterat barbernæringen er lagt ind under haandverkslovgivningen — fortsætter den av dem tidligere drevne næring i henhold til haandverkslovens § 2, sidste led. (1. 29 juli 1913).

Vil disse haandverkere ha haandverksbrev og bli haandverksborgere med ret til om ønskes at faa sit borgerskab overført til en anden kommune, maa de fylde vilkaarene i lovens § 3.

11 septbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at ifølge en til Arbeidsdepartementet indløpet skrivelse av 16 juli d. a. fra Utenriksdepartementet har republikken San Marino tiltraadt de i Rom den 26 mai 1906 avsluttede postkonventioner og overenskomster (hovedpostkonventionen, værdibrevsoverenskomsten, postanvisningsoverenskomsten, postpakkekonventionen, inkassationsoverenskomsten, overenskomsten om identitetsbevis og om postabonnement paa tidender og tidsskrifter).

16 septbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Hammerfest i anledning av spørsmaal om, hvormange klasser av en 6-delt landsfolkeskole bør henregnes til smaaskolen.

Departementet uttaler, at der, saavidt man kan skjønne, herom efter loven ikke kan opstilles nogen almindelig regel. Det maa være overlatt skolestyret under hensyntagen til forholdene ved den enkelte skole at bestemme, hvilke 2 aarskuld skal slaaes sammen til en klasse (et aarskuld kan f. eks. ha et væsentlig mindre antal barn end de øvrige og saaledes være særlig egnet til at slaaes sammen med et andet aarskuld). Smaaskolen maa saaledes ved en 6-delt landsfolkeskole kunne ordnes saavel med 2 som med 3 klasser. Det er dog det at merke, at dersom 3dje og 4de aarskuld slaaes sammen til én klasse, kan en klasse, som bestaar av disse to aarskuld, aldrig henregnes til smaaskolen. Den blir i sin helhet at regne til 2den avdeling (se lovens § 4), og de lærere,

som underviser i en slik klasse, maa lønnes som lærer i 2den avdeling og ha de for lærere i 2den avdeling lovbestemte kvalifikationer. 16 septbr.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinestyrelsen, til en dampskibsekspeditør, hvorav fremgaar, at fartøier ikke er fri for lodspligt ved anløp for ordre. 16 septbr.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til en distriktslæge, hvori uttales, at det ikke i sin almindelighet kan ansees utilraadelig at flytte ind i et hus, fordi der engang har forekommet tæring i huset. Er dette i nogenlunde god stand, saa en ordentlig desinfektion kan gjennemføres, maa det ansees ganske ubetænkelig at flytte ind, naar saadan desinfektion er gjort, — navnlig naar der efterpaa er malt og tapetsert, særlig i de rum, hvor barn skal holde til. Overhodet har det vist sig, at det er litet sandsynlig, at der et aar, efterat den sidste tæringssyke har forlatt et hus, endnu skulde findes levende kim tilbake. 17 septbr.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til formanden i en jordmorforening, hvori uttales, at privat praktiserende jordmødre under ordinære forhold ikke antages at ha noget krav paa at faa utlevert de til deres praksis nødvendige desinfektionsmidler for offentlig regning. Derimot vil der, hvis f. eks. barselfeber eller pemfigus hos nyfødte optræder paa en saadan maate, at helseraadet finder særlige forholdsregler paakrævet, kunne bli spørsmaal om i henhold til sundhetslovens § 15 (l. 16 mai 1860) at la amtet utrede utgiftene til desinfektion ogsaa for private jordmødre. 17 septbr.

For offentlig ansatte jordmødre er det sedvanlig, at vedkommende amts- eller bykommune bekoster de nødvendige desinfektionsmidler. Henvendelse herom bør i tilfælde ske fra vedkommende jordmor til amtmanden, forsaavidt landdistriktene angaar, og til magistraten eller formandskapet, forsaavidt byen angaar.

Forandring *) i bruksreglerne for Grans bygdealmenning, approbert av Landbruksdepartementet 17 september 1914. 17 septbr.

Kongelig resolution **), hvorved den av Drøbaks bystyre i møte den 2 september d. a. fastsatte vedtægt angaa- 18 septbr.

*) Bekjendtgj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor forandringen er indtat.

**) Bekjendtgj. 19 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

18 septbr. ende lukning av utsalgssteder i Drøbak stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med en enkelt forandring.

18 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved den av Vinger herredsstyre i møte den 15 august d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Vinger herred stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

18 septbr. **Kongelig resolution****), hvorved den av Skodje herredsstyre i møte 10 august 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Skodje herred, Romsdals amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med et par forandringer.

18 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved den av Meløy herredsstyre i møter den 11 og 12 mai samt 17 august d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Meløy herred stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

18 septbr. **Kongelig resolution****), hvorved den av Hammerfest bystyre i møter av 18 juni og 3 august 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Hammerfest by, Finmarkens amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med nogen forandringer.

18 septbr. **Kongelig resolution*****), hvorved i medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 bestemmes, at § 1 i kongelig resolution av 18 juli 1913, indeholdende fiskeriregler for Evenes herred i Nordlands amt, ophæves fra nærværende resolutions dato at regne.

18 septbr. **Kongelig resolution†**), hvorved der i medhold av § 3 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa de av herredsstyret for Tromø herred, Nedenes amt, i møte den 7 mai 1914 besluttede vernskogvedtægter for herredet.

18 septbr. **Kongelig resolution*****), hvorved istedenfor den ved kongelig resolution av 11 april 1913 utfærdigede bestemmelse for motorvognkjøring paa hovedveien Sand

*) Bekjendtgj. 19 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor vedtægten er indtat.
**) Bekjendtgj. 19 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.
***) Bekjendtgj. 19 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.
†) Bekjendtg. 19 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor vernskogvedtægtene er indtat.

—Suldal fastsættes i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, følgende som gjældende indtil videre: 18 septbr.

Motorvognkjøring paa hovedveien Sand—Suldal skal indtil videre være forbudt, undtagen forsaavidt kjøringen foregaar i fast rute efter erhvervet bevilling av vedkommende myndighet.

Kongelig resolution *), hvorved der meddeles approbation paa et fremlagt utkast til reglement for manøvrering av de av Eidsvolds Elektricitetsverk, Andelsselskap, i henhold til kongelige resolutioner av 27 august 1910 og 14 mai 1914 opførte reguleringsdammer i Jønsdalsvasdraget, Eidsvold, saaledes at reglementet blir gjældende indtil videre. 18 septbr.

Kongelig resolution, hvorved det tillates A/S Norsk Vare-krigsforsikring indtil videre at overta forsikring paa varer, som i norske skibe føres mellem Sverige og Danmark samt mellem disse land og andre fremmede land. 18 septbr.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 18 septbr.

1. Det tillates Kristiania Opfostringshus uten hinder av bestemmelsen i dets fundas **) kap. I § 3 at avhænde eiendommen matr.nr. 1 i Kongens gate, Kristiania, til fordel for stiftelsen paa vilkaar, som godkjendes av Kirke- og Undervisningsdepartementet.
2. Samme departement bemyndiges til at samtykke i, at der av stiftelsens midler anvendes det fornødne til indkjøp og bebyggelse av en for stiftelsens fortsatte virksomhet tjenlig ny eiendom.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 18 septbr.

1. Tanens tinglag i Tanen sorenskriveri, Finmarkens amt, deles fra den tid, som av amtmanden nærmere fastsættes, i tre tinglag, nemlig Tanen, Gamvik og Berlevaag, svarende til herredene av samme navn.
2. For de nye tinglag avholdes to almindelige ting aarlig, nemlig et i juni eller juli maaned og et i september eller oktober maaned.
3. Amtmanden bemyndiges til nærmere at bestemme tid, sted og dagantal for avholdelse av tingene i de nye tinglag.

Kongelig resolution, hvorved det geistlige og civile inddelingsnavn »Malme« i Nordre Trondhjems amt forandres til »Malm«. 18 septbr.

---

*) Bekjendtgj. 19 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor reglementet er indtat.

**) Fundas, konfirm. 3 december 1783, indtat i »Norske Stiftelser« I s. 779.

18 septbr. **Kongelig resolution**, hvorved det civile og geistlige inddelingsnavn »Gjevedal« i Nedenes amt forandres til »Gjøvdal«.

18 septbr. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

1. Fra den tid, som av amtmanden i Nordlands amt bestemmes, utskilles fra Stamnes sogn av Alstahaugs prestegjeld i Nordre Helgelands provsti, Tromsø stift, et eget Leirfjord sogn, omfattende gr-nr. 40 til og med gr-nr. 80 i det nuværende Stamnes sogn.
2. Fra samme tid deles Stamnes herred i 2 herreder, Stamnes herred og Leirfjords herred, svarende til sognene av samme navn.
3. Amtmanden i Nordlands amt meddeles bemyndigelse i henhold til landsformandskapslovens § 63 til at la avholde ekstraordinære kommunevalg til supplering av et tilstrækkelig antal repræsentanter med varamænd for hvert av de nye Stamnes og Leirfjords herreder til tid og sted, som av lensmanden og vedkommende i de nye herreder bosatte repræsentanter bestemmes, under ledelse av valgstyrer sammensat paa den i landsformandskapslovens § 4, tredje led, foreskrevne maate og iøvrig med de ændringer i de angaaende valg i landsformandskapsloven fastsatte frister, som valgstyret maatte finde paakrævet.
4. Kirkedepartementet bemyndiges til at træffe de forføininger med hensyn til ordningen av vedkommende sogneprests og kirkesangeres lønning efter lov av 14 juli 1897, som den under post 1 omhandlede sognedeling vil nødvendiggjøre.

18 septbr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamling den 24 juni 1914 vedtagne forandring i § 2 i de for Valle Herads Brandtrygdelag ved kongelig resolution av 7 april 1906 approberte love.

18 septbr. **Kongelig resolution**, hvorved det i medhold av artikel 8 i den internationale telegrafkonvention til Petrograd bestemmes, at privattelegrammer til og fra utlandet skal være avfattet i klart sprog paa norsk, svensk, dansk, tysk, engelsk, fransk eller russisk og saaledes, at de avgir en forstaaelig mening for telegrafbetjeningen. Telegrammer uten underskrift eller uten tekst eller med en tekst bestaaende blot av et ord eller et tal tillates ikke; heller ikke tillates meddelelser om norske militære foranstaltninger eller noget, som tydelig er uforenlig med Norges nøitrale stilling. Privattelegrammer, som

strider mot disse bestemmelser, tilbakevises eller stanses uten underretning til avsendelsesstationen. Disse bestemmelser gjælder ikke statstelegrammer og meteorologiske telegrammer. 18 septbr.

Telefonsamtaler til og fra utlandet maa føres paa norsk, svensk eller dansk og ikke berøre saadanne militære forhold som ovenfor nævnt. Samtaler, som strider herimot, skal avbrytes.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det ved gavebrev av 25 februar 1914 oprettede »Lærerinde Marie Helene Helgestø samt Hille og Anders O. Helgestøs legat for værdige trængende konfirmanter i Vaagstrandens sogn« samt paa de under 1 juni 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 19 septbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa den ved frivillige bidrag i anledning av den tekniske høiskoles aapning grundlagte stiftelse »Den tekniske høiskoles fond« samt paa de under 13 august 1914 utfærdigede statutter for dette fond. 21 septbr.

Provisorisk anordning *) om forbud mot forsvarsfiendtlig agitation. 25 septbr.

I henhold til grundlovens § 17 bestemmes:

§ 1. Med bøter eller med fængsel indtil seks maaneder straffes den, som deltar i eller medvirker til forsvarsfiendtlige demonstrationer, eller som paa offentlig møte søker at ophidse til uvilje mot tjeneste i rikets forsvar eller til hat mot militære befalingsmænd.

§ 2. Dersom nogen, som ikke er norsk statsborger, offentlig (jfr. straffelovens § 7) driver agitation mot rikets forsvar, skal han ved politiets foranstaltning utvises av riket. Dog gjælder dette ikke personer, som er født her i riket og i de tre sidste aar har hat fast bopæl eller stadig ophold her.

Lov om anmeldelse av reisende og fremmede av 4 mai 1901 §§ 7—10 finder tilsvarende anvendelse.

§ 3. Denne anordning træder i kraft straks.

Kongelig resolution **), hvorved den av Hols herredsstyre i møte den 31 august d. a. stadfæstede vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Hols herred stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med et par forandringer. 25 septbr.

*) Bekjendtgj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.
**) Bekjendtgj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

25 septbr. **Kongelig resolution** *), hvorved der meddeles stadfæstelse paa Haugesunds bystyres beslutning av 16 juli 1914:

1. Forsaavidt den i medhold av lov av 14 april 1860, jfr. lov av 25 mars 1872, bestemmer, at den Haugesunds børs ifølge lov av 8 september 1818 § 14 litra c tilkommende avgift av skibe, som fra toldstedet sammesteds ekspederes til utlandet, skal beregnes saaledes:
   a. Ruteskibe til utlandet, som i Haugesund har indtat fra 1—25 tons gods, erlægger 20 øre pr. bestuet ton, dog saaledes at avgiften ikke overstiger, hvad 2 øre pr. skibets netto registerton vil utgjøre.
   b. Ruteskibe til utlandet, som har indtat over 25 tons gods, erlægger 2 øre pr. netto registerton, og
   c. Alle andre skibe, som utklareres fra Haugesund til utlandet (undtagen skibe, som kun anløper for at kulle og proviantere), betaler 2 øre pr. netto registerton.
2. Forsaavidt den i medhold av lov av 30 december 1865, jfr. lov av 14 april 1860 og 19 juni 1883, bestemmer, at den Haugesunds børs ifølge lov av 8 september 1818, § 14, litra e tilkommende aarlige avgift kr. 4,00 av enhver kjøbmand og mægler i Haugesund ændres saaledes, at
   a. Handelsberettigede, som er ilignet en indtægt av til og med kr. 2000,00, fritages for avgift, og
   b. Handelsberettigede, som er ilignet en indtægt av over kr. 4000,00, betaler kr. 6,00 pr. aar, — dog saaledes, at avgiften for handelsberettigede kvinder opkræves med det halve beløp.

25 septbr. **Kongelig resolution** **), hvorved i medhold av lov om laks- og sjøørretfiskerierne m. v. av 8 april 1905 § 45 fastsættes fiskeriregler for den norske del av Iddefjorden og Svinesund ut til en ret linje trukket fra Kidøens sydøstlige odde i retning mot Saltbakken i Sverige.

25 septbr. **Kongelig resolution** **), hvorved i medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 fastsættes fiskeriregler for Velfjords herred, Nordlands amt.

25 septbr. **Kongelig resolution** ***), hvorved i henhold til lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 § 88, 2det led, bestemmes, at nævnte lov skal være gjældende for et

*) Bekjendtgj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.
**) Bekjendtgj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor fiskerireglerne er indtat.
***) Bekjendtgj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor grænsebeskrivelsen er indtat.

strøk ved Aarnes jernbanestation i Nes herred, Akershus amt, inden de av Nes herredsstyre i møte den 11 juni 1914 foreslaaede grænser (anført paa et under saken fremlagt rids). 25 septbr.

Kongelig resolution *), hvorved i henhold til § 88, 2det led, i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 bestemmes, at nævnte lov skal være gjældende for Farnes i Øvre Aardal indenfor de paa et under saken fremlagt kart avmerkede grænser. 25 septbr

Kongelig resolution **), hvorved der i henhold til §§ 19 og 103 i lov om bygningsvæsenet i Trondhjem av 11 juni 1906, jfr. § 107, 5 passus, i samme lov og kongelig resolution av 11 oktober 1912, meddeles approbation som gjældende indtil videre paa det av Strindens herredsstyre i møter den 25 januar 1913 og 28 februar 1914 vedtagne regulativ for betaling for tilsyn med byggearbeiders utførelse m. v. samt for opmaaling av tomter og grunder i Strindens byggebelte. 25 septbr.

Kongelig resolution *), hvorved bestemmes: 25 septbr.

1. Lov av 18 august 1914, indeholdende tillæg til og forandringer i lov om lodsvæsenet av 26 mai 1899 med tillægslov av 29 mars 1906, skal træde i kraft den 1 oktober 1914.
2. Forsvarsdepartementet bemyndiges til at træffe nærmere bestemmelse angaaende lodslovgivningens anvendelse paa de i tillægslovens § 1 nævnte fartøier.

Kongelig resolution, hvorved det ulønnede konsulat i Rosario de Santa Fé besluttes nedlagt. 25 septbr.

Kongelig resolution, hvorved det civile og geistlige indelingsnavn »Hammer« i Søndre Bergenhus amt forandres til »Hamre«. 25 septbr.

Kongelig resolution, hvorved Søndre Trondhjems amtsting for 1915 tillates i medhold av landsformandskapslovens § 63 avholdt i februar maaned. 25 septbr.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamlinger den 25 mars 1913 og 7 mars 1914 vedtagne nye plan for Overhallens Brandkasse. 25 septbr.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 55 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 med- 25 septbr.

*) Bekjendtgj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.
**) Bekjendtgj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor det omhandlede regulativ er indtat.

25 septbr. deles stadfæstelse som gjældende indtil videre paa de av Larviks bystyre i møte den 6 juli 1914 vedtagne ændringer i det ved kongelig resolution av 16 oktober 1907 stadfæstede tillæg til de gjældende takster for benyttelsen av de offentlige brygger i Larvik.

25 septbr. **Kongelig resolution**, hvorved der i henhold til § 55 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 meddeles stadfæstelse paa den av Breviks bystyre i møte den 5 juni 1914 besluttede forandring i § 1 i de ved kongelig resolution av 28 november 1903 stadfæstede takster for benyttelse av Breviks havnevæsens brygger.

1 oktbr. **Skrivelse***) fra Socialdepartementet, hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at utførsel fra riket av tjærefarvestoffe og organiske mellemprodukter for tjærefarveproduktionen (saasom anilin, naftol, naftylamin, naftylaminsulfosyrer o. s. v.) indtil videre er forbudt.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

3 oktbr. **Provisorisk anordning***) om salg av brød efter vegt.

I henhold til grundloven § 17 bestemmes:

§ 1. Fra og med 5 oktober 1914 skal efternævnte brødsorter sælges efter vegt og kun i følgende størrelser:

Grovt rugbrød som 2 kgr.'s, 1 kgr.'s og 1/2 kgr.'s brød.

Kneipbrød (Reformbrød) av sammalet hvete som 3/4 kgr.'s brød.

Det paa ethvert sted vanlige Husholdningsbrød og Hvetevandlof som 1 kgr.'s og 1/2 kgr.'s brød.

Brødet skal være velstekt, og den vegt, det har de første 12 timer, efterat det er bakt, skal lægges til grund ved veiningen.

§ 2. Landbruksdepartementet eller den, det dertil bemyndiger, kan i særlige tilfælde dispensere fra bestemmelserne i § 1.

§ 3. Overtrædelse av denne anordning straffes med bøter.

3 oktbr. **Kongelig resolution****), hvorved den i Sarpsborgs bystyres møte den 29 juni 1914 besluttede forandring i første paragraf i byens lukningsvedtægter — § 43 i de ved kongelig resolution av 25 februar 1910 approberte politivedtægter — stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, hvorhos forandringen bestemmes at skulle træde i kraft den 1 november 1914.

*) Bekjendtgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.
**) Bekjendtgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 48, hvor forandringen er indtat.

Kongelig resolution*), hvorved de av Larviks bystyre i møter den 8 juni og 14 september d. a. besluttede forandringer av §§ 1 og 2 i den ved kongelig resolution av 18 februar 1910 stadfæstede vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Larvik stadfæstes som gjældende indtil videre. 3 oktbr.

Kongelig resolution**), hvorved i medhold av § 28,1 i lov om salg og skjænkning av brændevin m. v. av 17 mai 1904 og i overensstemmelse med den av Flekkefjords bystyre i møte den 24 august 1914 fattede beslutning bestemmes, at grænsen for den avgift, som blir at ilægge almindelige rettigheter til skjænkning av øl, vin, frugtvin og mjød i Flekkefjord, sættes til kr. 2400,00 — to tusen fire hundrede kroner. 3 oktbr.

Kongelig resolution**), hvorved i henhold til § 8 i lov av 18 august 1914 om utsættelse med betaling av visse pengefordringer bestemmes: 3 oktbr.

Forfaldstiden for pengeforpligtelser stiftet til utlandet og opstaat før 5 august 1914 utsættes yderligere saaledes:

a. for forpligtelser, hvis oprindelige forfaldstid faldt før 7 september 1914, forlænges utsættelsestiden til 3 — tre — kalendermaaneder fra den oprindelige forfaldsdag, dog mindst til 6 november 1914;
b. for forpligtelser, hvis oprindelige forfaldstid faldt eller falder i tiden fra og med 7 september til og med 6 oktober 1914, forlænges utsættelsestiden til 2 — to — kalendermaaneder fra den oprindelige forfaldsdag.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til grundlovens § 16 anordnes følgende tillæg til alterbokens avsnit om aftensang (1ste avdeling, II, B.): 3 oktbr.

I de menigheter, hvor aftensang finder sted, kan — efter beslutning i et menighetsmøte — nogen av disse gudstjenester ske paa en friere maate. Under den forrettende menighetsprests ledelse kan der holdes korte opbyggelige taler av prester og lægmænd, synges salmer og aandelige sange, som ikke findes i menighetens salmebok, naar de er godkjendt av den forrettende prest, samt utføres korsang og religiøs musik.

Hvor det findes ønskelig, kan samtale og forhandling om menighets-interesser og menighetsopgaver undertiden træde istedenfor aftensangen. I saadanne tilfælde bør en kort opbygge-

*) Bekjendtgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 48, hvor forandringene er indtat.
**) Bekjendtgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

3 oktbr. lig tale ikke savnes. Dog skal der mindst hveranden gang samt paa bededag og langfredag holdes aftensang efter de nugjældende bestemmelser.

3 oktbr. **Kongelig resolution**, hvorved bl. a. de av generalforsamling i Tromsø Brændevinssamlag den 12 juli 1914 vedtagne vedtægter med de av Tromsø bystyre i møte den 28 august næstefter godkjendte ændringer i medhold av § 5 i lov om salg og skjænkning av brændevin m. v. av 17 mai 1904 stadfæstes — med en enkelt forandring — som gjældende indtil videre, dog ikke længer end til utgangen av aaret 1919.

3 oktbr. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

I. At der nedsættes en komité — Statens Handels- og Sjøfartskomité — paa 19 medlemmer for at virke til opretholdelse og fremme av landets industri, handel og sjøfart under den herskende krigstilstand.

II. At komiteen henlægges under Utenriksdepartementet, hvis chef fungerer som komiteens formand.

III. — — — — — — — — — — — — — — — —

5 oktbr. **Skrivelse***) fra Forsvarsdepartementet, Armeen, hvorved i henhold til § 4 i lov av 18 august 1914 om salg og utførsel av fødevarer m. v. bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt at utføre av riket:

Uld og uldvarer,

Huder og skind samt produkter derav, —

alt medmindre departementet i særegne tilfælde har truffet anden bestemmelse.

6 oktbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til riksadvokaten, hvori er bestemt, at der for Stavanger alene avgives summariske opgaver, forsaavidt angaar bøter for forseelser mot politivedtægtene, straffelovens §§ 349, 350 og 351 samt løsgjængerlovens §§ 16 og 17, men fuldstændige bøtefortegnelser for alle andre bøters vedkommende.

6 oktbr. **Telegram** fra Finansdepartementet til en ligningsnævnd, hvori uttales, at overligningsnævnden blot kan forlange sig forelagt de selvangivelser, som er paaklaget og skal behandles av overligningsnævnden (jfr. landskattelovens § 91, første led).

7 oktbr. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til en amtslæge, hvori som svar paa en forespørsel bl. a. uttales, at det antages, at en person, som ønsker sig vaksinert for offentlig regning, maa møte frem og la vaksinationen utføre paa et i dette øiemed berammet offentlig møte.

*) Bekjendtgj. 7 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til Uten- 8 oktbr.
riksdepartementet angaaende lodspligt for 3 svenske fiskekuttere, som ankom til Egersund fra Shetlandsøene med makrel. Da fartøiene efter de foreliggende oplysninger hadde kjøpt makrellen av britiske fiskere paa Shetlandsøene, maatte de ved den omhandlede leilighet ansees som handelsfartøier og kunde ikke gaa ind under bestemmelsen i kongelig resolution av 16 januar 1903 om lodsfrihet for svenske fiskefartøier. Ved ankomsten til Egersund var kutterne saaledes pligtige til at betale lodspenger for indgaaende. Da samtlige kuttere har en drægtighet av under 40 tons, var de derimot i henhold til kongelig resolution av 5 mars 1900 fritat for lodspligt ved avgangen fra Egersund til Sverige.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til Stavanger amt i an- 9 oktbr.
ledning av en indkommet forestilling fra en apoteker om, at folk ved vrakgodsauktioner kan faa kjøpt medicinkister, der kan indeholde flere sterkt virkende medikamenter.

Medicinaldirektøren ber vedkommende lensmænd gjort opmerksom paa den i Lovtidenden optagne skrivelse av 3 november 1905 fra Justisdepartementet til medicinaldirektøren, hvorefter saadanne salg, forsaavidt medicinkisterne indeholder gifter eller stoffe, der er gjenstand for apotekernes enehandel, er i strid med lov om handelen av 8 august 1842, dens § 7, litr. b og plakat av 23 juni 1888 angaaende apotekernes handel med gifter og medicinske stoffe m. v., jfr. nu lov om handelsnæring av 16 juli 1907 § 26 og kongelig plakat av 29 august 1908 angaaende handel med gifter og apotekvarer.

Skrivelse*) fra Landbruksdepartementet, hvorved i med- 9 oktbr.
hold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at utførsel fra riket av tomsækker indtil videre er forbudt.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Provisorisk anordning*) om forsikring av sjøfolks 10 oktbr.
ombordværende eiendele mot krigsfare.

I henhold til grundlovens § 17 bestemmes:

§ 1. Den ved lov om forsikring av norske fartøier mot krigsfare av 21 august 1914 oprettede krigsforsikring paalægges at utrede erstatning til fartøiets bemanding for tap, forvoldt ved skibsulykke, som dækkes av forsikringen.

Erstatningsbeløpet utgjør:

---

*) Bekjendtgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 50.

10 oktbr. For skibsfører ..... kr. 600,00
» 1ste styrmand ..... » 400,00
» 1ste maskinist ..... » 400,00
» 2den styrmand ..... » 300,00
» 2den maskinist ..... » 300,00
» hver av bemandingen forøvrig » 200,00

Hvis vedkommende omkommer ved ulykken, utbetales beløpet til hans efterlatte.

§ 2. Erstatning bortfalder, naar fartøiets rederi paa anden av Utenriksdepartementet godkjendt maate har sikret vedkommende en tilsvarende erstatning.

Utlænding tilkommer ikke erstatning.

§ 3. Utgiftene ved heromhandlede forsikring utlignes efter krigsforsikringens ophør overensstemmende med bestemmelserne i loven av 21 august 1914 § 10 paa vedkommende fartøier.

§ 4. Denne anordning træder i kraft straks.

10 oktbr. **Kongelig resolution***), hvorved bestemmes:

1. I henhold til § 7 i lov av 18 august d. a. om salg og utførsel av fødevarer m. v. bestemmes, at forbudet i nævnte lovs § 3 mot salg og skjænkning av brændevin ikke skal være til hinder for, at de til salg av brændevin berettigede midlertidig sælger brændevin i tiden fra kl. 10—12 formiddag alle hverdage undtagen mandag og lørdag.
2. Denne resolution træder i kraft straks.

10 oktbr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov (nr. 4) av 25 juli 1913 om offentlig forevisning av kinematografbilleder meddeles stadfæstelse paa den av Kristiania kommunestyre den 17 september 1914 vedtagne beslutning om kinematografvedtægter.

10 oktbr. **Kongelig resolution*****), hvorved der i henhold til lov av 17 juni 1869 om politivedtægter for rikets kjøpstæder, jfr. lov (nr. 3) av 12 juni 1914, lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. og lov av 14 juli 1893 om pigtraads anvendelse til gjærde meddeles stadfæstelse paa den av Notoddens bystyre i møter den 27 december 1913 og 5 september 1914 vedtagne beslutning til nye politivedtægter for byen, som skal træde istedenfor de ved kongelig resolution av 23 januar 1893 stadfæstede politivedtægter for Hitterdals herred, hvorfra Notodden ved lov (nr. 5) av 26 juli 1912 er utskilt som særskilt kjøpstadskommune.

---

*) Bekjendtgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 50.
**) Bekjendtgj. 13 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 51, hvor vedtægtene er indtat.
***) Bekjendtgj. 13 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 51, hvor politivedtægtene er indtat.

Kongelig resolution,*) hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Saltdalens herred i Nordlands amt i møte den 14 august 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 19 december 1898 approberte sundhetsforskrifter. 10 oktbr.

Kongelig resolution**), hvorved der utfærdiges reglement som gjældende indtil videre for bruken av statens reguleringsdam ved Tunhøvdfjorden i Numedalslaagen. 10 oktbr.

Kongelig resolution***), hvorved den av Stavanger bystyre efter forslag av stedets havnestyre i møte den 20 juli 1914 fattede beslutning om forandring i det gjældende takstregulativ for benyttelse av havnelods i Stavanger stadfæstes i henhold til § 24 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894, saaledes at beslutningen blir gjældende indtil videre. 10 oktbr.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 10 oktbr.

1. De ved lov av 14 juli 1911 om forandringer i lov av 7 april 1906 om adgang til at føre fartøi og bli styrmand samt om navigationseksamener m. v., dens §§ 9 og 10, foreskrevne certifikater for førere av dampskibe blir indtil videre at utfærdige paa skemaer overensstemmende med et fremlagt utkast.
2. De ved kongelig resolution av 10 september 1906 fastsatte skemaer for skibsførercertifikater for dampskibe av indtil 450 tons bruttodrægtighet og for dampskibe av hvilkensomhelst størrelse sættes ut av kraft.

Kongelig resolution, hvorved der foretages følgende forandringer i reglement for sproglig-historisk embedseksamen av 21 oktober 1905: 10 oktbr.

I § 1, 2det passus 1ste linje, indskytes efter to: »eller tre«.

§ 3 gives følgende ordlyd:

»Anmeldelse til hver eksamensavdeling indsendes til fakultetets sekretær. Den i universitetslovens § 36 paabudte eks-

---

*) Bekjendtgj. 13 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 51, hvor tillægget er indtat.

**) Bekjendtgj. 13 oktober i Lovt. 1ste avd. nr. 51, hvor reglementet er indtat.

***) Bekjendtgj. 13 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 51, hvor det ændrede regulativ er indtat.

10 oktbr. amensavgift kr. 40,00 betales i to halvdele — kr. 20,00 ved første gangs anmeldelse til bifagseksamen og kr. 20,00 ved anmeldelsen til eksamen i hovedfaget. Kandidater, som trækker sig tilbake efter at ha paabegyndt eksamen, eller som ønsker at ta en fuldført eksamen eller eksamensavdeling om igjen, maa betale ny avgift ved den fornyede anmeldelse.«

10 oktbr. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

1. Ullensvangs tinglag i Hardanger og Voss sorenskriveri, Søndre Bergenhus amt, deles fra den tid, som av amtmanden nærmere fastsættes, i to tinglag, nemlig Ullensvangs tinglag, omfattende Ullensvang og Kinserviks herreder, og Odda tinglag, omfattende herredet av samme navn.
2. Saktingene for det nye Odda tinglag blir at avholde i juni og oktober maaneder efter nærmere bestemmelse av amtmanden med hensyn til tid, sted og dagantal for tingenes avholdelse.
3. Hardanger maanedstingdistrikt deles fra den tid, som av amtmanden nærmere fastsættes, i to, nemlig et, bestaaende av Odda tinglag og Røldals tinglag og et, bestaaende av resten av det nuværende maanedstingdistrikt.
4. For Odda og Røldals maanedstingdistrikt avholdes maanedsting i hver av maanedene februar, april, august og december efter nærmere bestemmelse av amtmanden med hensyn til tid, sted og dagantal for tingenes avholdelse.
5. Det ved kongelig resolution av 29 oktober 1900 fastsatte maanedsting for Røldals tinglag og Odda sogn bortfalder for eftertiden.

10 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet:

Ifølge meddelelse fra Det schweiziske Forbundsraad har den britiske minister i Bern under 20 september d. a. meddelt dette, at Kanada tiltræder den i Bern den 26 september 1906 avsluttede overenskomst angaaende forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikindustrien. Konventionen vil følgelig træde i kraft for Kanadas vedkommende den 20 september 1919.

12 oktbr. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av en gammel Fredrikshaldenser ved gavebrev av 17 juli 1914 stiftede legat »Stipendiefondet til minde om David Faye Knudsens rektorvirksomhet« til bedste for elever ved Fredrikshalds offentlige høiere almenskole og paa de under 21 juli 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet: 13 oktbr.

Ifølge meddelelse fra Det schweiziske Forbundsraad har Italien 23 september d. a. deponert sin ratifikation av den reviderte Bernkonvention angaaende beskyttelse av literære og kunstneriske verker undertegnet i Berlin 13 november 1908. Ratifikationen faar virkning 3 maaneder efter deponeringsdagen. Med hjemmel i konventionens art. 27, 2det avsnit, er der ved ratifikationen tat følgende forbehold:

1) Angaaende forfatternes utelukkende ret til at oversætte eller autorisere oversættelse av sine verker vil den italienske regjering, istedenfor at ratifisere art. 8 i ovennævnte konvention, vedblivende være bundet av bestemmelserne i art. 5 i Bernkonventionen av 9 september 1886, ændret ved art. 1, nr. III i tillægsakten, undertegnet i Paris 4 mai 1896;

2) Angaaende retten til offentlig opførelse av oversættelser av dramatiske og dramatisk-musikalske verker vil den italienske regjering, istedenfor at ratifisere art. 11, 2det avsnit i den reviderte konvention av 13 november 1908, vedblivende være bundet av art. 9, 2det avsnit, i Bernkonventionen av 9 september 1886.

Skrivelse fra Finansdepartementet til et advokatfirma, 13 oktbr.
hvori uttales, at departementet antar, at den i landskattelovens § 116, byskattelovens § 108 omhandlede adgang til deposition overfor dobbeltbeskatning i to kommuner antages alene at gjælde formues- og indtægtsskat, men derimot ikke eiendomsskat.

Skrivelse*) fra Socialdepartementet, hvorved i medhold 16 oktbr.
av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at utførsel fra riket av blikplater indtil videre er forbudt.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til lov av 17 oktbr.
17 juni 1869 om politivedtægter for rikets kjøpstæder meddeles stadfæstelse paa de av Skiens bystyre den 6 juli og 14 september 1914 fattede beslutninger om forandring i §§ 32 og 117 i de ved kongelig resolution av 2 februar 1912 stadfæstede politivedtægter for byen.

Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov av 17 oktbr.
17 juni 1869 om politivedtægter for rikets kjøpstæder, jfr. lov nr. 3 av 12 juni 1914 og lov av 22 mai 1875 om offentlige

*) Bekjendtgj. 20 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 52.
**) Bekjendtgj. 20 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 52, hvor forandringene er indtat.
***) Bekjendtgj. 20 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 52, hvor forangen er indtat.

17 oktbr. forestillinger m. v., meddeles stadfæstelse paa en av kjøpstaden Porsgrunds bystyre den 29 september 1914 vedtat beslutning om forandring i § 41 i de ved kongelig resolution av 27 august 1910, jfr. kongelig resolution av 27 september 1912, stadfæstede politivedtægter for byen.

17 oktbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov angaaende særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Borgunds herred, Nordre Bergenhus amt, i møter den 26 mars, 7 mai og 16 september 1914 fattede beslutning om almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning.

17 oktbr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Østre Molands herred, Nedenes amt, i møte 30 juni 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution 12 november 1902 approberte sundhetsforskrifter.

17 oktbr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Tromø herred, Nedenes amt, i møte den 16 juli 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution 9 februar 1903 approberte sundhetsforskrifter.

17 oktbr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Drangedal i Bratsbergs amt i møte den 29 august 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 14 juni 1890 approberte sundhetsforskrifter.

17 oktbr. **Kongelig resolution*****), hvorved i henhold til § 3 i lov av 25 juli 1897, indeholdende tillægsbestemmelser angaaende lappene og rensdyrdriften inden de søndenfor Finmarkens amt liggende landsdele, bestemmes, at det skal være forbudt

*) Bekjendtgj. 20 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 52, hvor sundhetsforskriftene m. v. er indtat.
**) Bekjendtgj. 20 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 52, hvor tillægget er indtat.
***) Bekjendtgj. 20 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 52.

for nomadiserende lap saavelsom fastboende (lap eller andre) at utøve eller la utøve beitning med ren inden Kvikne herred i Hedemarkens amt. 17 oktbr.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov om veivæsenet av 21 juni 1912 § 66, femte led, meddeles stadfæstelse paa den av Bratsbergs amtsting i møte den 17 mars 1914 fattede beslutning om indførelse av veiplakat for Skaatø herred, dog med en enkelt forandring. 17 oktbr.

Kongelig resolution**), hvorved i henhold til § 41 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 bestemmes, at der skal oprettes et havnestyre for uthavnen Odda i Odda herred, Søndre Bergenhus amt, og at det havnestyret underlagte omraade skal omfatte den del av fjorden, der ligger indenfor en ret linje fra Senjanes nordenfor kraftstationen i Tyssedal til Fyrenes paa fjordens vestside. 17 oktbr.

Kongelig resolution, hvorved den ved høieste resolution av 5 november 1903 for et tidsrum av 5 aar og ved kongelig resolution av 1 april 1910 for yderligere 5 aar meddelte stadfæstelse paa forandring av § 3 i lovene for »Den Lundeske Begravelseskasse« Kongsberg fornyes for et tidsrum av yderligere 5 aar fra 1 jannar 1914 at regne, hvorhos de paa kassens generalforsamling 1914 besluttede forandringer i lovenes §§ 1 og 19 stadfæstes. 17 oktbr.

Kongelig resolution, hvorved A/S Skandia Kobberverk tilstaaes utsættelse til 18 september 1915 med at igangsætte regelmæssig bergverksdrift i de tre malmfelter i Nordreisenfeltet og Taarstadfeltet i Evenes herred samt Lillebottenfeltet i Tysfjordens herred, hvilke felter omfattes av selskapets koncession av 28 oktober 1907, mot at selskapet straks til Departementet for Sociale Saker, Handel, Industri og Fiskeri erlægger en avgift, stor kr. 1000,00, som tillægges Bergfondet. 17 oktbr.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 17 oktbr.

I. Et fremlagt utkast approberes som regulativ for Bratsbergs amtskommunes sindssykeasyl paa Faret i Solums herred i Bratsbergs amt.
II. Det departement, hvorunder Det civile Medicinalvæsen er henlagt, bemyndiges til at foreta ændringer i regulativet.
III. Det ved kongelig resolution av 1 april 1909 approberte regulativ sættes ut av kraft.

---

*) Bekjendtgj. 20 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 52, hvor den stadfæstede veiplakat er indtat.
**) Bekjendtgj. 20 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 52.

19 oktbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til Lister og Mandals amt, hvori departementet i anledning av en forespørsel fra et brændevinssamlag, som tillike var øl- og vinsamlag, meddeler, at § 44 i lov om salg og skjænkning av brændevin av 17 mai 1904 antages at maatte forstaaes saaledes, at der er adgang til av stedets samlag at faa refundert erstatning for indløsning av de i lovens kapitel 4 omhandlede livsvarige rettigheter ogsaa i tilfælde av, at indløsningen er foretat efter frivillig overenskomst. Likeledes antages, at samlaget er forpligtet til at refundere bykassen dens utlæg til indløsning av livsvarige rettigheter til smaasalg av vin, uanset at samlaget ikke selv har drevet saadant salg, men bare skjænkning.

19 oktbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til amtmanden i Smaalenene.

Magistrat og formandskap i en kjøpstad har, under henvisning til § 7 i svendeprøveplakaten av 11 september 1901, fundet ikke at kunne opnævne prøvenævnd i feierfaget, med den begrundelse, at faget bare har to selvstændige utøvere paa stedet.

I den anledning uttaler departementet, at man forstaar svendeprøveplakatens § 7 saaledes, at den paalægger magistrat og formandskap at opnævne prøvenævnd i fag, som har mindst 3 selvstændige utøvere paa stedet. Men bestemmelsen antages ikke at være til hinder for — hvis saa findes paakrævet, og dertil skikkede personer haves, — at opnævne saadan nævnd ogsaa i tilfælde av, at de selvstændige utøveres antal er mindre. Jfr. plakatens § 16 og lov om haandverksnæring av 25 juli 1913 § 29, sidste led a, hvorefter en fagmand kan tilkaldes fra et andet sted, hvis der ikke er nok paa stedet.

20 oktbr. **Skrivelse***) fra Socialdepartementet, hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at utførsel fra riket av kautschuk (gummielasticum), guttaperka og ballata — alt i raa tilstand — indtil videre er forbudt.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

21 oktbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til amtmanden i Kristians amt i anledning av en indberetning fra en sorenskiver om, at det i sorenskriveriet tildels er praksis, at der ikke sker dødsfaldsanmeldelser til lensmanden, naar den døde er et barn, som er død inden 24 timer efter fødselen.

Departementet uttaler, at det er enig med sorenskriveren

*) Bekjendtgj. 21 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 53.

i, at vanlig dødsfaldsanmeldelse til skifteret eller lensmand pligtes indgit ogsaa i det omhandlede tilfælde, se lov om avgift av arv 8 april 1905 § 30, jfr. lov nr. 4 av 25 juli 1910, hvorefter ethvert dødsfald skal anmeldes — i byene til skifteretten og paa landet til lensmanden. Departementet henstiller til sorenskriveren at indskjærpe i distriktet, at dødsfaldsanmeldelse maa foretages, og tillike efter det oplyste at henlede vedkommende sognepresters opmerksomhet paa, at bestemmelsen i lov om kirker og kirkegaarde av 3 august 1897 § 38, jfr. skrivelse av 6 juni 1899 i Lovtidenden, ogsaa gjælder lik av barn, som er død inden 24 timer efter fødselen. 21 oktbr.

Kongelig resolution *), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Øiestads herred, Nedenes amt, under 10 august 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn under 15 aar m. v. 23 oktbr.

Kongelig resolution **), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Rygge herred, Smaalenene amt, i møte 31 august 1914 fattede beslutning om forskrifter til forebyggelse av ondartede smitsomme sygdommes utbredelse, — dog med en enkelt forandring. 23 oktbr.

Kongelig resolution ***), hvorved bestemmes: 23 oktbr.

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov angaaende særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Gransherreds herred i Bratsbergs amt i møter den 15 august og 26 september 1914 fattede beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning.

II. De ved kongelig resolution 30 september 1889 approberte sundhetsforskrifter for Gransherreds herred ophæves fra den tid, ovenomhandlede sundhetsforskrifter træder i kraft.

---

*) Bekjendtgj. 26 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor vedtægten er indtat.

**) Bekjendtgj. 26 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor den stadfæstede beslutning er indtat.

***) Bekjendtgj. 26 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor de nye sundhetsforskrifter m. v. er indtat.

23 oktbr. **Kongelig resolution** *), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Laardals herred, Bratsbergs amt, i møter 1 juli og 3 oktober 1914 fattede beslutning om almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning.

23 oktbr. **Kongelig resolution** **), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov angaaende særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Fane herred, Søndre Bergenhus amt, i møter 23 april og 10 september 1914 fattede beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning.

23 oktbr. **Kongelig resolution** ***), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Sørfoldens herred, Nordlands amt, i møte 5 september 1914 fattede beslutning om et tillæg til de ved kongelig resolution 13 mars 1880 approberte sundhetsforskrifter for herredet.

23 oktbr. **Kongelig resolution** †), hvorved i medhold av lov om fiskerier i Nordlands og Tromsø amter av 3 august 1897 § 14 bestemmes som gjældende indtil videre for Rødøy herred, Nordlands amt:

1. At paabudet i nævnte lovparagrafs første punktum — om at alle fiskeredskaper undtagen stængenot skal være optat av sjøen inden midnat før søn- og helligdage — ikke skal være gjældende inden herredet.
2. At det under skreifisket inden herredet skal være forbudt at utsætte redskaper til fangst av skrei paa søn- og helligdage.

---

*) Bekjendtgj. 26 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor sundhetsforskriftene m. v. er indtat.

**) Bekjendtgj. 26 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor de nye sundhetsforskrifter m. v. er indtat.

***) Bekjendtgj. 26 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor tillægget er indtat.

†) Bekjendtgj. 26 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 54.

Kongelig resolution *), hvorved der i henhold til § 3 i lov om forbud mot opførelse av trækbygninger i landets byer m. v. av 19 mai 1904 meddeles saadan almindelig dispensation fra § 3, 2 passus, i samme lov, at det indtil videre tillates utenfor murstrøket i Kristiansand at opføre 2-etages træbygninger med en høide til gesimsens overkant av 6,5 m. 23 oktbr.

I saadanne 2-etages træbygninger er det ikke tillatt at indrede beboelsesrum i kjelder eller paa loft, likesom det paa samme heller ikke er tillatt at opføre nogenslags arker eller opbyg over bygningenes hovedgesims eller takflater. Ingen utvendig trævæg maa ha større høide over grunden end 8 m., regnet til væggens høieste punkt.

Med hensyn til arealets størrelse og bygningenes adskillelse fra nabogrund gjælder det samme som for bygninger i lovens § 3, 2 bestemt.

Kongelig resolution **), hvorved de av Drammens bystyre i møte 24 september 1914 vedtagne vedtægter for Drammens folkeregister stadfæstes i medhold av lov nr. 3 av 29 april 1905 § 1. 23 oktbr.

Kongelig resolution *), hvorved der i henhold til § 108 i lov om bygningsvæsenet i Trondhjem av 11 juni 1906, jfr. § 3 i murtvangsloven av 19 mai 1904, meddeles approbation som gjældende indtil videre paa Trondhjems bystyres beslutning i møte den 26 juni 1913 angaaende træbebyggelse og forskrifter***) for villamæssig bebyggelse for strøket fra Elgsæter bro langs Nidelven til og med Arildsløkken i nævnte by (kfr. et under sakeu fremlagt kart). 23 oktbr.

Kongelig resolution *), hvorved i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 69 bestemmes, at høieste resolution av 11 mars 1881 angaaende brandvisitationens utførelse i Larvik ophæves. 23 oktbr.

Kongelig resolution, hvorved er git et tillæg til de ved kongelig resolution av 21 oktober 1903 fastsatte vilkaar for koncession til drift av telefonanlæg eller for fornyelse av tidligere git koncession til saadan drift. Tillægget, (som indskytes i de nævnte vilkaars punkts 4 litra d efter følgende passus: »de anlægget i samtrafikken tilkommende ge- 23 oktbr.

*) Bekjendtgj. 26 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 54.
**) Bekjendtgj. 26 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 55, hvor vedtægtene er indtat.
***) Overensstemmende med kongelig resolution av 12 juni 1914, indtat i Lovtid. 1ste avd. nr. 23, s. 251.

23 oktbr. byrer blir at o. s. v. — — — utenfor samtrafik med rikstelefonlinjerne«) er saalydende:

»For at kunne opstille avgifter for samtrafik paa linjer, hvis længde ikke overstiger 10 km., utkræves dog Telegrafstyrets tilladelse, foruten at de foran avgivne forutsætninger for saadanne avgifter ellers maa være tilstede; saadan tilladelse kan gives enten saavel for ut- som for indgaaende korrespondanse eller kun for utgaaende«.

Derpaa fortsættes: »Reglerne for anlæggets beregning av takster og mulige tillægstakster, forsaavidt samtrafikken angaar, blir i det hele at tillempe efter rikstelefonens reglement« o. s. v. (som nu).

23 oktbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet, hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at utførsel fra riket av aspetømmer indtil videre er forbudt.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

24 oktbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet, hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at det under 16 oktober 1914 utstedte forbud mot utførsel av blikplater ogsaa skal omfatte dekorert blik, dele av blikplater, blik i arbeide og færdig blik-emballage.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

24 oktbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til amtmanden i Hedemarkens amt foranlediget ved en forespørsel fra et ligningsraad, om utenbygds skatydere, som hadde begjært sine klager paakjendt av en særskilt klagenævnd, kunde begrænse sin klage til kun at gjælde en enkelt eller enkelte av sine eiendomme inden herredet, mens andre og væsentlige poster ved ligningen krævedes holdt utenfor klagenævndens behandling.

Departementet uttaler, at det antar, at der ikke av en klager kan gjøres nogen saadan begrænsning som nævnt, jfr. landskattelovens § 95, første led. Denne bestemmelse antages at maatte forstaaes som gjældende hele skatyderens ligningsansættelse i vedkommende skattedistrikt. Den særskilte klagenævnd maa altsaa ha ret til at opta klagerens hele ligning til behandling og herunder i tilfælde at forhøie ansættelserne, naar det er paa det rene, at disse i virkeligheten er for lave.

24 oktbr. **Skrivelse** **) fra Forsvarsdepartementet, Armeen. hvorved bekjendtgjøres, at forbudet av 5 ds. mot utførsel av uld og uld-

*) Bekjendtgj. 26 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 54.
**) Bekjendtgj. 26 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 55.

varer ogsaa gjælder alle sorter avfald av uld i saavel ure- 24 oktbr
ven som reven tilstand.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa 26 oktbr.
det av Ingeborg Elfervig ved testamente av 7 mai 1897 med tillæg av 28 februar 1900 oprettede legat for trængende sjøfolk og disses enker i Stavanger og paa den under 18 august 1914 utfærdigede fundas for dette legat.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa 26 oktbr.
det av frøken Birgitte Hammer ved testamente av 5 juli 1909 oprettede »Frøken B. Hammers legat for trængende syke« i Nordstrand eller Østre Aker og paa de under 4 og 18 februar 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Buske 6 oktbr.
ruds amt foranlediget ved en forespørsel fra en ligningsnævnd om, hvorledes der skal forholdes med selvangivelser vedkommende tidligere ligningsaar, og hvorlænge disse skal opbevares, før de kan tilintetgjøres, og av hvem og paa hvilken maate dette i tilfælde kan ske.

Departementet uttaler, at der i landskatteloven ikke haves anden bestemmelse om opbevaring av selvangivelser end i dens § 129, sidste led, hvorefter selvangivelser saavelsom utdrag av saadanne skal forvares, naar de ikke benyttes, av rette vedkommende i avlaast gjemme, saa at de ikke kommer uvedkommende for øie. Under lovens taushet om dette punkt forøvrig antar man, at der for tiden ikke er lovlig adgang til at tilintetgjøre indgivne selvangivelser, som maa bli at opbevare paa foreskreven maate ved ligningsvæsenets arkiv.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa 27 oktbr.
det av ingeniør Oluf Christian Sanne ved testamente av 8 december 1910 oprettede legat til bedste for husarme i Kristiania og paa de under 18 juli 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

Skrivelse*) fra Landbruksdepartementet, hvorved i med- 27 oktbr.
hold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at utførsel fra riket av jutelerret (jutestrie) indtil videre er forbudt.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa 28 oktbr.
det av konsul Johan Johanson ved gavebrev av 1 september 1913 stiftede legat for mænd, utgaat av Drammens folkeskole og paa de under 24 september 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

*) Bekjendtgj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 56.

28 oktbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til stiftamtmanden i Kristiania, hvori departementet paa foranledning av en forespørsel fra Kristiania magistrat uttaler, at der efter § 48 i lov om sykeforsikring av 18 september 1909 ikke antages at være adgang til at tilstaa medlemmer av en kredssykekasses styre — bortset fra den godtgjørelse, som efter paragrafen kan tilstaaes formanden — godtgjørelse for tapt arbeidsfortjeneste under deltagelsen i styrets møter.

29 oktbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at det i art. I,2 i postpakkekonventionen mellem Norge og Storbritannien og Irland av 8/18 september 1900*) fastsatte maksimumsbeløp for værdiangivelse paa postpakker mellem landene er besluttet forhøiet fra 3000 frcs. til 10 000 frcs. (7200 kr.) fra 1 juli 1907.

30 oktbr. **Kongelig resolution****), hvorved de ved kongelig resolution av 28 juni 1890 approberte nærmere forholdsregler, som i Trondhjem blir at iagtta for at paase overholdelsen av bestemmelserne i lov av 11 juni 1857 angaaende avgift til kommunekassen av hunder i kjøpstæderne og visse ladesteder, forandres saaledes, at den i § 5 for opbragte hunders føde og bevogtning fastsatte betaling av 40 øre daglig forhøies til 50 øre daglig.

30 oktbr. **Kongelig resolution*****), hvorved den av Elverums herredsstyre i møte den 6 oktober d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Leirets krets i Elverums herred stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med et par forandringer.

30 oktbr. **Kongelig resolution**†), hvorved den av Kirkebø herredsstyre i møte den 3 oktober d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Kirkebø stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

30 oktbr. **Kongelig resolution*****), hvorved den i Kristiansands bystyres møte den 7 oktober 1914 besluttede vedtægt om lukning av utsalgssteder i Kristiansand stadfæstes i

---

*) Indtat i »Overenskomster« for s. a., nr. 5.
**) Bekjendtgj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 56.
***) Bekjendtgj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 56, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.
†) Bekjendtgj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 56, hvor vedtægten er indtat.

henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med et par forandringer. 30 oktbr.

Kongelig resolution*), hvorved den av Trondhjems bystyre i møter den 30 april og 10 september d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Trondhjem stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med et par forandringer. 30 oktbr.

Kongelig resolution**), hvorved den i Valsøfjords herredsstyres møter den 23 april og 3 september 1914 besluttede vedtægt om lukningstid for utsalgssteder i Valsøfjords herred, Romsdals amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre. 30 oktbr.

Kongelig resolution**), hvorved den av Fauske herredsstyre i møter den 20 mai og 10 oktober d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Fauske herred stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre. 30 oktbr.

Kongelig resolution***), hvorved bestemmes: 30 oktbr.

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation av den av herredsstyret for Fets herred, Akershus amt, i møter 30 april og 29 august 1914 fattede beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om forskrift om anmeldelsespligt av tuberkuløse sykes flytning.

II. De for herredet ved kongelig resolution av 13 januar 1868 approberte sundhetsforskrifter ophæves fra den tid, da ovenomhandlede forskrifter træder i kraft.

Kongelig resolution†), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Alversunds herred i Søndre Bergenhus amt i møte den 17 september 1914 fattede beslutning om forandring av §§ 6, 7 samt 11 i de for herredet ved kongelig resolution av 14 december 1895 og 7 februar 1913 approberte sundhetsforskrifter. 30 oktbr.

*) Bekjendtgj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 56, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

**) Bekjendtgj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 56, hvor vedtægten er indtat.

***) Bekjendtgj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 56, hvor de nye sundhetsforskrifter m. v. er indtat.

†) Bekjendtgj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 56, hvor beslutningen er intat.

30 oktbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Voldens herred i Romsdals amt i møte den 17 august 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 26 juni 1893 approberte sundhetsforskrifter.

30 oktbr. **Kongelig resolution****), hvorved i medhold av lov om laks- og sjøørretfiskerierne av 8 april 1905 § 29, jfr. § 39, bestemmes, at det paa en strækning i sjøen utenfor Hanselvens utløp i Hens herred, Romsdals amt, der begrænses av en ret linje trukket fra Grøtnessets ytterste spids — ca. 170—180 m. vestenfor Stens dampskibsbrygge — til den vestre kant av Tokle dampskibsbrygge i Isfjorden, indtil videre skal være forbudt at bruke kastenøter eller sættegarn, for begge slags redskapers vedkommende dog kun forsaavidt maskevidden er mindre end 5,8 cm. mellem knuterne, naar redskapet er vaatt.

Dog skal dette forbud ikke være til hinder for, at der, naar sild, brisling eller sei viser sig, anvendes til fangst derav nøter av mindst 120 meters længde samt almindelige sildegarn, der bundsættes.

Overtrædelse av nærværende fredningsbestemmelse er belagt med straf.

30 oktbr. **Kongelig resolution*****), hvorved i medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 bestemmes, at der for Meldalens herred, Søndre Trondhjems amt, indtil videre skal gjælde fiskeriregler.

30 oktbr. **Kongelig resolution****), hvorved det i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909, § 3, omhandlede flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av paragraffens 3dje punktum for Grue Herred, Hedemarkens amt, indtil videre til 100 ha., og kongelig resolution av 1 december 1911, hvorved nævnte flateindhold for samme herred blev nedsat til 250 ha., ophæves.

30 oktbr. **Kongelig resolution†**), hvorved der i henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approba-

*) Bekjendtgj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 56, hvor tillægget er indtat.

**) Bekjendtgj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 56.

***) Bekjendtgj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 56, hvor fiskerireglerne er indtat.

†) Bekjendtgj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 56, hvor de approberte byggeforskrifter er indtat.

tion paa den av Selbak—Kjølbergs bygningsrepræsen- 30 oktbr.
tantskap i møte den 1 oktober 1914 fattede beslutning angaaende skjærpede byggeforskrifter for nævnte sted, — dog med en enkelt forandring.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at post 1 i 30 oktbr.
kongelig resolution av 2 december 1882, ifølge hvilken der indtil videre ikke blir at oprette haandverksret i visse kjøpstæder, ophæves fra 1 januar 1915, forsaavidt kjøpstaden Sarpsborg angaar.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation 30 oktbr.
paa den i generalforsamlingen i Hevne Brandassuranseforening den 30 december 1913 og 11 juli 1914 vedtagne plan for Hevne Løsøreassuranse, dog saaledes at der efter første punktum i planens § 9 tilføies følgende:

»Dog overtar foreningen ikke i noget tilfælde forsikring til høiere beløp end 8000 kroner paa en risiko«.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet. 3 novbr.

I henhold til love nr. 19 og 20 av 27 juli 1896 om utskrivning av hester og kjøretøier til feltbruk og om militære rekvisitioner i krigstilfælde samt de ved kongelige resolutioner av 15 august 1898 fastsatte reglementer skal regninger m. v. over de gjenstande, som er rekvirert og mottat av militæretaten og for de præstationer, som er ydet, indsendes gjennem vedkommende magistrat, ordfører eller lensmand til oppebørselsbetjenten paa det sted, hvor vedkommende leverandør bor eller har sit forretningskontor, og efter behørig gjennemgaaelse videre forsendes til dette departement til anvisning eller ordre om utbetaling, jfr. førstnævnte lov §§ 13 og 15 og sidstnævnte lov §§ 6 og 7 samt de tilsvarende reglementer henholdsvis §§ 45 og 63 og §§ 50—52.

Saadanne regninger vil derefter herfra bli beordret utbetalt gjennem vedkommende oppebørselsbetjent.

Desuten har oppebørselsbetjentene uten nogen ordre fra departementet at utbetale medlemmer av skjøns- og vurderingskommissionerne den dem tilkommende skyss- og kostgodtgjørelse i henhold til reglementet for utskrivning av hester m. v. § 51.

Efter forhandling med Forsvarsdepartementet og Revisionsdepartementet meddeles til efterretning og videre kundgjørelse, at der av vedkommende oppebørselsbetjenter blir at avlægge særskilt regnskap over disse utbetalinger under benævnelse:

3 novbr. Regnskap over utgifter til nøitralitetsvernet.

Regnskapet avlægges for budgetaaret, første gang for 1914/15, og indsendes til Revisionsdepartementet inden 3 maaneder efter budgetaarets utløp. Desuten blir at indsende til Finansdepartementet halvaarsekstrakter vedkommende de i halvaaret utbetalte beløp, ekstrakten for budgetaarets første halvaar inden februar maaneds utgang og ekstrakten for 2det halvaar samtidig med regnskapet.

Regnskapene og ekstraktene maa utvise:

Paa indtægtssiden:

1. Beholdning fra forrige regnskap (eller ekstrakt).
2. Mottat fra Norges Bank ifølge Finansdepartementets anvisning av ..... (skrivelserne specifiseres).
3. Indbetalinger eller indtægtsordrer.
4. Saldo i regnskapsførerens favør.

Paa utgiftssiden:

1. Saldo fra forrige regnskap (eller ekstrakt).
2. Utbetalt efter Finansdepartementets ordre:
   a. Vedk. armeen ifølge ordre av..... (de enkelte skrivelser specifiseres).
   b. Vedk. marinen ifølge ordre av ..... (likesaa).
3. Utbetalt uten ordre:
   a. Vedk. armeen (i rund sum).
   b. Vedk. marinen (likesaa).
4. Beholdning.

Regnskapet (ikke ekstraktene) blir at bilægge med kvitteringer for utbetalingene forsynt med de fornødne legitimationer tillikemed de fra dette departement tilbakesendte dokumenter vedkommende utbetalingene (den originale militære rekvisition, vedkommende magistrats, ordførers eller lensmands fortegnelse, skjøns- eller vurderingskommissionens taksation eller vedtagelse, vedkommende militære myndighets erkjendelse og kvittering for mottagelse eller præstationen).

Ekstraktene blir alene at bilægge med en fortegnelse over de under utgiftspost 3 omhandlede beløp, der utbetales uten Finansdepartementets ordre ifølge reglementet angaaende utskrivning av hester m. v. § 51.

4 novbr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til amtmændene.

I post 4 i departementets rundskrivelse av 21 december 1909 vedkommende behandlingen av straffesaker har man henledet opmerksomheten paa, at sigtede (tiltalte) altid, særlig i domme, kjendelser og lignende, bør betegnes med nøiagtig og fuldstændig fornavn og til-

navn, og at i vigtigere saker alderen bør oplyses ved presteattest. 4 novbr.

I en fra Bodsfængslet indkommet forestilling er opmerksomheten henledet paa den unøiagtighet, som ofte klæber ved domsaktenes angivelse av domfældtes personalia. Endog domfældtes identitet kan være usikker og ikke undersøkt. Personer dømmes under urigtig navn, bare efter eget opgivende. Forældres navn, sigtedes fødested, alder angives urigtig, endog i tilfælde, hvorved paa denne maate straffeutmaalingen blir urigtig. Som følge av domsaktenes upaalidelighet i denne henseende har man ved Bodsfængslet kritisk eftergaat hver fanges personalia, og ved litt omhyggelig at utspørre vedkommende og derefter indhente presteattest har det altid lykkedes at bringe disse paa det rene.

Departementet finder efter det oplyste at maatte indskjærpe rundskrivelsen av 21 december 1909. Til opnaaelse av størst mulig nøiagtighet i omhandlede angivelser bestemmes, at presteattest vedkommende sigtede (tiltalte), hvor det ikke er forbundet med uforholdsmæssig vanskelighet, skal indhentes i alle saker angaaende forbrydelser og i vigtigere saker angaaende forseelser.

Med foranstaaende bedes vedkommende underdommere og politiembedsmænd gjort bekjendt.

Skrivelse*) fra Forsvarsdepartementet, Armeen, hvorved i henhold til § 4 i lov av 18 august 1914 om salg og utførsel av fødevarer m. v. bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt at utføre av riket: 4 novbr.

Automobiler samt ringer til automobiler og cykler.

Forbudet træder straks i kraft.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til overlodsen i det søndenfjeldske distrikt, hvori meddeles, at lov om ulykkesforsikring for sjømænd av 18 august 1911 ifølge en fra Socialdepartementet indhentet erklæring kun omfatter kystlodser og kjendtmænd, som er fast ansat i et rederis tjeneste; de henføres til samme lønsklasse som 1ste styrmænd. 5 novbr.

Kongelig resolution*), hvorved bestemmes: 6 novbr.

I. I henhold til lov om naturfredning av 25 juli 1910 § 1 skal de paa Hvaler prestegaard, gaardsnr. 2, bruksnr. 1 og gaardsnr. 3, bruksnr. 1, i Hvaler herred, Smaalenene amt, til enhver tid voksende eksem-

*) Bekjendtgj. 7 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 57.

6 novbr. plarer av Onopordon Acanthium L. være fredet mot indsamling og ødelæggelse.

II. Fredningsbeslutningen blir at kundgjøre ved opslag paa fredningsstedet.

6 novbr. **Kongelig resolution***), hvorved bestemmes:

I. I henhold til § 1 i lov om naturfredning av 25 juli 1910 skal en granforekomst, av areal ca. 5 hektar, beliggende i Skogateigen i Lyster statsalmenning i Nordre Bergenhus amt, være fredet mot hugst og aavirke av ethvert slags.

II. Fredningsbeslutningen blir at kundgjøre ved opslag paa saadan maate og paa saadanne steder, som vedkommende amtmand finder det tjenligst.

6 novbr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Herøy herred, Nordlands amt, under 7 oktober 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v.

6 novbr. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av § 1 i lov til forebyggelse av smughandel med alkoholiske drikke av 31 juli 1912 bestemmes, at bevertning med mat eller drikke inden Aalesund fra og med 1 januar 1915 det hele aar skal være gjenstand for bevilling.

6 novbr. **Kongelig resolution***), hvorved den av Mosjøens bystyre i møter den 7 august og 1 oktober d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Mosjøen stadfæstes i henhold til lov av 25 juni 1913 som gjældende indtil videre.

6 novbr. **Kongelig resolution***), hvorved i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 §§ 65 og 66 bestemmes:

1. At nævnte lov skal være gjældende for Søndre Honningsvaags bygningskommune, Finmarkens amt, dog saaledes at lovens § 29,2 indtil videre ikke kommer til anvendelse for stedet, naar der til allarmering anskaffes en for alle let tilgjængelig klokke, som kan høres over hele bebyggelsen.
2. At ovennævnte sted overgaar til egen kommune i brandvæsenets anliggender.

---

*) Bekjendtgj. 7 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 57.

**) Bekjendtgj. 7 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 57, hvor vedtægten er indtat.

Kongelig resolution*), hvorved i henhold til lov om forsvarshemmeligheter av 18 august 1914 § 1 fastsættes følgende bestemmelser: 6 novbr.

§ 1. Uvedkommende forbydes adgang til landets fæstningsverker, krigsskibe, befæstningers eller marinestationers havner, signalstationer eller bygninger og anlæg, hvor gjenstande av interesse for rikets forsvar fremstilles, istandsættes eller opbevares.

Norske officerer vil som regel kunne faa adgang til at se de nævnte etablissementer m. v. ved henvendelse til øverste militære myndigheter paa stedet.

Denne myndighet kan, efter at ha indhentet kommanderende generals (admirals) approbation, tillike fastsætte enkelte gjennemganger m. v. for stedets civile befolkning, naar dette ansees nødvendig.

§ 2. Luftseilas over norsk omraade er, uten speciel tilladelse av Forsvarsdepartementet, indtil videre forbudt med andre end statens eller for dens regning anvendte fartøier.

§ 3. Kommanderende general (admiral) fastsætter i nærheten av befæstninger, og hvor det ellers findes nødvendig av hensyn til landets forsvar, bestemte omraader, hvor det er forbudt uvedkommende at færdes.

Saadanne forbud skal bringes til almindelig kundskap paa vedkommende sted ved opslag, bekjendtgjørelse i blade eller lign.

§ 4. Kommanderende general (admiral) — eller om dennes bestemmelse ikke kan indhentes — den øverste tilstedeværende militære myndighet kan forby uvedkommende at overvære militære øvelser eller forsøk eller at opholde sig ved eller følge krigsmagtens avdelinger eller fartøier.

§ 5. Utlændinger forbydes adgang til ekserserpladser og militære skytepladser uten speciel tilladelse av den høieste militære befalingsmand paa stedet.

Denne kan ogsaa forby andre uvedkommende adgang til ekserserpladser og militære skytepladser, naar dette av tjenstlige grunde ansees nødvendig.

Kongelig resolution, hvorved bl. a. bestemmes: 6 novbr.

I. Fra 1 januar 1915 at regne skal der i Vardals prestegjeld under Totens provsti i Hamar stift ansættes en residerende kapellan, der skal ta bopæl i Gjøvik kjøpstad og som tillægges:

a. Kr. 2 800,00 pr. aar i lønsbidrag av Vardals sogneprestembede at utbetale med kr. 600,00 hvert kvartal og

*) Bekjendtgj. 7 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 57.

6 novbr. resten naar sogneprestembedets indtægter for aaret er indkommet.

b. Kommunale lønstilskud kr. 175,00 pr. aar av Gjøviks bykasse og kr. 225,00 pr. aar av Vardals herredskasse, at utbetale med 1/4 hvert kvartal.

c. En husleiegodtgjørerelse av Gjøviks bykasse, stor indtil videre kr. 500,00.

d. En godtgjørelse for reiser til gudstjenester paa kr. 150,00 pr. aar av Vardals herredskasse.

II. Det paalægges den residerende kapellan:

a. At forrette gudstjeneste hver søn- og helligdag i prestegjeldets to kirker skiftevis med sognepresten.

b. At forberede konfirmantene fra Gjøvik by samt føre kirkeboken for byen og for Hunns landsogn.

III. Den residerende kapellan ansættes med forpligtelse til:

a. At delta i betjeningen av en tredje kirke i prestegjeldet, om en saadan maatte bli opført, mot paa reiser i den anledning at oppebære eventuelt fornøden skyssgodtgjørelse.

b. Uten erstatning at finde sig i, at Vardals prestegjeld deles ved utskillelse av Gjøvik by som eget kald, eventuelt med tillæg av en del av Hunns landsogn, og at overgaa til sogneprest i det derved opstaaende nye kald.

IV. Det paalægges sognepresten i Vardal:

a. At forrette gudstjeneste i de to kirker skiftevis med den residerende kapellan mot paa reiser i den anledning at oppebære som skyssgodtgjørelse kr. 150,00 pr. aar av Vardals herredskasse. 1ste dag av de store høitider forretter sognepresten altid i Vardals hovedkirke.

b. Foruten at føre kirkeboken for Vardal sogn og forberede dette sogns konfirmanter tillike at forberede Hunns landsogns konfirmanter paa et bekvemt sted i sognet eller i Gjøvik mot paa reiser i den anledning at oppebære som skyssgodtgjørelse kr. 130,00 pr. aar av Vardals herredskasse.

V. Sognepresten i Vardal ansættes med forpligtelse til:

a. At delta i betjeningen av en tredje kirke i prestegjeldet, om en saadan maatte bli opført, mot paa reiser i i den anledning at oppebære eventuelt fornøden skyssgodtgjørelse.

b. Uten erstatning at finde sig i, at Vardals prestegjeld deles ved utskillelse av Gjøvik by som eget kald, eventuelt med tillæg av en del av Hunns landsogn.

VI. — — — — — — — — — — — — — — — —

Kongelig resolution, hvorved der istendenfor §§ 2, 4, 10, 11 og 12 i de i henhold til kongelig resolution av 20 januar 1887 approberte regler for en gjensidig forsikring av Statsbanernes eiendele fastsættes nye bestemmelser overensstemmende med et fremlagt utkast. 6 novbr.

Kongelig resolution, hvorved det i henhold til lov om fattigvæsenet av 19 mai 1900 § 29 bestemmes, at § 1 i den ved kongelig resolution av 14 december 1901, jfr. de kongelige resolutioner av 8 april 1905, 21 april 1909 og 4 november 1911, stadfæstede plan for sikkerhetsfondet ved Killingdals gruber (The Bede Metal & Chemical Co. lim.) i Aalens herred ikke for tiden blir at forandre. 6 novbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Jacob Gaustad ved testamente av 9 februar 1905 oprettede legat for Stange til belønning for lang og tro tjeneste og paa de under 2 og 22 december 1913 utfærdigede statutter for dette legat. 6 novbr.

Overenskomst*) mellem Norge og Storbritannien om fornyelse av voldgiftskonvention av 11 august 1904. 9 novbr.

Skrivelse**) fra Socialdepartementet, hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at utførsel fra riket av garvestoffe indtil videre er forbudt. 12 novbr

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution**), hvorved bestemmes: 13 novbr.

1. Kongelig anordning av 15 februar 1855 angaaende behandling av spørsmaalet om erstatning for understøttelse, som av fattigvæsensdistrikter i et av rikerne Norge og Sverige ydes nødlidende fra det andet rike, træder for Norges vedkommende ut av kraft fra 1 januar 1915.
2. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til for Norges vedkommende at træffe de nærmere bestemmelser m. v., som maatte paakræves i anledning av den nævnte anordnings ophævelse og gjennemførelsen av bestemmelserne i den under 26 mai d. a. undertegnede konvention mellem Norge, Danmark og Sverige om gjensidig understøttelse av trængende.

Kongelig resolution**), hvorved istedenfor den under post 2 i kongelig resolution av 7 juli 1913 indtagne bestemmelse angaaende motorvognkjøring paa hovedveien i Sig- 13 novbr.

*) Indtat i »Overenskomster« nr. 7 (s. 43).
**) Bekjendtgj. 14 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 58.

13 novbr. dals herred fastsættes i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, følgende som gjældende indtil videre:

Paa strækningen Hole—Eggedals kirke av hovedveien i Sigdal er kjøring med motorvogn forbudt hver tirsdag og fredag.

13 novbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 §§ 23, 67 og 69 meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av de av Sandnes bystyre i møte den 25 februar 1913, jfr. bystyrets beslutning senest av 30 juni 1914, vedtagne regler for brandvernets ordning sammesteds.

13 novbr. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes, at fra 1 januar 1915 at regne skal eiendommen Langerød, grn. 76, brnr. 2 av skyld 24 øre, i Slagen anneks av Sems prestegjeld under Søndre Jarlsbergs provsti i Kristiania stift overføres til Sems hovedsogn i samme prestegjeld og gives betegnelsen grnr. 59 Fresje Nordre brnr. 7 Langerød.

13 novbr. **Kongelig resolution,** hvorved der i henhold til lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913 § 7 meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende

Instruks for chefen ved Statens Filmkontrol:

§ 1. Chefen ved Statens Filmskontrol har at lede Filmkontrollens virksomhet overensstemmende med lov, reglement og instruks og under tilsyn av Justisdepartementet.

§ 2. Han fordeler arbeidet mellem de sakkyndige og ansætter og avskediger kontor- og maskinpersonalet efter samraad med den anden faste sakkyndige. Ved opsigelser og nyansættelser indhentes departementets godkjendelse.

§ 3. Han mottar de i reglementet fastsatte avgifter og foretar utbetalinger indenfor rammen av det vedtagne budget. Pengemidler, som ikke er nødvendige for den daglige drift, gjøres rentebærende ved at indsættes i bank.

§ 4. Han har hvert aar inden en av Justisdepartementet fastsat frist at avgi til dette forslag til budget for efterfølgende budgettermin.

§ 5. Hvert kvartal tilstiller han Justisdepartementet en oversigt over Fimlkontrollens virksomhet og regnskap, og ved regnskapsaarets slutning leverer han likeledes ekstrakt av regnskapet, sammenholdt med de respektive budgetposter.

*) Bekjendtgj. 14 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 58, hvor reglerne er indtat.

§ 6. Han har, naarsomhelst det forlanges, at fremlægge 13 novbr.
Filmkontrollens regnskaper og kasse til revision.

§ 7. Utover en tid av 3 dage maa han ikke være fraværende uten efter indhentet tilladelse av Justisdepartementet. Under hans fravær fungerer den anden sakkyndige som chef.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Kristi- 14 novbr.
ans amt, hvori departementet uttaler følgende:

Hvis en skattepligtig har indgit en næringsopgave, som er saa mangelfuldt utfyldt, at den maa ansees for jevngod med ingen opgave, bør det betragtes, som om der i det hele ikke var indgit nogen næringsopgave (jfr. hvad der er anført om selvangivelser i departementets i Lovtidenden indtagne skrivelse av 26 mars 1913). Vedkommende skatyder har altsaa i saa fald tapt sin klageret. Hvis der derimot er indgit en næringsopgave, som fra skatyderens side er ment at tilfredsstille lovens krav til saadanne opgaver, men ligningsnævnden finder utfyldningen er ufuldstændig eller urigtig, antar man, at nævnden bør forholde sig som uttalt i departementets i Lovtidenden (og rundskrivelsen nr. 17 vedk. skattelovene av 1911) indtagne telegram av 31 januar 1913. Undlater skatyderen at ta behørig hensyn til en henvendelse fra ligningsnævnden om berigtigelse av næringsopgaven, antar man, at vedkommende maa ha tapt retten til at paaklage aarets ligning (jfr. landskattelovens § 89, første led). Undladelse av at utfylde en eller flere poster i en næringsopgave vil derfor ikke ubetinget ha klagerettens tap tilfølge. Paa den anden side kan ligningsnævnden ikke være berettiget til at gi tilladelse til, at nogen av næringsopgavens poster ikke utfyldes, uagtet der for skatyderen ikke foreligger nogen umulighet derfor i det specielle tilfælde.

Skrivelse fra Justisdepartementet til amtmanden i Tromsø 16 novbr.
amt angaaende spørsmaal om, hvorvidt ordførerens stemme i tilfælde av stemmelikhet gjør utslaget ved herredsstyrets indstilling til besættelse av en lensmandsbestilling.

Departementet uttaler, at den almindelige regel i formandskapslovgivningen for de tilfælde, at stemmerne staar like ved voteringer i formandskap eller herredsstyre er, at ordførerens stemme gjør utslaget, jfr. landsformandskapslovens §§ 19 og 38. Nogen undtagelse herfra er ikke gjort i formandskapsloven, men i praksis har den opfatning fæstnet sig mere og mere, at regelen om ordførerens avgjørende stemme ikke bør ansees gjældende ved de valg, som formandskap eller herredsstyre foretar. Dette hænger sammen med overgang til hemmelig skriftlig stemmegivning ved valg og tildels avgjørelse ved relativt iste-

16 novbr. denfor absolut flertal samt med, at de av et kommunestyre foretagne valg ikke antages at falde ind under bestemmelserne i landsformandskapslovens § 38 (bylovens § 39) om fornyet behandling m. v. (se departementets skrivelse av 29 oktober 1910 i Lovtidenden). Ved valg er det antat, at den endelige avgjørelse bør ske ved lodtrækning, naar stemmerne staar like efter en eller flere avstemninger, jfr. departementets skrivelse av 27 mars 1912 i Lovtidenden.

Hvorledes praksis i denne henseende har utviklet sig ved indstilling til besættelse av lensmandsbestillinger, har departementet intet nærmere kjendskap til. Loven om lensmænds ansættelse av 30 juni 1884 har i §§ 3 og 4 selvstændige regler om ny behandling, som maa antages at avløse bestemmelserne om fornyet behandling m. v. i landsformandskapslovens § 38, men gir ingen særlige forskrifter om fremgangsmaaten ved stemmegivningen i herredsstyret. Under lovens taushet derom ligger det nær at anvende formandskapslovens almindelige bestemmelse om ordførerens avgjørende stemme i tilfælde av stemmelikhet, mens paa den anden side forholdets likeartethet med valg taler for at følge den fremgangsmaate, som for almindelige valg ansees som rettest. Herredsstyret antages selv at kunne paa forhaand bestemme, hvorledes der skal gaaes frem ved indstillingens avgivelse (om der skal stemmes underett paa alle tre eller særskilt for hver enkelt, om indstillingen skal avgjøres ved absolut eller relativt flertal, om fremgangsmaaten ved stemmelikhet m. v.).

Naar som i det foregaaende tilfælde ingen forhaandsbestemmelse om fremgangsmaaten er truffet, antar departementet, at der efter sakens stilling ifølge gjældende lovgivning ingen indvending kan reises mot lovligheten av herredsstyrets indstilling paa grundlag av, at ordførerens stemme er anset avgjørende ved stemmelikhet.

16 novbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til amtmanden i Kristians amt i anledning av et andragende fra en kommune om avgivelse av bestemmelse i henhold til § 7 i lov nr. 1 av 16 juli 1907 for, at kommunens erhvervelse av en eiendom sker uten hinder av odelsret.

Departementet meddeler, at der efter dets opfatning ikke er adgang til at træffe bestemmelse i henhold til den nævnte lovs § 7 om, at en kommunes erhvervelse av en eiendom skal ske uten hinder av odelsret, efterat der er tinglyst skjøte paa eiendommen til kommunen, eller efterat kommunen har tiltraadt eiendommens besiddelse i henhold til kjøpekontrakt eller utinglyst skjøte.

17 novbr. **Rundskrivelse** fra Finansdepartementet til atmtmændene, hvori departementet ber vedkommende civile oppebørselsbetjenter

— skattefoged, byfogder, fogder, amtskasserer og lensmænd — 17 novbr.
gjort opmerksom paa lov av 3 juli d. a. om pantesikkerhet for og inddrivelse av skatter og andre offentlige avgifter av fast eiendom, hvilken lov træder i kraft den 1 januar 1915.

Loven antages at omfatte de faste avgifter til statskassen, som almindeligvis opkræves sammen med gaardsskattene (f. eks. landskyld og tage, jordeboksrettigheter, 8 procentskat og tiendevogsleding, jordavgift og kornrente), videre alle kommunale eiendomsskatter og brandkontingent samt geistlige utredsler i henhold til lov nr. 1 av 14 juli 1897 § 7.

Loven antages at maatte anvendes ogsaa under inddrivelsen av skatter og avgifter, som er utlignet eller forfaldt til betaling før 1 januar 1915. Det er saaledes for gaardsskattene for 1914 (1913/14), der forfalder til betaling paa indeværende aars sidste skattemøte, ikke nødvendig til opnaaelse av pantepriorite at avholde indførsel i fast gods eller i det hele tat at anvende de i skattelovene av 18 august 1911, henholdsvis landlovens § 114 og bylovens § 106, forordnede fremgangsmaater. Paa den anden side maa det dog antages, at hvis den prioriterte panteret før en av de i loven omhandlede fordringer før dens ikrafttræden er tapt som en følge av oversiddelse av de nugjældende frister, vil panteretten ikke vaagne op igjen ved lovens ikrafttræden, selv om den i lovens § 1, 2det led, omhandlede to-aarsfrist da ikke er utløpet.

Loven antages ikke for eiendomsskatters vedkommende at ha ophævet de gjældende bestemmelser i N. L. 1—22—19 og 27 samt Forordning av 18 april 1781 § 10 om at der, forinden utlæg tages i fast gods, som regel først skal være forsøkt avholdt utpantning i løsøre. Saadan utpantning vil fremdeles ha sin betydning for skatinddrivelsen og bør derfor fremdeles avholdes i de distrikter, hvor denne fremgangsmaate hittil har været anvendt eller maa antages at være hensigtsmæssig. Særlig vil den være paakrævet, hvor bruker og eier av vedkommende faste eiendom er forskjellige personer eller institutioner, saaledes specielt ogsaa hvor skatter og avgifter skal inddrives hos brukeren av eiendom tilhørende staten eller andre offentlige eller kommunale institutioner, idet her tvangsauktion over den faste eiendom selvfølgelig ikke blir at iverksætte.

I denne forbindelse henledes opmerksomheten paa Finansdepartementets rundskrivelse av 29 mars 1904 (i Lovtidenden), hvorefter der, forsaavidt der ikke inden distriktet findes nogen person, der vites at være ansvarlig for skatter (og avgifter) av vedkommende statseiendom, eller løsøreutlæg ikke er at erholde, bør ske paakrav til vedkommende regjeringsdepartement (eller offentlig institution) angaaende skattenes betaling.

17 novbr. Efter lovens § 1, 2det led, bortfalder den offentlige skatter og avgifter tilkommende prioriterte panteret, saafremt begjæring om tvangsauktion ikke er indkommet til vedkommende myndighet (auktionsforvalter, sorenskriver eller byfoged) inden 2 aar fra forfaldsdag eller, hvis fordringen for samme aar forfalder i flere terminer, fra sidste termins forfaldsdag, og forretningen derefter fremmes uten ufornødent ophold. Der bør dog almindeligvis ikke hengaa saa lang tid, inden begjæring om auktion fremsættes. Som regel bør saadan begjæring være fremkommet til nævnte myndigbet inden 1 aar fra forfaldstid eller eventuelt fra sidste termins forfaldsdag. De specificerte restanse-fortegnelser, som skal vedlægges Ordinære intraders halvaars-ekstrakter, bør derfor for hvert enkelt skattebeløps vedkommende indeholde oplysning om, naar saadan begjæring er sendt vedkommende auktionsforvalter, naar auktion er avholdt, eller hvad der videre er foretat til restansernes berigtigelse.

Det bemerkes sluttelig, at da som foran nævnt de omhandlede skatter og avgifter ogsaa i fremtiden vil være gjenstand for inddrivelse ved utpantning, antages den utpantningsbestyrere efter sportellovens §§ 129 og 152 tilkommende ret til efter restanselistes utfærdigelse at beregne sig avskrivningspenger ved indbetaling til dem ikke at berøres av den nye lov.

18 novbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til raadstuskriveren i Kristiansand, hvori departementet angaaende spørsmaalet om, hvorvidt elektrisk ovn eller komfyr kan ansees som ildsted, meddeler, at det antar, at elektrisk ovn og komfyr ikke kan ansees som »ildsted« i bygningslovens forstand.

De nævnte apparater maa derimot tilfredsstille bestemmelserne i § 52 i de av Arbeidsdepartementet under 3 januar 1908 utfærdigede »forskrifter for elektriske anlæg«.

19 novbr. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til en forretningsmand, hvorefter Lithinés de dr. Custin maa betragtes som et arkanum, der i henhold til lov av 16 mai 1904 kun kan indføres her til landet av apotekerne og de kjøbmænd, som har faat tilladelse til at sælge alleslags gifter og apotekvarer.

19 novbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til formanden i Underfogdernes og byenes hovedstevnevidners landsforening.

Paa forespørsel om, hvorvidt underfogderne, saafremt de efter ikrafttrædelsen av lov av 3 juli 1914 nr. 3 om pantesikkerhet og inddrivelse av skatter m. v. fremdeles maatte komme til at bistaa med indfordring av forfalden brandkontingent, vil være berettiget til avskrivningspenger overensstemmende med sportelllovens § 152, jfr. § 129, uttaler departementet, at spørsmaalet antages at maatte besvaresbekræftende.

Provisorisk anordning*) indeholdende tillæg til lov om anmeldelse av reisende og fremmede av 4 mai 1901. 20 novbr.

I henhold til grundlovens § 17 bestemmes:

§ 1. Naar det av hensyn til statens sikkerhet antages paakrævet, kan Justisdepartementet bestemme, at enhver, som gjør sig en næringsvei av at motta reisende i natteherberge, skal avgi til stedets politimester (foged) eller lensmand skriftlig opgave over de ankomne reisende, indeholdende deres fulde navn, stilling, statsborgerlige forhold, hjemsted og sidste opholdssted.

Likesaa kan det bestemme, at enhver, som mottar i natteherberge nogen, som ikke er norsk statsborger, skal skriftlig anmelde dette til stedets politimester (foged) eller lensmand med angivelse av den fremmedes fulde navn, stilling, statsborgerlige forhold, hjemsted og sidste opholdssted.

§ 2. Saadan bestemmelse som i § 1 nævnt kan træffes for det hele land eller for enkelte dele av landet.

Den frist, inden hvilken opgaverne eller anmeldelserne skal avgives, maa ikke sættes kortere end 24 timer efter ankomsten.

§ 3. Denne anordning træder i kraft straks.

Kongelig resolution*), hvorved i henhold til § 7 i lov av 18 august d. a. om salg og utførsel av fødevarer m. v. bestemmes, at forbudet i nævnte lovs § 3 mot salg og skjænkning av brændevin ikke skal være til hinder for, at de til skjænkning av brændevin berettigede midlertidig skjænker brændevin i den tid de, indtil den provisoriske anordning av 4 august 1914 traadte i kraft, dertil var berettiget, alle hverdage undtagen mandag og lørdag. 20 novbr.

Denne resolution træder i kraft straks.

Kongelig resolution**), hvorved den av Nes herredsstyre i møte den 26 september 1904 besluttede vedtægt om lukning av utsalgssteder i Nes herred, Lister og Mandals amt, stadfæstes i henhold til lov 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med et par forandringer. 20 novbr.

Kongelig resolution**), hvorved bestemmes: 20 novbr.

I. Den av Stordalens herredsstyre i møte den 17 juni og 17 september 1914 besluttede vedtægt om lukning av utsalgssteder i Stordalens herred, Romsdals amt, stadfæstes i henhold til lov 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med et par forandringer.

*) Bekjendtgj. 21 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 59.
**) Bekjendtgj. 21 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 59, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

20 novbr. II. Den ved kongelig resolution av 14 juli 1909 stadfæstede vedtægt for lukning av utsalgssteder i samme herred ophæves.

20 novbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold av § 3 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødelæggelse m. v. av 8 august 1908 meddeles approbation paa de av herredsstyret for Ringebu herred, Kristians amt, i møte den 14 september 1914 besluttede nye vernskogvedtægter for herredet.

20 novbr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til §§ 15 og 84 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles stadfæstelse paa Sundalens herredsstyres beslutning i møte den 10 oktober 1914 angaaende tvungen opmaaling og kartlægning av tomter og grunder i det bygningsloven underlagte strøk av herredet samt angaaende betalingsregulativ herfor og for bygningsanmeldelser m. v., — dog med en enkelt forandring.

20 novbr. **Kongelig resolution**, hvorved bl. a. de paa generalforsamling den 11 juli 1914 i »Tryg«, en gjensidig Forsikringsforening for Fiskere, vedtagne vedtægter stadfæstes i henhold til lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845.

20 novbr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles approbation paa det i ekstraordinært fællesmøte den 28 mars 1914 i Lømsen Hestekasse, Nordre Trondhjems amt, vedtagne tillæg til § 2 i de ved kongelige resolutioner av 31 mai 1912 og 28 februar 1913 approberte statutter for nævnte kasse.

7 novbr.
20 novbr.

Kapitelstakster for aaret 1914

(i overensstemmelse med N. L.'s 3—14—15 og lov av 17 august 1848).

Kristiania stift:
(sat 18 november).

Landskyld og leding:

100	kilogram	rugmel	kr. 17,04
100	—	bygmel eller malt	» 16,96
100	—	havremel eller malt	» 16,96
100	—	blandmel eller malt	» 17,27

*) Bekjendtgj. 21 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 59, hvor de nye vernskogvedtægter er indtat.

**) Bekjendtgj. 21 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 59, hvor den stadfæstede beslutning er indtat.

					7 novbr. 20 novbr.
1	hektoliter	landskylds byg eller korn, hvor samme ei ydes efter tyngde eller vegt . . .	kr.	8,23	
1	—	landskylds eller ledings havre	»	7,60	

Tiende:

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter . . .	kr.	9,81
1	—	byg	»	7,81
1	—	blandkorn	»	7,23
1	—	havre	»	6,51
1	—	letbyg	»	4,43
1	—	lethavre	»	3,87

Landskyld og leding efter middelprisen av de 10 sidste aars kapitelstakster:

100	kilogram	rugmel	kr.	16,77
100	—	bygmel eller malt	»	16,41
100	—	havremel eller malt	»	16,97
100	—	blandmel eller malt	»	16,35
1	hektoliter	landskylds byg	»	7,97
1	—	landskylds havre	»	7,61

Tiendekorn efter middelprisen av de 20 sidste aars kapitelstakster:

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter . . .	kr.	9,07
1	—	byg	»	7,06
1	—	blandkorn	»	6,44
1	—	havre	»	6,06
1	—	letbyg	»	4,30
1	—	lethavre	»	3,86

Hamar stift:
(sat 7 november).

Landskyld og leding:

100	kilogram	rugmel	kr.	18,09
100	—	bygmel	»	18,94
100	—	havremel	»	18,69
100	—	blandmel	»	18,81
1	hektoliter	landskyldsbyg eller korn, hvor samme ikke ydes efter tyngde eller vegt . .	»	9,20
1	—	landskylds- eller ledingshavre	»	8,37
100	kilogram	bygmalt	»	14,39
100	—	havremalt	»	14,20
100	—	blandkornmalt	»	14,30

Tiende:

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter . . .	kr.	10,41
1	—	byg	»	8,72
1	—	blandkorn	»	7,26

7 novbr.	1	hektoliter	havre	kr. 7,17
20 novbr.	1	—	letbyg	» 4,70
	1	—	lethavre	» 4,32

Landskyld og leding efter middelprisen av de 10 sidste aars kapiteltakster:

100	kilogram	rugmel	kr. 17,99
100	—	bygmel	» 18,43
100	—	havremel	» 18,85
100	—	blandmel	» 18,50
1	hektoliter	landskyldsbyg	» 8,96
1	—	landskyldshavre	» 8,43
100	kilogram	bygmalt	» 14,01
100	—	havremalt	» 14,33
100	—	blandkornmal	» 14,06

Tiendekorn efter middelprisen av de 20 sidste aars kapitelstakster:

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr. 9,74
1	—	byg	» 8,01
1	—	blandkorn	» 6,89
1	—	havre	» 6,71
1	—	letbyg	» 4,12
2	—	lethavre	» 3,79

Kristiansand stift:
(sat 20 november).

1	hektoliter	byg	kr. 9,29
1	—	havre	» 7,44
1	—	havremel	» 8,15
100	kilogram	byg	» 14,35
100	—	havre	» 14,37
100	—	havremel	» 15,75

Middeltallet av kapitelstaksterne for de sidste 10 aar fra 1905 til 1914 begge iberegnet blir:

1	hektoliter	byg	kr. 8,63
100	kilogram	byg	» 13,33
100	—	havre	» 14,18

Bergen stift:
(sat 20 november).

Hvete	kr. 12,47	alt pr. hektoliter*)
Rug	» 9,44	
Byg	» 9,49	
Havre	» 6,81	
Blandkorn	» 7,88	
Malt	» 14,01	

*) Middelprisen paa malt er av Odda formandskap opgit til kr. 0,25 pr. kg. og av sognepresten i Fuse til kr. 0,77 pr. kg.
Middelprisen herav beregnet efter lov av 17 august 1848 blir 21 øre pr. kg.

Hvad kongens tiende i Nordhordland angaar, da skal der efter den derom gjældende bestemmelse kun gives for en hektoliter kr. 3,45 (kr. 4,80 pr. tønde). 7 novbr. - 20 novbr.

Middeltallet av de sidste 20 aars kapitelstakster blir:

For hvete kr. 11,92, for rug kr. 8,70, for byg kr. 8,35, for havre kr. 5,65, for blandkorn kr. 6,84 og for malt kr. 37,93, alt pr. hektoliter.

Middeltallet av de sidste 10 aars kapitelstakster blir:

For hvete kr. 12,55, for rug kr. 9,57, for byg kr. 9,07, for havre kr. 6,27, for blandkorn kr. 7,43 og for malt kr. 40,51, alt pr. hektoliter.

Trondhjem stift:
(sat 17 november).

1	hektoliter	bedste rug	kr. 10,72
1	—	ringere rug	» 9,60
1	—	sædebyg	» 8,74
1	—	ringere byg	» 7,32
1	—	bedste blandkorn	» 7,64
1	—	ringere blandkorn	» 7,12
1	—	sædehavre	» 7,16
1	—	ringere havre	» 5,97
1	kilogram	bedste rugmel	» 0.18
1	—	ringere rugmel	» 0,16
1	—	bedste bygmel	» 0,16
1	—	ringere bygmel	» 0,15
1	—	bedste havremel	» 0,17
1	—	ringere havremel	» 0,15
Middeltal av de 10 sidste aars kapitelstakster paa sædebyg for 1 hektoliter			» 8,35
Middeltal av de 10 sidste aars kapitelstakster paa sædehavre for 1 hektoliter			» 6,98

Tromsø stift:
(sat 20 november).

1	hektoliter	bedste rug	kr. 12,02
1	—	ringere rug	» 10,32
1	—	sædebyg	» 11,57
1	—	ringere byg	» 9,67
1	—	bedste blandkorn	» 9,94
1	—	ringere blandkorn	» 8,38
1	—	sædehavre	» 10,67
1	—	ringere havre	» 9,00
1	—	bygmalt	» 16,83
10	kilogram	rugmel	» 1,72
10	—	bygmel	» 1,78

7 novbr.	10 kilogram	ringere bygmel	kr.	1,53
20 novbr.	10 —	havremel	»	2,21
	10 —	ringere havremel	»	1,67
	10 —	hvite erter	»	3,07
	10 —	ringere erter	»	2,65
	Middeltal av de sidste 10 aars kapitelstakster paa 1 hektoliter sædebyg		»	10,90

Kirkernes landskyld:

10 kilogram	lange	kr.	7,00
10 —	rundfisk	»	5,50
10 —	titling	»	4,50
10 —	stor rotskjær	»	7,00
10 —	smaa rotskjær	»	5,00
10 —	stor sei	»	5,00
10 —	middels sei	»	4,50
10 —	smaa sei	»	3,00
10 —	ost i Salten	»	4,89

21 novbr. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av § 7 i lov av 18 august 1914 om salg og utførsel av fødevarer m. v. bestemmes, at det i samme lovs § 4 indeholdte utførselsforbud, som ved kongelig resolution av 3 oktober 1914 midlertidig blev sat ut av kraft, forsaavidt angaar en del fødevarer, hvoriblandt te, igjen gjøres gjældende for tes vedkommende.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

21 novbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 29 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 meddeles stadfæstelse som gjældende indtil videre paa Arendals bystyres beslutning av 24 februar 1914 om opkrævning til indtægt for stedets havnekasse av tonnageavgift av lossende eller ladende fartøier med 8 øre pr. bestuet registerton av fartøier i utenriksk fart og 4 øre pr. registerton av fartøier i indenriksk fart.

21 novbr. **Skrivelse** fra Fængselsstyrelsen til riksadvokaten, hvori meddeles, at der i Haugesund er ført op nyt fængsel, som vil bli tat i bruk 1 december førstkommende. Det nye fængsel, som kaldes Haugesunds hjælpefængsel, er henført til gruppen større hjælpefængsler. Men det er bestemt, at fanger indtil videre skal kunne sættes ind i det efter de regler, som gjælder for kredsfængsler, jfr. indsættelsesreglerne av 1 juni 1911 §§ 2 og 3 og reglement for kredsfængslerne og de større hjælpefængsler av 12 december 1904.

---

*) Bekjendtgj. 21 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 59.

Haugesunds nuværende smaafængsel er besluttet nedlagt fra den dag, det nye fængsel tages i bruk. 21 novbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til stiftamtmanden i Kristiania, hvori departementet paa foranledning av en forespørsel fra Kristiania skifterets 1. avdeling uttaler: 24 novbr.

Bestemmelsen i sportellovens § 34 om skifteforvalterens pligt til paa boets bekostning at besørge utlæg tinglyst antages ikke at kunne komme til anvendelse i et tilfælde, hvor en et arvebo tilhørende fast eiendom under skiftet har været overdradd til et for øiemedet av dels arvinger, dels utenfor skiftet staaende personer dannet aktieselskap, og utlæg derefter har været git i de av aktieselskapet for overtagelsessummen utstedte aktier, pantobligationer og gjældsforskrivelser.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til amtmændene: 26 novbr.

Justitiarius i Høiesteret har i en skrivelse til departementet av 8 oktober d. a. bl. a. anført følgende:

»I saker, som indkommer til Høiesterets kjæremaalsutvalg, viser det sig stadig, at der av domfældte, som erklærer anke eller begjærer fornyet behandling, gjøres anstøt mot de for disse retsmidlers iverksættelse foreskrevne regler i straffeproceslovens §§ 383 og 402. Dette forhold foranlediger bryderi og tidsspilde, idet der maa indhentes oplysninger og erklæringer angaaende sammenhængen med og aarsaken til, at reglerne ikke er iagttat, — for bedømmelsen av hvilken betydning der i det enkelte tilfælde bør tillægges forsømmelsen; og denne vil lettelig kunne medføre retsfortapelse for domfældte.

Det er antagelig, at undladelsen av at iagtta de nævnte forskrifter som regel hitrører fra, at vedkommende enten ikke har opfattet eller senere har glemt den besked, han ved domsavsigelsen eller ved dommens forkyndelse for ham har faat om fremgangsmaaten ved begjæring om fornyet behandling og anke (straffeproceslovens §§ 364 og 365, jfr. § 366).

Jeg har trodd, at det muligens kunde tjene til at raade nogen bod paa dette forhold, om der av den tjenestemand, som ved dommens avsigelse eller forkyndelse har at gi domfældte meddelelse om, hvorledes han har at forholde sig, hvis han vil søke dommen forandret, samtidig med meddelelsen blev levert domfældte en trykt veiledning av fremgangsmaaten«.

Justisdepartementet har i tilslutning hertil bestemt, at underdommere i straffesaker ved avsigelsen av dom over en tilstedeværende domfældt og paatalemyndighetens tjenestemænd, naar de besørger forkyndt fældende domme i straffesaker, skal tilstille domfældte et eksemplar av efternævnte

26 novbr. **Meddelelse til domfældte:**

1. Hvis De vil søke dommen forandret ved høiere ret, maa De fremsætte begjæring herom inden 14 dage fra idag, det vil si senest .....dag den .....
2. Begjæringen kan De fremsætte enten for en av paatalemyndighetens tjenestemænd (d. e. riksadvokaten, statsadvokaterne, politimestrene (fogderne), andre politiembedsmænd, politiassistenter og lensmænd) eller for vedkommende underdommer (sorenskriver, kriminaldommer, byfoged, byret). Hvis De er fængslet, kan De ogsaa fremsætte begjæringen for fængslets vaktmester.
3. For underdommeren eller fængslets vaktmester kan De alene fremsætte begjæringen mundtlig ved personlig henvendelse til disse tjenestemænd.
4. For paatalemyndigheten kan De fremsætte begjæringen mundtlig eller, om De ønsker det, skriftlig. Hvis De fremsætter skriftlig begjæring, maa den være underskrevet baade av Dem selv og av Deres forsvarer eller en anden sakfører; hvis De fremsender den gjennem posten, maa den være avgit til denne inden fristens utløp.
5. I alle tilfælde maa De tydelig forklare, av hvilken grund De vil ha saken ind for høiere ret, og om De begjærer den ind for lagmandsretten eller for Høiesteret.
6. Forsømmer De at iagtta disse regler, vil De risikere efter utløpet av ovennævnte frist ikke at kunne komme videre med saken.
7. Hos Deres forsvarer vil De kunne faa raad om, hvorvidt De bør begjære saken ind for høiere ret, og i tilfælde nærmere veiledning om, hvorledes De hermed har at forholde Dem.

26 novbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til riksadvokaten.

Justitiarius i Høiesteret har i en skrivelse til departementet av 8 oktober d. a. blandt andet anført følgende:

»I saker, som indkommer til Høiesterets kjæremaalsutvalg, viser det sig stadig, at der av domfældte, som erklærer anke eller begjærer fornyet behandling, gjøres anstøt mot de for disse retsmidlers iverksættelse foreskrevne regler i straffeproceslovens §§ 383 og 402. Dette forhold foranlediger bryderi og tidsspilde, idet der maa indhentes oplysninger og erklæringer angaaende sammenhængen med og aarsaken til, at reglerne ikke er iagttat, — for bedømmelsen av hvilken betydning der i det enkelte tilfælde bør tillægges forsømmelsen; og denne vil lettelig kunne medføre retsfortapelse for domfældte.

Det er antagelig, at undladelsen av at iagtta de nævnte forskrifter som regel hitrører fra, at vedkommende enten ikke

har opfattet eller senere har glemt den besked, han ved doms- 26 novbr.
avsigelsen eller ved dommens forkyndelse for ham har faat om fremgangsmaaten ved begjæring om fornyet behandling og anke (straffeproceslovens §§ 364 og 365, jfr. § 366).

Jeg har trodd, at det muligens kunde tjene til at raade nogen bod paa dette forhold, om der av den tjenestemand, som ved dommens avsigelse eller forkyndelse har at gi domfældte meddelelse om, hvorledes han har at forholde sig, hvis han vil søke dommen forandret, samtidig med meddelelsen blev levert domfældte en trykt veiledning om fremgangsmaaten«.

Departementet, som er enig i det av justitiarius anførte, henstiller til riksadvokaten at anmode statsadvokaterne, politimestrene (fogderne), øvrige politiembedsmænd og politiassistenterne om, naar faldende domme i straffesaker besørges forkyndt av paatalemyndigheten, at tilstille vedkommende tjenestemand samtidig med utskriften av dommen et eksemplar av »Meddelelse til domfældte« *), som leveres domfældte ved forkyndelsen og meddelelsen av det i straffeprocesloven bestemte tilkjendegivende med hensyn til fremgangsmaaten ved anke eller ved begjæring om fornyet behandling ved høiere ret. Meddelelsen utfyldes av den, som besørger forkyndelsen, hvorhos fornøden anmerkning gjøres herom i bevidnelsen om forkyndelsen.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til en distriktslæge, 26 novbr.
hvori paa forespørsel, om det ved nogen bestemmelse er paalagt eller av helseraadets ordfører kan paalægges en jordmor at anmelde tilfælde av pemfigus monatorum, meddeles, at noget bestemt paabud herom vistnok ikke findes; men det ansees selvsagt, at enhver jordmor efter evne bør medvirke til at hindre utbredelse av smitsom sygdom inden sit klientel og derfor, naar hun av distriktslægen som helseraadets ordfører anmodes derom, bør gjøre ham bekjendt med tilfælde av pemfigus monatorum i sin praksis, saa at der kan bli truffet forholdsregler sigtende til at hindre sygdommens utbredelse.

Skrivelse **) fra Forsvarsdepartementet, Armeen, hvorved 26 novbr.
i henhold til § 4 i lov av 18 august 1914 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt at utføre av riket:

Tagget gjærdetraad (pigtraad).

Forbudet træder straks i kraft.

Kongelig resolution ***), hvorved der i henhold til lov av 27 novbr.
17 juni 1869 om politivedtægter for rikets kjøpstæder, jfr. lov

*) Indtat i Justisdepartementets skrivelse til amtmændene av 26 november d. a.

**) Bekjendtgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 60.

***) Bekjendtgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 60, hvor beslutningen er indtat.

27 novbr. (nr. 3) av 12 juni 1914 og lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v., meddeles stadfæstelse paa en av Hamar bystyre den 13 oktober 1914 fattet beslutning om forandring i de ved kongelig resolution av 3 september 1890, jfr. kongelige resolutioner av 26 februar og 27 juli 1896, stadfæstede politivedtægter og den ved kongelig resolution av 25 juli 1898, jfr. kongelig resolution av 25 februar 1908, stadfæstede vedtægt angaaende adgang til at gi offentlige forestillinger m. v.

27 novbr. **Kongelig resolution***), hvorved approberes reglement for justerværsenet.

27 novbr. **Kongelig resolution****), hvorved den av Langesunds bystyre i møter den 23 april og 30 oktober 1914 fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Langesund stædfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

27 novbr. **Kongelig resolution*****), hvorved den av Vardø bystyre i møte den 2 oktober d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Vardø stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med nogen forandringer.

27 novbr. **Kongelig resolution**†), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Borge herred, Smaalenene amt, i møte den 11 november 1914 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet ved kongelig resolution av 5 november 1892, 11 juli 1898 og 23 februar 1903 approberte sundhetsforskrifter.

27 novbr. **Kongelig resolution**††), hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 §§ 23, 24 og 27 meddeles godkjendelse som gjældende indtil videre av de av Tønsbergs bystyre i møte senest den 19 juni 1914 vedtagne regler for ordningen av brandvæsenet i nævnte by, dog med en enkelt forandring.

---

*) Bekjendtgj. 10 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 62, hvor reglementet er indtat.

**) Bekjendtgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 60, hvor vedtægten er indtat; kfr. »tilføielse« i nr. 67 for 29 december (s. 792).

***) Bekjendtgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 60, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat

†) Bekjendtgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 60, hvor tillægget er indtat.

††) Bekjendtgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 60, hvor de godkjendte regler er indtat.

Kongelig resolution*), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, bestemmes, at det ved kongelig resolution av 14 juni 1913 for hovedveien gjennem Lilleelvedalen (nu Lilleelvedalen og Foldalen) utfærdigede forbud mot motorvognkjøring, som ikke foregaar i fast rute eller til de for rutegaaende motorvogner fastsatte tider, ophæves. 27 novbr.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 108 i lov om bygningsvæsenet i Trondhjem av 11 juni 1906 meddeles approbation paa de av Trondhjems bystyre i møte den 26 februar 1914 og av Strindens herredsstyre i møte den 31 oktober 1914 vedtagne forandringer i lovens §§ 38 og 54, dog saaledes at de nævnte bestemmelser faar den lydelse som av Trondhjems bystyre foreslaat. 27 novbr.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 27 novbr.

1. Fra 1 januar 1915 blir tingene for Namdalen sorenskriveri at avholde:

Saktingene:

For Namsos, Hølandet og Overhallens tinglag i mai og september;
for Grongs tinglag i mai eller juni og september;
for Fosnes, Nærø, Leka og Kolvereids tinglag i mai eller juni og i august eller september;
for Flatanger tinglag i august eller september;
for Lierne tinglag i juni eller juli.

Maanedstingene kredsvis saaledes:

a. For Namsos tinglag i februar, april, juni, august og december;
b. for Grong, Hølandet, Overhallen og Lierne tinglag i februar, juni og december;
c. for Fosnes og Flatanger tinglag i juli og december;
d. for Nærø og Leka tinglag i december;
e. for Kolvereids tinglag i december.

2. Det overlates til amtmanden at bestemme det antal dage og den orden, hvori de foran omhandlede ting blir at avholde, og paa hvilket sted tingene skal avholdes.

Kongelig resolution, hvorved der paa sedvanlige betingelser tillates oprettet et apotek paa Kirkenes i Sydvaranger herred i Finmarkens amt. 27 novbr.

*) Bekjendtgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 60.
**) Bekjendtgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 60, hvor forandringene er indtat.

27 novbr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles approbation paa de i generalforsamling den 24 juni 1914 vedtagne forandringer i § 4 samt § 7, 1ste led, i den ved høieste resolution av 23 april 1900 approberte plan for Fillan og Sandstads gjensidige Brandassuranseforening.

27 novbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til amtmanden i Hedemarkens amt foranlediget ved en forespørsel fra formanden i en ligningsnævnd om utstrækningen av ligningsmyndighetenes taushetspligt (landskattelovens § 129) i det tilfælde, at en ligningsnævnd nærer mistanke om, at en skatyder, som er skattepligtig i flere kommuner, har indgit forskjellig selvangivelse i de forskjellige kommuner for at unddra sig en del av sin skattepligt, og at ligningsnævnden derfor henvender sig til de andre kommuners ligningsnævnd for at faa oplysning om indholdet av selvangivelserne der.

Departementet uttaler, at bestemmelserne om ligningsmyndighetenes taushetspligt ikke antages at være til hinder for, at der under saadanne forhold gives ligningsnævnden (-raadet) i et andet skattedistrikt de fornødne oplysninger vedkommende en skatyders selvangivelse til kontrol av dennes overensstemmelse med selvangivelsen i det andet distrikt.

28 novbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til amtmanden i Romsdals amt, hvori departementet i anledning av, at en lensmand hadde utvist forsømmelighet ved opbevaring av Polititidende, indskjærper, at ifølge Justisdepartementets cirkulære av 11 september 1886 litr. F. skal de enkelte eksemplarer av Polititidende omhyggelig opbevares og for hver aargang med aarsregister indbindes. Lensmændenes utgifter til indbinding blir refundert av delinkventfondet efter amtmandens anvisning, jfr. Justisdepartementets rundskrivelse av 13 april 1909. Prisen for enkelt bind bør dog ikke overstige kr. 1,50.

1 decbr. **Rundskrivelse** fra medicinaldirektøren, hvori — paa foranledning av chefen for armeens sanitet — henstilles til helseraadsordførerne at gi vedkommende tjenstgjørende militære læge meddelelse, saafremt der skulde optræde tilfælde av ondartet epidemisk sygdom inden deres distrikter i nærheten av nogen eksercerplads eller noget sted, hvor der er samlet tropper som nøitralitetsvern. De sygdomme, som man i denne forbindelse særlig har for øie, er tyfoidfeber, exanthematisk tyfus, epidemisk cerebrospinalmeningit, poliomyelit, barnekopper, skarlagensfeber, difteri og dysenteri. Der maatte gives meddelelse om tilfældenes antal og stedet, hvor de er opstaat.

Kongelig resolution*), hvorved bestemmes: 3 decbr.

I. I henhold til lov om naturfredning av 25 juli 1910 skal den paa Sigdals kapellangaard Bjertnes, gr.nr. 187, br.nr. 2, i Krødsherred, Buskeruds amt, voksende ek, kaldet »Den gamle mester« være fredet mot ødelæggelse.

II. Fredningsbeslutningen blir at kundgjøre ved opslag paa fredningsstedet.

Kongelig resolution**), hvorved den av Ringebu herredsstyre i møte den 16 november d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Ringebu herred, Kristians amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med et par forandringer. 3 decbr.

Kongelig resolution**), hvorved den av Haus herredsstyre i møte den 29 oktober 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Haus herred, Søndre Bergenhus amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med en enkelt forandring. 3 decbr.

Kongelig resolution**), hvorved den av Ulsteins herredsstyre i møter den 13 december 1913 og 9 oktober d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Ulsteins herred, Romsdals amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med et par forandringer. 3 decbr.

Kongelig resolution***), hvorved den av Roalds herredsstyre i møte den 18 august d. a. fassatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Roalds herred, Romsdals amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre. 3 decbr.

Kongelig resolution***), hvorved den av Tromsø bystyre i møte den 25 september d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Tromsø stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre. 3 decbr.

Kongelig resolution**), hvorved den av Vadsø bystyre i møter den 25 juni og 12 august d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Vadsø stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med nogen forandringer. 3 decbr.

---

*) Bekjendtgj. 4 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 61.
**) Bekjendtgj. 4 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 61, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.
***) Bekjendtgj. 4 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 61, hvor vedtægten er indtat.

3 decbr. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av lov angaaende jagt og fangst av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at tiur og røi fredes inden Kristians amt i tiden fra og med 16 november til og med 15 januar.

Denne bestemmelse, som træder i kraft straks, gjælder indtil 1 juli 1916.

Samtidig ophæves den kongelige resolution av 28 oktober 1911 angaaende fredning av tiur, røi, aarhane og aarhøne inden Kristians amt.

3 decbr. **Kongelig resolution***), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, andet led, bestemmes følgende:

I. Kjøring med motorvogn er indtil videre forbudt paa nedennævnte veier og gater i Narvik:
1. Framnesveien inden Framnes indmark.
2. Einarvikveien nordenfor gate 84.
3. Gate 81.
4. Vasvikveien nordenfor gate 39.
5. Gate 40 b nordvest for gate 35.
6. Kirkegaardsveien østenfor jernbanestationen.
7. Alle for tiden helt eller delvis oparbeidede gater paa Oskarsborg overfor gate 2.

II. Ovennævnte forbud gjælder ikke tohjulede motorcykler samt trehjulede motorcykler, som er indrettet alene for én person.

3 decbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 7,2 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation paa den av Sarpsborgs bystyre i møte den 13 oktober 1914 fattede beslutning angaaende 5 meter tilbaketrukket gatelinje for Jacob Hilditch gate paa dennes nordside mellem Sannesundsveien og Skolegaten sammesteds.

3 decbr. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

I. Fra 1 januar 1915 skal følgende gaarder i Skjaaks prestegjeld i Hamar stift overføres fra Skjaaks hovedsogn til Nordbergets annekssogn:

Gnr. 9 Kroken brnr. 2 Botn.
» 21 Skjaak nedre brnr. 2, 3, 4, 5 og 6.
» 22 Skjaak øvre brnr. 4 og 5.
» 32 Forberget Nordistuen brnr. 2 og 3.
» 36 Skjelkvale brnr. 2 Tundraskriden.
» 40 Kvaaleim brnr. 3 Heggebakken.
» 42 Grimstad brnr. 4 Lilleødegaard.
» 47 Guldbakke brnr. 2 Polmo.
» 57 Marlo brnr. 4 Marlo-Ødegaard.

*) Bekjendtgj. 4 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 61.

II. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til at foreta de forføininger med hensyn til omreguleringen av de geistlige tjenestemænds indtægter efter den geistlige lønningslov av 14 juli 1897, som de ovenomhandlede gaardes overførelse gjør nødvendig. 3 decbr.

Kongelig resolution, hvorved der i medhold av landsformandskapslovens § 63 tillates Romsdals amtsting indtil videre avholdt i mai maaned, naar der ved berammelsen findes at være grund til at fravike den i lovens § 40 fastsatte samlingstid juni eller juli maaned. 3 decbr.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa den i generalforsamling den 11 august 1914 vedtagne forandring i § 19, a i de ved kongelig resolution av 17 oktober 1908, jfr. kongelig resolution av 28 oktober 1911, approberte planer for Vinger gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger. 3 decbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av frøken Maren S. Pedersen ved testamente av 28 mars 1885 oprettede »Peder og Gabriel Pedersens legat« for ældre og trængende familier samt enker og enkemænd av arbeids- og sjømandsstanden i Stavanger samt paa den under 14 oktober 1914 utfærdigede fundas for dette legat. 3 decbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av frøken Maren S. Pedersen ved testamente av 28 mars 1885 oprettede »Frøknerne Johanne og Karen Pedersens legat« for ældre værdige trængende piker av arbeids- og sjømandsstanden i Stavanger samt paa den under 14 oktober 1914 utfærdigede fundas for dette legat. 3 decbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa »Legatet av 17 mai 1914, oprettet av Flaaværinger i Amerika til minde om jubelaaret 1914« til fordel for værdige trængende i Flaa herred samt paa de under 7 september 1914 utfærdigede statutter foi dette legat. 4 decbr.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til kommanderende admiral, hvori uttales, at vernepligtstiden regelmæssig regnes fra utskrivningen, og at de utskrevne med hensyn til tjenesten skal følge den aarsklasse, hvormed de er utskrevet. 5 decbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av lærer C. Andresen ved testamente av 20 februar 1908 oprettede legat til understøttelse av a) unge mennesker, hjemmehørende i Drammen, til deres videre utdannelse og b) træn- 7 decbr.

7 decbr. gende kvinder i Drammen, samt paa de under 12 november 1914 utfærdigede statutter for dette legat.

7 decbr. **Rundskrivelse** fra Kirkedepartementet til stiftsdirektionerne:

Under 26 mai 1914 er der indgaat en konvention mellem Norge, Danmark og Sverige om gjensidig understøttelse av trængende. Denne konvention, som træder i kraft 1 januar 1915, er saalydende:

Art. 1. Ethvert av de kontraherende land forpligter sig til at yde dem av de to andre lands undersaatter, som under ophold paa dets omraade kommer i trang, fattigunderstøttelse paa samme maate og efter samme regler, som ifølge opholdslandets fattiglovgivning gjælder for ydelse av fattigunderstøttelse til landets egne undersaatter.

Like med undersaat i et av landene stilles i denne konvention den, som tidligere har været statsborger i landet og har tapt sin statsborgerret uten at ha erhvervet saadan i et andet land.

Art. 2. Saafremt vedkommende myndighet i opholdslandet antar, at den trang, der har foranlediget fattigunderstøttelsen, vil bli vedvarende, har opholdslandet ret til efter de i denne konvention nærmere angivne regler og med de deri nævnte undtagelser at kræve, at den trængende mottages i hjemlandet, eller at der ydes erstatning for fattigunderstøttelsen i overensstemmelse med art. 9.

Art. 3. Har en undersaat fra et av de kontraherende land hat 10 aars uavbrutt ophold i et av de andre land, og kommer han derefter under uavbrutt fortsat ophold i dette land i trang, har opholdslandet ikke ret til paa grund av ydet fattigunderstøttelse at kræve, at han skal mottages i hjemlandet, hvorimot opholdsandet skal bære utgiftene ved fattigunderstøttelsen.

Dette gjælder dog kun, forsaavidt den trængende

a) er indflyttet i opholdslandet før sit fyldte 48de aar;

b) ikke i løpet av de nævnte 10 aar paa grund av vedvarende trang har mottat fattigunderstøttelse, som efter henvendelse fra opholdslandet har hat til følge meddelelse fra hjemlandet om, at det vil motta ham eller yde erstatning for understøttelsen;

c) ikke i nævnte tidsrum har utstaat frihetsstraf paa mindst 3 maaneder eller frihetsstraf, som har været idømt for en i den offentlige mening vanærende handling.

Art. 4. Saafremt de i art. 3, første avsnit, nævnte 10 aar er utløpet, inden vedkommende har naadd den alder, ved hvilken han efter opholdslandets lovgivning blir selvstændig person i fattigretslig henseende, gjælder det i samme avsnit bestemte først fra det tidspunkt, da han har naadd nævnte alder.

Fattigunderstøttelse ydet forældreløst barn under nævnte alder medfører ikke den virkning, som er fastsat ved punkt b. i art. 3, saafremt hjemlandet fuldt ut erstatter den ydede understøttelse i overensstemmelse med art. 9, andet avsnit.

Art. 5. Har manden opholdt sig i landet i 10 aar under de i art. 3 omhandlede betingelser, tilkommer der hustruen, saafremt hun opholder sig i landet, samme stilling som manden i fattigretslig henseende. Samme stilling beholder hun, naar manden dør, eller hvis egteskapet opløses paa anden maate.

Egtefødt barn, som ikke har naadd den i art. 4 nævnte alder, og som opholder sig i landet, følger i heromhandlede henseende

forældrene eller, om en av dem er død, den gjenlevende. Er 7 decbr.
egteskapet opløst paa anden maate end ved en av egtefællernes død, følger barnet den av forældrene, hos hvem det opholder sig eller senest har opholdt sig.

Barn født utenfor egteskap følger moren.

Art. 6. Fattigunderstøttelse, som er foranlediget av forbigaaende trang, berettiger ikke opholdslandet til at hjemsende den understøttede eller til at kræve erstatning fra hjemlandet for utgiftene til fattigunderstøttelsen.

Art. 7. Fattigunderstøttelse ydet enke eller fraskilt hustru — eller efter mandens død eller egteskapets opløsning paa anden maate hendes barn, der ikke har naadd den i art. 4 nævnte alder — berettiger ikke opholdslandet til at hjemsende den trængende eller til at kræve erstatning for understøttelsen, saafremt hun har indfødsret i opholdslandet eller hadde statsborgerret i dette ved egteskapets indgaaelse.

Art. 8. Foreligger der efter foranstaaende artikler intet til hinder for, at den trængende kan hjemsendes, skal det dog tages i betragtning, hvorvidt de foreliggende omstændigheter taler for at hjemsendelse ikke finder sted, og at erstatning i stedet indtræder. Saafremt saadanne omstændigheter findes at være tilstede, skal der ved overenskomst mellem landene i hvert enkelt tilfælde træffes bestemmelse om, hvorvidt erstatning som nævnt skal indtræde.

Ved avgjørelsen herav skal humane hensyn i første række tages i betragtning. Som regel skal hjemsendelse undgaaes og erstatning træde i stedet, saafremt hjemsendelse vilde medføre, at nær paarørende adskilles, saafremt vedkommende trængende har naadd en fremskreden alder og i længere tid har opholdt sig i landet, eller saafremt hjemsendelse ikke kan finde sted uten mén for den understøttedes helse.

Art. 9. Skal erstatning ydes i henhold til art. 8, godtgjør hjemlandet opholdslandet tre fjerdedele av utgiftene ved fattigunderstøttelsen.

Ydes understøttelse til forældreløst barn, som endnu ikke har naadd den i art. 4 nævnte alder, og som hjemlandet av humane hensyn finder bør forbli i opholdslandet, skal utgiftene ved understøttelsen godtgjøres med sit fulde beløp.

Art. 10. Vil opholdslandet i anledning av ydet fattigunderstøttelse hjemsende den trængende eller kræve erstatning for understøttelsen, skal skriftlig henvendelse derom gjøres til hjemlandet.

Saadan henvendelse gjøres av vedkommende stiftsdirektion, amtmand (i Kjøbenhavn magistraten) eller Konungens befallningshavande, og rettes til den tilsvarende myndighet i hjemlandet, indenfor hvis omraade den trængende kan antages at ha forsørgelsesret.

Skulde det under korrespondansen mellem disse myndigheter vise sig ønskelig, kan saken henskytes til behandling ad diplomatisk vei.

Henvendelsen skal saavidt mulig indeholde opgave over den trængendes navn, fødested, alder, hans forældres navn og fødested, anledningen til understøttelsen og dennes størrelse, samt være ledsaget av bekræftet avskrift av dokumenter, der kan tjene til fastsættelse av den trængendes statsborgerretslige forhold eller i mangel herav av andre oplysninger i saa henseende.

Er fattigunderstøttelsen ydet paa grund av sygdom, vedlægges

7 decbr. erklæring fra eksaminert læge om sygdommens beskaffenhet og antagelige varighet.

Art. 11. Inden 40 dage efter mottagelsen av henvendelsen skal den myndighet i hjemlandet, til hvilken henvendelsen er fremkommet, ha git vedkommende myndighet i opholdslandet underretning om, hvorvidt den trængende vil bli mottat i hjemlandet eller hvorvidt erstatning for utgiftene til fattigunderstøttelsen vil bli ydet.

Er saadan meddelelse ikke inden den nævnte frist kommet vedkommende myndighet i opholdslandet i hænde, er hjemlandet forpligtet til at yde fuld erstatning for utgiftene ved den fattigunderstøttelse, som ydes efter utløpet av de nævnte 40 dage, indtil meddelelse indløper om, at den trængende vil bli mottat i hjemlandet, eller indtil overenskomst er truffet om erstatning.

Hjemlandets forpligtelse til at erstatte utgiftene indtræder dog — bortset fra det i art. 9, 2det avsnit, nævnte tilfælde — ikke, før nævnte frist av 40 dage er utløpet.

Saafremt meddelelse om den trængendes mottagelse i hjemlandet indløper efter fristens utløp, og hans helbredstilstand da ikke tillater hjemsendelse, mens hjemsendelse kunde ha fundet sted ved fristens utløp, er hjemlandet forpligtet til fuldt ut at erstatte opholdslandets utgifter til fattigunderstøttelse efter utløpet av de 40 dage, indtil hjemsendelse kan finde sted, fattigunderstøttelsen ophører eller overenskomst om erstatning træffes.

Utgiftene ved reisen til hjemlandets grænse og ved fattigunderstøttelsen under reisen til grænsen bæres av opholdslandet. Det samme gjælder begravelsesomkostninger.

Art. 12. Opholdslandet besørger hjemsendelsen til det sted ved grænsen, som vedkommende myndighet i hjemlandet gir anvisning paa. Stedet skal vælges saaledes, at ikke unødige omkostninger paaføres opholdslandet. Om hjemsendelsesmaaten og tidspunktet for ankomsten til hjemlandet skal den myndighet, som iverksætter hjemsendelsen, mindst 5 dage før saa sker, sende underretning direkte til den myndighet, til hvilken ifølge mottat meddelelse den trængende skal avleveres.

Hjemsendelsen maa i hvert tilfælde utstaa, indtil den kau foregaa uten fare for den trængendes eller andre personers helse og sikkerhet.

Art. 13. For hvert kalenderaar opgjøres inden paafølgende 1 juli mellem de kontraherende land deres mellemværende i anledning av den erstatning, som skal ydes efter denne konvention.

Art. 14. Overenskomster mellem de kontraherende land om gjensidig understøttelse og hjemsendelse av nødlidende sjøfolk berøres ikke av denne konvention.

Art. 15. Denne konvention medfører ingen indskrænkning i de kontraherende lands ret til at foreta utvisning av undersaatter fra et av de andre land av anden aarsak end ydet fattigunderstøttelse.

Utvisning maa dog ikke finde sted under saadanne omstændigheter, at denne konvention omgaaes.

Art. 16. Denne konvention gjælder ikke for Færøerne, Island og de dansk-vestindiske øer.

Art. 17. Konventionen forblir gjældende, indtil seks maaneder er hengaat, efterat den er opsagt.

Art. 18. Denne konvention skal ratifiseres senest den 1 august 1914. Ratifikationerne skal utveksles i Stockholm. Konventionen træder i kraft den 1 januar 1915.

I forbindelse med denne konvention er det ved kongelig resolution av 13 november 1914 bestemt, at kongelig anordning av 15 februar 1855 angaaende gjensidig erstatning for understøttelse, som i et av de to land Norge og Sverige ydes trængende fra det andet land, for Norges vedkommende træder ut av kraft fra 1 januar 1915. 7 decbr.

Videre er det ved nævnte resolution av 13 november 1914 bestemt, at Kirkedepartementet bemyndiges til at træffe de nærmere bestemmelser, som maatte paakræves i anledning av anordningens ophævelse og konventionens ikrafttræden.

I henhold til denne bemyndigelse avgir departementet herved følgende

Bestemmelser:

Naar et fattigstyre efter utgangen av aaret 1914 understøtter trængende, som er eller senest har været dansk eller svensk statsborger, maa det snarest mulig opta hjemstavnsforklaring overensstemmende med fattigloven av 19 mai 1900 § 18 og inden 14 dage derefter gjøre anmeldelse til vedkommende stiftsdirektion (ikke til politiet).

Anmeldelsen maa være ledsaget av hjemstavnsforklaringen. Denne maa være fuldstændig utfyldt efter det av departementet utfærdigede skema og desuten indeholde oplysninger om vedkommendes forældres fødested og mulige ophold i Norge, samt om trangen er forbigaaende eller antages at bli vedvarende, og i saa fald om hjemsendelse bør ske; i sidstnævnte henseende maa det navnlig oplyses, om vedkommendes helbred tillater hjemsendelse, og om denne vil medføre, at nær paarørende adskilles. Tillike maa det meddeles, hvad der forøvrig er av betydning efter konventionens art. 3—9. Derhos maa der vedlægges bekræftet avskrift av dokumenter, som kan tjene til fastsættelse av den trængendes statsborgerretslige forhold, eller i mangel derav meddeles andre oplysninger i saa henseende. Hvis understøttelsen er foranlediget ved sygdom, maa der endvidere vedlægges lægeerklæring om sygdommens art og antagelige varighet.

Saavel hjemstavnsforklaringen som andre bilag maa sendes i 2 eksemplarer.

Forlanger stiftsdirektionen yderligere oplysninger, maa fattigstyret snarest mulig meddele disse.

Likeledes maa fattigstyret uopfordret meddele stiftsdirektionen, hvad der senere indtræffer av betydning for spørsmaalet om hjemsendelse til eller refusion fra hjemlandet.

Ved tilregnelig forsømmelighet med sakens behandling utsætter fattigstyret sig for tap (jfr. fattiglovens § 18).

Hjemsendelse maa ikke foranstaltes, førend fattigstyret har faat melding fra stiftsdirektionen om, at vedkommende vil bli mottat i hjemlandet.

7 decbr. Naar saadan melding indløper, har fattigstyret at besørge hjemsendelsen paa den maate og til det sted i vedkommendes hjemland, som det faar opgit. Bistand av politiet kan kun fordres, naar det er fornødent (fattiglovens § 14). Om hjemsendelsesmaaten og tidspunktet for ankomsten til hjemlandet maa fattigstyret mindst 5 dage før hjemsendelsen direkte underrette den myndighet, til hvem den trængende skal avleveres. Hjemsendelsen maa i tilfælde utsættes, indtil den kan foregaa uten fare for den trængendes eller andres helse og sikkerhet.

For at opnaa refusion i henhold til fattiglovens § 16, tredje led, for sine utgifter ved understøttelsen og hjemsendelsen maa fattigstyret snarest mulig sende særskilt begjæring derom gjennem vedkommende stiftsdirektion. Denne begjæring maa være ledsaget av specifiserte og postvis daterte regninger in duplo; tillægsregninger maa likeledes indsendes snarest (in duplo). Første gang refusionskrav vedkommende en person indsendes, maa der derhos vedlægges en avskrift av den ved anmeldelsen fremsendte hjemstavnsforklaring. Fremsendes anmeldelse og refusionskrav samtidig, blir der altsaa paa en gang at sende tre eksemplarer av hjemstavnsforklaringen.

Har dansk eller svensk fattigvæsen understøttet norsk trængende, og vedkommende norske fattigstyre av stiftsdirektionen avkræves erklæring eller oplysninger i den anledning (jfr. konventionens art. 10 og 11), maa det uten ophold foreta de nødvendige undersøkelser og meddele det fornødne. Forsømmelse i saa henseende vil kunne medføre erstatningsansvar.

Saasnart anmeldelse fra et norsk fattigstyre om understøttelse av dansk eller svensk trængende er indkommet til stiftsdirektionen, har denne — efter i tilfælde at ha indhentet yderligere oplysninger — at avgjøre, om vedkommende kan og bør hjemsendes, eller om der kan og bør søkes refusion fra hjemlandet. I bekræftende fald saavelsom naar senere meddelelser fra fattigstyret viser, at dertil er blit adgang, henvender den sig til vedkommende myndighet i hjemlandet overensstemmende med konventionens art. 10.

Om utfaldet av henvendelsen maa stiftsdirektionen underrette vedkommende fattigstyre og Kirkedepartementet.

Viser det sig ønskelig at henskyte saken til behandling ad diplomatisk vei, maa henvendelse derom ske til Kirkedepartementet, kun i paatrængende tilfælde direkte til Utenriksdepartementet. Naar saken er avgjort, blir det fornødne at meddele vedkommende myndigheter.

Fattigstyrets refusionskrav med bilag maa snarest mulig gjennemgaaes og videresendes til Kirkedepartementet.

Naar henvendelse indløper fra Danmark eller Sverige overensstemmende med konventionens art. 10, maa saken uten op-

hold sendes vedkommende norske fattigstyre til oplysning og erklæring. 7 decbr.

Stiftsdirektionen iagttar, at svar avgives til vedkommende danske eller svenske myndighet inden den i konventionens art. 11 fastsatte frist. Dette maa ikke uten tvingende grunde fra vikes.

Har stiftsdirektionen vedtat refusion til Danmark eller Sverige, maa indberetning derom med fornødne bilag snarest sendes Kirkedepartementet.

Norsk trængende, som hjemsendes fra Danmark eller Sverige, bør regelmæssig avleveres til politimyndighet ved grænsen, som igjen overgir vedkommende til fattigstyret paa stedet til forsørgelse eller videre befordring til hjemstavn. Stiftsdirektionen maa samtidig med, at den underretter vedkommende danske eller svenske myndighet om stedet for mottagelsen, gi politiet og fattigstyret fornøden underretning herom.

Vedkommer saken en anden stiftsdirektion end den, som har mottat henvendelsen fra Danmark eller Sverige, blir den at videresende; herom underrettes vedkommende fremmede myndighet.

Hjemforpasning i henhold til kongelig anordning av 15 februar 1855 maa ikke finde sted fra 1 januar 1915. Derimot blir anordningens regler i andre henseender fremdeles at iagtta, naar det gjælder utlæg, som er gjort før denne dag, selv om vedkommende ikke hjemforpasses.

Skrivelse*) fra Socialdepartementet til fiskeridirektøren, hvorefter opsynet ved Lofotfisket i aaret 1915 skal træde i kraft fra og med 16 januar. 7 decbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det ved gaver, bidrag fra skibe m. v. dannede »Sjømændenes Aldershjems understøttelsesfond i Fredrikshald« samt paa de under 8 september 1914 utfærdigede vedtægter for dette fond. 8 decbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Hamar i anledning av en forespørsel fra formanden i et skolestyre, om der er adgang til at indlemme en verksskole i herredets almindelige skolevæsen paa vilkaar, at den sammenslutning av begge skoler, som derved vil finde sted, gjøres opsigelig, saaledes at saavel herredets som verkets vedkommende igjen kan kræve forbindelsen ophævet. 8 decbr.

Herom uttaler departementet: Tilladelsen til verksskolens indlemmelse maa efter skolelovens § 80 gives av Kongen. Saadan tilladelse er der efter departementets mening ikke adgang

*) Bekjendtgj. 12 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 63.

8 decbr. til at gi betingelsesvis — altsaa heller ikke paa slike betingelser som de foran nævnte. Skal bruksskole efter indlemmelsen igjen kunne oprettes, maa saaledes saavel herredsstyret som verkseierne herom være enige, kfr. skolelovens § 42.

Et eventuelt andragende om verksskolens indlemmelse bør være ledsaget av uttalelse fra alle de kredser, som vil berøres av indlemmelsen.

9 decbr. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av forstander for »Sjøfarendes Aldershjem«, forhenværende skibskaptein, kjøbmand E. Engelsen ved gavebrev av 26 februar 1914 oprettede »E. Engelsen og hustrus legat til Sjøfarendes Aldershjem« i Bergen samt paa den under 14 oktober 1914 utfærdigede fundas for dette legat.

9 decbr. **Skrivelse***) fra Socialdepartementet, hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at det under 20 oktober 1914 utstedte forbud mot utførsel av kautschuk (gummielasticum), guttaperka og ballata i raa tilstand utvides til ogsaa at omfatte de samme produkter i halvfærdig (delvis bearbeidet) fabrikat samt avfaldsgummi.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

9 decbr. **Meddelelse** fra Forsvarsdepartementet til hæren, hvori henstilles til befal og menige, at der under militære øvelser fremtidig forholdes overensstemmende med Stortingets beslutning av 9 juni 1914, saalydende:

»Regjeringen anmodes om at sørge for, at der blir gjennemført forbud mot bruk av rusdrik under alle militære øvelser tillands og tilsjøs baade for de menige og for befalet«.

10 decbr. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa »Legatet til fripladser for ubemidlede patienter ved Landeskogen og Vensmoen tuberkulosesanatorier« — oprettet av en i utlandet bosat nordmand, som ønsker at være ukjendt — samt paa de for legatet utfærdigede statutter.

10 decbr. **Stadfæstelse** — meddelt av Kirkedepartementet — paa nye statutter for det under 9 november 1910 stadfæstede »Ths. W. Schwartz og hustrus understøttelsesfond for værdige trængende i Fredrikstad«.

11 decbr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 med-

*) Bekjendtgj 12. december i Lovtid. 1ste avd. nr. 63.
**) Bekjendtgj. 12 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 63, hvor vedtægten er indtat.

deles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Sels herred, Kristians amt, under 23 november 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v. 11 decbr.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa den av kommunestyret for ladestedet Kopervik, Stavanger amt, under 23 oktober og 6 november 1914 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v. 11 decbr.

Kongelig resolution**), hvorved den av Haugesunds bystyre i møte den 12 november d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Haugesund stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med et par forandringer. 11 decbr.

Kongelig resolution***), hvorved den av Levanger bystyre i møte den 18 november 1914 fastsatte forandring i § 1 og § 3 i den ved kongelig resolution av 2 september 1903, jfr. kongelig resolution av 9 mars 1909, stadfæstede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Levanger stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre 11 decbr.

Kongelig resolution†), hvorved det i henhold til § 30, 2det passus, i lov om havne- og ringevæsenet m. v. av 10 juli 1894 tillates i tidsrummet fra 1 december til 31 mars indtil videre at opkræve isavgift inden Skien, Porsgrund, Stathelle og Breviks havnedistrikter. 11 decbr.

Kongelig resolution††), hvorved i henhold til lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 12 bestemmes følgende: 11 decbr.

1. Litera D. a, 2det passus, i kongelig resolution av 18 mars 1913, saalydende:

»Ved anmeldelsen opgives eierens navn og adresse samt fremlægges:«

forandres til:

»Ved anmeldelsen opgives saavel eierens som de medfølgende personers navn, stilling og adresse. Endvidere

*) Bekjendtgj. 12 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 63, hvor vedtægten er indtat.

**) Bekjendtgj. 12 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 63, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

***) Bekjendtgj. 12 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 63, hvor forandringene er indtat.

†) Bekjendtgj. 12 deceember i Lovtid. 1ste avd. nr. 63, hvor avgiftene m. v. er indtat.

††) Bekjendtgj. 12 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 63.

11 decbr. opgives, i hvilke distrikter (ruter) motorvognen agtes benyttet. Samtidig fremlægges:«

2. Litera D. c. i samme resolution gives følgende tillæg:

»Utskrift av registreringsboken indsendes uten ophold til veidirektøren«.

Foranstaaende nye bestemmelser træder i kraft straks.

11 decbr. **Kongelig resolution,** hvorved der i efternævnte reglementer foretages følgende forandringer:

I. Reglement for doktorander (kongelig resolution av 22 december 1906 og 17 juni 1910).

§ 1, 2det punktum, skal lyde saaledes:

»Ingen avhandling maa antages, som har været trykt og utgit i længer tid end 1 aar før indsendelsesdagen, eller som har været benyttet som eksamensbesvarelse eller er medaljebelønnet ved Universitetet«.

II. Reglement for teologisk embedseksamen (kongelig resolution av 15 mars 1912 og 30 mai 1913).

§ 5, 2det punktum, gives følgende ordlyd:

»Istedenfor denne opgave kan ogsaa træde en helt selvvalgt videnskabelig undersøkelse; som saadan kan dog ikke benyttes arbeider, som tidligere er belønnet med en av Universitetets prismedaljer eller har været godkjendt som avhandling for doktorgraden ved Universitetet«.

III. Reglement for matematisk-naturvidenskabelig embedseksamen (kongelig resolution av 19 november 1913).

§ 7, 2det punktum, ændres saaledes:

»Istedenfor den skriftlige prøve (det praktiske arbeide) kan træde en selvvalgt videnskabelig undersøkelse, som ikke tidligere er belønnet med en av Universitetets prismedaljer eller godkjendt som avhandling for doktorgraden ved Universitetet«.

11 decbr. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes.

I. At det tillates, at der paa Rjukan i Dal sogn av Tinns prestegjeld under Øvre Telemarkens Østfjeldske provsti i Kristiansand stift blir opført en kirke paa den dertil utsette tomt ved Einungdalen efter en fremlagt av arkitektene Berner og Berner utfærdiget plan og under iagttagelse av de av statens bygningsinspektør derved fremsatte bemerkninger. Kristiansand stiftdirektion bemyndiges til at samtykke i mindre væsentlige ændringer i planen, om saadanne under arbeidets gang skulde vise sig paakrævet eller ønskelig.

II. Saasnart den omhandlede kirke er færdigbygget og indviet, blir den at benytte som sognekirke for Dal sogn, mens den hittilværende sognekirke overgaar til kapel for sognet under navn av »Dal Kapel«. 11 decbr.

III. Kristiansands biskop bemyndiges til i sin tid at træffe bestemmelse indtil videre angaaende avholdelse av gudstjenester i de to kirker.

Kongelig resolution, hvorved antallet av faste sjøretsmedlemmer og varamænd for Drammens faste sjøret forhøies til henholdsvis 12 og 6. 11 decbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av forhenværende kirkesanger i Leka Elias Høyer Andersen ved gavebrev av 10 mai 1914 oprettede legat »Jordmor Anna Pauline Andersens minde« for fattige barselkvinder i Leka herred og disses barn samt paa de under 25 oktober 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 11 decbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av Ingeborg Dahl, født Berger, og G. A. Dahl ved gavebrev av 18 oktober 1913 til minde om deres avdøde datter oprettede »Borghild Dahls legat« til hjælp for unge piker av Elverum til videre utdannelse samt paa de under 10 november 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 11 decbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av avdøde stortingsmand Thore Foss's enke fru Rakel Foss oprettede »Thore Foss og hustrus legat for Bjellands herred« samt paa de under $^{19}/_{20}$ november 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 11 decbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa forandring i de ved høieste resolution av 8 december 1896 stadfæstede statutter for »Legat for Svelvik bys vel«. 11 decbr.

Skrivelse*) fra Socialdepartementet, hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at utførsel fra riket av efternævnte varer indtil videre er forbudt: 11 decbr.

Kobber, ubearbeidet, med undtagelse av det som er producert ved norske verker og ledsaget av oprindelsesbevis.

Valsede eller pressede plater av kobber, av mindst 3 mm. tykkelse.

Valsede eller smidde stænger av kobber eller messing, ikke videre bearbeidet.

Valset traad av kobber eller messing.

*) Bekjendtgj. 12 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 63.

11 decbr. Skaalformede emner til patronfabrikation av kobber eller messing.

Avfald av kobber og av kobberholdige legeringer (messing o. lign.).

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

16 decbr. **Skrivelse***) fra Justisdepartementet, hvorved i henhold til § 4 i lov av 18 august 1914 om salg og utførsel av fødevarer m. v. bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt at utføre av riket:

Dynamitfænghætter.

Forbudet træder straks i kraft.

16 decbr. **Skrivelse***) fra Socialdepartementet, hvorved i medhold av lov om utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at det indtil videre er forbudt at utføre fra riket tør-elementer for elektriske lommelamper.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

16 decbr. **Skrivelse***) fra Landbruksdepartementet, hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at utførsel fra riket av raajute samt produkter og avfald av jute indtil videre er forbudt.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

17 decbr. **Plakat***) indeholdende forandring i plakat av 16 juli 1907 m. v. angaaende indførsel av husdyr og smitteførende gjenstande.

I kraft av lov om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsygdomme av 14 juli 1894 § 17 (jfr. lov av 26 mai 1899) bestemmes herved, at punkt II i de ved kongelig plakat av 16 juli 1907 (kfr. plakater av 27 november 1908, 28 april, 18 oktober, 10 november og 1 december 1911 samt 9 og 22 februar, 30 mars, 21 juni og 11 oktober 1912) fastsatte bestemmelser om indførsel av husdyr og smitteførende gjenstande indtil videre skal lyde saaledes:

II. Storfæ, faar og gjeter kan indføres fra Sverige, med undtagelse av Malmøhus län og Kristianstads län, til livdyr eller til slagtning paa følgende vilkaar:

1. a) pr. jernbane direkte til Fredrikshald eller til Kristiania over Fredrikshald eller Kongsvinger eller ad nærmeste landevei til direkte indlastning i jerbanevogn paa Kornsjø station, hvorfra dyrene føres snarest mulig pr. jernbane til Fredrikshald eller Kristiania, b) sjøværts direkte til Fredrikshald eller Kristiania, c) pr. jernbane direkte til Trondhjem til slagtning i denne by.

---

*) Bekjendtgj. 18 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 64.

2. Det skal ved en attest, utstedt av autorisert svensk dyr- 17 decbr
læge, politimyndighet eller toldstationsbestyrer ved grænsen godtgjøres, at dyrene kommer fra et distrikt, hvor der ikke for tiden optræder eller i de sidst forløpne 6 maaneder har optraadt smitsom mund- og klovsyke eller ondartet lungesyke, samt at dyrene ikke i de nærmest forutgaaende 6 maaneder er indført fra utlandet.
3. Dyrene skal være merket eller i attesten saaledes beskrevet, at deres identitet kan tilfredsstillende konstateres.
4. Dyrene skal ved ankomsten føres til de indhegnede, for saadant øiemed reserverte kvægtorv, hvor de blir at underkaste undersøkelse av vedkommende kommunale dyrlæge.
5. Det kvæg, der agtes solgt som livdyr, skal opstaldes i særskilt avdeling paa det kommunale fjøs i 48 timer, helligdage ikke iberegnet, og i denne tid undersøkes med tuberkulin.
6. Det kvæg, der ved denne undersøkelse findes lidende av eller mistænkt for tuberkulose, merkes i huden med et indbrændt tydelig T.
7. Det kvæg, der indføres for at sælges til slagt, skal paa samme vis merkes med et i huden indbrændt tydelig S.
8. De med T og S brændemerkede dyr skal inden 4 døgn efter indførselen slagtes overensstemmende med de nærmere bestemmelser, som Landbruksdepartementet fastsætter. Dyr, som indføres til Kristiania eller Fredrikshald, skal henstaa paa karantænefjøset, indtil de føres direkte fra dette til slagteren. Dog kan dyr, indført til Fredrikshald, føres direkte med jernbanen fra karantænefjøset i Fredrikshald til umiddelbar slagtning i Kristiania, naar de ved den paa karantænefjøset i Fredrikshald foretagne undersøkelse findes fri for tegn paa ondartet smitsom sygdom. Karantænefjøsets bestyrer skal i fjøsets protokol anføre, hvorhen de fra karantænefjøset fjernede dyr føres for at slagtes, samt har at underrette vedkommende politikammer om, hvor slagtning av karantænerte dyr finder sted, forsaavidt saadan slagtning skal ske utenfor kommunalt slagtehus.
9. Karantænefjøset blir at holde strengt avsperret for publikum, indtil sundhetsundersøkelse av samtlige indførte dyr har fundet sted, og dyrene er fundet fri for tegn paa ondartet smitsom husdyrsygdom.
10. Kvæg, der ved undersøkelse findes fri for tuberkulose, skal paa en iøinefaldende maate være merket med ordet »Sund« samt aarstallet for den stedfundne undersøkelse.

17 decbr. 11. Som erstatning for de med heromhandlede undersøkelse, merkning, opstaldning og foring av dyrene samt anskaffelse av tuberkulin, instrumenter, fjøsets rensning og desinfektion m. v. forbundne omkostninger skal vedkommende kommune være berettiget til at avkræve importøren en av kommunestyret fastsat og av Landbruksdepartementet godkjendt avgift for hvert dyr.

12. Landbruksdepartementet bemyndiges til forøvrig at fastsætte nærmere bestemmelser angaaende den her omhandlede imports ordning med hensyn til dyrenes slagtning, deres undersøkelse og merkning samt attester og protokoller m. v.

Disse bestemmelser træder i kraft straks.

17 decbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov nr. 4 av 25 juli 1913 om offentlig forevisning av kinematografbilleder meddeles stadfæstelse paa en av Porsgrunds kommunestyre den 12 juni 1914 vedtat beslutning om avgift av kinematografer.

Beslutningen gaar ut paa, at avgiften av kinematografforestillinger fastsættes til 6 % av bruttoindtægten.

17 decbr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Voss herred, Søndre Bergenhus amt, den 29 september 1914 fattede beslutning om tillæg til § 2 i de ved kongelige resolutioner av 27 juli 1896, 8 juni og 16 juli 1907 og 31 december 1913 stadfæstede politivedtægter for herredet.

17 decbr. **Kongelig resolution*****), hvorved den av Hjartdals herredsstyre i møter den 28 september og 7 december 1914 besluttede vedtægt om lukning av utsalgssteder i Hjartdals herred, Bratsbergs amt, stadfæstes i henhold til lov 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

17 decbr. **Kongelig resolution†**), hvorved den av Velfjords herredsstyre i møte den 8 november d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Velfjords herred, Nordlands amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, dog med et par forandringer.

*) Bekjendtgj. 18 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 64.
**) Bekjendtgj. 18 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 64, hvor tillægget er indtat.
***) Bekjendtgj. 18 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 64, hvor vedtægten er indtat.
†) Bekjendtgj. 18 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 64, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

Kongelig resolution*), hvorved det i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 § 3 omhandlede flateindhold 500 ha. nedsættes i medhold av paragraffens 3dje punktum for Aker herred, Akershus amt, indtil videre til 100 ha. 17 decbr.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution, hvorved lov om utførelsen av de offentlige lægeforretninger av 26 juli 1912 sættes i kraft i den efter utskillelsen fra Vestnes lægedistrikt gjenværende del av Ytre Romsdals lægedistrikt, Molde by og Bolsø herred, som blir at benævne Molde lægedistrikt, i den utstrækning, hvortil der for tiden er adgang og Social- og Industridepartementet bestemmer. 17 decbr.

Kongelig resolution, hvorved der paa sedvanlige betingelser tillates oprettet et nyt (3dje) apotek i Tromsø i byens sydlige del ikke nordenfor Strandskillet paa et sted, som fastsættes av Socialdepartementet. 17 decbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av frøken Margrethe Elisabeth Augusta Rasch ved testamente av 12 november 1892 med tillæg av 22 april 1908 oprettede »Augusta og Georgine Raschs legat til deres fars, sorenskriver Georg Petter Raschs minde« til bedste for værdige trængende ugifte døtre av avdøde embedsmænd, fortrinsvis av avdøde sorenskrivere inden Kristiania og Hamar stifter samt paa de under 23 oktober 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 17 decbr.

Skrivelse**) fra Forsvarsdepartementet, Armeen, hvorved i henhold til § 4 i lov av 18 august 1914 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt at utføre av riket: 18 decbr.

1) Motorer paa over 15 hestekræfter, samt enkelte dele av saadanne motorer.
2) Motorbaater.
3) Ski og skikjælker.
4) Kulspidser for lyskastere og buelamper.
5) Hestesko.

Forbudet træder straks i kraft.

Skrivelse***) fra Forsvarsdepartementet, Armeen, hvorved i henhold til § 4 i lov av 18 august 1914 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt at utføre av riket: 19 decbr.

1) Kikkerter.

*) Bekjendtgj. 18 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 64.
**) Bekjendtgj. 19 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 65.
***) Bekjendtgj. 23 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 66.

19 decbr. 2) Maskiner skikket for tilvirkning av ammunition.
Forbudet træder straks i kraft.

21 decbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Hamar i anledning av en forespørsel fra en lærer, om en lærer ved en fortsættelsesskole kan faa alderstillæg i det tilfælde, at det ukentlige timetal i et fortsættelsesskolekursus nedsættes under 36 timer, mens undervisningstiden for kurset utstrækkes over 6 maaneder, saaledes at kursets samlede antal undervisningstimer blir det samme, som om skolen hadde varet i 24 uker à 36 timer.

Herom uttaler departementet:

Efter landskolelovens § 9 kan en fortsættelsesskoles undervisningstid utstrækkes fra 1 til 6 maaneder. Noget bestemt timetal — daglig eller ukentlig for en fortsættelsesskole — er ikke fastsat i loven, og departementet har derfor ogsaa uttalt, at skolestyrerne har frihet til selv at bestemme det daglige eller ukentlige antal undervisningstimer i en fortsættelsesskole, se departementets i Lovtidenden indtagne skrivelse av 24 november 1910. Der er saaledes intet iveien for, at en fortsættelsesskoles ukentlige undervisningstimer kan være mindre end 36.

Departementet kan være enig i ønskeligheten av at kunne ordne en 6 maaneders fortsættelsesskole saaledes som nævnt med kortere ukentlig undervisningstid end 36 timer mot at strække undervisningen ut over et længer tidsrum end 6 maaneder. Men slik som bestemmelsen i lovens § 9 er formet, idet maksimumstiden for en fortsættelsesskoles varighet her er sat til 6 maaneder uten hensyn til skolens ukentlige timetal, antar departementet, at der ikke kan kræves bidrag av amtsskolekassen utover 6 maaneder til en fortsættelsesskole. Dog maa der hermed kunne forstaaes 6 kalendermaaneder, d. e. 26 uker.

22 decbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet, hvorved i medhold av lov om utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at det indtil videre er forbudt at utføre tomflasker fra riket.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

22 decbr. **Skrivelse** **) fra det Statistiske Centralbyraa, hvori gjøres opmerksom paa følgende bestemmelse, der med hjemmel av § 5 i lov av 25 april 1907 (om tilveiebringelse av opgaver til den officielle statistik) av Socialdepartementet er forordnet at skulle træde i kraft fra 1 januar 1915:

*) Bekjendtgj. 23 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 66.
**) Bekjendtgj. 31 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 68.

Importørers oplysning om indkjøpsland for va- 22 decbr.
rer, som utleveres uten skriftlig toldangivelse, blir at avgi skriftlig til toldvæsenet i tilfælde paa konossement, fragtbrev eller andet følgebrev, som forelægges toldopsynet ved varens avhentning.

Opmerksomheten henledes paa § 4, 1ste passus, i ovennævnte lov, som lyder:

»Den, som uten gyldig grund undlater at avgi de forlangte oplysninger eller meddeler urigtige oplysninger, straffes med bøter, forsaavidt ingen strengere straffebestemmelse kommer til anvendelse«.

Provisorisk anordning *) om indpassering til rikets 23 decbr.
krigshavner m. v.

I henhold til grundlovens § 17 bestemmes:

§ 1. Den, som forsætlig eller uagtsomt overtræder eller medvirker til at overtræde nogen forskrift, som Forsvarsdepartementet har utfærdiget om indpasseringen til rikets krigshavner eller om seilasen indenfor en krigshavns omraade, straffes med bøter, hvis ikke nogen strengere straffebestemmelse er anvendelig paa forholdet.

§ 2. Denne anordning træder i kraft straks.

Kongelig resolution **), hvorved i henhold til grundlo- 23 decbr.
vens sekstende paragraf anordnes:

I. Nedenstaaende ritual for barnedaab i kirken blir — saasnart det kan ske — at ta i bruk og herefter at befølge istedenfor Alterbokens daabsritual.

II. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til at foreta de ændringer i Alterbokens avsnit om hjemmedaab, hjemmedaabs stadfæstelse i kirken og voksne menneskers daab, som det nye ritual gjør nødvendige eller ønskelige.

Det i post I omhandlede ritual er saalydende:

Efterat en daabssalme er sunget, spørger presten den som bærer barnet, om det er hjemmedøpt.

Er barnet (barnene) ikke hjemmedøpt, fortsætter han saaledes:

Kjære kristne! I har bragt dette (disse) barn til Herrens hus, forat det (de) skal bli døpt til Faderens og Sønnens og den Hellig Aands navn.

Hør da først vor Herres Jesu Kristi befaling om den hellige daab. Ti han siger, som det er skrevet i Mattæus' evangelium:

Mig er git al magt i himmel og paa jord. Gaa derfor ut

*) Bekjendtgj. 23 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 66.
**) Bekjendtgj. 29 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 67.

23 decbr. og gjør alle folkeslagene til discipler, idet I døper dem til Faderens og Sønnens og den Hellig Aands navn og lærer dem at holde alt det, jeg har befalet eder. Og se, jeg er med eder alle dage indtil verdens ende.

Hør dernæst hvor venlig vor Herre Jesus Kristus tar imot de smaa barn og lukker Guds rike op for dem. Ti saa skriver evangelisten Markus:

De bar smaa barn til Jesus, forat han skulde røre ved dem, men disciplene truet dem, som bar dem. Men da Jesus saa det, blev han vred og sagde til dem: La de smaa barn komme til mig, hindrer dem ikke, ti Guds rike hører saadanne til. Sandelig siger jeg eder: Den som ikke tar imot Guds rike som et litet barn, han skal ingenlunde komme ind i det. Og han tok dem i favn og la sine hænder paa dem og velsignet dem.

Saa bærer vi med tak og tro vore barn til Herren i den hellige daab, forat de skal faa del i hans velsignelse og, skjønt de er syndige menneskebarn, født av kjød, bli Guds barn av naade ved badet til gjenfødelse og fornyelse ved den Hellig Aand.

La os bede:

Evige almægtige Gud! Vi takker dig, fordi du i din menighet har indsat daaben til dit hellige navn og i daaben tilsiger os, at du vil være vor Fader og frelse os fra synd ved din søn vor gjenløser og gjenføde og hellige os ved din Aand. Vi beder dig, ta imot dette (disse) barn, som vi idag bærer frem for dit ansigt, og la det (dem) faa den evige velsignelse i dette himmelske bad. La det (dem) vokse op i din menighet som dit (dine) barn, gi dets (deres) forældre gudsfrygts og visdoms aand*) og bevar det (dem) fra det onde, indtil det (de) kommer til dig i dit himmelske rike! Amen.

La os bekjende forsagelsen og troen, som dette (disse) barn skal døpes til.

Jeg forsager djævelen og alle hans gjerninger og alt hans væsen.

Jeg tror paa Gud Fader, den almægtige, himlens og jordens skaber.

Og paa Jesus Kristus, Guds enbaarne Søn, vor Herre, som blev undfanget ved den Hellig Aand, født av jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, for ned til dødsriket, opstod tredje dag fra de døde, for op til himlen, sitter hos Guds, den almægtige Faders høire haand, hvorfra han skal komme igjen for at dømme levende og døde.

*) Bønnen for forældrene utelates efter forholdene, som naar et forældreløst barn skal døpes.

Og paa den Hellig Aand, en hellig almindelig kirke, de 23 decbr.
helliges samfund, syndernes forladelse, kjødets opstandelse og et evig liv.

Barnet (barnene) bæres frem til døpefonten.

Presten siger:

Gud bevare din indgang og din utgang fra nu og til evig tid! Amen.

Hvad heter barnet?

Jeg tegner dig med det hellige korses tegn baade paa din pande og paa dit bryst til vidnesbyrd om, at du skal tro paa den korsfæstede Jesus Kristus.

Presten øser tre gange vand paa barnets hode og siger:

N. *Jeg døper dig til Faderens og Sønnens og den Hellig Aands navn.* Amen.

(Med haandspaalæggelse paa barnets hode):

Den almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, som nu har gjort dig til sit barn i den hellige daab og tat dig ind i sin troende menighet, han styrke dig med sin naade til det evige liv! Amen.

Efterat barnet (barnene) saaledes er døpt, siger presten:

Lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader, som efter sin store miskund har gjenfødt os til et levende haab ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde!

La os bede som Herren har lært sine:

Fader vor, du som er i himlene! Helliget vorde dit navn; komme dit rike; ske din vilje, som i himlen saa ogsaa paa jorden; gi os idag vort daglige brød; og forlat os vor skyld, som ogsaa vi forlater vore skyldnere; og led os ikke ind i fristelse, men frels os fra det onde! Ti dit er riket og magten og æren i evighet. Amen.

Fred være med dig (eder)! Amen.

I kjære kristne, som er faddere til dette (disse) barn, I skal være vidner om, at det (de) nu er døpt til Faderens og Sønnens og den Hellig Aands navn. Saa skal I ogsaa komme det i hu for Gud i eders bøn og, saa vidt I formaar, hjælpe til, at det blir opdraget i tro og gudsfrygt, forat det, naar det vokser op, maa bli hos Kristus, likesom det nu ved daaben er indpodet i ham.

Fred være med eder! Amen.

Derefter slutter daabshandlingen med en passende salme.

Naar daaben sker utenfor den almindelige gudstjeneste, bedes endnu før salmen følgende kollekt:

La os takke og bede:

Herre Gud, himmelske Fader! Du som naadig har til-

23 decbr. sagt os, at du vil være vor Gud og vore barns Gud og vise din evige miskundhet mot slegt efter slegt, vi takker dig, fordi du, alt da vi var barn, har latt os komme til den hellige daab og deri gir os syndernes forladelse, liv og salighet og samler os i din kristne kirke. Vi beder dig, hjælp os i vor daabs pakt at stride den gode strid og fuldende løpet og bevare troen, og la os naa frem til det evige liv med dem, som du har git os, ved din elskede søn, Jesus Kristus vor Herre! Amen.

Derefter Herrens velsignelse:

Herren velsigne dig og bevare dig; Herren la sit ansigt lyse over dig og være dig naadig; Herren løfte sit aasyn paa dig og gi dig fred! Amen.

23 decbr. **Kongelig resolution** *), hvorved i henhold til grundlovens sekstende paragraf anordnes:

I. Istedenfor de i Alterbok for den norske kirke anordnede bestemmelser om utdelingen av nadverens sakramente skal nedenstaaende nadverritual — saasnart det kan ske — tages i bruk og fremtidig befølges ved handlingen.

II. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til at foreta de ændringer i Alterbokens avsnit om »Nadveren hos syke«, som det nye ritual maatte gjøre nødvendige eller ønskelige.

III. Ved utdelingen av nadveren skal der herefter være adgang til at benytte fælleskalk og enkeltkalker.

Før de sidste kan tages i bruk i en menighet kræves enten, at der er fattet beslutning derom i et menighetsmøte, som paa begjæring blir at sammenkalde av sognepresten, eller at mindst 5 nadverberettigede menighetslemmer indsender skriftlig begjæring om indførelse av denne ordning.

Der skal i tilfælde være adgang til at bruke saavel fælleskalk som enkeltkalker ved utdelingen under samme nadverhandling, idet det iagttages, at vinen først skjænkes til de nadvergjester, som benytter enkeltkalk.

Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til at godkjende nogle modeller av enkeltkalker — deres form, størrelse og stof —, blandt hvilke den enkelte menighet kan vælge; dog blir herved at iagtta, at alle enkeltkalker, som brukes i samme kirke, skal være ens. Likeledes godkjender departementet model for en vinøse — dens form, størrelse og stof —, hvormed altervinen øses fra fælleskalken over i enkeltkalkene.

Enkeltkalkene og vinøsen anskaffes for kirkens regning,

*) Bekjendtgj. 29 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 67.

efter kirketilsynets nærmere bestemmelse, forsaavidt de ikke 23 decbr.
tilveiebringes ved private midler. De skal tilhøre vedkommende kirke og opbevares paa samme maate som dens hellige kar forøvrig.

Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til at træffe de fornødne nærmere bestemmelser med hensyn til ordning av altergang med anvendelse av enkeltkalker og hvad dermed staar i forbindelse.*)

Det i post I omhandlede nadverritual er saalydende:

Naar salmen efter prækenen**) er sunget, vender presten sig mot menigheten og siger***):

Herren være med eder!

Menigheten: Og med din aand!

Presten, idet menigheten reiser sig:

Opløft eders hjerter til Herren!

Menigheten: Vi opløfter vore hjerter til Herren.

Presten: La os takke Herren vor Gud!

Menigheten: Det er værdig og ret.

Presten: I sandhet, værdig og ret er det, at vi altid og allevegne priser dig, hellige Herre, almægtige Fader, evige Gud, ved Jesus Kristus vor Herre, som elsket os og ga sig selv hen for os, han ved hvem englene lovsynger din herlighet og din menighet i himlen og paa jorden priser dit navn. Med dem vil ogsaa vi forene vore røster og tilbedende sige:

Menigheten fortsætter:

Hellig, Hellig, Hellig er den Herre Sebaot, al jorden er fuld av hans ære!

Velsignet være han, som kommer i Herrens navn! Hosianna i det høieste!

Presten: Vi takker dig, Herre Jesus Kristus, vi velsigner dit navn, du Guds enbaarne og menneskets søn. Vi takker for dit hellige liv, som du har levet blandt dine brødre, og for din uskyldige død paa korset, da du paa dit legeme bar alle vore synder. Dig være ære, Herre Jesus, for kjærligheten, som er sterkere end døden. Vi beder dig, du som opstod fra de døde og lever i evighet, bo hos os her i din troende menighet, rens os fra synd og hellige os ved din Aand. Gi os, som kommer til dit bord for at motta dit legeme og blod, at træde frem for dit ansigt med ydmyge og sanddru hjerter. La os komme din kjærlighet i hu, som du bad os, foren os med dig som grenene med vintræet, lær os at elske hverandre, som du har elsket os, og samle os hos dig i dit himmelske rike!

---

*) Se regler, indtat s. 476 i nærværende hefte.

**) eller efter barnedaaben.

***) De prester, som maatte ønske dette, har adgang til at synge vedkommende stykker av ritualet i samme utstrækning som tidligere.

23 decbr. O du Guds Lam, som bar verdens synder, miskunde dig over os!

O du Guds Lam, som bar verdens synder, gi os din fred! Menigheten: Amen!

Nadvergjestene knæler, forsaavidt de faar rum paa knæfaldet. De øvrige nadvergjester og menigheten reiser sig og forblir staaende, mens indstiftelsesordene og Fadervor bedes.

Presten: *Vor Herre Jesus Kristus, i den nat, da han blev forraadt, tok han brødet*), takket og brøt det, ga sine discipler og sagde: Ta dette og æd det, det er mit legeme, som gives for eder. Gjør dette til min ihukommelse!*

*Likesaa tok han ogsaa kalken**) efter aftensmaaltidet, takket, ga dem og sagde: Drik alle derav, denne kalk er den nye pakt i mit blod, som utgydes for eder til syndernes forladelse. Gjør dette, saa ofte som I drikker det, til min ihukommelse!*

La os bede som Herren har lært sine:

Fader vor, du som er i himlene! Helliget vorde dit navn; komme dit rike; ske din vilje, som i himlen saa ogsaa paa jorden; gi os idag vort daglige brød; og forlat os vor skyld, som ogsaa vi forlater vore skyldnere; og led os ikke ind i fristelse, men frels os fra det onde! Ti dit er riket og magten og æren i evighet.

Menigheten: Amen.

Idet hver nadvergjest mottar brødet, siger presten:

Dette er Jesu legeme!

Idet hver nadvergjest drikker av kalken, siger presten:

Dette er Jesu blod.

Under utdelingen synger menigheten salmen: »O Guds lam uskyldig« eller en anden nadversalme.

For hvert knæfald av nadvergjester siger presten efter utdelingen:

Den korsfæstede og opstandne Jesus Kristus, som nu har git eder sit hellige legeme og blod, hvormed han har gjort fyldest for alle eders synder, han styrke og opholde eder derved i en sand tro til det evige liv. Fred være med eder! Amen.

Efterat en takkesalme er sunget, bedes denne kollekt:

La os takke og bede!

Vi takker dig, Herre, almægtige evige Gud, fordi du har vederkvæget os med dine salige gaver. Nu beder vi dig, at du ved disse dine gaver vil styrke vor tro paa dig, og gjøre den indbyrdes kjærlighet brændende mellem os, og stadfæste

---

*) Presten tar disken med brødet i sin haand.
**) Presten tar kalken i sin haand.

os i haabet om et evig liv, for din Søns, Jesu Kristi, vor Her- 23 decbr.
res skyld.
Menigheten: Amen.

Derefter slutter gudstjenesten som sedvanlig.

Naar presten ønsker at nyde nadveren under gudstjenesten i sin menighet ved selv at meddele sig sakramentet, foregaar dette paa følgende maate:

Efterat presten har meddelt den sidste*) av de andre altergjester brødet, gaar han tilbake til alteret, knæler paa skammelen og tar brødet, sigende: »*Dette er Jesu legeme*«; efterat han derpaa har meddelt den sidste*) altergjest kalken, gaar han atter tilbake, knæler paa skammelen og drikker av kalken, sigende: »*Dette er Jesu blod*«. Derpaa vender han sig til nadvergjestene og fremsiger det ovenfor nævnte slutningsønske: »Den korsfæstede og opstandne Jesus Kristus . . . . .«, hvori alene foretages den forandring, at »eder« og »eders« ombyttes med »os« og »vore«. Dog skal slutningsordene »Fred være med eder« bibeholdes uforandret.

Kongelig resolution **), hvorved der i henhold til lov av 23 decbr.
6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder og lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Ringebu herred, Kristians amt, den 16 november 1914 fattede beslutning til nye politivedtægter, som skal træde istedenfor de ved kongelig resolution av 14 oktober 1893 stadfæstede politivedtægter for herredet.

Kongelig resolution **), hvorved der i henhold til lov av 23 decbr.
6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder, lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v., lov av 14 juli 1893 om pigtraads anvendelse til gjærde og lov av 19 april 1899 til beskyttelse av barn mot bruk av tobak meddeles stadfæstelse paa den av herredsstyret for Sundalens herred, Romsdals amt, den 24 februar og 21 november 1914 fattede beslutning til politivedtægter.

Kongelig resolution ***), hvorved der i henhold til lov av 23 decbr.
17 juni 1869 om politivedtægter for rikets kjøpstæder, jfr. lov nr. 3 av 12 juni 1914, meddeles stadfæstelse paa de av Trondhjems bystyre den 8 oktober og 3 december 1914

---

*) Kan være den sidste paa et knæfald, ligegyldig hvilket i rækken.
**) Bekjendtgj. 29 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 67, hvor politivedtægtene er indtat.
***) Bekjendtgj. 29 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 67, hvor forandringene er indtat.

23 decbr. fattede beslutninger om forandring i § 71, 1 og § 72, 6, fjerde avsnit, i de ved kongelig resolution av 7 juli 1902, jfr. kongelig resolution av 29 juli 1904, stadfæstede politivedtægter for byen.

23 decbr. **Kongelig resolution** *), hvorved den av Asker herredsstyre i møte den 5 november d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Asker herred stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med et par forandringer.

23 decbr. **Kongelig resolution** *), hvorved den av Aremarks herredsstyre i møte den 20 november d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Aremarks herred, Smaalenene amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med nogen forandringer.

23 decbr. **Kongelig resolution** **), hvorved den av Sandnes kommunestyre i møte den 24 november d. a. fastsatte forandring av § 1 i den ved kongelig resolution av 16 januar 1914 stadfæstede vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i ladestedet Sandnes stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

23 decbr. **Kongelig resolution** *), hvorved den av Brekke herredsstyre i møte den 9 november d. a. fastsatte vedtægt angaaende lukning av utsalgssteder i Brekke herred, Nordre Bergenhus amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med en enkelt forandring.

23 decbr. **Kongelig resolution** ***), hvorved den i Hjørundfjords herredsstyres møte 14 oktober 1914 besluttede forandring i § 1 i herredets ved kongelig resolution av 13 mars 1914 stadfæstede vedtægt om lukningstid for utsalgssteder stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre.

23 decbr. **Kongelig resolution** †), hvorved der meddeles stadfæstelse paa Stavanger bystyres beslutning av 28 oktober 1914, —
1. hvorved i medhold av lov av 14 april 1860, jfr. lov av 25 mars 1872, bestemmes, at den Stavanger børs

*) Bekjendtgj. 29 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 67, hvor den stadstadfæstede vedtægt er indtat.
**) Bekjendtgj. 29 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 67, hvor §en er indtat i den forandrede lydelse.
***) Bekjendtgj. 29 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 67, hvor vedtægten er indtat.
†) Bekjendtgj. 29 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 67.

ifølge lov av 8 september 1818 § 14 litera c tilkom- 23 decbr.
mende avgift av skibe, som fra toldkamret sammesteds ekspederes til utlandet, skal beregnes med 2 øre pr. registerton, forsaavidt vedkommende skib har indtat en ladning av over 1 ton gods, herunder ikke indbefattet hvad der er nødvendig til skibets proviantering, og

2. hvorved i medhold av lov av 30 december 1865, jfr. lov av 14 april 1860 og 19 juni 1883, bestemmes, at den Stavanger børs ifølge lov av 8 september 1818 § 14 litera e tilkommende aarlige avgift av kjøbmænd og mæglere skal beregnes saaledes, at
   a. Handelsberettigede og mæglere, som er ilignet en indtægt av under kr. 2001,00, fritages for avgift;
   b. Handelsberettigede og mæglere, som er ilignet en indtægt fra kr. 2001,00 til kr. 6001,00, skal betale kr. 4,00, og
   c. Handelsberettigede og mæglere med indtægt over kr. 6001,00, skal betale kr. 10,00.
   d. Frivillige medlemmer betaler kr. 4,00.

Nærværende resolution træder i kraft fra 1 januar 1915.

Kongelig resolution *), hvorved der i henhold til § 5, 23 decbr.
3dje passus, i lov om kommunale slagtehus, kjøtkontrol m. v. av 27 juni 1892 (jfr. love av 6 august 1897, 25 juli 1910 og 14 juli 1914) meddeles approbation paa de av Moss bystyre i møte den 26 november 1914 fastsatte avgifter for undersøkelse og stempling av kjøt utenfor kontrol stationen, og tider, til hvilke kontrol utenfor stationen skal kunne finde sted.

Kongelig resolution **), hvorved der i medhold av lov 23 decbr.
om pigtraads anvendelse til gjærde av 14 juli 1893 § 1 meddeles approbation paa den av Aadalens herredsstyre, Buskeruds amt, under 10 oktober 1914 fattede beslutning.

Kongelig resolution ***), hvorved den ved kongelig resolu- 23 decbr.
tion av 21 juni 1912 stadfæstede vedtægt angaaende forbud mot anvendelse av pigtraad til gjærde i Sogndals landsogns herred, Stavanger amt, ophæves.

Kongelig resolution ***), hvorved der i medhold av § 2 i 23 decbr.
lov om ansvar for skade paa bofæ ved hund samt om optagelse

*) Bekjendtgj. 29 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 67, hvor avgiftene m. v. er indtat.
**) Bekjendtgj. 29 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 67, hvor beslutningen er indtat.
***) Bekjendtgj. 29 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 67.

23 decbr. av hund m. v. av 11 juni 1903 meddeles approbation paa en av Nordre Frons herredsstyre, Kristians amt, under 30 september 1914 fattet beslutning, hvorefter hund, som i Nordre Frons herred i den tid, da bofæ holdes paa havn, findes streifende om uten ledsager i havnegang utenfor indmarken, kan efter foranstaltning av grundeieren eller nogen i strækningen havneberettiget optages, eller, hvis hunden tidligere har været optat og der er fremgaat overensstemmende med § 4 i nævnte lov, dræpes paa stedet.

23 decbr. **Kongelig resolution**, hvorved det i henhold til loven om fattigvæsenet av 19 mai 1900 § 31 bestemmes, at opsamlingen til det i kongelig resolution av 12 september 1907 omhandlede sikkerhetsfond ved Meløvær grube i Bjarkøy herred, Tromsø amt, indtil videre skal ophøre, mens renterne av det opsamlede fonds midler skal tillægges disse, likeledes indtil videre.

23 decbr. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

1. At en socialstatistisk specialundersøkelse vedkommende forholdene i tekstilindustrien i henhold til lov av 25 april 1907 blir at iverksætte ved begyndelsen av 1915.
2. at der ved undersøkelsen skal indhentes opgaver for aaret 1914.
3. At undersøkelsen skal foretages i henhold til fremlagte skemaer.
4. — — —
5. At Departementet for Sociale Saker, Handel, Industri og Fiskeri bemyndiges til ved sit kontor for Socialstatistik at træffe de foranstaltninger, som videre kræves i sakens anledning, herunder ogsaa de ændringer i skemaernes form, som maatte vise sig ønskelige.

23 decbr. **Kongelig resolution**, hvorved følgende klasser tjenestemænd, som ikke er embedsmænd, for fremtiden blir at ansætte av Kongen:

1. Landbruksingeniørene.
2. Statskonsulenterne i husdyrbruk.
3. Landbrukskemikerne.
4. Statsentomologen.
5. Meieriinspektøren.
6. Konsulenten for eksport av landsprodukter til fremmede land.
7. Konsulenten i ugræsspørsmaal.
8. Bestyreren for statens skole til utdannelse av smaabrukslærere.

9. Bestyrerinden for statens lærerindeskole i husstel. 23 decbr.
10. Skogforvalterne.
11. Skogtaksatoren.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa nye statutter for det ved kongelig resolution av 10 juli 1874 stadfæstede »Professor Christies legat« til fortsat utdannelse for en eller flere unge mænd, som med held har gjennemgaat Kristiania tekniske skole. 23 decbr.

Stadfæstelse — meddelt av Kirkedepartementet — paa det av »Torstrands kvindeforening« oprettede legat til fordel for gamle sjømænd, hjemmehørende i Larvik samt paa de under 29 oktober 1914 utfærdigede statutter for dette legat. 23 decbr.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet, hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. m. av 18 august d. a. § 4 bestemmes, at det under 11 ds. utfærdigede utførselsforbud mot kobber utvides til at omfatte trukken traad av kobber eller messing. 24 decbr.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet, hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august d. a. bestemmes, at utførsel av riket av aluminium, ubearbeidet med undtagelse av det som er producert ved norske verker og ledsaget av oprindelsesbevis, indtil videre er forbudt. 24 decbr.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Skrivelse *) fra Forsvarsdepartementet, Armeen, hvorved i henhold til § 4 i lov av 18 august 1914 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt at utføre bly av riket. 24 decbr.

Forbudet træder straks i kraft.

Skrivelse fra Finansdepartementet til amtmanden i Nordre Trondhjems amt foranlediget ved en forespørsel fra en ligningsnævnd om, hvorvidt de av politimesteren beskikkede opsynsmænd ved laksefisket var forpligtet til paa forlangende at gi ligningsnævnden opgave over aarets bruttoutbytte av laksefisket for hver enkelt skatyder. 28 decbr.

Departementet uttaler, at spørsmaalet efter landskattelovens § 66 maa besvares bekræftende, da nævnte opsynsmænd efter de av politimesteren meddelte oplysninger maa betragtes som offentlige tjenestemænd.

*) Bekjendtgj. 29 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 67.

30 decbr. **Kongelig resolution** *), hvorved den av Bodø bystyre i møter 7 mai, 11 august og 12 november 1914 besluttede vedtægt for lukning av utsalgssteder i Bodø, Nordlands amt, stadfæstes i henhold til lov av 25 juli 1913 som gjældende indtil videre, — dog med en enkelt forandring.

30 decbr. **Kongelig resolution** **), hvorved der i medhold av lov om pigtraads anvendelse til gjærde av 14 juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa en beslutning fattet under 17 juni 1914 av Hægebostads herredsstyre, Lister og Mandals amt.

30 decbr. **Kongelig resolution** **), hvorved der i henhold til § 7,2 og § 89 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation paa Sarpsborgs bystyres beslutning i møte den 24 november 1914 angaaende 5 m. tilbaketrukket byggelinje m. m. for Varteiggaten fra Jernbanetorvet til Frams gate sammesteds.

30 decbr. **Kongelig resolution** ***), hvorved der i henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 samt § 3 i lov om forbud mot opførelse av træbygninger i landets byer av 19 mai 1904 meddeles approbation paa de av Sarpsborgs bystyre i møter den 1 april og 24 november 1914 fattede beslutninger angaaende byggeforskrifter for nævnte by.

30 decbr. **Kongelig resolution** †), hvorved Kronprinsregentens resolution av 8 april 1905 angaaende almindelig dispensation fra murtvangsloven for Haugesund forandres saaledes, at det indtil videre tillates utenfor murtvangsstrøket i Haugesund at opføre 2-etages træbygninger med en høide av 6,5 m. til gesimsens overkant, naar der ikke indredes beboelsesrum i kjelder eller paa loft — heri ikke indbefattet bryggerhus i kjelder — intet opbyg eller utbyg opføres paa taket og ingen utvendig væg gives større høide fra grunden regnet til væggens høieste punkt end 8 meter.

I samme strøk skal det derhos være tillatt at opføre 1-etages bygninger av træ overensstemmende med murtvangslovens § 3, 2 passus, med kvistopbyg indtil en høide av 8 m. til opbyggets høieste punkt.

31 decbr. **Skrivelse** fra Fængselsstyrelsen til riksadvokaten om at bestemmelserne i »Regler for fangers indsættelse i de

*) Bekjendtgj. 31 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 68, hvor den stadfæstede vedtægt er indtat.

**) Bekjendtgj. 31 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 68, hvor beslutningen er indtat.

***) Bekjendtgj. 31 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 68, hvor byggeforskriftene er indtat.

†) Bekjendtgj. 31 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 68.

forskjellige fængsler« av 1 juni 1911 fremtidig skal 31 decbr.
lyde saaledes for Bodsfængslets vedkommende (§ 1, a):

[Under iagttagelse av ovenstaaende bestemmelser indsættes

a. I Bodsfængslet:

1. Mænd fra hele riket, som ved indsættelsen er under 24 aar.
2. Mænd fra hele riket, som ved indsættelsen har fyldt 24 aar, er ilagt straf av tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og ikke tidligere har avsont straf i Bodsfængslet.
3. Mænd fra hele riket, som ved indsættelsen har fyldt 24, men ikke 30 aar, er ilagt straf av tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og tidligere har avsont straf i Bodsfængslet én gang, — saafremt Fængselsstyrelsen bestemmer, at de skal avsone straffen i dette fængsel. For disse personer blir spørsmaalet herom i hvert tilfælde at forelægge Fængselsstyrelsen — i fornødent fald telegrafisk — med oplysning om personens fulde navn, fødselsdag og fødselsaar, om naar han sidst er løslatt fra Bodsfængslet samt om hans nye forbrydelse og straf.

Mænd, hvis far eller mor er lap, indsættes dog ikke i Bodsfængslet. Heller ikke kvæner eller finlændere, som er mindst 24 aar gamle og ikke kan tale norsk.

Meddelelse fra Forsvarsdepartementet til hæren: 31 decbr.

I forbindelse med lov om forsvarshemmeligheter av 18 august 1914 finder departementet at burde meddele følgende:

1. Haandhævelse av lovens straffebestemmelser og de i medhold av lovens § 1 og kongelig resolution av 6 november 1914 senere utfærdigede bestemmelser tilligger i det store og hele den borgerlige paatalemyndighet og det borgerlige politi. Vedkommende borgerlige myndighet vil almindeligvis ha at træffe de strafferetslige forføininger efter eget skjøn og paa eget ansvar overensstemmende med straffeproceslovens regler og kan ikke gives bindende paalæg av militære myndigheter. Det ligger imidlertid i sakens natur, at det ofte blir de militære myndigheter, som ved samarbeide med politiet maa komme til at foranledige, at straffebestemmelserne haandhæves bl. a. ved at gjøre politiet opmerksom paa mistænkelige tilfælde, som de blir bekjendt med.

   De militære myndigheter maa derhos føre det opsyn, som forholdene maatte tilsi for at hindre uvedkommende fra at skaffe sig adgang til landets fæstningsverker, krigsskibe, befæstningers eller marinestationers havner, signal-

31 decbr.

stationer eller bygninger og anlæg, hvor gjenstande av interesse for rikets forsvar fremstilles, istandsættes eller opbevares. Det samme gjælder kontrollen med, at ikke uvedkommende overværer militære øvelser og forsøk eller skaffer sig adgang til ekserserpladser og militære skytepladser.

2. Enhver befalingsmand i tjenesten er ved lovens § 5 git selvstændig ret til —ogsaa utenfor militærvæsenets omraade — at forlange opgit navn, nationalitet, stilling, næring og bopæl av enhver, der træffes under omstændigheter, som kan gi grund til mistanke om, at han har foretat eller agter at foreta en handling, som er strafbar efter nævnte lov, straffelovens §§ 90 eller 91 eller efter lov om eneret for staten til befordring av meddelelser ved hjælp av telegraflinjer og lignende anlæg av 29 april 1899 § 6, jfr. tillægslov av 24 juli 1914 § 3.

Den, som negter at efterkomme forlangendet eller gir urigtig opgave derom for sit eget eller andres vedkommende, kan straffes.

3. Militær befalingsmand i tjeneste har derhos ret til selvstændig at paagripe personer, som med skellig grund mistænkes for strafbar handling mot lov om forsvarshemmeligheter med tillægsbestemmelser og de under 2 nævnte love, naar de træffes eller forfølges paa fersk gjerning eller friske spor, eller der vil være fare ved utsættelse.

I andre tilfælde, hvor paagripelse ansees paakrævet, maa henvendelse ske til politiet. Den av militær befalingsmand paagrepne maa uten ophold overleveres til paatalemyndigheten eller politiet.

4. Som »befalingsmand i tjenesten« ansees enhver garnisonerende eller i distriktstjeneste værende fastlønnet befalingsmand (i marinen enhver fastslønnet befalingsmand) samt ulønnede eller utskrevne befalingsmænd i den tid, de gjør tjeneste.

5. Forsvarsdepartementet finder — ialfald ikke for tiden — at kunne gi nogen almindelig bestemmelse om, hvem der skal ansees som »uvedkommende« inden de omraader, som i henhold til kongelig resolution av 6 november 1914 blir fastsat av kommanderende general (kommanderende admiral) i nærheten av befæstninger m. v.

Dog blir altid at anse som uvedkommende utlændinger, som ikke har tilladelse av vedkommende politimester til at opholde sig inden omraadet. Forinden saadan tilladelse blir git, vil politiet konferere med vedkommende militære myndighet ɔ: kommandanten, hvor omraadet ligger i nærheten av en befæstning, men ellers distriktskommandoen. De samme militære myndigheter vil av politiet bli underrettet om dets avgjørelse.

Tillæg*).

International konvention**) om forbud mot anvendelse av hvitt (gult) fosfor i fyrstikindustrien.** 1906 26 septbr.

Copie.

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse; Sa Majesté le Roi de Danemark; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi d'Italie; Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, Duc de Nassau; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; le Conseil Fédéral Suisse,

Oversættelse.

Hans Majestæt Keiseren av Tyskland, Konge av Preussen; Hans Majestæt Kongen av Danmark; Præsidenten for den franske Republik; Hans Majestæt Kongen av Italien; Hans kongelige Høihet Storhertugen av Luxemburg, Hertug av Nassau; Hendes Majestæt Dronningen av Nederlandene; Det schweiziske Forbundsraad,

*) Det herunder indtagne har foreligget for redaktionen for sent til at kunne optages paa sin plads i vedkommende hefte.

**) Konventionen er tiltraadt for Norges vedkommende i henhold til kongelig resolution av 26 juni d. a.

I henhold til konventionens art. 5, 1 led, er Norges tiltrædelse blit notifisert det schweiziske Forbundsraad, som derefter har meddelt, at Norges tiltrædelse regnes at ha fundet sted den 10 juli 1914, saaledes at konventionen i henhold til dens artikel 5, 2det led, vil træde i kraft for Norges vedkommende den 10 juli 1919.

Konventionen er oprindelig blit ratifisert av følgende stater, for hvis vedkommende den er traadt i kraft 1 januar 1912: Tyskland, Danmark (med Færøene og de dansk Vest-Indiske øer), Frankrike, Luxemburg, Nederlandene og Schweiz. Den er senere tiltraadt av følgende stater (i parentes er tilføiet datum for ikrafttrædelsen for hver av disse): Spanien (29 oktober 1914); Franske kolonier: Somaliland, Réunion, Madagaskar med biland, Fransk Vest-Afrika, besiddelserne i Stillehavet og Ny-Kaledonien (26 november 1914); Tunis (15 januar 1915); Storbritannien og Irland (28 december 1913); britiske kolonier: Orange River (3 mai 1914); Cypern, britisk Øst-Afrika, Gibraltar, Malta, Mauritius, Seychellerne, Syd-Nigeria og Uganda (4 januar 1915);

1906 26 septbr.

Désirant faciliter le développement de la protection ouvrière par l'adoption de dispositions communes,

Ont résolu de conclure à cet effet une convention concernant l'emploi du phosphore blanc (jaune) dans l'industrie des allumettes, et ont nommé pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse:

Son Excellence M. Alfred de Bülow, Son Chambellan et Conseiller intime actuel, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Berne,

M. Caspar, Directeur à l'Office de l'Intérieur de l'Empire,

M. Frick, Conseiller intime supérieur de gouvernement et Conseiller rapporteur au Ministère prussien du Commerce et de l'Industrie,

M. Eckardt, Conseiller de légation actuel et Conseiller rapporteur à l'Office des Affaires étrangères de l'Empire;

Sa Majesté le Roi de Danemark:

M. Henrik Vedel, Chef de bureau au Ministère de l'Intérieur:

Le Président de la République Française:

Son Excellence M. Paul Révoil, Ambassadeur à Berne,

M. Arthur Fontaine, Directeur

som ønsker at lette utviklingen av arbeider-beskyttelsen gjennem vedtagelsen av fælles bestemmelser,

har besluttet i dette øiemed at avslutte en konvention om anvendelse av hvitt (gult) fosfor i fyrstikindustrien, og har utnævnt til sine befuldmægtigede:

Hans Majestæt Keiseren av Tyskland, Konge av Preussen:

Hans Excellence Herr Alfred von Bülow, Hans Kammerherre og virkelige Geheimeraad, Envoyé extraordinaire og Ministre plénipotentiaire i Bern,

Herr Caspar, Direktør i det Keiserlige Ministerium for det Indre,

Herr Frick, Over-Geheime-Regjeringsraad og foredragende Raad i det preussiske Handels- og Industriministerium,

Herr Eckardt, virkelig Legationsraad og foredragende Raad i det Keiserlige Utenriksministerium;

Hans Majestæt Kongen av Danmark:

Herr Henrik Vedel, Byraachef i Ministeriet for det Indre;

Præsidenten for den franske Republik:

Hans Excellence Herr Paul Révoil, Ambassadør i Bern,

Herr Arthur Fontaine, Direktør

Nord Nigeria (24 februar 1915); Leeward-øene (26 mars 1915); Fidjiøene (20 juni 1915); Syd-Afrikas Forenede Stater (med tilbakevirkende kraft fra 3 mai 1914); Gambia, Guldkysten og Sierra Leone (22 oktober 1915); Bermudas (19 december 1915); Syd-Rodesia (20 februar 1916) og Ny-Zealand (27 november 1916); Italien (6 juli 1915); Nederlandsk Indien (7 mars 1915).

du Travail au Ministère du Commerce, de l'Industrie et du Travail;

for Arbeidsavdelingen i Ministeriet for Handel, Industri og Arbeide; 1906 26 septbr.

Sa Majesté le Roi d'Italie:

Hans Majestæt Kongen av Italien:

Son Excellence M. le Comte Roberto Magliano di Villar San Marco, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentitaire à Berne,

Hans Excellence Herr Grev Roberto Magliano Di Villar San Marco, Envoyé extraordinaire og Ministre plénipotentiaire i Bern,

M. le Prof. Giovanni Montemartini, Directeur de l'Office du Travail près le Ministère Royal de l'Agriculture et du Commerce;

Herr Professor Giovanni Montemartini, direktør for Arbeidskontoret i det Kgl. Ministerium for Landbruk og Handel;

Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, Duc de Nassau:

Hans Kongelige Høihet Storhertugen av Luxemburg, Hertug av Nassau:

M. Henri Neuman, Conseiller d'Etat;

Herr Henri Neuman, Statsraad;

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

Hendes Majestæt Dronningen av Nederlandene:

M. le Comte de Rechteren Limpurg Almelo, Son Chambellan, Ministre-Résident à Berne,

Herr Grev de Rechteren Limpurg Almelo, Hendes Kammerherre, Ministerresident i Bern,

M. le Dr. L. H. W. Regout, Membre de la Première Chambre des Etats-Généraux;

Herr Dr. L. H. W. Regout, Medlem av Generalstaternes Første Kammer;

Le Conseil Fédéral Suisse:

Det schweiziske Forbundsraad:

M. Emile Frey, ancien Conseiller fédéral,

Herr Emile Frey, forhenværende medlem av Forbundsraadet,

M. le Dr. Franz Kaufmann, Chef de la Division de l'Industrie au Département fédéral du Commerce, de l'Industrie et de l'Agriculture,

Herr Dr. Franz Kaufmann, Chef for Industriavdelingen i Forbundsdepartementet for Handel, Industri og Landbruk,

M. Adrien Lachenal, ancien Conseiller fédéral, Député au Conseil des Etats,

Herr Adrien Lachenal, forhenværende medlem av Forbundsraadet, Deputert i Ständerraadet,

M. Joseph Schobinger, Conseiller national,

Herr Joseph Schobinger, medlem av Nationalraadet,

1906 26 septbr.

M. Henri Scherrer, Conseiller national,

M. John Syz, Président de l'Association suisse des filateurs, tisserands et retordeurs,

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article Premier.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à interdire sur leur territoire la fabrication, l'introduction et la mise en vente des allumettes contenant du phosphore blanc (jaune).

Article 2.

A chacun des Etats contractants incombe le soin de prendre les mesures administratives qui seraient nécessaires pour assurer sur son territoire la stricte exécution des dispositions de la présente Convention.

Les Gouvernementes se communiqueront par la voie diplomatique les lois et règlements sur la matière de la présente Convention qui sont ou seront en vigueur dans leur pays, ainsi que les rapports concernant l'application de ces lois et règlements.

Article 3.

Les dispositions de la présente Convention ne seront applicables à une colonie, possession ou protectorat que dans le cas où une notification à cet

Herr Henri Scherrer, medlem av Nationalraadet,

Herr John Syz, Præsident for den schweiziske Forening av spindere, vævere og silkespindere,

hvilke, efter at ha meddelt hverandre sine fuldmagter, som blev fundet i god og behørig form, er kommet overens om følgende bestemmelser:

Artikel 1.

De høie kontraherende parter forpligter sig til paa sit omraade at forby fabrikation, indførsel og salg av fyrstikker, som indeholder hvitt (gult) fosfor.

Artikel 2.

Det paaligger enhver av de kontraherende stater at træffe de administrative forføininger, som maatte være nødvendige for paa dens omraade at sikre den nøiagtige gjennemførelse av bestemmelserne i nærværende konvention.

Regjeringerne skal ad diplomatisk vei meddele hverandre de love og reglementer angaaende emnet for nærværende konvention, som er gjældende eller kommer til at bli gjældende i deres land, og likeledes tilstille hverandre indberetningene om anvendelsen av disse love og reglementer.

Artikel 3.

Bestemmelserne i nærværende konvention skal ikke være anvendelige paa en koloni, besiddelse eller protektorat, medmindre moderlandets regjering paa

effet serait donnée en son nom au Conseil fédéral suisse par le Gouvernement métropolitain.

vegne av vedkommende koloni, besiddelse eller protektorat av- 1906 26 septbr. gir meddelelse herom til Det schweiziske Forbundsraad.

Article 4.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront déposées le 31 décembre 1908 au plus tard auprès du Conseil fédéral suisse.

Il sera dressé de ce dépôt un procès-verbal, dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats contractants.

La présente Convention entrera en vigueur trois ans après la clôture du procès-verbal de dépôt.

Artikel 4.

Nærværende konvention skal ratifiseres og ratifikationerne av samme skal deponeres senest den 31 december 1908 hos Det schweiziske Forbundsraad.

Om denne deponering skal der opsættes en protokol, av hvilken en bekræftet gjenpart ad diplomatisk vei skal tilstilles enhver av de kontraherende stater.

Nærværende konvention skal træde i kraft tre aar, efterat deponerings-protokollen er avsluttet.

Article 5.

Les Etats non signataires de la présente Convention sont admis à déclarer leur adhésion par un acte adressé au Conseil fédéral suisse, qui le fera connaitre à chacun des autres Etats contractants.

Le délai prévu par l'article 4 pour la mise en vigueur de la présente Convention est porté à cinq ans pour les Etats non signataires, ainsi que pour les colonies, possessions ou protectorats, à compter de la notification de leur adhésion.

Artikel 5.

De stater, som ikke har undertegnet nærværende konvention, har adgang til at erklære sin tilslutning til den ved et dokument, stilet til Det schweiziske Forbundsraad, som skal bringe samme til enhver av de kontraherende staters kundskap.

Den tidsfrist, som er foreskrevet i artikel 4 for nærværende konventions ikrafttræden, er sat til fem aar for de stater, som ikke har undertegnet konventionen, og for deres kolonier, besiddelser og protektorater, hvilken tidsfrist blir at regne fra meddelelsen om deres tilslutning.

Article 6.

La présente Convention ne pourra pas être dénoncée soit

Artikel 6.

Nærværende konvention kan ikke opsiges hverken av de

1906 26 septbr.

par les Etats signataires, soit par les Etats, colonies, possessions ou protectorats qui adhéreraient ultérieurement, avant l'expiration d'un délai de cinq ans à partir de la clôture du procès-verbal de dépôt des ratifications.

Elle pourra ensuite être dénoncée d'année en année.

La dénonciation n'aura d'effet qu'un an après qu'elle aura été adressée par écrit au Conseil fédéral suisse par le Gouvernement intéressé, ou, s'il s'agit d'une colonie, possession ou protectorat, par le Gouvernement métropolitain; le Conseil fédéral la communiquera immédiatement au Gouvernement de chacun des autres Etats contractants.

La dénonciation n'aura d'effet qu' à l'égard de l'Etat, colonie, possession ou protectorat au nom de qui elle aura été adressée.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé la présente Convention.

Fait à Berne, le vingt-six septembre mil neuf cent six, en un seul exemplaire, qui demeurera déposé aux archives de la Confédération suisse et dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats contractants.

Pour l'Allemagne:

(L. S.) **v. Bülow.**
(L. S.) **Caspar.**
(L. S.) **Frick.**
(L. S.) **Eckardt.**

stater, som har undertegnet den, eller av de stater, kolonier, besiddelser eller protektorater, der senere maatte slutte sig til den, førend der er forløpet en tidsfrist av fem aar, at regne fra avslutningen av deponeringsprotokollen over ratifikationerne.

Den kan siden opsiges fra aar til aar.

Opsigelsen faar først virkning et aar, efterat den skriftlig er blit meddelt Det schweiziske Forbundsraad av vedkommende regjering, eller, forsaavidt angaar en koloni, besiddelse eller protektorat, av moderlandets regjering. Det schweiziske Forbundsraad skal straks underrette enhver av de kontraherende stater om opsigelsen.

Opsigelsen faar kun virkning med hensyn til den stat, koloni, besiddelse eller protektorat, paa hvis vegne den er blit meddelt.

Til bekræftelse herav har de befuldmægtigede undertegnet denne overenskomst.

Utfærdiget i Bern, den seks og tyvende september nitten hundrede og seks, i et eneste eksemplar, som skal forbli deponert i Det schweiziske Forbunds arkiver, og hvorav en bekræftet gjenpart skal sendes ad diplomatisk vei til enhver av de kontraherende stater.

For Tyskland:

(L. S.) **v. Bülow.**
(L. S.) **Caspar.**
(L. S.) **Frick.**
(L. S.) **Eckardt.**

Pour le Danemark:
(L. S.) **H. Vedel.**

Pour la France:
(L. S.) **Révoil.**
Arthur Fontaine.

Pour l'Italie:
(L. S.) **R. Magliano.**
(L. S.) **G. Montemartini.**

Pour le Luxembourg:
H. Neuman.

Pour les Pays-Bas:
(L. S.) **Rechteren.**
L. H. W. Regout.

Pour la Suisse:
(L. S.) **Emile Frey.**
F. Kaufmann.
A. Lachenal.
Schobinger.
H. Scherrer.
John Syz.

Pour copie certifiée conforme.

Berne, le 25 mai 1914

Département Politique Fédéral

Le Secrétaire:
(s.) **C. D. Bourcart.**

For Danmark: 1906
(L. S.) **H. Vedel.** 26 septbr.

For Frankrike:
(L. S.) **Révoil.**
Arthur Fontaine.

For Italien:
(L. S.) **R. Magliano.**
(L. S.) **G. Montemartini.**

For Luxemburg:
H. Neuman.

For Nederlandene:
(L. S.) **Rechteren.**
L. H. W. Regout.

For Schweiz:
(L. S.) **Emile Frey.**
F. Kaufmann.
A. Lachenal.
Schobinger.
H. Scherrer.
John Syz.

Oversættelsens rigtighet bekræftes.

Utenriksdepartementet,
Kristiania, 8 september 1914.

F. Scheel,
Ekspeditionschef.

Beslutning*) angaaende tillægsbestemmelser til den internationale overenskomst av 18 mai 1907 om jernbanernes tekniske enhet (Teknisk enhet, redaktion 1913). 1912 14 decbr.

Fornyelse av voldgiftskonventionen mellem Norge og de Forenede Stater. 1913 16 juni.

Avskrift.

Kongeriket Norges Regjering og Amerikas Forenede Staters Regjering, som ønsker at forlænge det tidsrum av fem aar,

The Government of the Kingdom of Norway and the Government of the United States of America, being desirous of

*) Indtat i »Overenskomster« nr. 3 (s. 7).

1913 16 juni.

under hvilket den mellem dem den 4 april 1908 avsluttede Voldgifts-Konvention skal forbli i kraft, hvilket tidsrum snart vil utløpe, har befuldmægtiget undertegnede, nemlig H. H. Bryn, Norges overordentlige utsending og befuldmægtigede minister i de Forenede Stater; og William Jennings Bryan, de Forenede Staters statssekretær, til at avslutte følgende avtale*):

extending the period of five years during which the Arbitration Convention concluded between them on April 4, 1908, is to remain in force, which period is about to expire, have authorized the undersigned, to wit: H. H. Bryn, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary of Norway to the United States, and William Jennings Bryan, Secretary of State of the United States, to conclude the following agreement:

Artikel I.

Voldgifts-Konventionen av 4 april 1908 mellem Kongeriket Norges Regjering og Amerikas Forenede Staters Regjering, hvis varighet ved dens Artikel IV var fastsat til et tidsrum av fem aar fra dagen for utvekslingen av ratifikationerne hvilket tidsrum vil utløpe 24 juni 1913, forlænges herved og forblir i kraft for et yderligere tidsrum av fem aar fra 24 juni 1913.

Article I.

The Convention of Arbitration of April 4, 1908, between the Government of the Kingdom of Norway and the Government of the United States of America, the duration of which by Article IV thereof was fixed at a period of five years from the day of the exchange of the ratifications, which period will terminate on June 24, 1913, is hereby extended and continued in force for a further period of five years from June 24, 1913.

Artikel II.

Nærværende avtale skal ratifiseres av Hans Majestæt Kongen av Norge; og av Præsidenten for Amerikas Forenede Stater med raad og samtykke av Staternes Senat, og den skal træde i kraft den dag, som ratifikationernes utveksling

Article II.

The present Agreement shall be ratified by His Majesty the King of Norway; and by the President of the United States of America, by and with the advice and consent of the Senate thereof, and it shall become effective upon the date

*) Avtalen er ratifisert for Norges vedkommende ved kongelig resolution av 13 mars 1914, og ratifikationerne er utvekslet i Washington 13 april 1914.

sker, hvilken skal finde sted i Washington saa snart som mulig.

of the exchange of ratifications, which shall take place at Washington as soon as possible. 1913 16 juni.

Utfærdiget i to ekemplarer, paa norsk og engelsk, i Washington, den 16 juni 1913.

Done in duplicate in the Norwegian and English languages, at Washington this sixteenth day of June, one thousand nine hundred and thirteen.

(Segl). (u.). **Helmer H. Bryn.**
(Segl). (u.). **Williams Jennings Bryan.**

Skrivelse fra Utenriksdepartementet: 1914

Ifølge meddelelse fra det Schweiziske Forbundsraad har den britiske regjering besluttet for Kanaløernes og for Indiens vedkommende at tiltræde den reviderte Bernkonvention angaaende beskyttelse av literære og kunstneriske verker, undertegnet i Berlin den 13 november 1908. Ved tiltrædelsen, som for øerne Guernsey, Aurigny og Sercq's vedkommende skal regnes fra 1 juli 1912, for Indiens vedkommende fra 30 oktober 1912 og for øen Jersey's vedkommende fra 8 mars 1913, har den britiske regjering med hjemmel i konventionens art. 27 tat samme forbehold vedrørerende bestemmelserne i art. 18, som blev tat ved tilslutningen for Storbritanniens vedkommende (Se Utenriksdepartementets tillægsmeddelelse av 16 november 1912, indtat i »Lovtidende« 2den avdeling s. 565 og i »Overenskomster« nr. 9 for 1912). 12 mars.

Konvention mellem Norge, Danmark og Sverige om gjensidig understøttelse av trængende, undertegnet i Stockholm 26 mai 1914.*) 26 mai.

Konvention.	**Konvention.**	**Konvention.**
Hans Majestæt Kongen av Norge, Hans Majestæt Kongen av Danmark og Hans Majestæt Kongen av Sverige, som er kommet overens om at	Hans Majestæt Kongen af Danmark, Hans Majestæt Kongen af Norge og Hans Majestæt Kongen af Sverig, hvilke er kommet overens om	Hans Majestät Konungen av Sverige, Hans Majestät Konungen av Danmark och Hans Majestät Konungen av Norge, vilka överenskommit at

*) Konventionen er ratifisert for Norges vedkommende i henhold til kongelig resolution av 14 juli 1914. — De tre lands ratifikationsdokumenter er deponert i Stockholm den 27 s. m.

26 mai. avslutte en konvention angaaende behandlingen av undersaatter fra et av de tre land, som paa et av de to andre lands omraade blir trængende til fattigunderstøttelse, har til sine befuldmægtigede utnævnt:

Hans Majestæt Kongen av Norge:

Sin Envoyé Extraordinaire og Ministre Plénipotentiaire i Stockholm Herr D:r Jørgen Brunchorst;

Hans Majestæt Kongen av Danmark:

Sin Envoyé Extraordinaire og Ministre Plénipotentiaire i Stockholm Herr Kammerherre Otto Christian Jacob Jørgen Brønnum Scavenius;

Hans Majestæt Kongen av Sverige:

Sin Utenriksminister Hans Excellence Herr Knut Agathon Wallenberg,

hvilke, forsynt med behørig fuldmagt, er kommet overens om følgende artikler:

Art. 1.

Ethvert av de kontraherende land forpligter sig til at yde dem av de to andre lands undersaatter, som under ophold paa dets omraade kommer i trang, fattigunderstøttelse paa samme

at afslutte en Konvention angaaende Behandlingen af Undersaatter fra et af de tre Lande, som paa et af de to andre Landes Omraade bliver trængende til Fattigunderstøttelse, har udnævnt til deres Befuldmægtigede:

Hans Majestæt Kongen af Danmark:

Kammerherre Otto Christian Jacob Jørgen Brønnum Scavenius, Hans Majestæts overordentlige Gesandt og befuldmægtigede Minister i Stockholm;

Hans Majestæt Kongen af Norge:

Dr. JørgenBrunchorst, Hans Majestæts overordentlige Gesandt og befuldmægtigede Minister i Stockholm;

Hans Majestæt Kongen af Sverig:

Hans Excellence Knut Agathon Wallenberg, Hans Majestæts Udenrigesminister,

hvilke, behørigt befuldmægtigede, er kommet overens om følgende Artikler:

Art. 1.

Ethvert af de kontraherende Lande forpligter sig til at yde dem af de to andre Landes Undersaatter, der under Ophold paa dets Omraade komme i Trang, Fattigunderstøttelse paa samme

avsluta en konvention angående behandlingen av undersåtar från ett av de tre länderna, vilka å något av de båda andra ländernas område komma i behov av fattigvård, hava till sina fullmäktige utsett:

Hans Majestät Konungen av Sverige:

Sin Minister för Utrikes Ärendena Hans Excellens Knut Agathon Wallenberg;

Hans Maj:t Konungen av Danmark:

Sin Envoyé Extraordinaire och Minister Plénipotentiaire i Stockholm Kammarherre Otto Christian Jacob Jørgen Brønnum Scavenius;

Hans Majestät Konungen av Norge:

Sin Envoyé Extraordinaire och Minister Plénipotentiaire i Stockholm Doktor Jörgen Brunchorst,

vilka, därtill behörigen befullmäktigade, överenskommit om följande artiklar:

Art. 1.

Ett vart av de fördragsslutande länderna förbinder sig att lämna dem av de båda andra ländernas undersåtar, vilka under vistelse å dess område komma i nödställd belägenhet, fat-

maate og efter samme regler, som ifølge opholdslandets fattiglovgivning gjælder for ydelse av fattigunderstøttelse til landets egne undersaatter.

Like med undersaat i et av landene stilles i denne konvention den, som tidligere har været statsborger i landet og har tapt sin statsborgerret uten at ha erhvervet saadan i et andet land.

Art. 2.

Saafremt vedkommende myndighet i opholdslandet antar, at den trang, der har foranlediget fattigunderstøttelsen, vil bli vedvarende, har opholdslandet ret til efter de i denne konvention nærmere angivne regler og med de deri nævnte undtagelser at kræve, at den trængende mottages i hjemlandet, eller at der ydes erstatning for fattigunderstøttelsen i overensstemmelse med art. 9.

Art. 3.

Har en undersaat fra et av de kontraherende land hat 10 aars uavbrutt ophold i et av de andre land, og kommer han derefter under uavbrutt fortsat ophold i dette land i trang,

Maade og efter samme Regler, som ifølge Opholdslandets Fattiglovgivning gælde for Ydelse af Fattigunderstøttelse til Landets egne Undersaatter.

Lige med Undersaat i et af Landene stilles i denne Konvention den, som tidligere har været Statsborger i Landet og har mistet sin Statsborgerret uden at have erhvervet saadan Ret i et andet Land.

Art. 2.

Saafremt vedkommende Myndighed i Opholdslandet antager, at en Trang, der har givet Anledning til Fattigunderstøttelse, vil blive vedvarende, har Opholdslandet Ret til efter de i nærværende Konvention nærmere angivne Regler og med de deri nævnte Undtagelser at kræve, at den trængende modtages i Hjemlandet, eller at der ydes Erstatning for Understøttelsen i Overensstemmelse med art. 9.

Art. 3.

Har en Undersaat fra et af de kontraherende Lande haft uafbrudt Ophold i 10 Aar i et af de andre Lande, og kommer han derefter under uafbrudt fortsat Ophold i dette Land i

tigvård på samma sätt och efter samma regler, som enligt vistelselandets fattigvårdslagstiftning gälla för meddelande av fattigvård åt landets egna undersåtar. 26 mai.

Med undersåte i ett av länderna likställes i denna konvention den, som tidligare varit medborgere i landet och förlorat sin medborgarrätt utan att hava förvärvat sådan i annat land.

Art. 2.

Finner vederbörande myndighet i vistelselandet, att det behov, som föranlett fattigvården, är av stadigvarande natur, äger vistelselandet att, enligt de i denna konvention närmare angivna regler och med de i densamma nämnda undantag, påfordra, att den nödställde mottages i hemlandet, eller att ersättning utgives för fattigvården på sätt i art. 9 sägs.

Art. 3.

Har undersåte i ett av de fördragsslutande länderna oavbrutet under tio år haft hemvist i något av de andra länderna, och kommer han därefter, utan att detta hemvist förändrats,

26 mai. har opholdslandet ikke ret til paa grund av ydet fattigunderstøttelse at kræve, at han skal mottages i hjemlandet, hvorimot opholdslandet skal bære utgiftene ved fattigunderstøttelsen.

Dette gjælder dog kun, forsaavidt den trængende

a) er indflyttet i opholdslandet før sit fyldte 48de aar;

b) ikke i løpet av de nævnte 10 aar paa grund av vedvarende trang har mottat fattigunderstøttelse, som efter henvendelse fra opholdslandet har hat til følge meddelelse fra hjemlandet om, at det vil motta ham eller yde erstatning for understøttelsen;

c) ikke i nævnte tidsrum har utstaat frihetsstraf paa mindst 3 maaneder eller frihetsstraf, som har været idømt for en i den offentlige mening vanærende handling.

Art. 4.

Saafremt de i art. 3, første avsnit, nævnte 10 aar er utløpet, inden vedkommende har naadd den alder, ved hvilken han efter opholdslandets lovgivning blir selvstændig person i fattigretslig henseende, gjælder det

Trang, har Opholdslandet ikke Ret til paa Grund af en ham ydet Fattigunderstøttelse at kræve, at han modtages i Hjemlandet, hvorimod Opholdslandet skal bære Udgifterne ved Fattigunderstøttelsen.

Dette gjælder dog kun, saafremt den trængende:

a) er indflyttet i Opholdslandet før sit fyldte 48de Aar;

b) ikke i Løbet av de nævnte 10 Aar paa Grund af vedvarende Trang har modtaget Fattigunderstøttelse, der efter Henvendelse fra Opholdslandet har medført Meddelelse fra Hjemlandet om, at det vil modtage ham eller yde Erstatning for Understøttelsen;

c) ikke i det nævnte Tidsrum har udstaaet en Frihedsstraf af mindst 3 Maaneder eller en Straf, der er idømt for en i den offentlige Mening vanærende Handling.

Art. 4.

Saafremt de i Art. 3, 1ste Stykke, ommeldte 10 Aar ere udløbne, forinden vedkommende har opnaaet den Alder, ved hvilken han ifølge Opholdslandets Lovgivning bliver en i fattigretlig Henseende selv-

i nödställd belägenhet, äger vistelselandet ej att på grund av honom lämnad fattigvård påfordra hans mottagande i hemlandet, utan skall vistelselandet bära kostnaden för fattigvården.

Detta gäller doch endast, för så vitt den nödställde:

a) indflyttat i vistelselandet före fyllda fyrtiåtta år;

b) icke under nämnda tio år på grund av stadigvarande behov erhållit fattigvård, som föranlett framställning från vistelselandet och i anledning därav meddelande från hemlandet om den nödställdes mottagande eller att den lämnade fattigvården ersättes;

c) icke under nämnda tid undergått frihetsstraff, som uppgaatt till minst tre månader eller ådömts för en i offentlig mening vanärande handling.

Art. 4.

Därest den i art. 3, första stycket nämnda tid av tio år gått till ända, innan person nått den ålder, då han enligt vistelselandets lagstiftning är att anse såsom självständig i fattigvårdshänseende, träder vad i

i samme avsnit bestemte først fra det tidspunkt, da han har naadd nævnte alder.

Fattigunderstøttelse ydet forældreløst barn under nævnte alder medfører ikke den virkning, som er fastsat ved punkt b. i art. 3, saafremt hjemlandet fuldt ut erstatter den ydede understøttelse i overensstemmelse med art. 9, andet avsnit.

Art. 5.

Har manden opholdt sig i landet i 10 aar under de i art. 3 omhandlede betingelser, tilkommer der hustruen, saafremt hun opholder sig i landet, samme stilling som manden i fattigretslig henseende. Samme stilling beholder hun, naar manden dør, eller hvis egteskapet opløses paa anden maate.

Egtefødt barn, som ikke har naadd den i art. 4 nævnte alder, og som opholder sig i landet, følger i heromhandlede henseende forældrene eller, om en av dem er død, den gjenlevende. Er egteskapet opløst paa anden maate end ved en av egtefællernes død, følger barnet den av forældrene, hos hvem det opholder

stændig Person, gælder det i nævnte Stykke fastsatte først fra det Tidspunkt, da han har naaet denne Alder.

Fattigunderstøttelse, der ydes et forældreløst Barn under nævnte Alder, har ikke saadan Virkning, som er fastsat ifølge b. i Art. 3, saafremt Hjemlandet fuldt ud erstatter den ydede Understøttelse i Overensstemelse med Art. 9, 2det stykke.

Art. 5.

Har Manden opholdt sig i Landet i 10 Aar under de i Art. 3 nævnte Betingelser, tilkommer der Hustruen, saafremt hun opholder sig i Landet, samme Stilling som Manden i fattigretlig Henseende. Denne Stilling beholder hun, naar Manden dør, eller Ægteskabet opløses paa anden Maade.

Ægtefødt Barn, der ikke har naaet den i Art. 4 nævnte Alder, og som opholder sig i Landet, følger i den her omhandlede Henseende Forældrene, eller, saafremt en af dem er død, den efterlevende. Er Ægteskabet opløst paa anden Maade end ved en af Ægtefællernes Død, følger Barnet den af Forældrene, hos hvem

samme stycke stadgats i tillämpning först från den tidpunkt, då personen uppnått denna ålder. 26 maj.

Fattigvård, som lämnas föräldraløst barn under nämnda ålder, har ej sådan inverkan, som i art. 3 under b) stadgas, därest hemlandet, på sätt i art. 9, andra stycket sägs, till fullo gottgör fattigvården.

Art. 5.

Har en man vistats i landet i tio år under de i art. 3 angivna förutsättningar, tillkommer hans hustru, om hon vistas i landet, samma ställning i fattigvårdshänseende som mannen. Denna ställning behåller hon efter mannens död eller äktenskapets upplösning på annat sätt.

Äkta barn, som ej nått den i art. 4 nämnda ålder och som vistas i landet, följer uti ifrågavarande hänseende föräldrarna eller, om en av dem avlidit, den efterlevande. Är äktenskapet upplöst på annat sätt än genom en av makarnas död, följer barnet den av föräldrarna,

26 mai.

sig eller senest har opholdt sig.

Barn født utenfor egteskap følger moren.

Art. 6.

Fattigunderstøttelse, som er foranlediget av forbigaaende trang, berettiger ikke opholdslandet til at hjemsende den understøttede eller til at kræve erstatning fra hjemlandet for utgiftene til fattigunderstøttelsen.

Art. 7.

Fattigunderstøttelse ydet enke eller fraskilt hustru — eller efter mandens død eller egteskapets opløsning paa anden maate hendes barn, der ikke har naadd den i art. 4 nævnte alder — berettiger ikke opholdslandet til at hjemsende den trængende eller til at kræve erstatning for understøttelsen, saafremt hun har indfødsret i opholdslandet eller hadde statsborgerret i dette ved egteskapets indgaaelse.

Art. 8.

Foreligger der efter foranstaaende artikler intet til hinder for, at den trængende kan hjemsendes, skal det dog tages i betragtning, hvorvidt

det opholder sig eller senest har opholdt sig.

Udenfor Ægteskab født Barn følger Moderen.

Art. 6.

Fattigunderstøttelse, som er foranlediget af forbigaaende Trang, berettiger ikke Opholdslandet til at hjemsende den understøttede eller til at kræve Erstatning fra Hjemlandet for Udgifterne til Fattigunderstøttelsen.

Art. 7.

Fattigunderstøttelse, der er ydet en Enke eller fraskilt Hustru — eller efter Mandens Død eller Ægteskabets Opløsning paa anden Maade hendes Børn, der ikke have naaet den i Art. 4 nævnte Alder — berettiger ikke Opholdslandet til at hjemsende den trængende eller til at kræve Erstatning for Understøttelsen, saafremt hun har Indfødsret (Statsborgerret) i Opholdslandet eller havde saadan Ret ved Ægteskabets Indgaaelse.

Art. 8.

Foreligger der efter foranstaaende Artikler intet til Hinder for, at den trængende kan hjemsendes, skal det dog tages i Betragtning, hvor-

hos vilken barnet vistas eller senast vistats.

Barn, som är fött utanför äktenskapet, följer modern.

Art. 6.

Fattigvård, som är föranledd av övergående behov, berättigar icke vistelselandet att hemsända den nödställde eller fordra ersättning från hemlandet av kostnaderna för fattigvården.

Art. 7.

Fattigvård, som lämnats änka eller frånskild hustru — eller efter mannens död eller äktenskapets upplösning på annat sätt hennes barn, som icke nått den i art. 4 nämnda ålder — berättigar icke vistelselandet att hemsända den nödställde eller att fordra ersättning för fattigvården, därest hon har infödingsrätt i vistelselandet eller hade medborgarrätt i detta land vid äktenskapets ingående.

Art. 8.

Föreligger ej, enligt vad ovan sägs, hinder för den nödställdes hemsändning, skall likväl tagas i övervägande, huruvida de föreliggande

de foreliggende omstændigheter taler for, at hjemsendelse ikke finder sted, og at erstatning i stedet indtræder. Saafremt saadanne omstændigheter findes at være tilstede, skal der ved overenskomst mellem landene i hvert enkelt tilfælde træffes bestemmelse om, hvorvidt erstatning som nævnt skal indtræde.

Ved avgjørelsen herav skal humane hensyn i første række tages i betragtning. Som regel skal hjemsendelse undgaaes og erstatning træde i stedet, saafremt hjemsendelse vilde medføre, at nær paarørende adskilles, saafremt vedkommende trængende har naadd en fremskreden alder og i længere tid har opholdt sig i landet, eller saafremt hjemsendelse ikke kan finde sted uten mén for den understøttedes helse.

Art. 9.

Skal erstatning ydes i henhold til art. 8, godtgjør hjemlandet opholdslandet tre fjerdedele av utgiftene ved fattigunderstøttelsen.

Ydes understøttelse til forældreløst barn, som endnu ikke har naadd den i art. 4 nævnte alder, og som hjemlandet

vidt de foreliggende Omstændigheder tale for, at Hjemsendelse ikke finder Sted, og at Erstatning bør træde i Stedet herfor. Saafremt saadanne Omstændigheder findes at være til Stede, skal der ved Overenskomst mellem Landene i hvert enkelt Tilfælde træffes Bestemmelse om, hvorvidt der vil være at udrede Erstatning.

Ved Afgørelsen heraf skulle humane Hensyn i første Række tages i Betragtning. Som Regel skal Hjemsendelse undgaas og Erstatning træde i Stedet, *saafremt* Hjemsendelse vilde medføre en Adskillelse af nære Paarørende, *saafremt* vedkommende trængende har naaet en fremskreden Alder og i længere Tid har opholdt sig i Landet, eller *saafremt* Hjemsendelse ikke kan finde Sted uden Skade for den trængendes Helbred.

Art. 9.

Vil der i Henhold til Art. 8 være at udrede Erstatning, godtgør Hjemlandet Opholdslandet tre Fjerdedele af Udgifterne ved Fattigunderstøttelsen.

Ydes Understøttelse til forældreløst Barn, som endnu ikke har naaet den i Art. 4 nævnte Alder, og som

omständigheterna tala för att hemsändning ej bör äga rum och att ersättning i stället bör utgå. Därest sådana omständigheter äro förhanden, skall genom överenskommelse mellan länderna i varje särskildt fall bestämmas, om ersättning skall utgå. 26 mai.

Vid avgörandet härav skola humanitära hänsyn i första rummet vinna beaktande. I regel bör hemsändning undvikas och ersättning träda i stället, *om* hemsändning skulle medföra, att nära anhöriga skiljas från varandra, *om* den nödställde nått en framskriden ålder och länge vistats i landet, eller *om* hemsändning icke kan företagas utan men för den nödställdes hälsa.

Art. 9.

Skall enligt art. 8 ersättning för fattigvård utgivas, gottgör hemlandet vistelselandet tre fjärdedelar av utgifterna för fattigvården.

För fattigvård, lämnad åt föräldralöst barn, som ännu icke nått den i art. 4 nämnda ålder, skall, om hemlandet av humanitära hänsyn fin-

26 mai. av humane hensyn finder bør forbli i opholdslandet, skal utgiftene ved understøttelsen godtgjøres med sit fulde beløp.

Art. 10.

Vil opholdslandet i anledning av ydet fattigunderstøttelse hjemsende den trængende eller kræve erstatning for understøttelsen, skal skriftlig henvendelse derom gjøres til hjemlandet.

Saadan henvendelse gjøres av vedkommende stiftsdirektion, amtmand (i Kjøbenhavn magistraten) eller Konungens befallningshavande, og rettes til den tilsvarende myndighet i hjemlandet, indenfor hvis omraade den trængende kan antages at ha forsørgelsesret.

Skulde det under korrespondansen mellem disse myndigheter vise sig ønskelig, kan saken henskytes til behandling ad diplomatisk vei.

Henvendelsen skal saavidt mulig indeholde opgave over den trængendes navn, fødested, alder, hans forældres navn og fødested, anledningen til understøttelsen og dennes størrelse, samt være ledsaget av bekræftet avskrift av dokumenter, der kan tjene til fastsættelse

Hjemlandet af humane Hensyn finder bør forblive i Opholdslandet, godtgøres Udgifterne ved Understøttelsen med deres fulde Beløb.

Art. 10.

Vil Opholdslandet i Anledning af en ydet Understøttelse hjemsende den trængende eller kræve Erstatning for Understøttelsen, retter det skriftlig Henvendelse derom til Hjemlandet.

Henvendelsen foretages af vedkommende Amtmand (for Kjøbenhavns Vedkommende af Magistraten), Stifsdirektion eller Konungens befallningshavande og rettes til den tilsvarende Myndighed i Hjemlandet, indenfor hvis Omraade den trængende kan antages at have Forsørgelsesret.

Skulde det under Brevvekslingen mellem disse Myndigheder vise sig ønskeligt, kan Sagen henskydes til Behandling ad diplomatisk Vej.

Henvendelsen skal saa vidt muligt indeholde Oplysning om den trængendes Navn, Fødested og Alder, hans Forældres Navn og Fødested, Anledningen til Understøttelsen og dennes Omfang samt være ledsaget af bekræftet Afskrift af Dokumenter, der kunne

ner, att det bör kvarstanna i vistelselandet, gottgörelse från hemlandet utgå till fulla beloppet.

Art. 10.

Vill vistelselandet i anledning av lämnad fattigvård hemsända den nödställde eller påfordra ersättning för fattigvården, göres skriftlig framställning därom hos hemlandet.

Sådan framställning göres av vederbörande Konungens befallningshavande, amtmand (i Köpenhamn magistraten) eller stiftsdirektion samt indsändes till motsvarande myndighet i hemlandet, innom vars område den nödställde kan antagas äga hemortsrätt.

Därest under skriftväxlingen mellan dessa myndigheter sådant skulle visa sig önskligt, kan ärendet hänskjutas till behandling å diplomatisk väg.

Framställningen skall så vitt möjligt innehålla uppgift om den nödställdes namn, födelseort, ålder, hans föräldrars namn och födelseort, anledningen till fattigvården och densammas storlek samt vara åtföljd av bestyrkta avskrifter av handlingar till styrkande

av den trængendes statsborgerretslige forhold eller i mangel herav av andre oplysninger i saa henseende.

Er fattigunderstøttelsen ydet paa grund av sygdom, vedlægges erklæring fra eksaminert læge om sygdommens beskaffenhet og antagelige varighet.

Art. 11.

Inden 40 dage efter mottagelsen av henvendelsen skal den myndighet i hjemlandet, til hvilken henvendelsen er fremkommet, ha git vedkommende myndighet i opholdslandet underretning om, hvorvidt den trængende vil bli mottat i hjemlandet eller hvorvidt erstatning for utgiftene til fattigunderstøttelsen vil bli ydet.

Er saadan meddelelse ikke inden den nævnte frist kommet vedkommende myndighet i opholdslandet i hænde, er hjemlandet forpligtet til at yde fuld erstatning for utgiftene ved den fattigunderstøttelse, som ydes efter utløpet av de nævnte 40 dage, indtil meddelelse indløper om, at den trængende vil bli mottat i hjemlandet, eller indtil overenskomst er truffet om erstatning.

tjene til Fastsættelse af den trængendes Statsborgerforhold eller i Mangel heraf af andre Oplysninger i saa Henseende.

Saafremt Understøttelsen er ydet paa Grund af Sygdom, skal Henvendelsen derhos være ledsaget af Lægeerklæring om Sygdommens Art og sandsynlige Varighed.

Art. 11.

Inden 40 Dage efter Modtagelsen af Henvendelsen skal den Myndighed i Hjemlandet, til hvilken Henvendelsen er sket, have tilstillet vedkommende Myndighed i Opholdslandet Meddelelse om, hvorvidt den trængende vil blive modtaget i Hjemlandet, eller hvorvidt der vil blive ydet Erstatning for Fattigunderstøttelsen.

Er saadan Meddelelse ikke inden den nævnte Frists Udløb kommen vedkommende Myndighed i Opholdslandet i Hænde, er Hjemlandet pligtigt til at yde fuld Erstatning for Udgifterne til Fattigunderstøttelse, som ydes efter Udløbet af nævnte 40 Dage, indtil Hjemlandets Modtagelseserklæring er indløben, eller indtil der er truffet Overenskomst om Erstatning.

av den nödställdes med borgarrättsliga ställning. 26 mai.

Har fattigvården föranletts av sjukdom, skall framställningen vara åtföljd av intyg av legitimerad läkare om sjukdomens beskaffenhet och sannolika varaktighet.

Art. 11.

Inom fyrtio dagar från framställningens mottagande skall den myndighet i hemlandet, till vilken framställningen gjorts, till vederbörande myndighet i vistelselandet hava lämnat meddelande, huruvida den nödställde kommer att mottagas i hemlandet eller om ersättningen för fattigvårdskostnaden kommer att utgivas.

Har sådant meddelande icke inom nämnda tid kommit vederbörande myndighet i vistelselandet tillhanda, är hemlandet skyldigt att till fullo ersätta kostnaderna för fattigvård, som lämnas efter utgången av nämnda fyrtio dagar, intill dess meddelande ingått, att den nödställde mottages i hemlandet, eller överenskommelse träffats om ersättning.

26 mai.

Hjemlandets forpligtelse til at erstatte utgiftene indtræder dog — bortset fra det i art. 9, 2det avsnit, nævnte tilfælde — ikke, før nævnte frist av 40 dage er utløpet.

Saafremt meddelelse om den trængendes mottagelse i hjemlandet indløper efter fristens utløp, og hans helbredstilstand da ikke tillater hjemsendelse, mens hjemsendelse kunde ha fundet sted ved fristens utløp, er hjemlandet forpligtet til fuldt ut at erstatte opholdslandets utgifter til fattigunderstøttelse efter utløpet av de 40 dage, indtil hjemsendelse kan finde sted, fattigunderstøttelsen ophører eller overenskomst om erstatning træffes.

Utgiftene ved reisen til hjemlandets grænse og ved fattigunderstøttelsen under reisen til grænsen bæres av opholdslandet. Det samme gjælder begravelsesomkostninger.

Art. 12.

Opholdslandet besørger hjemsendelsen til det sted ved grænsen, som vedkommende myndighet i hjemlandet gir anvisning paa. Stedet skal vælges saaledes, at ikke unø-

Hjemlandets Forpligtelse til at yde Erstatning skal dog — bortset fra det i Art. 9, 2det Stykke, nævnte Tilfælde — ikke indtræde forinden Udløbet af den nævnte Tidsfrist af 40 Dage.

Saafremt Modtagelseserklæringen først indtræffer efter Tidsfristens Udløb, og den trængendes Helbredstilstand da ikke tillader Hjemsendelse, medens Hjemsendelse vilde have kunnet ske ved Fristens Udløb, er Hjemlandet forpligtet til at yde Opholdslandet fuld Erstatning for dettes Udgifter til Fattigunderstøttelse fra de 40 Dages Udløb, indtil Hjemsendelse kan finde Sted, Understøttelsen ophører, eller Overenskomst om Erstatning træffes.

Udgifterne ved Rejsen til Hjemlandets Grænse og ved Understøttelse under Rejse til Grænsen udredes af Opholdslandet; det samme gælder Begravelsesomkostninger.

Art. 12.

Opholdslandet besørger Hjemsendelsen til det Sted ved Grænsen, hvorpaa vedkommende Myndighed i Hjemlandet giver Anvisning. Stedet skal vælges saaledes, at der

Hemlandets skyldighet att utgiva ersättning inträder dock, med undantag för det i art. 9, andra stycket omförmälda fall, icke förrän nämnda tid av fyrtio dagar gått till ända.

Därest meddelande i fråga om den nödställdes mottagande inkommer efter nämnda tids utgång och hans hälsotillstånd ej då medgiver, att han hemsändes, under det hemsändning kunde hava ägt rum vid utgången av sagda tid, är hemlandet skyldigt att till fullo ersätta vistelselandets kostnader för fattigvård efter utgången av nämnda fyrtio dagar intill den dag, då hemsändning kan äga rum, fattigvården upphör eller överenskommelse träffas om ersättning.

Kostnaderna för resan till hemlandets gräns samt understöd under resan till gränsen bestridas av vistelselandet. Det samma gäller i fråga om begravningskostnader.

Art. 12.

Vistelselandet ombesörjer den nödställdes översändande till den gränsort, som vederbörande myndighet i hemlandet bestämmer. Denna ort skall väljas så,

dige omkostninger paaføres opholdslandet. Om hjemsendelsesmaaten og tidspunktet for ankomsten til hjemlandet skal den myndighet, som iverksætter hjemsendelsen, mindst 5 dage før saa sker, sende underretning direkte til den myndighet, til hvilken ifølge mottat meddelelse den trængende skal avleveres.

Hjemsendelsen maa i hvert tilfælde utstaa, indtil den kan foregaa uten fare for den trængendes eller andre personers helse og sikkerhet.

Art. 13.

Før hvert kalenderaar opgjøres inden paafølgende 1 juli mellem de kontraherende land deres mellemværende i anledning av den erstatning, som skal ydes efter denne konvention.

Art. 14.

Overenskomster mellem de kontraherende land om gjensidig understøttelse og hjemsendelse av nødlidende sjøfolk berøres ikke av denne konvention.

Art. 15.

Denne konvention medfører ingen indskrænk-

ikke paadrages Opholdslandet ufornødne Omkostninger. Om Hjemsendelsesmaaden samt Tidspunktet for Ankomsten til Hjemlandet skal den Myndighed, som iværksætter Hjemsendelsen, mindst 5 Dage, forinden Hjemsendelsen finder Sted, meddele Underretning direkte til den Myndighed, til hvilken den trægende ifølge Hjemlandets Bestemmelse skal afleveres.

Hjemsendelse skal i alle Tilfælde udsættes, indtil den kan foretages uden Fare for den trængendes eller andres Helbred og Sikkerhed.

Art. 13.

For hvert Kalenderaar opgøres inden den paafølgende 1ste Juli mellem de kontraherende Lande deres Mellemværende i Anledning af den Erstatning, som skal ydes i Henhold til nærværende Konvention.

Art. 14.

Overenskomster mellem de kontraherende Lande om gensidig Understøttelse og Hjemsendelse af trængende Søfolk berøres ikke af denne Konvention.

Art. 15.

Denne Konvention medfører ingen Indskrænk-

att icke onödig kostnad drabbar vistelselandet. Rörande sättet för hemsändningen samt tidpunkten för ankomsten till hemlandet skall den myndighet, som verkställer hemsändningen, minst fem dagar innan hemsändningen verkställes avsända underrättelse direkt till den myndighet, till vilken enligt meddelad bestämmelse den nödställde skal avlämnas. 26 mai.

Hemsändning skall i varje fall uppskjutas till den tidpunkt, då den kan äga rum utan fara för den nödställdes eller andra personers hälsa och säkerhet.

Art. 13.

För varje kalenderår äger före den 1 juli nästkommande år uppgörelse rum mellan de fördragsslutande länderna rörande de ersättningar, som skola utgå enligt denna konvention.

Art. 14.

Överenskommelser mellan de fördragsslutande länderna om ömsesidigt understödjande och hemsändning av behövande sjömän beröras ej av denna konvention.

Art. 15.

Denna konvention berör ej de fördragsslu-

26 mai.

ning i de kontraherende lands ret til at foreta utvisning av undersaatter fra et av de andre land av anden aarsak end ydet fattigunderstøttelse.

Utvisning maa dog ikke finde sted under saadanne omstændigheter, at denne konvention omgaaes.

Art. 16.

Denne konvention gjælder ikke for Færøene, Island og de dansk-vestindiske øer.

Art. 17.

Konventionen forblir gjældende, indtil seks maaneder er hengaat, efterat den er opsagt.

Art. 18.

Denne konvention skal ratifiseres senest den 1 august 1914. Ratifikationerne skal utveksles i Stockholm. Konven-

ning i de kontraherende Landes Ret til at foretage Udvisning af Undersaatter fra et af de andre Lande af anden Aarsag end ydet Fattigunderstøttelse.

Udvisning maa dog ikke finde Sted under saadanne Omstændigheder, at denne Konvention omgaas.

Art. 16.

Denne Konvention gælder ikke for Færøerne, Island og de dansk-vestindiske Øer.

Art. 17.

Konventionen forbliver gældende, indtil seks Maaneder ere hengaaede, efter at den er bleven opsagt.

Art. 18.

De mellem Danmark og Sverig under 13de og 26de Juli 1888 udvekslede Deklarationer angaaende Undersaatter fra et af disse Riger, som paa det andet Riges Omraade falde Fattigvæsenet til Byrde, træde ud af Kraft samtidig med nærværende Konventions Ikrafttræden.

Denne Konvention skal ratificeres senest den 1 August 1914; Ratifikationerne skulle udveksles i Stockholm. Konven-

tande ländernas rätt att utvisa undersåtar från något av de andra länderna av annan orsak än erhållen fattigvård.

Utvisning får dock icke äga rum under sådana omständigheter, att denna konvention kringgås.

Art. 16.

Denna konvention gäller icke för Färöarna, Island och de danskvästindiska öarna.

Art. 17.

Konventionen förbliver gällande, intill dess sex månader förflutit, efter det densamma blivit uppsagd.

Art. 18.

Deklarationerna mellan Sverige och Danmark angående ettdera rikets undersåtar, vilka inom det andra riket komma i behov av fattigvård, den 13 och den 26 juli 1888, upphävas med denna konventions trädande i kraft.

Denna konvention skall ratificeras senast den 1 augusti 1914; ratifikationerna skola utväxlas i Stockholm. Konven-

tionen træder i kraft den 1 januar 1915.

Til bekræftelse herav har de respektive befuldmægtigede undertegnet denne konvention og forsynt samme med sine segl.

Utfærdiget i Stockholm i tre eksemplarer den 26 mai 1914.

(u.) **Brunchorst.**

tionen træder i Kraft den 1 Januar 1915.

Til Bekræftelse heraf have de respektive Befuldmægtigede undertegnet nærværende Konvention og forsynet den med deres Segl.

Udfærdiget i Stockholm i tre Eksemplarer, den 26de Maj 1914.

(u.) **O. C. Scavenius.**

tionen träder i kraft den 1 januari 1915. 26 mai.

Till bekräftelse härav hava de respektive fullmäktige underskrivit denna konvention och försett densamma med sina sigill. Som skedde i Stockholm i tre exemplar den 26 maj 1914.

(u.) **K. A. Wallenberg.**

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at ifølge en til Arbeidsdepartementet indløpet skrivelse av 9 mai d. a. fra Utenriksdepartementet har Spanien tiltraadt den i Rom den 26 mai 1906 avsluttede postanvisningsoverenskomst. 27 mai.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til amtmændene. 18 juni.

Ved Stortingets beslutning av 9 mai 1914 angaaende Justisdepartementets civile budget for terminen 1 juli 1914—30 juni 1915 er minimumslønnen for de edsvorne fuldmægtiger fra 1 juli 1914 i de 3 nordligste amter fastsat til kr. 1500,00 og i den øvrige del av landet til kr. 1400,00 aarlig. For enkelte fuldmægtigstillinger er gagen ogsaa forhøiet noget utover disse beløp.

Efter denne beslutning er gagerne for de ordinære edsvorne fuldmægtigstillinger fra 1 juli 1914 følgende:

For de edsvorne fuldmægtiger ved Steigen og Tromsø sorenskriverembeder og Kristiania og Narviks byfogedembeder kr. 1600,00. For de edsvorne fuldmægtiger ved de øvrige dommerembeder i Nordlands, Tromsø og Finmarkens amter kr. 1500,00.

For de edsvorne fuldmægtiger ved samtlige øvrige dommerembeder i landet kr. 1400,00, herfra dog undtat den ordinære fuldmægtig ved Aker sorenskriverembede, hvis løn er kr. 1500,00.

Med hensyn til fuldmægtiglønningernes utbetaling vil der foreløbig ikke bli foretat nogen forandring i den nu gjældende praksis, hvorefter de edsvorne fuldmægtiger faar sin løn av den for vedkommende embede bevilgede kontorholdsgodtgjørelse. Overensstemmende hermed er ogsaa de nu bevilgede lønstillæg git i form av forhøielse av den embedsmanden tilstaaede kontorholdsgodtgjørelse for vedkommende embede. Det har iaar ved bevilgningen av disse lønninger været forutsætningen, at

18 juni. lønningerne og saaledes ogsaa de nu bevilgede lønstillæg i sin helhet kommer de edsvorne fuldmægtiger tilgode. Dette gjælder helt fra disses ansættelse, idet der ikke er forutsat nogen lavere begyndergage.

Hvilket herved meddeles til underretning og videre kundgjørelse for de under dette departement hørende embedsmænd inden amtmandens distrikt, for hvis vedkommende benyttelse av edsvoren fuldmægtig har været forutsat ved kontorholdsgodtgjørelsens fastsættelse.

I forbindelse hermed bedes vedkommende embedsmænd anmodet om gjennem amtmanden at sende indberetning til departementet, naar en edsvoren fuldmægtig tiltræder eller fratræder sin stilling. Under ledighet i en fuldmægtigstilling forutsætter man, at gagen saavidt mulig anvendes til ekstrahjælp for at holde embedet à jour. Ogsaa om gagens anvendelse bedes indberetning indsendt til departementet.

24 juni. **Traktat***) mellem Norge og Amerikas Forenede Stater om nedsættelse av en permanent international undersøkelseskommission.

26 oktbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til amtmanden i Kristians amt, hvorved i medhold av lov om jordmødre av 19 december 1898 § 7 bestemmes:

At det av Skjaaks herred i Kristians amt bestaaende jordmordistrikt deles i følgende to distrikter:

1. Skjaaks jordmordistrikt, bestaaende av Skjaak sogn.
2. Nordbergets distrikt, bestaaende av Nordberget sogn.

Delingen træder i kraft fra den tid, amtmanden bestemmer.

27 oktbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til amtmanden i Søndre Bergenhus amt, hvorved i medhold av lov om jordmødre av 19 december 1898 § 7 bestemmes:

At der oprettes et nyt jordmordistrikt i Søndre Bergenhus amt under navn av Brandesund og Rolfsnes jordmordistrikt, omfattende gaardene Godøen, Rolfsnes, Rørøen, Brakedal, Gjøsæter og Klubben indre av Finnaas herred (Nordre Bremnes jordmordistrikt) samt den del av Fitjar herred (Fitjar jordmordistrikt), som ligger vest for Nyleden.

Delingen træder i kraft fra den tid, amtmanden bestemmer.

23 decbr. **Regler** om ordning av altergang med anvendelse av enkeltkalker og hvad dermed staar i forbindelse, fastsat av Kirkedepartementet i henhold til kongelig resolution av 23 december 1914:

Der anbringes i koret eller ved opgangen til dette paa et bekvemt sted to smaa bord (eller hvor dette findes mere hen-

*) Intat i »Overenskomster« nr. 6 (s. 37).

sigtsmæssig, to hylder), ett tilvenstre og ett tilhøire; de dækkes 23 decbr.
med rene, hvite servietter eller duker.

Paa bordet (eller hylden) tilhøire fremsættes, før altergangen tar sin begyndelse, det nødvendige antal enkeltkalker; idet altergjestene gaar frem til alteret, forsyner enhver av dem, som ønsker at benytte enkeltkalk ved vinens utdeling, sig med en saadan.

Utdelingen av vinen foregaar paa den maate, at presten, idet han bærer alterkalken rundt, øser vinen fra alterkalken over i enkeltkalkene med en dertil bestemt øse og uttaler utdelingsordene, idet altergjesten drikker vinen.

Deltar i handlingen nadvergjester, som paa grund av alder eller svakelighet ikke vel formaar selv at holde enkeltkalken, rækker presten det iskjænkede bæger til nadvergjestens mund. For saadant tilfælde vil det være at anbefale, at der langs alterringens inderside opsættes en smal, med kant forsynt hylde, hvorpaa enkeltkalken kan staa under iskjænkningen, og hvor nadvergjestene forøvrig kan stille sine enkeltkalker, naar de ikke bruker dem under selve utdelingen.

Naar nadvergjestene gaar tilbake fra alteret, sætter de de brukte bægere fra sig paa bordet (eller hylden) tilvenstre.

Dersom begge former for utdeling av vinen kommer til anvendelse ved samme nadverhandling, iagttages, at utdelingen foregaar først til de nadvergjester, som benytter enkeltkalk. Naar dette er skedd, lægger presten vinøsen tilside og fortsætter utdelingen fra fælleskalken paa vanlig maate.

For det tilfælde, at altergjestenes antal er større end antallet av forhaandenværende enkeltkalker, skal der sørges for, at desinfektion, rensning og avtørring av de brukte enkeltkalker kan foretages i sakristiet, saaledes at der altid staar rede et tilstrækkelig antal ubrukte enkeltbægere for dem, som ønsker at benytte saadanne.

Efter endt altergang paahviler det vedkommende kirkebetjent at besørge desinfektion, rensning og avtørring saavel av fælleskalken som av enkeltkalkene og vinøsen. Forinden fælleskalken og enkeltkalkene næste gang benyttes, skal de avskylles og omhyggelig avtørres.

Naar utdeling finder sted fra fælleskalken uten bruk av enkeltkalk, blir følgende forsigtighetsregler at iagtta:

Kalken gives en liten dreining for hver altergjest, saaledes at ingen kommer til at drikke av det sted, som netop er berørt av formandens læber;

kalken avtørres med en ren serviet for hver gang, nogen har nydt av den;

den vin, som blir tilbake i kalken efter hvert knæfald, tømmes i en dertil bestemt skaal, som hensættes paa alteret;

23 decbr. kalken avtørres omhyggelig for hver ny række nadvergjester.

De opsamlede vinrester skal efter endt kommunion straks tømmes ut paa jorden; det samme gjælder vinrester, som maatte være tilbake i enkeltkalkene.

Forinden altergang med anvendelse av enkeltkalker første gang finder sted i en kirke, maa det være godtgjort for provsten, at der for kirken er anskaffet:

a) enkeltkalker efter en av Kirkedepartementet godkjendt model i et antal, svarende mindst til antallet av nadvergjester ved tre knæfald;
b) øse efter en av Kirkedepartementet godkjendt model til at overføre vinen fra alterkalken i enkeltkalkene;
c) de anordnede bord (eller hylder) med dertil hørende fornødent antal hvite duker eller servietter til at dække disse med.

Alfabetisk register

til

Norsk Lovtidende, 2den avdeling

for

1914.

Oversigt

over registrets avdelinger.

Almenninger.

Arv, skifte og konkurs, umyndige og verger.

Auktionsvæsen.

Bank- og pengevæsen, gjældsbrev.

Brand- og bygningsvæsen, Norges Brandkasse.

Brændevin, øl m. v.

Bøker, literatur, kunst, oldsaker, museer m. v.

Diplomati og konsulatvæsen, traktater, forhold til utlandet m. v.

Egteskap, forældre og barn.

Fattigvæsen.

Fiskeri, jagt og fredning.

Forbrydelser, straffe, strafanstalter.

Forsikringsvæsen (brand-, sjø-, livs-, ulykkes- og husdyrforsikring m. v.).

Handel.

Haandverk, fabrikker, bergverk.

Jurisdiktions- og grænseforandringer, delinger og navnforandringer for distrikter.

Kirker og kirkegaarder.

Kjøpstæder og ladesteder.

Kommune- og valgvæsen.

Kongen og kongehuset.

Landvæsen.

Lotterier.

Love og grundlovsbestemmelser m. v.

Maal og vegt.
Medicinal- og sundhetsvæsen.
Militærvæsen, vernepligt, indrullerings- og utskrivningsvæsen.
Offentlige stiftelser, legater m. v.
Pant.
Pensionsvæsen, pensions- og enkekasser m. v.
Politivæsen.
Post-, telegraf- og telefonvæsen.
Privilegier, rang, titler, ordener m. v.
Regjeringen, embeds-, bestillings- og ombudsmænd i almindelighet.
Religion, gudstjeneste og geistlighet.
Retten.
Samfærdselsmidler (veivæsen, jernbaner, skyss m. v).
Sjøvæsen, havne-, lods-, fyr- og redningsvæsen.
Skatter og avgifter.
Skogvæsen.
Skole- og undervisningsvæsen.
Sociale anliggender.
Sportelvæsen.
Statistik.
Statskassen, statens eiendomme.
Stempelvæsen.
Stortinget, stemmeret.
Toldvæsen, ind- og utførsel.
Tyende.
Utskiftnings-, kart- og opmaalingsvæsen m. v.
Vasdrags- og fløtningsvæsen.

Almenninger.

1914			Side
Febr.	12	Nye bruksregler for Joramo almenning	20
Septbr.	17	Forandring i bruksreglerne for Grans bygdealmenning .	373

Arv, skifte og konkurs, umyndige og verger.

1914				
Janr.	5	Skr.	om at de i N. L. 5—2—4 bestemte varselsfrister ikke behøver at følges ved den i l. 12 oktbr. 1857 § 21 paabudte off. indkaldelse av arvinger, hvis opholdssted ikke kjendes	1
—	17	Skr.	om beregning av skiftegebyr efter sportellovens § 26	7
Febr.	28	Skr.	om skifteforvalters pligt til i et bo at utfærdige hjemmelsbrev til avdødes søn paa boets del av en fast eiend. m. v., jfr. sportell. § 34	97
Mai	14	Res.	om at bestemm. i l. om overformynderiet i Kristiania av 25 februar 1899 gives anvendelse i Bergen m v.	174
—	25	Skr.	om nødv.heten av sedvanlig attest fra skifteret (eller lensmand), forinden enke (el. enkemand) egtevies, N. L. 2—8—4, jfr. l. 27 mars 1869 § 4	181
Juli	14	Skr.	om forstaaelsen av 2det punkt. i § 28 i l. om umyndiggjørelse av 28 november 1898 (om hustrus ret til at faa formuesfællesskapet hævet)	315
Novbr.	24	Skr.	ang. skifteforvalters pligt til paa boets bekostning at besørge utlæg tinglyst m. v., sportell.s § 34 .	417

Auktionsvæsen.

1914				
Janr.	22	Telegr.	om brandskade paa varebeholdinng som grund til auktionssalg av det beskadigede (l. $^{16}/_{7}$ 1907 § 16,2)	8
Septbr.	7	Rundskr.	ang. l. $^{3}/_{7}$ 1914 om pantesikk.h. for og inddrivelse av skatter og andre off. avgifter av fast	

eiend. (om nødv.h. av betimelig begjær. om tvangsaukt. for bevarelse av panteretten, lovens § 1) . 363

Bank- og pengevæsen, gjældsbrev.

1914
Juli 2 St.besl. om lønsforhøielse for bestyrerne ved Norges Banks avdelinger m. v. 276
Aug. 4 Provisor. anordn. om utstedelse av moratorium for visse pengefordringer og om midlertidig ophør av Norges Banks forpligtelse til indløsning av sine sedler med guld 328
— 18 Lov nr. 2 om utsættelse med betaling av visse pengefordringer 335
— 18 Lov nr. 8 om forandringer i lov om Norges Bank av 23 april 1892 341
— 18 Res. om midlertidig utsættelse med Norges Banks indfrielse av dens sedler. 341
— 21 Lov nr. 4 om adgang til pantsættelse av fordringer, som ikke knytter sig til gjældsbrev 348
— 21 Lov nr. 5 om midlertidig utsættelse av visse i lovene om Norges Bank og om Hypotekbanken foreskrevne valg 348
Septbr. 2 Res. om utsættelse av forfaldstiden for pengeforpligtelser 356
Oktbr. 3 Res. om yderligere utsættelse av forfaldstiden for pengeforpligtelser til utlandet 381

Brand- og bygningsvæsen, Norges Brandkasse.

1914
Janr. 8 Res. om betalingsregulativ for behandling av byggeanmeldelser og tilsyn med byggearbeider i Fløens og Solheimsvikens bygningskommune 3
— 16 Res. om sammensætningen av reguleringskommissionen i Tønsberg 7
— 23 Res. om forandring av tidligere dispensation fra murtvangsloven for Gjøvik og om ophævelse av gatereguleringen mellem to kvartaler sammesteds . . 9
— 23 Res. om lempning i bygn.lovens bestemmelser i §§ 34 (jfr. § 33) og 52, forsaavidt Tønsberg angaar. . 9
— 23 Res. om træbebyggelse paa et Trondhjems sykehus tilhørende areal 9
— 23 Res. om reglement for Lillehammer brandvern. . . . 10
— 23 Res. ang. utførelse av brandsyn i Værdalsørens brandkommune og om regler for betaling til feieren sammesteds 10

1914				Side
Janr.	30	Res.	om tillægsbestemm. til brandloven, forsaavidt Græsvik og Hauges brand- og bygn.kommune angaar	13
—	30	Res.	om tillæg til bygn.loven (§ 50) for Trondhjem (vedtat av Trondhjems bystyre og Strindens herredsstyre)	13
—	30	Res.	om regulering av strøket Elsesro-Nyhavn i Bergen m. v.	13
Febr.	6	Res.	om omregulering av St. Hansfjeldet i Fredrikstad samt ang. tilbaketrukne byggelinjer sammesteds	15
—	10	Rundskr.	ang. bekjendtgjørelse om tiden for brandkontingents indbetaling i landdistrikterne m. v.	18
—	12	Res.	om regler for brandvernets ordning samt tillægsbestemm. til brandloven i Sems brandkommune	20
—	20	Res.	om forhøiet kvantum ildsfarl. væskers opbevaring inden én eiendom eller ét fartøi i Aalesund	86
—	20	Res.	om yderligere dispensation fra murtvangsloven for Egersund	87
Mars	6	Res.	om regler for ordningen av brandvernet i Moss m. v.	100
—	6	Res.	om tillægsbestemm. til brandloven for Orkedalsørens brand- og bygn.kommune	100
—	6	Res.	om betalingsregulativ for anmeldelse av byggearbeider i Torp og Moums bygn.kommune m. v.	101
April	3	Res.	om bygningslovens anvendelse paa strandstedet Nauste i Romsdals amt	126
—	3	Res.	om yderligere dispensation fra murtvangsloven for Sarpsborg	127
—	17	Res.	om regul.plan m. tilbaketrukne byggelinjer for en del av Storhaug, Paradis m. v. i Stavanger	132
Mai	1	Res.	om bygn.- og brandlovens anvendelse paa strøket Haug i Øvre Eker m. v., jfr. res. 19 juni (s. 236)	153
—	1	Res.	om utvidelse av grænserne for Brønnøysunds brand- og bygningskommune m. v.	153
—	1	Res.	om omregulering av Kronstadhøiden i Fløens og Solheimsvikens bygningskommune m. v.	154
—	9	Res.	om dispensation fra Kristiania bygn.lovs § 35 for opførelse av trækbygninger paa parceller av Rognerud, Høyenhall Have og V. Diesen i Ø. Aker	165
—	14	Res.	om forskrifter for brandvernet i Rena brand- og bygningskommune	178
—	14	Res.	om bygn.lovens anvendelse paa strandstedet Sundalsøren i Sundalens herred	179
—	30	Res.	om feiertakster for Skien m. v.	191
—	30	Res.	om regler for brandvernets ordning i Haugesund m. v.	191

1914 Side

Juni 12 Res. om regul.plan for de østlige og sydlige bydele i Trondhjem med byggebelte samt ang. træbebyggelse og forskr. for villamæssig bebyggelse i visse strøk av byen 220

— 12 Res. om nye regler for betaling for feining i Mosjøen 223

— 19 Res. om ophævelse av res. 1 mai 1914 om bygn.- og brandlovens anv. paa Haug i Ø. Eker m. v. og bestemm. om bygn.lovens anv. paa det brandloven underlagte strandsted Haugsund og om dette steds overg. til egen komm. i brand- og bygn.væsenets anliggender m. v. 236

— 19 Res. om lempning i bygn.loven (§ 19, 5te passus) for Aalesund 237

— 19 Res. om fast aarsløn for feieren i Farsund 239

— 26 Res. om bygn.lovens anvendelse paa strøket Gjemsø, Graaten, Minde i Solums herred 253

— 26 Res. om utvidet tilladelse til træbebyggelse i endel strøk i Sandnes 253

— 26 Res. om regulering med tilbaketrukne byggelinjer av Sorgenfri m. fl. eiendomme i Strindens herred. . 253

— 26 Res. om brandlovens (kap. III og VIII) anvendelse i Bærums herred og om takstregulativ for feining sammesteds 253

— 26 Res. om forskrifter for brandvernet i Røros. 253

Juli 3 Res. om dispensation fra murtvangslovens § 1 for Svelvik m. v. 285

— 3 Res. om ny reguleringsplan for Time bygningskommune 286

— 14 Lov nr. 2 indeh. forandringer i lov om bygn.væsenet i Trondhjem av 11 juni 1906 299

— 14 Plakat indeh. vedtægt for Norges Brandkasses løsøreforsikring 303

— 14 Res. om forandringer i reglerne for brandvæsenets ordning i Svelvik 314

— 14 Res. om utførelse av brandsynet i Levanger 314

— 14 Res. om anvendelse av bergensk hulmur ved opførelse av murbygninger i Levanger. 314

— 14 Res. om reguleringsplan for det bygn.loven underlagte strøk ved Kleppekrossen i Klepps herred . . . 315

Aug. 25 Res. om regulering av en del av Kokkehaugen og om regulering av samt tilbaketrukne byggelinjer for Saugbruksforeningens tomt i Tistedalen 352

— 25 Res. om fritagelse for at anbringe selvvirkende brandsignalmidler i Stathelle 353

Septbr. 4 Res. om skjærpelse i bygn.lovens forskrifter, forsaavidt Porsgrund angaar 360

— 11 Res. om ophævelse av feierreglementet for Mosjøen . 367

1914			Side
Septbr. 25	Res.	om bygn.lovens anvendelse paa et strøk ved Aarnes jernbanestation i Nes herred	378
— 25	Res.	om do. do. paa Farnes i Øvre Aardal	379
— 25	Res.	om regulativ for betaling for tilsyn med byggearbeiders utførelse samt for opmaaling av tomter og grunder i Strindens byggebelte	379
Oktbr. 23	Res.	om dispensation fra murtvangsloven for Kristiansand	393
— 23	Res.	om træbebyggelse og forskrifter ang. villamæssig bebyggelse for strøket fra Elgsæter bro langs Nidelven i Trondhjem	393
— 23	Res.	om ophævelse av brandvisitationen i Larvik	393
— 30	Res.	om skjærpede byggeforskrifter for Selbak-Kjølbergs bygn.kommune	398
Novbr. 6	Res.	om brandlovens anvendelse paa S. Honningsvaags bygn.kommune og stedets overgang til egen kommune i brandvæsenets anliggender	402
— 13	Res.	om regler for brandvernets ordning i Sandnes	406
— 18	Skr.	ang. spørsm. om hvorvidt elektrisk ovn eller komfyr kan ansees som »ildsted« m. v.	410
— 20	Res.	om tvungen opmaaling og kartlægning av tomter og grunder i det bygn.loven underlagte strøk av Sundalens herred samt ang. betalingsregulativ herfor m. v.	412
— 27	Res.	om regler for ordningen av brandvæsenet i Tønsberg	420
— 27	Res.	om forandr. i Trondhjems bygningslov (vedtat av Trondhjems bystyre og Strindens herredsstyre)	421
Decbr. 23	Res.	om tilbaketrukket gatelinje for Jacob Hilditch gate i Sarpsborg	424
— 30	Res.	om do. do. for Varteiggaten i Sarpsborg m. v.	452
— 30	Res.	om byggeforskrifter for Sarpsborg	452
— 30	Res.	om forandr. i tidligere dispensation fra murtvangsloven for Haugesund	452

Brændevin, øl m. v.

1914			
Janr. 2	Telegr.	om at et hotel kan meddeles bevilling til skjænkning av bare vin og alkoholsvakt øl	1
— 8	Res.	om vedtægter for Drøbaks Brændevinssamlag	3
— 16	Res.	om at bevertning med mat og drikke i Svelvik skal være gjenstand for bevilling	6
— 16	Res.	om at do. med do. do. i Mehavn m. fl. fiskevær og paa markedspladsen Langnæs i Finmarkens amt skal være gjenstand for bevilling	6

1914				Side
Janr.	16	Res.	om vedtægter for Kristiania Brændevinssamlag .	6
—	28	Skr.	om at en hotelvert med indskrænket bevilling til skjænkning av øl og vin ikke kan sælge vin til reisende uten til fortæring paa stedet	11
Febr.	12	Res.	om vedtægter for Hamar Brændevinssamlag . .	20
—	17	Skr.	om at den, som har mistet sin aarsbevilling til smaasalg av vin paa gr. av manglende betaling av avgiften, kan faa ny bevilling, naar skyldig avgift er betalt, jfr. l. 17 mai 1904 § 39,5 . .	83
Mars	27	Skr.	om at bystyret hvert aar inden 15 oktober maa fatte beslutn. om avgift for smaasalg av vin i det følgende aar, selv om avgiftens størrelse ikke forandres, l. 17 mai 1904 § 39,1	123
April	24	Res.	om at bevertning med mat eller drikke i Tuft sogn av Yttre Sandsvær herred skal være gjenstand for bevilling	139
—	24	Res.	om at do. med do. do. i Søkkelvens herred skal være gjenstand for bevilling	139
Mai	1	Res.	om at do. med do. do. i Time herred skal være gjenstand for bevilling	151
—	11	St.besl.	ang. utgifter ved kontrollen med tilvirkning av brændevin m. v.	171
—	27	St.besl.	ang. ophævelse av avgiften av sprit til teknisk eller videnskabelig bruk m. v.	185
—	30	Kundgj.	ang. avgifter av brændevinstilvirkningen m. v.	188
—	30	Res.	om at bevertning med mat eller drikke i Odda herred skal være gjenstand for bevilling	188
—	30	Res.	om vedtægter for Aasgaardstrands Brændevinssamlag.	197
—	30	Rundskr.	ang. øltilvirkningsl. 28 juni 1912 (nr. 4) § 3 (hjemmebrygning av øl til bruk i tilvirkerens egen husholdning m. v.)	199
Juni	12	Res.	om at bevertning med mat eller drikke i Sandefjord skal være gjenstand for bevilling	218
—	19	Res.	om at do. med do. do. i Flekkefjord skal være gjenstand for bevilling	234
—	19	Res.	om nye vedtægter for Kristiania Brændevinssamlag.	239
—	20	Rundskr.	om beting. for læger, tandlæger og jordmødres adg. til avgiftsfrit at faa utlevert spiritus denaturert med $^1/_4$ % benzol i partier paa mindst 20 liter	240
—	25	Skr.	om at »kornekstrakt« ogsaa efter loven om tilvirkn. og beskatn. av øl av $^{28}/_6$ 1912 kan sælges uten bevilling	243

1914				Side
Juni	26	Res.	om fastsætt. av avgiftsgrænsen for skjænkning av øl, vin m. v. i Aalesund	252
—	26	Res.	om vedtægter for Bodø Brændevinssamlag	254
Juli	3	Res.	om do. for Tromsø Brændevinssamlag	286
—	14	Res.	om do. for Hamar Brændevinssamlag	315
—	24	Res.	om at bevertning med mat eller drikke paa kirke- og tingstedene Talvik, Komagfjord og Sopnes i Talviks herred skal være gjenstand for bevilling	319
Aug.	4	Provisor. anordn.	bl. a. om forbud mot at anvende korn og poteter til fremstilling av øl og brændevin samt forbud mot salg og skjænkn. av brændevin m. v.	327
—	7	Provisor. anordn.	om forandr. i foranstaaende anordning	329
Septbr.	11	Res.	om dispensation for Den norske Bryggeriforening fra lov 18 aug. 1914 § 3, forsaavidt angaar forbudet mot at anvende byg til fremstilling av øl m. v.	368
Oktbr.	3	Res.	om fastsætt. av avgiftsgrænsen for skjænkning av øl, vin m. v. i Flekkefjord	381
—	3	Res.	om vedtægter m. v. for Tromsø Brændevinssamlag	382
—	10	Res.	om delvis ophævelse av forbudet mot salg av brændevin	384
—	19	Skr.	om at der er adg. til av brændevins- (øl- og vin-) samlag at faa refundert erstatn. for indløsning efter frivillig overenskomst av livsvarige rettigheter, jfr. l. 17 mai 1904 § 44	390
Novbr.	6	Res.	om at bevertning med mat eller drikke i Aalesund skal være gjenstand for bevilling	402
—	20	Res.	om delvis ophævelse av forbudet mot skjænkning av brændevin	411
Decbr.	9	Medd.	om forbud mot rusdrik under militære øvelser	432

Bøker, literatur, kunst, oldsaker, museer m. v.

1914				
Mars	12	Skr.	om de britiske Kanaløers og Indiens tilslutning til den reviderte Bernkonvention ang. beskyttelse av literære og kunstneriske verker	463
April	4	Skr.	om filmkontrol av ukerevyer paa kinematografer, jfr. l. nr. 4 av 25 juli 1913 § 6	127
Mai	2	St.besl.	ang. arkivvæsenet	158
—	13	Skr.	om at den britiske regjering for New-Zealand har tiltraadt den rev. Bernkonvention	172

1914 Side
Mai 30 St.besl. om oprettelse av et professorat i europæisk literatur m. v. 198
Novbr. 13 Res. om instruks for chefen ved Statens Filmkontrol . 406

Diplomati og konsulatvæsen, traktater, forhold til utlandet m. v.

1906
Septbr. 26 Internat. konvention om forbud mot anvendelse av hvitt (gult) fosfor i fyrstikindustrien 455
1912
Decbr. 14 Beslutning ang. tillægsbestemm. til den internat. overenskomst av 18 mai 1907 om jernbanernes tekniske enhet 461
1913
Juni 16 Fornyelse av voldgiftskonventionen mellem Norge og de Forenede Stater 461
1914
Janr. 16 Res. om oprettelse av et ulønnet konsulat i Krasnoiarsk 6
— 23 Res. om do. av do. do. i Piræus under generalkonsulatet i Athen 10
Febr. 23 Skr. om opsigelse av Handels- og Sjøfartskonventionen mellem Norge og Storbritannien og Irland av 18 mars 1826, forsaavidt angaar forholdet til den Australske Union, Papua og Norfolk Island . . 89
— 25 Skr. om at Brasilien har ratifisert Haagoverenskomsterne av 1907 90
— 25 Skr. om avtale mellem Norges og de Forenede Staters Poststyrelse ang. forsendelse i pakkeposten mellem de to land av fettstoffe og flytende saker m. v. . 90
Mars 2 Cirk. om kontrol med utfærdigelse av fuldmagt som underagent for emigrantagenter 97
— 7 Skr. om at republikken Liberia har sluttet sig til Haagoverenskomsterne av 1907 102
— 12 Skr. om de britiske Kanaløers og Indiens tilslutning til den reviderte Bernkonvention ang. beskyttelse av literære og kunstneriske verker 463
— 20 Res. om tillæg til Almindelig norsk konsulatinstruktion 112
— 20 Res. om do. til do. do. 112
April 24 Res. om oprettelse av et ulønnet konsulat i Oporto . 141
— 25 Skr. om at Kina har tiltraadt den i Rom 26 mai 1906 avsluttede hovedkonvention om Verdenspostforeningen 146
Mai 1 Res. om ophævelse av bestemm. i kgl. res. 5 april 1879 om traktaters optagelse i Lovtidendes 2den avdeling m. v. 156

1914 Side

Mai 5 Dekl. ang. avskaffelse av konsularjurisdiktion i den franske protektoratzone av Marokko og anvendelse paa zonen av norsk-franske overenskomster 160

— 13 Skr. om New-Zealands tilslutning til den reviderte Bernkonvention ang. beskyttelse av literære og kunstneriske verker 172

— 26 Konv. mellem Norge, Danmark og Sverige om gjensidig understøtt. av trængende 463

— 27 Skr. om at Spanien har tiltraadt Postanvisningsoverenskomsten av 1906 475

Juni 5 Res. om forandring i Almindelig norsk konsulatinstruktion (§ 75) 205

— 5 Res. om oprettelse av et ulønnet konsulat i Libreville 207

— 24 Traktat mellem Norge og Amerikas Forenede Stater om nedsættelse av en permanent internat. undersøkelseskommission 476

Juli 27 Skr. om at Belgisk Kongo skal betragtes som utgjørende et eneste land eller et eneste postvæsen ved anvendelse av Verdenspostkonventionens art. 22, 25 og 26 322

— 27 Skr. om at Kina har tiltraadt konventionen om utveksling av postpakker av 1906 323

— 28 Skr. om at Storbritannien har frafaldt tidligere forbehold vedrør. art. 23, 27 og 28 i Genf-konventionen 323

Septbr. 9 Skr. om at Fidjiøene har tiltraadt overenskomsten av 1906 om utveksling av brev og æsker med angit værdi 365

— 11 Skr. om at republikken San Marino har tiltraadt de i Rom 26 mai 1906 avsluttede postkonventioner og overenskomster 372

— 11 Res. om at privattelegr. til og fra utlandet skal være avfattet i klart sprog og ikke angaa norske militære foranstaltn. m. v. 376

— 25 Res. om nedlægg. av det ulønnede konsulat i Rosario de Santa Fé 379

Oktbr. 10 Skr. om at Kanada tiltræder overenskomsten av 1906 ang. forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikindustrien 386

— 13 Skr. om at Italien har ratifisert den reviderte Bernkonvention 387

— 29 Skr. om at maksimumsbeløpet for værdiangivelse paa postpakker mellem Norge og Storbritannien og Irland er besluttet forhøiet fra 3000 frcs. til 10 000 frc. 396

Novbr. 9 Overenskomst mellem Norge og Storbritannien om fornyelse av voldgiftskonventionen av 11 august 1904 405

Egteskap, forældre og barn.

Janr.	8	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Meldalens herred	2
—	23	Res.	om anvendelse av pleiebarnslovens §§ 1—9 i Notodden	8
Febr.	12	Skr.	om at departementet ikke kan ophæve eller tilbakekalde et paalæg i skilsmissebevilling om bidragspligt til hustruen, jfr. l. 20 aug. 1909 § 14	21
—	20	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Vangs herred, Hedemarkens amt	86
—	20	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Sortlands herred	86
—	27	Rundskr.	om bortsatte barns religiøse opdragelse m. v.	93
Mars	13	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Vestby herred	109
—	13	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Austads herred	109
—	13	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Holts herred	109
—	13	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Stjørdalens herred	109
—	13	Res.	om forandringer i planen for »Toftes Gave«	110
—	27	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Breims herred	121
April	3	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Time herred	124
—	3	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Klepps herred	124
—	3	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Hosanger herred	125
—	3	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Børsens herred	125
—	24	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Gloppens herred	138
Mai	1	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Jevnaker herred	151
—	13	Skr.	ang. tilsynet med et av vergeraad i anden kommune bortsat barn, jfr. l. 6 juni 1896 § 24	172
—	14	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Hølands herred	173
—	14	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Grue herred	173
—	14	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Hens herred	173
—	25	Skr.	om nødv.heten av sedvanlig attest fra skifteret (eller lensmand), forinden enke (eller enkemand) egtevies, N. L. 2-8-4, jfr. l. 27 mars 1869 § 4	181
Juni	2	Skr.	om vergeraadsmedlems skyss- og kostgodtgj. for reiser ianl. av tilsyn med i privat familie bortsatte barn m. v.	202
—	5	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Haus herred	205
—	5	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Valsøfjordens herred	205
—	5	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Fillans herred	205
—	19	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Aakre herred	233
—	19	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Horgs herred	234

1914				Side
Juni	26	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Aasgaardstrand	251
Juli	3	Rundskr.	ang. fremlæggelse av legitimation ved vielse av angivelig fraskilte m. v.	287
—	14	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Søndre Frons herred	312
—	14	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Søndre Odalens herred	312
—	31	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Kirkebø herred	325
Aug.	15	Skr.	om helseraadets tilsyn med utsatte (»adopterte«) barn	332
—	25	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Sørreisa herred	349
Septbr.	11	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Kvitingsø sogn, Mosterø herred	365
—	11	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Holtaalens herred	365
—	11	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Finnaas herred	365
Oktbr.	23	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Øiestads herred	391
Novbr.	6	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Herøy herred, Nordlands amt	402
Decbr.	11	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Sels herred.	432
—	11	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Kopervik	433

Fattigvæsen.

1914				
Janr.	16	Res.	om at delingen av Fjelbergs fattigdistrikt fortsættes i 3 aar, fra 1 januar 1914 at regne	6
Febr.	20	Res.	om ophør av opsamlingen til sikkerhetsfondet ved Ytterøens Verk og om utbetaling av fondets renter.	88
—	20	Res.	om bibehold av fattigkredsinddelingen av Opdals herred i 3 aar fra 1 januar 1914 at regne	88
—	27	Res.	om plan for et sikkerhetsfond ved Glomsrudkollens zinkgruber i Modums herred	92
Mars	27	Res.	om forandring i planen for sikkerhetsfondet ved A/S Børresen og Tronstads Bruk i Lier herred	122
Mai	26	Konv.	mellem Norge, Danmark og Sverige om gjensidig understøttelse av trængende	463
Aug.	25	Res.	om plan for et sikkerhetsfond ved A/S Nordiske Grubekompanis bergverksdrift ved Fosdalens gruber i Malme herred	355
Septbr.	4	Res.	om do. for do. ved bergverket aktiebolaget Ofotens Malmfelt i Evenes herred, Nordlands amt	361
Novbr.	6	Res.	om at § 1 i planen for sikkerhetsfondet ved Killingdals gruber i Aalens herred ikke for tiden blir at forandre	405

1914 Side

Novbr. 13 Res. om ophævelse for Norges vedkommende av anordn. 15 febr. 1855 om gjens. understøtt. av nødlidende i Norge og Sverige m. v., jfr. konvention 26 mai 1914 405

Decbr. 7 Rundskr. i anledning av konvention 26 mai d. a. mellem Norge, Danmark og Sverige om gjensidig understøtt. av trængende 426

— 23 Res. om ophør av opsamlingen til sikkerhetsfondet ved Meløvær grube i Bjarkøy herred m. v.. . . . 450

Fiskeri, jagt og fredning.

1914

Janr. 23 Res. om at l. om fiskerier i Nordl. og Tromsø amter av 3 aug 1897 gjøres gjæld. for torskefisket paa Svendsgrunden utenfor Senjen m. v. 8

— 23 Res. om at do. om do. do. av do. do. gjøres gjæld. for torskefisket utenfor norsk sjøterritorium paa bankerne utenfor Andøen 8

Febr. 12 Res. om forandring av tiden for fiske med stang eller haandsnøre av laks og sjøørret i Torridalselven . 19

— 27 Res. om trækning av fiskeredskaper søn- og helligdage inden Bremangerpollens opsynsdistrikt 90

— 27 Res. om at paabudet om fiskeredskapers optagning av sjøen inden midnat før søn- og helligdage ikke skal være gjældende for Vaagsvaag, Raudeberg og Kalvaags opsynsdistrikter, N. Bergenhus amt, m. v.. 91

Mars 20 Res. om bruken av fiskeredskap inden Jæderen og Dalene fiskeridistrikt m. v. 114

April 3 Res. om forbud mot at benytte smaamaskede kastenøter og forskj. andre fiskeredskaper ved utløpet av Aarøelven i Sogndals herred m. v. 125

— 3 Res. om forbud mot ferskvandsfiske (undt. stangfiske) i ferskvand, bækker, elver og tjern i Sørfrøya herred 126

— 17 Res. om forbud mot at fælde aarskalv av elg i Bratsbergs amt 131

— 17 Res. om do. mot do. do. i Nedenes amt 131

— 17 Res. om forandring av jagttiden om vaaren for tiur og aarhane i Bratsbergs amt 131

— 17 Res. om fredning av hjort i 13 herreder i Romsdals amt 132

— 17 Res. om fredning av hare i Fillan, Hitteren, Kvenvær, Nordfrøya og Sørfrøya herreder 132

— 17 Res. om fiskeriregler for sjøen Røragen i Røros herred. 132

1914				Side
April	22	Telegr.	om at Lofotopsynet hæves 23 april	137
Mai	1	Res.	om forbud mot i Kristians amt at anvende haav, faldstok eller lignende indretninger til fangst av fuglevildt	151
—	1	Res.	om fredning av elg i Kristians amt	152
—	1	Res.	om fiskeriregler for Søndre Smuksjø i Sels herred	152
—	9	Res.	om fiskeriregler for Lunner herred, Kristians amt	165
—	9	Res.	om forandring i fiskereglerne for Modums herred (Tyri- og Holsfjorden samt Drammenselven)	165
—	30	Res.	om tillæg til fiskereglerne for Lesjeverksvand, Laugen og Rauma m. v.	190
—	30	Res.	om fiskeriregler for samtlige fjeldvand og bækker i Oddernes herred	190
Juni	19	Res.	om fiskeriregler for elver, bækker og vand i S. Frons herred, som ikke er i privat eie	236
—	19	Res.	om fornyelse av fiskerireglerne for Nordre Frons herred	236
Juli	3	Lov	nr. 1 om forandring i lov angaaende fiskeri i Nordlands og Tromsø amter av 3 august 1897	276
—	14	Lov	nr. 1 om forandring i lov om vaartorskefiskeriet ved Romsdals amts kyst og fjorder av 1 juli 1907	298
—	14	Res.	om fredning av hjort i Nordre Bergenhus amt undtagen i Indviken, Gloppen, Daviken med fl. herreder	313
—	14	Res.	om bruken av fiskeredskap (kastenøter og sættegarn) for fangst av sjøørret inden Nordhordlands fiskeridistrikt	313
—	24	Res.	om forbud mot bruk av kilenot i Leksdalsvandet i N. Trondhjems amt	319
—	24	Res.	om ophævelse av fiskerireglerne for sjøen »Drengen« i Hodalen, Tolgens herred	319
—	24	Res.	om fredning av hare i Ytterøens herred	320
—	31	Lov	om indskrænkning i bruken av redskaper til saltvandsfiskeri m. v.	325
Aug.	15	Res.	om fredning av erfugl i S. Trondhjems amt, om forbud mot i Hitteren, Fillans og Kværnvær herreder at benytte snarer, faldstokker til fangst av aarfugl, jerpe og rype m. v.	332
—	25	Res.	om fredning av hare i Buksnes, Borge og Gimsøy herr. samt i en del av herredene Hadsel og Vaagan	352
Septbr.	11	Res.	om fiskeriregler for elver, bækker, vand og indsjøer i Bodins herred	367
—	18	Res.	om ophævelse av § 1 i fiskerireglerne for Evenes herred av 18 juli 1913	374

1914			Side
Septbr.	25	Res. om fiskeriregler for den norske del av Iddefjorden og Svinesund	378
—	25	Res. om do. for Velfjords herred	378
Oktbr.	23	Res. om at paabudet om fiskeredskapers optagning inden midnat før søn- og helligdage ikke skal være gjældende for Rødøy herred m. v.	392
—	30	Res. om forbud mot paa en strækning i sjøen utenfor Henselvens utløp i Hens herred, Romsdals amt, at bruke smaamaskede kastenøter eller sættegarn m. v.	398
—	30	Res. om fiskeriregler for Meldalens herred	398
Novbr.	6	Res. om fredning av Onopordon Acanthium L. (paa Hvaler prestegaard)	401
—	6	Res. om do. av en granforekomst i Skogateigen i Lyster statsalmenning	402
Decbr.	3	Res. om do. av den paa Sigdals kapellangaard voksende ek »Den gamle mester«	423
—	3	Res. om tiden for fredning av tiur og røi i Kristians amt	424
—	7	Skr. om Lofotopsynets ikrafttræden i 1915	431

Forbrydelser, straffe, strafanstalter.

1914			
Janr.	23	Skr. om indsættelse av straffældte personer i Kongsvinger hjælpefængsel eller Hamar kredsfængsel	11
—	23	Skr. om do. av do do. i Viks hjælpefængsel, Sogn	11
Mai	22	Skr. om do. av do. do. i Gjøviks og Vossevangens hjælpefængsler	180
Juni	2	St.besl. om forandring i gageregulativ for fængselstjenestemænd	200
—	2	Skr. om indsættelse av straffældte personer i Arendals hjælpefængsel	204
—	12	Lov nr. 2 om forandringer i lov om rettergangsmaaten i straffesaker av 1 juli 1887 § 72	213
Juli	1	Fortegnelse over kredsfængsler og større hjælpefængsler	273
—	21	Cirk. angaaende forandringer i fængselsreglement av 12 december 1904.	316
Septbr.	9	Skr. ang. forvaltningen av tvangsarbeideres arbeidspenger m. v.	364
Oktbr.	6	Skr. om avgivelse av summar. opgave for Stavanger, forsaavidt angaar bøter for forseelser mot politivedtægtene, straffelovens §§ 349, 350 og 351 m. v.	382
Novbr.	4	Rundskr. om indhentelse av presteattest for sigtede (tiltalte) i straffesaker m. v.	400
—	21	Res. om indsættelse av fanger i Haugesunds hjælpe-	

1914 Side

fængsel m. v. 416

Novbr. 26 Rundskr. om »Meddelelse til domfældte«, indeh. veiledning ved anke og fornyet behandling i straffesaker m. v., jfr. skr. til riksadvokaten av s. d. . . . 417

Decbr. 31 Skr. om forandr. i reglerne for fangers indsættelse i Bodsfængslet 452

— 31 Medd. om haandhævelse av straffebestemm. i lov om forsvarshemmeligh. av 18 aug. 1914 m. v. . . 453

Forsikringsvæsen (brand-, sjø-, livs-, ulykkes- og husdyrforsikring m. v.).

1914

Janr. 10 Res. om forandring i lovene for Søndre og Nordre Lands private Brandforsikringsforening 4

— 10 Res. om ny plan for Tolgens gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger og Løsøre 4

— 10 Skr. om at forretn.fører for kredssykekassen og tilsynsmand ved Riksforsikr.anstalt. ikke samtidig kan være ordfører eller varaordfører, men vel alm. medlem av formandskapet m. v. 4

— 23 Res. om statutter for »Chr. Stibolts og Drammens Sjømandsforenings Understøtt.fond« m. v., jfr. love 9/8 1839 og 4/8 1845. 10

— 23 Res. om nye grundregler for Haram og Roalds Brandtrygdelag 10

— 30 Res. om forandringer i lovene for Søndre Aurdals Brandforsikringsforening 13

— 30 Res. om forandring i planen for Lyster gjens. Brandforsikr.forening for Bygninger og Løsøre 14

— 30 Res. om do. i do. for Davikens gjens. Brandforsikr.-forening for do. do. 14

Febr. 6 Res. om regler om forretningsorden for forsikringsnævnden (l. 29/7 1911 § 6) 15

— 6 Res. om tillæg til lovene for Østre Slidre gjens. Brandforsikr.forening 16

— 12 Res. om plan for Søndre Odalens gjens. Løsøre-Brandkasse 20

— 12 Res. om forandr. av Trondhjems Brandforsikr.selskaps navn til »Trondhjems Forsikr.selskap« og om forandringer i selskapets love 20

— 14 Skr. om at kredssykekasserne som regel ikke vil være fritat for nogen av sine forpligtelser likeoverfor mæslingpatienter 21

— 20 Res. om forandringer i reglerne for utlaan av Riksforsikr.anstaltens midler 88

1914				Side
Mars	13	Res.	om fastsætt. av depositum for utenlandsk selskap, som her i riket vil drive motorvogn- eller motorbaatforsikring, jfr. l. 29 juli 1911 § 100, p. 7	110
—	20	Res.	om vedtægter for det Norske Gjensidige Skogbrandforsikringsselskap	115
—	27	Res.	om tilføielse til statutterne for »Understøtt.foreningen for norske læger og deres efterlatte» (distriktslæge J. C. Danchertsens legat)	122
April	17	Res.	om ny plan for Kvikne Brandforsikringsforening	133
—	17	Res.	om plan for Feirings gjens. Brandforsikr.forening for Løsøre	133
—	17	Res.	om forandringer i planen for Holts Brandforsikr.-selskap (tidligere: Holt landsogns Brandforsikr.-selskap)	133
—	24	Res.	om do. i do. for Stange og Romedals Brandforsikringsindretning for Bygninger	142
Mai	1	Res.	om forandring i planen for Hvaler gjens. Brandforsikr.forening for Løsøre	157
—	1	Res.	om forandringer i do. for Værdalens gjens. Brandforsikr.forening for Løsøre	157
—	1	Res.	om do. i do. for do. do. for Bygninger	158
—	9	Res.	om forandring i planen for Børsens gjens. Brandforsikr.indretning for Løsøre	168
—	14	Res.	om forandring i planen for Hemsedals Brandkasse	179
—	30	Res.	om forandring i planen for Høgsfjords Brandforsikr.forening for Bygninger	198
—	30	St.besl.	ang. tilsyn med forsikringsselskaper (lønsregul. for Forsikringsraadets funktionærer)	198
Juni	12	Res.	om deling av Lille-Elvedalens herreds Brandforsikr.forening i »Lille-Elvedalens gjens. Brandkasse« og »Foldalens gjens. Brandkasse« samt ang. nye planer for disse brandkasser	223
—	19	Res.	om tilladelse for livsforsikr.selskapet Brage til at drive livsforsikr.virksomhet, l. 29 juli 1911 § 74, jfr. § 111	239
—	26	Res.	om forandring i planen for Bardo Brandassuranseforening for Løsøre	257
Juli	2	St.besl.	om ny fareklasseinddeling og præmiesatser for Riksforsikr.anstalten	274
—	3	Res.	om forandringer i og tillæg til planen for Flesbergs gjensidige Brandforsikr.indretning	286
—	6	St.besl.	om lønsforhøielse for funktionærer i Riksforsikr.-anstalten	290
—	14	Plakat	indeh. vedtægt for Norges Brandkasses løsøreforsikring	303

Forsikringsvæsen (brand-, sjø-, livs-, ulykkes- og husdyrforsikring m. v.). 499

1914 Side

Juli 14 Res. om fastsætt. av depositum for utenlandsk selskaps storm- og haglskadeforsikring 315

— 14 Res. om ny plan for Budalens Brandtrygdelag 315

— 31 Res. om »Love for Fredrikshalds Telefonforenings Indskudskasse for Arbeiderne« m. v. 326

Aug. 21 Lov nr. 3 om forsikring av norske fartøier mot krigsfare 345

— 25 Res. om gyldigheten av i Enkekassen tegnede frivillige forsikringer uten ekstrapræmie ogsaa i tilfælde av krig 355

— 29 Res. om forøkelse av lønningssatserne i ulykkesforsikr.l. 18 aug. 1911 § 11 ved beregn. av skadebøter for ulykker under den nu paagaaende krig m. v. 356

Septbr. 4 Res. om overenskomst med norske kaskoassurandører om garanti for krigsforsikringens forpligtelser (lov nr. 3 av 21 aug. 1914). 361

— 4 Res. om statutter og arbeidsordning for krigsforsikringen (jfr. forannævnte lov) 361

— 4 Res. om overenskomst mellem staten og A/S »Norsk Varekrigsforsikring» 361

— 4 Res. om lempning i de ældre bestemm. om krigsforsikring for livsforsikr.selskapet »Brage« m. v. . . 362

— 4 Res. om nye bestemm. om krigsforsikring for livsforsikr.selskapet »Gjensidige« 362

— 11 Res. om forandring i statutterne for »krigsforsikringen« 368

— 18 Res. om at A/S Norsk Vareforsikring kan overta forsikr. paa varer, som i norske skibe føres mellem Sverige og Danmark m. v. 375

— 18 Res. om forandring i lovene for Valle Herads Brandtrygdelag 376

— 25 Res. om ny plan for Overhallens Brandkasse 379

Oktbr. 10 Provisor. anordn. om forsikring av sjøfolks ombordværende eiendele mot krigsfare 383

— 17 Res. om forandring i lovene for »Den Lundeske Begravelseskasse« paa Kongsberg 389

— 28 Skr. om at der ikke er adg. til at tilstaa medl. av en kredssykekasses styre godtgjørelse for tapt arbeidsfortjeneste under deltagelsen i styrets møter. . . 396

— 30 Res. om plan for Hevne Løsøreassuranse 399

Novbr. 6 Res. om nye regler for gjens. forsikring av Statsbanernes eiendele 405

— 20 Res. om vedtægter for »Tryg«, en gjens. Forsikringsforening for Fiskere 412

— 20 Res. om tillæg til § 2 i statutterne for Lømsen Hestekasse 412

1914 Side
Novbr.27 Res. om forandr. i planen for Fillan og Sandstads gjens. Brandassuranseforening 422
Decbr. 3 Res. om forandr. i planerne for Vinger gjens. Brandforsikr.forening for Bygninger 425

Handel.

1914
Janr. 8 Res. om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Meldalens herred 2
— 16 Res. om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Nesoddens herred 5
— 16 Res. om do. for do. i Sandnes 5
— 16 Res. om do. for do. i Sogndal 5
— 16 Res. om do. for do. i Søkkelvens herred 5
— 16 Res. om at bevertning med mat og drikke i Svelvik skal være gjenstand for bevilling 6
— 16 Res. om at do. med do. do. i Mehavn m. fl. fiskeværog paa markedspladsen Langnæs i Finmarkens amt skal være gjenstand for bevilling 6
— 22 Telegr. om brandskade paa varebeholdning som grund til auktionssalg av det beskadigede, lov om handelsnæring 16 juli 1907 § 16,2 8
— 23 Res. om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Brandvals herred 8
— 30 Res. om do. for do. i Gryttens herred 12
— 30 Rundskr. om forbud mot handel med »Mirtilline« og »Kephaldol« 14
Febr. 12 Res. om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Sylte herred 19
— 20 Res. om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Vangs herred, Hedemarkens amt 86
— 20 Res. om do. ang. do. do. til barn i Sortlands herred . 86
— 20 Res. om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Hølen . . 87
— 20 Res. om do. for do. i Svelvik 87
— 20 Res. om do. for do. i Lillehammer 87
— 20 Res. om do. for do. i Liknes herred. 87
— 23 Skr. om opsigelse av Handels- og Sjøfartskonventionen mellem Norge og Storbritannien og Irland av 18 mars 1826, forsaavidt angaar forholdet til den Australske Union, Papua og Norfolk Island . 89
— 28 St.besl. om lønsregulativ for Norges Oplysningskontor for Næringsveiene 96
Mars 13 Res. om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Vestby herred 109
— 13 Res. om do. ang. do. do. til barn i Austads herred . 109
— 13 Res. om do. ang. do. do. til barn i Holts herred. . . 109
— 13 Res. om do. ang. do. do. til barn i Stjørdalens herred 109

1914				Side
Mars	13	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Hjørundfjords herred	109
—	20	Res.	om do. for do. i Modums herred	113
—	20	Res.	om do. for do. i Flekkefjord	113
—	27	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Breims herred	121
—	27	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Egersund	121
—	27	Res.	om do. for do. i Tvedestrand	121
April	3	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Time herred	124
—	3	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Klepps herred	124
—	3	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Hosanger herred	125
—	3	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Børsens herred	125
—	7	Lov	om oprettelse av børs i rikets byer	128
—	7	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Lillesand	128
—	24	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Gloppens herred	138
—	24	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Hurums herred	138
—	24	Res.	om do. for do. i Brevik	138
—	24	Res.	om at bevertning med mat eller drikke i Tuft sogn av Yttre Sandsvær herred skal være gjenstand for bevilling	139
—	24	Res.	om at do. med do. do. i Søkkelvens herred skal være gjenstand for bevilling	139
Mai	1	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Jevnaker herred	151
—	1	Res.	om at bevertning med mat eller drikke i Time herred skal være gjenstand for bevilling	151
—	1	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Aals herred	152
—	9	Res.	om do. for do. i Søndre Frons herred	163
—	9	Res.	om do. for do. i Loms herred	164
—	9	Res.	om do. for do. i Sundalens herred	164
—	9	Res.	om do. for do. i Skjørns herred	164
—	14	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Hølands herred	173
—	14	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Grue herred	173
—	14	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Hens herred	173
—	14	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Øvre Eker herred	177
—	14	Res.	om do. for do. i Stenkjær	177
—	23	Skr.	om at bestemm. i l. (nr. 3) 16 juli 1907 § 15 om handelspas ogsaa omfatter det tilf., at varer fra utlandet skal leveres til et i utlandet liggende norsk skib	180
—	30	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Aasgaardstrand	188

1914				Side
Mai	30	Res.	om lukn.vedtægt for utsalgssteder i Andebu herred	188
—	30	Res.	om do. for do. i Gols herred	188
—	30	Res.	om at bevertning med mat eller drikke i Odda herred skal være gjenstand for bevilling	188
—	30	Res.	om oprettelse av børs i Haugesund	189
Juni	5	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Haus herred	205
—	5	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Valsøfjordens herred	205
—	5	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Fillans herred	205
—	12	Res.	om at bevertning med mat eller drikke i Sandefjord skal være gjenstand for bevilling	218
—	18	Skr.	om forstaaelsen av § 6, andet led, i l. om handelsnæring av 16 juli 1907 (»opsagt handelsbrev«)	232
—	19	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Aakre herred	233
—	19	Res.	om do. ang do. do. til barn i Horgs herred	234
—	19	Res.	om at bevertning med mat og drikke i Flekkefjord skal være gjenstand for bevilling	234
—	19	Res.	om vedtægt for skraphandelen i Kristiansund	234
—	19	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Hvitsten	234
—	20	Skr.	om hvem der pligter handelsskat for 1913 og 1914, enten vedk. konkursbo, hvis behandling er aapnet i juli 1912, eller konkursskyldneren personlig, jfr. l. $^{16}/_{7}$ 1907 § 10	239
—	24	Skr.	om at præparatet »Atlas E« og »Atlas preserver«, indeh. 30 % arsenik, til rensning av dampkjeler og impregnering av træverk m. v., som sterk gift ikke kan sælges av kjøbmænd, jfr. l. $^{16}/_{7}$ 1907 § 27 a	241
—	26	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Aasgaardstrand	251
—	26	Res.	om forandring i lukningsvedtægten for utsalgssteder i Hollens herred	251
—	30	Skr.	om at Mentolpastiller er gjenstand for apotekeres enehandel	273
Juli	14	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Søndre Frons herred	312
—	14	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Søndre Odalens herred	312
—	14	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Hamar	312
—	14	Res.	om do. for do. i Giske herred	312
—	14	Res.	om do. for do. i Kirkenes og Bjørnevand (Sydvaranger)	313
—	24	Res.	om do. for do. i Laviks herred	319
—	24	Res.	om do. for do. i Son	319

1914				Side
Juli	24	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Fredrikshald	319
—	24	Res.	om at bevertning med mat eller drikke paa kirke- og tingstedene Talvik, Komagfjord og Sopnes i Talviks herred skal være gjenstand for bevilling.	319
—	31	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Kirkebø herred	325
—	31	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Sunnelvens herred	325
—	31	Res.	om do. for do. i Moss	326
Aug.	2	Res.	om forbud mot utførsel av korn- og melvarer, poteter, kul m. v.	327
—	4	Provisor. anordn.	om salg og utførsel av fødevarer m. v.	327
—	10	Skr.	om at en med etiket forsynt vare, som deri er anbefalt som middel mot »bensyke«, antages at være gjenstand for apotekeres enehandel	330
—	11	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Aalesund	330
—	18	Lov	nr. 1 om salg og utførsel av fødevarer m. v.	333
—	25	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Sørreisa herred	349
Septbr.	4	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Kristiania	358
—	4	Res.	om do. for do. i Odda herred	358
—	11	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Kvitingsø sogn, Mosterø herred	365
—	11	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Holtaalens herred	365
—	11	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Finnaas herred.	365
—	11	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Drammen	366
—	11	Res.	om do. for do. i Dal sogn, Tinns herred	366
—	11	Res.	om do. for do. i Borgunds herred	366
—	11	Res.	om do. for do. i Ørskogs herred	366
—	18	Res.	om do. for do. i Drøbak	373
—	18	Res.	om do. for do. i Vinger herred	374
—	18	Res.	om do. for do. i Skodje herred	374
—	18	Res.	om do. for do. i Meløy herred	374
—	18	Res.	om do. for do. i Hammerfest	374
—	25	Res.	om do. for do. i Hols herred	377
—	25	Res.	om beregn. av den Haugesunds børs tilkommende avgift av skibe til utlandet og om forandret avgift av kjøbm. og mæglere	378
Oktbr.	1	Skr.	om utførselsforbud for tjærefarvestoffe og organiske mellemprodukter for tjærefarveproduktionen	380
—	3	Provisor. anordn.	om salg av brød efter vegt.	380
—	3	Res.	om forandring i lukningsvedtægtene for Sarpsborg	380
—	3	Res.	om forandringer i do. for Larvik	381

1914 Side

Oktbr. 3 Res. om nedsættelse av »Statens Handels- og Sjøfartskomité« (under den paagaaende krig) 382
— 5 Skr. om utførselsforbud for uld og uldvarer, huder og skind samt produkter derav 382
— 9 Skr. om at salg ved vrakgodsaukt. til private av medicinkister, der indeholder gifter etc., er i strid med handelsloven (gjenst. for apotekeres enehandel). . 383
— 9 Skr. om utførselsforbud for tomsækker 383
— 10 Res. om delvis ophævelse av forbudet i l. 18/8 1914 § 3 mot salg av brændevin 384
— 16 Skr. om utførselsforbud for blikplater 387
— 20 Skr. om do. for kautschuk, guttaperka og ballata . . 390
— 23 Res. om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Øiestads herred 381
— 23 Skr. om utførselsforbud for aspetømmer 394
— 24 Skr. om do. for dekorert blik, dele av blikplater m. v. 394
— 24 Skr. om do. for alle sorter avfald av uld. 394
— 27 Skr. om do. for jutelerret 395
— 30 Res. om lukn.vedtægt for utsalgssteder i Leirets kreds i Elverums herred 396
— 30 Res. om do. for do i Kirkebø herred 396
— 30 Res. om do. for do. i Kristiansand 396
— 30 Res. om do. for do. i Trondhjem 397
— 30 Res. om do. for do- i Valsøfjords herred 397
— 30 Res. om do. for do. i Fauske herred 397
Novbr. 4 Skr. om utførselsforbud for automobiler samt ringer til automobiler og cykler. 401
— 6 Res. om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Herøy herred, Nordlands amt 402
— 6 Res. om at bevertning med mat eller drikke i Aalesund skal være gjenstand for bevilling 402
— 6 Res. om lukn.vedtægt for utsalgssteder i Mosjøen . . 402
— 12 Skr. om utførselsforbud for garvestoffe 405
— 19 Skr. om at Lithinés de dr. Custin maa betr. som et arkanum, der kun kan indføres her til landet av apotekere og de kjøbmænd, som har faat tilladelse til at sælge alleslags gifter og apotekvarer . . . 410
— 20 Res. om delvis ophævelse av forbudet i l. 18/8 1914 § 3 mot skjænkning av brændevin 411
— 20 Res. om lukn.vedtægt for utsalgssteder i Nes herred, Lister og Mandals amt 411
— 20 Res. om do. for do. i Stordalens herred m. v.. . . . 411
— 21 Res. om utførselsforbud for te 416
— 26 Skr. om do. for tagget gjærdetraad (pigtraad) 419
— 27 Res. om lukn.vedtægt for utsalgssteder i Langesund . 420
— 27 Res. om do. for do. i Vardø 420

1914				Side
Decbr.	3	Res.	om lukn.vedtægt for utsalgssteder i Ringebu herred	423
—	3	Res.	om do. for do. i Haus herred	423
—	3	Res.	om do. for do. i Ulsteins herred	423
—	3	Res.	om do. for do. i Roalds herred	423
—	3	Res.	om do. for do. i Tromsø	423
—	3	Res.	om do. for do. i Vadsø	423
—	9	Skr.	om utførselsforbud for kautschuk, guttaperka m. v. i halvfærdig (delvis bearbeidet) fabrikat samt avfaldsgummi	432
—	11	Res.	om vedtægt ang. salg av tobak til barn i Sels herred	432
—	11	Res.	om do. ang. do. do. til barn i Kopervik	433
—	11	Res.	om lukn.vedtægt for utsalgssteder i Haugesund	433
—	11	Res.	om forandr. i lukn.vedtægten for Levanger	433
—	11	Skr.	om utførselsforbud for kobber, valsede plater og stænger samt valset traad av kobber eller messing, avfald av kobber m. v.	435
—	16	Skr.	om do. for dynamitfænghætter	436
—	16	Skr.	om do. for tør-elementer for elektr. lommelamper	436
—	16	Skr.	om do. for raajute samt produkter og avfald av jute	436
—	17	Res.	om lukn.vedtægt for utsalgssteder i Hjartdals herred	438
—	17	Res.	om do. for do. i Velfjords herred	438
—	18	Skr.	om utførselsforbud for motorer, motorbaater, ski og kjælker, kulspidser for lyskastere og buelamper samt hestesko	439
—	19	Skr.	om do. for kikkerter og maskiner for tilvirkning av ammunition	439
—	22	Skr.	om do. for tomflasker	440
—	23	Res.	om lukn.vedtægt for utsalgssteder i Asker herred	448
—	23	Res.	om do. for do. i Aremarks herred	448
—	23	Res.	om forandring i lukn.vedtægten for Sandnes	448
—	23	Res.	om lukn.vedtægt for utsalgssteder i Brekke herred	448
—	23	Res.	om forandring i lukn.vedtægten for Hjørundfjords herred	448
—	23	Res.	om beregn. av avgift til Stavanger børs av skibe, som fra toldkammeret ekspederes til utlandet, samt av avgift av kjøbmænd og mæglere	448
—	24	Skr.	om utførselsforbud for trukken traad av kobber eller messing	451
—	24	Skr.	om do. for aluminium, ubearbeidet	451
—	24	Skr.	om do. for bly	451
—	30	Res.	om lukn.vedtægt for utsalgssteder i Bodø	452

Haandverk, fabrikker, bergverk.

1906
Septbr. 26 Internat. konvention om forbud mot anvendelse av hvitt (gult) fosfor i fyrstikindustrien 455
1914
Janr. 8 Res. om at haandverksl. 25 juli 1913 indtil videre ikke gjøres gjældende for Sogndal 2
Febr. 6 Res. om særskilt sundhetsfarlige bedrifter (glashytter, bergverk) 15
— 20 Res. om ophør av opsamlingen til sikkerhetsfondet ved Ytterøens Verk og om utbetaling av fondets renter 88
— 23 Skr. om at den, som har haandverksbrev, ikke derav skal betale mer end én aarlig avgift til én og samme kommune, jfr. l. 25 juli 1913 § 9. . . 89
— 27 Res. om plan for et sikkerhetsfond ved Glomsrudkollens Zinkgruber i Modums herred 92
— 28 Skr. om at haandverksmester med handelsborgerskap (hvorav avgift betales), ikke derved blir fritat for avgift av sit haandverksbrev, jfr. haandverksl. 25 juli 1913 § 9. 97
Mars 5 Skr. om forandring i forskriftene for elektriske anlæg og for do. ombord i skibe 98
— 10 Skr. om at det er uten betydning for meddelelse av haandverksbrev, om den i haandverksl. 25 juli 1913 § 3 a nævnte prøve er bestaat før eller efter den nye lovs ikrafttræden m. v. 104
— 13 Skr. om at der ikke længer er adg. til at utfærdige haandverksborgerskap i fag, hvorfor prøve ikke er anordnet, jfr. l. 25 juli 1913 § 3 110
— 27 Res. om at haandverksl. 25 juli 1913 indtil videre ikke gjøres gjældende for Hølen 121
— 27 Res. om forandring i planen for sikkerhetsfondet ved A/S Børresen og Tronstads Bruk i Lier herred . 122
— 31 Skr. om en kommune kan benytte arbeidere uten haandverksborgerskap til at opføre en uthusbygn. paa kommunens eiendom m. v. 124
April 17 St. besl. ang. laanefond for haandverk og mindre industri 135
Mai 1 Res. om forandringer i lovene for »Det Norske A/S for Elektrokemisk Industri, Norsk Industrihypotekbank« 158
— 4 St.besl. ang. den tekniske høiskoles budget 159
— 26 St.besl. om bevilgn. til fabriktilsynet (gage bl. a. til en ny fabrikinspektør) 182

1914			Side
Mai	27	St.besl. om nyt lønsregulativ for Kongsberg sølvverk m. v.	185
—	30	Res. om vedtægt ang. arbeidstiden i bakerier i Mosjøen	189
Juni	5	Res. om oprettelse av en egen avdeling under Arbeidsdepartementet for elektricitet- (og vasdrags-) væsen	207
—	12	Lov nr. 4 om forandring i ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 med senere tillægslove	214
—	12	Res. om regler ang. erlæggelse av avgifter for tilsyn med ildsfarlige gjenstande, jfr. ildsfarlighetsl. 12 juni 1914 § 26	222
—	19	Res. om haandverkslovens anvendelse paa endel virksomheter, som tidligere ikke har været holdt for haandverk, ang. svendeprøver m. v.	234
—	25	Rundskr. ang. tilsyn med omreisende cirkus- og karuselselskapers elektriske anlæg	243
Juli	2	St.besl. om ny fareklasseinddeling og præmiesatser for Riksforsikr.anstalten, jfr. l. om ulykkesforsikr. for arbeidere i fabrikker 23 juli 1894 § 13 m. v.	274
—	3	Lov nr. 5 om erhvervelse av kalkstenforekomster	282
—	3	Res. om at reglerne i l. om erhvervelse av vandfald, bergverk m. v. av 18 septbr. 1909 §§ 15 og 17—28 finder tilsvar. anvendelse overfor de i forannævnte lov (nr. 5) ombandlede erhvervelser m. v.	283
—	6	St.besl. om løn til en inspektør for tilsyn med ildsfarlige gjenstande	290
Aug.	18	Lov nr. 6 om midlertidig forlængelse av den i lovene om patenter av 16 juni 1885 og 2 juli 1910, henholdsvis § 6 og § 14, omhandlede tillægsfrist for betalingen av aarsavgifter for patenter	340
—	25	Res. om plan for et sikkerhetsfond ved A/S Nordiske Grubekompanis bergverksdrift ved Fosdalens gruber i Malme herred	355
Septbr.	3	Res. om forbud mot utførsel av svovl og svovlblomme	357
—	3	Skr. om forstaaelsen av haandverkslovens § 4 i anvendelse paa 2 bokhandlere, der ønsket haandverksbrev henholdsvis som boktrykker og som boktrykker og bokbinder	357
—	4	Res. om plan for et sikkerhetsfond ved bergverket Aktiebolaget Ofotens Malmfelt i Evenes herred, Nordlands amt	361
—	11	Skr. om forstaaelsen av haandverksl. 25 juli 1913 § 2, sidste led (om haandverksbrev for barberere)	372
Oktbr.	1	Skr. om utførselsforbud for tjærefarvestoffe og organiske mellemprodukter for tjærefarveproduktionen	380
—	17	Res. om utsættelse for A/S Skandia Kobberverk med	

1914 Side

bergverksdrift i Nordreisen-, Taarstad- og Lillebottenfeltet i Evenes herred m. v. mot erlæggelse av avgift til Bergfondet 389

Oktbr. 19 Skr. om opnævnelse av prøvenævnd, jfr. svendeprøvepl. 11 septbr. 1901 §§ 7 og 16 og haandverksl. 25 juli 1913 § 29, sidste led a 390

— 30 Res. om ophævelse for Sarpsborgs vedkommende av bestemm. om, at der ikke skal oprettes haandverksret i visse kjøpstæder 399

Novbr. 6 Res. om at § 1 i planen for sikkerhetsfondet ved Killingdals gruber i Aalens herred ikke for tiden blir at forandre 405

Decbr. 23 Res. om ophør av opsamlingen til sikkerhetsfondet ved Meløvær grube i Bjarkøy herred m. v. 450

— 23 Res. om iverksætt. av en socialstatistisk specialundersøkelse vedk. forholdene i tekstilindustrien . . . 450

Jurisdiktions- og grænseforandringer, delinger og navnforandringer for distrikter.

1914

Janr. 16 Res. om at delingen av Fjellbergs fattigdistrikt fortsættes i 3 aar, fra 1 januar 1914 at regne 6

Febr. 20 Res. om bibehold av fattigkredsinddelingen i Opdals herred i 3 aar fra 1 januar 1914 at regne . . 88

Mars 20 Res. om deling av Fillands herred i Søndre Trondhjems amt m. v. 115

April 3 Res. om do. av Edø herred i Romsdals amt m. v.. . 127

Mai 9 Res. om overførelse av g.nr. 90, br. nr. 2—7 og 9—14 Roem fra Nes sogn av Saude prestegjeld til Bø sogn og prestegjeld m. v. 168

— 9 Res. om deling av Aure herred i to, Aure herred og Stemshaugs herred 168

— 28 Skr. om deling av Skjerstads jordmordistrikt 185

— 30 Res. om omregulering av Indre og Yttre Tysfjords jordmordistrikter 199

Juni 8 Skr. om deling av Kirkebø jordmordistrikt 211

— 12 Res. om deling av Lille-Elvedalens herreds Brandforsikringsforening m. v. 223

— 26 Res. om Fjørtofts (gaardene Myklebost, Yksnøen, Fjørtoft og Otterlei) kapeldistrikts fraskillelse fra Harams hovedsogn og overgang til et eget, Fjørtoft sogn 253

— 26 Res. om deling av den av tinglagene Frøya, Hitteren og Fillan bestaaende maanedstingkreds i to maanedstingkredser 254

Jurisdiktions- og grænseforandr., delinger og navnforandr. f. distr. 509

1914			Side
Juli	24	Res. om deling av Lierne herred i N. Trondhjems amt	320
—	31	Res. om henlæggelse av g.nr. 131, br.nr. 1 Jersø fra Nøtterø sogn til Slagen sogn m. v.	326
Aug.	25	Res. om Viktens anneks' fraskillelse fra Nærø og oprettelse til et eget, Viktens prestegjeld m. v.	353
Septbr.	4	Res. om overførelse av nogen gaarder fra Halse sogn, herred og prestegjeld til Asgaard sogn og herred, Stangviks prestegjeld	362
—	18	Res. om deling av Tanens tinglag m. v.	375
—	18	Res. om forandring av det geistlige og civile inddelingsnavn »Malme« i N. Trondhjems amt til »Malm«	375
—	18	Res. om forandring av do. do. »Gjevedal« i Nedenes amt til »Gjøvdal«	376
—	18	Res. om utskillelse av et eget, Leirfjord sogn fra Stamnes sogn av Alstahaugs prestegjelds og Stamnes herreds deling i to herreder	376
—	25	Res. om forandring av det geistlige og civile inddelingsnavn »Hammer«, S. Bergenhus amt, til »Hamre«	379
Oktbr.	10	Res. om deling av Ullensvangs tinglag og Hardanger maanedstingdistrikt m. v.	386
—	26	Skr. om deling av Sjaaks jordmordistrikt i to distrikter	476
—	27	Skr. om oprett. av et nyt Brandesund og Rolfsnes jordmordistrikt i S. Bergenhus amt	476
Novbr.	13	Res. om eiend. Langerøds overgang fra Slagens anneks av Sems prestegjeld til hovedsognet m. v.	406
Decbr.	3	Res. om overførelse av nogen gaarder fra Skjaaks hovedsogn til Nordbergets annekssogn	424

Kirker og kirkegaarder.

1914			
Janr.	8	Res. om opførelse av ny kirke for Tranøy prestegjelds hovedsogn paa gaarden Vangsvik	3
—	10	Res. om opførelse av ny sognekirke og et nyt Fjaagesunds kapel i Kviteseids prestegjeld m. v.	3
Juni	12	Res. om nedtagelse av Mundals (Fjærlands) annekskirke og opførelse av ny kirke for sognet	220
—	19	Res. om do. av Kvenvær sognekirke i Hitterens prestegjeld og dens gjenopførelse som kapel, Forsnes kapel m. v.	237
Decbr.	11	Res. om opførelse av ny Sognekirke for Dal sogn i Tinn (paa Rjukan) m. v.	434

Kjøpstæder og ladesteder.

1914			
Janr.	16	Res. om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Sandnes	5
—	16	Res. om do. for do. i Sogndal	5

1914				Side
Jan.	16	Res.	om at bevertning med mat og drikke i Svelvik skal være gjenstand for bevilling	6
Febr.	20	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Hølen.	87
—	20	Res.	om do. for do. i Svelvik	87
—	20	Res.	om do. for do. i Lillehammer	87
Mars	13	Res.	om vedtægter for Moss folkeregister	108
—	20	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Flekkefjord	113
—	27	Res.	om do. for do. i Egersund	121
—	27	Res.	om do. for do. i Tvedestrand	121
April	7	Res.	om do. for do. i Lillesand	128
—	24	Res.	om do. for do. i Brevik	138
Mai	14	Res.	om do. for do. i Stenkjær	177
—	30	Res.	om do. for do. i Aasgaardstrand	188
—	30	Res.	om vedtægt ang. arbeidstiden i bakerier i Mosjøen	189
Juni	12	Lov	nr. 3 om forandring i lov indeh. adskillige bestemmelser om politivæsenet i Kristiania av 26 mai 1866, jfr. love av 17 juni 1869, 28 mai 1881 og 6 juni 1891 om utvidelse av den førstnævnte lov til at gjælde ogsaa for rikets øvrige kjøpstæder, for ladesteder med særskilt kommunestyre og for herreder	213
—	12	Res.	om at bevertning med mat eller drikke i Sandefjord skal være gjenstand for bevilling	218
—	19	Res.	om kinomatografvedtægter for Narvik	233
—	19	Res.	om at bevertning med mat og drikke i Flekkefjord skal være gjenstand for bevilling	234
—	19	Res.	om vedtægt for skraphandelen i Kristiansund	234
—	19	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Hvitsten	234
—	26	Res.	om fastsætt. av avgiftsgrænsen for skjænkning av øl, vin m. v. i Aalesund	252
Juli	14	Res.	om lukningsvedtægt for utsalgssteder i Hamar	312
—	24	Res.	om do. for do. i Son	319
—	24	Res.	om do. for do. i Fredrikshald	319
—	31	Res.	om do. for do. i Moss	326
Aug.	11	Res.	om do. for do. i Aalesund	330
Septbr.	4	Res.	om do. for do. i Kristiania	358
—	11	Res.	om do. for do. i Drammen	366
—	18	Res.	om do. for do. i Drøbak	373
—	18	Res.	om do. for do. i Hammerfest	374
Oktbr.	3	Res.	om forandring i lukningsvedtægtene for Sarpsborg	380
—	3	Res.	om forandringer i do. for Larvik	381
—	3	Res.	om fastsætt. av avgiftsgrænsen for skjænkning av øl, vin m. v. i Flekkefjord	381
—	10	Res.	om kinematografvedtægter for Kristiania	384
—	23	Res.	om vedtægter for Drammens folkeregister	393
—	30	Res.	om forhøielse av betalingen for opbragte hunders	

1914			Side
		føde og bevogtning i Trondhjem, jfr. lov av 11 juni 1857	396
Oktbr.	30	Res. om lukn. vedtægt for utsalgssteder i Kristiansand	396
—	30	Res. om do. for do. i Trondhjem	397
Novbr.	6	Res. om at bevertning med mat eller drikke i Aalesund skal være gjenstand for bevilling	402
—	6	Res. om lukn.vedtægt for utsalgssteder i Mosjøen	402
—	27	Res. om do. for do. i Langesund	420
—	27	Res. om do. for do. i Vardø	420
Decbr.	3	Res. om do. for do. i Tromsø	423
—	3	Res. om do. for do. i Vadsø	423
—	11	Res. om do. for do. i Haugesund	433
—	11	Res. om forandr. i lukn.vedtægten for Levanger	433
—	17	Res. om avgift av kinematografer i Porsgrund	438
—	30	Res. om lukn.vedtægt for utsalgssteder i Bodø	452

Kommune- og valgvæsen.

1914			
Janr.	10	Skr. om at ordfører- eller varaordførerstillingen i kommunen ikke kan forenes med stillingene som forretn.fører i kredssykekas. og som tilsynsm. v. Riksforsikr.anstalt. m. v.	4
Mars	13	Res. om vedtægter for Moss folkeregister	108
—	14	Skr. om at en til fornyet behandling av herredsstyret tilbakesendt sak, jfr. l. formandskapsl. § 38, ikke av formandskapet forinden kan undergives ny forbered. behandling	111
April	7	Skr. om opbevaring av stemmesedler og forfaldsanmeldelser samt lister over optegnede stemmer ved kommunevalg	130
—	20	Skr. om fastsætt. av amtskasser.s godtgjørelse for regnskapshold for amtskommunen til et bestemt aarlig beløp	136
Mai	14	Res. om at bestemm. i l. om overformynderiet i Kristiania av 25 febr. 1899 gives anvendelse i Bergen m. v.	174
—	22	Skr. om kommunevalgt medlem av vergeraad kan undslaa sig for at fungere som medlem, jfr. l. 6 juni 1896 § 6	180
Juni	11	Skr. om fremgangsmaaten ved utfyldning av ledige formandspladser i et herredsstyremøte, jfr. l. formandsk.lovens § 37	212
—	15	Telegr. om at bystyremedlem, som er medlem av brændevinssamlags direktion, er ugild ved bystyrets behandl. av samlagets vedtægter	224
Juli	1	Skr. om at formandskaps- og bystyremedl. som medl.	

1914 Side

av en haandverkerforenings styre er ugilde ved behandl. av et andragende fra foreningen om bidrag av kommunen m. v. 274
Aug. 4 Skr. om at sognestyremøte ikke er lovlig sat uten ordførerens (el. varaordførerens) nærvær 329
— 21 Skr. om en kirkeverge kan være medlem av formandskapet, l. formandskapsl. § 9 349
Oktbr. 23 Res. om vedtægter for Drammens folkeregister . . . 393
Novbr. 16 Skr. om ordførerens stemme i tilfælde av stemmelikhet gjør utslaget ved herredsstyrets indstilling til besættelse av lensmandsbestilling m. v. 407

Kongen og kongehuset.

1914
Mai 14 Res. om rikets bestyrelse under Kongens reise til Trondhjem 179

Landvæsen.

1914
Janr. 23 Res. om optagelse av streifende hund i Tromsøysunds herred 9
— 30 Res. om do. av do. do. i Øvre Sandsvær herred . . 12
Febr. 6 Res. om vedtægt for pigtraads anvendelse til gjærde i Voss herred 15
— 12 Plakat om forbud mot indførsel av stikkelsbærplanter m. v. 18
— 12 Res. om delvis ophævelse av pl. 25 april 1907, indeh. forbud mot indførsel av stikkelsbærplanter m. v. 19
— 12 Nye bruksregler for Joramo almenning 20
— 28 St.besl. om nyt lønsregulativ for utskiftningsfunktionærene 96
Mars 13 Plakat om farvning av utenlandsk frø av gran og furu 105
— 13 Regler for merkning og farvning av utenlandsk frø av do. do. 105
April 17 Res. om vedtægt for pigtraads anvendelse til gjærde i Flaa herred 132
— 17 Res. om do. for do. do. i Finnø herred 132
— 22 Skr. om at bestemm. i l. 16 juli 1907 § 7 om en kommunes erhvervelse av en eiend. uten hinder av odelsret ikke kan anvendes, efterat der er tinglyst skjøte paa eiend. til kommunen, jfr. skr. 16 november 1914 (s. 408) 137
— 24 Res. om fastsætt. av avgifter for undersøkelse av kjøt utenfor kontrolstationen i Notodden m. v. . . . 139
— 24 Res. om bruk av andenmands grund til driftevei samt

1914			Side
		hvile- og beitepladser under kreaturdrivning i Gjesdals herred, Stavanger amt, m. v.	139
Mai	5	St.besl. om bevilgning til landbrukshøiskolen . .	160
—	7	St.besl. om bevilgning til det civile veterinærvæsen (oprett. av stadsdyrlægestill. i Tromsø stift og amtsdyrlægestill. i Finmarken)	162
—	7	St.besl. ang. lønninger ved Veterinærinstitutet . . .	162
Juni	19	Lov om forandring i lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882	232
Juli	3	St.besl. om ordning av smaabrukerundervisningen . .	286
—	14	Lov nr. 3 om forandring i og tillæg til lov av 27 juni 1892 om kommunale slagtehus, kjøtkontrol m. v.	300
—	14	Res. om vedtægt for pigtraads anvendelse til gjærde i Konsmo herred	313
Aug.	2	Res. om utførselsforbud for korn- og melvarer, poteter, kul, koks og mineralske oljer	327
—	4	Provisor. anordn. om salg og utførsel av fødevarer m. v.	327
—	7	Provisor. anordn. om forandring av foranstaaende provisor. anordn.	329
—	18	Lov nr. 1 om salg og utførsel av fødevarer m. v. .	333
—	18	Res. om bemyndigelse for statens provianteringskommission og Landbruksdepartementet til at træffe bestemm. i henhold til forannævnte lov (nr. 1) .	334
—	20	Bekjendtgj. om myndigheten til at beslaglægge varer m. v.	342
—	25	Res. om optagelse av streifende hund i Flesbergs herred	352
Septbr.	2	Provisor. anordn. om sammaling av hvete og rug av inden- og utenlandsk produktion	356
—	17	Forandring i bruksreglerne for Grans bygdealmenning	373
Oktbr.	17	Res. om forbud (for lapper og fastboende) mot renbeite i Kvikne herred, Hedemarkens amt	388
Novbr.	16	Skr. om at der ikke kan træffes bestemm. i henh. t. l. 16 juli 1907 § 7 om, at en kommunes erhvervelse av en eiend. skal ske uten hinder av odelsret, efter at kommunen har tiltraadt eiendommens besiddelse i henhold til kjøpekontrakt eller utinglyst skjøte, jfr. skr. 22 april 1914 (s. 137) . .	408
Decbr.	17	Plakat indeh. forandr. i pl. av 16 juli 1907 ang. indførsel av husdyr og smitteför. gjenstande . .	436
—	23	Res. om fastsætt. av avgifter for undersøkelse av kjøt utenfor kontrolstationen i Moss m. v.	449
—	23	Res. om vedtægt for pigtraads anvendelse til gjærde i Aadalens herred	449
—	23	Res. om do. for do. do. i Sogndals landsogns herred .	449

1914 Side
Decbr. 23 Res. om optagelse av streifende hund i Nordre Frons herred 449
— 30 Res. om vedtægt for pigtraads anvendelse til gjærde i Hægebostads herred 452

Love og grundlovsbestemmelser m. v.

1914
Mars 6 Kundgj. av grundlovsbestemmelse av 28 februar 1914 til forandring i grundlovens § 90 . . . 99
— 13 Kundgj. av grundlovsbestemmelse av 7 mars 1914 ang. ophævelse av grundlovens § 52 litra c 105
April 7 Lov om oprettelse av børs i rikets byer 128
— 24 Lov om forandring i lov om forberedende prøver ved Universitetet av 9 juni 1903 138
Juni 12 Lov nr. 1 om ophævelse av § 36 i fundas for det kongelige norske Frederiks universitet i Kristiania av 28 juli 1824 om bergeksamen ved Universitetet 212
— 12 Lov nr. 2 om forandringer i lov om rettergangsmaaten i straffesaker av 1 juli 1887 § 72 213
— 12 Lov nr. 3 om forandring i lov indeh. adskillige bestemm. om politivæsenet i Kristiania av 26 mai 1866, jfr. love av 17 juni 1869, 28 mai 1881 og 6 juni 1891 om utvidelse av den førstnævnte lov til at gjælde ogsaa for rikets øvrige kjøpstæder, for ladesteder med særskilt kommunestyre og for herreder 213
— 12 Lov nr. 4 om forandring i ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 med senere tillægslove 214
— 12 Lov nr. 5 om forandring av § 21 i lov om den Norske Enkekasse av 21 juni 1895 (jfr. lov av 23 mai 1913). 216
— 19 Lov om forandring i lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882 232
— 26 Lov nr. 1 om forandring i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896 244
— 26 Lov nr. 2 indeh. forandring i lov om stemplet papir av 9 august 1839 med tillægslove av 11 april 1885, 17 mars 1902 og 8 juni 1907 251
Juli 3 Lov nr. 1 om forandring i lov angaaende fiskeri i Nordlands og Tromsø amter av 3 august 1897. . . 276
— 3 Lov nr. 2 om forandring av § 26 i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896, jfr. tillægslov av 25 juli 1910 279
— 3 Lov nr. 3 om pantesikkerhet for og inddrivelse av skatter og andre offentlige avgifter av fast eiendom 279
— 3 Lov nr. 4 om forandringer i lov om lagrettesmænd av 28 august 1854 280

1914			Side
Juli	3	Lov nr. 5 om erhvervelse av kalkstenforekomster . .	282
—	3	Res. om at regl. i lov om erhvervelse av vandfald, bergverk m. v. av 18 septbr. 1909 §§ 15 og 17—28 finder tilsvar. anvendelse overfor de i foranstaaende lov nr. 5 omhandlede erhvervelser	283
—	3	Lov nr. 6 om tilvirkning av gifter og apotekvarer . .	283
—	3	Lov nr. 7 om indløsning av jordeboksrettigheter i privat eie	284
—	14	Lov nr. 1 om forandring i lov om vaartorskefiskeriet ved Romsdals amts kyst og fjorder av 1 juli 1907	298
—	14	Lov nr. 2 indeh. forandringer i lov om bygn.væsenet i Trondhjem av 11 juni 1906	299
—	14	Lov nr. 3 om forandring i og tillæg til lov av 27 juni 1892 om kommunale slagtehus, kjøtkontrol m. v.	300
—	24	Lov om tillæg til og forandring i lov av 29 april 1899 angaaende befordring av meddelelser ved hjælp av telegrafledninger og lignende anlæg og angaaende ophævelse av lov nr. 2 av 16 juli 1907 . . .	318
—	31	Lov om indskrænkning i bruken av redskaper til saltvandsfiskeri m. v.	325
Aug.	18	Lov nr. 1 om salg og utførsel av fødevarer m. v. . .	333
—	18	Lov nr. 2 om utsættelse med betaling av visse pengefordringer	335
—	18	Lov nr. 3 om forsvarshemmeligheter	337
—	18	Lov nr. 4 om tillæg til og forandringer i lov om lodsvæsenet av 26 mai 1899 med tillægslov av 29 mars 1906	338
—	18	Lov nr. 5 om forandring i lov om eneret for staten til befordring av meddelelser ved hjælp av telegraflinjer og lign. anlæg av 29 april 1899 . .	339
—	18	Lov nr. 6 om midlertidig forlængelse av den i lovene om patenter av 16 juni 1885 og 2 juli 1910, henholdsvis § 6 og § 14, omhandlede tillægsfrist for betalingen av aarsavgifter for patenter . . .	340
—	18	Lov nr. 7 om tillæg til og forlænget gyldighet av lov av 12 juni 1906 om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser med tillægslov av 25 juli 1908, jfr. lov av 15 aug. 1911 om forlænget gyldighet av samme.	340
—	18	Lov nr. 8 om forandringer i lov om Norges Bank av 23 april 1892	341
—	21	Lov nr. 1 om forandringer i lov om statskontrol med skibes sjødygtighet av 9 juni 1903 med tillægslov av 18 september 1909	343
—	21	Lov nr. 2 om foranstaltninger til betryggelse av skibes navigering	344

1914			Side
Aug.	21	Lov nr. 3 om forsikring av norske fartøier mot krigsfare	345
—	21	Res. om ikrafttræden av forannævnte lov (nr. 3) . .	348
—	21	Lov nr. 4 om adgang til pantsættelse av fordringer, som ikke knytter sig til gjældsbrev	348
—	21	Lov nr. 5 om midlertidig utsættelse av visse i lovene om Norges Bank og om Hypotekbanken foreskrevne valg	348
Septbr.	25	Res. om ikrafttræden av l. 18 aug. 1914 (nr. 4) indeh. tillæg til og forandr. i l. om lodsvæsenet av 26 mai 1899 m. v.	379

Maal og vegt.

1914			
Oktbr.	3	Provisor. anordn. om salg av brød efter vegt . .	380
Novbr.	27	Res. om reglement for justervæsenet	420

Medicinal- og sundhetsvæsen.

1914			
Janr.	6	Skr. om utførelse av den alm. visitation av apotek i byer, hvor der er ansat stadslæge	2
—	23	Res. om anvendelse av pleiebarnslovens §§ 1—9 i Notodden	8
—	23	Res. om oprettelse av et apotek paa Liland i Evenes herred	10
—	30	Plakat om autorisation av en ny medicinaltakst m. v.	12
—	30	Rundskr. om forbud mot handel med »Mirtilline« og »Kephaldol«	14
Febr.	6	Res. om sundhetsforskrifter inden fiskeværene i Nordfrøya	15
—	6	Res. om særskilt sundhetsfarlige bedrifter (glashytter, bergverk)	15
—	9	Skr. om kontrollen med desinfektion efter en tuberkuløs patient, som er flyttet eller avgaat ved døden m. v.	17
—	14	Skr. om at sykeforsikr.lovens § 16,2 (l. 18 september 1909 nr. 7) ikke regulært omfatter morbilli (mæslinger) m. v.	21
—	16	Instruks for stadsfysikus i Fredrikstad	21
—	17	Skr. om at renholdsreglerne for skoler av 7 juni 1902 gjælder alle skoler uten undtagelse	83
—	20	Plakat om forandringer i pl. 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffe fra apotek . . .	84
—	27	Res. om sundhetsforskrifter for Tiller herred samt om	

1914			Side
		ordningen av meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl	91
Febr.	27	Res. om do. for Leinstrandens herred samt om do. av do. do.	91
—	28	St. besl. om lønsregulativ for farmaceuter m. fl. ved Rikshospitalets apotek	95
Mars	4	Skr. ang. en kaffesorts maling med ultramarin og polering med sagmug m. v.	98
—	13	Res. om regulativ for sindssykeasylet paa Søndre Veum med Kriken i Glemminge herred	110
—	13	Res. om at en anden læge end embedslægen kan være ordfører i Davikens helseraad	110
—	20	Res. om nye sundhetsforskrifter for Bærums herred, om forskrifter ang. medd.pligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl og om forskrifter til forebyggelse av ondartede smitsomme sygdommes utbredelse	112
—	20	Res. om tillæg til sundhetsforskriftene for Leikanger herred	113
—	20	Res. om do. til do. for Sulens herred	113
—	20	Res. om do. til do. for Hevne herred	113
—	20	Res. om oprettelse av et apotek ved Rakkestads jernbanest.	115
—	20	Skr. om at der for enhver, der som sindssyk indlægges i asyl, skal foreligge lægeattest, avfattet i henh. til kgl. res. 22 januar 1910 m. v.	116
—	21	St.besl. ang. gager for distriktslæger m. v.	116
—	26	Rundskr. om svangerskapets varighet m. v.	117
—	30	Skr. hvori fraraades, at der av offentlig kasse utredes løn til hjælpekone som fødselshjælperske	123
April	7	Res. om ændring i planen for sindssykeasylet paa Sanderud og Blaarud nordre i Stange	129
—	7	Res. om oprettelse av distriktslæge- og stadslægestillinger m. v.	129
—	17	St.besl. om avgift til statskassen av apotekenes omsætning	133
—	17	St.besl. ang. foranstaltn. til motarbeidelse av tuberkulosen m. v.	134
—	24	Skr. om forstaaelsen av § 4 i pl. om utlevering av gifter og andre stoffe fra apotek, jfr. pl. 20 febr. 1914	143
Mai	1	Plakat indeh. forskrifter om ind- og utførsel av opium m. v.	149
—	1	Res. om anordn. av en tilsynskommission for Smaalenene amtskommunes sindssykeasyl	157
—	7	St.besl. om bevilgning til det civile veterinærvæsen (op-	

rett. av amtsdyrlægestill. i Finmarken og stadsdyrlægestilling i Tromsø stift) 162
Mai 7 St.besl. ang. lønninger ved Veterinærinstitutet . . . 162
— 9 Res. om tillæg til sundhetsforskriftene for Rollags herred 164
— 9 Res. om sundhetsforskrifter for Aadalens herred. . . 164
— 9 Res. om tillæg til sundhetsforskriftene for Nordre Aurdals herred 164
— 14 Res. om do. til do. for Etnedalens herred 178
— 14 Res. om nye sundhetsforskrifter for Evje herred m. v. 178
— 14 Res. om tillæg til sundhetsforskriftene for Kviteseids herred 178
— 14 Res. om do. til do. for Surendalens herred 178
— 18 Skr. om varigheten av isolation efter difteri 179
— 28 Skr. om deling av Skjerstads jordmordistrikt. . . . 185
— 30 Res. om alm. sundhetsforskrifter for Gjesdals herred og om ordningen av medd.pligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl 189
— 30 Res. om do. do. for Rennesø herred og om do. av do. do. 189
— 30 Res. om tillæg til sundhetsforskriftene for Heims herred 190
— 30 Res. om forandring i og tillæg til sundhetsforskriftene for Skjerstads herred. 190
— 30 Res. om at en anden læge end embedslægen kan være ordfører i Hisø helseraad 197
— 30 Res. om oprettelse av nye distriktslægestillinger m. v. 197
— 30 Res. om omregulering av Indre og Yttre Tysfjords jordmordistrikter 199
Juni 5 Res. om nye alm. sundhetsforskrifter for Tusterens herred samt om ordn. av medd.pligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl m. v. 206
— 5 Res. om nye do. for Sundalens herred med strandstedet Sundalsøren samt om do. do., naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl 206
— 5 Res. om ordningen av medd.pligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl i Tjeldsunds herred . . . 206
— 8 Skr. om deling av Kirkebø jordmordistrikt 211
— 12 Kundgj. om avgift til statskassen av apotekenes omsætning 217
— 12 Res. om nye alm. sundhetsforskrifter for Drammen og om ordn. av medd.pligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl 218
— 12 Skr. ang. nødvendigheten av recept ved utlevering av Levicovand, Roncegnovand samt Rønneby arsenikvand 223
— 12 Skr. om utvalg av endel av kommunestyrets medlem-

1914				Side
			mer som helseraad og om sammensætn. av dette utvalg	224
Juni	19	Res.	om forandring i sundhetsforskriftene for Eidsvolds herred	235
—	19	Res.	om tillæg til do. for Holts herred	235
—	19	Res.	om do. til do. for Manger herred	236
—	19	Res.	om forandringer i reglementet for den retsmedicinske kommission og de retsmedicinske sakkyndige	238
—	19	Res.	om at en anden læge end embedslægen kan være ordfører i Hollens helseraad	239
—	20	Rundskr.	om betingelserne for læger, tandlæger og jordmødres adgang til avgiftsfrit at faa utlevert spiritus denaturert med 1/4 % benzol i partier paa mindst 20 liter	240
—	24	Skr.	om at præparatet »Atlas E« og »Atlas preserver« indeh. 30 % arsenik, til rensning av dampkjeler og impregnering av træverk m. v., ikke kan sælges av kjøbmænd	241
—	26	Res.	om sundhetsforskrifter for Varaldsø herred	252
—	26	Res.	om instruks for amtslæger	254
—	30	Skr.	om at Mentolpastiller er gjenstand for apotekeres enehandel	273
Juli	2	Skr.	om at en ikke her i riket som tandlæge autorisert dansk tandlæge er uberett. til paa egen haand at anvende lægemidler, som det er forbudt apotekere at utlevere til alle og enhver m. v.	276
—	3	Lov	nr. 6 om tilvirkning av gifter og apotekvarer	283
—	3	Res.	om nye alm. sundhetsforskrifter for Notodden og om ordn. av medd.pligten, naar en tuberkuløs syk forandrer bopæl m. v.	285
—	3	Res.	om tillæg til sundhetsforskriftene for Gulens herred	285
—	3	Skr.	om signering av medicin efter recept fra læge m. v.	288
—	14	Res.	om oprettelse av et sindssykeasyl paa »Spandet« i Strindens herred.	315
Aug.	2	Telegr.	hvori indskjærpes lægerne at utvise økonomi med bandagemateriel og medicin	327
—	10	Skr.	om at en med etiket forsynt vare, som deri er anbefalt som middel mot »bensyke«, antages at være gjenstand for apotekeres enehandel	330
—	11	Res.	om nye sundhetsforskrifter for Meløy herred m. v.	330
—	11	Res.	om forandring i sundhetsforskriftene for Hetlands herred	330
—	11	Res.	om tillæg til do. for Stor-Elvedalens herred	331

1914				Side
Aug.	15	Res.	om tillæg til sundhetsforskriftene for Herøy herred, Nordlands amt	331
—	15	Res.	om sundhetsforskrifter for Horgs herred og om forskrifter til forebyggelse av ondartede, smitsomme sygdommes utbredelse	331
—	15	Res.	om tillæg til sundhetsforskriftene for Strandviks herred, S. Bergenhus amt	331
—	15	Res.	om nye alm. sundhetsforskrifter for Valsøfjordens herred m. v.	331
—	15	Skr.	om helseraadets tilsyn med utsatte (»adopterte«) barn	332
—	25	Res.	om forandring i og tillæg til sundhetsforskriftene for Lindaas herred	350
—	25	Res.	om forandringer i og tillæg til do. for Austrheims herred	350
—	25	Res.	om tillæg til do. for Hvaler herred	351
—	25	Res.	om do. til do. for Aremarks herred	351
—	25	Res.	om do. til do. for S. Aurdals herred	351
—	25	Res.	om forandring i sundhetsforskriftene for Manger herred	351
—	25	Res.	om nye alm. sundhetsforskrifter for Lødingens herred m. v.	351
Septbr.	2	Skr.	om utførselsforbud for alle slags lægemidler m. v.	357
—	3	Skr.	om at en stadslæge er berettiget til honorar for at besøke fattige syke, som er utsat utenfor byen av fattigstyret og for dets regning	357
—	4	Res.	om nye alm. sundhetsforskrifter for Kraakerøy herred og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning m. v.	359
—	4	Res.	om sundhetsforskrifter for Brandvals herred	359
—	4	Res.	om do. for Raulands herred	359
—	4	Res.	om tillæg til sundhetsforskriftene for Fuse herred	359
—	4	Res.	om do. til do. for Hammer herred	360
—	4	Res.	om do. til do. for Hammerfest herred	360
—	9	Skr.	om forstaaelsen av stadslægeinstruks av 18 juli 1913 post 17, jfr. lov 26 juli 1912 § 3 (lægetilsyn utenfor sykehus)	364
—	11	Res.	om sundhetsforskrifter for Mo herred, Bratsbergs amt, og om forskrift ang. anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning m. v.	366
—	11	Res.	om oprettelse av et apotek ved Asker jernbanestation	368
—	17	Skr.	om utredelsen av utgiftene til desinfektion for privat praktiserende jordmødre m. v.	373
—	17	Skr.	ang. indflytning i hus, hvor der har forekommet tæring m. v.	373
Oktbr.	7	Skr.	om vaksination for offentlig regning	382

1914			Side
Oktbr.	9	Skr. om at salg ved vrakgodsauktion til private av medicinkister, der indeholder gifter etc., er i strid med handelsloven (gjenstand for apotekeres enehandel)	383
—	10	Res. om tillæg til sundhetsforskriftene for Saltdalens herred	385
—	17	Res. om sundhetsforskrifter for Borgunds herred og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning	388
—	17	Res. om tillæg til sundhetsforskriftene for Østre Molands herred	388
—	17	Res. om do. til do. for Tromø herred	388
—	17	Res. om do. til do. for Drangedals herred	388
—	17	Res. om regulativ for Bratsbergs amtskommunes sindssykeasyl paa Faret i Solums herred m. v. . .	389
—	23	Res. om forskrifter til forebyggelse av ondartede smitsomme sygdommes utbredelse i Rygge herred. .	391
—	23	Res. om nye alm. sundhetsforskrifter for Gransherreds herred og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning m. v.	391
—	23	Res. om sundhetsforskrifter for Laardals herred og om do. om do. do.	392
—	23	Res. om nye do. for Fane herred og om do. om do. do.	392
—	23	Res. om tillæg til sundhetsforskriftene for Sørfoldens herred	392
—	26	Skr. om deling av Sjaaks jordmordistrikt i to distrikter	476
—	27	Skr. om oprettelse av et nyt, Brandesund og Rolfsnes jordmordistrikt i S. Bergenhus amt	476
—	30	Res. om nye sundhetsforskrifter for Fets herred og om forskrift om anmeldelsespligt av tuberkuløse sykes flytning m. v.	397
—	30	Res. om forandring i sundhetsforskriftene for Alversunds herred	397
—	30	Res. om tillæg til do. for Voldens herred.	398
Novbr.	19	Skr. om at Lithinés de dr. Custin maa betr. som et arkanum, der kun kan indføres her til landet av apotekere og de kjøbmænd, som har faat tilladelse til at sælge alleslags gifter og apotekvarer . .	410
—	26	Skr. om anmeldelse av tilfælde av pemfigus monatorum m. v.	419
—	27	Res. om tillæg til sundhetsforskriftene for Borge herred, Smaalenene amt	420
—	27	Res. om oprettelse av et apotek paa Kirkenes i Sydvaranger	421
Decbr.	1	Rundskr., hvori henstilles til helseraadsordførerne at gi vedk. tjenstgjørende militære læge meddelelse om	

1914 Side

tilfælde av ondartet epidemisk sygdom inden deres distrikter i nærheten av ekserserplads m. v. 422
Decbr. 17 Plakat indeh. forandring i pl. 16/7 1907 m. v. ang. indførsel av husdyr og smittebærende gjenstande . 436
— 17 Res. om oprettelse av Molde lægedistrikt (en del av Ytre Romsdals lægedistrikt, Molde by og Bolsø herred) 439
— 17 Res. om oprettelse av et nyt (3dje) apotek i Tromsø . 439

Militærvæsen, vernepligt, indrulleringsog utskrivningsvæsen.

1914
Mars 27 Rundskr. indeh. paalæg til politiembedsmænd m. v. om utfærdigelse av den for opnaaelse av høiere avlønning nødv. attest om sjøvernepligtiges familieforhold 122
Mai 25 St.besl. om hærbudgettet (forandringer i hærordningen) 181
— 29 Medd. ang. kontrollen med anvisergravs skytevolder ved hærens skytebaner. 186
— 29 Medd. ang. skytebaners vedlikehold 186
Juni 19 Medd. ang. utlaan av militærvæsenets eiendomme til off. møter m. v. 239
— 25 St.besl. om forandret regulativ for marinens tjenestemænd i fred 242
— 30 Medd. om at benytt. av private skytebaner til militære avdelingers skytning ikke tillates m. v. . . . 273
Juli 6 St.besl. om lønsforbedring for marinens kontorister m. v. 292
— 16 Skr. om at fremmede statsborgere ikke bør gives adgang til sjøkrigsskolen 316
— 28 Skr. om at Storbritannien har frafaldt tidligere forbehold vedrørende art. 23, 27 og 28 i Genfkonventionen . , ... 323
Aug. 18 Lov nr. 3 om forsvarshemmeligheter 337
— 21 Res. om forandring av bestemm. ang. fremmede krigsskibes adgang til norske havner og farvand . . 348
— 25 Res. om sammensætningen av indrulleringskommissionen for Lillehammer 355
— 25 Res. om betingelserne for utbetaling av forhøiede satser for helt familietillæg til hærens tjenestemænd i fred 355
— 25 Res. om forhøielse av det i tillægsregulativ for marinens tjenestemænd under tjeneste i fred, punkt IV, 2 for gifte mandskaper og enkemænd bestemte familiebidrag m. v. 355
Septbr. 11 Res. om forandring av bestemmelsen i § 7 angaaende

1914 Side

fremm. krigsskibes adgang til norske havner og farvand 367
Septbr. 11 Instruks vedkommende opsynet med do. do. 368
— 25 Provisor. anordn. om forbud mot forsvarsfiendtlig agitation 377
Novbr. 3 Rundskr. ang. regnskapsavlæg. over utgifter til nøitralitetsvernet m. v. 399
— 6 Res. om fastsætt. av bestemmelser i henh. til l. om forsvarshemmeligheter av 18 aug. 1914 § 1 . . 403
Decbr. 5 Skr. om at vernepligtstiden regelmæssig regnes fra utskrivningen m. v. 425
— 9 Meddd. om forbud mot rusdrik under militære øvelser m. v. 432
— 31 Medd. om haandhævelse av straffebestemm. i lov om forsvarshemmeligh. av 18 aug. 1914 m. v. . . 453

Offentlige stiftelser, legater m. v.

1914

Janr. 6 Stadf. paa »Frøknerne Emilie og Elise Schmidts legat« 1
— 6 Stadf. paa »Frøken Mathilde Tobiesens legat« . . . 1
— 7 Stadf. paa veterinærkaptein Nikolai Nilsen Myklebys legat for Storelvedalen 2
— 7 Stadf. paa »Rasmus Gerhard Rønneberg og hustru Anna Margrethe Rønneberg født Holmboes legater« . . 2
— 14 Stadf. paa »Sverre Sjølies legat« 5
— 22 Stadf. paa frk. B. D. C. Jachwitz's »Legat til minde om biskop Folkestad og hustru« 7
— 23 Stadf. paa »O. N. Løvland og hustru Anna Løvlands legat til hjælp for trængende skolebarn« i Evje . 10
Febr. 6 Stadf. paa Tollak Finkelsen Foss's legat til et gamlehjem i Lyngdal 17
— 7 Stadf. paa sognepr. Daniel Smith Thrap's legat »Laura Thraps minde« 17
— 11 Stadf. paa Gunder Gundersen Gjedrums legat for trængende i Vaaler (Solør) 18
— 11 Stadf. paa »Kgl. fuldmægtig R. Erichsens legat« . . . 18
— 17 Stadf. paa »Ellen Bakke Hansens legat« 23
— 17 Stadf. paa »Peder og Gjertrud Karlsens legat for Lunaas kreds« (Tønset) 23
— 20 Stadf. paa »Andreas Sløttets legat« 89
Mars 6 Stadf. paa »Kirketjener Christian Hansen og hustru Rønnaug Hansens legat for fattige enker i Kristiania« 101
— 7 Stadf. paa amtmand Hans Jørgen Christian Aall og hustru Mariane Aall, født Møllers legat for værdige trængende i Gjerpen og Porsgrund 102

1914			Side
Mars	7	Stadf. paa Syver Engebretsen Bruskeruds legat for værdige trængende i Hedalen, Valdres	105
—	12	Stadf. paa »Mikkel Mauruds legat«	105
—	14	Stadf. paa forhenv. skibsfører og skibsreder Severin Andreas Troyes legat	111
—	17	Stadf. paa »Vangs sykekasse av 1895's legat til støtte for syke i Vang«	111
—	18	Stadf. paa »Tobias Berentsens legat«	111
—	19	Stadf. paa Thomas Edvardsen og hustrus »legat for ældre skibstømmermænd bosat eller hjemmehørende i Kristianssand«	111
—	20	Stadf. paa Ragnhild Knudsdatter Mjølhus' legat	115
April	23	Stadf. paa kjøbmand L. T. Gjendems legat	137
—	23	Stadf. paa det av Georg Schildknecht Hoell og hustru Birgitte Jørgine Hoell, født Fabricius, oprettede legat	137
—	23	Stadf. paa »Det Trondhjemske Gavefond«	137
—	25	Stadf. paa Gustav Olsen Løveskogen og hustru Anne Paalsdatters legat	145
—	27	Stadf. paa Abraham Korneliussen og hustru Andrea Hansdatters legat	146
Mai	7	Stadf. paa »Kaptein G. C. C. W. Prahls legat«	163
—	22	Stadf. paa »Frøknerne Magnhild og Aagot Handbergs legat«	179
—	22	Stadf. paa »Einar Seielstads legat til Lunder kirkegaards forskjønnelse«	180
—	22	Stadf. paa »Ole Seielstads legat til tuberkulosens bekjæmpelse inden Norderhovs herred«	180
—	23	Stadf. paa kjøbmand Peder Andersen Schøyens legat til foreningen for blinde	180
—	26	Stadf. paa Fru professorinde Marie Esmarks m. fl.s legater til »Norsk kvindeforening til dyrenes beskyttelse«	182
—	30	Res. om forandr. i statutterne for Understøtt.foreningen for Døvstumme fra det nordenfjeldske distrikt	197
Juni	4	Stadf. paa »Distriktslæge James Calder Danchertsens tuberkuloselegat«	204
—	5	Stadf. paa »Færderfondet's« legat	205
—	6	Stadf. paa »Karen Andrea Elisabeth Sandborg, født Waldals legat«	211
—	12	Stadf. paa »L. Melkevig og hustru Torborg Melkevigs legat«	223
—	17	Stadf. paa Even Evensen Ulsets legat for trængende i Kvikne hovedsogn	224
—	17	Stadf. paa legatet »Elise Olsdatter Føllingstads minde«	224

1914			Side
Juni	18	Stadf. paa ingeniør F. Størmers legat til understøtt. av norske opfindelser	232
—	24	Stadf. paa den av sogneprest O. Olafsen oprettede stiftelse »Fru Karoline Olafsens minde«	241
Juli	3	Stadf. paa trælasthandler J. P. Stavdals legat	287
—	4	Skr. om oprettelse av nye pladser i »Julie Knuths Stiftelse«	289
—	16	Stadf. paa »Peter Jebsen og hustru Sophia, født Sundts aldershjem for Bergens handelsstand«	316
—	23	Stadf. paa frøken Anna Harmens legat	318
Aug.	1	Stadf. paa gartner Cederholm og hustru Dina Cederholms legat	327
Septbr.	3	Stadf. paa »Borghild Hansen Ullernborgs legat«	357
—	4	Stadf. paa fotograf Carl Theodor Thorkildsens legat.	362
—	7	Stadf. paa Henriette Amalie Stoltz's legat for døve i Bergens by og stift	362
—	7	Stadf. paa Henriette Amalie Stoltz's legat for blinde i Bergens by og stift	363
—	10	Stadf. paa »August Justs legat til oprettelse av et guttehjem« (i Kristiania)	365
—	18	Res. om avhændelse av Kristiania Opfostringshus' eiendom og indkjøp av ny eiend.	375
—	19	Stadf. paa lærerinde Marie Helene Helgestø samt Hille og Anders O. Helgestøs legat	377
—	21	Stadf. paa stiftelsen »Den tekniske høiskoles fond«	377
Oktbr.	12	Stadf. paa legatet: »Stipendiefondet til minde om David Faye Knudsens rektorvirksomhet« (Fr.hald)	386
—	26	Stadf. paa Ingeborg Elfervigs legat for trængende sjøfolk i Stavanger	395
—	26	Stadf. paa »Frøken B. Hammers legat for trængende syke« i Nordstrand eller Ø. Aker	395
—	27	Stadf. paa ingeniør Oluf Christian Sannes legat	395
—	28	Stadf. paa konsul Johan Johansons legat	395
Novbr.	6	Stadf. paa Jacob Gaustads legat for Stange	405
Decbr.	3	Stadf. paa »Peder og Gabriel Pedersens legat«	425
—	3	Stadf. paa »Frøknerne Johanne og Karen Pedersens legat«	425
—	4	Stadf. paa »Legatet av 17 mai 1914, oprettet av Flaaværinger i Amerika til minde om jubelaaret 1914«	425
—	7	Stadf. paa lærer C. Andresens legat.	425
—	8	Stadf. paa »Sjømændenes Aldershjems understøtt.fond i Fredrikshald«	431
—	9	Stadf. paa »E. Engelsen og hustrus legat til Sjøfarendes Aldershjem« i Bergen	432
—	10	Stadf. paa »Legatet til fripladser for ubemidlede patien-	

1914			Side
		ter ved Landeskogen og Vensmoen tuberkulose-sanatorier«	432
Decbr.	10	Stad paa »Ths. W. Schwartz og hustrus understøtt.-fond for værdige trængende i Fredrikstad« . .	422
—	11	Stadf. paa legatet »Jordmor Anna Pauline Andersens minde«	435
—	11	Stadf. paa »Borghild Dahls legat«	435
—	11	Stadf. paa »Thore Foss og hustrus legat for Bjellands herred«	435
—	11	Stadf. paa forandring i statutterne for »Legat for Svelvik bys vel«	435
—	17	Stadf. paa »Augusta og Georgine Raschs legat til deres fars, sorenskriver Georg Petter Raschs minde« .	439
—	23	Stadf. paa »Professor Christies legat«	451
—	23	Stadf. paa »Torstrands kvindeforening«s legat . . .	451

Pant.

1914			Side
Juli	3	Lov nr. 3 om pantesikkerhet for og inddrivelse av skatter og andre offentlige avgifter av fast eiendom, (jfr. rundskr. 17 novbr. d. a., s. 408) . .	279
Aug.	21	Lov nr. 4 om adgang til pantsættelse av fordringer, som ikke knytter sig til gjældsbrev	348
Septbr.	7	Rundskr. ang. forannævnte lov nr. 3 av 3 juli 1914 .	363

Pensionsvæsen, pensions- og enkekasser m. v.

1914			
Mars	7	St.besl. ang. 6 pct. pensionsindskud for høiere skolers lærerpersonale	101
April	24	St.besl. ang. posttjenestemænds indskud i Pensionskas. for Statens Tjenestemænd	143
Mai	1	Res. om ændringer i vedtægtene for Aker Pensionskasse for Kommunale Tjenestemænd.	157
—	30	Res. om indskud i Pensionskass. for Statens Tjenestem. for lensmændene i de nye Sund, Vaagø, Salangen, Bardu, Tanen, Berlevaag og Gamviks lensmandsdistrikter	198
Juni	12	Lov nr. 5 om forandring av § 21 i lov om den Norske Enkekasse av 21 juni 1895 (jfr. lov av 23 mai 1913).	216
—	25	St.besl. om jernbaneanlæg.-funktionærers pligt til at være medl. av Statsbanernes pensionskasse m. v.	242
—	26	Res. om forandringer i lovene for Trondhjems Pensionsindretning m. v.	254

1914			Side
Juli	6	St.besl. om nyt lønsregulativ for Enkekassens og Pensionskassens tjenestemænd	291
Aug.	25	Res. om gyldigheten av i Enkekassen tegnede frivillige forsikringer uten ekstrapræmie ogsaa i tilfælde av krig m. v.	355

Politivæsen.

1914			
Janr.	8	Res. om tillæg til politivedtægtene for Larvik . . .	2
—	16	Res. om nye politivedtægter for Eidsvolds herred . .	5
—	30	Res. om nye do. for Faabergs herred . .	12
—	30	Res. om forandring i politivedtægtene for Aalesund . .	12
Mars	2	Cirk. indeh. paalæg til politimestre om at føre kontrol med, at underagent for emigrantagenter er fast bosittende her i landet m. v.	97
—	20	Res. om nye politivedtægter for Hollens herred . . .	112
—	27	Res. om do. do. for Verrans herred.	121
—	27	Rundskr. indeh. paalæg til politiembedsmænd m. v. om utfærdigelse av den for opnaaelse av høiere avlønning nødv. attest om sjøvernepligtiges familieforhold	122
April	4	Skr. om filmkontrol av ukerevyer paa kinematografer, jfr. l. nr. 4 av 25 juli 1913 § 6	127
Mai	1	Res. om utfør. av politi- og dommerforretninger for den inden Aker lig. del av Jubilæumsutstillingen . .	151
—	1	Res. om uniform for Aalesunds politibetjenter	155
—	9	Res. om nye politivedtægter for Øvre Rendalens herred	163
—	9	Res. om forandring i politivedtægtene for Aalesund .	163
—	30	Res. om nye politivedtægter for Saude herred. . . .	188
Juni	5	Res. om uniform for Hortens politibetjenter.	207
—	12	Lov nr. 3 om forandring i lov indeh. adskillige bestemm. om politivæsenet i Kristiania av 26 mai 1866, jfr. love av 17 juni 1869, 28 mai 1881 og 6 juni 1891 om utvidelse av den førstnævnte lov til at gjælde ogsaa for rikets øvrige kjøpstæder, for ladesteder med særskilt kommunestyre og for herreder.	213
—	12	Lov nr. 4 om forandr. i ildsfarlighetsl. av 3 mai 1871 med senere tillægslove	214
—	12	Res. bl. a. om oprettelse av endel nye politiembeder (Justisdepartementets civile budget)	221
—	19	Res. om kinematografvedtægter for Narvik	233
Juli	10	Rundskr. ang. politiets forhold og pligter med hensyn til hjemsendelse av sjøfolk m. v.	297
—	14	Res. om kinematografvedtægt for Odda herred . . .	312
—	31	Res. om at Tanen—Nordvaranger politimesterembede fremtidig skal benævnes Vadsø politimesterembede	326

1914				Side
Juli	31	Res.	om at politimesteren i Follo skal utføre magistratsforretningene i Son, Hølen og Hvitsten m. v.	326
Aug.	7	Res.	om nye politivedtægter for Nes herred, Akershus amt	330
—	25	Res.	om nye politivedtægter for Konsvinger	349
—	25	Res.	om politivedtægter for Skodje herred	349
—	25	Res.	om tillæg, forsaavidt Svolvær angaar, til politivedtægtene for Vaagans herred	350
—	25	Res.	om politivedtægter for Berlevaags herred	350
—	25	Res.	om kinematografvedtægter for Ringebu herred	350
Septbr.	9	Skr.	indeh. paalæg til politiets tjenestemænd m. h. t. forvaltningen av tvangsarbeideres arbeidspenger	364
—	11	Res.	om forandring i politivedtægtene for Harstad	365
Oktbr.	6	Skr.	om avgivelse av summar. opgaver for Stavanger, forsaavidt angaar bøter for forseelser mot politivedtægtene m. v.	382
—	10	Res.	om kinematografvedtægter for Kristiania	384
—	10	Res.	om nye politivedtægter for Notodden	384
—	17	Res.	om forandr. i politivedtægtene for Skien	387
—	17	Res.	om do. i do. for Porsgrund	387
Novbr.	20	Provisor. anordn.	indeh. tillæg til l. om anmeldelse av reisende og fremmede av 4 mai 1901	411
—	27	Res.	om forandr. i politivedtægtene for Hamar og i vedt. ang. adgang til at gi off. forestillinger m. v.	419
—	28	Skr.	om opbevaring av Polititidende m. v.	422
Decbr.	17	Res.	om tillæg til politivedtægtene for Voss herred	438
—	23	Res.	om nye politivedtægter for Ringebu herred	447
—	23	Res.	om politivedtægter for Sundalens herred	447
—	23	Res.	om forandring i politivedtægtene for Trondhjem	447

Post-, telegraf- og telefonvæsen.

1914				
Febr.	25	Skr.	om avtale mellem Norges og de Forenede Staters Poststyrelse ang. forsendelse i pakkeposten mellem de to land av fettstoffe og flytende saker m. v.	90
Mars	20	Res.	om forandret lydelse av postreglementets kap. III § 27 a litra d	114
—	30	Cirk.	om at sjøfartsl. § 108 (»lydighet mot skibsførerens befalinger m. h. t. skik og orden ombord«) ogsaa kommer til anvendelse paa de paa dampskibe ansatte postfunktionærer	123
Apr	18	St.besl. ang.	reisegodtgj. for jernbanepostekspeditørerne	125
—	24	St.besl. ang.	posttjenestemænds indskud i Pensionskas. for Statens Tjenestemænd	143

1914				Side
April	25	Skr.	om Kinas tiltræden av hovedkonventionen om Verdenspostforeningen	146
Mai	1	Res.	om forandret lydelse av postreglementets kap. III § 4 m. v.	154
—	27	Skr.	om at Spanien har tiltraadt Postanvisningsoverenskomsten av 1906	475
Juni	9	St.besl.	ang. telegraf- og telefonfunktionærers lønninger	211
Juli	24	Lov	om tillæg til og forandring i lov av 29 april 1899 angaaende befordring av meddelelser ved hjælp av telegrafledninger og lignende anlæg og angaaende ophævelse av lov nr. 2 av 16 juli 1907	318
—	27	Skr.	om at Belgisk Kongo skal betragtes som utgjørende et eneste land eller et eneste postvæsen ved anvendelse av Verdenspostkonventionens art. 22, 25 og 26	322
—	27	Skr.	om at Kina har tiltraadt konventionen av 1906 om utveksling av postpakker	323
Aug.	18	Lov	nr. 5 om forandring i lov om eneret for staten til befordring av meddelelser ved hjælp av telegraflinjer og lign. anlæg av 29 april 1899	339
Septbr.	18	Res.	om at privattelegr. til og fra utlandet skal være avfattet i klart sprog og ikke angaa norske militære foranstaltn. m. v.	376
Oktbr.	29	Skr.	om at maksimumsbeløpet for værdiangivelse paa postpakker mellem Norge og Storbritannien og Irland er besluttet forhøiet fra 3000 frcs. til 10 000 frcs.	396

Regjeringen, embeds-, bestillings- og ombudsmænd i almindelighet.

1914				
Febr.	12	Skr.	om at departementet ikke kan ophæve eller tilbakekalde et paalæg i skilsmissebevilling om bidragspligt til hustruen, jfr. l. 20 aug. 1909 § 14	21
—	16	Instruks	for stadsfysikus i Fredrikstad	21
—	28	St.besl.	om lønsregulativ for sjøfartsdirektøren og den skibskyndige konsulent i sjøfartskontoret	95
—	28	St.besl.	om do. for farmaceuter m. fl. ved Rikshospitalets apotek	95
—	28	St.besl.	om do. for Norges Oplysningskontor for Næringsveiene	96
—	28	St.besl.	om nyt do. for utskiftningsfunktionærerne	96
—	28	Skr.	ang. skifteforvalters pligt til i et bo at utfærdige	

1914			Side
		hjemmelsbrev til avdødes søn paa boets andel av en fast eiend., jfr. sportell. § 34	97
Mars	2	Cirk. indeh. paalæg til politimestre og lensmænd om at føre kontrol med, at underagent for emigrantagenter er fast bosittende her i landet.	97
—	6	Res. om henlæggelse av endel forretninger fra Aker sorenskr.embede til Aker kriminaldom.embede . .	101
—	7	St.besl. ang. 6 pct. pensionsindskud for høiere skolers lærerpersonale	101
—	7	St.besl. om lønsregulativ for fyrdirektøren m. v. . .	102
—	13	Res. om opførelse av embedsbolig for stiftamtmanden i Trondhjems stift.	110
—	21	St.besl. ang. gager for distriktslæger m. v.	116
—	27	Rundskr. indeh. paalæg til politiembedsmænd m. v. om utfærdigelse av den for opnaaelse av høiere avlønning nødv. attest om sjøvernepligtiges familieforhold	122
April	7	Res. om oprettelse av distrikts- og stadslægestillinger m. v.	129
—	20	Skr. om fastsætt. av amtkasser.'s godtgjørelse for regnskapshold for amtskommunen til et bestemt aarlig beløp	136
—	21	St.besl. om forandr. lønsregulativ for toldopsynets tjenestemænd	137
Mai	1	Res. om bemynd. for Arbeidsdepartem. til at avgjøre andragender om tillad. til paa enkelte veier at benytte motorvogner over en viss bredde . . .	154
—	1	Res. om anvisningsmyndighet for overøvrigh. til utbetaling av endel nærmere bestemte regninger fra lensmænd m. v. (jfr. rundskr. 5 juni, s. 207). .	156
—	7	St.besl. ang. lønninger ved Veterinærinstitutet	162
—	7	St.besl. om bevilgn. til det civ. veterinærvæsen (oprett. av stadsdyrlægestill. i Tromsø stift og amtsdyrlægestill. i Finmarken)	162
—	11	St.besl. om bevilgn. av lønninger til lensmændene i Salangen, Bardu, Tanen, Berlevaag og Gamvik samt til en underlensmand i Kjelvik	170
—	11	St.besl. ang. lønninger m. v. vedkommende skatteæsenet, hvoribl. til lensmændene i Sund og Vaagø i Romsdals amt	170
—	11	St.besl. ang. faste lønninger m. v. vedkom. toldvæsenet (oprettelse av nye stillinger)	171
—	12	St.besl. ang. statsraaders fritagelse for bestallingsgebyr	172
—	13	St.besl. om lønninger til regjeringskontorerne m. v. (oprettelse av nye stillinger)	172

1914			Side
Mai	14	Res. om rikets bestyrelse under Kongens reise til Trondhjem	179
—	27	St.besl. om nyt lønsregulativ for Kongsberg sølvverk m. v.	185
—	30	Res. om oprettelse av nye distriktslægestillinger m. v.	197
—	30	St.besl. om do. av et professorat i europæisk literatur m. v.	198
—	30	St.besl. ang. lønsregulativ for Forsikringsraadets funktionærer	198
—	30	Rundskr., hvori politimyndighetenes opmerksomhet henledes paa øltilvirkningsl. 28 juni 1912 (nr. 4) § 3 ang. hjemmebrygning av øl til bruk i tilvirkerens egen husholdning m. v.	199
Juni	2	St.besl. om forandring i gageregulativ for fængselstjenestemænd	200
—	5	Res. om oprettelse av en egen avdeling under Arbeidsdepartementet for vasdrags- og elektricitetsvæsen	207
—	5	Rundskr. til veiledning ved revision og anvisning av endel regninger fra lensmænd m. v., som overøvrigh. er bemyndiget til at anvise til utbetaling (jfr. res. 1 mai, s. 156)	207
—	9	St.besl. ang. telegraf- og telefonfunktionærers lønninger	211
—	12	Res. om gageforhøielse for retsskrivere, politiembedsmænd m. v. og oprettelse av endel nye politiembeder (Justisdepartementets civile budget)	221
—	17	Rundskr. om særskilt regnskap for omkostninger i benefiserte-, paternitets- og vergemaalssaker samt i anledning av lensmænds reiser og utvisning av fremmede (jfr. rundskr. av 5 juni, s. 207)	225
—	18	Rundskr. ang. gagerne for de edsvorne fuldmægtigstillinger	475
—	25	St.besl. om oprett. av et nyt overlærerembede (for musik- og sanglæreren) ved Tromsø off. lærerskole	242
—	25	Rundskr. til politimestre m. fl. ang. tilsyn med omreisende cirkus- og karuselselskapers elektriske anlæg	243
Juli	2	St.besl. om nyt lønsregulativ for departementernes tjenestemænd m. v.	275
—	2	St.besl. om lønsforhøielse for bestyrerne ved Norges Banks avdelinger m. v.	276
—	6	St.besl. om nyt lønsregulativ for abnormskolens lærerpersonale	289
—	6	St.besl. om do. do. for det Statistiske Centralbyraa	290
—	6	St.besl. om lønsforhøielse for funktionærer i Riksforsikr.anstalten	290
—	6	St.besl. om bevilgn. av løn til en inspektør for tilsyn med ildsfarl. gjenstande	290

1914			Side
Juli	6	St.besl. om nyt lønsregulativ ved vei-, vasdrags-, havne- og fyrdirektørkontoret samt ved sjøfartskontoret	290
—	6	St.besl. om do. do. for Enkekassens og Pensionskassens tjenestemænd	291
—	6	St.besl. om omordn. av toldvæsenets centraladministration	291
—	6	St.besl. om lønsforbedring for marinens kontorister m. v.	292
—	7	St.besl. om nyt lønsregulativ for arkivenes tjenestemænd	293
—	10	Rundskr. ang. politiets forhold og pligter med hensyn til hjemsendelse av sjøfolk m. v.	297
—	25	Rundskr., hvori sorenskrivere (eller fogder) og byfogders opmerksomhet henledes paa de ved l. 3 juli 1914 vedtagne forandringer i lagretteslovgivningen	320
—	31	Res. om at Tanen—Nordvaranger politimesterembede fremtidig skal benævnes Vadsø politimesterembede	326
—	31	Res. om utførelse av magistratsforretningene i Son, Hølen og Hvitsten m. v.	326
Aug.	18.	Res. om bemyndigelse for statens provianteringskomm. og Landbruksdepartementet til at træffe bestemm. i henh. til lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av s. d.	334
—	20	Bekjendtgj. om myndigheten til at beslaglægge varer m. v.	342
Septbr.	9	Skr. ang. paalæg til politiets tjenestemænd m. h. til forvaltningen av tvangsarbeideres arbeidspenger	364
—	11	Instruks for off. tjenestemænd vedk. opsynet med fremmede krigsskibes adgang til norske havner og farvand	368
Oktbr.	21	Skr. hvori indskjærpes, at ethvert dødsfald maa anmeldes (ogsaa for barn, som er død inden 24 timer efter fødselen) m. v.	390
Novbr.	17	Rundskr., hvori de civile oppebørselsbetjenter bedes gjort opmerksom paa l. 3 juli d. a. om pantesikkerhet for og inddrivelse av skatter og andre off. avgifter av fast eiend.	408
—	26	Skr., hvori statsadvokaterne og politiets tjenestemænd indskjærpes ved forkyndelse av fældende domme i straffesaker at sørge for, at domfældte blir veiledet m. h. til fremg.maaten ved anke eller begjæring om fornyet behandl. ved høiere ret (jfr. rundskr. av s. d.)	418
Decbr.	23	Res. om at forskjel. klasser av tjenestemænd, som ikke er emb.mænd, fremtidig blir at ansætte av Kongen	450

Religion, gudstjeneste og geistlighet.

1914
Janr. 10 Res. om opførelse av ny sognekirke og et nyt, Fjaagesunds kapel i Kviteseid prestegjeld samt ang. gudstjenesternes fordeling 3
Febr. 27 Rundskr. om bortsatte barns religiøse opdragelse m. v. 93
April 24 Res. om oprettelse av et tredjeprestembede i Kristiansund og fordeling av gudstjenesterne m. v. . . . 141
Mai 9 Res. om overførelse av g.no. 90, br.no. 2—7 og 9—14 Roem fra Nes sogn av Saude prestegjeld til Bø sogn og prestegjeld 168
— 25 Skr. om at enke (el. enkemand) ikke maa egtevies uten sedvanlig attest fra skifteret (eller lensmand), N. L. 2—8—4, jfr. l. 27 mars 1869 § 4. . . 181
Juni 19 Res. om nedtagelse av Kvenvær sognekirke i Hitterens prestegjeld og dens gjenopførelse som kapel (Forsnes kapel) samt ang. gudstjenesternes fordeling . 237
— 26 Res. om Fjørtoft kapeldistrikts fraskillelse fra Harams hovedsogn og overgang til et eget, Fjørtoft sogn 253
Juli 3 Rundskr. ang. fremlæggelse av legitimation ved vielse av angivelig fraskilte 287
— 31 Res. om henlæggelse av g.no. 131 br.no. 1 Jersø fra Nøtterø sogn og prestegjeld til Slagen sogn og prestegjeld m. v. 326
Aug. 25 Res. om nedlæggelse av Nærø kaldskapellani og oprettelse av et eget, Viktens prestegjeld m. v. . . 353
— 25 Res. om fastsætt. av nye bestemm. for Mandals kaldskapellanembedes indtægter m. v. 354
Septbr. 4 Res. om overførelse av nogen gaarder fra Halse sogn og prestegjeld til Asgaard sogn, Stangviks prestegjeld m. v. 362
— 18 Res. om forandring av det geistlige og civile inddelingsnavn »Malme« i N. Trondhjems amt til »Malm« 375
— 18 Res. om forandring av do. do. »Gjevedal« i Nedenes amt til »Gjøvdal« 376
— 18 Res. om utskillelse av et eget, Leirfjord sogn, fra Stamnes sogn av Alstahaugs prestegjeld m. v. . . 376
— 25 Res. om forandring av det geistlige og civile inddelingsnavn »Hammer«, S. Bergenhus amt, til »Hamre« 379
Oktbr. 3 Res. om tillæg til alterbokens avsnit om aftensang. . 381
— 21 Skr. hvori sogneprestenes opmerksomhet henledes paa, at § 38 i l. om kirker og kirkegaarder av 3 aug. 1897 ogsaa gjælder lik av barn, som er død inden

1914 Side

24 timer efter fødselen, jfr. skr. 6 juni 1899 (»dødsanmeldelser«) 390
Novbr. 6 Res. om oprettelse av et resid. kapellani i Vardals prestegjeld m. v. 403
— 13 Res. om eiend. Langerøds overførelse fra Slagens anneks av Sems prestegjeld til Sems hovedsogn m. v. . 406
Decbr. 3 Res. om overførelse av nogen gaarder fra Sjaaks prestegjelds hovedsogn til Nordbergets annekssogn 424
— 23 Res. om nyt ritual for barnedaab i kirken 441
— 23 Res. om nyt nadverritual m. v. 444
— 23 Regler om ordning av altergang med anvendelse av enkeltkalker m. v. 476

Retten.

1914
Janr. 8 Res. om tiden for avholdelse av Akershus amtsting i 1914 3
— 8 Res. om do. for do. av Finmarkens amtsting 3
Mars 6 Kundgj. av grundlovsbestemmelse av 28 februar 1914 til forandring i grundlovens § 90 99
— 6 Res. om overførelse av formynderværsenet, aasætetakster og vergemaalssaker fra Aker sorenskr.embede til Aker kriminaldommerembede 101
April 8 Skr. om erlæggelse av sportler for underét begjærte retterg.skridt, hvor ved siden av det offentlige og med fælles retsfuldmægtig ogsaa møter privat part 131
— 22 Skr. om at bestemm. i l. 16 juli 1907 § 7 om en kommunes erhvervelse av en eiend. uten hinder av odelsret ikke kan anvendes, efterat der er tinglyst skjøte paa eiend. til kommunen (jfr. skr. 16 novbr. 1914 s. 408) 137
— 24 Res. om tiden for avholdelse av Jarlsberg og Larviks amtsting 142
Mai 1 Res. om utfør. av politi- og dommerforretninger for den i Aker lig. del av Jubilæumsutstillingens omraade 151
— 9 Res. om overførelse av gnr. 90, brn. 2—7 og 9—14. Roem fra Saude tinglag til Bø tinglag m. v. . . 168
— 9 Res. om deling av Aure herred i to herreder 168
Juni 12 Lov nr. 2 om forandringer i lov om rettergangsmaaten i straffesaker av 1 juli 1887 § 72 213
— 19 Res. om fastsætt. av antallet av faste sjøretsmedlemmer og varamænd for Narviks sjøret 238
— 26 Res. om deling av den av tinglagene Frøya, Hitteren og Fillan bestaaende maanedstingkreds i to maanedstingkredser 254
Juli 3 Lov nr. 4 om forandringer i lov om lagrettesmænd av 28 august 1854 280

1914			Side
Juli	3	Lov nr. 5 om erhvervelse av kalkstenforekomster (eiendomsret eller bruksret til o. s. v.)	282
—	3	Res. om, at reglerne i l. om erhvervelse av vandfald, bergverk m. v. av 18 septbr. 1909 §§ 15 og 17—28 finder tilsvar. anvendelse overfor de i forannævnte lov (nr. 5) omhandlede erhvervelser m. v.	283
—	3	Lov nr. 7 om indløsning av jordeboksrettigheter i privat eie	284
—	14	Skr. om hustrus ret til at faa formuesfællesskapet hævet i det i l. 28 november 1898 § 28, 2det punktum, omhandlede tilfælde	315
—	25	Rundsk. ang. de ved lov av 3 juli 1914 vedtagne forandringer i lagretteslovgivningen	320
—	31	Res. om henlæggelse av g.nr. 131 br.nr. 1 Jersø fra Nøtterø herred, lensm. distrikt og tinglag til Slagens herred, lensm. distrikt og tinglag m. v.	326
—	31	Res. om utførelse av magistratsforretningene i Son, Hølen og Hvitsten	326
Septbr.	4	Res. om overførelse av nogen gaarder fra Halse herred til Asgaards herred, Romsdals amt m. v.	362
—	18	Res. om deling av Tanens tinglag og om avholdelse av ting for de nye tinglag m. v.	375
—	18	Res. om deling av Stamnes herred (Alstahaugs prestegjeld) i 2 herreder m. v.	376
—	25	Res. om avholdelse av Søndre Trondhjems amtsting i 1915	379
Oktbr.	10	Res. om deling av Ullensvangs tinglag og Hardanger maanedstingdistrikt, om avholdelse av saktingene for det nye Odda tinglag m. v.	386
—	30	Res. om ophævelse for Sarpsborgs vedkommende av bestemm. om, at der ikke skal oprettes haandverksret i visse kjøpstæder	399
Novbr.	9	Overenskomst med Storbritannien om fornyelse av voldgiftskonventionen av 11 august 1904	405
—	16	Skr. om at der ikke kan træffes bestemm. i henh. t. lov 16 juli 1907 § 7 om, at en kommunes erhvervelse av en eiend. skal ske uten hinder av odelsret, efterat kommunen har tiltraadt eiendommens besiddelse i henhold til kjøpekontrakt eller utinglyst skjøte, jfr. skr. 22 april 1914 (s. 137)	408
—	27	Res. om tiden for tingenes avholdelse i Namdalen sorenskriveri	421
Decbr.	3	Res. om tiden for avholdelse av Romsdals amtsting	425
—	11	Res. om forhøielse av antallet av faste sjøretsmedl. og varamænd for Drammens faste sjøret	435

1914 Side

Samfærdselsmidler (veivæsen, jernbaner, skyss m. v.).

1912
Decbr. 14 Beslutning ang. tillægsbestemm. til den internat. overenskomst av 18 mai 1907 om jernbanernes tekniske enhet 461

1914
Janr. 16 Res. om tilladelse for Sulitjelma Aktiebolag til anlæg av jernbane fra Hellarmo til Fagerli i Fauske herred m. v. 7
— 16 Res. om tilladelse for A/S Kristiania Elektr. Sporvei til anlæg av sporv.forbindelse fra krydset av Valkyriegate til krydset av Sørkedalsveien m. v. 7
— 30 Res. om forhøielse av kjørehastigheten for motorvogner i Drammen 13
Febr. 12 Res. om forbud mot kjøring med motorvogn m. v. paa endel veier i Drammen 19
— 27 Res. om do. mot do. med do. i Tvedestrand m. v. . . 91
— 27 Res. om bestemm. ang. sikkerhetsforanstaltninger vedk. færdslen paa Holmenkolbanen og Smedstadbanen nærliggende veier m. v. 92
Mars 6 Res. om delvis forbud mot motorvognkjøring paa Geirangerveien m. v. 100
— 10 Rundskr. ang. taugbaner m. v. 102
— 20 Res. om tilladelse for A/S Holmenkolbanen til at benytte selskapets tre lasteautomobiler paa Sørkedalsveien m. v. 114
— 20 Res. om skattefrihet for jernbanen Noragutu—Skien (Menstad)—Porsgrund 115
— 20 Res. om fastsætt. av takster m. v. for transport av reisende og reisegods paa Nesttun—Osbanen . . 115
Mars 27 Res. om tilladelse for Kristiania Sporveisselskap til at benytte en reparationsautomobil paa Grefsenveien m. v. 122
— 27 Res. om at forvalteren ved proviantmagasinet i Kristiania blir at henregne til den i l. 10 juli 1894 § 17 opstilte anden klasse (kostgodtgj.). 122
April 3 Res. om ophævelse av bevillingstvang i skyssruten Otta —Dombaas 127
— 17 Res. om forandring i Statsjernbanernes driftsreglement (av 22 decbr. 1879) 133
— 18 St.besl. ang. reisegodtgj. for jernbanepostekspeditørerne 135
— 21 St.besl. ang. fornyelsesfond for Statsbanerne 136
— 24 Res. om bruk av andenmandsgrund til driftevei samt hvile- og beitepladser under kreaturdrivning i Gjesdals herred, Stavanger amt, m. v., jfr. veil. 21 juni 1912 § 97 139

1914				Side
April	24	Res.	om forandrede bestemm. ang. motorvognkjøring paa veien Otta—Grotliden m. v.	140
—	24	Res.	om forandring av § 1 i veiplakaten for Østre Slidre av 1908	140
—	30	Skr.	om ved fordel. av veivedlikeholdet paa herredets matr.skyld skal medtages de eft. skattel. § 8 matrikulerte anlæg og bedrifter (veivedlikeholdets utførelse ved naturalarbeide).	148
—	30	Skr.	ang. forstaaelsen av veil. 21 juni 1912 § 59, andet led (hindre spredning av ugræs).	148
Mai	1	Res.	om (delvis) forbud mot motorvognkjøring paa strækn. Myren til Skotfos og veien Dalen—Haukelid—amtsgræns. mot S. Bergenh. amt.	154
—	1	Res.	om bemynd. for Arbeidsdepartementet til at avgjøre andr. om tilladelse til paa enkelte veier at benytte motorvogner over en viss bredde	154
—	1	Res.	om tilladelse for Kristiania komm. til anlæg av bruksbane fra Askims jernbanest. til Solbergfossen ved Glommen	158
—	9	Res.	om regler for bruk av kjøreredskaper paa veiene i Eidanger herred	166
Juni	2	Skr.	om vergeraadsmedlems skyss- og kostgodtgj. for reiser ianl. av tilsyn med i privat familie bortsatte barn m. v.	202
—	12	Res.	om forandrede bestemm. om (delvis) forbud mot motorvognkjøring paa endel veier i Søndre Trondhjems amt m. v.	218
—	12	Res.	om bestemm. for motorvognkjøring paa endel hovedveier i Nordre Trondhjems amt.	219
—	19	Res.	om nærmere begrænsning av forbudet mot motorv.-kjøring paa hovedv. Aandalsnes—Veblungsnes til Kristians amts grænse	236
—	19	Res.	om at erhverv ved skyssbefordring fra jernbanestationene i Asker skal være betinget av politiets tilladelse	237
—	25	St.besl.	om jernbaneanlæg-funktionærers pligt til at være medl. av Statsbanernes pensionskasse m. v.	242
Juli	3	Res.	om delvis forbud mot motorvognkjør. paa veiene Bodø—Vaagan og Mælen—Løpsmark (Bodø—Nordstrand) m. v.	285
—	6	St.besl.	om nyt lønsregulativ ved veikontoret.	290
Septbr.	7	Skr.	om beregn. av kostgodtgj. for reiser med fyrvæsenets og marinens dampfartøier	363
—	18	Res.	om forandring av bestemmelsen om motorv.kjøring paa hovedveien Sand—Suldal.	374
Oktbr.	17	Res.	om veiplakat for Skaatø herred	389

1914			Side
Oktbr.	23	Res. om tillæg til koncessionsvilkaarene for drift av telefonanlæg m. v.	393
Novbr.	6	Res. om nye bestemm. for gjens. forsikring av Statsbanernes eiendele	405
—	13	Res. om ny bestemm. for motorvognkjøring paa hovedveien i Sigdals herred	405
—	27	Res. om ophævelse av forbudet av 1913 mot motorv.-kjøring paa hovedv. gjen. Lilleelvedalen m. v.	421
Decbr.	3	Res. om forbud mot motorv.kjøring paa endel gater og veier i Narvik m. v.	424
—	11	Res. om forandr. i bestemm. om motorvogner av 18 mars 1913	433

Sjøvæsen, havne-, fyr- og redningsvæsen.

1914			
Janr.	23	Res. om stadf. paa statutter for »Chr. Stibolts og Drammens Sjømandsforenings Understøttelsesfond« m. v.	10
Febr.	6	Res. om tillæg til takster og regler for benyttelse av havnevæsenets brygge i Hortens kanalhavn	16
—	6	Res. om tillæg til takstreglement for benyttelse av Porsgrunds brygger	17
—	6	Res. om reglement for benyttelse av Egersunds havnevæsens brygger	17
—	11	Skr. om sagte fart for dampskibe i Tromøsundet	18
—	23	Skr. om opsigelse av Handels- og Sjøfartskonventionen mellem Norge og Storbritannien og Irland av 18 mars 1826, forsaavidt angaar forholdet til den Australske Union, Papua og Norfolk Island	89
—	27	Res. om oprettelse av havnestyre for uthavnen Bud i Buds herred.	92
—	27	Res. om takstregulativ for benyttelse av kommunens kai i Lervik (Stord)	92
—	28	St.besl. om lønsregulativ for sjøfartsdirektøren og den skibskyndige konsulent i sjøfartskontoret	95
Mars	7	St.besl. om lønsregulativ for fyrdirektøren m. v.	102
—	21	Skr. om lodspligt for et utenlandsk fiskedampskib, som i norsk havn uten at ankre hadde avmønstret en mand og tat en anden ombord	116
—	30	Cirk. om at sjøfartsl. § 108 ogsaa kommer til anvendelse paa de ombord paa dampskibe ansatte postfunktionærer	123
April	17	Res. om forandring i takstregulativet for benyttelse av de off. brygger i Bodø	133
Mai	29	Skr. om sagte fart for damp- og motorfartøier, som passerer Ny-Hellesund	187

1914			Side
Mai	30	Res. om forandring i takstregulativet for benyttelse av havnelods i Drammen	191
—	30	Res. om forandrede bestemm. om lodsavløsning og betaling for lodsning i farvandet til Skien	192
Juni	19	Res. om fastsætt. av antallet av faste sjøretsmedlemmer og varamænd for Narviks sjøret	238
—	26	Skr. om fastsætt. av lodsens andel av lodspenger efter § 27,5 i l. 26 mai 1899	257
Juli	6	St.besl. om nyt lønsregulativ ved havne-, fyrdirektør- og sjøfartskontoret	290
—	6	Skr. ang. forstaaelsen av lodslovens § 5 (l. $^{26}/_{5}$ 1899) om lodspligt	293
—	10	Rundskr. ang. politiets forhold og pligter med hensyn til hjemsendelse av sjøfolk m. v.	297
—	14	Res. om forbud mot utkastning av fiskeavfald i Baadsfjord i Vardø herred	314
—	23	Cirk. ang. bestridelse av utgifter ved hjemsendelse av sjømænd m. v., jfr. rundskr. 10 juli (s. 297).	318
Aug.	15	Skr. om forandring av kjendtmandscertifikat, jfr. l. 15 aug. 1908	333
—	18	Lov nr. 4 om tillæg til og forandringer i lov om lodsvæsenet av 26 mai 1899 med tillægslov av 29 mars 1906	338
—	21	Lov nr. 1 om forandringer i lov om statskontrol med skibes sjødygtighet av 9 juni 1903 med tillægslov av 18 september 1909	343
—	21	Lov nr. 2 om foranstaltninger til betryggelse av skibes navigering	344
—	21	Lov nr. 3 om forsikring av norske fartøier mot krigsfare	345
—	21	Res. om forandr. bestemm. (§ 2) ang. fremmede krigsskibes adgang til norske havner og farvand	348
—	29	Res. om forhøielse av lønningssatserne i l. om ulykkesforsikr. for sjømænd av 18 aug. 1911 § 11 ved beregn. av skadebøter for ulykker under krigen m. v.	356
Septbr.	4	Res. om opkrævning av tonnageavgift av lossende eller ladende fartøier i Bergen	361
—	4	Res. om overenskomst med norske kaskoassurandører om garanti for krigsforsikringens forpligtelser (lov nr. 3 av 21 aug. 1914).	361
—	4	Res. om fastsætt. av statutter og arbeidsordning for krigsforsikringen (jfr. forannævnte lov § 3)	361
—	7	Skr. om beregning av kostgodtgj. for reiser med fyrvæsenets og marinens dampfartøier	363
—	11	Res. om forandr. bestemm. (§ 7) ang. fremmede krigsskibes adgang til norske havner og farvand	367

1914			Side
Septbr.	11	Instruks vedk. opsynet med fremm. krigsskibes adg. til norske havner og farvand	368
—	16	Skr. om at fartøier ikke er fri for lodspligt ved anløp for ordre	373
—	25	Res. om ikrafttræden av l. 18 aug. 1914, indeh. tillæg til og forandr. i l. om lodsvæsenet av 26 mai 1899 m. v.	379
—	25	Res. om ændringer i tillægget til taksterne for benyttelsen av de off. brygger i Larvik	379
—	25	Res. om forandring i taksterne for benyttelse av Breviks havnevæsens brygger	380
Oktbr.	3	Res. om nedsættelse av »Statens Handels- og Sjøfartskomité» (under den paagaaende krig)	382
—	8	Skr. om lodspligt for svenske fiskekuttere, jfr. kgl. res. 16 janr. 1903 og 5 mars 1900	383
—	10	Provisor. anordn. om forsikring av sjøfolks ombordværende eiendele mot krigsfare	383
—	10	Res. om forandr. i takstregulativet for benyttelse av havnelods i Stavanger	385
—	10	Res. om utfærdigelse av certifikater for førere av dampdampskibe, l. 14 juli 1911 §§ 9 og 10	385
—	17	Res. om oprettelse av havnestyre for uthavnen Odda i Odda herred	389
Novbr.	5	Skr. om at ulykkesforsikr.lov for sjømænd av 18 aug. 1911 kun omfatter kystlodser og kjendtmænd, som er fast ansat i et rederis tjeneste	401
—	21	Res. om tonnageavgift av lossende eller ladende fartøier i Arendal	416
Decbr.	11	Res. om opkrævning av isavgift inden Skien, Porsgrund, Stathelle og Breviks havnedistrikter	433
—	11	Res. om forhøielse av antallet av faste sjøretsmedlemmer og varamænd for Drammens faste sjøret	435
—	23	Provisor. anordn. om indpassering til rikets krigshavner m. v.	441

Skatter og avgifter.

1914			
Janr.	8	Res. om betalingsregulativ for behandl. av byggeanmeldelser og tilsyn med byggearbeider i Fløens og Solheimsvikens bygn.kommune	3
—	21	Skr. om at føderaadsydelser blir at føre til utgift for yderen med det beløp, de har utgjort i det sidstforløpne aar efter foretat gjennemsnitsberegning	7
—	23	Res. om regler for betaling til feieren i Værdalsørens brandkommune m. v.	10

1914			Side
Janr.	28	Skr. om forstaaelsen av byskattel. § 19 b (familieforsørgers bosted)	11
Febr.	6	Res. om tillæg til takster for benyttelse av havnevæsenets brygge i Hortens kanalhavn	16
—	6	Res. om tillæg til takstreglementet for benyttelse av Porsgrunds brygger	17
—	12	Res. om skattetakster for Haugesund	20
—	17	Skr. hvorved oversendes: Skattelov for landet fraa 18 august 1911 med dei brigde som lov fraa 28 juni 1912 hev gjort . .	23
—	23	Skr. om forstaaelsen av byskattel. § 91 (l. skattel. § 99), første led, ang. fristen for indsendelse av begjæring fra skatyder om den der omhandlede avgjørelse av amtsskattestyret	89
—	24	Skr. ang. forstaaelsen av l.skattel. § 36, 4de led, om begrænsn. av utenbygdsboende skatyders gjældsfradrag ved jordbruks- og skogeiend., — § 45, tredje led (»gjældsrenter«) og andet led (»andre ydelser«)	89
—	27	Res. om takstregulativ for benyttelse av kommunens kai i Lervik (Stord)	92
Mars	4	Telegr. om at hvis baade et medl. av lign.nævnden og hans varamand har forfald, er der ikke adg. til at indkalde en av de andre varamænd	98
—	6	Res. om betalingsregulativ for anmeldelse av byggearbeider i Torp og Moums bygn.kommune . . .	101
—	6	Telegr. om at den ved l.skattel. § 29 tilstaaede fritagelse for bidrag til kommunens utgifter gjælder uten hensyn til, om vedkommende betjenter og arbeidere har barn paa verkets skole eller ikke .	101
—	11	Skr. ang. forskjellige spørsmaal vedkommende beskatning av skibsrederi og hvalfangeraktier	104
—	20	Res. om skattefrihet for jernbanen Noragutu—Skien (Menstad)—Porsgrund	115
—	20	Res. om takster m. v. for transport av reisende og reisegods for Nesttun—Osbanen	115
April	2	Skr. om ansættelsen av fradrag for vedlikehold av hus, jfr. l. skattel. § 44 b (byskattel. § 38 b) . . .	124
—	3	Skr. om fradrag i indtægtsansættelse for utgifter til tjenestepike, l.skattel. § 44 a (byskattel. § 38 a).	127
—	17	Res. om forandring i takstregulativet for benyttelse av de off. brygger i Bodø	133
—	17	St.besl. (jfr. kundgj. av 12 juni) om avgift til statskassen av apotekenes omsætning	133
—	24	Res. om fastsætt. av avgifter for undersøkelse av kjøt utenfor kontrolstationen i Notodden m. v. . . .	139
—	24	Res. om skattetakster for Bergen	141

1914 Side

April 24 Telegr. om at sparebank kan ved indtægtslign. kræve fradrag for regnskapsført kursnedgang paa beholdning av værdipapirer 143

— 30 Telegr. om at særskilt klagenævnds avgjørelse ikke blir at utlægge til eftersyn m. v. 149

Mai 2 Skr. om lensmands godtgj. for indfordring av personlige skatter for fremmede kommuner, jfr. l.skattel. § 113 159

— 6 Skr. om beskatning av hvalfangeraktier paa aktieeiers haand og om utbytte derav ved indt. ansættelsen for 1914—15 m. v. 161

— 11 St.besl. (jfr. kundgj. av 30 mai) ang. avgifter til statskassen av brændevinstilvirkn. og til denne tilvirk. anvendt mais, durra eller rug, av ætylætertilvirkn. samt av øltilvirkn. 168

— 11 St.besl. (jfr. kundgj. av 30 mai) ang. avgift til statskassen av jord, som anvendes til dyrkning av tobak i 1914—15 170

— 11 St.besl. ang. lønninger m. v. vedkommende skattevæsenet (hvoribl. til lensm. i Sund og Vaagø). . 170

— 27 St.besl. ang. ophævelse av avgiften av sprit til teknisk eller videnskabelig bruk m. v. 185

— 30 Res. om feiertakster i Skien m. v. 191

— 30 Res. om forandring i takstregulativet for benyttelse av havnelods i Drammen 191

— 30 Res. om forandrede bestemm. om betaling for lodsning i farvandet til Skien m. v. 192

Juni 8 Skr. om adg. til utpantning hos husbond eller arbeidsgiver for faste tjenere eller arbeideres skat, jfr. l.skattel. § 31, tredje led 211

— 12 Res. om forandring i skattetaksterne for Horten . . . 220

— 12 Res. om regler ang. erlæggelse av avgifter for tilsyn med ildsfarlige gjenstande, jfr. ildsfarlighetsl. 12 juni 1914 § 26 222

— 12 Res. om nye regler for betaling for feining i Mosjøen 223

— 25 Skr. om virkn. av, at saadan meddelelse som omhandlet i l.skattel. § 83, andet led (byskattel. § 76), ikke er git en skattepligtig 244

— 26 Lov nr. 2 indeh. forandr. i l. om stemplet papir av 9 aug. 1839 med tillægslove av 11 april 1885, 17 mars 1902 og juni 1907 251

— 26 Res. om fastsætt. av avgiftsgrænsen for skjænkning av øl, vin m. v. i Aalesund 252

— 26 Res. bl. a. om takstregulativ for feining i Bærums herred 253

— 30 Kundgj. om arveavgift, otteprocentskat og tiendevogsleding 1914—15 257

1914			Side
Juni	30	Kundgj. om avgift til statskassen av sirup, som anvendes til tllvirkning av drops	260
—	30	Kundgj. om stempelavgift av dokumenter og spillekort (1914—15)	260
—	30	Kundgj. om formues- og indtægtsskat til statskassen i budgetterminen 1 juli 1914 til 30 juni 1915	263
—	30	Kundgj. om toldavgifter fra 1 juli 1914	273
Juli	3	Lov nr. 3 om pantesikkerhet for og inddrivelse av skatter og andre offentlige avgifter av fast eiendom (jfr. rundskr. 17 novbr. d. a. s. 408)	279
—	3	Lov nr. 7 om indløsning av jordeboksrettigheter i privat eie	284
—	9	Skr. om beskatning her i riket av skattepligtiges aktier i utenlandsk selskap	296
—	9	Skr. om forstaaelsen av landskattelovens § 8, sidste led, jfr. litra b (om ikke-skatlægning av eiendomme under 50 øres skyld)	296
—	9	Skr. om kontant indbetaling av utestaaende skattebeløp paa grund av undlatt utpantning	296
—	14	Kundgj. om ekstraordinær formues- og indtægtsskat til statskassen i budgetterminen 1 juli 1914 til 30 juni 1915	301
—	14	Res. om avgift for kinematografer i Odda herred (kinematografvedtægt)	312
Aug.	18	Skr. om utredelsen av omkostninger m. v., naar et herredsstyre anlægger sak mot formanden for en særskilt klagenævnd, l.skattel. § 125, jfr. § 132	342
—	28	Telegr. om at naar kommuneskatten skal betales i 2 terminer, kan det bestemmes, at hvis ikke første termin betales i ret tid, er den hele skat at anse som forfalden m. v.	355
Septbr.	3	Skr. om at arbeidsgiver pligter at tilbakeholde av vedkommendes løn for skatter efter skriftlig eller mundtlig underretning om utpantning, jfr. l.skattel. § 115, byskattel. § 107	358
—	4	Res. om opkrævning av tonnageavgift av lossende eller ladende fartøier i Bergen	361
—	7	Rundskr. ang. lov av 3 juli 1914 om pantesikkerhet for og inddrivelse av skatter og andre offentlige avgifter av fast eiendom	363
—	25	Res. om beregn. av avgift til Haugesunds børs av skibe til utlandet samt av kjøbmænd og mæglere i Haugesund	378
—	25	Res. om betalingsregulativ for tilsyn med byggearbeider samt for opmaaling av tomter og grunder i Strindens byggebelte m. v.	379

1914 Side

Septbr. 25 Res. om ændringer i tillægget til taksterne for benyttelsen av de off. brygger i Larvik 379

— 25 Res. om forandring i taksterne for benyttelse av Breviks havnevæsens brygger 380

Oktbr. 3 Res. om fastsætt. av avgiftsgrænsen for skjænkning av øl, vin m. v. i Flekkefjord 381

— 6 Telegr. om at overlign.nævnden blot kan forlange sig forelagt de paaklagede selvangivelser, som skal behandles av den 382

— 10 Res. om forandr. i takstregulativet for benyttelsen av havnelods i Stavanger 385

— 13 Skr. om at adg. til deposition overfor dobbeltbeskatning i to kommuner alene gjælder formues- og indtægtsskat, jfr. l.skattel. § 116, byskattel. § 108 387

— 24 Skr. om utenbygds skatyders adgang til at begrænse sin klage for særskilt klagenævnd til kun at gjælde enkelte av sine eiendomme inden herredet m. v., jfr. l.skattel. § 95, første led 394

— 26 Skr. om opbevaring av selvangivelser for tidligere ligningsaar m. v. 395

— 30 Res. om forhøielse av betalingen for opbragte hunders føde og bevogtning i Trondhjem, jfr. lov av 11 juni 1857 396

Novbr. 14 Skr. om virkn. av skattepligtiges indgivelse av mangelfulde, ufuldstændige eller urigtige næringsopgaver m. v., jfr. l.skattel. § 89, første led 407

— 20 Res. om betalingsregulativ for tvungen opmaaling og kartlægning av tomter m. v. i det bygn.loven underlagte strøk av Sundalens herred og for bygn.-anmeldelser m. v. 412

— 7/20 Kapitelstakter for 1914 412

— 21 Res. om tonnageavgift av lossende eller ladende fartøier i Arendal 416

— 27 Skr. om utstrækningen av ligningsmyndighetenes taushetspligt, l.skattel. § 129 (indgivelse av forskjellig selvangivelse i forskjellige kommuner) 422

Decbr. 11 Res. om opkrævning av isavgift inden Skien, Porsgrund, Stathelle og Breviks havnedistrikter. . . 433

— 17 Res. om avgift av kinematografer i Porsgrund . . . 438

— 23 Res. om beregn. av avgift til Stavanger børs av skibe, som fra toldkammeret ekspederes til utlandet, samt av kjøbmænd og mæglere 448

— 23 Res. om fastsætt. av avgifter for undersøkelse av kjøt utenfor kontrolstationen i Moss m. v. 449

— 28 Skr. om at av politimesteren beskikket opsynsmand ved

1914 Side

laksefisket pligter paa forlangende at opgi til lign.-nævnden aarets bruttoutbytte av fisket for hver enkelt skatyder, jfr. l.skattel. § 66 451

Skogvæsen.

1914

Janr. 8 Res. om nedsætt. av den koncessionsfri maksimumsgrænse for skogareal i Opdals herred 2
— 16 Res. om nye vernskogvedtægter for Tjømø herred . . 6
— 16 Res. om nedsætt. av den koncessionsfri maksimumsgrænse for skogareal i Vinger herred m. v. . . 6
Febr. 12 Res. om do. av do. do. for skogareal i Norderhovs herred 19
— 27 Res. om do. av do. do. for skogareal i Velfjords herred 91
Mars 6 Res. om skogvedtægter for Furnes herred 99
— 6 Res. om skogbrandsregler for Søkkelvens herred . . . 100
— 13 Plakat om farvning av utenlandsk frø av gran og furu 105
— 13 Regler for merkning og farvning av utenlandsk frø av do. do. 105
— 13 Res. om skogbrandsregler for Nordre Frons herred. . 109
— 20 Res. om skogvedtægter for Vestre Totens herred. . . 114
— 20 Res. om nedsætt. av den koncessionsfri maksimumsgrænse for skogareal i Myklands herred 114
April 3 Res. om skogvedtægter for Budalens herred. 126
— 24 Res. om nedsætt. av den koncessionsfri maksimumsgrænse for skogareal i Sjaaks herred 139
— 24 Res. om do. av do. do. for skogareal i Bykle herred 139
Mai 1 Res. om do. av do. do. for skogareal i Landvigs herred 152
— 1 Res. om do. av do. do. for skogareal i Tingvolds herred 152
— 9 Res. om do. av do. do. for skogareal i Aa herred . . 165
— 9 Res. om skogbrandsregler for Engerdalens herred . . 165
— 30 Res. om nedsætt. av den koncessionsfri maksimumsgrænse for skogareal i Lørenskogens herred 191
— 30 Res. om forandring i skogvedtægtene for Hedalens herred 191
Juni 26 Res. om forandring i skogvedtægtene for Frogns herred 252
— 26 Res. om nye skogvedtægter for Aasnes herred. . . . 252
Juli 14 Res. om nye skogbrandsregler for Brandvals herred. . 313
Aug. 15 Res. om nedsætt. av den koncessionsfri maksimumsgrænse for skogareal i Viks herred, Nordlands amt 332
— 25 Res. om nye skogvedtægter for Biri herred 352
— 25 Res. om skogvedtægter for Mo herred, Bratsberg amt 352
Septbr. 4 Res. om do. for Norderhovs herred 360
— 4 Res. om forandring i skogvedtægtene for Levanger herred 360

1914			Side
Septbr. 11	Res.	om nye skogvedtægter for Høilandets herred, N. Trondhjems amt	367
— 18	Res.	om vernskogvedtægter for Tromø herred	374
Oktbr. 30	Res.	om nedsætt. av den koncessionsfri maksimumsgrænse for skogareal i Grue herred	398
Novbr. 6	Res.	om fredning av en granforekomst i Skogateigen i Lyster statsalmenning	402
— 20	Res.	om nye vernskogvedtægter for Ringebu herred	412
Decbr. 17	Res.	om nedsætt. av den koncessionsfri maksimumsgrænse for skogareal i Aker herred	439

Skole- og undervisnlngsvæsen.

1914			
Janr. 31	Skr.	om at en lærer ikke kan undslaa sig for valg som medl. av lign.nævnden og ikke har retskrav paa, at kommunen skal bære vikarutgiftene	14
Febr. 17	Skr.	om at renholdsreglerne for skoler av 7 juni 1902 gjælder alle skoler uten undtagelse	83
— 20	Res.	om tillæg til reglementet for matematisk-naturvidenskabelig embedseksamen	88
— 27	Rundskr.	om bortsatte barns religiøse opdragelse (elever av skole- el. tvangshjem) m. v.	93
Mars 6	Telegr.	om at den i l.skattel. § 29 tilstaaede fritagelse for bidrag til kommunens utgifter gjælder uten hensyn til, om vedkom. betjenter og arbeidere har barn paa verkets skole eller ikke	101
— 7	St.besl.	ang. 6 pct. pensionsindskud for høiere skolers lærerpersonale	101
— 13	Res.	om forandringer i planen for »Toftes Gave«	110
April 24	Lov	om forandring i lov om forberedende prøver ved Universitetet av 9 juni 1903	138
— 25	St.besl.	ang. regler for amtsskoler, folkehøiskoler m. v.	144
— 27	St.besl.	om bevilgning til Universitetet m. v.	146
— 27	Skr.	om at tilsynsutvalget ikke tilkommer ret til direkte indgripen i en disciplinærsak	146
— 29	St.besl.	om nyt lønsregulativ ved Industriskolen i Kristiania	147
— 30	St.besl.	ang. de høiere skolers budget (tillæg til regulativet av 31 mai 1913)	147
Mai 2	Skr.	om at overlærer ved en bys særskoler som lærer ved folkeskolen ikke kan paalægges arbeide, som efter abnormskoleloven paaligger skolestyret	158
— 4	St.besl.	ang. den tekniske høiskoles budget	159
— 4	St.besl.	om laan av Invalidefondet til folkehøiskolerne	160
— 5	St.besl.	om bevilgning til landbrukshøiskolen (endel overlæreres benævnelse av professorer)	160

1914			Side
Mai	9	Res. om reglement for rektors og det Akademiske Kollegiums mynighetsomraade	166
—	13	Skr. om tilsyn med et av vergeraad i en anden kommune bortsat barn, jfr. l. 6 juni 1896 § 24	172
—	13	Skr. om hvem der tilkommer leieindtægten av lærerbolig	173
—	22	Skr. om kommunevalgt medlem av vergeraad kan undslaa sig for at fungere som medlem, jfr. l. 6 juni 1896 § 6	180
—	29	Skr. om beregningen av alderstillæg for folkeskolelærer m. v.	186
—	30	Res. om reglement for medicinsk embedseksamen	192
—	30	St.besl. om oprett. av et professorat i europæisk literatur m. v.	198
—	30	Skr. om fremgangsmaaten ved behandl. av en sak ang. skoleforsømmelser, jfr. l. 6 juni 1896 § 1 c og § 5	199
Juni	2	St.besl. om nedlæggelse av Karljohansverns verfts folkeskole m. v.	201
—	12	Lov nr. 1 om ophævelse av § 36 i fundas for det kongelige norske Frederiks universitet i Kristiania av 28 juli 1824 om bergeksamen ved Universitetet	212
—	17	Skr. om at naar et medl. av skolestyret er fritat for at fungere, rykker varamanden op som medlem av skolestyret i den uttrædendes funktionstid	224
—	18	Skr. om av hvem ansættelse av skoleinspektør skal foretages (herredsstyret eller skolestyret), jfr. l.skolel. § 30	232
—	19	Res. om forandringer i reglementet for forberedende prøver ved Universitetet av 8 juli 1903	237
—	25	St.besl. om oprett. av et nyt overlærerembede (for musik- og sanglæreren) ved Tromsø off. lærerskole	242
—	26	Lov nr. 1 om forandring i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896	244
Juli	1	Skr. om forstaaelsen av uttrykket »en eller flere« klasser i byskolelovens § 3 (om nedsætt. av undervisningstiden)	274
—	3	Lov nr. 2 om forandring av § 26 i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896, jfr. tillægslov av 25 juli 1910	279
—	6	St.besl. om nyt lønsregulativ for abnormskolens lærerpersonale	289
—	6	Skr. om beregn. av refusion for kommunens utgifter ved forpleining av bortsatte barn (l. $^6/_6$ 1896 § 52)	293
—	6	Skr. om oprettelse av særskilte landsmaals- og riksmaalsklasser ved en landskole	293

1914				Side
Juli	7	Skr.	om barns ret til at søke folkeskolen m. v. (»boende barn« i byskolelovens § 9)	294
—	16	Skr.	om en lærer, som er overformynder, kan undslaa sig for valg som lærernes repræsentant til skolestyret	316
—	29	Skr.	om at lærerindes tjenestetid ved komm. høiere almenskole og ved amts-landhusholdningsselskaps matstelkurser ikke kan medregnes til opnaaelse av alderstillæg som lærerinde i folkeskolen	323
—	29	Skr.	om skolestyrets myndighet med hensyn til valg av undervisningssprog i folkeskolen (biblen paa landsmaal)	323
—	29	Skr.	om utstrækningen av retten til at delta i skolestyrets forhandlinger for bestyreren av en middelskole i by (jfr. byskolelovens § 40, sidste passus)	324
—	30	Skr.	om lovligheten av at kundgjøre ledig lærerposter, som ikke er knyttet til nogen bestemt skolekreds m. v.	324
Septbr.	9	Skr.	om at der ikke kan kræves statsbidrag av tillæg til lærerløn efter l.skolel.s § 22	363
—	16	Skr.	om ordn. av smaaskolen ved en 6-delt landsfolkeskole	372
Oktbr.	10	Res.	om forandr. i reglementet av 1905 for sprogligh-historisk embedseksamen	385
Decbr.	8	Skr.	om at verksskoles indlemmelse i herredets alm. skolevæsen ikke kan tillates betingelsesvis (eller paa opsigelse), skolelovens § 80, jfr. § 42	431
—	11	Res.	om forandr. i reglement for 1) doktorander, 2) teolog. embedseksam. og 3) matem.-naturvidenskabelig embedseksam.	434
—	21	Skr.	om en lærer ved fortsættelsesskole kan faa alderstillæg, naar det ukentlige timetal nedsættes under 36 timer, mens undervisn.tiden for kurset utstrækkes over 6 maaneder	440

Sociale anliggender.

1914				
Aug.	18	Lov	nr. 7 om tillæg til og forlænget gyldighet av lov av 12 juni 1906 om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser med tillægslov av 25 juli 1908, jfr. lov av 15 august 1911 om forlænget gyldighet av samme	340
Septbr.	4	Res.	om oprettelse av offentlig arbeidsformidlingskontor i Moss	362

1914 Side

Sportelvæsen.

1914
Janr. 17 Skr. om beregning av skiftegebyr efter sportellovens § 26 7
Febr. 28 Skr. ang. forstaaelsen av sportell. § 34 (om skifteforvalters pligt til at utfærdige hjemmelsbrev) . . . 97
Mars 27 Skr. om at lensmand ved optag. av vekselprotest ikke foruten den i sportell.s § 116 bestemte betaling tilkommer skyssgodtgj. hos rekvirenten . . 123
April 8 Skr. om sportler for underét begjærte rettergangsskridt, hvor ved siden av det offentlige og med fælles retsfuldmægtig ogsaa møter privat part 131
— 24 Res. om forandret bestemmelse ang. regnskap for skyss- og kostgodtgjørelse samt avholdssalær til off. tjenestemænd m. v., (jfr. rundskr. av 26 mai s. 183) 142
Mai 2 Skr. om lensmands godtgj. for indfordring av personlige skatter for fremm. kommuner, jfr. sportell. § 128, 2det led, og l.skattel. § 113 159
— 16 Skr. om at troværdighetsattest for personer, som attesterer vedkom.s uformuenhet ved ansøkning om fri sakførsel, blir at utfærdige uten betaling . . 179
— 25 Skr. om adg. til gebyrberegn. for forsøkt forkyndelse i paternitetssak 182
— 26 Rundskr. i anledn. av res. 24 april d. a om forandret bestemm. ang. regnskap for skyss- og kostgodgj. til off. tjenestemænd m. v. 183
Aug. 20 Skr. om beregning av gebyr for to forretninger (under en fogedforretn.) efter sportellovens § 62 a og b . . 343
Septbr. 8 Skr. om at lensmand ikke tilkommer godtgj. efter sportell.s § 122 for optagelse av fortegnelse over efterlatenskaper efter avdød amerikansk statsborger, hvis bo stod under off. skiftebeh. i Amerika 363
Novbr. 19 Skr. om at underfogder antages berettiget til ogsaa efter ikrafttrædelsen av lov av 3 juli 1914 nr. 3 at beregne avskrivningspenger for indfordring av forfalden brandkontingent, sportellovens § 152, jfr. § 129 410
— 24 Skr. ang. forstaaelsen av sportellovens § 34 om skifteforvalters pligt til paa boets bekostning at besørge utlæg tinglyst 417

Statistik.

1914
Juli 6 St.besl. om nyt lønsregulativ for det Statistiske Centralbyraa 290
Decbr. 23 Res. om iverksætt. av en socialstatistisk specialundersøkelse vedk. forholdene i tekstilindustrien m. v. 450

1914 Side

Statskassen, statens eiendomme.

1914
Mars 13 Res. om opførelse av embedsbolig for stiftamtmanden i Trondhjem 110
Mai 1 Res. om indkjøp av ny embedsgaard for sorenskriveren i Nes m. v.. 157
Septbr. 8 Skr. om at lensmand ikke tilkomm. godtgj. av statskassen efter sportell.s § 122 for optagelse av fortegnelse over efterlatenskaper efter avdød amerikansk statsborger, hvis bo stod under off. skiftebehandling i Amerika 363

Stempelvæsen.

1914
Juni 26 Lov nr. 2 indeh. forandring i lov om stemplet papir av 9 august 1839 med tillægslove av 11 april 1885, 17 mars 1902 og 8 juni 1907 251
— 30 Kundgj. om stempelavgift av dokumenter og spilkort 1914—15 260

Stortinget, stemmeret.

1914
Mars 13 Kundgj. av grundlovsbestemmelse av 7 mars 1914 ang. ophævelse av grundlovens § 52 litra c 105

Toldvæsen, ind- og utførsel.

1914
Febr. 12 Plakat om forbud mot indførsel fra fremmed land av stikkelsbærplanter og dele derav m. v. 18
— 12 Res. om delvis ophævelse av pl. 25 april 1907, indeh. forbud mot indførsel av stikkelsbærplanter m. v. . 19
April 21 St.besl. ang. forandr. lønsregulativ for toldopsynets tjenestemænd 137
Mai 1 Plakat indeh. forskrifter om ind- og utførsel av opium m. v. 149
— 11 St.besl. ang. tilfældige utgifter ved toldvæsenet (oprett. av toldstationer m. v.) 171
— 11 St.besl. ang. faste lønninger m. v. vedkommende toldvæsenet (oprettelse av nye stillinger) 171
Juni 30 Kundgj. om toldavgifter fra 1 juli 1914 273
Juli 6 St.besl. ang. omordn. av toldvæsenets centraladministration (oprett. av et 3dje toldkontor) 291

1914			Side
Aug.	2	Res.	om forbud mot utførsel av korn- og melvarer, poteter, kul m. v. 327
—	4	Provisor. anordn.	om salg og utførsel av fødevarer m. v. 327
—	18	Lov	nr. 1 om salg og utførsel av fødevarer m. v. . 333
Septbr.	2	Skr.	om utførselsforbud for alle slags lægemidler m. v. 357
—	3	Skr.	om do. for svovl og svolvblomme 357
Oktbr.	1	Skr.	om do. for tjærefarvestoffe og organiske mellemprodukter for tjærefarveproduktionen. 380
—	5	Skr.	om do. for uld og uldvarer, huder og skind samt produkter derav 382
—	9	Skr.	om do. for tomsækker 383
—	16	Skr.	om do. for blikplater 387
—	20	Skr.	om do. for kautschuk, guttaperka og ballata . . 390
—	23	Skr.	om do. for aspetømmer 394
—	24	Skr.	om do. for dekorert blik, dele av blikplater m. v. 394
—	24	Skr.	om do. for alle sorter avfald av uld. 394
—	27	Skr.	om do. for jutelerret 395
Novbr.	4	Skr.	om do. for automobiler samt ringer til automobiler og cykler 401
—	12	Skr.	om do. for garvestoffe 405
—	21	Res.	om do. for te 416
—	26	Skr.	om do. for tagget gjærdetraad (pigtraad) . . . 419
Decbr.	9	Skr.	om do. for. kautschuk, guttaperka m. v. i halvfærdig (delvis bearbeidet) fabrikat samt avfaldsgummi 432
—	11	Skr.	om do. for kobber, valsede plater og stænger samt valset traad av kobber eller messing, avfald av kobber m. v. 435
—	16	Skr.	om do. for dynamitfænghætter. 436
—	16	Skr.	om do. for tør-elementer for elektr. lommelamper 436
—	16	Skr.	om do. for raajute samt produkter og avfald av jute 436
—	17	Plakat, indeh. forandr. i pl. av 16 juli 1907 ang.	indførsel av husdyr og smitteför. gjenstande . . 436
—	18	Skr.	om utførselsforbud for motorer, motorbaater, ski og skikjælker, kulspidser for lyskastere og buelamper samt hestesko 439
—	19	Skr.	om do. for kikkerter og maskiner for tilvirkning av ammunition 439
—	22	Skr.	om do. for tomflasker 440
—	22	Skr.	om at importørers oplysning om indkjøpsland for varer, som utleveres uten skriftlig toldangivelse, skal avgives skriftlig til toldvæsenet paa konossement m. v., som forelægges toldopsynet ved varens avhentning 440

1914 Side
Decbr. 24 Skr. om utførselsforbud for trukken traad av kobber eller messing 451
— 24 Skr. om do. for aluminium, ubearbeidet 451
— 24 Skr. om do. for bly. 451

Utskiftnings-, kart- og opmaalingsvæsen m. v.

1914
Juni 19 Lov om forandring i lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882 232
Septbr. 25 Res. om betalingsregulativ for opmaaling av tomter og grunder i Strindens byggebelte 379
Novbr. 20 Res. om tvungen opmaaling og kartlægning av tomter og grunder i det bygn.loven underlagte strøk av Sundalens herred m. v. 412

Vasdrags- og fløtningsvæsen.

1914
Mars 13 Res. om ændringer i reglerne for fællesfløtning i Otta elv 110
Mai 1 Res. om reglement for behandl. av krabas- og bundtømmer i Østre Slidre vasdrag m. v. 152
— 1 Res. om forandret lydelse av § 4 i reglement 30 december 1909 for behandl. av do. do. i Gudbr.-dalslaagen med bielver 153
Juni 5 Res. om oprettelse av en egen avdeling under Arbeidsdepartementet for vasdrag- (og elektricitets-)væsen 207
Juli 6 St.besl. om nyt lønsregulativ ved vasdragskontoret . . 290
— 14 Res. om reglement for benyttelsen av reguleringsdammene i Maarelven 315
Aug. 15 Res. om fællesfløtningsregler for Færgen elv i Namdalseidets herred 332
Septbr. 18 Res. om reglement for manøvrering av reguleringsdammene i Jønsdalsvasdraget, Eidsvold 375
Oktbr. 10 Res. om reglement for bruken av statens reguleringsdam ved Tunhøvdfjorden i Numedalslaagen . . 385

Depotbiblioteket
h050 34 371

Norsk
Lovtidend

1914
2. Avdeling